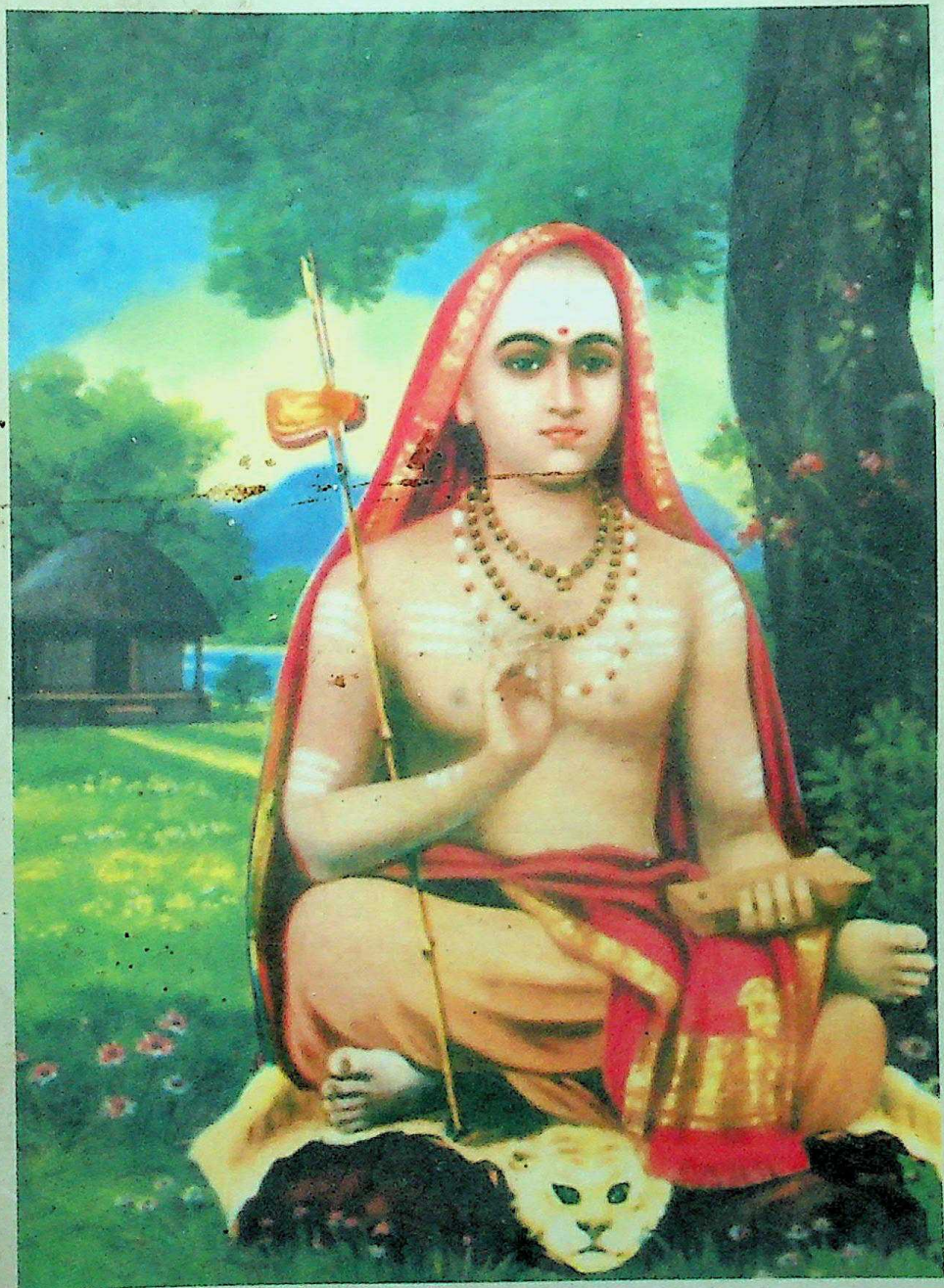


ஸ்ரீ ஜகத்குரு க்ரந்தமாலா

பாகம் - 4.



ஸ்ரீ லலிதாத்ரிசதீ ஸ்தோத்திரம்

॥ श्रीः ॥



ஸ்ரீ ஜகத்குரு க்ரந்தமாலா

பாகம் - 4

ஸ்ரீ லலிதாத்ரிசதீ ஸ்தோத்திரம்



புதிய பதிப்பு

ஸ்ரீமதி லிங்கம்மாள் ராமராஜு

சாஸ்த்ரப்ரதிஷ்ட்டா டிரஸ்ட்,

இராஜபாளையம்.

© பூநீமதி விங்கம்மாள் ராமராஜு சாஸ்த்ரப்ரதிஷ்டா டிரஸ்ட்

நான்காம் பதிப்பு : மே 2004 (1000 பிரதிகள்)

விலை ரூ : **120/-**

பிரதிகள் கிடைக்குமிடம்:

- 1) பூநீமதிலிங்கம்மாள் ராமராஜு சாஸ்த்ரப்ரதிஷ்டா டிரஸ்ட்
1, காந்தி கலைமன்றம் சாலை,
இராஜபாளையம்-626 117
e-mail : shastraprathishta@yahoo.com
- 2) சாஸ்த்ரப்ரகாஸிகா டிரஸ்ட்,
சந்திரவிலாஸ் அபார்ட்மெண்ட்ஸ்
A-3, No-9, 8வது தெரு
Dr. ராதாகிருஷ்ணன் சாலை, மைலாப்பூர்
சென்னை-600 004 Phone : 044-28475009
e-mail : info@sastraprakasika.org

Printed by :

ABHI PRINTOGRAPHS, SIVAKASI.

Phone : 04562-322480

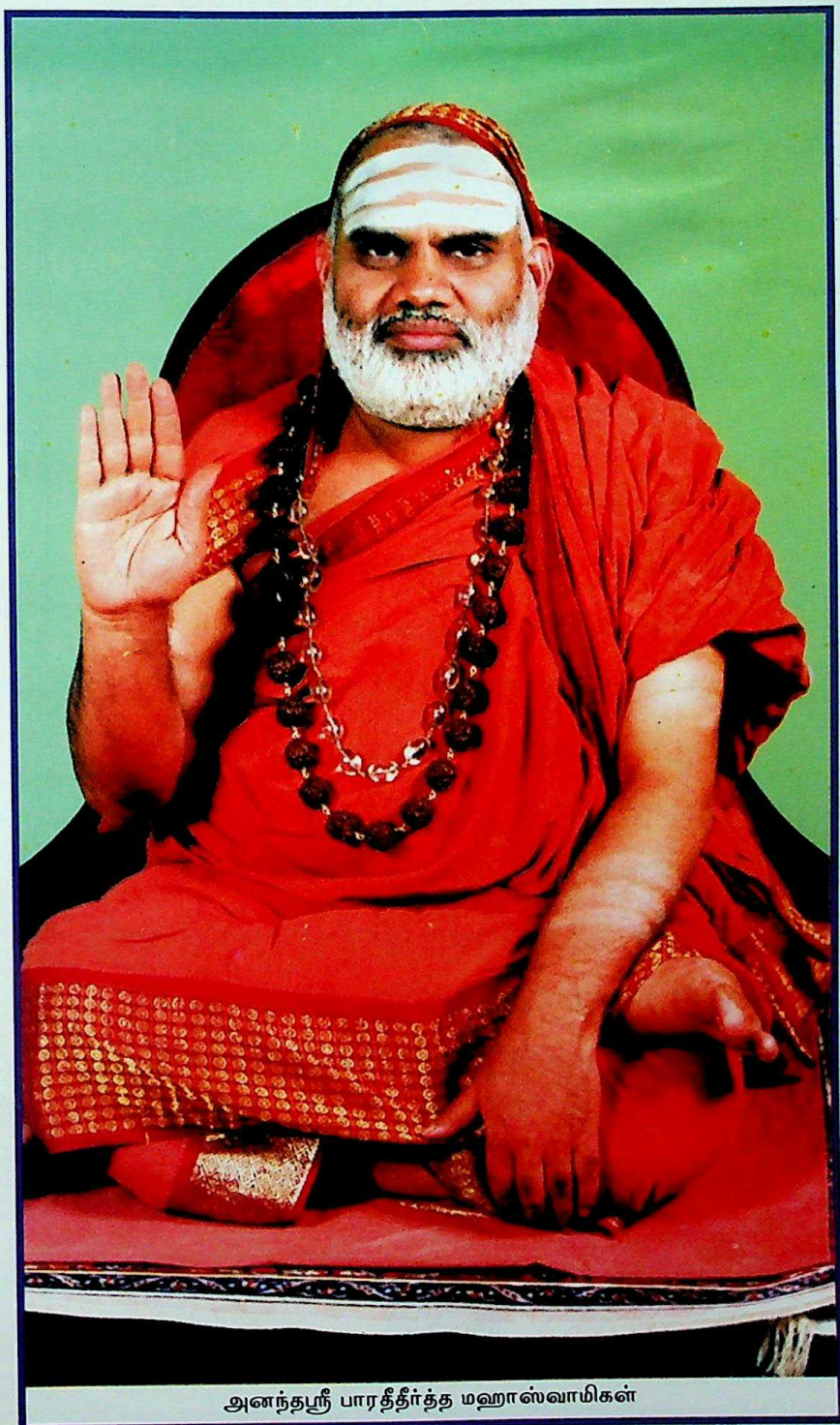


ஸ்ரீ சிருங்கேரி சாரதாம்பாள்

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri



ஸ்ரீஸ்ரீ அபிநவவித்யாதீர்த்த மஹாஸ்வாமிகள்



அனந்தபூர் பாரதீதீர்த்த மஹாஸ்வாமிகள்



॥ श्री शृङ्गेरी श्रीजगद्गुरुमहासंस्थानम् ॥

श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यवर्य पदवाक्यप्रमाणपारावारपारीण
यमनियमासनप्रणायामप्रत्याहारधारणाध्यानसमाध्यष्टाङ्ग
योगानुष्ठाननिष्ठ तपश्चक्रवर्त्यनाद्यविच्छिन्न
श्रीशङ्कराचार्यगुरुपरम्पराप्राप्त षड्दर्शनस्थापनाचार्य
व्याख्यानसिंहासनाधीश्वर सकलनिगमागमसारहृदय
सांख्यत्रयप्रतिपादक वैदिकमार्गप्रवर्तक सर्वतन्त्रस्वतन्त्रादिराजधानी
विद्यानगरमहाराजधानी कर्णाटकसिंहासन प्रतिष्ठापनाचार्य
श्रीमद्राजाधि राजगुरुभूमण्डलाचार्य ऋष्यशृङ्गपुरवराधीश्वर
तुङ्गभद्रातीरवासि श्रीमद्विद्याशङ्कर पादपद्माराधक
श्रीजगद्गुरु श्रीमदभिनवविद्यातीर्थस्वामिगुरुकरकमलसञ्जात

॥ श्री जगद्गुरु शृङ्गेरी श्रीमद्भारतीतीर्थमहास्वामिभिः ॥



निखिलास्तिकमहाजनविषये नारायणस्मरणपुरस्सरं विरचितो
आशिषस्समल्लसन्त ।

इह खलु समेऽपि लोकाः आत्मनः श्रेय एव सर्वदा
समीहन्ते । तदर्थं नैकानि साधनानि शास्त्रेषु विहितानि । तेषु च
भक्तेरस्ति विशिष्टं स्थानम् । अनन्येन मनसा भगवद्गुणानुकीर्तनं
भगवत्कृपां संपादयति । तदर्थान्येव स्तोत्राणि नैकैः महापुरुषैः
विरचितानि । तेषामर्थावगतिपुरस्सरं पठनं श्रेयसे अवकल्पते ।

परशिवावतारैः श्रीमच्छङ्करभगवत्पादाचार्यैः
लोकानामुपकाराय बहूनि देवतास्तोत्राणि संग्रहितानि । तानि
नितान्तरमणीयानि ललितपदबन्धुराणि गभीरार्थानि च सन्ति ।
तेषां पठनं विशिष्टं फलं प्रसूते ।

नैकवत्सरेभ्यः प्राक् शांकरग्रन्थावलिनाम्ना प्रकाशितानां
तेषां द्रविडभाषानुवादपुरस्सरं राजपाळयनगरस्थ
लिंगम्माळरामराजु शास्त्रप्रतिष्ठानेन पुनः प्रकाशनं विधीयत इति
विजाय नितरां मोदामहे ।

श्रीशारदाशशिकलावतंसयोरकम्पानुकम्पामरम्परया इयं
संस्था ईदृशानि लोकोपकारकाणि कार्याणि विदधाना
चिरमभिवर्धन्तां ग्रन्थोऽयं भक्तजनपाणि-पल्लवान्यलंकरोत्विति
चाशास्महे ।

शृङ्गगिरिः
चित्रभानु भाद्रशुक्ल त्रयोदशी
गुरुवासरः । 19.9.2002

इति नारायणस्मरणम्





**சிருங்கேரி ஜகத்குரு ஸ்ரீஸ்ரீ பாரதீதீர்த்த மஹாஸ்வாமிகள்
ஸகல ஆஸ்திக மஹாஜனங்களின் கண் நாராயண
ஸ்மரண பூர்வகமாக எழுதப்பட்ட ஆசீர்வாதங்கள்**

இவ்வுலகில் உள்ள ஜனங்கள் ஆத்மாவின் ச்ரேயஸ்ஸைப் பொருட்டு எப்பொழுதும் எதிர்பார்க்கிறார்கள். அதன் பொருட்டு பல ஸாதனங்கள் ஸாஸ்திரங்களில் விதிக்கப்பட்டுள்ளன. அவைகளில் பக்திக்கு சிறப்புமிக்க ஸ்தானம் இருக்கிறது. ஒருமைப்பாட்டுடன் கூடிய மனதுடன் (மனஸினால்) பகவானின் குணங்களை கீர்த்தனம் பண்ணுதல் என்பது பகவத் கிருபையை ஸம்பாதித்து தருகிறது. அதன் பொருட்டுத்தான் அநேக மஹாபுருஷர்களால் ஸ்தோத்திரங்கள் செய்யப்பட்டுள்ளன அவைகளின் பொருளறிந்து படிப்பது ச்ரேயஸ்ஸிற்குக் காரணமாகும்.

பரமசிவனின் அவதாரமாய் விளங்கிய ஸ்ரீ சங்கர பகவத் பாதாசார்யாரவர்களால் லோகோபகாரத்தின் பொருட்டு பல தேவதைகளின் ஸ்தோத்திரங்கள் கட்டப்பட்டுள்ளன. அவைகள் எப்பொழுதும் இனிமையாகவும் லலிதமானபதங்களை உடையதாகவும், ஆழமான பொருளை உடையதாகவும் இருக்கின்றன. அவைகளின் படனம் என்பது விசிஷ்டமான பயனை தரவல்லது.

பலவருடங்களுக்கு முன் "சங்கர க்ரந்தாவலி" என்ற பெயரால் பிரசுரிக்கப்பட்ட ஸ்தோத்திர புத்தகங்களை தமிழ் பாஷை மொழிபெயர்ப்புடன் ராஜபாளையத்தில் உள்ள ஸ்ரீமதி விங்கம்மாள் ராமராஜு சாஸ்திர ப்ரதிஷ்டானத்தின் மூலம் மறு பதிப்பு செய்யப்படுகிறது என்று அறிந்து மிகவும் மகிழ்ச்சி அடைகிறோம்.

ஸ்ரீ சாரதா சந்திரமௌளீஸ்வரரின் நிலையான அனுகம்பத்தின் பரம்பரையினால் இந்த ஸம்ஸ்தை இப்பேர்ப்பட்ட லோகோபகாரமாக இருக்கும் கார்யங்களை செய்து கொண்டு வெகுகாலம் மேன்மேலும் வளரட்டும். அந்த புத்தகம் பக்த ஜனங்களின் கைகளை அலங்கரிக்கட்டும் என்றும் ஆசீர்வதிக்கிறோம்

சிருங்கேரி

சித்ரபானு பாதர் சக்ல த்ரயோதசீ

வியாழக்கிழமை 19-09-2002

நாராயணஸ்ம்ருதி :

பதிப்புரை

ஈஸ்வரன் காலத்துக்கு ஏற்ப அவதாரம் செய்கிறான். அவதாரங்களில் பல விதங்கள் இருக்கின்றன.

அம்சாவதாரம், அர்சாவதாரம், பூர்ணாவதாரம் என்றெல்லாம் கூறுவர். பல மதங்கள் தோன்றி ஒன்றுக்கொன்று விரோதம் மேலோங்கி நிற்கும் காலத்தில் அத்வைத ஸித்தாந்தத்தை நிலைநாட்ட எடுத்த அவதாரம் தான் சங்கராவதாரம் என்பது. கேரளத்தில் பிறந்து எல்லா தேசத்திற்கும் யாத்திரை செய்து துன்மதங்களை அகற்றி ஷண்மதத்தை (அறு மதங்களை) ஸ்தாபித்து உலக மக்கள் ச்ரேயஸ்ஸை அடைய, அவரவர் தகுதியின் அடிப்படையில் மேன் நிலையை அடைய (மோக்ஷத்தை அடைய) பல கிரந்தங்களை இயற்றியுள்ளார். அவைகளில் மிகவும் எளிமையானதும் கருத்துமிக்கதும் அனைவராலும் போற்றக்கூடியதுமாய் விளங்குகின்றன ஸ்தோத்திர கிரந்தங்கள்.

பகவான் சங்கரர் ஸ்வானுபவம் பெறுவதற்கும் கிரமமாக முக்தியை அடைவதற்கும் எல்லா தேவதா மூர்த்திகள் பேரிலும் ஸ்தோத்திரங்களை அருளியிருக்கிறார்கள். எல்லா தேவதா மூர்த்திகளும் ஒரே பரப்ரம்மத்தின் உருவம் என்பது தான் ஸித்தாந்தம். எல்லோரும் பாராயணம் செய்வதற்கு ஏற்ற முறையில் லலிதமான பதங்களுடன் அமைந்துள்ள இந்த ஸ்தோத்திர க்ரந்தத்தை தமிழில் மொழிபெயர்ப்புடன் ஸ்ரீ ஸ்ரீசிருங்கேரி ஜகத்குரு ஸ்ரீ சாரதா பீடாதிபதிகளின் பரமானுக்ரஹத்துடன் 'ஸ்ரீ ஜகத்குரு க்ரந்தமாலா' என்கிற பெயரில் ஸ்ரீ சங்கர ஸேவா ஸமிதி வெளியிட்டுள்ளது என்பது அறிந்ததே. அவைகளை ஸ்ரீஸ்ரீ சாரதா பீடாதிபதி ஜகத்குரு சிருங்கேரி ஸ்ரீஸ்ரீ பாரதீதீர்த்த மஹாஸ்வாமிகளின் அனுக்ரஹத்துடன் மறு வெளியிட ஆசைப்படுகிறோம்.

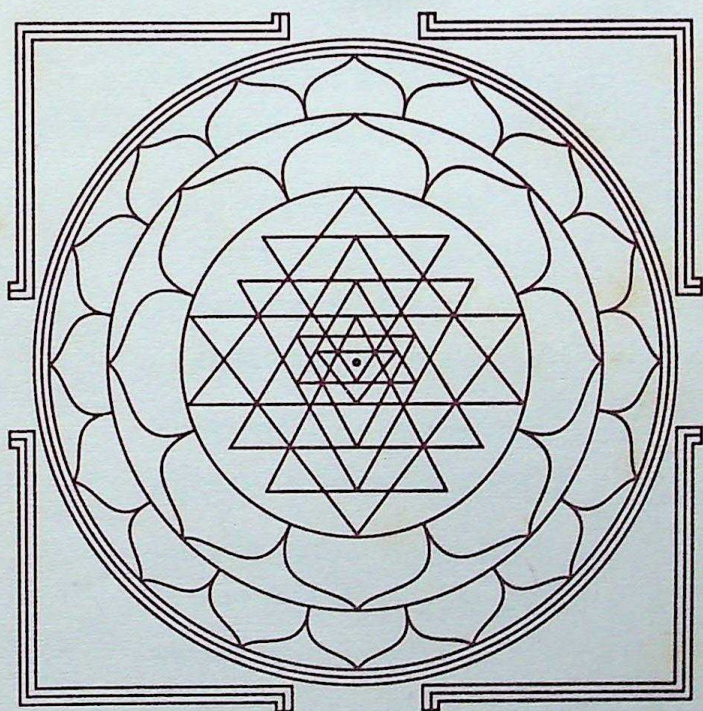
பகவானின் பெருமைகளை விளக்கும் இந்த ஸ்தோத்திரங்கள் அழகிய விருத்தத்தில் அமைந்துள்ளபடியால் எல்லோருக்கும் படிக்கவும், கேட்கவும் மிக ரம்யமாக உள்ளது. இதனை படிக்கும் அனைவருக்கும் சகல ஐசுவர்யங்களையும் அளிக்கவல்ல பகவான் அவைகளை அளிக்கட்டும். இத்தொண்டில் எங்களை ஈடுபடுத்தி அருளிச்செய்து ஸ்ரீமுகம் கொடுத்தும் அனுக்ரஹித்த எங்களது குல குருவான ஸ்ரீஸ்ரீ பாரதீதீர்த்த ஸ்வாமிகளின் பாதார விந்தங்களில் நமஸ்காரம் செய்து இது போல் பணி மேன்மேலும் செய்ய எல்லாவித சக்திகளையும் அனுக்ரஹிக்குமாறு வேண்டுகிறேன்.

"ராமமந்திரம்"

இராஜபாளையம்.

மே - 2004

பி. ஆர். ராமகப்பிரமணியராஜா



॥ श्रीः ॥

॥ श्रीललितात्रिशतीभाष्यम् ॥

श्रीशंकरभगवत्पादाचार्यप्रणीतम् ।



वन्दे विघ्नेश्वरं देवं सर्वसिद्धिप्रदायितम् ।

वामाङ्गारूढवामाक्षीकरपल्लवपूजितम् ॥ १ ॥

पाशाङ्कुशेशुसुमराजितपञ्चशाखां

पाटल्यशालिसुषुमाश्रितगालवल्लीम् ।

प्राचीनवाक्स्तुतपदां परदेवतां त्वां

पञ्चायुधार्चितपदां प्रणमामि देवीम् ॥ २ ॥

लोपामुद्रापतिं नत्वा हयग्रीवमपीश्वरम् ।

श्रीविद्याराजसंसिद्धिकारिपंकजवीक्षणम् ॥ ३ ॥

विस्तारितां बहुविधां बहुभिः कृतां च

टीकां विलोकयितुमक्षमतां जनानाम् ।

तत्रत्यसर्वषदयोगविवेकभानुं

तुष्ट्यै करोमि ललितापदभक्तियोगात् ॥ ४ ॥

अगस्त्य उवाच —

हयग्रीव दयासिन्धो भगवन् शिष्यवत्सल ।

त्वत्तः श्रुतमशेषेण श्रोतव्यं यद्यदस्ति तत् ॥ १ ॥

रहस्यनामसाहस्रमपि त्वत्तः श्रुतं मया ।

इतः परं मे नास्त्येव श्रोतव्यमिति निश्चयः ॥ २ ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

तथापि मम चित्तस्य पर्याप्तितैव जायते ।
 कात्स्न्यार्थः प्राप्य इत्येव शोचयिष्याम्यहं प्रभो ॥ ३ ॥
 किमिदं कारणं ब्रूहि ज्ञातव्यांशोऽस्ति वा पुनः ।
 अस्ति चेन्मम तद्ब्रूहि ब्रूहीत्युक्त्या प्रणम्य तम् ॥ ४ ॥

सूत उवाच —

समाललम्बे तत्पादयुगलं कलशोद्भवः ।
 हयाननो भीतभीतः किमिदं किमिदं त्विति ॥ ५ ॥
 मुञ्च मुञ्चेति तं चोक्त्या चिन्ताक्रान्तो बभूव सः ।
 चिरं विचार्य निश्चिन्त्यन्वक्तव्यं न मथेत्यसौ ॥ ६ ॥
 तूष्णीं स्थितः स्मरन्नाज्ञां ललिताम्बाकृतां पुरा ।
 प्रणम्य विप्रः स मुनिस्तत्पादावत्यजन्स्थितः ॥ ७ ॥
 वर्षत्रयावधि तदा गुरुशिष्यौ तथा स्थितौ ।
 तच्छृण्वन्तश्च पश्यन्तः सर्वे लोकाः सुविस्मिताः ॥ ८ ॥
 ततः श्रीललितादेवी कामेश्वरसमन्विता ।
 प्रादुर्भूय हयग्रीवं रहस्येवमचोदयत् ॥ ९ ॥

श्रीदेव्युवाच —

अश्वाननावयोः प्रीतिः शास्त्रविश्वासिनि त्वयि ।
 राज्यं देयं शिरो देयं न देया षोडशाक्षरी ॥ १० ॥
 स्वमातृजारवद्गोप्या विधैपेत्यागमा जगुः ।
 ततोऽतिगोपनीया मे सर्वपूर्तिकरी स्तुतिः ॥ ११ ॥
 मया कामेश्वरेणापि कृता सङ्गोपिता भृशम् ।
 मदाज्ञया वचोदेव्यश्चकुर्नामसहस्रकम् ॥ १२ ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

३

आवाभ्यां कथिता मुख्या सर्वपूर्तिकरी स्तुतिः ।
 सर्वक्रियाणां वैकल्यपूर्तिर्यज्ञपतो भवेत् ॥ १३ ॥
 सर्वपूर्तिकरं तस्मादिदं नाम कृतं मया ।
 तद्ब्रूहि त्वमगस्त्याय पातमेव न संशयः ॥ १४ ॥
 पत्न्यस्य लोपामुद्राख्या मामुपास्तेऽतिभक्तितः ।
 अयं च नितरां भक्तस्तस्मादस्य वदस्व तत् ॥ १५ ॥
 अमुञ्चमानस्त्वत्पादौ वर्षत्तयमसौ स्थितः ।
 एतज्ज्ञातुमतो भक्त्या हीदमेव निदर्शनम् ॥ १६ ॥
 चित्तपर्याप्तिरेतस्य नान्यथा संभविष्यति !
 सर्वपूर्तिकरं तस्मादनुज्ञातो मया वद ॥ १७ ॥

सूत उवाच —

इत्युक्त्वाऽन्तरधादम्बा कामेश्वरसमन्विता ।
 अथोत्थाप्य हयग्रीवः पाणिभ्यां कुम्भसम्भवम् ॥ १८ ॥
 संस्थाप्य निकटे वाचमुवाच भृशविस्मितः ।

हयग्रीव उवाच —

कृतार्थोऽसि कृतार्थोऽसि कृतार्थोऽसि घटोद्भव ॥ १९ ॥
 त्वत्समो ललिताभक्तो नास्ति नास्ति जगत्त्रये ।
 थेनागस्त्य स्वयं देवी तव वक्तव्यमन्वशात् ॥ २० ॥
 सच्छिष्येण त्वया चाहं दृष्टवानस्मि तां शिवाम् ।
 यतन्ते दर्शनार्थाय ब्रह्मविष्ण्वीशपूर्वकाः ॥ २१ ॥
 अतः परं ते वक्ष्यामि सर्वपूर्तिकरं स्तवम् ।
 यस्य स्मरणमात्रेण पर्याप्तिस्ते भवेत् इति ॥ २२ ॥

रहस्यानामसाहस्रादपि गुह्यतमं मुने ।

आवश्यकं ततोऽप्येतल्ललितां समुपासितुम् ॥ २३ ॥

तदहं संप्रवक्ष्यामि ललिताम्बानुशासनात् ।

श्रीमत्पञ्चदशाक्षर्याः कादिवर्णक्रमान्मुने ॥ २४ ॥

पृथग्विशतिनामानि कथितानि घटोद्भव ।

आहत्य नाम्नां त्रिशती सर्वसंपूर्तिकारिणी ॥ २५ ॥

रहस्यातिरहस्यैषा गोपनीया प्रयत्नतः ।

तां शृणुष्व महाभाग सावधानेन चेतसा ॥ २६ ॥

केवलं नामबुद्धिस्ते न कार्या तेषु कुम्भज ।

मन्त्रात्मकत्वमेतेषां नाम्नां नामात्मतापि च ॥ २७ ॥

तस्मादेकाग्रमनसा श्रोतव्यं च त्वया सदा ।

सूत उवाच —

इत्युक्त्वा तं हयग्रीवः प्रोचे नामशतत्रयम् ॥ २८ ॥

बहुकालं सुभक्तिमहिम्ना गुरुपादाम्बुजमवलम्ब्य स्थिताय कुंभयोनि-
मुनये शिवदम्पतिकृतनामशतत्रयोक्त्या प्रेरितो हयग्रीव उवाच —

ककाररूपा कल्याणी कल्याणगुणशालिनी ।

कल्याणशैलनिलया कमनीया कलावती ॥ १ ॥

ककाररूपेति । ककारः कवर्णः रूपं ज्ञापकविशेषणं यस्याः सा,
कादिविद्याविप्रहेत्यर्थः । अथवा ककारः रूपं वाचकं येषां ते ककाररूपाः
हिरण्यगर्भः उदकम् उत्तमाङ्गं सुखादयश्च । हिरण्यगर्भनिष्ठजगद्धारक-
जगत्कर्तृत्वादिगुणवत्त्वं ककारस्य व्यञ्जनादिमवर्णत्वेन वर्तत इति तद्वाच्य-
तया तथा । उदकनिष्ठमन्त्रादिद्वारा जगत्सञ्जीवनहेतुत्वमपि ककारस्य

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

५

विद्याभिभवर्णतयाऽस्तीति तद्रूपा वा । सर्वेषां प्राणिनां शिरस्यमृतमस्तीति
योगमार्गेण कुण्डलिनीगमने तत्रत्यतत्प्रवाहाप्लुतयोगिनामीश्वरसाम्यं
जायत इति योगशास्त्रेषु प्रसिद्धम् । तद्वत् कवर्णः मन्त्रादिमभागस्थः
तत्पुरश्चर्यापरायणानां शिवभावमेव यच्छतीति वा तद्रूपेत्यर्थः । ^१ 'कं ब्रह्म
स्वं ब्रह्म' इति श्रुतेः, दहराकाशस्य सुखस्वरूपत्वेन परमप्रेमास्पदतया
अभिलाषविषयत्ववत् ककारोऽप्यतिप्रीतिविषयमूलमन्त्रादिमाक्षरतया
अभ्यर्हितत्वाद्वा तद्रूपेत्यर्थः ॥

ॐ ककाररूपायै नमः ॥

कल्याणी । कल्याणानि सुखानि युवसार्वभौमानन्दादारभ्य
ब्रह्मानन्दपर्यन्तं तैत्तिरीयकादौ प्रतिपादितानि । तत्तदुपाभिभेदेष्ववच्छिन्न-
स्वरूपतया तानि कल्याणशब्दवाच्यानि, ^२ 'एतस्यैवानन्दस्य अन्यानि
भूतानि मात्रामुपजीवन्ति' इति श्रुतेः । समाष्टिष्यष्टिमत्त्वमुपहितस्वरूपेण
सम्भवतीति मतुप्समासोपपत्तिः । तथा च राहोः शिर इतिवत् समा-
सान्तर्गतषष्ठ्यर्थभेदस्याविवक्षिततया आनन्दैकविग्रहवतीत्यर्थः; ^३ 'विज्ञान-
मानन्दं ब्रह्म' इति श्रुत्युक्तब्रह्मस्वरूपलक्षणवतीत्यर्थः ॥

ॐ कल्याण्यै नमः ॥

कल्याणगुणशालिनी । कल्याणाः सुखकर्तारः ये गुणाः सत्य-
कामसत्यसङ्कल्पसर्वाधिपत्यसर्वेशानत्ववामनीत्वसंयद्वात्मत्वादयः, ते अस्याः
शालयन्त इति तथा, एनां शोभयन्तीति वा, तैः शाल्यत इति वा
कल्याणगुणशालिनी । तथा च कल्याणाश्च ते गुणाश्च कल्याणगुणाः
शालयन्त्येनामिति कल्याणगुणशालिनी; अस्मिन् समासे वेषतायाः परा-
धीनगुणवत्त्वं स्वतः शुद्धचैतन्यत्वं च स्फुरितम् । कल्याणगुणैः शाल्यत

१. छान्दोग्योपनिषत् ४-१०. २. बृहदारण्यकम् ४-३.

३. बृहदारण्यकम् ३-९-२८.

इत्यत्र गुणवत्त्वमात्रं देवतायाः द्योत्यते । तस्यौपाधिकत्वं वैदिकमपि स्तुतौ तदप्रकटनं न दोषाय । यदि गुणानामारोपितत्वेन तत्सङ्कीर्तनस्य भेदबुद्धिसमये तत्कृपाप्राप्तिहेतुत्वेनावश्यकत्वम्, तथापि तदपवादपुरःसरं शुद्धचैतन्याभेदध्यानरूपमुख्यभजनं मुख्यमेवेति संपादयितुं स्वगुरुपदिष्ट-मार्गेण सुकरमेवेति नातिविस्तार्यते ॥

ॐ कल्याणगुणशालिन्यै नमः ॥

कल्याणशैलनिलया । शिलानां विकारः शैलः शिलाघन इत्यर्थः, कल्याणं सुखमेव शैलः घनीभूत इत्यर्थः, तस्मिन् कल्याणशैले स्वस्वरूपे आनन्दघने निलयति तिष्ठतीति कल्याणशैलनिलया, ^१ 'स भगवः कस्मिन् प्रतिष्ठित इति स्वे महिम्नीति होवाच' इति श्रुतेः, देवदत्तः स्वस्मिन्नेव स्वयं वर्तते इति लौकिकप्रयोगाच्च, देवतायाः स्वस्वरूपे स्वावस्थानं युज्यत इति । कल्याणमेव शैलवत् घनीभूतं कल्याणशैलः आनन्दमयकोशः कल्याणशैलो निलयः यस्याः सा इति बहुव्रीहिसमासः न विरुद्धः, ^२ 'ब्रह्म पुच्छं प्रतिष्ठा' इति उक्तश्रुतिप्रामाण्यात् । अथवा कल्याणशैलः महामेरुः निलयं गृहं यस्याः सा तथा; सुमेरुमध्य-शृङ्गस्थेत्यर्थः ॥

ॐ कल्याणशैलनिलयायै नमः ॥

कमनीया । परमानन्दस्वरूपत्वेन परमप्रेमास्पदा, ^३ 'को ह्येवान्यात्कः प्राण्यात् । यदेव आकाश आनन्दो न स्यात्' इति श्रुतेः । सुखस्य मनोहरत्वेन सर्वेप्साविषयत्ववत् मायावृत्तानां सुखप्रापकत्वेन स्वस्वेष्ट-देवतासु प्रीत्यतिशयेन तत्पूजादौ प्रवर्तमानानां तत्फलदानेन मनोहरत्वाद्वा कमनीया । ज्ञानिनामानन्दघनीभावात्मकसुन्दरमूर्तिमत्तया वा कमनीया ॥

- १ छान्दोग्योपनिषत् ७-२४ २. तैत्तिरीयोपनिषत् २-५.
३. तैत्तिरीयोपनिषत् २-७.

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

७

ॐ कमनीयायै नमः ॥

कलावती । कलाः शिरःपाण्याद्यवयवाः, चतुःषष्टिकलाः विद्या-
रूपा वा, चन्द्रकला वा, भक्तध्यानाय अस्याः सन्तीति कलावती ॥

ॐ कलावत्यै नमः ॥

कमलाक्षी कल्मषघ्नी करुणामृतसागरा ।

कदम्बकाननावासा कदम्बकुसुमप्रिया ॥ २ ॥

कमलाक्षी । कमले इव अक्षिणी यस्याः सा तथा । कमलायाः
लक्ष्म्याः अक्षिशब्देन तन्निमित्तकं ज्ञानं लक्ष्यते विषयतासंधन्देन
तद्वतीति वा । कमलायाः ऐहिकामुष्मिकश्रियः हेतुभूते अक्षिणी
यस्याः सा — इति स्वकीयैक्षणमात्रेण महैश्वर्यप्रापिकेति भावः ॥

ॐ कमलाक्ष्यै नमः ॥

कल्मषघ्नी । कल्मषाणि पापानि हन्ति नाशयतीति कल्मषघ्नी,
१‘अहं त्वा सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामि’ इति भगवद्वचनात् । अथवा
वेदान्तमहावाक्यजन्यसाक्षात्काररूपब्रह्मविद्या २‘ज्ञानाग्निः सर्वकर्माणि
भस्मसात्कुरुते तथा’ इति स्मृत्यैः, ‘न स पापं ऋणोति’ इति श्रुतेश्च ॥

ॐ कल्मषघ्न्यै नमः ॥

करुणामृतसागरा । करुणया कृपया जातं यदमृतं मोक्षरूपं
तस्य सागर इव सागरा । यथा अमृतसमुद्रः स्वयममृतस्वरूपः सन्
अन्यानपि लोकान् अमृतपायिमेघाद्विमुक्तामृतेन संजीवयति, तथा ३‘ब्रह्म

१. गीता १८-६६ २. गीता ४-३७ ३. मुण्डकम् ३-२-९

८

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

वेद ब्रह्मेव भवति' १६ ब्रह्मविदानोति परम्' इत्यादिश्रुत्या स्वयममृत-
स्वरूपा सती । २६ लभते च ततः कामान्मयैव विहितान्हि तान्' इति
भगवद्वचनेन तत्तदधिकारिकृतकर्मोपासनादिफलस्य देवताप्रापणीयस्य
संप्राप्तौ तत्तदधिकारिणां तत्तत्फलं स्थितमिति संभाव्यत इति सागरोपमा ।
अमृतवत्सर्वसंजीवनी करुणामृतस्य अभिन्नाश्रयत्वान् सागरा; करुणा च
भक्तविषयकपरिपाल्यताबुद्धिः । यद्वा, करुणया कृपया अमृताः शाश्वत-
कीर्तिमत्त्वेन ब्रह्मादिलोकं गताः सागराः सगरराजवंश्याः यस्याः सा
तथा; यद्वा, करुणया दयया हेतुना अमृताय प्राप्तः सागरः समुद्रो यया
सा भागीरथी ; करुणामृतसागरा ॥

ॐ करुणामृतसागरायै नमः ॥

कदम्बकाननावासा । कदम्बनामककल्पवृक्षयुक्तं यत्काननं वनं
तत्रावासो गृहं यस्याः सा तथा ॥

ॐ कदम्बकाननावासायै नमः ॥

कदम्बकुसुमप्रिया । कदम्बानां कुसुमानि कदम्बकुसुमानि तेषु
प्रिया प्रीतिमतीति यावत् । यद्यपि प्रियशब्दः प्रीतिविषयवाचकः,
तथापि कुसुमजन्यप्रीतेरभावेन तद्विषयतायाः वक्तुमशक्यत्वान् तथोक्तम् ॥

ॐ कदम्बकुसुमप्रियायै नमः ॥

कन्दर्पविद्या कन्दर्पजनकापाङ्गवीक्षणा ।

कर्पूरवीटिसौरभ्यकल्लोलितककुप्ता ॥ ३ ॥

कन्दर्पविद्या । कन्दर्पस्य विद्या तन्निष्ठप्रत्यग्ब्रह्मैक्यज्ञानमित्यर्थः ।

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

९

अथवा विद्याप्रापकत्वान्तद्दृष्टमूलमन्त्रवर्णसमुदायो विद्येत्युच्यते वेदवाक्येषु
उपनिषत्पदवत् । तद्वाच्यार्थत्वात् तथा देवी सूच्यते ॥

ॐ कन्दर्पविद्यायै नमः ॥

कन्दर्पजनकापाङ्गवीक्षणा । अपाङ्गाभ्यां वीक्षणमपाङ्गवीक्षणम् ,
ईषदर्शनमिति यावत् । कन्दर्पस्य जनकं अपाङ्गवीक्षणं यस्याः सा ।
अनेन नाम्ना येषां जडानामपि कुरूपिणां जनानां उपरि सकृदीपट्टीक्षण-
मभिजायते, ते कन्दर्पवद्रूपयौवनसामर्थ्यलक्ष्मीभाजो भवन्तीति ध्वनितम् ।
यद्वा कन्दर्पस्य जनकः श्रीनारायणः सः यस्याः अपाङ्गवीक्षणे ईषदृ-
भ्रूवल्लिचलने वर्तते, यस्याः आज्ञामात्रवश्यतया महाविष्णुः जगद्रक्षादि-
कार्यं करोतीति सा तथा इति । अथवा, कन्दर्पजनका महालक्ष्मीः
यस्याः अपाङ्गवीक्षणे प्रेर्यतया वर्तते सा तथा । कन्दर्पस्य मन्मथस्य
जनकाः उत्पादकाः स्रक्चन्दनादिभोग्यविषयाः ते यस्याः अपाङ्ग-
वीक्षणात् भवन्ति सा तथा । अथवा, चन्द्रस्य वामनेत्रतया अपाङ्ग-
वीक्षणं चन्द्रिकोच्यते । कन्दर्पजनकं अपाङ्गवीक्षणं यस्याः सा
तथा । कन्दर्पजनकाशब्देन लक्ष्मीनिवासकमलं लक्ष्यते, तद्वत् अपाङ्गं
कमलाक्षीत्यर्थः तन्निरूपितवीक्षणं लोकसंजीवनं यस्याः सा तथा ॥

ॐ कन्दर्पजनकापाङ्गवीक्षणायै नमः ॥

कर्पूरवीटिसौरभ्यकल्लोलितककुप्तरा । कर्पूरयुक्ताश्च ताः वीटयश्च
ताम्वूलकवलानि तासां सौरभ्यं सौगन्ध्यं तैः कल्लोलितानि असकृत्परि-
मलितानि ककुभां दिशां तटानि प्रदेशाः यस्याः सा । मुखवासित-
परिमलेन जगन्मात्रं सुरभीकृतमिति स्वरूपातिशयोक्तिः अस्मिन्नास्मि
व्यज्यते ; महाराजभोगवतीत्यर्थः ॥

ॐ कर्पूरवीटिसौरभ्यकल्लोलितककुप्तरायै नमः ॥

कलिदोषहरा कंजलोचना कम्प्रविग्रहा ।

कर्मादिसाक्षिणी कारयित्री कर्मफलप्रदा ॥ ४ ॥

कलिदोषहरा । कलेः निन्द्याः जायमानानां पुरुषाणां जन्म-
मात्रेण ये दोषाः पापानि आयान्ति, तान् दृष्ट्वा श्रुता कीर्तिता संस्तुता
पूजिता ध्याता सती हरतीति तथा । कलेः अन्योन्यवादिनां कलहात्
तत्तन्मताभिनिवेशवशाज्जायमाना ये दोषाः परब्रह्मविषये अस्तित्वनास्तित्व-
देहादिव्यतिरिक्तत्वभिन्नत्वाभिन्नत्वगुणित्वादिसाधक युक्त्याभासतदनुगुण-
संमत्याभास श्रुतितात्पर्यविघटनान्यथाकरण दुराग्रहजन्य काम क्रोध परस्व-
परवशक्रियमाणनिन्दासहनादिरूपा बहुविधा दोषाः, तानद्वैतब्रह्मज्ञान-
साधनमुक्तिरूपेण हरतीति कलिदोषहरा ॥

ॐ कलिदोषहरायै नमः ॥

कंजलोचना । केभ्यः जायन्त इति कंजानि, कंजशब्देन
अरविन्दनीलोत्पलानि लक्ष्यन्ते तद्वद्दोचने यस्याः सा तथा । अथवा
कंजं ब्रह्माण्डम् । 'अयं पूर्वमपः सृष्ट्वा तासु वीर्यमपासृजत् तदण्ड-
मभवद्वैमम्' इति वचनात् कंजानि अनेककोटिब्रह्माण्डानि लोचनयोः
लोचनकृतवीक्षणात् यस्याः सा तथा, ¹ 'सेयं देवतैक्षत' इति श्रुतेः ॥

ॐ कञ्जलोचनायै नमः ॥

कम्प्रविग्रहा । कम्प्रः अतिमनोज्ञः गाम्भीर्यधैर्यमाधुर्यादिवहुगुणो-
दितत्वात्, विग्रहः मूर्तिः यस्याः सा तथा । ² 'आनन्दरूपममृतं
यद्विभाति' इति श्रुतेः आनन्दस्वरूपत्वाद्वा कम्प्रविग्रहा ललिता-
रूपेत्यर्थः ॥

ॐ कम्प्रविग्रहायै नमः ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

११

कर्मादिसाक्षिणी । कर्म आदिर्येषां तानि कर्मादीनि उपासना-
योगश्रवणमनननिदिध्यासनानि । तेषां साक्षिणी असंबन्धी द्रष्ट्री,
१ 'साक्षी चेता' इति श्रुतेः । अथवा कर्मादयः साक्षिभूताः जीवनिष्ठाः
तदनाश्रयतया आत्मदर्शनसाधनानि सृज्यमानजगदुपादानभूतानि यस्याः
सा तथा ॥

ॐ कर्मादिसाक्षिण्यै नमः ॥

कारयित्री । कारयितृत्वं नाम कुर्वित्याज्ञापयितृत्वं जायमानकार्य-
गोचरकृत्युत्पत्तिहेतुकर्मोद्बोधकत्वरूपलिङ्गोद्भवप्रत्ययानां धर्मः विधिनिष्ठ-
भावनेत्युच्यते । तेषां शब्दात्मकतया जडानां तथात्वासंभवात्तदधिष्ठान-
चैतन्यरूपतया 'सर्वे वेदा यत्रैकं भवन्ति' इति श्रुत्या वेदस्यात्माभेदेन
स्वप्रकाशकतया अर्थप्रकाशनद्वारा प्रामाण्यविधीनामपि वेदैकदेशतया
प्रेरणरूपत्वात् तदधिष्ठानचैतन्यात्मना कारयतीति तथा, २ 'एष ह्येव साधु
कर्म कारयति' इति श्रुतेः ॥

ॐ कारयित्र्यै नमः ॥

कर्मफलप्रदा । कृतानां कर्मणां कालान्तरभाविफलप्रदाने अदृष्टं
कारणमित्यनीश्वरमीमांसकादिमतम्; तन्न । जडानां सूक्ष्मानामदृष्टानां
चेतनधर्मकर्मफलप्रदानसामर्थ्यायोगात् कृतानां कर्मणां फलावश्यभावे
३ 'कर्माभ्यक्षः' इति श्रुतेः, ४ 'मयैव विहितान्दि तान्' इति स्मृतेः,
५ 'फलमत उपपत्तेः' इति न्यायाच्च परदेवता कर्मफलप्रदा ॥

ॐ कर्मफलप्रदायै नमः ॥

एकाररूपा चैकाक्षर्येकानेकाक्षराकृतिः ।

एतत्तदित्यनिर्देश्या चैकानन्दचिदाकृतिः ॥ ५ ॥

-
१. श्वेताश्वतरं ६-११ २. कौषी. ब्रा ३-९ ३. श्वेता ६-११
४. गीता ७-२२ ५. ब्रह्मसूत्रम् ३-२-३८

१२

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

एकाररूपा । एकारः रूपं मन्त्रद्वितीयावयवसंज्ञापकं यस्याः
सा तथा ॥

ॐ एकाररूपायै नमः ॥

एकाक्षरी । एकं मुख्यं ईश्वरोपाधित्वेन । न क्षरति आत्मज्ञानेन
विना आमुक्तेः न नश्यतीति अक्षरं कूटस्थशब्दवाच्यं माया । तत्प्रति-
विम्बनिप्रसर्वज्ञत्वाद्याधायकविशेषणत्वेन अस्या अस्तीति एकाक्षरी ।
एक अक्षरं सर्वव्रकृतिव्यापारापरब्रह्मप्रतीकतया तदुपासनया तदुभयप्राप्ति-
साधनत्वेन शब्दब्रह्मरूपलक्षितलक्षकशब्दः प्रणवः अस्या अस्तीति वा ।
एकः अखण्डैकचैतन्यरूपः अक्षरः अनश्वरः अविनाशी परमेश्वरः अर्ध-
शरीरत्वेन अस्तीति वा । एतान्यक्षराणि मायाबीजादीनि तदुपासना-
प्रतीकत्वेन अस्याः सन्तीति वा । ^१ 'अथ परा यया तदक्षरमधिगम्यते'
इति श्रुतेः अखण्डाकारवृत्तिवृत्तिफलनयोग्यचैतन्यरूपतया तद्वृत्ति-
व्याप्तिभावेन अक्षरपदलक्ष्यचैतन्यं विषयतासंबन्धेन अस्या अस्तीति
एकाक्षरी । चकारः निर्गुणब्रह्मणोऽपि सगुणब्रह्मविशेषणसद्भावसमुच्चयपरः
सर्वत्रापि द्रष्टव्यः । 'सच्चिन्मयः शिवः साक्षात्तस्यानन्दमयी शिवा'
इति वचनेन 'स्त्रीरूपां चिन्तयेद्देवीं पुरुषामथवेश्वरीम् । अथवा निष्कलं
ध्यायेत्सच्चिदानन्दप्रशम् ॥' इति स्मृत्या च, 'त्वं स्त्री त्वं पुमान्'
इति ^२ श्वेताश्वतरोपनिषदि उपाधिभूतनानारूपसंभवोक्तेश्च । अत एव ^३ सेयं
देवतैक्षत' इत्यादौ ^४ 'तत्सत्यं स आत्मा' इत्यन्ते च श्रुतौ स्त्रीलिङ्गान्त-
देवतादिपदानां तत्सत्यमिति नपुंसकान्तस्य स आत्मेति पुल्लिङ्गात्मशब्दस्य
एकार्थत्वम् अविश्रितोपाधिमत्तया तत्त्वंपदलक्ष्यार्थस्यैकत्वात् । तस्मात्
तत्त्वंपदलक्ष्यार्थं सर्वेऽपि गुणा वर्णयितुं संभवन्तीति ह्यग्रीवेण अस्यां

१ मुण्डकं १-१-५

२. ४-३

३ छान्दो ६-३-१

४. छान्दो ६-६-१

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

१३

त्रिशत्यां बहवः चकाराः उपात्ताः । तेन वयं सर्वेषां सर्वत्र न पार्थक्येन प्रयोजनान्तरं पश्यामः ॥

ॐ एकाक्षर्यै नमः ॥

एकानेकाक्षराकृतिः । एकं ईश्वरप्रतिबिम्बोपाधितया शुद्धसत्त्व-
प्रधानं अक्षरमज्ञानम् । अनेकानि मलिनसत्त्वप्रधानतया जीवोपाधि-
भूतान्यक्षराणि अज्ञानानि, ^१‘माया चाविद्या च स्वयमेव भवति’ इति
श्रुतेः । एकं चानेकानि च एकानेकानि तानि च अक्षराणि च तानि
तथा ^२‘मायां तु प्रकृतिं’ इति श्रुतेः । तेष्व्वाकृतयः प्रतिबिम्बान्यव-
च्छिन्नानि वा चैतन्यानि घटस्थोदकावच्छिन्नप्रतिबिम्बिताकाशवद्यस्याः
सा तथा । अथवा एकानि च प्रणवाद्यानि अनेकानि च अकारादि-
क्षकारान्तानि अक्षराणि वर्णाः आकृतिः स्वरूपं यस्याः सा, मातृका-
स्वरूपत्वेन वा । ‘अकारादिक्षकारान्ता मातृकेत्यभिधीयते’ इति
वचनात् । अथवा एव कश्च एकारककारौ तौ चेतराण्यनेकाक्षराणि
च सर्वं मिलित्वा पञ्चदशवर्णात्मिका मूलविद्या आकृतिः स्वरूपं यस्याः
सा । साक्षितया एकीभूता अनेकाक्षरेषु अनेकाज्ञानेषु आकृतिः स्वरूपं
शोधिततत्त्वं यदार्थसामरस्यात्मकं यस्याः सा तथा ॥

ॐ एकानेकाक्षराकृतये नमः ॥

एतत्तदित्यनिर्देश्या । एतत् एतत्कालेऽपि इयत्तापरिच्छेदवद्वस्तु
तत् परोक्षमनिर्दिष्टस्वरूपम् । एतच्च तच्च एतत्तत् । इतिकारः इत्यंभावे
वृत्तीयार्ये । तथा च एतत्त्रतत्त्वाभ्यामित्यर्थः । एतत्तदित्यनेन निर्देष्टुं
निर्वक्तुं योग्या निर्देश्या सा न भवतीति अनिर्देश्या । लोके सविशेषो
हि पदार्थः परोक्षत्वापरोक्षत्वादिधर्मविशेषेण सद्रूपेण निर्वक्तुं शक्यः । शब्द-
प्रवृत्तिनिमित्तजातिगुणक्रियाषष्ठ्यर्थानां यत् संबन्धो नास्ति, ^३‘अशब्द-

१. नृसि. ३-९. २. श्वेत. ४-१०. ३. कठोपनिषत् ३-१५

मस्पर्शमरूपमव्ययम्' 'निर्गुणं निष्कलम्' इत्यादिश्रुत्या, तादृग्वस्तु केन करणेन केन वा वचनेन निर्देष्टुं शक्यम् । ^१ 'यद्वाचानभ्युदितम्' इति श्रुतेः । अतः एतत्तदित्यनिर्देश्या वाङ्मनसातीतेत्यर्थः । अथवा, एतत् प्रत्यक्षादिप्रमाणसिद्धं कार्यं पश्चाद्भावि । तत् परोक्षत्वादिविशिष्टं पूर्वकाल-संबन्धि व्यवहितं कारणमुच्यते । इतिशब्द उभयत्र संबन्धनीयः । कार्यमिति कारणमित्यपि शुद्धचैतन्यरूपा अनिर्देश्या, कार्यत्वकारणत्व-घटकोपाधिविरहितत्वेन कार्यकारणभावाभावे तद्वाचकशब्दैर्विषयी-कर्तुमशक्यत्वात् । अथवा, एतत् अपरोक्षतया अहमिति प्रतीयमानं जीवचैतन्यं त्वंपदवाच्यार्थः । तत् परोक्षतया प्रतीयमानमीश्वरचैतन्यं तत्पदवाच्यार्थः । इतिशब्दः एवकारार्थः । तथा च वादिभेदसिद्धान्तः अनूदितः । सांख्यमते प्रकृतिर्जगत्कर्त्वी, जीवो नाना चेतनः भोक्ता इत्यतः ईश्वर एव नास्तीत्यङ्गीकृतम् । भागवतमते तु 'गुणी सर्ववित्' इति श्रुतेः नित्यगुणविशिष्टात् परमेश्वराद्विष्णोर्जीवानामुत्पत्तिविनाशवत्त्वेन अनित्यत्वात् स एव भगवान् पारमार्थिकः एक इत्यङ्गीकृतम् । तदुभयवादि-सिद्धान्तस्य औपनिषदमते निरस्तत्वात् तदुभयविधया अनिर्देश्या । परमार्थसच्चिदानन्दरूपतया छान्दोग्यगतदेवताशब्दार्थस्य प्रतिपादनादिति भावः । अथवा, तदस्थेश्वरवादिकाणादादिसिद्धान्तवत् व्यवस्थितभेद-वर्ज्येश्वररूपतया अनिर्देश्या । भेदव्यवस्थाया एव साधयितुमशक्य-त्वादिति एतत्तदित्यनिर्देश्या ॥

ॐ एतत्तदित्यनिर्देश्यायै नमः ॥

एकानन्दचिदाकृतिः । एका मुख्या मोक्षरूपत्वेन प्रापित्सिता । आनन्दः सुखम् । चित् चैतन्यं प्रकाशज्ञानम् । आनन्दश्चासौ चिच्च आनन्दचित् एका चासावानन्दचिच्च एकानन्दचित् आकृतिः स्वरूपं

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

१५

यस्याः सा । सखिदानन्दब्रह्मरूपलक्षणवतीत्यर्थः । ^१ 'विज्ञानमानन्दं ब्रह्म' ^२ 'आनन्दो ब्रह्मेति व्यजानात्' इति श्रुतेः ^३ 'आनन्दादयः प्रधानस्य' इति न्यायाच्च दीप्तिस्वरूपप्रकाशात्मकपरमानन्दस्वरूपस्य जीवन्मुक्त्यवस्थायां परमात्मज्ञानवत्पुरुषानुभवरूपप्रत्यक्षप्रमाणगोचरत्वमस्या इति वा तथा । अथवा, एकेषां आनुभाविक्तानां योगिनामानन्दसाक्षात्काररूपा आकृतिः निरावरणप्रकाशरूपा यस्याः सा तथा । अथवा, आनन्दः शिवा, चित् परमेश्वरः, एके मूर्तिभेदरहिते आनन्दचित्तौ आकृतिर्यस्याः सा तथा ॥

ॐ एकानन्दचिदाकृतये नमः ॥

एवमित्यागमाबोध्या चैकभक्तिमदर्चिता ।

एकाग्रचित्तनिर्ध्याता चैषणारहितादृता ॥ ६ ॥

एवमित्यागमाबोध्या । ननु आनन्दशब्दस्य लक्षणया अनन्दमयो वाच्यः । ^४ 'य एको जालवानीशत ईशनीभिः' इति श्रुत्युक्तैकत्वमपि जीवे सिध्यति । तथा एकश्चासावानन्दश्च तस्य चित् अधिष्ठानप्रकाशकचैतन्यमाकृतिः यस्याः सेति विग्रहः संभवति । ^५ 'ब्रह्म पुच्छं प्रतिष्ठा' इति तत्प्रकाशकचैतन्यस्य पुच्छशब्देन परामर्शात् । एवं च सति प्रकाशकनित्यत्वस्य प्रकाश्यनित्यत्वापेक्षत्वात्, ^६ 'सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म' इत्यादिब्रह्मस्वरूपलक्षणवाक्येषु वाच्यार्थप्राधान्येन विधिमुखेनैव ब्रह्मप्रतिपादने अतद्वावृत्तिरूपनिषेधमुखेन लक्षणार्थप्राधान्येन ब्रह्मस्वरूपलक्षणप्रतिपादनायोगेन तत्त्वमसिवाक्ये वैशिष्ट्यं संभवतीति चेत्, नेत्याह — एवमित्यागमाबोधयेति । एवं विशिष्टतया इति प्रत्यक्षसिद्धत्वेन आगमैर्वेदैः ज्ञापनीया न भवति । आनन्दशब्दस्यानन्दमात्रवाचकस्य तत्प्रचुरे

बृह ३-९-२८ २. तैत्ति ३-६ ३. ब्रह्मसूत्रम् ३-३-११

४. श्वेता ३-१ ५. तै २-१ ६. तै २-१

संभावितेषु दुःखे जीवे लक्षणायां त्रयो दोषाः । पारमार्थिकभिन्न-
सत्ताकवस्त्वन्तराभावेन तत्त्वपदवाच्यार्थनिष्ठविशेषणद्वयस्य अन्योन्य-
विरोधवत्तया तमः प्रकाशवद्वैशिष्ट्यायोगे अखण्डार्थो वाक्यार्थः संपद्यते ।
तथा च स्वरूपलक्षणवाक्येषु वाक्यार्थस्य 'अतोऽन्यदार्तत्' इति श्रुत्या
मिथ्यात्वप्रतिपादनात् निषेधमुखेनैव अतद्व्यावृत्तिस्वरूपप्रतिपादनेन लक्षण-
वाक्यानि समञ्जसानि भवन्तीति भावः ॥

ॐ एवमित्यागमावोध्यायै नमः ॥

एकभक्तिमदर्चिता । एकस्मिन्नभेदे जीवब्रह्मणोः भक्तिः भजनी-
यत्वबुद्धिः तत्पारिजिज्ञासा येषां अस्ति, तैरर्चिता पूजिता इत्येतदुपलक्षणं
स्तुतुं ध्याता नः रक्तुतेत्येवमादीनाम्, 'यन्मनसा ध्यायति तद्वाचा
वदति ... तत्कर्मणा करोति' इति श्रुतेः मानसिकव्यापारपूर्वकानि हि
इतरेन्द्रियकर्माणि भवन्तीत्यभिप्रायः । अथवा, अस्मिन् संसारमण्डले
तत्स्वरूपपरिज्ञातारः ये केचन, तेषां भजनीयत्वाध्यवसायो भक्तिः
तदेकप्रवणता सगुणब्रह्मविषया अष्टविधा, तैरेकभक्तिमद्विरर्चिता अन्तर्याग-
बहिर्यागमहायागप्रकारैः पूजिता इत्यर्थः ॥

ॐ एकभक्तिमदर्चितायै नमः ॥

एकाग्रचित्तनिर्ध्याता । एकम् ऐक्यरूपम् अग्रम् आलम्बनं
विषयः विजातीयप्रत्ययतिरस्कारपूर्वकसजातीयवृत्तिकाभिः निरन्तरव्याप्ति-
विषयीकृतचैतन्यं यस्य तत्तादृशं चित्तमन्तःकरणं येषां तैः । यमनियमा-
सनप्राणायामप्रत्याहारधारणाध्यानसमाधीनां परिपाकातिशयेन पञ्चा-
तसंपद्यमानासंप्रज्ञातसमाधेः त्रिविधा भूमिका — ऋतंभरा, प्रज्ञालोका,
प्रशान्तवाहिता चेति । ऋतं यथाभूतं सच्चिदानन्दलक्षणं ब्रह्म भरति
वृत्तिव्याप्त्या विषयीकरोतीति प्रथमा तथा, ^१ 'आत्मन्येव वशं नयेत्'

छलिताप्रिशतीभाष्यम् ।

१७

इति भगवद्वचनात् । प्रज्ञालोका प्रज्ञायां अखण्डाकारवृत्तौ नित्यनिरन्तरा-
भ्यासेन परिपाकं नीतायां ब्रह्मविषयिण्यां आवरणाभिभवं कुर्वन्त्यां
सत्याम्, ^१ 'प्रज्ञा प्रतिष्ठा' इत्यादिश्रुतेः, प्रज्ञायाः ब्रह्मस्वरूपायाः
आलोकः अभिव्यक्तिः साक्षात्कारः यस्यां सम्पद्यते सा कारणविज्ञानम्,
यस्मिन्विज्ञाते सर्वमिदं विज्ञातं भवतीत्येकविज्ञानेन सर्वविज्ञानरूपम् ।
प्रारब्धवशात्तदा चित्तं तदध्यस्तं सर्वजगद्द्रष्टुमिच्छति यदि, तदानीं
चैतन्यप्रकाशेनैव प्रकाशितं जगत्स्वाप्नपदार्थवदशेषं भासते । इदं च
भरद्वाजादीनामस्तीति पुराणादिप्रमाणवेद्यमस्माकम् । तथा च तस्यां
भूमिकायां निरुद्धसामर्थ्यं सदन्तःकरणं साकारस्वरूपं निर्वासनं यदा
नश्यति, तदा प्रशान्तवाहिता भवति । वहः प्रवाहः सन्ततवृत्तिः
धारा अस्य अस्तीति वाही, वाहिनो भावः वाहिता प्रशान्ता च सा
वाहिता च प्रशान्तवाहिता । अथवा, प्रशान्तः वाहः अस्य अस्तीति
प्रशान्तवाही । प्रशान्तवाहिनो भावः प्रशान्तवाहिता, 'मनसो वृत्ति-
शून्यस्य ब्रह्माकारतया स्थितिः । असंप्रज्ञातनामेति समाधिर्योगिनां
प्रियः ॥' इति वचनात्, ^२ 'प्रशान्तमनसं ह्येनम्' इति भगवद्वचनात्
^३ 'पृथिव्यप्तेजोऽनिलखे समुत्थिते पञ्चात्मके योगगुणे प्रवृत्ते । न तस्य
रोगो न जरा न मृत्युः प्राप्तस्य योगाग्निमयं शरीरम् ॥' इति श्रुत्या
उक्तलक्षणसाधनपरिपाकवशाद्भवति । तैर्निर्ध्याता, ध्यानस्य निर्गतत्वात् ।
भेदास्फूर्तौ ध्यानविषयो न भवति ध्यातुः स्वरूपमेव प्रकाशते, 'ब्रह्म
वेद ब्रह्मैव भवति' इति श्रुतेः । निध्याता इति पाठे नितरां श्रवणमनन-
निदिध्यासनेन साक्षात्कृता इत्यर्थः ॥

३० एकाग्रचित्तनिर्ध्यातायै नमः ॥

एषणारहितादृता । एषणा इच्छा । सा त्रिविधा । एतल्लोक-

१ ऐतरेय ३-३. २. गीता ६-२७. ३. श्वेता २-१२

जयाय पुत्रैषणा । पितृलोकजयसाधनकर्मसंपादनाय वित्तैषणा । सपास-
नादिना जयसाधनं देवलोकः, तस्मिन्नेषणा लोकैषणा । आभिः रहितैः
अनाकृष्टचित्तैः, ^१ 'ते ह स्म पुत्रैषणायाश्च वित्तैषणायाश्च लोकैषणायाश्च
व्युत्थायाथ भिक्षाचर्यं चरन्ति' इति श्रुतेः, एषणारहिताः ये परमहंस-
परिव्राजकाः संन्यासिनः तै आदरेण अतिशयप्रेम्णा स्वस्वरूपेण आदृता
अङ्गीकृता निरन्तरध्यानेन साक्षात्कृता सती मोक्षरूपतया प्राप्तेत्यर्थः ॥
ॐ एषणारहितादृतायै नमः ॥

एलासुगन्धिचिकुरा चैनःकूटविनाशिनी ।

एकभोगा चैकरसा चैकैश्वर्यप्रदायिनी ॥ ७ ॥

एलासुगन्धिचिकुरा । एलावदिति दृष्टान्तप्रदर्शनं सौगन्ध्यमात्र-
सद्भावप्रदर्शनेन अकल्पितदिव्यपरिमलसद्भावे हेतुः; न तु प्राकृतत्व-
दर्शनपरम्, ब्रह्मणः स्वाधीनमायत्वात् । तद्वत्सुगन्ध इति साजात्यमात्रं
व्यज्यते; गुणमात्रादानेन सर्वत्र पदार्थान्तरस्य दृष्टान्तीकरणात् । सुगन्धा
एषां सन्तीति सुगन्धिनः तादृशाः चिकुराः कुन्तलाः यस्याः सा तथा ।
स्वभावसिद्धदिव्यपरिमलशालिसर्वाङ्गसौरभ्यवती, चिकुरपदस्य उप-
लक्षणत्वादिति भावः ॥

ॐ एलासुगन्धिचिकुरायै नमः ॥

एनःकूटविनाशिनी । एनसां पापानां कूटं समुदायः । आगामि-
संचितप्रारब्धभेदेन समष्टिरूपेण दृढतरं, तत्त्वज्ञानेन विना अन्यस्य
भोगमात्रस्य तद्विनाशकत्वावगमात् । तेषां च कल्पकोटिकालं क्रमिक-
भोगप्रदानं विनोपायान्तरेण क्षयेप्सूनामात्मब्रह्माभेदज्ञानविषयतया चैतन्यं
नाशयतीति तथा । 'एवंविदि पापं कर्म न श्लिष्यते', ^२ 'अशरीरं वाव
सन्तं प्रियाप्रिये न स्पृशतः' इत्यादिश्रुतेः, ^३ 'अहं त्वा सर्वपापेभ्यो

१. बृह. ४-४-२२. २. छान्दो ८-१२. ३. गीता १८-६६.

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

१९

मोक्षयिष्यामि' इति स्मृतेश्च । अथवा एनांसि च तत्कारणभूतं कूटं कपटवचनाभिधानं च तत्कारणं मायां च नाशयतीति तथा ॥

ॐ एनःकूटविनाशिन्यै नमः ॥

एकभोगा । एकेन कामेश्वरेण साकं भोगः भुक्तिः, भोगः स्वस्वरूपानन्दानुभवः यस्याः सा तथा । अथवा, एकस्य अज्ञान-तत्कार्यस्य कार्यकारणरूपेण अभिन्नस्य तदधिष्ठानतया स्वसत्ताधायकत्वेन भोगः परिपालनं यस्याः सा । प्रपञ्चोत्पत्तिस्थितिनाशहेतुमायोपाधिक-चैतन्यमित्यर्थः । ^१ 'एकाकी न रमते ... ततः पतिश्च पत्नी चाभवताम्' इति पुरुषविधवाद्गणवचनात्, दंपत्योरैच्छिकभेदकत्वावगमेन परमार्थतः एतत्स्वरूपस्यैकचैतन्यरूपतावगमात्, तदुभयभोगस्यापि एकभोगत्वात् तद्वतीति वा ॥

ॐ एकभोगायै नमः ॥

एकरसा । एकः अभिन्नः रसः सामरस्यं यस्याः सा, ^२ 'रसश्चेवायं लब्ध्वानन्दी भवति' इति श्रुतेः । एकः नवरसेषु मुख्यः शृङ्गाररसः यस्याः सा तथा । अथवा, एकेन परमेश्वरेण अस्यां क्रियमाणः प्रीत्यतिशयरूपः रसः एतद्विषयकः यस्याः सा । अथवा, एकस्मिन्नेव स्वभर्तारि रसः निरतिशयप्रीतिः अनुरागसंज्ञा यस्याः सा । अथवा षड्रसेषु मुख्यः मधुररसः प्रियत्वेन यस्याः सा, सत्त्वगुण-प्रधानमायोपाधिकचैतन्यस्वरूपत्वात् । ^३ 'रस्याः स्निग्धाः स्थिरा हृद्या आहाराः सात्त्विकप्रियाः' इति भगवद्वचनात् ॥

ॐ एकरसायै नमः ॥

एकैश्वर्यप्रदायिनी । ईष्टे प्रेरयन्ति अन्तर्यामित्वेन सर्वाणीति

१. बृहदा. १-४. २. तैत्ति. २-७. ३. गीता १७-८.

ईश्वरः । ^१‘यः सर्वेषु भूतेषु तिष्ठन् यः सर्वाणि भूतान्यन्तरो यमयति’ इति श्रुतेः । तत्प्रेर्यमाणानां जीवानां भूतशब्दवाच्यानां अज्ञान-तत्कार्यान्तःकरणोपहितप्रतिबिम्बचैतन्यरूपाणां जाग्रदाद्यवस्थाभिमानिनां अखण्डब्रह्मसाक्षात्कारवेलायाम् अभेदानुभवात्, ^२‘तत्त्वमसि’ इति श्रुतेश्च ^३‘एकमेवाद्वितीयम्’ इति विशेषितत्वाच्च, एकश्चासावीश्वरश्च एकेश्वरः तस्य भावः तदैक्यं तत् प्रददातीति तथा । बहुषु विद्याधन-वत्सु तेष्वेको विद्याधनवानित्युक्ते, तत्रत्यजननिष्ठविद्याभावे तदतिशय-प्रतीतिवत् एकं च निरतिशयमणिमादिकमैश्वर्यं निःश्रेयसं प्रददातीति वा । यद्वा एकं मानुषं सर्वोत्कृष्टं सार्वभौमत्वादिलक्षणमभ्युदयसामान्य-मैश्वर्यं प्रददातीति वा तथा ॥

ॐ एकैश्वर्यप्रदायिन्यै नमः ॥

एकातपत्रसाम्राज्यप्रदा चैकान्तपूजिता ।

एधमानप्रभा चैजदनेकजगदीश्वरी ॥ ८ ॥

एकातपत्रसाम्राज्यप्रदा । आतपात् आ समन्तात् अध्यात्माधि-दैवताधिभूतानि आ शब्दार्थः । तेभ्यो जाताः तापाः आतपाः ; तपन्ति शोषयन्तीति तपाः । आतपेभ्यः त्नायते रक्षतीति आतपत्रं सर्वसंसार-दुःखोपशमात्मकमात्मज्ञानम् । ^४‘यज्ज्ञात्वा न पुनर्मोहमेवं यास्यसि’ इति भगवद्वचनात् । अखिलदुःखनिदानाज्ञाननिवर्तकं एकं लक्षणया अभिन्न-ब्रह्मविषयकमित्यर्थः । एकं च तत् आतपत्रं च अखण्डाकारज्ञानम्, तेन जायमानं यत्साम्राज्यं सम्राजो भावः सर्वोत्तमत्वं तत्प्रददातीति । अथवा, एकातपत्रसाम्राज्यं चक्रवर्तित्वं तत्प्रददातीति वा ॥

ॐ एकातपत्रसाम्राज्यप्रदायै नमः ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

२१

एकान्तपूजिता । एकस्य अद्वितीयस्य शोधितत्वंपदार्थस्य अन्ते उपाधौ हृदि परिच्छेदकत्वात् पूजिता अहमित्यपरोक्षीकृता, ^१‘यत्साक्षात् अपरोक्षाद्ब्रह्म’ इति श्रुतेः । एकस्य ब्रह्माणः अन्ते उप पूजिता षट् गत्यवसानार्थयोरिति धातुपाठात् उपनिषद्ब्रह्ममात्रतया पर्यवस्यतीत्यर्थः । एकान्तपूजितेति नाम्नोपनिषदित्यर्थः । अथवा, एकान्ते ^२‘गुहानि-वाताश्रयणे प्रयोजयेत्’ इति श्रुतेः एकान्तस्थले ध्यानादिना योगिभिर्विषयीकृतेत्यर्थः । अथवा, कामेश्वरेण एकान्ते स्त्रीलिङ्गे पूजिता । संप्रदायप्रवृत्त्यर्थमादौ ईश्वरेण बहिर्यागक्रमेण आदिमसाधनेन सर्गाद्यकाले पूजादिना संतोषितत्वात् भूतार्थव्यपदेशः । एकान्ते सर्वप्रविलापनसमये पूजिता ध्यानादिना संपादिता साक्षात्कृतेत्यर्थः । ^३‘कश्चिद्धीरः प्रत्यगात्मानमैश्वरावृत्तचक्षुरमृतत्वमिच्छन्’ इति श्रुतेरिति वा ॥

ॐ एकान्तपूजितायै नमः ॥

एधमानप्रभा । एधमाना विवर्धमाना सर्वातिशायिनी प्रभा कान्तिर्यस्याः सा, ^४‘तमेव भान्तमनुभाति सर्वं तस्य भासा सर्वमिदं विभाति’ इति श्रुतेः ॥

ॐ एधमानप्रभायै नमः ॥

एजदनेकजगदीश्वरी । एजन्ति कम्पमानानि चेष्टमानानि प्राणवन्ति जीवन्ति अनेकानि नानोपाधिकानि जगन्ति जङ्गमानि विचरत्प्राणिन इत्यर्थः । ईष्टे प्रेरयतीति ईश्वरी । स्थावराणां सुखदुःखप्राप्तिपरिहारोपायानभिज्ञत्वेऽपि स्वजीवनहेतुभूतोदकपानादिप्रवृत्तिदर्शनाच्चेष्टावत्त्वं तस्माप्यस्तीति जगच्छब्दो निर्विशेषप्रपञ्चमात्रपरो वक्तव्यः, अन्यथा ^५‘सर्वेषु भूतेषु’ इति श्रुतौ चरप्राणिमात्रपरत्वे संकोचापत्तेः । असति विरोधे विशेष-

१. बृह. ३-४. २. श्वेता. २-१०. ३. कठ. ४-१. ४. कठ. ५-१५

५. बृह. ३-७.

वाचकस्य शब्दस्य सामान्यलक्षणाङ्गीकारस्य न्याय्यत्वात् । अन्यथा ब्रह्मणः प्रपञ्चमात्रोत्पत्त्यादिहेतुत्वं संकुचितं भवेत् । अत एव आकरे एजत्पदं उपात्तम् । यथाकथंचित् क्रियाश्रयत्वेन प्राणवत्त्वमात्रस्य समष्टिहिरण्यगर्भाश्रयत्वेन सर्वेषां प्रेर्यत्वं संभवतीति भावः ॥

ॐ एजदनेकजगदीश्वर्यै नमः ॥

एकवीरादिसंसेव्या चैकप्राभवशालिनी ।

ईकाररूपा चेशित्री चेप्सितार्थप्रदायिनी ॥ ९ ॥

एकवीरादिसंसेव्या । एकः अनितरसाधारणः वीरः पुरश्चर्यादिना कृतमन्त्रदेवतासाक्षात्कारलब्धपुरुषार्थः पुमान् विजयप्राप्ताभ्युदयशाली । राजराजनिष्ठधैर्यगाम्भीर्यादिगुणवत्त्वेन तत्तद्देवतोपासकाः पुरुषाः वीरा इत्युच्यन्ते । यासां शक्तिनामादयो येषां प्राणिकोटीनां ता एकवीरादयः तासां कदम्बैः संसेव्या संसेवितुं योग्या । यदा ईश्वरी भक्ताननुगृह्णाति सगुणविग्रहवती स्यात् तदा अनेकपरिवारदेवतापरिसेविता, मन्त्रदेवता-त्वेनोपासनीयेत्यर्थः । अथवा, एकवीरा रेणुका, तदादयः शक्तयः श्यामलाप्रमुखाः, ताभिस्तत्कालप्रपञ्चे स्वस्वपीठे स्थिताः सत्यः उपासकानामभीष्टवरप्रदात्र्यो दृश्यन्ते । ता अस्याः परिसेवकत्वेन स्वयमभीष्ट-वरकामाः इत्यस्याः प्रकृताया महिमातिशयोक्तिः ॥

ॐ एकवीरादिसंसेव्यायै नमः ॥

एकप्राभवशालिनी । प्रभोर्भावः प्राभवं रक्षकत्वं एकमनितर-साधारणं च तत्प्राभवं च तच्छालत इति तथा । अथवा, प्राभवस्य सापेक्षकधर्मत्वादेकपदस्य चानन्यगामित्वार्थस्य सामानाधिकरण्येन स्वारस्येन पर्यालोच्यमानेन अयमर्थः सूच्यते — प्राभवं च नियम्य-लोकोद्भवं विना अनुपपद्यमानं तदन्तर्गततत्कार्यमर्थापत्त्या सिध्यति ।

ललिताप्रिशतीभाष्यम् ।

२३

तथा च वटञ्जीववस्त्वन्तर्गतपश्चाद्वाविकार्यवत्कृतस्थचैतन्यमिति भाषः ।
 अथवा, प्राभवं नामेश्वरत्वं तदाकल्पनियम्यजगद्वोपलक्षणविधया
 यस्यैकस्याखण्डचैतन्यस्य तदेकप्राभवम् । ^१‘पादोऽस्य सर्वा भूतानि’
^२‘एकांशेन स्थितो जगत्’ इति श्रुतिस्मृतिभ्यां भूतपूर्वगत्या प्राभवोप-
 लक्षितमेकं सच्चिदानन्दरूपं शालते आविष्करोति तथा । अथवा एकं च
 तत् प्राभवं च एकप्राभवं मुख्यसार्वभौमत्वमिति यावत् । प्रभुत्व-
 परम्परायाः सविशेषायाः कुत्रचित् पर्यवसानावश्यभावे ^३‘एष सर्वेश्वर
 एष भूताधिपतिरेष भूतपालः’ इति श्रुत्या अन्तर्यामितया साक्षात्कृत्यु-
 त्पादकत्वयुक्त्या च इतरवागाद्यवयवप्रेरणातिशयानां पर्याप्तिरत्रैवास्तीत्यभि-
 प्रायः । तथा च निरङ्कुशस्वतन्त्रजगत्कारणत्वरूपतटस्थलक्षणलक्षित-
 वेदान्तसमन्वयविषयीभूता अखण्डसच्चिदानन्दस्वरूपा परदेवता अवश्यं
 स्वस्वरूपेणैव ध्यातव्येति निष्कृष्टार्थः ॥

ॐ एकप्राभवशालिन्यै नमः ॥

ईकाररूपा । ईकारः रूपं तृतीयावयवः यद्वाचकमन्त्रस्य यस्याः
 सा तथा ॥

ॐ ईकाररूपायै नमः ॥

ईशित्री । इच्छति ईष्टे इति ईशित्री सर्वप्रेरिका इत्यर्थः ॥

ॐ ईशित्र्यै नमः ॥

ईप्सितार्थप्रदायिनी । अर्ध्यन्ते प्रार्ध्यन्ते इत्यर्थाः अभ्युदय-
 निःश्रेयसरूपाः, आप्तुं गन्तुं प्राप्तुं इच्छाविषयीभूताः ईप्सिताः, ते च
 ते अर्थाश्चेति कर्मधारयः, ईप्सितार्थान् प्रददातीति तथा । केवल-
 कर्मणामदृष्टद्वारा कालान्तरभाविफलदातृत्वमचेतनत्वान्नोपपद्यते । तादृ-

१. छान्दोग्यं ३-१२-६. २. गीता १०-४२. ३. बृह. ४-४-२.

शानां कस्मिन्नप्यर्थे सामर्थ्यादर्शनात् । चेतनाधिष्ठितानां तु कर्मणां भृत्यकृतपराक्रमादितुष्टराजवत्तदाराधितपरमेश्वरः, 'कर्माध्यक्षः' इति श्रुत्या सर्वज्ञस्य तत्तदधिकारिकृतपुण्यापुण्यानुरूपतया फलप्रदाने समर्थस्य सत्त्वकल्पने तदन्यस्य चेतनस्य जीवादेस्तत्र सामर्थ्यविरहात् स एव तत्तदनुगुणविषयेच्छोत्पादनेन तत्साधनानुष्ठापयिता सन् तत्फलकामनां पूर्यतीत्यनीश्वरमीमांसकमतनिरासो द्रष्टव्यः । अथवा, ईप्सिता जिज्ञासिता, तथा च स्वस्वरूपप्रतिपादकवेदान्तश्रवणमनननिदिध्यासन-विषयीकृता सती अर्थं प्रार्थ्यमानं सर्वाभ्यर्हितमोक्षरूपं पुरुषार्थं प्रददातीति तथा ॥

ॐ ईप्सितार्थप्रदायिन्यै नमः ॥

ईदृगित्यविनिर्देश्या चेश्वरत्वविधायिनी ।

ईशानादिब्रह्ममयी चेशित्वाद्यष्टसिद्धिदा ॥ १० ॥

ईदृगित्यविनिर्देश्या । ईदृक् एतल्लक्षणलक्षित एतादृशपरिमाण एवंस्वरूपः एतादृशधर्मवानिति प्रत्यक्षसिद्धार्थो विनिर्देष्टुं शक्यते । ^१'यच्चक्षुषा न पश्यति' इत्यादिश्रुत्या सर्वेन्द्रियगोचरत्वनिराकरणात् विनिर्देश्या न भवति । औपनिषदानां मते तु उपनिषदां वेदैक-देशत्वेनेतरप्रमाणानपेक्षतया अज्ञातार्थज्ञापकत्वेन प्रामाण्यमुररीकृतम् । इदमेव एतादृगेवेति प्रत्यक्षसिद्धार्थज्ञापने तासामनुवादकत्वेन सापेक्षत्वरूपमप्रामाण्यं प्रसज्येतेत्यभिप्रायः ॥

ॐ ईदृगित्यविनिर्देश्यायै नमः ॥

ईश्वरत्वविधायिनी । ईश्वरस्य भावः तस्यैक्यं विदधाति, आवरण-विश्लेषशक्तिमदज्ञाननिवर्तकाखण्डाकारचैतन्यस्वरूपा सती भेदबुद्धिमात्र-संपादितैश्वर्यैक्यायोगभ्रमं निवर्तयतीत्यर्थः; ^२'स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यते'

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

२५

इति श्रुतेः । अथवा, ईश्वरत्वं नाम नानादेशविश्राधनोत्कर्षादिमत्त्वं
तत्तत्प्राणिनिकायपुण्यप्रारब्धानुसारेण कर्मफलं प्रयच्छतीति वा ॥

ॐ ईश्वरत्वविधायिन्यै नमः ॥

ईशानादिब्रह्ममयी । ईशानतत्पुरुषाघोरवामदेवसद्योजाताख्यानि
पञ्च ब्रह्माणि, तानि मयं स्वरूपमस्या अस्तीति सा तथा । अथवा,
ईशानः आदिर्येषां ते तथा अधिकारिपुरुषाः विष्णुब्रह्मेन्द्रादयः, तेषामपि
तत्तन्नामरूपविशिष्टानाम् अहंबुद्धिमताम् अन्तर्यामिस्वरूपेण बुद्धिप्रेरक-
सच्चिदानन्दस्वरूपपरब्रह्मानन्दप्रकाशात्मना स्फुरतीति तथा ॥

ॐ ईशानादिब्रह्ममय्यै नमः ॥

ईशित्वाद्यष्टसिद्धिदा । ईशित्वमादिर्यासां तास्तथा । ‘अणिमा
महिमा लघ्वी गरिमा प्राप्तिरीशिता । प्राकाम्यं च वशित्वं च यत्र कामाः
परागताः ॥’ इति वचनात् । ताः सिद्धीरष्टौ ददातीति तथा । अणिमा
क्षणमात्रेण अतिसूक्ष्मभावः । महिमा महतो भावः । लघ्वी लाघवम् ।
गरिमा गुरोर्भावः, जडतरपर्वतादिवत् भारवशेनाप्रकम्पितत्वमित्यर्थः ।
क्षणमात्रेण विराडाकृतिमत्त्वं प्राप्तिः हस्तेन चन्द्रमण्डलादिस्पर्शः । ईशिता
इन्द्रादीनामपि प्रेरकता । प्राकाम्यं अप्रतिहतकामनावत्त्वम्, वाञ्छितार्थ-
फलप्राप्तिरित्यर्थः । वशित्वं सर्वलोकवशीकरणसामर्थ्यम् । यत्र कामाः
परागताः, काम्यन्त इति कामाः विषयाः यत्न यस्मिन् ऐश्वर्ये सति
परागताः वहिर्भूता भवन्ति, विषयाणामनुभवाभावेऽपि तज्जन्यसुखवत्त्वं
आप्तकामत्वमित्यर्थः । एताः अष्टसिद्धयः ॥

ॐ ईशित्वाद्यष्टसिद्धिदायै नमः ॥

ईक्षित्रीक्षणसृष्टाण्डकोटिरीश्वरवल्लभा ।

ईडिता चेश्वरार्धाङ्गशरीरेशाधिदेवता ॥ ११ ॥

ईक्षित्री । उदासीनद्रष्ट्री साक्षिणी असङ्गोदासीनज्ञानस्वरूपेत्यर्थः,
'साक्षी चेता' इति श्रुतेः, ^१'आविः संनिहितं गुहायाम्' इति श्रुतेः ॥

ॐ ईक्षित्र्यै नमः ॥

ईक्षणसृष्टाण्डकोटिः । अण्डानां ब्रह्माण्डानां कोटयः असङ्ख्याताः,
भूतभाविकालभेदेन बहुवचनं कोटिशब्दस्य, अनादित्वात् संसारमण्ड-
लस्य, ईक्षणेन भाविकार्यालोचनेन सृष्टाः अण्डकोटयो यया सा तथा;
^२'तदैक्षत बहु स्यां प्रजायेयेति' ^३'स ईक्षांचक्रे' ^४'आत्मा वा इदमेक एवाग्र
आसीत् नान्यत्किंचन मिषत् स ईक्षत लोकान्नु सृजा इति स इमाँल्लोका-
नसृजत' इत्यादिश्रुतेः, बाह्यकारणमनपेक्ष्य ऊर्णनाभ्यादिदृष्टान्तप्रदर्शनेन
चेतनस्याभिन्ननिमित्तोपादानत्वप्रदर्शनयुक्तेः, ^५'प्रकृतिश्च प्रतिज्ञादृष्टान्ता-
नुपरोधात्' इत्यादेशेति भावः ॥

ॐ ईक्षणसृष्टाण्डकोटये नमः ॥

ईश्वरवल्लभा । ईश्वरः कामेश्वरः वल्लभः पतिः यस्याः सा तथा ।
ईश्वराणां ब्रह्मविष्णुरुद्रादीनां तत्तन्निष्ठमहिमोत्कर्षरूपेण प्रीत्यतिशयविषयत्वेन
अभ्यर्हितेत्यर्थो वा ॥

ॐ ईश्वरवल्लभायै नमः ॥

ईडिता । ईड स्तुताविति धातुपाठात् स्तुतिभिः विषयीकृता,
वेदान्तैरिति शेषः; 'एष नित्यो महिमा ब्राह्मणस्य' (बृह. ४-४-२३)
इत्यादिश्रुतेः ॥

ॐ ईडितायै नमः ॥

ईश्वरार्धाङ्गशरीरा । ईश्वरस्य सच्चिदानन्दात्मकस्य शिवस्य अर्धं

-
१. मुण्डकं २-२-१. २. छान्दो. ६-२. ३. प्रश्न. ६
४. ऐतरेय. १-१ ५. ब्रह्मसूत्रम् १-४-२३.

च तत् अङ्गं च अर्धाङ्गम् आनन्दस्वरूपता शरीरं शरीरवत्स्वरूपलक्षणं यस्याः सा तथा । 'सञ्चिन्मयः शिवः साक्षात्तस्यानन्दमयी शिवा' इति स्मृतेः । अथवा, ईश्वरस्यार्धाङ्गं वामभागः शरीरं मूर्तिर्यस्याः सा । अथवा, ईश्वरस्य हकारस्य अर्धाङ्गं शक्तिबीजं शरीरं मन्त्रात्मिका मूर्तिर्यस्याः सा तथा ॥

ॐ ईश्वरार्धाङ्गशरीरायै नमः ॥

ईशाधिदेवता । ईशस्येत्युपलक्षणं जीवस्यापि, ईशस्य तत्त्वंपद-वाच्यार्थस्य मायाज्ञानोपाधिकस्य विशिष्टस्य अधि उपरि विशेषणद्वयस्य परित्यागे देवता द्योतमाना कूटस्थचिन्मात्रशोधिततत्त्वंपदार्थरूपेत्यर्थः । अथवा, ईशः कामेश्वरः अधिदेवता पूज्यः यस्याः सा तथा । परम-पतिव्रतेत्यर्थः ॥

ॐ ईशाधिदेवतायै नमः ॥

ईश्वरप्रेरणकरी चेशताण्डवसाक्षिणी ।

ईश्वरोत्सङ्गनिलया चेतिवाधाविनाशिनी ॥ १२ ॥

ईश्वरप्रेरणकरी । ईश्वरस्य विम्बचैतन्यस्य स्वरूपा सती जगत्सर्जनादिकार्यप्रेरायित्री प्रेरणकरी आह्वापिकेत्यर्थः । इच्छाज्ञानक्रिया-शक्त्यावरणविक्षेपशक्तिप्रतिफलितचित्स्वरूपा भाविकार्यानुकूलप्रारब्धाध्यक्ष-परमेश्वरेश्वरक्षणनामधेयप्रकाशात्मिका भवतीति भावः । ईश्वरप्रेरणं तदा-ज्ञानमनुलङ्घनेन करोतीति वा, तदीयभार्यात्वेन नितरां तद्वश्येति यावत् ॥

ॐ ईश्वरप्रेरणकर्यै नमः ॥

ईशताण्डवसाक्षिणी । ईशस्य तत्पदवाच्यार्थस्य ताण्डवं नतेन-पदप्रयत्नसंपाद्यं लीलामात्रमित्यर्थः, जगत्सर्जनादिरूपा क्रिया चलन-

२८

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

रूपकर्मत्वसामान्यात्; तस्य साक्षिणी असंसर्गप्रकाशरूपिणीत्यर्थः; 'असंगो न हि सज्जते' (बृह. ४-४) इति श्रुतेः । अथवा, ईशताण्डवस्य परमेश्वरनृत्यनाट्याभिव्यञ्जितचतुःषष्टिकलोपदेशस्य साक्षिणी । तदुक्तम्— 'नर्तनाद्धि परेशस्य चतुःषष्टिकलाजनिः' इति । प्रदोषस्तोत्रे ईशताण्डव-नर्तनवर्णनमतिस्फुटमिति नेह लिख्यते ॥

ॐ ईशताण्डवसाक्षिण्यै नमः ॥

ईश्वरोत्सङ्गनिलया । ईश्वरस्य स्वभर्तुः उत्सङ्गः ऊरू तौ निलयः यस्याः सा तथा ॥

ॐ ईश्वरोत्सङ्गनिलयायै नमः ॥

ईतिबाधाविनाशिनी । ईतिबाधा दैवाद्युपद्रवः; क्षुद्रजन्तुपीडा वा; तां विनाशयतीति तथा ॥

ॐ ईतिबाधाविनाशिन्यै नमः ॥

ईहाविरहिता चेशशक्तिरीषस्मितानना ।

लकाररूपा ललिता लक्ष्मीवाणीनिपेविता ॥ १३ ॥

ईहाविरहिता । अप्राप्तप्राप्तिं प्रति इच्छा ईहा, तथा विरहिता; आप्तकामत्वात् तद्विरहितेत्यर्थः ॥

ॐ ईहाविरहितायै नमः ॥

ईशशक्तिः । ईशस्य शक्तिः सर्वज्ञत्वादिस्वरूपसामर्थ्यं यस्याः सा तथा, 'देवात्मशक्तिम्' (श्वेता. १-३) इति श्रुतेः ॥

ॐ ईशशक्त्यै नमः ॥

ईषस्मितानना । ईषत् स्मितं मन्दहासः यस्य तत् तथा,

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

२९

तादृगाननं यस्याः सा तथा ; पर्याप्तकामत्वेन सर्वदा प्रसन्नमुखीत्यर्थः ।
दुःखास्पर्शिपरमानन्दरूपतया वा तथा ॥

ॐ ईपत्स्मिताननायै नमः ॥

लकाररूपा । रूप्यत इति रूपं मन्त्रस्य चतुर्थवर्णत्वेन ज्ञापकं
यस्याः सा तथा ॥

ॐ लकाररूपायै नमः ॥

ललिता । 'ललितं त्रिषु सुन्दरम्' इति वचनात् अत्यन्तसौन्दर्य-
वतीत्यर्थः । अनुपमसौन्दर्या वा ॥

ॐ ललितायै नमः ॥

लक्ष्मीवाणीनिषेविता । लक्ष्मीः रमा सर्वैश्वर्यशक्तिः ; वाणी
सरस्वती सर्वज्ञानशक्तिः , ताभ्यां नितरां अकृत्रिमप्रेम्णा अनन्यभूता
सती सेविता । सेवा नाम उन्मीलिताज्ञावतीक्षा, तद्वत्त्वादित्यर्थः ॥

ॐ लक्ष्मीवाणीनिषेवितायै नमः ॥

लाकिनी ललनारूपा लसदाडिमपाटला ।

ललन्तिकालसत्फाला ललाटनयनार्चिता ॥ १४ ॥

लाकिनी । कं सुखम्, 'कं ब्रह्म' इति श्रुतेः ; तन्न भवतीत्यकं
ब्रह्मभिन्नतया प्रतीयमानं दुःखात्मकं जगत् अकम् ; लीयत इति लम्,
उपलक्षणमुत्पत्त्यादेः ; लमकमस्यास्तीति लाकिनी ; अनृतजडदुःखरूप-
जगत्कारणतद्व्यावृत्तस्वरूपब्रह्मभूता इत्यर्थः ॥

ॐ लाकिन्यै नमः ॥

ललनारूपा । रूप्यते ज्ञाप्यते अनेनेति रूपं ज्ञापकं तद्व्याप्यलिङ्गं

३०

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

चिह्नमिति वा, ललनानां स्त्रीणां रूपं वेषः आभरणाद्यलङ्कारो वा आकृतिर्वा यस्याः सा तथा, ललनाः स्त्रियः रूपाणि भूतयः यस्याः सा तथा; 'लिङ्गाङ्कितमिदं पश्य जगदेतद्भगाङ्कितम्' इति पुराणवचनात् ॥

ॐ ललनारूपायै नमः ॥

लसदाडिमपाटला । दाडिमशब्देन विकसितं तत्पुष्पं लक्ष्यते; लसत् सद्यो विकसनप्रकाशं च तदाडिमं च; इदं उपलक्षणं बन्धूकादीनां; तद्वत्पाटला श्वेतमिश्ररक्तवर्णप्रधानमूर्तिमतीत्यर्थः; 'श्वेतरक्तं तु पाटलम्' इति वचनात् ॥

ॐ लसदाडिमपाटलायै नमः ॥

ललन्तिकालसत्फाला । ललन्तिकया परितः मुक्ताफलवर्चित-
नवरत्नमध्यया ललाटमध्यदेशभूषया, इदमुपलक्षणं ललाटपट्टादीनाम्,
लसत् फालं यस्याः सा तथा ॥

ॐ ललन्तिकालसत्फालायै नमः ॥

ललाटनयनार्चिता । ललाटे नयनं येषां ते; अत्र ललाटशब्देन भ्रूमध्यं लक्ष्यते; नयनशब्देन ज्ञानमग्निः तथा चोर्ध्वदृष्टिभिः खेचरीमुद्रया विलीनचित्तैः असिवरणयोर्मध्यदेशाभिधानाविमुक्तकृतपरमेश्वराधनपर-
पुरुषप्राप्यत्वाभिधायकात्रिप्रभोत्तर जाबालश्रुतिगत याज्ञवल्क्योत्तरवाक्य-
निर्दिष्टभूमिकाजयसिद्धिमत्पुरुषैः अर्चिता साक्षात्कृत्येत्यर्थः । अथवा,
तृतीयनेत्रवता शिवेन तत्स्वरूपरुद्रैर्वा पूजितेत्यर्थः ॥

ॐ ललाटनयनार्चितायै नमः ॥

लक्षणोज्ज्वलदिव्याङ्गी लक्षकोट्यण्डनायिका ।

लक्ष्यार्था लक्षणागम्या लब्धकामा लतातनुः ॥ १५ ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

११

लक्षणोज्ज्वलदिव्याङ्गी । दीव्यति प्रकाशत इति दिव्यं लक्षणैः
स्वरूपतटस्थनामकैः उज्ज्वलं शोभितं शुद्धं अङ्गं स्वरूपं विप्रहो वा ।
घृतकाठिन्यन्यायेन 'तदात्मानं स्वयमकुरुत' (तै. २-७) इति श्रुतेः
सच्चिदानन्दवनीभूतजीवात्मको विप्रहो यस्याः सा तथा । अथवा,
सामुद्रिकशास्त्रोक्तदिव्यलक्षणैरुज्ज्वलानि संपूर्णानि दिव्यानि यानि
अङ्गान्यत्रयत्राः शिरःपाण्यादयः अस्याः सन्तीति वा तथा ॥

ॐ लक्षणोज्ज्वलदिव्याङ्ग्यै नमः ॥

लक्षकोट्यण्डनायिका । लक्षानि च कोट्यश्च असंख्याता-
परिमितानीत्यर्थः ; संसारस्यानादित्वेन भूतभविष्यदादिभेदेन बहुसंख्या-
वत्त्वमण्डानाम् ; तानि च तान्यण्डानि च हिरण्यगर्भविराड्रूपाणि
समष्टिव्यष्ट्यात्मना विश्वतैजसोपाधिभूतानि ; तेषाम् अधिष्ठानविम्ब-
चैतन्यात्मना नयति स्वसत्तामापादयतीति नायिका ॥

ॐ लक्षकोट्यण्डनायिकायै नमः ॥

लक्ष्यार्था । लक्षणया शोधनया जहदजहल्लक्षणया वा प्रतिपाद्यते
वेदान्तमहावाक्यानां योऽर्थः तत्स्वरूपा । अथवा, योगशास्त्रप्रसिद्धबहि-
रन्तरूध्वाधःप्रदेशविशेषरूपभूमिकासु स्वस्वमनोवाञ्छाविषयविशेषणत्वेन
निर्गुणत्वेन वा मनोविलयरूपहठराजयोगादिसाधनपरिपाकवशेन साक्षात्कृतं
चैतन्यं लक्ष्य इत्युच्यते ; अर्ध्यते याच्यते गुरुं प्रति इति अर्थः ; लक्ष्यो
योऽर्थः चित्स्वरूपपरमानन्दरूपः सोऽपि सैवेति तथा ; 'ब्रह्मैवेदममृतं
पुरस्ताद्ब्रह्म पश्चाद्ब्रह्म दक्षिणतश्चोत्तरेण' (मुण्ड. २-२-११) इति श्रुतेः ॥

ॐ लक्ष्यार्थायै नमः ॥

लक्षणागम्या । लक्षणा नाम शक्यार्थे वाचकस्य पदस्य
अन्वयाद्यनुपपत्त्या तत्संबन्धिपदार्थान्तरज्ञानहेतुः शक्यसंबन्धादिपद-

जन्यपदार्थान्तरज्ञानहेतुः शब्दवृत्तिरित्युच्यते; तस्या वाक्यवाचक-
तत्संबन्धादिभेदज्ञानपूर्विकायाः परिच्छिन्नसावयवपदार्थसंबन्धज्ञानहेतोः
केवलचिन्मात्रे निरुपाधिके वस्तुनि षष्ठीजात्यादीनां लक्ष्यतावच्छेदक-
धर्माणामभावे प्रवृत्त्ययोगात्, तथा अगम्या; गन्तुं ज्ञातुं योग्यं गम्यं
तत्र भवतीत्यगम्या । वेदान्तमते जहदजहलक्षणया विशेषणमात्र-
परित्यागस्य अन्योन्यतादात्म्यानुपपत्त्या बोधितत्वात् तदर्थं सा अवश्य-
मङ्गीकर्तव्या । विशेष्यस्य ज्ञानस्वरूपत्वेन नित्यतया लक्षणाजन्यत्वात्
तदर्थं सा न अपेक्ष्यत इति भावः । तथा च प्रकृताया देवतायाः
शुद्धचैतन्यमात्रस्वरूपतया स्वयंप्रकाशत्वेन लक्षणागोचरत्वात् लक्षणागम्येति
नाम युक्तमिति भावः ॥

ॐ लक्षणागम्यायै नमः ॥

लब्धकामा । लब्धाः काम्यन्त इति कामाः ऐहिकामुष्मिकसुख-
साधनानि, लक्षणया तत्तज्जन्यसुखानि वा तथाभूताः कामाः यया सा
तथा; पर्याप्तकामेत्यर्थः, 'पर्याप्तकामस्य कृतात्मनस्तु इहैव सर्वे
प्रविलीयन्ति कामाः' (मु. ३-२-२) इति श्रुतेः ॥

ॐ लब्धकामायै नमः ॥

लतातनुः । लता इव, लताः कल्पादिवह्नयः सकलपुरुषार्थप्रदत्वेन
जगति प्रसिद्धाः; ता इव सुकुमारत्वाद्याश्रया तनुः मूर्तिः यस्याः सा तथा ॥

ॐ लतातनवे नमः ॥

ललामराजदलिका लम्बिमुक्तालताञ्चिता ।

लम्बोदरप्रसूर्लभ्या लज्जाढ्या लयवर्जिता ॥ १६ ॥

ललामराजदलिका । ललाम्रा कस्तूरीतिलकेन कस्तूरीपत्रेण वा
राजत् विभ्राजत् परमशोभि अलिकं ललाटं यस्याः सा तथा ॥

ॐ ललामराजदलिकायै नमः ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

३३

लम्बिमुक्तालताञ्चिता । लम्बिन्यः लम्बमानाः अधः प्रसृताः
मुक्तालताः हाराः मुक्ताफलानि वा यस्याः सा तथा । नवरत्नखचितसुवर्ण-
मुक्तागुच्छैः सर्वाङ्गेषु प्रलम्बमानैः ललाटपर्यन्तं लम्बमानकिरीटप्रथम-
भागललाटपट्टं नासाग्रताटङ्काधः कर्णदेशकण्ठप्रदेश हस्तचतुष्टयाङ्गद समान -
प्रदेशकूर्पासपरितः पदकाप्रदेशकटिनिबद्धकाञ्चयादिषु परिलम्बमानैरित्यर्थः ॥

ॐ लम्बिमुक्तालताञ्चितायै नमः ॥

लम्बोदरप्रसूः । लम्बोदरस्य महागणेशस्य प्रसूः जनयित्री माते-
त्यर्थः । लम्बोदरं प्रसूत इति वा ॥

ॐ लम्बोदरप्रसूवे नमः ॥

लभ्या । संसारदशायामावारकाज्ञानेन स्फुटमप्रकाशमाना सती
श्रवणादिसंस्कृतान्तःकरणवृत्तावखण्डाकारज्ञानभूमिकायां प्रतिफलितस्व-
रूपेण विस्मृतकण्ठगतकनकभूषणवत् प्राप्तप्राप्तिरूपतया लब्धुं योग्येति
तथा ॥

ॐ लभ्यायै नमः ॥

लज्जाढ्या । लज्जया, उपलक्षणमन्तःकरणधर्माणां सर्वेषाम्,
आढ्या तद्वत्त्वेन आकारवतीत्यर्थः । तिरोधानादिना अन्तर्हिता सती
वरादि प्रयच्छतीति लज्जाढ्या भवतीति च उपचर्यते ॥

ॐ लज्जाढ्यायै नमः ॥

लयवर्जिता । ‘अविनाशी वा अरेऽयमात्मा अनुच्छित्तिधर्मा’
(बृह. ४-५) इत्यादिश्रुतेः, लयो विनाशः; तेन रहिता वर्जितेत्यर्थः ।
इदमुपलक्षणं षड्भावविकाराणाम्; ‘सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म’ (तै. २-१)
इत्यादिश्रुतेः ॥

ॐ लयवर्जितायै नमः ॥

ह्रींकाररूपा ह्रींकारनिलया ह्रींपदप्रिया ।

ह्रींकारबीजा ह्रींकारमन्त्रा ह्रींकारलक्षणा ॥ १७ ॥

ह्रींकाररूपा । ह्रींकारः रूप्यते निरूप्यते निर्देश्यत इति रूपं
मन्त्रपञ्चमावयवः यस्याः सा तथा ॥

ॐ ह्रींकाररूपायै नमः ॥

ह्रींकारनिलया । ह्रीमक्षरं निलयः गृहवदवच्छेदकं यस्याः सा
तथा । स्वीयवाचकत्वारोपितवाच्यतावच्छेदकधर्माविच्छिन्नतादिसंपादनेन
गृहवर्तिपुरुषवत् व्यावृत्तस्वरूपेण ज्ञापकं भवति । अन्यथा, नाग्नौ
वाच्यार्थे प्रवृत्त्ययोगादिति भावः ॥

ॐ ह्रींकारनिलयायै नमः ॥

ह्रींपदप्रिया । पद्यते गम्यते ज्ञायते अनेनेति पदम्; पद्यते
गम्यते प्राप्यत इति वा पदम्; ह्रींकारस्य मन्त्रावयवतया तद्देवता-
प्रकाशकत्वेन तस्यां शक्तत्वात् — ‘शक्तं पदम्’ इति तल्लक्षणत्वात् तथा
प्रथमं व्याख्यानम् । हकाररेफेकारानुस्वारणां वर्णानां समष्टिस्वरूपेण
समुदायात्मकत्वात् ‘वर्णसमुदायः पदम्’ इत्यपि पदलक्षणवत्त्वमस्य
घटते । पुरश्चर्यावतां स्वदेवतासाक्षात्कारद्वारा सकलपुरुषार्थप्रापकत्वात्
द्वितीयव्याख्यानं तथा कृतम् । तस्मिन् प्रिया प्रीतिमतीत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींपदप्रियायै नमः ॥

ह्रींकारबीजा । ह्रींकार एव बीजं स्ववाचकमन्त्रभागः, ‘ज्ञापकं
देवतानां यत् बीजमक्षरमुच्यते’ इति वचनात्, ह्रींकारस्य माया-
प्रकाशकत्वेन, वटधानादिः स्वनिष्ठवृक्षाभिव्यञ्जकत्वेन कारणतया यथा
बीजमित्युच्यते-सत्कार्यवादिनामव्यक्तनामरूपकारणं बीजम्, अभिव्यक्त-
नामरूपात्मकं पञ्चाङ्गावि कार्यमित्यङ्गीकारः; सकलकारणसमवधाने

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

३५

विशेषनामरूपवत्तया कारणस्याभिव्यक्तिरूपत्तिः ; तथा चोक्तबीजस्य मायावच्छिन्नचैतन्याभिव्यञ्जकत्वेनापि बीजत्वम् ; तादृशं ह्रींकारबीजं यस्याः सा तथा ॥

ॐ ह्रींकारबीजायै नमः ॥

ह्रींकारमन्त्रा । ह्रींकारस्य मननात् त्रायते रक्षति वाच्यवाचकयोरभेदादिति तथा । ह्रींकारघटितो मन्त्रो वा यस्याः सा इति वा तथा ॥

ॐ ह्रींकारमन्त्रायै नमः ॥

ह्रींकारलक्षणा । हकारः शिवः, आकाशबीजत्वादाकाशवन्निलेपः, रेफः वह्निबीजं कार्योत्पादसंनिहितशक्तिमदीश्वरवाचकम् ; तथा च हकारयुक्तेरेफः शुद्धचैतन्यमेव कारणतावच्छिन्नम् — इति वदति । ईकारः मन्मथबीजं तत्कारणलक्षकतया स्थितिहेतु विष्णुरूपचैतन्यमभिदधाति । अनुस्वारस्तस्मिन्नेव पदार्थे अभिन्ननिमित्तोपादाने लयं वक्ति । तथा च ह्रीमित्युक्ते जगदुत्पत्तिस्थितिलयकारणं चैतन्यं शक्त्या वाच्यार्थः प्रतीयते । तस्यैवोपाधिपरित्यागरूपलक्षणं यस्याः सा तथा । ह्रींकारः लक्षणं तदस्थलक्षणं यस्याः सेति वा तथा ॥

ॐ ह्रींकारलक्षणायै नमः ॥

ह्रींकारजपसुप्रीता ह्रीमती ह्रींविभूषणा ।

ह्रींशीला ह्रींपदाराध्या ह्रींगर्भा ह्रींपदाभिधा ॥ १८ ॥

ह्रींकारजपसुप्रीता । ह्रींकारस्य जपः ह्रींकारजपः तेन सुप्रीता ॥

ॐ ह्रींकारजपसुप्रीतायै नमः ॥

ह्रीमती । वाचकत्वेन लक्षकत्वेन वा लक्ष्यपदार्थरूपेण वा वाच्यवाचकयोरभेदेन वा अस्या अस्तीति ह्रीमती ॥

ॐ ह्रींमत्यै नमः ॥

ह्रींविभूषणा । केवलजडमायावाचकः ह्रींकारः, तथा हि—हकारः श्वेतवाचकः, रेफः रोहितार्थकः, ईकारः नीलार्थकः; तथा च विशिष्टस्य शुक्लरक्तनीलवत्पदार्थवाचकतया सत्त्वरजस्तमोगुणवत्प्रकृतिवाचकत्वेन परिच्छिन्नानृतजडदुःखस्वरूपवाच्यार्थकतया प्रकाशराहित्येन अनुपादेयतायां सत्यां तदवच्छिन्नस्वप्रकाशचैतन्याकारतया विशिष्टार्थस्य आपादमस्तकभूषिततरुणीवदानन्दस्वरूपतया तद्वाचकह्रींपदस्य अष्टैश्वर्यसिद्धिप्रदानशक्त्याधायकतया शोभायमानं भूषणवत्, 'कुण्डली पुरुषः' इत्यत्र कुण्डलस्योपलभ्यतया इतरसजातीयादिव्यावर्तकत्वम् तथास्यापि बीजस्येतरव्यावृत्तवाच्यार्थगोचरप्रभाजनकत्वेन भूषणवत् यस्याः सा तथा ॥

ॐ ह्रींविभूषणायै नमः ॥

ह्रींशीला । ह्रींभित्यनेन तद्वाच्यार्थाः ब्रह्मविष्णुरुद्राः लक्ष्यन्ते, तेषां शीलं स्वभावः पारमार्थिकं रूपं सच्चिदानन्दात्मकता यस्याः सा तथा; तन्निष्ठधर्मा सत्त्वरजस्तमोगुणादयो वा यस्याः सा तथा; 'शीलं स्वभावे धर्मे च' इति वचनात् ॥

ॐ ह्रींशीलायै नमः ॥

ह्रींपदाराध्या । ह्रींपदेन एकाक्षरबीजमन्त्रेण आराधितुं योग्या तथा । 'ह्रींकारेणैव संसिद्धो भुक्तिं मुक्तिं च विन्दति' इति भुवनेश्वरीकल्पवचनादिति यावत् ॥

ॐ ह्रींपदाराध्यायै नमः ॥

ह्रींगर्भा । ह्रींशब्दार्थाः सगुणमूर्त्यस्तिस्रः गर्भे स्वस्वरूपे संशक्तिकाः अविनाभावसंबन्धेन यस्याः सा तथा, 'मम योनिर्महद्ब्रह्म तस्मिन् गर्भं दधान्यहम्' (गीता १४.३) इति वचनात् ॥

ॐ ह्रीं गर्भायै नमः ॥

ह्रींपदाभिधा । ह्रींकारः आभिधा नाम यस्याः सा तथा ।
समाष्टिरूपायाः समाष्टिशब्दवाच्यत्वनियमादित्यभिसन्धिः ॥

ॐ ह्रींपदाभिधायै नमः ॥

ह्रींकारवाच्या ह्रींकारपूज्या ह्रींकारपीठिका ।

ह्रींकारवेद्या ह्रींकारचिन्त्या ह्रीं ह्रींशरीरिणी ॥ १९ ॥

ह्रींकारवाच्या । मायोपाधिकब्रह्मणि कल्पितधर्मेण शब्दप्रवृत्त्युप-
पत्तेः ह्रींपदस्य वाच्या रूढेत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींकारवाच्यायै नमः ॥

ह्रींकारपूज्या । 'मूलमन्त्रेण पूजयेत्' इति पूजाङ्गत्वेन मूलमनो-
विनियोगः श्रूयते । मूलमनुश्च देवतायाः स्वकं नामेति वचनात् अन्त-
र्मुखानामेव मन्त्रशास्त्रेषु तन्नाम्ना व्युत्पन्नत्वात् ह्रींकारं नमोऽन्तर्मुख्य
यथागुरुसंप्रदायं श्रीचक्रादौ मूलदेवता पूजनीयेत्यागमरहस्यात् ह्रींबीजेनैव
पूजयितुं योग्या, अतिप्रियबीजनामत्वादित्यभिप्रायः ॥

ॐ ह्रींकारपूज्यायै नमः ॥

ह्रींकारपीठिका । अत्र पीठशब्दः आधारलक्षकः । वाच्यार्थो हि
षाचकशब्दस्य सत्ताप्रदत्वेन आधारो भवति । मन्त्रदेवतयोरभेदेऽपि अर्थ-
निष्ठमाहिम्नः तद्वाचकपदेऽदृश्यमानत्वात् कल्पितभेदं संपाद्य इदमुच्यते ।
ह्रींकारस्य पीठिका वृत्तिस्थानं शक्या गोचरतया विषयीभूतेत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींकारपीठिकायै नमः ॥

ह्रींकारवेद्या । स्वरूपतः निर्गुणब्रह्मतया अज्ञानविषयस्वाश्रय-
त्वाभ्यामप्राप्तपुरुषार्थरूपतया संसारदशायां प्रतीयमानत्वात् गुरूपसदन-

श्रवणादिरूपविध्यप्रामाण्यनिरासाय लक्षणया शुद्धस्वरूपपरमानन्दतया प्रेप्सितत्वात् श्रवणादिजन्यवृत्तिव्याप्यत्वरूपवेदनाविषयत्वम् 'ब्रह्मण्य-
ज्ञाननाशाय वृत्तिव्याप्तिरितीयते' 'मामेव ये प्रपद्यन्ते मायामेताम्'
(गी. ७-१४) इत्यादिवचनात् भगवताऽप्यङ्गीकृतमिति ह्रींकारेण
गुरुमुखोद्भूतेन वेद्या वेदितुं योग्या । तत्स्वरूपपरिज्ञानद्वारा तत्प्राप्ति-
रूपपुरुषार्थहेतुत्वादिति तात्पर्यम् ॥

ॐ ह्रींकारवेद्यायै नमः ॥

ह्रींकारचिन्त्या । अस्य बीजस्य पञ्चप्रणवान्तर्गतत्वेन ॐकारभेदे
ब्रह्मप्रतीकत्वाविशेषात् । प्रणवे यथा परापरब्रह्मोपासनहेतुवदस्मिन् वा
प्रतीके तद्भवतीति विकल्पः । यदा भक्तिः पार्थक्येन मन्त्रविशेषेषु
भवतीति योगवेदमार्गरहस्यं न वादजल्पाशवकाशः । ह्रींकारे उभयविध-
ब्रह्मस्वरूपतया चिन्तितुं योग्या । ध्यानस्य साक्षात्कारं प्रत्यारादुप-
कारकत्वेन ध्यातव्येत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींकारचिन्त्यायै नमः ॥

ह्रीं । ह्रञ् हरणे इति धातुपाठात् समंस्तविद्यैश्वर्यप्रदानादि-
शक्त्यारोपाधिष्ठानत्वे सत्यपवादावशेषितपरमानन्दरूपमुक्तिरित्यर्थः ॥

ॐ ह्रीं नमः ॥

ह्रींशरीरिणी । मूलमन्त्रात्मिकेति यावत् । ह्रीमेव शरीरं मूर्तिरस्या
अस्तीति ह्रींशरीरिणी ॥

ॐ ह्रींशरीरिण्यै नमः ॥

हकाररूपा हलधृक्पूजिता हरिणेक्षणा ।

हरप्रिया हाराध्या हरिब्रह्मेन्द्रवन्दिता ॥ २० ॥

ललितानिशितीभाष्यम् ।

३९

हकाररूपा । हकारः रूपं षष्ठावयवः यस्याः सा; मूलविद्या-
वाच्यार्थवाचकं यस्याः सा तथा ॥

ॐ हकाररूपायै नमः ॥

हलधृक्पूजिता । हलं युगं धरति हलधृक् बलरामः; तेन पूजिता
ध्यानादिभिराराधितेत्यर्थः ॥

ॐ हलधृक्पूजितायै नमः ॥

हरिणेषणा । हरिण्याः एण्याः ईक्षणमिव ईक्षणं यस्याः सा
तथा; अतिसंतोषेण कातराक्षीति भावः । सर्वत्र सर्वदा सर्वदृष्टीति
वा । भक्तेष्वादरहेतुदर्शनवतीति भावः ॥

ॐ हरिणेषणायै नमः ॥

हरप्रिया । हरस्य प्रिया शिवबल्लभेत्यर्थः । हरः प्रियो यस्याः
सा इति वा ॥

ॐ हरप्रियायै नमः ॥

हराराध्या । हरेण स्वभर्त्रा आराधितुं योग्या, केवलसच्चिदानन्द-
स्वरूपत्वात् ॥

ॐ हराराध्यायै नमः ॥

हरिब्रह्मेन्द्रवन्दिता । हरिः रमेशः । ब्रह्मा वाणीशः । इन्द्रो
देवेशः उपलक्षणं सर्वदेवभेदानाम् । तैर्वन्दिता नमस्कृता ॥

ॐ हरिब्रह्मेन्द्रवन्दितायै नमः ॥

ह्यारूढासेविताङ्घ्रिर्हयमेधसमर्चिता ।

हर्यक्षवाहना हंसवाहना हतदानवा ॥ २१ ॥

कलितान्निशतीभाष्यम् ।

हयारूढासेविताङ्घ्रिः । हयारूढा नाम अश्वमात्तसेनानीशक्तिः
षड्यकरी । तथा सेवितौ अङ्घ्री यस्याः सा तथा ॥

ॐ हयारूढासेविताङ्घ्र्यै नमः ॥

हयमेधसमर्चिता । हयमेधेन अश्वमेधेन समर्चिता पूजिता ।
पुरुषत्वादिप्राप्त्यै इलादिभिरित्यर्थः ॥

ॐ हयमेधसमर्चितायै नमः ॥

हर्यक्षवाहना । वाहयतीति वाहनम्, हर्यक्षः केसरी वाहनं
यस्याः सा तथा । महालक्ष्मीरूपदुर्गेत्यर्थः ॥

ॐ हर्यक्षवाहनायै नमः ॥

हंसवाहना । हन्ति गच्छतीति हंसः सूर्यः प्राणो वा, वाहनवत्
आधारभूतप्रतीकमित्यर्थः; अभिव्यक्तिस्थानमिति यावत्, 'स यश्चायं
पुरुषे । यश्चासावादित्ये । स एकः' (तै. २-८) इति श्रुतेः ।
अथवा, हंसवाहना ब्राह्मीरूपेणेत्यर्थः ॥

ॐ हंसवाहनायै नमः ॥

हतदानवा । हताः दानवाः अनेकप्रकारशक्तिरूपधरया भण्डा-
सुरादयः यया सा तथा ॥

ॐ हतदानवायै नमः ॥

हत्यादिपापशमनी हरिदश्वादसेविता ।

हस्तिकुम्भोत्तुङ्गकुचा हस्तिवृत्तिप्रियाङ्गना ॥ २२ ॥

हत्यादिपापशमनी । हत्या ब्रह्महत्या आदिर्येषां तानि तथा
पापानि शमयतीति तथा, 'हरिर्हरति पापानि' इति वचनात् ॥

ॐ हत्यादिपापशमन्यै नमः ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

४१

हरिदश्वादिसेविता । हरिन् हरिद्वर्णः मरकत इव अश्वो यस्येन्द्रस्य
स तथा आदिर्येषां दिक्पतीनां तैः सेविता चरणारविन्दसंनिधिं
किंकरतयाश्रितेत्यर्थः ॥

ॐ हरिदश्वादिसेवितायै नमः ॥

हस्तिकुम्भोत्तुङ्गकुचा । हस्तः अस्यास्तीति हस्ती, तस्य कुम्भो
तद्वदुन्नतौ कुचौ सान्द्रौ यस्याः सा तथा ॥

ॐ हस्तिकुम्भोत्तुङ्गकुचायै नमः ॥

हस्तिकृत्तिप्रियाङ्गना । हस्तिनः कृत्तौ चर्मणि प्रियः प्रीतिमान्
शिवः, तस्याङ्गना भामिनीत्यर्थः ॥

ॐ हस्तिकृत्तिप्रियाङ्गनायै नमः ॥

हरिद्राकुङ्कुमादिग्धा हर्यश्वाद्यमरार्चिता ।

हरिकेशसखी हादिविद्या हालामदालसा ॥ २३ ॥

हरिद्राकुङ्कुमादिग्धा । हरिद्राकुङ्कुमाभ्यां उपलक्षणं कस्तूरी-
पत्रादीनाम् । आदिग्धा लिप्तेत्यर्थः ॥

ॐ हरिद्राकुङ्कुमादिग्धायै नमः ॥

हर्यश्वाद्यमरार्चिता । हर्यश्चः सुरेशः आदिर्येषाम् अमराणां
तैरर्चिता किंकरतया नियामकत्वेन पूजितेत्यर्थः ॥

ॐ हर्यश्वाद्यमरार्चितायै नमः ॥

हरिकेशसखी । हरयः हरिद्वर्णाः केशाः शिरोरूहाः यस्य,
'हिरण्यश्मश्रुर्हिरण्यकेशः' (छा. १-६) इति श्रुतेः । तस्य सखी
प्रयोजनमनपेक्ष्योपकारिणीत्यर्थः । यद्वा वर्णेन नीलेन हरिणा विष्णुना

४२

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

समाः केशाः अस्य सन्तीति सर्वाङ्गसुन्दरनित्ययौवनचिद्रूपसहितकामेश्वरः
तस्य सखी ॥

ॐ हरिकेशसख्यै नमः ॥

हादिविद्या । लोपामुद्रोपासितमनुरूपेत्यर्थः ॥

ॐ हादिविद्यायै नमः ॥

हालामदालसा । हालायाः अमृतमथनोद्भूतवारुण्याः मदेन
उल्लासेन अलसा आरक्तनेत्रान्तरोमाश्चादिचिह्नवतीत्यर्थः ॥

ॐ हालामदालसायै नमः ॥

सकाररूपा सर्वज्ञा सर्वेशी सर्वमङ्गला ।

सर्वकर्त्री सर्वभर्त्री सर्वहन्त्री सनातना ॥ २४ ॥

सकाररूपा । द्वितीयखण्डद्वितीयावयवत्वेन ज्ञापकं यस्याः सा
तथा ॥

ॐ सकाररूपायै नमः ॥

सर्वज्ञा । अलुप्तनित्यज्ञानस्वरूपेण सामान्यरूपेण सर्वं जानातीति
सर्वज्ञा, 'यः सर्वज्ञः सर्ववित्' (मुण्ड १-१) इति श्रुतेः ॥

ॐ सर्वज्ञायै नमः ॥

सर्वेशी । सर्वस्य कार्यस्य अन्तर्यामिरूपेण ईष्टे प्रेरयतीति तथा ॥

ॐ सर्वेश्यै नमः ॥

सर्वमङ्गला । सर्वप्रकारेण शुद्धविशिष्टचैतन्यरूपेण मङ्गला परमा-
नन्दस्वरूपा । अत्र बहुव्रीहेरविवक्षितत्वात् । विवक्षितायां वा सुन्दर-

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

४३

कायो राजेत्यादिवत् समासार्थः । अथवा, सर्वेषां मङ्गलं यस्याः सा तथा । सर्वैः प्रकारैः ध्यानकीर्तनपूजानमस्काराद्यर्चनभक्तिजन्यकैङ्कर्यैः जडानामपि मङ्गलं सुखं यस्याः जायते सा तथा । सर्वेषामात्मरूपतया प्रतीयमानं मङ्गलं सुखस्वरूपं यस्याः सेति वा । सर्वशब्दवाच्यः सर्वकारणं शिवः, तस्य मङ्गलं सुखं यस्याः जायते सा तथा, 'सच्चिन्मयः शिवः साक्षात्तस्यानन्दमयी शिवा' इति वचनात् । अथवा, मङ्गलशब्देन मङ्गलहेतुभूताः स्त्रियो लक्ष्यन्ते । सर्वेषां प्राणिनां मङ्गलं मङ्गलसाधनभूताः योषाः स्वाभिन्नसच्चिदानन्दवत्त्वेन यस्याः सा तथा; 'एतस्यैवानन्दस्यान्यानि भूतानि मात्रामुपजीवन्ति' (वृ. ४-३) इति श्रुतेरित्यर्थः । 'अशुभानि निराचष्टे तनोति शुभसंततिम् । स्मृतिमात्रेण यत्पुंसां ब्रह्म तन्मङ्गलं विदुः ॥ अतिकल्याणरूपत्वात् नित्यकल्याणसंश्रयात् । स्मर्तॄणां वरदत्वाच्च ब्रह्म तन्मङ्गलं विदुः ॥' इत्यादिवचनात् ॥

ॐ सर्वमङ्गलायै नमः ॥

सर्वकर्त्री । सर्वं समस्तं स्वशक्त्या मायारूपया करोतीति तथा, 'ईशत ईशनीभिः' (श्वेत. ३-१) इति श्रुतेः ॥

ॐ सर्वकर्त्र्यै नमः ॥

सर्वभर्त्री । सर्वं विभर्तीति तथा, 'एष विधृतिरेषां लोकानाम्' (छा ८-४) इति श्रुतेः ॥

ॐ सर्वभर्त्र्यै नमः ॥

सर्वहन्त्री । सर्वं हरतीति तथा । एभिर्नामत्रयैः 'यतो वा' (तै. ३-१) इत्यादिश्रुत्युक्ततटस्थलक्षणत्रयमभिहितमिति वेदितव्यम् ॥

ॐ सर्वहन्त्र्यै नमः ॥

सनातना । 'अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणः' (कठ. २-१८)
इति श्रुतेः नित्यसिद्धस्वरूपेत्यर्थः ॥

ॐ सनातनायै नमः ॥

सर्वानवद्या सर्वाङ्गसुन्दरी सर्वसाक्षिणी ।

सर्वात्मिका सर्वसौख्यदात्री सर्वविमोहिनी ॥ २५ ॥

सर्वानवद्या । सर्वैर्ज्ञानैश्वर्यादिगुणैरनवद्या । अवद्या नाम विद्यया
हीना जडप्रकृतिः मिथ्या बाध्यमानत्वात् । तद्विलक्षणा सत्यज्ञानानन्द-
रूपत्वादनवद्या । सर्वेषां सर्वाभीष्टप्रापकत्वेन स्तुत्या वा ॥

ॐ सर्वानवद्यायै नमः ॥

सर्वाङ्गसुन्दरी । सर्वाणि च तानि अङ्गानि च अवयवाः शिरः-
पाण्यादयः ; तेष्वन्यूनातिरिक्तभाववत्त्वात् यथासामुद्रिकलक्षणं तद्वत्त्वेन
सर्वाङ्गसुन्दरी । अथवा, सर्वेषामङ्गेषु शरीरेषु ब्रह्मस्वरूपतया अत्यन्त-
प्रेमविषयत्वेन सुन्दरपदार्थवदविनाभाववाञ्छाविषयत्वात् तथा ॥

ॐ सर्वाङ्गसुन्दर्यै नमः ॥

सर्वसाक्षिणी । सर्वेषां जडानां कार्याणां स्फूर्त्याधायकत्वेन प्रकाश-
कर्त्री तथा । सर्वं साक्षादीक्षत इति वा तथा ॥

ॐ सर्वसाक्षिण्यै नमः ॥

सर्वात्मिका । सर्वेषामात्मस्वरूपत्वात् । 'यच्चाप्नोति यदादत्ते
यच्चाप्ति विषयानिह । यच्चास्य सन्ततो भावस्तस्मादात्मेति गीयते ॥'
इति वचनात्तथा ॥

ॐ सर्वात्मिकायै नमः ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

४५

सर्वसौख्यदात्री । सुखिनः भावः सौख्यम्, सर्वाणि च तानि प्रियमोदप्रमोदानन्दशब्दवाच्यानि । इष्टदर्शनजन्यं सुखं प्रियम् । तल्लाभजन्यं मोदः । तदनुभवजन्यं प्रमोदः । आनन्दः समष्टिः । जीवः भोक्ता । तानि ददातीति तथा । सर्वप्रकारैः स्मरणादिभिः सौख्यं ददातीति वा । सर्वेषामाब्रह्मस्तम्बपर्यन्तानां यथाकर्मोपासनं प्रत्यक्षेण दृश्यमानं ज्ञानैश्वर्यादिसहितं सुखं ददातीति वा तथा । ‘एष ह्येवानन्दयाति’ (तै. २-७) इति श्रुतेः ॥

ॐ सर्वसौख्यदात्र्यै नमः ॥

सर्वविमोहिनी । सर्वान् विमोहयतीति अन्यथा प्राहयतीति वा तथा । ‘अज्ञानेनावृतं ज्ञानं तेन मुह्यन्ति जन्तवः’ (गीता ५-१५) अनृतेन हि प्रत्यूढाः’ (छा. ८-३) इति श्रुतिस्मृतिभ्यां अज्ञानावरणशक्तिकार्यं मोहनादि सत्ताप्रकाशादिप्रदानाधिष्ठानत्वेन उपचारात् सर्वं मोहयतीत्युच्यते । अयो दहतीतिवत् ॥

ॐ सर्वविमोहिन्यै नमः ॥

सर्वाधारा सर्वगता सर्वावगुणवर्जिता ।

सर्वारुणा सर्वमाता सर्वभूषणभूषिता ॥ २६ ॥

सर्वाधारा । सर्वस्याधारा ‘ब्रह्म पुच्छं प्रतिष्ठा’ (तै. २-५) इति श्रुतेः । सर्वेषां हृदयानि आधारः अभिव्यक्तिस्थानं उपासनाय यस्याः सेति तथा ॥

ॐ सर्वाधारायै नमः ॥

सर्वगता । सर्वं गच्छतीति तथा । ‘अनेन जीवेनात्मनानुप्रविश्य’ (छा. ६-३) इति श्रुतेः ॥

ॐ सर्वगतायै नमः ॥

सर्वावगुणवर्जिता । अवमानहेतवश्च ते गुणाश्च तथा;
आध्यात्मिकसंबन्धेन आरोपिताः सत्त्वादयः समष्टौ, अन्तःकरणधर्माः
कामादयः व्यष्टौ; सर्वे च ते अवगुणाश्च तथा । सर्वान्तर्यामित्वेन
सर्वानुस्यूतत्वेऽपि तत्तदुपाधिनिष्ठोत्तमाधमधर्मैः न संबध्यते घटादि-
निष्ठाकाशवत् कोशान्तर्गतखङ्गवद्वा; 'सूर्यो यथा सर्वलोकस्य चक्षुः न
लिप्यते चाक्षुषैः बाह्यदोषैः । एकस्तथा सर्वभूतान्तरात्मा न लिप्यते
लोकदुःखेन बाह्यः ॥' (कठ. ५-११) इति श्रुतेः ॥

ॐ सर्वावगुणवर्जितायै नमः ॥

सर्वारूणा । सर्वेष्वङ्गेष्वरूणा आरक्तवती, 'असौ यस्तान्ने
अरूणः' इति श्रुतेः ॥

ॐ सर्वारूणायै नमः ॥

सर्वमाता । सर्वेण कार्येण मीयते अनुमीयतेऽभेदेनेति तथा ।
तथा हि — इदं जगत् ब्रह्माभिन्नं तत्सत्तास्फूर्तिनियतसत्ताप्रकाशज्ञान-
विषयत्वात्; यः यन्नियतसत्ताप्रकाशवान् स तदभिन्नः — यथा तन्तुकार्यः
पट इति । सर्वान् मिनोति स्वाभेदेन जनातीति तथा ॥

ॐ सर्वमात्रे नमः ॥

सर्वभूषणभूषिता । सर्वात्मकत्वेन ये ये प्राणिनः यानि यानि
भूषणालंकारभोजनादीनि भोग्यवस्तून्यात्मार्यं संपादयन्ति, तेषां सर्वेषां
प्रत्यक्तया तैः सर्वैर्भूषिता उपकृतेत्यर्थः; 'आत्मनस्तु कामाय सर्वं प्रियं
भवति' (बृह. २-४) इति श्रुतेः । अथवा, सर्वदेवात्मकत्वेन सर्व-
भक्तजनस्य स्वस्वष्टदेवताप्रीत्यर्थं भूषणभूषितत्वेन तथा । अथवा,
सर्वैर्भक्तजनैः तत्तदवयवेषु भूषणैरारोपिता; स्वस्याः महाराष्ट्रीत्वेन
असंगोदासीनस्वभावत्वादिति भावः । यद्वा, सर्वदेशकाललोकेषु भूषणैः

छलितात्रिशतीभाष्यम् ।

४७

तत्र तत्र भवैः उच्चावचैर्भूषणैरारोपिता; हस्त्यश्वादिदेहोपाधिका सती
तत्तरीयालंकारादिषु जुगुप्सारहितेत्यर्थः । भूषयन्ति सर्वोत्तमत्वेन
प्रतिपादयन्तीति भूषणानि वेदान्तमहावाक्यानि; सर्वैः समस्तैः गति-
सामान्यात् एकतात्पर्येण भूषिता लक्षणया पर्यवसिता समन्विता
वेत्यर्थः ॥

ॐ सर्वभूषणभूषितायै नमः ॥

ककारार्था कालहन्त्री कामेशी कामितार्थदा ।

कामसंजीवनी कल्या कठिनस्तनमण्डला ॥ २७ ॥

ककारार्था । ‘कं ब्रह्म’ (छा. ४-१०) इति श्रुत्या ककारस्य
ब्रह्मार्थकत्वेन तद्व्यतिरिक्तस्यातदर्थस्य बाधितत्वात् ॥

ॐ ककारार्थायै नमः ॥

कालहन्त्री । अजपारूपेण प्राणापाननामकचन्द्रसूर्यनियमने
पुरुषाणां नियमित परिमितायुःस्वरूपैकविंशतिषट्शताधिक सहस्रसंख्याक-
निर्गमनरूपेण क्षपयन्ति अवशेषायुषो युगकल्पाद्यविशिष्टस्य वृद्धौ पुनः
संयमने तथा तथा वृद्धौ संयुञ्जानस्य सर्वप्राणेन्द्रियस्य वृत्तिलये
मनोन्मन्यवस्था निष्पद्यते । तथा च श्रुतिः — ‘पृथिव्यप्तेजोऽनिलखे
समुत्थिते पञ्चात्मके योगगुणे प्रवृत्ते । न तस्य रोगो न जरा न मृत्युः
प्राप्तस्य योगाग्निमयं शरीरम् ॥’ (श्वेता. २-१२) इति; ‘अध्यात्म-
योगाधिगमेन देवं मत्वा धीरो हर्षशोकौ जहाति’ (कठ. २-१२)
इति च । तथा च तदानीमाविर्भूतब्रह्मस्वरूपेण ‘ततः संवत्सरोऽजायत’
इति श्रुत्या क्रियाशक्त्यात्मककालोत्पत्तिश्रवणात् तस्मिन् ब्रह्मण्येव लये
कालं हन्ति नाशयतीति तथा नामानिर्वचनं युक्तं वक्तुमिति भावः ॥

ॐ कालहन्त्र्यै नमः ॥

कामेशी । कामानां भोग्यपदार्थानां यथादृष्टं ईष्टे प्रेरयतीति तथा ॥

ॐ कामेश्यै नमः ॥

कामितार्थदा । कामितानर्थान् ददातीति तथा, 'आप्तकामः' इति श्रुतेः । संसारदशायामावृतानन्दस्य अनाप्तवदवभासमानस्य आत्यन्तिकसुखात्मिका मुक्तिर्मे स्यादिति काम्यमानत्वादात्मनः कामित्वम् । कामितश्चासावर्थश्चेति तस्यैव ज्ञानस्यावरणाभिभावकत्वेन प्राप्त-प्राप्तिरूपतया तं ददाति प्रयच्छतीति प्रकाशस्वरूपेण अनुभावयतीत्यर्थः ॥

ॐ कामितार्थदायै नमः ॥

कामसंजीवनी । कामं मन्मथं परमेश्वरनेत्राग्निविप्लुष्टं भण्डा-
मुरात्मना अनेककालदेवलोकविपक्षं कामशास्त्रप्रयोगसमये रतिदेवीप्रार्थन-
समीचीनतदीयपूर्वकायं तपश्चर्यादिपरिपाकफलभूतं करुणारसपूरितापाङ्गा-
वलोकनेन संजीवयति सप्राणं कृत्वा तस्मै वरादि प्रयच्छति तेन तं
हर्षयतीति तथा ॥

ॐ कामसंजीवन्यै नमः ॥

कल्या । कलयितुं ध्यातुं योग्या । अथवा, सर्वोत्तमदेवत्वेन
ध्यातुं योग्या कल्या । कलेः कामधेनुत्वेन यथावाञ्छितार्थकारणम् ॥

ॐ कल्यायै नमः ॥

कठिनस्तनमण्डला । स्तनयोः मण्डले आदिमभागौ सान्तः-
प्रदेशौ कठिने अप्रकम्पे अतिस्थिरे वा यस्याः तथा ॥

ॐ कठिनस्तनमण्डलायै नमः ॥

करभोरुः कलानाथमुखी कचजिताम्बुदा ।

कटाक्षस्यन्दिकरुणा कपालिग्राणनायिका ॥ २८ ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

४९

करभोरुः । करभ इव ऊरु यस्याः सा तथा । 'मणिवन्धादा-
कनिष्ठं करस्य करभो बहिः' इति प्रमाणादिति भावः ॥

ॐ करभोरवे नमः ॥

कलानाथमुखी । कलाः चतुःपष्टिकलाः नाथयति प्रेरयतीति
कलानाथः, 'निःश्वसितमेतद्यद्वेदो यजुर्वेदः सामवेदः' (वृ. २-४-१०)
इत्यादिश्रुतेः, 'शास्त्रयोनित्वात्' (ब्र. सू. १-१-३) इति न्यायाच्च । तादृशं
मुखं वदनं यस्याः सेति तथा । कलानाथश्चन्द्र इव मुखं यस्याः सेति वा ॥

ॐ कलानाथमुख्यै नमः ॥

कचजिताम्बुदा । कचेन केशभारेण कवरेण वेत्यर्थः । जिताः
अधरीकृताः अम्बुदा मेघा यया सा तथा ; मेघमण्डलपेक्षया ऊर्ध्वगामि-
शिरोरुहभारा व्योमकेशीति भावः । अथवा, केशवृत्तिनीलरूपेण
सादृश्यासहत्वेन धिक्कृताः मेघाः यया सा तथा ॥

ॐ कचजिताम्बुदायै नमः ॥

कटाक्षस्यन्दिकरुणा । यद्यपि दीनेषु परिपाल्यताबुद्धिर्देवानां
महतां करुणेत्युच्यते, तथापि तस्याः आन्तरत्वेन अज्ञायमानतया तेषु
भक्त्यतिशयेन प्रवृत्त्यर्थं सेवादौ तद्वत्ताज्ञानस्यावश्यकफलप्रदानादिहेतु-
तया निश्चयेन तदनुरूपकसात्त्विकवीक्षणस्मेरसंभाषणादिसत्त्वं तत्रावश्यं
भवतीति कार्यसत्त्वप्रसञ्जितकारणसत्त्ववत्त्वात्, करुणायाः नवरसेष्वन्त-
र्भावात्, रसशब्दस्य मधुरादौ रूढत्वात् तेषामनिर्वचनीयत्वेऽपि अनुभव-
गोचरतायामिश्वादिसारद्रव्यपदार्थनिष्ठत्वोपलब्धेः तत्संवन्धवशात् परं-
परया द्रवद्रव्यवृत्तिस्यन्दनरूपक्रियाश्रयत्वमुपचर्यते । तथा च कटाक्ष-
स्यन्दिनी करुणा परिपाल्यताबुद्धिरूपा यस्याः सा तथा ॥

ॐ कटाक्षस्यन्दिकरुणायै नमः ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

कपालिप्राणनायिका । कपालमस्य अस्तीति कपाली आनन्द-
भैरवः, तस्य प्राणनायिका प्राणस्येत्युपलक्षणं पञ्चानाम् । नायिका
अधिष्ठानत्वेन प्रेरका । 'न प्राणेन नापानेन मर्यो जीवति कश्चन ।
इतरेण तु जीवन्ति यस्मिन्नेतावुपाश्रितौ ॥' (कठ. ५-५) इति श्रुतेः ।
तस्यापि हृदयान्तर्वर्तिपरमेश्वररूपेति यावत् । प्राणवहमेति वा ; प्रियेति
भावः ॥

३० कपालिप्राणनायिकायै नमः ॥

कारुण्यविग्रहा कान्ता कान्तिधृतजपावलिः ।

कलालापा कम्बुकण्ठी करनिर्जितपल्लवा ॥ २९ ॥

कारुण्यविग्रहा । कारुण्यं पूर्वोक्तकृपा, करुणस्य भावः, तत्
विग्रहः मूर्तिर्यस्याः सेति तथा । कारुण्यस्यान्तःकरणपरिणामबुद्धि-
रूपत्वेन नेत्रान्तवीक्षासस्मितभाषादिनाऽनुमीयमानत्वेऽपि साक्षात्तज्जन्य-
मनोवाञ्छितवरप्रदानादीनां शरीरावयवविशेषजन्यतया कारुण्यं विग्रहो
यस्याः सेति समासोपपत्तिः । मायोपाधिकस्य ब्रह्मणः जगत्सृष्ट्यनुकरण-
हेतुभूत स्वेच्छामात्रनिमित्तक कर्मानधीन सच्चिदानन्दधनीभूतात्मकभक्तानु-
ग्राहकविग्रहवत्तां विना देवतायाः बुद्ध्यावनारोपेण सगुणोपासनमनुपपद्य-
मानं स्यात् ; तदर्थं देवताधिकरणे मन्त्रप्रकाशिता देवाः 'वज्रहस्तः
पुरन्दरः' इत्यादिस्वतःप्रमाणवेदवाक्यवशात् बाधकाभावे विग्रहवन्तः
अङ्गीकर्तव्या इति प्रतिष्ठापितम् । तथा 'बहुशोभमानामुमां हैमवतीम्'
इति केनोपनिषद्भाष्ये हैमानि हेमविकाराणि भूषणानि यस्यः सेति वा
तथा, हिमवतः अपत्यं स्त्रीति च तथेति परदेवतायाः दिव्यविग्रहवत्त्वं
प्रतिष्ठापितम् । तथा च महानुभावानां स्वप्रकाशचैतन्यरूपाणामेवंभूतानां
सर्वात्मना सर्वोत्तमानां मूर्तित्रयदेवानां ध्याताद्युपकाराय तादृशमूर्ति-
मत्त्वम् अस्तीति न किञ्चिदनीश्वरवादप्रसङ्गावकाश इति आस्तां विस्तरः ॥

ललितासिशतीभाष्यम् ।

५१

ॐ कारुण्यविग्रहायै नमः ॥

कान्ता । 'कन दीप्तौ' इति धातोः अत्यन्तमनोहरतमेत्यर्थः ।
मदनगोपालविग्रहा वा । 'कदाचिदाद्या ललिता पुंरूपा कृष्णविग्रहा ।
वंशनादविनोदेन करोति विवशं जगत् ॥' इति त्रिपुरतापनीये ॥

ॐ कान्तायै नमः ॥

कान्तिधूतजपावलिः । जपानां जपापुष्पाणाम्, उपलक्षणम्
अन्येषामारक्तवर्णानाम्, आवलिः पङ्क्तिः दृष्टान्तत्वेन कविभिरुत्प्रेक्षिता ।
कान्त्या अप्राकृतस्वच्छपरमानन्दचिद्भासा धूताः परित्यक्ताः प्राकृतत्वेन
अल्पकान्तिमत्तया उपमायोग्यतया यया सा; 'न हि महान्तो
नीचैरुपमीयन्ते' इति न्यायादिति भावः ॥

ॐ कान्तिधूतजपावल्यै नमः ॥

कलालापा । कलाः चतुःषष्टिकलाः आलापो व्यावहारिकशब्दः
यस्याः सा तथा, 'वेदशास्त्रमयी वाणी यस्याः सा परदेवता' इति
वचनात् । कलः अव्यक्तमधुरः सप्रयोजनः आलापः संलापो यस्याः
सेति वा तथा; 'अव्यक्ता भारती तथा' इति महापुरुषसामुद्रिक-
वचनात् ॥

ॐ कलालापायै नमः ॥

कम्बुकण्ठी । कम्बुशब्देन अत्र शङ्खनिष्ठरेखात्रयं लक्ष्यते ।
तद्वान्कण्ठो यस्याः सेति तथा गुणनामेदम् ॥

ॐ कम्बुकण्ठ्यै नमः ॥

करनिर्जितपल्लवा । करशब्देन करतलं लक्ष्यते । पल्लवशब्देन
तमिष्ठपाटल्यं स्निग्धता लक्षणया इत्यर्थः । तथा च अन्योन्यगुणयोर्य-
ज-

५२

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

पराजये, अर्थान्तद्वयोरपि तौ सिद्धाविति तन्नामोपपत्तिः । ‘विवाहश्च विवादश्च समयोरेव शोभते’ इति वचनात् करतले तत्साम्यध्वनिरनेन नाम्ना कृतः । करेण निर्जिताः पल्लवाः यस्याः सा तथा ॥

ॐ करनिर्जितपल्लवायै नमः ॥

कल्पवल्लीसमभुजा कस्तूरीतिलकाञ्चिता ।

हकारार्था हंसगतिर्हाटकभरणोज्ज्वला ॥ ३० ॥

कल्पवल्लीसमभुजा । यथा दिव्यवृक्षाः नन्दनोद्याने प्रसिद्धाः तथा तदलंकाराय वल्ल्यादयोऽपि । कल्पयन्ति संपादयन्तीति कल्पाः; कल्पाश्च ता वल्ल्यश्च व्रतत्यः. ताभिः समाः भुजाः हस्ताः यस्याः सा तथा । कविसंप्रदायप्राप्त्या स्त्रीभुजानां वल्लीसाम्योक्तिरिति मन्तव्यम् । अत्र समपदस्वारस्येन तेषामपि तदवच्छिन्नचैतन्यद्वारा यथाप्रारब्धं चेतनवल्लोकवाञ्छितफलकर्तृत्वमिति ध्वनितम् । ‘एकस्तथा सर्वभूतान्तरात्मा रूपं रूपं प्रतिरूपो बहिश्च’ (कठ. ५-९) इति श्रुतेः । ‘तत्तदेवावगच्छ त्वं मम तेजोऽशंसंभवम्’ (गीता. १०-४१) इति स्मृतौ च भगवता स्वकीयसच्चिदानन्दस्वरूपावस्थितिरिवोक्ता । अत एव परदेवीभुजानां नैव साम्योक्तिरिति शङ्का निरस्ता वेदितव्या, औपाधिक-चैतन्येन तथाभूतचैतन्यस्य साम्योपपत्तेः ॥

ॐ कल्पवल्लीसमभुजायै नमः ॥

कस्तूरीतिलकाञ्चिता । कस्तूरीतिलकेन ललाटदेशसंस्थापितविन्द्वाकारमृगनाभिना अञ्चिता चिह्निता अलंकृतेत्यर्थः ॥

ॐ कस्तूरीतिलकाञ्चितायै नमः ॥

हकारार्था । हकारस्य आकाशबीजस्य अर्था, अर्थः स्वरूप-

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

५३

चैतन्यम् आकाशविप्रहेत्यर्थः, 'आकाशो ह वै नाम नामरूपयोर्निर्वहिता ते यदन्तरा तद्ब्रह्म' (छा. ८-१४) इति श्रुतेः ॥

ॐ हकारार्थायै नमः ॥

हंसगतिः । हन्ति गच्छतीति हंसः प्राणः आदित्यो वा । हंसस्य प्राणस्य गतिः गमनागमने लक्षणया तज्जाप्याजपामन्त्ररूपा यस्याः सा तथा, 'हकारेण बहिर्याति सकारेण पुनर्विशेत्' इति वचनात् । यद्वा, तदभिमानिदेवतारूपाग्नीपोमात्मकसूर्यचन्द्रगती अहो-रात्रात्मककालस्वरूपायाः यस्याः सा । अथवा, हन्ति देहोद्देहान्तरं गच्छति स्वकर्मवशेनेति हंसो जीवः तस्य गतिः, प्राप्यस्थानं मुक्तिरित्यर्थः; 'ब्रह्मविदाप्नोति परम्' (तै. २-१) 'यद्रूपा न निवर्तन्ते' (गीता. १५-६) इति श्रुतिस्मृतिवचनात् । अथवा, हन्ति स्वकार्यभूतं जगत्प्रविशतीति हंसः । 'हंसस्तु परमेश्वरः' इति नृसिंहतापनीये । गम्यते प्राप्यते शरणत्वेन प्रपद्यते चतुर्विधभक्तैरिति गतिः । हंसश्चासौ गतिश्चेति सामानाधिकरण्यसमासः, 'हंसः शुचिषत्' (कठ. ५-२) इति श्रुतेः । आहोस्वित्, हंसस्य ब्रह्मवाहनस्य गतिरिव गमनं यस्याः सा तथा । उताहो, हंसशब्देन नामैकशब्देन हंसकं पादकटकमुच्यते; गम्यते अनेनेति गतिः चरणम्; हंसयुक्ते गती पादारविन्दे यस्याः सा तथा । यद्वा, हंसशब्देन नित्यानित्यसारासारजडाजडादिवस्तुविवेक-समर्थाः, भ्रन्ति गच्छन्ति प्रतिग्रामं प्रतिदेशम् इति हंसाः परिव्राजकाः चतुर्थ्यश्रमिणः निष्कामाः; तेषां गतिः गम्यते ज्ञायते साक्षात्क्रियत इति गतिः; 'संन्यासयोगाद्यतयः शुद्धसत्त्वाः' (मुण्ड. ३-२) इति श्रुतेः । 'ये पूर्वं देवा ऋषयश्च तद्विदुः ते सन्मया अमृता वै बभूवुः' (श्वे. ५-६) इति श्रुतेः । जीवन्मुक्तपुरुषानुभूयमानपरमानन्दमुक्तिस्वरूपेत्यर्थः ॥

ॐ हंसगत्यै नमः ॥

हाटकाभरणोज्ज्वला । हाटकस्य सुवर्णस्य कार्याणि च तानि आभरणानि च हाटकाभरणानि तैरुज्ज्वला तथा प्रकाशिता अलंकृतेत्यर्थः । हाटकस्य सुवर्णरूपब्रह्माण्डस्य आभरणवदुज्ज्वला प्रकाशकरी सत्तास्फूर्तिकरीत्यर्थः । यद्वा, तस्मिन्नाभरणैः मङ्गलसूत्रादिभिः सनाथ-स्त्रीमण्डलस्वरूपैरुज्ज्वलतीति । आहोस्वित्, कार्यकारणद्वयरूपवसुदानेन वसुस्वरूपेण वा उज्ज्वलति प्रकाशत इति तथा, 'वसुरन्तरिक्षसत्' (कठ. ५-२) इति श्रुतेः ॥

ॐ हाटकाभरणोज्ज्वलायै नमः ॥

हारहारिकुचाभोगा हाकिनी हल्यवर्जिता ।

हरित्पतिसमाराध्या हठात्कारहतासुरा ॥ ३१ ॥

हारहारिकुचाभोगा । हरस्य परमेश्वरस्य इमे संबन्धिनः हाराः ईश्वरत्वाप्तकामत्वनित्यतृप्तत्वादयो गुणाः; तान् हरति तद्विपरीता-विद्याद्याधानेन उत्सादयतीति हारहारी, कुचयोराभोगः पर्यन्तभूमिः यस्याः सा तथा । परमेश्वरस्य तद्विषयकवाञ्छया तदेकसक्तमनस्त्वेन तत्कारणीभूताविद्यावशवृत्तित्वेन वशीकृतमायत्वस्वरूपेश्वरत्वसमानाधिकरणाप्तकामत्वादयः अपहृताः, जीवेश्वरयोरेकत्र तेषां तद्गुणाणां च सामानाधिकरण्यायोगादित्यर्थः । तथा च ईश्वरस्य मदिष्टसाधनमित्यन्यत्र पदार्थे बुद्धिमत्त्वस्यैव बहुभवनरूपतया तस्य जगदाकारत्वा-धायका-इत्यधिकगुणोत्प्रेक्षाविषयत्वेन भोगस्यातिशयोक्तिरिति द्रष्टव्यम् । अथवा, हारान् मुक्तास्रजः हरति आदत्ते इति हारहारी कुचाभोगो यस्याः सेति तथा षट्प्रकारेण मुक्ताहारेण यथोचितकालं भूषितवतीति भावः ॥

ॐ हारहारिकुचाभोगायै नमः ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

५५

हाकिनी । हाकयति जन्ममरणे छेदयतीति हाकिनी, 'हाक् छेदे' इति धातुपाठात् ॥

ॐ हाकिन्यै नमः ॥

हल्यवर्जिता । हलसंबन्धि हल्यं कृष्यादिद्वारा जनकत्वम्, तद्वर्जिता कामादिविहीनशुद्धचैतन्यस्वरूपत्वात् । हल्यं कपटः मित्रेष्वप्यन्यथा स्वान्तःकरणाधिष्णुतिः तेन वर्जिता । अविशाविरहिततत्त्वंपद-लक्ष्यार्थभूतत्वादिति यावत् ॥

ॐ हल्यवर्जितायै नमः ॥

हरित्पतिसमाराध्या । हरितां दिशां पतयः महेन्द्रादयः तैः सम्यक् श्रद्धाभक्तिपूर्वकम् आराधितुं योग्या । तद्विपक्षनिवर्हणेनेष्टप्रापकदैवतत्वादित्यभिसंधिः ॥

ॐ हरित्पतिसमाराध्यायै नमः ॥

हठात्कारहतासुरा । हठात्कारेण अतिशीघ्रतया हताः पराभूताः असुराः असुरपक्षा महिषादयो यया सा तथा ; समबलयोः किल लोके सामाद्युपायः बलाबलविचारणा च भवति । प्रबलस्य तु दुर्बलेषु वैरिषु सिंहस्य भेषेष्ट्रिव तदयोगेन अतित्वरयाऽविचारेणैव देवलोकसुखप्रदा — इति नामार्थविचारणायामितरेषु कैमुतिकन्यायेन तत्कारणत्वं ध्वनितमिति योजनीयम् ॥

ॐ हठात्कारहतासुरायै नमः ॥

हर्षप्रदा हविर्भोक्त्री हार्दसंतमसापहा ।

हल्लीसलास्यसंतुष्टा हंसमन्त्रार्थरूपिणी ॥ ३२ ॥

हर्षप्रदा । हर्षः आनन्दकारकः मुखविकासादिकार्योन्नेयः स्वात्म-

५६

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

संभावेनेतरपरिभयनिमित्तचित्तवृत्तिविशेषः, कार्यस्य कारणाविना-
भावितया तत्प्रदानं तद्वेतोरप्याक्षिपतीति सुखप्रदेत्यर्थः । प्रददातीति
प्रदा । अथवा, हर्षं धनयौवनादिमुखं पुत्रबन्धुवर्गादिरूपेण परिहृत्य
प्रकर्षेण द्यति खण्डयतीति वा तथा ॥

ॐ हर्षप्रदायै नमः ॥

हविर्भोक्त्री । 'स ब्रह्मा स शिवः स हरिः सेन्द्रः सोऽक्षरः
परमः स्वराट्' इति श्रुतेः वसुरुद्रादित्याकारेण हवींषि यजमानेन अग्नौ
प्रक्षिप्तानि स्वाहामुखेन भुङ्क्त इति तथा । यद्वा हवींषि कालान्तर-
भाविफलानि अदृष्टात्मना सूक्ष्मरूपाणि तत्तद्यजमानजीवगतानि भूत-
सूक्ष्माभिधानानि समष्टिव्यष्टयात्मनेश्वरजीवोपाधिभूतानि मायाविद्या-
शब्दितानि मुक्तिपर्यन्तं भुनक्ति पालयतीति वा तथा । अन्यथा
संसारस्यानादित्वाभावेन आदिमशरीराद्युत्पत्तौ अङ्गीक्रियमाणायाम्
प्रपञ्चस्याकस्मिकत्वमकृताभ्यागमप्रसङ्गश्च स्यादिति भावः ॥

ॐ हविर्भोक्त्र्यै नमः ॥

हार्दसंतमसापहा । हृदयावच्छिन्नः हार्दः, 'यो वेद निहितं
गुहायाम्' (तै- २-१) इति श्रुतेः । अस्मिन् यत्संतमसं आवारकत्वात्
'तम आसीत्' इति श्रुत्या च आत्मविषयकं तदाश्रयमज्ञानम् अनर्थ-
करम् अव्याकृताकाशमित्युच्यते, महावाक्यश्रवणजन्यधीवृत्तिप्रतिफलिता-
कारेणापहन्तीति सा तथा । 'नाहं ब्रह्मास्मि संसारी ब्रह्म नास्ति न
भाति च'—इत्यज्ञानस्य, सोऽहं ब्रह्मास्मि सच्चिदानन्दलक्षणः — इति
एकाकारवृत्तिबाध्यत्वनियमेन बाधाधिष्ठानम् 'नेह नाना' (बृ. ४-४-१९)
इति श्रुतिसिद्धब्रह्मरूपेति यावत् ॥

ॐ हार्दसंतमसापहायै नमः ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

५७

हल्लीसलास्यसंतुष्टा । हल्लीसैः चित्तदण्डैः कुमारिकाभिः एक-
तालादियुक्तगीतपूर्वकं यलास्यं नर्तनं तस्मिन् संतुष्टा प्रीतिमतीत्यर्थः ।
'नारीणां मण्डलीनृत्यं बुधा हल्लीसकं विदुः' इति हारावलीकोशात्
मण्डलाकारनृत्यसंतुष्टेत्यर्थः ॥

ॐ हल्लीसलास्यसंतुष्टायै नमः ॥

हंसमन्त्रार्थरूपिणी । हंसैः परमहंसैः उपास्यो यो मन्त्रः प्रणवः
तस्य शास्त्रबोधिततत्त्वार्थरूपिणी । वाच्यलक्ष्यार्थस्वरूपेण ज्ञायमानेत्यर्थः ।
अथवा, हंसमन्त्रः अजपा । हंकारसकारौ शोधिततत्त्वपदार्थौ । हंकारस्य
परोक्षवाचिनः सकारस्य तादृशस्य च भागत्यागलक्षणया निष्प्रपञ्चनित्य-
शुद्धमुक्तबुद्धसच्चिदानन्दरूपेत्यर्थः ॥

ॐ हंसमन्त्रार्थरूपिण्यै नमः ॥

हानोपादाननिर्मुक्ता हर्षिणी हरिसोदरी ।

हाहाहृद्मुखस्तुत्या हानिवृद्धिविवर्जिता ॥ ३३ ॥

हानोपादाननिर्मुक्ता । अनिष्टसाधने हानं परित्यागक्रिया । इष्ट-
साधने उपादानं स्वीकारक्रिया । परिजिहीर्षा आदिर्त्सा वा । 'अप्राणो
ह्यमनाः शुभ्रः' (मुण्ड. २-१-२) 'अकायम्' (ईशा) 'अशरीरं चाव-
सन्तं न प्रियाप्रिये स्पृशतः' (छा. ८-१२) इति बहुश्रुतेः । अशरीरस्य
ब्रह्मणोऽन्तःकरणादिधर्माणामसंभवात् ताभ्यां निर्मुक्ता निःसङ्गेत्यर्थः,
'विमुक्तश्च विमुच्यते' (कठ. ५-१) इति श्रुतेः ॥

ॐ हानोपादाननिर्मुक्तायै नमः ॥

हर्षिणी । 'एष ह्येवानन्दयाति' (तै. २-७) इति श्रुतेः हर्षयति
संतोषयतीति तथा ॥

ॐ हर्षिण्यै नमः ॥

हरिसोदरी । हरिणा कृष्णेन समानं एकं चरम् वृत् ईषत् अरं भेदकं अवच्छेदकमित्यर्थः । चञ्चरं कूटो वा अत्यल्पमिध्याभूतमायो-
प्राधिकर्षतन्यावस्थाविशेषरूपा । ‘अपरेयमितस्त्वन्यां प्रकृतिं विद्धि मे पराम् । जीवभूतां महाबाहो ययंदं धार्यते जगत् ॥’ (गीता. ७-५) ‘देवात्मशक्तिं स्वगुणं निर्गूढाम्’ (श्वेत. १-३) इत्यादिस्मृतिश्रुतिभ्यां ईश्वरस्य रूपभेदवत्त्वावगमादिति मन्तव्यम् ॥

ॐ हरिसोदर्यै नमः ॥

हाहाहूहूमुखस्तुत्या । हाहाहूहूनामकगन्धर्वौ मुख्यौ येषां जनानां सैस्तथा । तुत्या गुणिनिष्ठगुणाभिधानं स्तुतिः । तदाश्रयत्वेन प्रतिपादनीयेत्यर्थः ॥

ॐ हाहाहूहूमुखस्तुत्यायै नमः ॥

हानिवृद्धिविवर्जिता । अवयवोपचयरूपा वृद्धिः ; तदपचयरूपा हानिः ; ताभ्यां वर्जिता, ‘न कर्मणा वर्धते नो कनीयान्’ इति श्रुतेः । उपलक्षणम् ; षड्भावविकाराणां शरीरधर्मत्वेन कर्मनिमित्तत्वादीश्वरे तदभावेन निर्विकारेत्यर्थः ॥

ॐ हानिवृद्धिविवर्जितायै नमः ॥

हयङ्गवीनहृदया हरिणोपारुणांशुका ।

लकाराख्या लतापूज्या लयस्थित्युद्भवेश्वरी ॥ ३४ ॥

हयङ्गवीनहृदया । हयङ्गवीनवत् नवनीतसदृशविरलमृद्वयव-
परिणामद्रवत्वसादृश्ययोगिहृदयकृपारसरूपपरिणामवतीति सा तथा । हृदयाभावेऽपि सर्वात्मकतया तद्वत्त्वम् । ईक्षणादिवन्मायापरिणामरूपा दया वा हृदयशब्देन उच्यते । ‘अवागमनाः’ (बृ. ३-८) इति श्रुत्या सर्वनिषेधात् ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

५९

ॐ हृद्यङ्गवीनहृदयायै नमः ॥

हरिगोपारुणांशुका । हरिगोपः इन्द्रगोपः आद्रामघानक्षत्रे वर्षा-
सूद्धवाः अष्टपादाः रक्तवर्णाः मृदङ्गाः कीटविशेषाः ; तथा शोणमंशुकं
अम्बरम्, स्वार्थे कप्रत्ययः, किरणानि वा यस्याः सा तथा ॥

ॐ हरिगोपारुणांशुकायै नमः ॥

लकाराख्या । लकारयुक्तः मूलमन्त्रः आख्या वाचकशब्दः यस्याः
सा तथा । लकारस्य शक्रवीजस्य वार्थः, 'सेन्द्रः' इति श्रुतेः । लकार-
युक्तस्य मायावीजस्य वा स्तब्धमायेत्यर्थः ॥

ॐ लकाराख्यायै नमः ॥

लतापूज्या । लवन्ति विनमन्ति अत्यन्तनम्रा भवन्तीति लताः
परमपातिव्रताः अरुन्धत्यादयः स्त्रियः, ताभिः स्थिरमाङ्गल्याय स्वेष्ट-
देवतात्वेन पूज्या पूजनीया । तदुक्तम् — 'समाराध्य महेशानीं भुक्तिं
मुक्तिं च विन्दन्ति' इति । अथवा, केदारादिगौरीविशेषमूर्तौ लताभिः
उपलक्षणं वन्यपूजोपकरणैः पूज्या अलंकृता । शबरी वा वनदुर्गा वेति
भावः ॥

ॐ लतापूज्यायै नमः ॥

लयस्थित्युद्देश्वरी । वैपरीत्येन विशेषणं योज्यम् । उद्भवतीत्यु-
द्भवः कार्यात्मना अभिव्यक्तिः । स्थितिः ज्ञानविषयतायोग्यकालावच्छेदः
अनुभवसत्तावत्त्वमिति यावत् । लयः उत्पन्नकार्यस्य कारणात्मना अव-
स्थितिः वाचारम्भणयोग्यतेत्यर्थः । तासां क्रियाणाम् अचेतनकार्यत्वायोगेन
घटप्रदिकार्ये चेतनस्य निमित्ततादर्शनात् एकतटस्थेश्वरत्वं वा, गोपुरादौ
नमनाचेतनदर्शनात्तादृशतानेश्वरत्वं वेति विशये, 'यतो वा इमानि भूतानि

जायन्ते (तै. ३) इति श्रुतौ 'यतः' इत्येकवचनपञ्चम्यानातात्वतटस्थत्वे
'जनिकर्तुः प्रकृतिः' इति सूत्रम् । जनिकर्तुः कार्यस्य प्रकृतिरुपादान-
मपादानसंज्ञा स्यात् । 'अपादाने पञ्चमी' इति शासनात् अभिन्न-
निमित्तोपादानत्वमीश्वरत्वमिति सिद्धान्तः । तटस्थलक्षणमेतत्; ज्ञाय-
मानस्य ब्रह्मणः लक्षणप्रमाणयोः अवश्यवाच्यत्वादित्यभिप्रायः । आदौ
लयशब्दोपादानेन अनादित्वं प्रपञ्चस्य सूचितम् । जगत इति शब्दपूरणेन
नाम योजनीयम् । तथा च जगतः लयश्च स्थितिश्च उद्भवश्च तेषामीश्वरी ।
कूटस्थचैतन्यमात्रसाक्षिदानन्दाधायकतया विवर्तकारणमित्यर्थः ॥

ॐ लयस्थित्युद्भवैश्वर्यं नमः ॥

लास्यदर्शनसंतुष्टा लाभालाभविजिता ।

लङ्घयेतराज्ञा लावण्यशालिनी लघुसिद्धिदा ॥ ३५ ॥

लास्यदर्शनसंतुष्टा । यथा राजा संपूर्णकामः प्रयोजनमनुद्दिश्यापि
मृगयादिलीलाविशेषान् पश्यति बालकादिनृत्यं वा, तथा अज्ञानाम्
इष्टानिष्टमिश्रोदासीनपदार्थं चतुष्टयानुभवजन्यहर्षशोकादि संभवन्मदोद्रेक-
शोकातिरेकेहेतुक विहितादिकरणाकरणरूपचरणाद्यङ्गपरिरपन्दरूपनानाविध-
प्राणिकायनिकायजन्यलास्यदर्शनेन अनुद्दिश्यापि प्रयोजनं सन्तुष्टा तत्त-
त्कर्मानुसारेण फलप्रापकेश्वरतया सर्वसमानत्वात्, 'नादत्ते कस्यचित्पापं
न चैव सुकृतं विभुः' (गीता ५-१५) इति भगवद्वचनात् । लास्यं
देवतादिवारवनितादिभिः क्रियमाणं तालगीतयुक्तं नृत्यं तद्दर्शनेन संतुष्टा ।
तदीयफलप्रदानोन्मुखकृपारसवतीत्यर्थः ॥

ॐ लास्यदर्शनसंतुष्टायै नमः ॥

लाभालाभविजिता । अप्राप्तप्राप्तिर्लाभः; कृतेऽपि यत्ने तद-
प्राप्तिरलाभः, ताभ्यां विवर्जिता, पर्याप्तकामत्वेन नित्यवृत्तत्वात्, 'न मे

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

६१

पार्थास्ति कर्तव्यं त्रिषु लोकेषु किंचन' (गीता. ३-२२) इति
भगवद्वचनात् ॥

ॐ लाभालाभविर्वर्जितायै नमः ॥

लङ्घ्येतराज्ञा । इतरेषां जीवभ्रान्तिकल्पितानां गुणमूर्त्यादीनाम्
उपासनाविधिरूपा वा, कर्मविधिरूपा वा आज्ञा प्रेरणा लङ्घ्या
अविषयीकृता यया सा तथा । शुद्धचैतन्यस्य विशिष्टक्रियाद्यात्मकत्वा-
भावेन विध्यविषयत्वादिति यावत् । अथवा, किंकरीत्वाभावेन इतरासां
देवतानाम् आज्ञा प्रेरणा लङ्घ्या उपेक्षणीया यया सा तथा,
'सर्वस्याधिपतिः सर्वस्येशानः' (बृ. ४-४-२२) इति श्रुतेः । ईश्वरस्य
सर्वनियन्त्रित्वेन स्वेतरानियम्यत्वादिति ज्ञातव्यम् ॥

ॐ लङ्घ्येतराज्ञायै नमः ॥

लावण्यशालिनी । लावण्यं सौन्दर्यं परमानन्दस्वरूपतया अतिशय-
प्रीतिविषयत्वं शालत इति तथा । सर्वावयवसाधारणसुन्दरभाव-
वतीति वा ॥

ॐ लावण्यशालिन्यै नमः ॥

लघुसिद्धिदा । लघुना उपायेन सिद्धिं वाञ्छितार्थप्राप्तिं ददातीति
तथा । लघुशब्दः लक्षणया लघिमासिद्धिपरः ; तथा च लघिमाद्यष्टैश्वर्य-
प्रदेति वा । अथवा, लघूनां अत्यन्तालपन्नानभाग्यशरीररूपचरणवता-
मप्यतिनिकृष्टानां तिर्यगादीनामपि सिद्धिं मुक्तियोग्यताहेतुज्ञानादि-
साधनसंपत्तिं तत्कार्यमहिमातिशयोक्तेयां ददातीति सा तथा ॥

ॐ लघुसिद्धिदायै नमः ॥

लाक्षारससवर्णाभा लक्ष्मणाग्रजपूजिता ।

लभ्येतरा लब्धभक्तिसुलभा लाङ्गलायुधा ॥ ३६ ॥

६९

ललिताविशतीभाष्यम् ।

लाक्षारससवर्णाभा । लाक्षारसेन लाक्षाद्रवेण समानो वर्णो
यस्याः सा तथाभूता शोभा कान्तिर्यस्याः सा तथा । अतिपाटल-
विग्रहप्रभेत्यर्थः ॥

ॐ लाक्षारससवर्णाभायै नमः ॥

लक्ष्मणाग्रजपूजिता । अग्रे जायेते इत्यग्रजौ रामभरतौ लक्ष्मणस्यापि
ज्येष्ठभूतरामाचारानुकारित्वेन चतुर्भिरपि दाशरथिभिः पूजितेत्यर्थः ।
रामस्य शिवलिङ्गप्रतिष्ठाता — इति नामवत्त्वान्यथानुपपत्त्या शिव-
दंपतिपूजकत्वेन तदितरेषां तद्वंशस्त्रीपुरुषाणां तत्सिद्धिरिति ध्वनितोऽर्थः ॥

ॐ लक्ष्मणाग्रजपूजितायै नमः ॥

लभ्येतरा । लभ्यानि लब्धव्यानि कर्मोपासनाविशेषाणां फलत्वेन
साध्यानि भव्यानीत्यर्थः । तेभ्य इतरा विलक्षणा । ‘तत्सत्यं स
आत्मा’ (छा. ६-८) ‘नित्यो नित्यानां चेतनश्चेतनानामेको बहूनां
यो विदधाति कामान् । तमात्मस्थम्’ (कठ. ५-१३) इति,
‘यत्साक्षादपरोक्षाद्ब्रह्म’ (बृ. ३-४) इत्यादिभिः श्रुतिभिः आत्मनः
नित्यप्राप्तस्वरूपत्वेन प्राप्तप्राप्तव्यरूपतया मोक्षरूपत्वेन चतुर्विधक्रियाफलत्वा-
भावादिति मन्तव्यम् । अथवा, इतराणि धर्मार्थकामरूपत्रिवर्गरूपाणि
फलानि लब्धव्यानि प्राप्तव्यानि यस्याः सकाशादिति सा तथा,
उक्तश्रुतेः ॥

ॐ लभ्येतरायै नमः ॥

लब्धभक्तिसुलभा । भक्तिः सामान्यविशेषाकारेण द्विविधा । तन्नाद्या
भार्तजिज्ञास्वर्थार्थिभिः यैर्लब्धा तत्तत्फलोद्देशेन समयविशेषे विच्छिद्य
विच्छिद्य प्राप्ता तेषां सुलभा तत्तत्प्रारब्धानुसारेण फलवान्नेन्मुख्यस्वात्मरूप-
तया संनिहितत्वात् । द्वितीया भक्तिस्तु मन्त्रसाक्षत्कारवता पुरुषेण

ललितप्रशस्तीभाष्यम् ।

६३

येनैकमकृतया लब्धा, 'एकभक्तिर्विशिष्यते' (गीता ७-१७) इति स्मृतेः; तस्य सुलभा, स्वात्मरूपतया सदा ज्ञायमानत्वात् । 'ज्ञानी स्वात्मैव मे मतम्' (७-१८) इति गीतासु । अथवा, लब्धा प्राप्ता सत्यपि कण्ठगतचामीकरवत् लब्धभक्तीनां सुलभा सुखेनानायासेन कष्टेन विना साध्यतया लाभः प्राप्तिर्यस्याः सा तथा, 'भक्त्या मामभि-
जानाति' (गीता १८-५५) इति स्मृतेः ॥

ॐ लब्धभक्तिसुलभायै नमः ॥

लाङ्गलायुधा । शेषरूपतया हलायुधेत्यर्थः, 'अनन्तश्चास्मि नागानाम्' (गीता १०-२९) इति श्रीभगवद्बचनात् ॥

ॐ लाङ्गलायुधायै नमः ॥

लग्नचामरहस्तश्रीशारदापरिवीजिता ।

लज्जापदसमाराध्या लंपटा लकुलेश्वरी ॥ ३७ ॥

लग्नचामरहस्तश्रीशारदापरिवीजिता । लग्नौ करसंबद्धौ धृता-
वित्यर्थः; लग्नौ चामरौ ययोस्तौ तादृशौ हस्तौ ययोस्ते श्रीश्च महालक्ष्मीः
शारदा च ते, ताभ्यां वीजिता परिवीजिता । अनादिकालादारभ्य
परिचर्यया वीज्यमानेत्यर्थः ॥

ॐ लग्नचामरहस्तश्रीशारदापरिवीजितायै नमः ॥

लज्जापदसमाराध्या । लज्जां नाम अन्तःकरणधर्मः जुगुप्साहेतुः
गूहनसाधनम्, उपलक्षणं मनोधर्माणाम्, तस्य पदं आश्रयः; 'कोमः
संकल्पो विचिकित्सा श्रद्धाऽश्रद्धा धृतिरधृतिर्हीर्षीर्भीरित्येतत्सर्वं मन
एव' (बृ. १-५-३) इति श्रुतेः । तस्मिन् समाराध्या चिन्तनीयेत्यर्थः,
'य आत्मनि तिष्ठन्नन्तरो यमयति' (बृ. ३-७) 'गुहाहितं गह्वरेष्ठं

पुराणम्' (कठ. २-१२) 'तमात्मस्थं येऽनुपश्यन्ति धीराः' (कठ. ५-१२) इत्यादिश्रुतिभ्यः । अथवा, लज्जापदं जीवचक्रम्, तस्मिन् तदधिष्ठानानन्दाभिव्यक्तिहेतुतया बहिर्यागक्रमेण पूजनीयेत्यर्थः ॥

ॐ लज्जापदसमाराध्यायै नमः ॥

लंपटा । लमेति पृथ्वीवाचकबीजेन तदुपलक्षितं जगल्लक्ष्यते; पटः शब्देन आवारकत्वधर्मवत्तया अविद्या लक्ष्यते; लमः जगतः पटः कारणीभूता अविद्या यस्याः सा तथा; 'मायिनं तु महेश्वरम्' (श्वे. ४-१०) 'य एको जालवान्' (श्वेता. ३-१) इति श्रुतेः । 'अज्ञानेनावृतं ज्ञानम्' (गी. ५-१५) इति स्मृतेश्च । अथवा, लम्पटो नाम तन्द्री आलस्यम्, कर्मोपासनाबाहुल्येऽपि प्रतिबन्धकभूयस्त्वे शीघ्रतया परमेश्वरस्य फलदानोन्मुखतायां राजादिवश्चिरविलम्बितसेवाफलदानवैमुख्ये तद्वत्तोपचारात्; लम्पटो यस्याः सा तथा । अथवा, लम्पटादीनामन्तःकरणधर्माणामध्यासवशेन तदवच्छिन्ने चैतन्ये सत्त्वरजस्तमःकार्याणामुपलब्धेस्तद्वत्त्वं वा ॥

ॐ लंपटायै नमः ॥

लकुलेश्वरी । कुः पृथिव्युपलक्षितजगत् लीयते अस्मिन्निति कुलम्, मायोपाधिकचैतन्यम्, प्रलयाधिष्ठानम् । 'यत्प्रयन्यभिसंविशन्ति' (तै. ३-१) इति श्रुतेः । लीयमानं कुलं लकुलं निरुपाधिकमित्यर्थः । तच्च सा ईश्वरी च सा तथा । अथवा, लकुलं स्थानविशेषः स्वाधिष्ठानं मणिपूरकं वा; तस्येश्वरी, विष्णुरुद्रात्मिकेत्यर्थः; भूतसृष्टिश्रुतौ पृथिव्या उदके तस्य तेजसि तस्य परमात्मनि लयश्रवणात् । 'सदायतनाः सत्प्रतिष्ठाः' (छा. ६-८) इति । तस्येश्वरी विभूतिविशेषो वा ॥

ॐ लकुलेश्वर्यै नमः ॥

ललितानिशातीभाष्यम् ।

६५

लब्धमाना लब्धरसा लब्धसंपत्समुन्नतिः ।

हींकारिणी हींकाराद्या हीमध्या हींशिखामणिः ॥ ३८ ॥

लब्धमाना । सर्वैः प्राणिभिः लब्धः मानः अध्यस्ताहंकारः ;
'अभिमानात्मकस्तद्वदहंकारः प्रकीर्त्यते' इति स्मरणात् । अभ्या-
सेनाहंकाराधिष्ठानेत्यर्थः । अथवा, 'मान पूजायाम्' इति स्मरणात्
यैर्यैः प्राणिभिः विधैश्वर्यकुलसौन्दर्यातिशयादिवशात् पूजा लभ्यते
सुखहेतुः सा तदन्तर्यामिना पूर्वमेव लब्धा, पूजादिजन्योपकारस्य
सुखादेः स्वस्वरूपतया लब्धत्वात् । यद्वा मानः परिमाणः अणुमहद्दीर्घ-
ह्रस्वभेदेन प्रसिद्धः । 'स वा एष महानज आत्मा' (छा. ४-४)
'महान् प्रभुर्वै पुरुषः' (श्वे. ३-१२) 'अणोरणीयान् महतो महीयान्'
(कठ. २-२०) इत्यादिवेदशक्त्यैर्जलसूर्यादिवदुपाधिधर्माणामुपहिते गज-
स्तम्बमत्कुणसर्पादौ प्रतीयमानत्वात् । लब्धः मानः परिमाणः उपहिततया
जगतः यया सा तथा ॥

ॐ लब्धमानायै नमः ॥

लब्धरसा । 'रसो वै सः' (तै. २-७) इति श्रुतेः रसवत्
रस्यते संबध्यत इति अत्यन्तप्रीतिविषयः आनन्दः, सः स्वस्वरूपत्वेन
लब्धो यया सा तथा । शृङ्गाररसो वा ; तद्व्यञ्जकमङ्गलाभरणपुष्पालंकार-
वत्त्वादिति भावः । शुद्धसत्त्वप्रधानमायोपाधिकतया, 'रस्याः स्निग्धाः
स्थिरा हृद्याः आहाराः सात्त्विकप्रियाः' (गी. १७-८) इति गीतावचनात्
नैवेद्यादौ कट्वाम्ललवणादीनां देवादिविषये निषेधाच्च प्रीतिविषयत्वेन
मधुररसो लब्धो ययेति वा तथा ॥

ॐ लब्धरसायै नमः ॥

लब्धसंपत्समुन्नतिः । लब्धाः स्वस्वरूपतया स्वतःसिद्धाः याः

संपदः सत्यकामत्वादयः सच्चिदानन्दादयो वा, ताभिः समुन्नतिः सर्वोत्कृष्टता यस्याः सेति तथा । ब्रह्मणः मायामात्रोपाधिना अभिव्यज्यमानाः गुणाः कर्मानुद्धूतत्वादनाकस्मिकाः सन्तः सर्वोत्कृष्टभावं ब्रह्मणः ज्ञापयन्ति । 'तमीश्वराणां परमं महेश्वरं तं देवतानां परमं च दैवतम् । पतिं पतीनां परमं पुरस्ताद्विदाम देवं भुवनेशमीड्यम् ॥', (श्वे. ६-७) 'सत्यकामः सत्यसंकल्पः' (छा. ८-१), 'एष सर्वेश्वर एष सर्वज्ञ एषोऽन्तर्याम्येष योनिः सर्वस्य' (माण्डू) इति, 'गतिर्भर्ता प्रभुः साक्षी' (गी. ९-१८) इत्यादिश्रुतिस्मृतिशतेभ्यः । 'एष नित्यो महिमा ब्राह्मणस्य' (बृ. ४-४) इति प्रसिद्धनित्योत्कर्षवत्त्वं ब्रह्मस्वरूपमेवेति नात्र विचारणीयं किञ्चिदस्तीत्यभिप्रायः ॥

ॐ लब्धसंपत्समुन्नत्यै नमः ॥

ह्रींकारिणी । ह्रींकारः द्वितीयखण्डसमाप्त्यवयवतया वाच्य-वाचकसंबन्धेन अस्या अस्तीति तथा ॥

ॐ ह्रींकारिण्यै नमः ॥

ह्रींकाराद्या । अत्र ह्रींकारशब्देन तत्कार्यभूताः वेदाः, तेषामप्यर्थतया कारणतया वा आद्या आदौ भवा पूर्वभाविनीत्यर्थः । शब्दस्य अर्थविषयत्वेन प्रवृत्तेः शक्तिग्रहादौ काव्यादिकृतौ च अर्थज्ञानपूर्वकशब्द-प्रयोगदर्शनार्थस्य पूर्वभावित्वमुक्तमिति भावः ॥

ॐ ह्रींकाराद्यायै नमः ॥

ह्रींमध्या । अस्य बीजस्य जगदभिन्नानिमित्तोपादानभूतमाया-विशिष्टचैतन्यवाचकतया तत्प्रतीकत्वेन तन्निष्ठयावद्गुणवत्त्वं तदुपासनातिशयमहिम्नाभिव्यज्यते । अन्यथा मन्त्रपुरश्चर्यास्विष्टासिद्धयभावप्रसङ्गः स्यात् । अव्यवहितपूर्वनान्नानभिव्यक्तस्वरूपस्यापि शब्दजालस्य एत-

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

६७

द्वीजमात्रात्मनैवाद्भुतबीजार्थवत्तया पूर्वभावित्वमुक्तम् । इदानीमभिव्यक्तात्मकस्वार्थकतया विवर्तवादमाश्रित्य वाचारम्भणाकारेण नामरूपद्वयवत्त्वमुच्यते । ह्रींकारबीजार्थः तेन शब्देन लक्ष्यते । मध्ये व्यवहारकाले ह्रीं यस्याः सा तथा । घटादिषु वस्तुषु सच्चिदानन्दप्रतीत्या व्यवहारकालेऽपि प्रपञ्चकारणं ब्रह्मानुस्यूततया भासमानं जगत्कारणमिति सिद्धान्तः । अनेनाचेतनपरिणामारम्भादिवादाः निष्प्रमाणतया युक्त्याद्याभासकत्वेन निरस्ताः वेदितव्याः ॥

ॐ ह्रींमध्यायै नमः ॥

ह्रींशिखामणिः । लोके यथा चूडामणिः सर्वाङ्गरचिताभरणापेक्षया तद्विजातीयप्रकाशसत्ताद्याश्रयवान् उत्तमाङ्गस्थानविशेषे स्थापितः महदैश्वर्यादि तद्वतः पुरुषस्य ज्ञापयति, तथा सर्वशब्दजालतद्वाच्यार्थभूतचिज्जडसम्बन्धरूप प्रपञ्चवाचकतिसूक्ष्म ह्रींवर्णात्मक श्रीविद्याराजबीजस्य सत्यज्ञानानन्दरूपकलक्ष्यार्थभूता सती ह्रींबीजज्ञापकानां सर्वार्थप्रदानेन पारमैश्वर्यं व्यञ्जयतीति गुणयोगकृतनामेदम् । तथा च ह्रीमः शिखामणिः परमतात्पर्येण ज्ञापयतीत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींशिखामणये नमः ॥

ह्रींकारकुण्डाग्निशिखा ह्रींकारशशिचन्द्रिका ।

ह्रींकारभास्कररुचिर्ह्रींकाराम्भोदचञ्चला ॥ ३९ ॥

ह्रींकारकुण्डामिश्रशिखा । ह्रींकार एव कुण्डं वाच्यवाचकसंबन्धेन परब्रह्मावच्छेदकतया आहवनीयादिसदृशम्, तस्याग्निशिखा, 'उद्दीप्तेऽग्नौ जुहोति'—इति प्रमाणेन 'आहवनीये जुहोति'—इति विधिवाक्यावगतहोमाधारतायाः केवलद्वन्द्वीयस्यायोग्यतया सामिज्जालस्य होमाधारतायां ज्ञायमानायामदृष्टद्वारा स्वर्गसंबन्धेन स्वार्थकतया तज्ज्ञापकत्वेदवाक्यस्यापि

पुरुषार्थसंवन्धित्वमाहवनीयनिष्ठद्रोमाधिकरण दीप्ताग्निज्वाला स्वाधारभूत-
कुण्डसार्थक्यसंपादिकेवाभाति । तथा स्ववाचकवीजस्यापि 'मन्त्रैरुपा-
सीत' इति विधिगतदेवतोपासनकरणानां मन्त्राणामपि स्ववाचकतया
सार्थक्यसंपादनात्तथोच्यते ॥

ॐ ह्रींकारकुण्डाग्निशिखायै नमः ॥

ह्रींकारशशिचन्द्रिका । ह्रींकार एव शशी चन्द्रः तस्य स्वरूपाभेद-
भूतप्रकाशचैतन्यं चन्द्रिकापदेनोपमीयते । यथा चन्द्रस्वरूपभूतामृत-
प्रसारभूता ज्योत्स्ना देवादिसर्वलोकानां सञ्जीवकतयोपकरोति, तथा
दृढतरभक्तिपरवशपुरुषधौरेयादीनां ह्रींकारवाच्यार्थतया तदभिन्नत्वेऽपि
जगाद्विवर्तकारणतया सच्चिदानन्दाधायकत्वेन सञ्जीवयतीति भावः ॥

ॐ ह्रींकारशशिचन्द्रिकायै नमः ॥

ह्रींकारभास्कररुचिः । भासः कान्तीः करोति प्रसारयति
लोकोपकारायेति तथा सूर्यः, तस्य रुचिः प्रचण्डभानुः । यथा लोके
सूर्यः वर्षास्वतिगाढतरस्त्रवदुदकधारासंव्याप्तदिगन्तरासु दिवा विद्य-
मानोऽपि सूर्यः साक्षादयमिति चाक्षुषज्ञानगोचरो न भवति, तदभावे
शिष्टानां भोजनादिसंजीवकव्यवहाराभावेन तदुपायासिद्ध्याऽप्रसन्न-
मनांसि भवन्ति, तथा ज्ञानमार्गानधिकारिणां मोक्षमार्गोपायभूता-
विदितदेवतारूपह्रींकाराणां जनानां बहुतरपुण्यमहिम्ना महावातेनैव
मेघावलौ दूरीकृतायां चण्डभानुरिव सुखसाधनं गुरुकृपापाङ्गावलोकन-
रूपदीक्षावशेन प्रतिबन्धकदुरितापगमे परदेवतारूपं ह्रींकारः पुरश्चर्यया
साक्षाद्वाच्यार्थपरोक्षज्ञानहेतुर्भवति । चिरकालनैऋन्तर्यभावनाप्रकर्षेण
तस्मिन्नभिमुखे सति तल्लक्ष्यार्थरूपपरमानन्दचित्कला स्वयमेवाभिव्यक्ता
सत्यानन्दानुभवामृतेन सुखयतीति तथोच्यते ॥

ॐ ह्रींकारभास्कररुचये नमः ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

६९

ह्रींकाराभ्योदचञ्चला । अभ्यांसि अमृतानि ददतीत्यभ्योदाः ,
ह्रींकारोऽपि कामवर्षत्वेन तैरुपमीयते । तेषु चञ्चला विद्युलता विद्यमाना
तदभिन्नप्रकाशमाना सती वर्षोदकद्वारा सस्याद्युत्पादकत्वं यथा व्यनक्ति
तथा ह्रींकारवाच्यतया तदभिन्नापि तत्स्वरूपविचारणायां शुद्धलक्ष्यार्थ-
स्वरूपा सत्यपि अनिर्वचनीयस्ववाचकमन्त्रप्रकाशितदेवतात्वेन स्वाभीष्ट-
पुरुषार्थप्राप्तिहेतुभूतेत्यभिसंधिः ॥

ॐ ह्रींकाराभ्योदचञ्चलायै नमः ॥

ह्रींकारकन्दाङ्कुरिका ह्रींकारैकपरायणा ।

ह्रींकारदीर्घिकाहंसी ह्रींकारोद्यानकेकिनी ॥ ४० ॥

ह्रींकारकन्दाङ्कुरिका । ह्रींकार एव कन्दं दृढतरबीजभावः तस्य
अङ्कुरिका आदिप्रसवः नूतनाभिव्यक्तिरित्यर्थः । यथा लोके अङ्कुरादिकं
कन्दादिनिष्ठोत्पादकशक्तिमनभिभूयैव स्वयं स्कन्धशाखापत्रपुष्पफलाद्यात्मना
यथा धिर्वर्तमानं तत्सामर्थ्यप्रकटनकारणं भवति , तथा ह्रींकारस्य वेदैक-
देशत्वेन इतरप्रमाणानपेक्षतया स्ववाच्यार्थज्ञापनेन स्वतः प्रमाण्ये
स्थितेऽपि तज्जन्यज्ञानविषयतावच्छेदकधर्मरूपनानाप्रकारजगत्परिणाम-
हेतुत्वसाधकाघटितघटनापटीयसीमायोपाधिकत्वेन तदर्थद्वयरूपा सती
तन्मात्रप्रमाणवेद्येत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींकारकन्दाङ्कुरिकायै नमः ॥

ह्रींकारैकपरायणा । ह्रींकार एव एकं अनितरसाधारणं चतुर्बिध-
पुरुषार्थसाधकतया परम् अयनं ज्ञापकं प्रमाणं यस्याः सा तथा ।
अस्य बीजस्य वाच्यार्थो माया , सा निरधिष्ठाना न सिध्यतीति तदा-
श्रयस्वविषयत्वाभ्यां तद्रहितं तेन ज्ञाप्यत इति भावः ॥

ॐ ह्रींकारैकपरायणायै नमः ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

ह्रींकारदीर्घिकाहंसी । ह्रींकार एव दीर्घिका राजोद्यानवन-
क्रीडावापी । संसारकाननसंचारिलोकविश्रान्तिकारणत्वेन ह्रींकारः तयोप-
मीयते, 'आराममस्य पश्यन्ति न तं पश्यति कश्चन' (बृ. ४-३)
इति श्रुतेः । आ समन्ताद्रमत्यस्मिन् इत्यारामः अथवा जगत् । तत्रो-
पासनादिना परमानन्दप्रापकतया वा ह्रींकारः उपमीयते । तस्मिन्
हंसी स्त्रीहंसः । यथा लोके सारासारविवेकिहंस्या आधारसुवर्ण-
कमलादिमती वापिका महाराजसंवन्धिनी विज्ञाप्यते, तद्वद्वाच्यार्थ-
रूपतया प्रकाशमाना सती स्वसंवन्धिनीजस्य सुखोत्पादकत्वमोक्षहेतुत्वं
द्योतयतीत्यभिप्रायः ॥

ॐ ह्रींकारदीर्घिकाहंस्यै नमः ॥

ह्रींकारोद्यानकेकिनी । ह्रींकार एव उद्यानवत् फलानुभावकत्वात्
तथोच्यते; तस्य केकिनी मयूरी । यथा लोके बहुषु पक्षिषु आरण्यकेषु
सत्तत्रपि तस्याः रूग्ध्वनिभ्यां सुखतया दर्शनश्रवणादिजन्यप्रमोद-
साधकतया उद्यानालंकरिष्णुत्वम्, तथा ह्रींकाररूपदेवताध्वनेः सच्चिदानन्द-
रूपतद्वाच्यार्थस्य च परमपुरुषार्थसाधकत्वेन अविशिष्टत्वेऽपि ब्रह्मविष्णु-
रुद्रादिमूर्तिषु उद्यानतरुवल्लिकक्षगुल्मादिवदुत्तमनीचदेवतिर्यङ्मनुष्यादिषु
च मयूरीव स्वेच्छया सर्वव्यापकत्वेन तदात्मरूपतया शरीरोन्द्रिय-
प्राणाद्याधारपरमप्रेमास्पद परमानन्दरूपप्रत्यगोचराहंबृत्तिव्याप्यतयैतद्वीज-
प्रकाश्या भवतीत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींकारोद्यानकेकिन्यै नमः ॥

ह्रींकारारण्यहरिणी ह्रींकारावालवल्लरी ।

ह्रींकारपञ्जरशुकी ह्रींकाराङ्गणदीपिका ॥ ४१ ॥

ह्रींकारारण्यहरिणी ।

ह्रींकारवाच्यार्थैकदेशभूतमायाविद्या-

ललिततामिसतीभाष्यम् ।

७१

तत्कार्याणां बन्धरूपतया गहने व्याघ्रादीनामिव भयहेतूनां सङ्गावेन दुष्प्रवेशत्वरूपधर्मसाम्येन ह्रींकारस्य अरण्योपमितत्वम् । तथा च अरण्यमिव ह्रींकार इति सर्वत्रोपमानोत्तरपदसमासः । तत्रैवं सति यथारण्यगतपुरुषस्य शीघ्रं दृष्टिपथं गता हरिणी एणी व्याघ्राद्य-
भावनिश्चयेन तदधिगमफलप्राप्तिसाधनतामवगमयति धीरपुरुषस्य,
तथा निरन्तरभक्तिभजनपरप्राणिलोकस्य उपासनापरिपाकमहिम्ना अपरोक्षी-
कृताज्ञाननिवृत्तिपूर्वकं भयापकरणेनानन्दं प्रापयतीति तयोपमितेति
भावः । 'तमेव विदित्वातिमृत्युमेति' (श्वे. ३-८) इति श्रुतेः ॥

ॐ ह्रींकारारण्यहरिण्यै नमः ॥

ह्रींकारावालवल्ली । ह्रींकारमन्त्रवाचकतानिरूपितवाच्यतानामक-
संबन्धावच्छिन्नपरदेवतास्वरूपत्वेन तदुपासनाविषयफलदानसमर्था सती
आवालमात्रप्ररोहाद्विवृद्धवलयोपमीयते । तथा च तत्संबन्धितया ह्रींकारः
जपादिना आवाल इव सर्वदा संरक्षणीय इति तात्पर्यार्थः परिनिष्पन्न
इति यावत् ॥

ॐ ह्रींकारावालवल्लयै नमः ॥

ह्रींकारपञ्जरशुकी । मन्दाधिकारिणामप्युपासनाकारणसाधारण-
पार्वतीप्रतीकतया ह्रींकारस्य बालकादिलालनविषयत्वधर्मपुरस्कारेण
पञ्जरोपमा । तथा च तत्रत्यशुकीव संलापादिना मनुष्यादिविचित्ररञ्जिनी ।
एवं तत्तददृष्टानुसारेण फलदात्री सती तयोपमितेति द्रष्टव्यम् । ह्रींकारः
पञ्जरमिव तस्य शुकी तत्सार्थक्यकारिणीत्यभिप्रायः ॥

ॐ ह्रींकारपञ्जरशुक्यै नमः ॥

ह्रींकाराङ्गणदीपिका । अङ्गणवत् सर्वसाधारणविभ्रान्तिस्थानतया
ह्रींकारस्य तदुपमा तस्य दीपिका । यथाङ्गणारोपितदीपः बाह्याभ्यन्तर-

७२

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

वस्तुजातं प्रकाशयन् तत्रत्यलोकानामन्धकारादिनिवर्तनपूर्वकमभीष्टव्यव-
हारहेतुतया सर्वान् श्लाघयति स्वयमपि तैः संरक्ष्यते, तथा ह्रींकार-
बीजार्थश्रवणमनननिदिध्यासननिरन्तराभ्यासात् अपरोक्षीकृतस्वयंप्रकाशा-
नन्दरूपा सती स्वसेवकान् सर्वोत्कर्षयतीति तदुपमिता सती तथोच्यते ॥

ॐ ह्रींकाराङ्गणदीपिकायै नमः ॥

ह्रींकारकन्दरासिंही ह्रींकाराम्भोजभृङ्गिका ।

ह्रींकारसुमनोमाध्वी ह्रींकारतरुमञ्जरी ॥ ४२ ॥

ह्रींकारकन्दरासिंही । पर्वतशिखाप्रवर्तिगुहा कन्दरा दरीत्यर्थः ।
वेदमौलिपठितह्रींकारस्य आम्यविषयलिप्सुप्राणिप्रवेशयोग्यताविकलतया
कन्दरोपमा । तत्र यथा सिंही स्वेतरक्षुद्रमृगप्रवेशभयहेतुसटादिस्वव्याप्य-
चिह्नानुमिता तस्याः स्वाश्रयमात्रतां धीरस्य तत्परिसरनखनिर्घातभुक्ता-
फलादिप्राप्तिं च नयति, तथा मन्दभक्तितन्द्राबुभुक्षादिकलुषितपरिच्छिन्ना-
भिमानदेवतान्तरप्रतिपादकबीजतया स्वदेवतैकभावं कामितार्थं च प्रापय-
तीति सिंहुपमिता सती तथोच्यते ॥

ॐ ह्रींकारकन्दरासिंह्यै नमः ॥

ह्रींकाराम्भोजभृङ्गिका । ह्रींकारस्य अष्टैश्वर्यात्मकपुरुषार्थसाधक-
नानाशक्तिमत्तया नानाप्रकारवर्णान्तरघटितत्वेन परागपरिमलादिमत्कम-
लोपमितत्वमिति योजनीयम् । कमले यथा मधुमात्रसारग्राहिणी भृङ्गी
रमते सर्वपुष्परसमधुपानस्वाभाव्येन सर्वसमापि मध्वाधिक्यविविदिषया
प्रभूतमधुमत्त्वेन च तस्मिन्नेव विशिष्यासक्तिमती, तथा सर्वमन्त्रबीज-
वाच्यदेवतात्मना सर्वानुगतापि ह्रींकारस्य विशिष्टगुणवत्त्वेन सर्वोपादान-
सगुणब्रह्मप्रतिपादकतया तदीयस्वरूपतटस्थलक्षणवत्त्वेन तदभिन्नस्वरूपतया
सर्वशब्दजालप्रकृतित्वेन च रुद्ध्या लक्षणया वा तत्संबन्धिनी सती

छलिताग्रिशतीभाष्यम् ।

७३

तदुपासकानां तदधिष्ठानतया च तैर्लक्ष्यत इति श्रुङ्ग्युपमया वर्णितेति तात्पर्यम् ॥

ॐ ह्रींकाराभ्योजशृङ्गिकायै नमः ॥

ह्रींकारसुमनोमाध्वी । ह्रींकारस्य वाञ्छितफलप्रदानसाधकतया सुमनःसादृश्यम् । अथवा, पुष्पाणि व्यवहारसमये बहुसावधानतया व्यवहर्तव्यानि परममार्दवाधिकरणत्वेन बहुमान्यत्वात्, तथा ह्रींकारेऽप्युपासनवेलायां परब्रह्मवाचकत्वेन प्रयत्नपूर्वकमेकाग्रमनसा देवताभिन्नत्वेन ध्यातव्य इति नियमसंपादनार्थं पुष्पोपममिति विभावनीयम् । तथा च वाय्वादिना शुष्काणि पुष्पाणि निर्मधुत्वेन फलान्यजनयित्वा परिपतन्ति फलजनकशक्तेरभावेन; तदितराणि तु तद्वत्त्वेन तज्जनकानि लोके दृष्टानि; पुष्परसश्च पृथिवीकारणभूतोदकतन्मात्रस्वरूपमधुररसात्मकत्वात् पुष्पाणां फलजनकशक्तिज्ञापको भवति; तथा ह्रींकारस्यापि सर्वजनकताशक्त्याधायकतदधिष्ठानसच्चिदानन्दपरब्रह्मस्वरूपा सती तन्मन्त्रप्राप्त्या यथोक्तफलहेतुतया तदर्थरूपेण तद्वृत्तिर्भवतीति माध्वीसमानधर्मवत्त्वमस्या उपपद्यत इति विवेचनीयमिति यावत् ॥

ॐ ह्रींकारसुमनोमाध्व्यै नमः ॥

ह्रींकारतरुमञ्जरी । फलार्थिनः स्वारूढजनान् पतनादिभ्यः प्रतिबन्धकेभ्यस्तारयति पारं प्रापयति फललाभेन संतोषयतीति तरुः । ह्रींकारस्य कल्पादितरुदृष्टान्तीकृतः । प्रेक्षावतां संवादिप्रवृत्तिजनकत्वेन शाखोपशाखाग्रगता पुष्पमञ्जरी फलकारणयोग्यतां ज्ञापयतीव पुरुषार्थार्थिनां असंशयप्रवर्तकत्वेन प्रत्यक्स्वरूपा सती गुरुपदिष्टमन्त्रदेवतात्मकतया मन्त्रोपासनायामभिमुखीकरणेन पुरुषार्थान् प्रापयतीति मञ्जरीसादृश्यं प्राप्तं परदेवताया इति विवेचनीयम् ॥

ॐ ह्रींकारतरुमञ्जर्यै नमः ॥

सकाराख्या समरसा सकलागमसंस्तुता ।

सर्ववेदान्ततात्पर्यभूमिः सदसदाश्रया ॥ ४३ ॥

सकाराख्या । सकारयुक्ता श्रीविद्यानामिका आख्या वाचकशब्दः
यस्याः सा तथा ॥

ॐ सकाराख्यायै नमः ॥

समरसा । समः एकः रसः मधुरादिरसवद्गुडपिण्डादावेक-
रूपेण कार्ये व्यवस्थितेत्यर्थः । अथवा, संसारदशायां सर्वज्ञत्व-
किञ्चिज्ज्ञत्वादिविशेषणभेदेन भिन्नरसवत् भिन्नस्वभाववत् प्रतीयमानयो-
रीश्वरजीवयोर्वेदान्तश्रवणादिना जन्याखण्डाकारवृत्तिव्याप्त्या अहं
ब्रह्मास्मि — इत्यभेदानुभवदशायामेकरूपतया साक्षात्क्रियते इति सा
तथोच्यते, 'रसो वै सः' इति श्रुतेः, रसशब्दार्थः परब्रह्म समः
अभिन्नं यस्याः सा तथा । तैत्तिरीयोपनिषत्प्रतिपाद्येत्यर्थः ॥

ॐ समरसायै नमः ॥

सकलागमसंस्तुता । आ समन्तान् गमयन्तीति आगमाः,
सकलपदार्थगोचरसविकल्पकप्रमाजनकवेदाः इत्यर्थः । सकलैरन्यून-
नतिरेकेणेतिहासपुराणसहितयावदङ्गोपाङ्गरहस्यादियोगित्वं सकलशब्दार्थः ।
तैः संस्तुता सम्यक् नातः परं किञ्चिदस्तीति निश्चयपूर्वकं स्तुता
गुणिनिष्ठगुणाभिधानविषयतया तदुपजीवकेत्यर्थः । सर्वार्थप्रकाशकवेदानां
सर्वज्ञत्वेनैदंपर्येण तदीयस्तुतिविषयतया शुद्धचैतन्यात्मकतया मोक्षकारणी-
भूतज्ञानस्वरूपत्वेन जिज्ञास्येति ध्वनितोऽर्थः ॥

ॐ सकलागमसंस्तुतायै नमः ॥

सर्ववेदान्ततात्पर्यभूमिः । वेदानामन्तः अवसानं तत्त्वमस्यादि-
महावाक्यानि, तेषां तात्पर्यं समन्वयः सामानाधिकरण्यमित्यर्थः ।

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

७५

तस्य भूमिः विषयः ज्ञाप्यमिति यावत् । ‘उपक्रमोपसंहारावभ्यासो-
ऽपूर्वता फलम् । अर्थवादोपपत्ती च लिङ्गं तात्पर्यनिर्णये ॥’ इति
वचनोक्ततात्पर्यनिर्णायकप्रमाणवलेनातीन्द्रियधर्मादिगोचरवाक्यवत् सर्वेषां
वेदान्तानामुपासनाज्ञानविधिं विनाकर्मशेषतया अज्ञातज्ञापकत्वेन शंसनादेव
शास्त्रशब्दवाच्यानामद्वैते ब्रह्मणि गतिसामान्येन कर्मोपासनाकाण्ड-
द्वयार्थोपकार्यत्वेन मोक्षहेतुज्ञानजनकत्वेन पर्यवसानमिति तात्पर्यविषयता
अखण्डचैतन्यस्येति सिद्धान्तार्थ इत्यभिसंधिः । ‘सामानाधिकरण्यं च
विशेषणविशेष्यता । लक्ष्यलक्षणभावश्च पदार्थप्रत्यगात्मनाम् ॥’ इति
न्यायेन संबन्धत्रयेण अखण्डार्थं वेदान्ताः बोध्यन्तीति ‘तत्तु समन्वयात्’
(ब्र. सू. १-१-४) इत्यधिकरणे प्रतिष्ठापितमित्यलमतिविस्तरेण ॥

ॐ सर्ववेदान्ततात्पर्यभूमये नमः ॥

सदसदाश्रया । अपरोक्षतया सन्निति प्रतीतिविषयतया व्यवहिय-
माणं सत्कार्यं रूपादिमत्तया व्यावहारिकसत्ताश्रयं पृथिव्यप्तेजोभूतत्रयं
सदित्युच्यते । असत् सद्भिन्नतया परोक्षज्ञानगोचरं वाय्वाकाशादि
तत्कार्यं च रूपादिभिन्नगुणाश्रयमुच्यत इत्यर्थः । तयोराश्रया उपादान-
त्वेन तदधिष्ठानभूतेत्यर्थः । आरोपितस्याधिष्ठानसत्तातिरिक्तसत्ताशून्यतया
सत्तास्फूर्तिप्रदत्वेन सर्वदा तदनुस्यूतेति ध्येयम् ॥

ॐ सदसदाश्रयायै नमः ॥

सकला सच्चिदानन्दा साध्या सद्गतिदायिनी ।

सनकादिमुनिध्येया सदाशिवकुटुम्बिनी ॥ ४४ ॥

सकला । आरोपितकलाभिः उपासनार्थं कल्पिताभिः जाबालिना
सत्यकामं प्रत्युक्तषोडशकलायुक्तपुरुषोपासनप्रतिपादकछान्दोग्यवचनरीत्या
कलाशब्दितावयवैः सह वर्तते इति सा तथा । षतुःषष्टिचन्द्रकलाभिः

७६

ललिताविंशतीभाष्यम् ।

वा सहिता । अथवा, कलाशब्दः सुखादिकान्तिवचनः तथा सहितेति वा ॥

ॐ सकलायै नमः ॥

सच्चिदानन्दा । सञ्चासौ चिच्च सच्चित् सच्चिञ्चासौ आनन्दश्च; कालत्रयाबाध्यत्वं सत्त्वम्, स्वेतरप्रकाशाप्रकाश्यत्वं चित्त्वम्, परमप्रेमास्पदत्वमानन्दत्वम्, 'सत्यं ज्ञानमनन्तम्' (तै. २-१) 'विज्ञानमानन्दम्' (बृ. ३-९) 'सदेव सोम्येदमग्र आसीत्' (छा. ६-२) 'प्रज्ञा प्रतिष्ठा प्रज्ञानं ब्रह्म' (ऐत. ३-३) आनन्दो ब्रह्मेति व्यजानात्' (तै. ३-६) 'आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान्न विभेति कुतश्चन' (तै. २-९) इत्यादिश्रुतिभ्यः । ते स्वरूपं यस्याः सा तथोक्ता वेदान्तशास्त्रोक्तब्रह्मस्वरूपलक्षणलक्षितेत्यर्थः ॥

ॐ सच्चिदानन्दायै नमः ॥

साध्या । कर्मोपासनादिभिः महावाक्यश्रवणजन्यब्रह्मविद्यात्वेन साधनचतुष्टयसंपन्नाधिकारिणा अपरोक्षतया साधितुं प्राप्तुमर्हा, फलस्वरूपत्वादित्यर्थः । साध्वीति वा पाठे साधोः स्त्री, सत्त्वगुणसंपन्नत्वात् साधुः; सकलविद्यापारगत्वे सति सदाचारसंपन्नः दैवीसंपत्तिमानित्यर्थः । तदेकनिष्ठा परमपतिव्रता सती स्त्रीणां पातिद्रव्यसंप्रदायप्रवर्तकेति यावत् ॥

ॐ साध्यायै नमः ॥

सद्गतिदायिनी । समीचीना पुनरावृत्तिरहिता सुखमात्ररूपा गतिः, गम्यते ज्ञायते प्राप्यते इति वा गतिः । यत् ज्ञायते तदेवं गतिः, तदन्यस्याज्ञातत्वात् गतित्वानुपपत्तेः । ज्ञाते फले इच्छया तत्साधनेषु पुरुषः प्रवर्तते; न त्वज्ञातफलसाधने — इत्यन्वयव्यतिरेकाभ्याम्, 'ब्रह्मविदाप्नोति परम्' 'ब्रह्म वेद ब्रह्मैव भवति' (मुण्ड. ३-२) 'ये पूर्वं

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

७७

देवा ऋषयश्च तद्विदुः ते तन्मया अमृता वै बभूवुः' (श्वे. ५-६)
इत्यादिश्रुत्या च परदेवतास्वरूपमेव मुक्तिस्वरूपतया सद्गतिः । तदावारका-
ज्ञानाभिभवेन स्वरूपानन्दमभिव्यञ्जयतीति दायिनी । अभेदेऽपि
गतिदानयोः कर्मकर्तृप्रयोगः उपपद्यते । 'तदात्मानं स्वयमकुरुत'
(तै. २-७) इत्यादिवदित्यर्थः । सती वा सत्त्वगुणयुक्तां देवयानादिगतिं
वा ददातीति सा तथा ॥

ॐ सद्गतिदायिन्यै नमः ॥

सनकादिमुनिध्येया । मननशीलाः मुनयः, मननशब्देन
लक्षणया तत्साक्षात्कारवन्तः इत्यर्थः, ब्रह्मणः मानसिकपुत्राः ज्ञान-
वैराग्यादिबहुलाः मोक्षमार्गप्रवर्तकाः; सनकः आदिः येषां ते मुनयः
सनन्दनसनातनसनत्कुमारप्रमुखाः निरीषणाः निश्चिन्ताः; तैर्ध्येया
अत्यादरेण स्वात्माभेदज्ञानेन सर्वदा विषयीकृतेत्यर्थः; 'त्वं वा अहमस्मि
भगवो देवते अहं वै त्वमसि' 'क्षेत्रज्ञं चापि मां विद्धि' (गी. १३-३)
आत्मानं चेद्विजानीयादहमस्मीति पूरुषः' (बृ. ४-४-१२) 'अथ
योऽन्यां देवतामुपास्तेऽन्योऽसावन्योऽहमस्मीति न स वेद यथा पशुः'
(बृ. १-४-१०) 'मृत्योः स मृत्युमाप्नोति य इह नानेव पश्यति'
(कठ. ४-१०) इत्यादिश्रुतिस्मृतिशतेभ्यः ॥

ॐ सनकादिमुनिध्येयायै नमः ॥

सदाशिवकुटुम्बिनी । सदाशिवः कुटुम्बम् अस्या अस्तीति तथा ॥

ॐ सदाशिवकुटुम्बिन्यै नमः ॥

सकलाधिष्ठानरूपा सत्यरूपा समाकृतिः ।

सर्वप्रपञ्चनिर्मात्री समानाधिकरजिता ॥ ४५ ॥

सकलाधिष्ठानरूपा । 'अथात आदेशो नेति नेति' (बृ. २-३)

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

‘नेह नानास्ति किञ्चन’ (वृ. ४-१९) इत्यादिनिषेधश्रुतिभ्यः प्रतिपन्ना ।
 ‘सर्वं खल्विदं ब्रह्म’ (छा. ३-१४-१) इत्यादिबाधायां सामानाधि-
 करण्यमवगम्यते । कार्यस्य कारणाभेदज्ञानं बाधा । तद्विभ्रताज्ञानस्य
 भ्रमरूपत्वात् । तथा च श्रुतिनिषेधस्यावध्यपेक्षायां प्रकृत्यादीनामपि
 तत्त्वज्ञानेन निवृत्तौ भूतपूर्वगत्या सर्वाधिष्ठानत्वेन अनुभूयते इति भावः ॥

ॐ सकलाधिष्ठानरूपायै नमः ॥

सत्यरूपा । सत्यं जडानृतपरिच्छिन्नव्यावृत्तं सच्चिदानन्दरूपं
 यस्याः सा तथा । परिणामवादमाश्रित्य सत् अपरोक्षज्ञानयोग्यानि
 पृथिव्यप्तेजांसि, यत्तु परोक्षज्ञानविषयाः नित्यानुमेया इत्यर्थः, ‘सच्च-
 त्त्यच्चाभवत्’ (तै. २-६) इति श्रुतेः । सत्यं रूपं यस्याः सा तथा ॥

ॐ सत्यरूपायै नमः ॥

समाकृतिः । समा अभिन्ना सच्चिदानन्दरूपैकरसा आकृतिः
 मूर्तिः स्वरूपं यस्याः सा तथोक्ता । समा अन्यूनानतिरिक्ता यथाशास्त्र-
 प्रमाणं मूर्तिर्विग्रहो यस्याः सेति वा । समा सदाशिवेन गुणसौन्दर्यबल-
 वीर्ययशोगाम्भीर्यधैर्यैङ्गितादिपरिज्ञानसर्वज्ञत्वादिवहुलधर्मविशेषैः मूर्ति-
 र्यस्याः सेति वा । चतुर्विधभूतग्रामेषु तत्तत्प्रारब्धानुसारेण समा तत्र
 तत्र निवासयोग्या मूर्तिर्यस्याः सेति वा । कर्माध्यक्षतया तत्तत्फल-
 विशेषदानेषु समा पक्षपातरहिता मूर्तिर्यस्याः सा । समा बाल्य-
 स्थविरत्वादिभावविकारवर्जिता एकप्रकारा नित्यर्यावनशालिनी मूर्तिर्यस्याः
 सा । ‘समः सर्वेषु भूतेषु’ (गी. १३-२८) ‘मद्भक्तिं लभते पराम्’
 ‘अद्भुष्टमात्रः पुरुषोऽन्तरात्मा सदा जनानां हृदये संनिविष्टः’ (कठ.
 ६-१७) इति स्मृतिश्रुतिभ्यामेकरूपत्वावगमादित्याशयः ॥

ॐ समाकृतये नमः ॥

छलितात्रिशतीभाष्यम् ।

७१

सर्वप्रपञ्चनिर्मात्री । संसारस्यानादितया मोक्षस्थायित्वेन च भूतभविष्यद्वर्तमानगत्या सर्वशब्दवाच्यत्वं प्रपञ्चस्य ; प्रपञ्च्यते विस्तार्यते विवर्तते इति प्रपञ्चः, 'एकं बीजं बहुधा यः करोति' (कठ. ५-१२) इति श्रुतेः । तस्य निर्मात्री निर्माणमभिव्यक्तिः तन्निमित्ततया तत्तत्कर्तृत्वमुपचर्यते, देवदत्तः पचतीतिवत् ॥

ॐ सर्वप्रपञ्चनिर्मात्र्यै नमः ॥

समानाधिकवर्जिता । कुलशीलजातिगुणादिभिः तुल्यः समानः तैः श्रेयानाधिकः, तैर्वर्जिता । 'न तस्य प्रतिमास्ति' (श्वे. ४-१९) 'विश्वाधिको रुद्रो महर्षिः' (श्वे. ३-४) इति श्रुतेः, 'सर्वाधिपत्यं कुरुते महात्मा' (श्वे. ५-३) इति 'एकमेवाद्वितीयम्' (छा. ६-२) 'न त्वत्समोऽस्त्यभ्यधिकः कुतोऽन्यो लोकस्ये' (गी. ११-४३) इत्यादि-श्रुतिस्मृतिभ्यां चेति भावः । एतद्दृष्ट्या समाननीयः समानः पूजनीयो-ऽधिकः तद्द्वयेन वर्जिता । 'एकमेवाद्वितीयं ब्रह्म' इत्यादिश्रुतेरिति वार्थः ॥

ॐ समानाधिकवर्जितायै नमः ॥

सर्वोत्तुङ्गा सङ्गहीना सगुणा सकलेष्टदा ।

ककारिणी काव्यलोला कामेश्वरमनोहरा ॥ ४६ ॥

सर्वोत्तुङ्गा । कार्यापेक्षया कारणस्याधिकत्वात् सर्वापेक्षया उत्तुङ्गा उन्नता, 'पादोऽस्त्य विश्वा भूतानि । त्रिपादस्यामृतं दिवि' इति श्रुतेः ॥

ॐ सर्वोत्तुङ्गायै नमः ॥

सङ्गहीना । निरवयवत्वेन निष्कारणत्वेन वा निर्गुणत्वेन वा निराश्रयत्वेन वा नित्यशुद्धबुद्धमुक्तस्वरूपत्वेन संबन्धरहिता वा ; 'असङ्गो न हि सज्जते' (बृ. ४-२) 'न चास्य कश्चिज्जनितानां न चाधिपः' (श्वे. ६-९) इत्यादिश्रुतेरित्याशयः ॥

ॐ सङ्गहीनायै नमः ॥

सगुणा । समाः एकप्रकाराः गुणाः सत्यकामत्वादयः यस्याः सा तथा । 'गुणी सर्वविद्यः' (श्वे. ६-२) 'सत्यकामः सत्यसंकल्पः' (छा. ८-१) इत्यादिश्रुतेः । त्रिमूर्तिस्वरूपतया सत्त्वरजस्तमोगुणैः सह वर्तते इति वा तथा ॥

ॐ सगुणायै नमः ॥

सकलेष्टदा । इच्छाविषयभूतानि इष्टानि काम्यानीत्यर्थः ; सकलानि च तानीत्यभेदसमासः ; अन्यथा जीवादिवत् कस्मिंश्चिद्विषये असामर्थ्य-शङ्का स्यात् । एकस्य पदार्थस्य बहूनामिच्छाविषयत्वदर्शनात्, एकत्र कामनायामपि तत्सहभावित्वेन सर्वप्रापकत्वोक्तौ परदेवतायाः बहुफल-प्रदातृत्वेन अत्यन्तविश्वसनीयतया अतिशयप्रतिभानाच्चेत्यर्थः । अथवा, परिच्छिन्नपरिमितभाग्यवत्प्राणिनः सर्वस्य सर्वत्र इच्छायामपि यानि सर्वाणि स्वबुद्ध्या शास्त्राविरोधेनेष्टानि एषितव्यानि वाञ्छितव्यानि, तान्येव प्रयच्छति ददाति ; न तदधिकानि, लोकेच्छायाः बहुप्रकारत्वेन दुष्पूणीयत्वादिति भावः । सर्वेषां प्राणिनामिष्टया इज्यया पूजया विषयकृता, यज्ञेन वा समाराधिता तस्य फलप्रदेत्यर्थः । 'अहं च सर्वयज्ञानां भोक्ता च प्रभुरेव च' (गी. ९-२४) 'एष ह्येव साधु कर्म कारयति तं यमेभ्यो लोकेभ्य उन्निनीषति' (कौ. ३-९) इति स्मृतिश्रुतिभ्यां परमेश्वरार्पणबुद्ध्या क्रियमाणस्यैव कर्मणः शुभफलत्वात् मुक्तिहेतुत्वेन, काम्यफलार्थिनां जन्ममरणादिवन्धकत्वेन स्वल्पफलतया अनादरणीयत्वादित्यर्थः । अथवा, कलाभिः अवयवैः तरतमभावैरित्यर्थः तैः सहितानि इष्टानि फलानि मनुष्यानन्दादिब्रह्मानन्दपर्यन्तानि फलानि आनन्दस्वरूपाणि ददातीति तथा ॥

ॐ सकलेष्टदायै नमः ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

८१

ककारिणी । तृतीयखण्डद्वितीयवर्णरूपः ककारावयवः वाचकः
अस्या अस्तीति तथा ॥

ॐ ककारिण्यै नमः ॥

काव्यलोला । वाल्मीकिवेदव्यासादिकृतेषु काव्येषु लोला, वाच्य-
लक्ष्यार्थभेदेन तत्र संबद्धेत्यर्थः । अथवा, कविभिः कृतेषु स्तुतिविशेषेषु
प्रीतिमतीत्यर्थः ॥

ॐ काव्यलोलायै नमः ॥

कामेश्वरमनोहरा । कामेश्वरस्य मनः हरतीति तथा ॥

ॐ कामेश्वरमनोहरायै नमः ॥

कामेश्वरप्राणनाडी कामेशोत्सङ्गवासिनी ।

कामेश्वरालिङ्गिताङ्गी कामेश्वरसुखप्रदा ॥ ४७ ॥

कामेश्वरप्राणनाडी । कामेश्वरस्य प्राणनाडी । यथा नाड्या
प्राणः संचरति सा तथा, जीवनाडीत्यर्थः । 'इडया तु बहिर्याति' इति
लयखण्डवचनात् । लोके विशस्यमाने पशौ हृदयं पुण्डरीकाकारं
मांसखण्डात्मकान्तःसुषिराष्टदलेपेतं अद्भुतपरिमाणसुषिरयुताधोभागकर्णि-
कामध्यं दृश्यते, तस्याः कर्णिकायाः केसरायमानाः एकशतं नाडी-
नामङ्कुराः तद्वेष्टनपुरीतन्नामकनाडीसुषिरविन्यस्तमूलाः भवन्ति । तत्र
सुषुम्नानामकनाडी मूलाधारादारभ्य ब्रह्मरन्ध्रपर्यन्तं गता । तस्यां षट्
चक्राणि मूलाधारादीनि तत्तन्मातृकावर्णसहितयोगशास्त्रोक्तदलसंयुतानि
संनन्दानि वर्तन्ते । तस्या मूले पृथ्वीदेवता विसतन्तुतनीयसी कुण्डालिन्य-
धोमुखावरणशक्तिर्निद्राति । तस्याः दक्षिणभागे इलानामनाडी भ्रूमध्य-
पर्यन्तं प्रसृता । वामे पिङ्गला तथा । तथा च जाग्रदवस्थायां नेत्रयोः

रूपस्यात्मना श्रुतिप्रतिपादितः, स्वप्ने मनःपाधिकः, सुषुप्तावज्ञानोपाधिकः ;
 जाग्रति स्थूलशरीराभिमानी विश्व इत्युच्यते, स्वप्ने सूक्ष्माभिमानी तैजसः,
 सुषुप्तौ कारणाभिमानी प्राज्ञः । सुषुप्तौ कारणात्मना स्थितानि स्थूलसूक्ष्म-
 शरीरजन्यभोगसाधनप्रारब्धकर्मवशेन पुरीतद्द्वारा नाडीमार्गेण तत्तद्गोल-
 कानि प्रविशन्ति इन्द्रियाणि । तदुपरमप्रारब्धोद्बोधे आन्दोलिकायां
 विद्यमानो राजा गृहान्तरे सोपानमार्गद्वारा प्रासादे विहृत्य तदवच्छिन्नान्तः-
 पुरपर्यङ्के शयान इव नाडीद्वारा पुरीतत्प्रविश्य तदवच्छिन्नहृदयोपाधिकं
 परमात्मानं यदा प्रविशति तदा सुप्त इत्युच्यते । लिङ्गशरीरं कारणात्मना
 लीयते । तदा प्राणादिवायवः प्रलीनवृत्तयः सन्तः आयुस्स्वरूपेण शरीरं
 रक्षन्ति । तथा च भाविजाग्रत्स्वप्नभोगानुकूलकर्मानुबन्धप्राणधारणं
 सुषुप्तौ सोपाधिकचैतन्यस्यैव दृश्यते । तत्सत्तया च नाडीनां प्राण-
 संचारयोग्यतापि । एवं च सति 'न प्राणेन नापानेन मर्त्यो जीवति
 कश्चन । इतरेण तु जीवन्ति यस्मिन्नेतावुपाश्रितौ ॥' (कठ. ५-५)
 इति श्रुत्या 'जीव प्राणधारणे' इति धातुपाठाच्च प्राणनाडीशब्दस्य
 लक्षणया परमात्मैवोच्यते । कामेश्वरस्यैवं प्रारब्धकर्मजन्यशरीरमात्रा-
 भावेऽपि घृतकाठिन्यन्यायेन मूर्तिमत्तया तदन्तर्यामिसंभावनया एतन्नाम ।
 कामेश्वरस्य प्राणनाडी तदधिष्ठानचैतन्यमिति फलितोऽर्थः ॥

ॐ कामेश्वरप्राणनाड्यै नमः ॥

कामेशोत्सङ्गवासिनी । कामेशस्य उत्सङ्गे वामाङ्के वसतीति
 तथा । 'अनेकमन्मथाकारकामेशोत्सङ्गवासिनी' इति ललितातापनीये ॥

ॐ कामेशोत्सङ्गवासिन्यै नमः ॥

कामेश्वरालिङ्गिताङ्गी । तेन आलिङ्गितम् अङ्गीकृतम् अङ्गं यस्याः
 सा तथा ॥

ॐ कामेश्वरालिङ्गिताङ्ग्यै नमः ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

८३

कामेश्वरसुखप्रदा । कामेश्वराय सुखं प्रददातीति वा । कामेश्वरस्य यत्सुखं ब्रह्मस्वरूपसच्चिदानन्दसाक्षात्कारात्मकम्, 'देवो भूत्वा देवानप्येति' इति श्रुत्युक्तन्यायात् स्वकीयभक्तानां कामेश्वराभेदरूपं सच्चिदानन्दघनात्मकं मोक्षं ददातीत्यर्थः ॥

ॐ कामेश्वरसुखप्रदायै नमः ॥

कामेश्वरप्रणयिनी कामेश्वरविलासिनी ।

कामेश्वरतपःसिद्धिः कामेश्वरमनःप्रिया ॥ ४८ ॥

कामेश्वरप्रणयिनी । कामेश्वरस्य स्वस्वरूपे परमानन्दघने या प्रीतिः तद्विषयभूतेत्यर्थः ॥

ॐ कामेश्वरप्रणयिन्यै नमः ॥

कामेश्वरविलासिनी । कामेश्वरस्य विलासः कार्यात्मना विवर्तोऽस्या अस्तीति तथा ॥

ॐ कामेश्वरविलासिन्यै नमः ॥

कामेश्वरतपःसिद्धिः । कामेश्वरस्य तपः जगदालोचनात्मकम्, सिध्यत्यनयेति सिद्धिः, तपसः साधनभूतेत्यर्थः । स्त्रीपुरुषात्मना कल्पित-भेदवशात् जगत्सर्जनसाधनभूतेत्यर्थः ॥

ॐ कामेश्वरतपःसिद्धयै नमः ॥

कामेश्वरमनःप्रिया । मनसः प्रिया तथा, निरवधिकप्रेमास्पदा इत्यर्थः ॥

ॐ कामेश्वरमनःप्रियायै नमः ॥

कामेश्वरप्राणनाथा कामेश्वरविमोहिनी ।

कामेश्वरब्रह्मविद्या कामेश्वरगृहेश्वरी ॥ ४९ ॥

कामेश्वरप्राणनाथा । कामेश्वरस्य प्राणः हिरण्यगर्भः तं नाथयति पालयतीति तथा । कामेश्वरः प्राणनाथो ब्रह्मो यस्याः सेति वा तथा ॥

ॐ कामेश्वरप्राणनाथायै नमः ॥

कामेश्वरविमोहिनी । विमोहयति स्वयं भिन्नविग्रहवती सती आवां दंपती — इति द्विप्रकारकज्ञानवन्तं करोतीति सा तथा । अभेदज्ञानवतः तद्विपरीतज्ञानवत्त्वं मोहः तत्करोतीति सा तथा । अथवा, मोहो नाम बुद्धेरेकालम्बनतया तदन्याविषयकत्वम् परमेश्वरस्य स्वस्वरूपपरदेवतापरमानन्दसाक्षात्कारेण स्थाणुवन्निश्चलतया उपचारेण मोहवत्तया तदितरप्रपञ्चाकारकृत्याद्याश्रयतादर्शनेन मोहयतीत्युपचारनाम । मोहयतीत्यर्थः । अन्तःपुरगतं राजानं स्त्रिया सक्तमितिवदित्यर्थः ॥

ॐ कामेश्वरविमोहिन्यै नमः ॥

कामेश्वरब्रह्मविद्या । कामेश्वरस्य तत्त्वंपदार्थसाक्षात्कारभूतेत्यर्थः, 'यः साक्षादपरोक्षब्रह्म' (बृ. ३.४) इति श्रुतेः ॥

ॐ कामेश्वरब्रह्मविद्यायै नमः ॥

कामेश्वरगृहेश्वरी । गृह्यत इति ग्रहः सर्वज्ञानम् तस्य ईश्वरी विषयाधिष्ठानभूतत्वेन नियामिकेत्यर्थः । अथवा, 'गृहिणी गृहमुच्यते' इति न्यायात् कामेश्वरः गृहेश्वरः स्वस्याः अधिपतिः अस्या अस्तीति सा तथा ॥

ॐ कामेश्वरगृहेश्वर्यै नमः ॥

कामेश्वराह्लादकरी कामेश्वरमहेश्वरी ।

कामेश्वरी कामकोटिनिलया काङ्क्षितार्थदा ॥ ५० ॥

कामेश्वराह्लादकरी । आह्लादः तृप्तिजन्यसुखं परमेश्वरस्य नित्य-
तृप्तत्वरूपा शक्तिः, परदेवतात्मकतया तं करोतीति तथा ॥

ॐ कामेश्वराह्लादकर्यै नमः ॥

कामेश्वरमहेश्वरी । महती च ईश्वरी निरुपाधिकैश्वर्यवती,
'महान्प्रभुर्वै पुरुषः' (श्वे. ३-१२) इति श्रुतेः । कामेश्वरस्य महदैश्वर्यम्
अस्याः अस्तीति तथा ; भगवतीत्यर्थः । 'ऐश्वर्यस्य समप्रस्य वीर्यस्य
यशसः श्रियः । ज्ञानवैराग्ययोश्चैव षण्णां भग इतीरणा ॥' 'तमीश्वराणां
परमं महेश्वरम्' (इवे. ६-७) इति श्रुतेः ॥

ॐ कामेश्वरमहेश्वर्यै नमः ॥

कामेश्वरी । मन्मथोपासितकादिविद्यारूपेत्यर्थः ॥

ॐ कामेश्वर्यै नमः ॥

कामकोटिनिलया । षण्णवतिपीठेषु मध्ये कामकोटिः श्रीचक्र-
मित्यर्थः । निलयं गृहं यस्याः सा तथा ॥

ॐ कामकोटिनिलयायै नमः ॥

काङ्क्षितार्थदा । काङ्क्षितान् काङ्क्षाविषयीभूतान् ; प्राप्तसजातीयेच्छा
काङ्क्षा ; तद्गोचरान् पदार्थान् ददातीति तथा । काङ्क्षिता सती उपास्य-
देवता मे प्रसन्ना भूयादितिच्छया चिरकालोपासिता सती पुरुषार्थान्
अप्रार्थयमानस्यापि स्वयमेव ददातीत्यर्थः ॥

ॐ काङ्क्षितार्थदायै नमः ॥

लकारिणी लब्धरूपा लब्धधीर्लब्धवाञ्छिता ।

लब्धपापमनोदूरा लब्धाहंकारदुर्गमा ॥ ५१ ॥

लकारिणी । तृतीयखण्डतृतीयवर्णत्वेन वाचकतया अस्या अस्तीति सा तथा ॥

ॐ लकारिण्यै नमः ॥

लब्धरूपा । रूप्यते ज्ञाप्यते एभिरिति रूपाणि लक्षणानि स्वरूपतटस्थभेदेन सगुणनिर्गुणपराणि, लब्धानि यया सा तथा । रूप्यते ज्ञाप्यत इति रूपम् अर्थः, उपलक्षणं नाम्नोऽपि, लब्धे नामरूपे यया सा तथा । आदौ स्वयं मायोपाधिना शब्दार्थभावमापद्य पश्चात् व्याकरणमकरोदिति भावः ॥

ॐ लब्धरूपायै नमः ॥

लब्धधीः । निश्चयात्मिकाः सविकल्पनामकाः अन्तःकरणवृत्तयो धियः, ता उपाधित्वेन प्रतिविम्बाधिष्ठानत्वेन लब्धा यया सा तथा । धृत्वारूढं चैतन्यं ज्ञानमिति वा, चैतन्यव्याप्ता वृत्तिर्वेति वेदान्त-सिद्धान्तः । जडानां विषयाणां ग्रहणे तादृशीनां वृत्तीनां असामर्थ्ये जगदान्ध्यप्रसङ्गेन स्वरूपचैतन्यमन्तःकरणानुपहितं फलचैतन्यतया प्रकाशयति । तथा च 'ब्रह्मण्यज्ञाननाशाय वृत्तिव्याप्तिरिहेष्यते' इति न्यायेन लब्धा धीः तत्त्वमस्यादिमहावाक्यश्रवणजन्यवृत्तिव्याप्तिर्यया सेत्यर्थः । अथवा, धी-शब्देन सर्वज्ञत्वादिकमुच्यते; तत् लब्धं ययेति वा, 'यः सर्वज्ञः सर्वविद्' (मु. १-१) इति श्रुतेः ॥

ॐ लब्धधिये नमः ॥

लब्धवाञ्छिता । वाञ्छाया विषयीभूतं वाञ्छितम् इष्टफल-मित्यर्थः । लब्धं पूर्वमेव प्राप्तं तद्ययेति तथा । आप्तकामेति यावत् ॥

ॐ लब्धवाञ्छितायै नमः ॥

लब्धपापमनोदूरा । पापप्रधानानि च तानि मनोसि च पापमनांसि

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

८७

लब्धानि पापमनांसि यैस्ते सदा पापचिन्तका इत्यर्थः । तेषां दूरा
अवेद्येत्यर्थः, 'अन्यत्र धर्मादन्यत्राधर्मादन्यत्रास्मात्कृताकृतात्' (कठः
२-१४) इति श्रुतेः । 'तमेतं वेदानुवचनेन ब्राह्मणा विविदिषन्ति'
(श्रु. ४-४) इति श्रुत्या विहितानां तत्तद्वर्णाश्रमधर्माणामीश्वरार्पणबुद्ध्या
क्रियमाणानामात्मज्ञानसाधनतया धूयमाणत्वात् तदन्येषां दुःखप्राप्ति-
साधनत्वेन पापवासनाप्रधानत्वेन दुर्गधिगमैत्यर्थः ॥

ॐ लब्धपापमनोदुरायै नमः ॥

लब्धाहंकारदुर्गमा । अहंकारोऽभिमानः उपलक्षणं तत्कार्याणा-
मासुरसंपत्तिविशेषाणाम् । लब्धः अहंकारः राजसतामसात्मकः यैस्तैः
दुःखेनाप्यधिकप्रयत्नेन क्रियमाणसाधनकलोपेन अधिगन्तुं ज्ञातुमशक्या ।
सत्त्वगुणाभावे देहेन्द्रियादौ सुखप्रकाशाव्याप्तौ मनःस्थैर्याभावेन रजसः
प्रवर्तकस्य विक्षेपकस्य तमसश्चावरणप्रधानस्य विवेकज्ञानप्रतिबन्धकस्य
निद्रालस्यादिसमुद्भवस्य कार्येण जामित्वादिरूपेण श्रेयोमार्गासाधनानुष्ठाने
गुरुवेदयोः श्रद्धाक्षये बाह्यविषयसंपादनव्यग्रे मनसि लाभालाभहेतुकहर्ष-
शोकजन्यरागद्वेषपरतन्त्रे अनात्मज्ञासुरसंपत्तिमतां चित्ते न भातीत्याशयः ।
प्रत्युत जननमरणप्रवाहरूपसंसारमेवानुभवन्ति, 'तानहं द्विषतः क्रूरान्'
(गी. १६-१९) इति भगवद्वचनान् । अतो निरभिमानपुरुषेण
स्वाभीष्टलाभाय चित्ते सदा चिन्तनीयेत्यर्थः । 'यतयः शुद्धसत्त्वाः'
(मु. ३-२) इत्यादिप्रमाणेभ्य इति द्रष्टव्यम् ॥

ॐ लब्धाहंकारदुर्गमायै नमः ॥

लब्धशक्तिर्लब्धदेहा लब्धैश्वर्यसमुन्नतिः ।

लब्धवृद्धिर्लब्धलीला लब्धयौवनशालिनी ॥ ५२ ॥

लब्धशक्तिः । लब्धा शक्तिः सकलसामर्थ्यहेतुभूता मायात्मिका

यया सा तथा, 'ते ध्यानयोगानुगता अपश्यन् देवात्मशक्तिं स्वगुणै-
र्निगूढाम्' (श्वे. १-३) इति श्रुतेः ॥

ॐ लब्धशक्त्यै नमः ॥

लब्धदेहा । लब्धः देहः विग्रहः यया सा तथा । स्वेच्छा-
षलम्बितमूर्तिः घृतकाठिन्यन्यायेन जीवत्वाभावेन कर्माधीनत्वाभावात् ।
तथा च सति अध्यस्तमायाशक्तेः भेदकत्वस्वाभाव्येन 'पतिश्च पत्नी
चाभवताम्' (बृ. १-४) इति श्रुत्या च दंपतिमूर्तिमती बभूवेत्यभिप्रायः ॥

ॐ लब्धदेहायै नमः ॥

लब्धैश्वर्यसमुन्नतिः । ऐश्वर्याणां समुन्नतिः आधिक्यं पर्यवसान-
मित्यर्थः; लब्धा ऐश्वर्यसमुन्नतिः यया सा तथा, 'तमीश्वराणां परमं
महेश्वरम्' (श्वे. ६-७) इति श्रुतेः, 'नान्तोऽस्ति मम दिव्यानां
विभूतीनां परंतप' (गी. १०-४०) इति स्मृतेश्च । 'एष सर्वेश्वर
एष सर्वज्ञ एषोऽन्तर्याम्येष योनिः सर्वस्य' (माण्डू) इति श्रुतौ
निरुपाधिकमहैश्वर्यसंपत्तेः तदुपासकानामगस्त्यादिमहर्षीणां दर्शनात्
तदीयमहैश्वर्यस्य निरवधिकत्वमिति किमु वक्तव्यमिति ज्ञायते
इत्यभिप्रायः ॥

ॐ लब्धैश्वर्यसमुन्नत्यै नमः ॥

लब्धवृद्धिः । वृद्धिर्नाम व्याप्तिः परिपूर्णतेत्यर्थः; अवयवोपचयात्मका
न, तस्याः कर्मजन्यत्वेन विनाशहेतुत्वात्; 'स वा एष महानज
आत्मा न वर्धते कर्मणा' (बृ. ४-४) इति श्रुतिवचनात्; 'निष्कलम्'
(श्वे. ६-१९) इति अवयवमात्रनिषेधाच्च; तथा च लब्धा
वृद्धिः सर्वव्यापकता स्वस्वरूपैव सती उपाधिभिर्जन्यैस्तदाश्रयभूतैः
अभिव्यज्यते; न त्वविद्यमानारोपिता इति निष्कर्षार्थः ॥

ललितत्रिशतीभाष्यम् ।

८९

ॐ लब्धवृद्धयै नमः ॥

लब्धलीला । लीलाः अन्यप्रयोजनार्थव्यापाराः स्वहर्षमात्रहेतुका
षा, तत्तत्कालोचितशृङ्गारादिनवरसाङ्गीकारसमये तदुचितभङ्गीविशेषा
वा लब्धा यया सा तथा ॥

ॐ लब्धलीलायै नमः ॥

लब्धयौवनशालिनी । अस्तित्वजननवर्धनभावविकारावस्था बाल्यं ;
परिणामः अपक्षयो नाशः उत्तरावस्था जरा, देहाभावेन तदुभयनिषेधे
अर्थाद्यौवनम्, यौति गच्छतीति युवा दृढबलवीर्यः, तस्य भावः
यौवनं तदुभयवयोऽवस्थाराहित्येनैकस्वरूपता; तद्व्यं प्राप्तं यौवनं
यया सा तथा; 'अजरोऽमृतोऽभयो ब्रह्म' (बृ. ४-४) इति श्रुतेः
सर्वदा एकप्रकारस्वरूपवतीति भावः ॥

ॐ लब्धयौवनशालिन्यै नमः ॥

लब्धातिशयसर्वाङ्गसौन्दर्या लब्धविभ्रमा ।

लब्धरागा लब्धपतिलब्धनानागमस्थितिः ॥ ५३ ॥

लब्धातिशयसर्वाङ्गसौन्दर्या । सुन्दरो रुचिरः तस्य भावः
सौन्दर्यम्, अवयवानाम् सर्वेषां सौन्दर्यमतिशायि सर्वाङ्गेषु सर्वावयवेषु
लब्धं यया सा तथा, यथाशास्त्रोक्तावयवविन्यासविशेषत्वेन सर्वमनोहर-
मूर्तिमतीत्यर्थः; 'न तस्य प्रतिमास्ति' (श्वे. ४-१९) इति श्रुतेः ॥

ॐ लब्धातिशयसर्वाङ्गसौन्दर्यायै नमः ॥

लब्धविभ्रमा । विभ्रमो बालक्रीडा लब्धा यया सा तथा;
सर्वात्मकतया सर्वकर्तृत्वादिति भावः ॥

ॐ लब्धविभ्रमायै नमः ॥

९०

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

लब्धरागा । लब्धः सजातीयो रागः कामः, 'सोऽकामयत'
(तै. २-६) इति श्रुत्या जगत्सर्जनस्य कामनापूर्वकत्वप्रतिपादनात्;
लब्धो रागो यथा सा तथा इत्यर्थः ॥

ॐ लब्धरागायै नमः ॥

लब्धपतिः । लब्धः स्वेच्छयैव स्वयंवरे पतिः कामेदवरो यथा
सा तथा ॥

ॐ लब्धपतये नमः ॥

लब्धनानागमस्थितिः । आ समन्तान् नानाप्रकारैः कर्मोपासना-
ज्ञानकाण्डतदङ्गत्वादिभिः गमयन्ति स्वार्थान् प्रकाशयन्तीत्यागमाः वेदाः
नाना अनेकशाखाप्रभिन्नसामादयः तेषां स्थितिः परिपालनं लब्धा यथा
सा तथा । नानागमस्थितिः वेदचतुष्टयोक्तमर्यादा काण्डत्रयविषया
लब्धा यथा सेति वा । संसारस्यानादित्वेन निरपेक्षप्रमाणभूतान् वेदान्
'सर्वे वेदा यत्रैकं भवन्ति' इति श्रुतेः स्वस्वरूपभूतान् महाप्रलये संरक्ष्य
सर्गादौ जायमानहिरण्यगर्भस्यान्यूनानतिरेकेण तानेव प्रतिभासयति
स्वयं दंपती भूत्वा तदुक्तधर्मानुष्ठाय परेषामप्यनुष्ठापयतीति च ।
'वेदशास्त्रे ममैवाज्ञे' 'वर्त एव च कर्मणि' । यदि ह्यहं न वर्तेयं जातु
कर्मण्यतन्द्रितः । उत्सीदेयुरिमे लोका न कुर्यां कर्म चेदहम् ॥'
(गी. ३-२४) इत्यादिभगवद्वचनादिति द्रष्टव्यम् ॥

ॐ लब्धनानागमस्थित्यै नमः ॥

लब्धभोगा लब्धसुखा लब्धहर्षाभिपूरिता ।

ह्रींकारमूर्तिर्ह्रींकारसौधशृङ्गकपोतिका ॥ ५४ ॥

लब्धभोगा । भोगः सुखमात्रानुभवः दुःखानुभवे उच्यमाने
जीवाविशेषप्रसङ्गात् । लब्धः भोगः यथा सा तथा । जीववत्

क्रमिकस्वेष्टपदार्थानुभवानन्तरकालीनं सुखं न भवति, स्वस्या आनन्द-
रूपत्वेन सिद्धस्वरूपत्वात्, साधनभूतभोगोऽप्येतद्विषये सिद्ध इत्युपचर्यते
इति लब्धभोगेत्युच्यते ॥

ॐ लब्धभोगायै नमः ॥

लब्धमुखा । लब्धं सुखं अनुकूलवेदनीयं स्वस्वरूपभूतं सुखं
तत्साधनं च धर्मः यया सा तथा ॥

ॐ लब्धमुखायै नमः ॥

लब्धहर्षाभिपूरिता । लब्धः यो हर्षः वृत्तिनिमित्तकचित्तोद्भास-
विशेषः मुखप्रसादशरीरपुष्ट्यादिकार्योन्नेयः जगत्यां स्वाभीष्टपदार्थानु-
भवाद्विजयः संतोष इति प्रसिद्धः; तेनाभिपूरिता अभितः समन्ता-
दन्यूनानतिरेकेणाविच्छिन्नरूपतया पूरिता भरिता । ताद्विपरीतदुःखा-
द्यनुत्पादेन तन्मात्रसमाश्रया नित्यप्रसन्नमुखीत्यर्थः ॥

ॐ लब्धहर्षाभिपूरितायै नमः ॥

ह्रींकारमूर्तिः । वाच्यवाचकताभेदसंबन्धेन ह्रींकारः मूर्तिः
विग्रहो यस्याः सा तथा ॥

ॐ ह्रींकारमूर्तये नमः ॥

ह्रींकारसौधशृङ्गकपोतिका । सुधामयं सौधम्, सुधाविकारः
अट्टालिकेत्यर्थः; तस्य शृङ्गं शिखरं चन्द्रशालादिभित्त्युपरिभागः;
निरुपाधिकविश्रान्तिजन्यसुखानुभवहेतुतया ह्रींकारस्य सौधोपमा; तत्र
हकारस्य श्वेतवर्णतया अट्टालिकासादृश्यम्; रेफस्य लोहितरूपतया
इष्टकादिकृताधोभित्त्युपमा; ईकारोपरि ईकारस्य शृङ्गोपमा, ऊर्ध्वगत्व-
साम्यात्, तदुपरितनविन्दुः सर्वप्रकृतिभूतशब्दार्थात्मकतया तदवय-

वत्वेन विचित्रस्वरूपोऽपि सूक्ष्मतया अपवरकगतकपोतकान्तेव जागरूकः
दृश्यत इति तदर्थत्वेन परदेवतोपमानशब्देनाभिधीयत इति भावः ॥

ॐ ह्रींकारसौधशृङ्गकपोतिकायै नमः ॥

ह्रींकारदुग्धाब्धिसुधा ह्रींकारकमलेन्दिरा ।

ह्रींकारमणिदीपार्चिर्ह्रींकारतरुशारिका ॥ ५५ ॥

ह्रींकारदुग्धाब्धिसुधा । दोहान्निष्पन्नं दुग्धम् । स्तनगतस्य पयसः
स्वीयतापादनहस्तक्रियाविशेषो दोहः । उपलक्षणं चोषणादीनाम्, तथा
च प्रदीपालंकारः सिद्धः । अनन्तोदकप्रसारितनिम्नभूप्रदेशः अब्धि-
रुच्यते । आपः धीयन्ते अस्मिन्निति तथा । तस्मिन् संजीवकत्वं धर्मः
डिम्भकसञ्जीवने स्तन्यादौ दर्शनात् । ह्रींकारस्यापि हकारयुक्ततया
श्वेतवर्णत्वादमृतहेतोश्च तत्सादृश्यम् । तस्य सुधेव सुधा तदभिव्यक्तत्वा-
विशेषात्तत्सेवकानां नित्यत्वे सति बहुविधमहिमशालितया दर्शनादिति
भावः ॥

ॐ ह्रींकारदुग्धाब्धिसुधायै नमः ॥

ह्रींकारकमलेन्दिरा । ह्रींकारबीजस्य विचित्रवर्णतया परमप्रीति-
विषयतया च कमलोपमा । तस्य वाच्यार्थतया तदुपरितनत्वेन सर्व-
पुरुषार्थप्रदातृत्वाच्च कमलशब्देनाभिधीयते । तस्याः पद्मालयत्वात् ह्रींकार-
कमलस्य इन्दिरा तदधीनब्रह्मविद्येत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींकारकमलेन्दिरायै नमः ॥

ह्रींकारमणिदीपार्चिः । आधिदैविकाद्युपद्रवानभिभूतस्वे सति
चिरकालावस्थायित्वं मणिदीपसादृश्यं ह्रींकारस्य । तस्य प्रकाशः अनितर-
साधारणमहातिशयवत्त्वेन अनर्घस्वभावेदयति । तदुपासकस्य निरवधिक-

महत्स्वापादकह्रींकारवाच्यतया तत्प्रकाशकेत्यर्थः । तथा च निरन्तरतमो-
ऽपाकरणेन स्वेष्टपदार्थापादनेन च सुखयतीति फलितोऽर्थः ॥

ॐ ह्रींकारमणिदीपार्चिषे नमः ॥

ह्रींकारतरुशारिका । तारयति फलार्थिनः स्वारूढान् पतनादेः
रक्षतीति तरुः, तस्य शारिका पिङ्गुतुण्डनेत्रचरणा शारिका अभ्यासाति-
शयेन मनुष्यभाषायामपि भाषते । भूतभविष्यद्वर्तमानलोकयात्रापरि-
क्षात्री सती शुभाशुभफलप्राप्तिं च स्वभाषया वदति । अस्य बीजस्य
वाच्यार्थतया तत्संबन्धिनी सती वेदवाचा सर्वं प्रकाशयतीत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींकारतरुशारिकायै नमः ॥

ह्रींकारपेटकमणिह्रींकारादर्शबिम्बिता ।

ह्रींकारकोशासिलता ह्रींकारास्थाननर्तकी ॥ ५६ ॥

ह्रींकारपेटकमणिः । गूहनसाधनतया ह्रींकारः पेटकेन दृष्टान्ती-
क्रियते । तस्य मणिः वैडूर्यमित्यर्थः । यथा हीरादिमणिः पेटकादौ
गोपितोऽपि स्वकान्त्या बाह्याभ्यन्तरं तस्य प्रकाशयन्नितरपेटकेभ्यः तं
ठ्यावर्तयति, तथेदमपि बीजं स्ववाचकतयेतरवर्णेभ्यः निरतिशयमहिम्ना
भेदयतीति भावः ॥

ॐ ह्रींकारपेटकमणये नमः ॥

ह्रींकारादर्शबिम्बिता । अस्य बीजस्य इतरप्रमाणानपेक्षेदान्तर्गत-
तया निर्दोषत्वादादर्शसाम्यम् । तस्मिन् बिम्बिता प्रतिबिम्बिता, माया-
प्रतिबिम्बचैतन्यस्यैव जगत्कारणतया सर्वत्र दर्पणे मुखमिव प्रतिफलतीति
सात्त्विकार्थः ॥

ॐ ह्रींकारादर्शबिम्बितायै नमः ॥

ह्रींकारकोशासिलता । ह्रींकार एव कोशः तस्यासिलता अतिदीघ-
खङ्गमित्यर्थः । सर्ववैर्यादिजन्यदुःखनिवर्तकत्वमसिलताया इव परदेवताया
अपि । तथात्वेन बहिः प्रकटनायोग्यतासादृश्येन आच्छादकापेक्षया
ह्रींकारस्य वाचकशब्दतया अर्थाधारकत्वौपम्यादसिकोशेतुल्यता । तथा
च ह्रींकारकोशे विद्यमाना असिलतेव दुःखनिवारकत्वे सति भक्ता-
भयकरीति भावः । सर्वेषामायुधविशेषाणाम् असिपदमुपलक्षणम् ।
'महद्भयं यज्जमुद्यतम्' (कठ. ३-२) 'भीषाऽस्माद्वातः पवते'
(तै. २-४) इत्यादिश्रुतेः ॥

ॐ ह्रींकारकोशासिलतायै नमः ॥

ह्रींकारास्थाननर्तकी । ह्रींकार एव आस्थानं सभामण्डपः सर्वा-
श्रयत्वान् । तस्य नर्तकी नटनसंबन्धभूसंयोगचरणविन्यासोपलक्षित-
तालानुसारिहस्ताद्यङ्गचेष्टा नर्तनम्, तत्कर्त्री नर्तकी । ह्रींकारवाच्यार्थतया
मायादिसंबन्धासंबन्धनिमित्तकविचित्रतरकार्योत्पादनव्यापारानुकारविका-
र्यविकारिस्वरूपवत्तया द्रष्टृलोकमनोवृत्तिभेदेन तीव्रमन्दमन्दतरप्रीतिरूप-
भक्तिविषयतयाऽभिव्यक्तानभिव्यक्तेष्टफलसाधनतया स्वकीयपुण्यादि-
तारतम्येन बुद्धिशुद्धिभेदात्प्रतिभातीत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींकारास्थाननर्तक्यै नमः ॥

ह्रींकारशुक्तिकामुक्तामणिर्ह्रींकारबोधिता ।

ह्रींकारमयसौवर्णस्तम्भविद्रुमपुत्रिका ॥ ५७ ॥

ह्रींकारशुक्तिकामुक्तामणिः । ह्रींकार एव शुक्तिका नीलपृष्ठ-
त्रिकोणाकारा, तस्याः मुक्तिकेव मुक्ताफलमिवाभिव्यज्यमाना— यथा
स्वातीमहानक्षत्रे सर्वदेशेषु मेघसंघातपतञ्जलविन्दुः शुक्तिकान्तः पतितः
समुद्रदेशविशेषे मुक्ताकारेण परिणमते, तथा सत्त्वरजस्तमोगुणात्मक-

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

९५

ह्रींबीजावच्छेदेन मनोहरवाचामगोचरसुन्दरतरपरदेवतामूर्त्या सर्वात्ममपि
चैतन्यं विशिष्याभिष्यज्यते । तथा च मौक्तिकार्थिनां शुक्त्युपादानवत्
परदेवतासाक्षात्कारेप्सूनां ह्रींकारोपादानमावश्यकमिति भावः ॥

ॐ ह्रींकारशुक्तिकामुक्तामणये नमः ॥

ह्रींकारबोधिता । सिद्धे पदार्थे इन्द्रियादिसंबन्धे सति स्वत एव
ज्ञानोत्पत्तिदर्शनान्न ज्ञाने विधिरपेक्षितः, क्रियाफलत्वाभावात् । तर्हि
नित्यापरोक्षधर्मादिज्ञानवत् शुद्धब्रह्माभेदः वेदकदेशह्रींकारेणैव बोध्यते,
अज्ञातज्ञापकत्वेन वेदस्य स्वतः प्रामाण्याभ्युपगमात्, परचैतन्यस्य च
ज्ञायमानस्य परमानन्दरूपतया पुरुषार्थरूपत्वात् । अतः ह्रींकारेणैव
मूलमन्त्रात्मना बोधिता ज्ञापिता । हकाररेफकाराणां व्यस्तत्वदशायां
भिन्नाभिन्नार्थकानां मेलने ह्रींकारात्मना परिणामे सच्चिदानन्दस्वरूप-
श्रीत्रिपुरसुन्दर्याः तदर्थत्वेन अद्वैतस्वरूपतया प्रतिभानात् । ‘नान्यो-
ऽतोऽस्ति द्रष्टा’ (बृ. ३-७) ‘इदं सर्वं यदयमात्मा’ (बृ. २-४)
‘एक एव तु भूतात्मा भूते भूते व्यवस्थितः । एकधा बहुधा चैव
दृश्यते जलचन्द्रवत् ॥’ (ब्र. वि) इत्यादिश्रुतेः । ‘आत्मा वा अरे
द्रष्टव्यः’ (बृ. २-४) ‘तद्विजिज्ञासस्व’ (तै. २-१) ‘आत्मानं
पश्येत्’ (बृ. ४-४) इत्यादिलिङ्गलोटतत्त्वप्रत्ययानामर्हतार्थकतया न
विधित्वमिति सिद्धान्तः ॥

ॐ ह्रींकारबोधितायै नमः ॥

ह्रींकारमयसौवर्णस्तम्भविद्रुमपुत्रिका । पिङ्गलपृथ्वीरेणुः सुवर्ण-
मित्युच्यते । अनुच्छिद्यमानद्रवत्वस्य नैमित्तिकत्वेऽपि तैजसान्तरे प्रदीप-
प्रभादावदर्शनान् । पदार्थान्तरसंयोगे रजतादिवदतितेजःसंयोगात् भस्म-
भावापत्तेश्च हीरमणौ लोहलेख्यत्वाभाववत्त्वेऽपि पार्थिवत्ववदत्र पार्थिवत्वे
बाधाभावात् । द्रवत्वस्योदकस्वभावत्वेन तत्कार्यपृथग्व्यामपि उपलम्भो-

पपत्तेश्च । तद्विकारः, सौवर्णश्चासौ स्तम्भश्च । सौवर्णस्तम्भस्य नवरत्नमण्डपभारवाहित्वे सति तदभिन्नत्वेन तदलंकारभूतत्वस्येव साधर्म्यस्य ह्रींकारेऽपि जगदाश्रयत्वे सति तत्कारणत्वे सति तदन्तर्भूतत्वे सति परमानन्दजनकत्वस्य सत्त्वेन ह्रींकारमय इत्यभेदोपचारः प्रदीपालंकारद्योतनार्थ इति ज्ञातव्यम् । ह्रींकारे उपमेये मयशब्देनोपमानाभेदकल्पनात् । तस्मिन् विचित्रपिङ्गमधानरूपे तत्संवन्धितया विटुमपुत्रिकेव प्रतीयमाना विटुमेन प्रवालेन कृता पुत्रिका सालभञ्जिका । सौवर्णस्तम्भशब्दः उपलक्षणं भित्त्यादीनां, प्रायस्त्वदर्शनात् तदुपादानं स्वतः मनोज्ञस्य स्तम्भस्यातिशयदर्शनीयतायै । दुर्लभतरप्रवालपुत्रिका स्तम्भमण्डपं तत्स्वामिनं तद्देशं च प्रकृष्टीकरोति, तथा श्रीपरदेवतापि रूढयैतद्वीजार्थतया तदवच्छिन्ना सती तदादीन् सर्वान् भूषयति सफलीकरोतीत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींकारमयसौवर्णस्तम्भविटुमपुत्रिकार्यै नमः ॥

ह्रींकारवेदोपनिषद् ह्रींकाराध्वरदक्षिणा ।

ह्रींकारनन्दनारामनवकल्पकवल्लरी ॥ ५८ ॥

ह्रींकारवेदोपनिषत् । वेद्यन्ते ज्ञायन्ते सर्वे पदार्था अनेनेति वेदः । जालेकवचनम् । ह्रींकार एव वेदः, ज्ञापकत्वाविशेषात्; तस्य उपनिषद्वेदान्तभागः लक्ष्यार्थो वा, तत् ब्रह्मोपनिषत्परमिति श्रुतेः । कर्मोपासनाज्ञानकाण्डभेदेन चत्वारोऽपि वेदाः त्रिप्रकाराः । ‘तमेतं वेदानुवचनेन ब्राह्मणा विविदिषन्ति’ इति वाक्येन ज्ञानसाधनतया कर्मोपासनयोः विनियुक्तत्वात्, ‘अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽविद्यामुपासते । ततो भूय इव ते तमो य उ विद्यायां रताः ॥’ (ईशा) इति श्रुत्या तदुभयोः संसारफलकत्वेन निन्दितत्वाच्च; ‘आत्मानं चेद्विजानीयादयमस्मीति पूरुषः । किमिच्छन् कस्य कामाय शरीरमनुसंज्वरेत् ॥’ (बृ. ४-४)

छलितात्रिशतीभाष्यम् ।

९७

‘आत्मकाम आत्मकामः’ (बृ. ४-४) इत्यादिश्रुतिभ्यः अद्वैत-
ज्ञानोत्पादकवेदभागस्योपनिषच्छब्दवाच्यस्य मोक्षफलकत्वेन फलप्रति-
पादनात्तदुभयप्रतिपादकवेदभागोपेक्षया श्रेष्ठत्वम्, लोके साधनापेक्षया
फलस्य श्रेष्ठत्वेनोत्तमत्वप्रसिद्धेः । तथा च पूर्वकाण्डद्वयार्थतया जन्यतया
तत्प्रतिपादकवेदभागस्योपनिषच्छेषत्ववत् ह्रींकारस्यापि परदेवताप्रकाश-
कत्वेन तच्छेषत्वात्तस्याः प्राधान्यमुक्तमिति द्रष्टव्यम् । वेदान्तेषूप-
निषच्छब्दः तज्जन्यतारूपशक्यसंबन्धेन प्रवर्तते । मुख्यतया वृत्त्या तु
ब्रह्मविद्यायामेव । तथा हि — उपशब्दः समीपदेशार्थकः । ब्रह्मण्य-
ध्यस्तमायासमीपदेशकतत्पदार्थं प्रतिविम्बितमविद्योपाधिकचैतन्यं जीव-
शब्दवाच्यमुपशब्दार्थः लक्षणया प्रतिपाद्यते । निशब्दः षट् इति पदस्य
विशेषणम् । सत् इति पदं सदनगत्यवसादनेषु भवति । तथा च
उपशब्दवाच्यो जीवः अविद्यां निहत्य त्यक्त्वा ब्रह्मस्वरूपेण निषीदति
वर्तते इति उपनिषदित्येकोऽर्थः । जीवः ब्रह्म स्वरूपत्वेन निगच्छति
जानातीत्यन्योऽर्थः । जीवः ब्रह्मस्वरूपेण अवसीदति परिसमाप्नोतीति
तृतीयोऽर्थः । एवमुपनिषच्छब्दस्य ब्रह्मविद्यावाचकत्वेन प्रसिद्धस्य
तद्वाचकवेदभागे लक्षणावच्छेदप्युपनिषच्छब्दवाच्यो भवति । तथा च
ह्रींकार एव वेदः तस्य उपनिषत्प्रधानभूता ब्रह्मविद्येत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींकारवेदोपनिषदे नमः ॥

ह्रींकाराध्वरदक्षिणा । ह्रींकार एव अध्वरः यज्ञः तस्य दक्षिणा
समाप्तिसाधनं, दक्षिणायां दत्तायां यज्ञसमाप्तिदर्शनात् । ह्रींकारस्यापि
जपः यजनात्मकतया अध्वरानं राति गच्छतीत्यध्वरः मार्गसाधक इत्यर्थः ।
दक्षिणापदं फलवाचि ऋत्विग्न्यापाराणां दक्षिणाफलत्वदर्शनात् । ह्रींका-
राध्वरस्य ह्रींकारजपयज्ञस्य दक्षिणा फलसाधनीभूतपुरुषार्थरूपा । अथवा
ह्रींकाराध्वरस्य दक्षिणा पत्नी, ‘मखस्य दक्षिणा पत्नी’ इति वचनात् ।

९८

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

‘ज्ञानयज्ञेन तेनाहमिष्टः स्यामिति मे मतिः’ (गी. १८-७०) इति भगवद्वचनात् । ह्रींकारलक्ष्यार्थज्ञानमेव ह्रींकाराध्वरः ह्रींकारज्ञानयज्ञः, ‘प्रधानं दाक्षिणा मखे’ इति वचनात् दाक्षिणावत्फलभूतत्वेन प्रधानभूतेति वा । देवतोद्देशेन द्रव्यत्यागो याग इत्युच्यते । त्यक्तद्रव्यस्य अग्नौ प्रक्षेपो होमः । ऋत्विगुद्देशेन वेश्यामर्थविभागो दाक्षिणा । आर्थिभ्यः वेदिवहिर्देशेऽर्थविभागो दानमिति तेषां भेदः ॥

ॐ ह्रींकाराध्वरदाक्षिणायै नमः ॥

ह्रींकारनन्दनारामनवकल्पकवह्वरी । नन्दयत्यानन्दयतीति नन्दनः स चासौ आरामश्च तथा, देवेन्द्रोद्यानं विचित्रस्वरूपतया विजातीयार्थकत्वात् । ह्रींकार एव नन्दनारामः सुखकर्तृविश्रामभूमिः, तस्य नवा नूतना अतिकोमलैत्यर्थः । कल्पयतीति कल्पका, कल्पका च सा वह्वरी चेति तथा । देवोद्याने विद्यमानानां वृक्षगुल्मलतातृणादीनाम् एतल्लोकातिशायिपुष्पफलादिमत्त्वेऽपि न सर्वोत्तमताप्रसिद्धिः । कल्पवह्वयास्तु यथाकर्म यथासेवमुपासकानां सर्वार्थप्रदानशक्तिमत्त्वेन सर्वोत्कृष्टता । तथा ब्रह्मविष्णुरुद्राणां तद्वाचकवर्णभेदानां अन्योन्यसंवन्धतया एकत्र प्रतीयमानत्वेन चिरजीवित्वफलादिप्रदानेन आनन्दकतया संसारतापशामकत्वेन च ह्रींकारस्य नन्दनोपमा । तत्र स्वार्थप्रदातृत्वेन कामेश्वरालिङ्गितकोमलतरसुन्दरमूर्त्या विशिष्टपुरुषार्थचतुष्टयकल्पनेन सगुणानिर्गुणोपासकानां तद्देवतात्मना प्राधान्येन समष्टिरूपतया सादृश्येन नवकल्पकवह्वरीत्युच्यत इति भावः ॥

ॐ ह्रींकारनन्दनारामनवकल्पकवह्वर्यै नमः ॥

ह्रींकारहिमवद्भङ्गा ह्रींकारार्णवकौस्तुभा ।

ह्रींकारमन्त्रसर्वस्वा ह्रींकारपद्मौगन्धदा ॥ ५९ ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

९९

ह्रींकारहिमवद्भजा । हिमान्यस्मिन् सन्तीति हिमवान् शीतल-
पर्वतराजः । ह्रींकारस्य अमृतादिसाधकतया शीतलता बोध्या । तस्मा-
द्भजेव पावनी सर्वपुरुषार्थप्रदा मन्त्रदेवतात्मनाऽभिष्यत्तेत्यर्थः ॥

ॐ ह्रींकारहिमवद्भजायै नमः ॥

ह्रींकारार्णवकौस्तुभा । कौस्तुभः क्षीराब्धिजन्मसु चतुर्दशरत्नेषु
यथा श्रेष्ठः सर्वाधिकप्रकाशादिगुणतया, तथा परदेवतापि अपार-
महिमापारिच्छिन्नह्रींकारमन्त्रवेद्यत्वेन तन्निष्पन्ना सती 'अत्रायं पुरुषः स्वयं
ज्योतिः' (बृ. ४-३) इति श्रुतेः स्वयंप्रकाशतया विद्योतत इत्यर्थः ।
अत्र कौस्तुभहृदयस्य लक्ष्मीपतित्वसर्वदेवोत्तमत्वसकलसुन्दरतमत्वगुणा
इव विष्णोः ह्रींकारार्णवविद्योतमानह्रींकारदेवतोपासकस्यापि नारायणाभेदेन
श्रीकान्तत्वादिधर्माः स्वत एव सिध्यन्तीति कौस्तुभपदेन ध्वनितमिति
दृष्टव्यम् ॥

ॐ ह्रींकारार्णवकौस्तुभायै नमः ॥

ह्रींकारमन्त्रसर्वस्वा । सर्वाणि च तानि स्वानि च धनानि
अणिमाद्यष्टैश्वर्यजनकत्वादीनि तानि तथा । ह्रींकारघटितो ह्रींकारो वा
तेषां सर्वस्वा सकलसंपत् सर्वार्थसाधकशक्तिरित्यर्थः ॥

ॐ ह्रींकारमन्त्रसर्वस्वायै नमः ॥

ह्रींकारपरसौख्यदा । ह्रींकारपराः ह्रींकारमन्त्रजपपराः ह्रींकार-
घटितश्रीविद्याजपपरा वा । तेषां सौख्यं चतुर्विधपुरुषार्थप्राप्तिजन्या-
नन्दः तद्ददातीति तथा । ह्रींकाराणां व्यष्टिरूपेण वाच्यार्थानां त्रिमूर्तीनां
परं सौख्यं सामरस्यसुखं एकीभावानन्दं ददातीति वार्थः । 'यत्र
नान्यत्वश्यति नान्यच्छृणोति नान्यद्विजानाति स भूमा । यत्रान्यत्वश्यत्य-
म्यच्छृणोत्यन्यद्विजानाति तदल्पम्' (छा. ७-२४), 'नाल्पे सुखमस्ति'

१००

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

(छा. ७-२३) इति, 'आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् न विभेति कुतश्चन' (तै. २-९) इति 'यदा ह्येवैष एतस्मिन्नदृश्येऽनात्म्येऽनिरुक्तेऽनिलयने-ऽभयं प्रतिष्ठां विन्दते । अथ सोऽभयं गतो भवति' (तै. २-७), 'विज्ञानमानन्दं ब्रह्म रातिर्दातुः परायणम्' (बृ. ३-९) इत्यादि-बहुश्रुतिभ्यः अखण्डसच्चिदानन्दब्रह्मस्वरूपतया सैव फलं भवति, अन्य-ज्ञानादन्यफलप्राप्तेरयोगात् । 'ब्रह्म वेद ब्रह्मैव भवति' (मु. ३-२) 'तरति शोकमात्मविन्' (छा. ७-१), 'येन मामुपयान्ति ते' (गी. ९-२) 'तेषामहं समुद्धर्ता मृत्युसंसारसागरात्' (गी. १२-७) 'ब्रह्मैव सन् ब्रह्माप्येति' इत्यादिश्रुतिस्मृतिशतेभ्यः स्वस्वरूपप्राप्तेरेव पुरुषार्थस्य प्रदातृत्वं सिद्धम् ॥

ॐ ह्रींकारपरसौख्यदायै नमः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य

श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ

श्रीललितात्रिशतीभाष्यं संपूर्णम् ॥

इत्येवं ते मयाख्यातं देव्या नामशतत्रयम् ।

रहस्यातिरहस्यत्वाद्वोपनीयं त्वया मुने ॥ १ ॥

शिववर्णानि नामानि श्रीदेव्या कथितानि हि ।

शक्त्यक्षराणि नामानि कामेशकथितानि च ॥ २ ॥

उभयाक्षरनामानि बृभाभ्यां कथितानि वै ।

तदन्यैर्ग्रथितं स्तोत्रमेतस्य सदृशं किमु ॥ ३ ॥

नानेन सदृशं स्तोत्रं श्रीदेवीप्रीतिदायकम् ।

लोकत्रयेऽपि कल्याणं संभवेन्नात्र संशयः ॥ ४ ॥

इति हयमुखगीतं स्तोत्रराजं निशम्य
 प्रगलितकलुषोऽभूच्चित्तपर्याप्तिमेत्य ।
 निजगुरुमथ नत्वा कुम्भजन्मा तदुक्तं
 पुनरधिकरहस्यं ज्ञातुमेवं जगाद ॥ ५ ॥

अगस्त्य उवाच —

अश्वानन महाभाग रहस्यमपि मे वद ।
 शिववर्णानि कान्यत्र शक्तिवर्णानि कानि हि ॥ ६ ॥
 उभयोरपि वर्णानि कानि वा वद देशिक ।
 इति पृष्टः कुम्भजेन हयग्रीवोऽवदत्पुनः ॥ ७ ॥
 तव गोप्यं किमस्तीह साक्षादम्भानुशासनात् ।
 इदं त्वतिरहस्यं ते वक्ष्यामि शृणु कुम्भज ॥ ८ ॥
 एतद्विज्ञानमात्रेण श्रीविद्या सिद्धिदा भवेत् ।
 कत्रयं हृदयं चैव शैवो भागः प्रकीर्तितः ॥ ९ ॥
 शक्त्यक्षराणि शेषाणि ह्रींकार उभयात्मकः ।
 एवं विभागमज्ञात्वा ये विद्याजपशालिनः ॥ १० ॥
 न तेषां सिद्धिदा विद्या कल्पकोटिशतैरपि ।
 चतुर्भिः शिवचक्रैश्च शक्तिचक्रैश्च पञ्चभिः ॥ ११ ॥
 नवचक्रैश्च संसिद्धं श्रीचक्रं शिवयोर्वपुः ।
 त्रिकोणमष्टकोणं च दशकोणद्वयं तथा ॥ १२ ॥
 चतुर्दशारं चैतानि शक्तिचक्राणि पञ्च च ।
 विन्दुश्चाष्टदलं पद्मं पद्मं षोडशपत्रकम् ॥ १३ ॥

चतुरश्रं च चत्वारि शिवचक्राण्यनुक्रमात् ।
 त्रिकोणे वैन्दवं श्रृष्टं अष्टारेऽष्टदलाम्बुजम् ॥ १४ ॥
 दशारयोः षोडशारं भूगृहं भुवनाश्रके ।
 शैवानामपि शाक्तानां चक्राणां च परस्परम् ॥ १५ ॥
 अविनाभावसंबन्धं यो जानाति स चक्रवित् ।
 त्रिकोणरूपिणी शक्तिर्विन्दुरूपपरः शिवः ॥ १६ ॥
 अविनाभावसंबन्धं तस्माद्विन्दुत्रिकोणयोः ।
 एवं विभागमज्ञात्वा श्रीचक्रं यः समर्चयेत् ॥ १७ ॥
 न तत्फलमवाप्नोति ललिताम्बा न तुष्यति ।
 ये च जानन्ति लोकेऽस्मिन्श्रीविद्याचक्रवेदिनः ॥ १८ ॥
 सामान्यवेदिनः सर्वे विशेषज्ञोऽतिदुर्लभः ।
 स्वयंविद्याविशेषज्ञो विशेषज्ञं समर्चयेत् ॥ १९ ॥
 तस्मै देयं ततो ग्राह्यमशक्तस्तस्य दापयेत् ।
 अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽविद्यां समुपासते ॥ २० ॥
 इति श्रुतिरपाहैतानविद्योपासकान्पुनः ।
 विद्यान्योपासकानेव निन्दत्यारुणिकी श्रुतिः ॥ २१ ॥
 अश्रुता सश्रुतासश्च यज्वानो येऽप्ययज्वनः ।
 स्वर्गन्तो नापेक्षन्ते इन्द्रमग्निं च ये विदुः ॥ २२ ॥
 सिकता इव संयन्ति रश्मिभिः समुदीरिताः ।
 अस्माल्लोकादमुष्माच्चेत्याह चारण्यकश्रुतिः ॥ २३ ॥

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

१०३

यस्य नो पश्चिमं जन्म यदि वा शङ्करः स्वयम् ।
तेनैव लभ्यते विद्या श्रीमत्पञ्चदशाक्षरी ॥ २४ ॥

इति मन्त्रेषु बहुधा विद्याया महिमोच्यते ।
मोक्षैकहेतुविद्या तु श्रीविद्या नात्र संशयः ॥ २५ ॥

न शिल्पादिज्ञानयुक्ते विद्वच्छब्दः प्रयुज्यते ।
मोक्षैकहेतुविद्या सा श्रीविद्यैव न संशयः ॥ २६ ॥

तस्माद्विद्याविदेनात्र विद्वान्विद्वानितीर्यते ।
स्वयं विद्याविदे दद्यात्स्व्यापयेत्तद्गुणान्सुधीः ॥ २७ ॥

स्वयं विद्यारहस्यज्ञो विद्यामाहात्म्यवेद्यपि ।
विद्याविदं नार्चयेच्चेत्को वा तं पूजयेन्नरः ॥ २८ ॥

प्रसङ्गादिदमुक्तं ते प्रकृतं शृणु कुम्भज ।
यः कीर्तयेत्सकृद्वक्त्या दिव्यनामशतत्रयम् ॥ २९ ॥

तस्य पुण्यमहं वक्ष्ये शृणु त्वं कुम्भसंभव ।
रहस्यनामसाहस्रपाठे यत्फलमीरितम् ॥ ३० ॥

तत्फलं कोटिगुणितमेकनामजपाद्भवत् ।
कामेश्वरीकामेशाभ्यां कृतं नामशतत्रयम् ॥ ३१ ॥

नान्येन तुलयेदेतत्स्तोत्रेणान्यकृतेन च ।
श्रियः परंपरा यस्य भावि वा चोत्तरोत्तरम् ॥ ३२ ॥

तेनैव लभ्यते चैतत्पञ्चाच्छ्रेयः परीक्षयेत् ।
अस्या नाम्नां त्रिशत्यास्तु महिमा केन वर्ण्यते ॥ ३३ ॥

या स्वयं शिवयोर्वक्त्रपद्माभ्यां परिनिःसृता ।
नित्यं षोडशसंख्याकान्विप्रानादौ तु भोजयेत् ॥ ३४ ॥

अभ्यक्तांस्तिलतैलेन स्नातानुष्णेन वारिणा ।
अभ्यर्च्य गन्धपुष्पाद्यैः कामेश्वर्यादिनामभिः ॥ ३५ ॥

सूपापूपैः शर्कराद्यैः पायसैः फलसंगुतैः ।
विद्याविदो विशेषेण भोजयेत्षोडश द्विजान् ॥ ३६ ॥

एवं नित्यार्चनं कुर्यादादौ ब्राह्मणभोजनम् ।
त्रिशतीनामभिः पश्चाद्ब्राह्मणान्क्रमशोऽर्चयेत् ॥ ३७ ॥

तैलाभ्यङ्गादिकं दत्त्वा विभवे सति भक्तितः ।
शुक्लप्रतिपदारभ्य पौर्णमास्यवधि क्रमात् ॥ ३८ ॥

दिवसे दिवसे विप्रा भोज्या त्रिंशतिसंख्यया ।
दशभिः पञ्चभिर्वापि त्रिभिरेकेन वा दिनैः ॥ ३९ ॥

त्रिंशत्षष्टिः शतं विप्राः संभोज्यास्त्रिशतं क्रमात् ।
एवं यः कुस्ते भक्त्या जन्ममध्ये सकृन्नरः ॥ ४० ॥

तस्यैव सफलं जन्म मुक्तिस्तस्य करे स्थिरा ।
रहस्यनामसाहस्रभोजनेऽप्येवमेव हि ॥ ४१ ॥

आदौ नित्यवलिं कुर्यात्पश्चाद्ब्राह्मणभोजनम् ।
रहस्यनामसाहस्रमहिमा यो मयोदितः ॥ ४२ ॥

स शीकराणुरत्नैकनाम्नो महिमवारिधेः ।
वाग्देवीरचिते नामसाहस्रे यद्यदीरितम् ॥ ४३ ॥

तत्फलं कोटिगुणितं नाम्नोऽप्येकस्य कीर्तनात् ।
एतदन्यैर्जपैः स्तोत्रैरर्चनैर्यत्फलं भवेत् ॥ ४४ ॥

तत्फलं कोटिगुणितं भवेन्नामशतत्रयात् ।
वाग्देवीरचिते स्तोत्रे तादृशो महिमा यदि ॥ ४५ ॥

साक्षात्कामेशकामेशीकृतेऽस्मिन्गृह्यतामिति ।
सकृत्संकीर्तनादेव नाम्नामस्मिञ्शतत्रये ॥ ४६ ॥

भवेच्चित्तस्य पर्याप्तिर्न्यूनमन्यानपेक्षिणी ।
न ज्ञातव्यमितोऽप्यन्यन्न जप्तव्यं च बुद्भज ॥

यद्यत्साध्यतमं कार्यं तत्तदर्थमिदं जपेत् ।
तत्तत्फलमवाप्नोति पश्चात्कार्यं परीक्षयेत् ॥ ४८ ॥

ये ये प्रयोगास्तन्त्रेषु तैस्तैर्यत्साध्यते फलम् ।
तत्सर्वं सिध्यति क्षिप्रं नामत्रिशतकीर्तनात् ॥ ४९ ॥

आयुष्करं पुष्टिकरं पुत्रदं वश्यकारकम् ।
विद्याप्रदं कीर्तिकरं सुकवित्वप्रदायकम् ॥ ५० ॥

सर्वसंपत्प्रदं सर्वभोगदं सर्वसौख्यदम् ।
सर्वाभीष्टप्रदं चैव देव्या नामशतत्रयम् ॥ ५१ ॥

एतज्जपपरो भूयान्नान्यदिच्छेत्कदाचन ।
एतत्कीर्तनसंतुष्टा श्रीदेवी ललिताम्बिका ॥ ५२ ॥

भक्तस्य यद्यदिष्टं स्यात्तत्तत्पूरयते ध्रुवम् ।
तस्मात्कुम्भोद्भव मुने कीर्तय त्वमिदं सदा ॥ ५३ ॥

१०६

ललितात्रिशतीभाष्यम् ।

नापरं किञ्चिदपि ते बोद्धव्यमवशिष्यते ।
इति ते कथितं स्तोत्रं ललिताप्रीतिदायकम् ॥ ५४ ॥

नाधिद्यावेदिने ब्रूयान्नाभक्ताय कदाचन ।
न शठाय न दुष्टाय नाविश्वासाय कर्हिचित् ॥ ५५ ॥

यो ब्रूयात्त्रिशतीं नाम्नां तस्यानर्थो महान्भवेत् ।
इत्याशा शांकरिं प्रोक्ता तस्माद्रोप्यमिदं त्वया ॥ ५६ ॥

ललिताप्रेरितेनेव मयोक्तं स्तोत्रमुत्तमम् ।
रहस्पनामसाहस्रादपि गोप्यमिदं मुने ॥ ५७ ॥

एवमुक्त्वा हयग्रीवः कुम्भजं तपसोत्तमम् ।
स्तोत्रेणानेन ललितां स्तुत्वा त्रिपुंसुन्दरीम् ।
आनन्दलहरीमग्रमानसः समवर्तत ॥ ५८ ॥

इति श्रीललितात्रिशतीस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥



॥ श्रीः ॥

श्रीललितात्रिशती

नामानुक्रमणिका ॥

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
ई		ईश्वरोत्सङ्गनिलया	२८
ईकाररूपा	२३	ईपत्स्मितानना	,,
ईक्षणसृष्टाण्डकोटिः	२६	ईद्विविरहिता	,,
ईक्षित्री	,,	ए	
ईडिता	,,	एकप्राभवशालिनी	२२
ईतिवाधाविनाशिनी	२८	एकभक्तिमदर्चिता	१६
ईदृगित्यविनिर्देश्या	२४	एकभोगा	१९
ईप्सितार्थप्रदायिनी	२३	एकरसा	,,
ईशताण्डवसाक्षिणी	२७	एकवीरादिसंसेव्या	२२
ईशशक्तिः	२८	एकाक्षरी	१२
ईशाधिदेवता	२७	एकाग्रचित्तनिर्ध्याता	१६
ईशानादिब्रह्ममयी	२५	एकातपत्रसाम्राज्यप्रदा	२०
ईशित्री	२३	एकानन्दचिदाकृतिः	१४
ईशित्वाद्यष्टसिद्धिदा	२५	एकानेकाक्षराकृतिः	१३
ईश्वरत्वविधायिनी	२४	एकान्तपूजिता	२१
ईश्वरप्रेरणकरी	२७	एकाररूपा	१२
ईश्वरवल्लभा	२६	एकैश्वर्यप्रदायिनी	१९
ईश्वरार्धाङ्गशरीरा	२६	एजदनेकजगदीश्वरी	२१

१०८

ललितात्रिशती

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
एतत्तदित्यनिर्देश्या	१३	करभोरुः	४९
एधमानप्रभा	२१	करुणामृतसागरा	७
एनःकूटविनाशिनी	१८	कर्पूरवीटीसौरभ्यकल्लोलित-	
एलासुगन्धिचिकुरा	,,	ककुप्तटा	९
एवमित्यागमाबोध्या	१५	कर्मफलप्रदा	११
एषणारहितादृता	१७	कर्मादिसाक्षिणी	,,
क		कलानाथमुखी	४९
कंजलोचना	१०	कलालापा	५१
कंदर्पजनकापाङ्गवीक्षणा	९	कलावती	७
कंदर्पविद्या	८	कलिदोषहरा	१०
ककाररूपा	४	कल्पवल्लीसमभुजा	५२
ककारार्था	४७	कल्मषघ्नी	७
ककारिणी	८१	कल्या	४८
कचजिताम्बुदा	४९	कल्याणगुणशालिनी	५
कटाक्षस्यान्दिकरुणा	,,	कल्याणशैलनिलया	६
कठिनस्तनमण्डला	४८	कल्याणी	५
कदम्बकाननावासा	८	कस्तूरीतिलकाञ्चिता	५२
कदम्बकुसुमप्रिया	,,	काङ्क्षितार्थदा	८५
कपालिप्राणनायिका	५०	कान्ता	५१
कमनीया	६	कान्तिधूतजपावलिः	,,
कमलाक्षी	७	कामकोटिनिलया	८५
कम्बुकण्ठी	५१	कामसंजीवनी	४८
कम्पविग्रहा	१०	कामितार्थदा	,,
करनिर्जितपङ्कजा	५१	कामेशी	,,

नामानुक्रमिका ।

१०९

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
कामेशोत्सङ्गवासिनी	८२	लकारिणी	८६
कामेश्वरगृहेश्वरी	८४	लकुलेश्वरी	६४
कामेश्वरतपःसिद्धिः	८३	लक्षकोट्यण्डनायिका	३१
कामेश्वरप्रणयिनी	,,	लक्षणागम्या	,,
कामेश्वरप्राणनाडी	८१	लक्षणोज्ज्वलदिव्याङ्गी	,,
कामेश्वरप्राणनाथा	८४	लक्ष्मणाग्रजपूजिता	६२
कामेश्वरब्रह्मविद्या	,,	लक्ष्मीवाणीनिषेविता	२९
कामेश्वरमनोहरा	८१	लक्ष्यार्था	३१
कामेश्वरमनःप्रिया	८३	लग्नचामरहस्तश्रीशारदापरि-	
कामेश्वरमहेश्वरी	८५	बीजिता	६३
कामेश्वरविमोहिनी	८४	लघुसिद्धिदा	१६
कामेश्वरविलासिनी	८३	लङ्घ्येतराज्ञा	,,
कामेश्वरसुखप्रदा	,,	लज्जाढ्या	३३
कामेश्वरालिङ्गिताङ्गी	८२	लज्जापदसमाराध्या	६३
कामेश्वराह्लादकरी	८५	लतातनुः	३२
कामेश्वरी	,,	लतापूज्या	५९
कारयित्री	११	लब्धकामा	३२
कारुण्यविग्रहा	५०	लब्धदेहा	८८
कालहन्त्री	४७	लब्धधीः	८६
काव्यलोला	८१	लब्धनानागमस्थितिः	९०
ल		लब्धपतिः	,,
लंपटा	६४	लब्धपापमनोदूरा	८६
लकाररूपा	२९	लब्धभक्तिसुलभा	६२
लकाराख्या	५९	लब्धभोगा	९०

११०

ललिताविशती

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
लब्धमाना	६५	ललाटनयनार्चिता	३०
लब्धयौवनशालिनी	८९	ललामराजदलिका	३२
लब्धरसा	६५	ललिता	२९
लब्धरागा	९०	लसद्वाडिमपाटला	३०
लब्धरूपा	८६	लाकिनी	२९
लब्धलीला	८९	लाक्षारससवर्णाभा	६२
लब्धवाञ्छिता	८६	लाङ्गलायुधा	६३
लब्धविभ्रमा	८९	लाभालाभविवर्जिता	६०
लब्धवृद्धिः	८८	लावण्यशालिनी	६१
लब्धशक्तिः	८७	लास्यदर्शनसंतुष्टा	६०
लब्धसंपत्समुन्नतिः	६५	स	
लब्धसुखा	९१	सकला	७५
लब्धहर्षाभिपूरिता	,,	सकलागमसंस्तुता	७४
लब्धातिशयसर्वाङ्गसौन्दर्या	८९	सकलाधिष्ठानरूपा	७७
लब्धाहंकारदुर्गमा	८७	सकलेष्टदा	८०
लब्धैश्वर्यसमुन्नतिः	८८	सकाररूपा	४२
लभ्या	३३	सकाराख्या	७४
लभ्येतरा	६२	सगुणा	८०
लम्बिमुक्तालताञ्जिता	३३	सङ्गहीना	७९
लम्बोदरप्रसूः	,,	सच्चिदानन्दा	७६
लयवर्जिता	,,	सत्यरूपा	७८
लयस्थित्युद्गवेश्वरी	५९	सदसदाश्रया	७५
ललनारूपा	२९	सदाशिवकुटुम्बिनी	७७
ललन्तिकालसत्फाला	३०	सद्गतिदायिनी	७६

नामानुक्रमणिका ।

१११

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
सनकादिमुनिध्येया	७७	सर्वेशी	४२
सनातना	४४	सर्वोत्तुङ्गा	७९
समरसा	७४	साध्या	७६
समाकृतिः	७८	ह	
समानाधिकवर्जिता	७९	हंसगतिः	५३
सर्वकर्त्री	४३	हंसमन्त्रार्थरूपिणी	५७
सर्वगता	४५	हंसवाहना	४०
सर्वज्ञा	४२	हकाररूपा	३९
सर्वप्रपञ्चनिर्मात्री	७९	हकारार्था	५२
सर्वभर्त्री	४३	हठात्कारहतासुरा	५५
सर्वभूषणभूषिता	४६	हतदानवा	४०
सर्वमङ्गला	४२	हत्त्यादिपापशमनी	॥
सर्वमाता	४६	हयमेधसमर्चिता	॥
सर्वविमोहिनी	४५	हयारूढासेविताङ्घ्रिः	॥
सर्ववेदान्ततात्पर्यभूमिः	७४	हय्यङ्गवीनद्वया	५८
सर्वसाक्षिणी	४४	हरप्रिया	३९
सर्वसौख्यदात्री	४५	हराराध्या	॥
सर्वहन्त्री	४३	हरिकेशसखी	४१
सर्वान्नसुन्दरी	४४	हरिगोपारुणांशुका	५९
सर्वात्मिका	॥	हरिणक्षणा	३९
सर्वाधारा	४५	हरित्पतिसमाराध्या	५५
सर्वानवद्या	४४	हरिदश्वदिसेविता	४१
सर्वारूणा	४६	हरिद्राकुङ्कुमादिग्धा	॥
सर्वावगुणवर्जिता	॥	हरिब्रह्मेन्द्रवन्दिता	३९

११२

ललितात्रिशती

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
हरिसोदरी	५८	ह्रींकारकुण्डामिश्रिता	६७
हर्यक्षवाहना	४०	ह्रींकारकोशासिलता	९४
हर्यश्वाद्यमराचिता	४१	ह्रींकारचिन्त्या	३८
हर्षप्रदा	५५	ह्रींकारजपसुप्रीता	३५
हर्षिणी	५७	ह्रींकारतरुमञ्जरी	७३
हलधृक्पूजिता	३९	ह्रींकारतरुशारिका	९३
हल्यवर्जिता	५५	ह्रींकारदीर्घिकाहंसी	७०
हल्लीसलास्यसंतुष्टा	५७	ह्रींकारदुग्धान्धिसुधा	९२
हविर्भोक्त्री	५६	ह्रींकारनन्दनारामनव-	
हस्तिकुम्भोत्तुङ्गकुचा	४१	कल्पकवल्लरी	९८
हस्तिकृत्तिप्रियाङ्गना	,,	ह्रींकारनिलया	३४
हाकिनी	५५	ह्रींकारपञ्जरशुकी	७१
हाटकाभरणोज्ज्वला	५४	ह्रींकारपरसौख्यदा	९९
हादिविद्या	४२	ह्रींकारपीठिका	३७
हानिवृद्धिविवर्जिता	५८	ह्रींकारपूज्या	,,
हानोपादाननिर्मुक्ता	५७	ह्रींकारपेटकमणिः	९३
हारहारिकुचाभोगा	५४	ह्रींकारबीजा	३४
हार्दसंतमसापहा	५६	ह्रींकारबोधिता	९५
हालामदालसा	४२	ह्रींकारभास्कररुचिः	६८
हाहाहूहूमुखस्तुत्या	५८	ह्रींकारमणिदीपार्चिः	९२
ह्रीं	३८	ह्रींकारमन्त्रसर्वस्वा	९९
ह्रींकारकन्दरासिंही	७२	ह्रींकारमन्त्रा	३५
ह्रींकारकन्दाङ्कुरिका	६९	ह्रींकारमयसौवर्णस्तम्भ-	
ह्रींकारकमलेन्दिरा	९२	विद्रुमपुत्रिका	९५

नामानुक्रमणिका ।		११३
	पृष्ठम्	पृष्ठम्
ह्रींकारमूर्तिः	९१	ह्रींकारारण्यहरिणी ७०
ह्रींकाररूपा	३४	ह्रींकारार्णवकौस्तुभा ९९
ह्रींकारलक्षणा	३५	ह्रींकारावालवहरी ७१
ह्रींकारवाच्या	३७	ह्रींकारास्थाननर्तकी ९४
ह्रींकारवेदोपनिषत्	९६	ह्रींकारिणी ६६
ह्रींकारवेद्या	३७	ह्रींकारैकपरायणा ६९
ह्रींकारशशिचन्द्रिका	६८	ह्रींकारोद्यानकेकिनी ७०
ह्रींकारशुक्तिकामुक्तामणिः	९४	ह्रींगर्भा ३६
ह्रींकारसुमनोमाध्वी	७३	ह्रींपदप्रिया ३४
ह्रींकारसौधशृङ्गकपोतिकः	९१	ह्रींनदाभिधा ३७
ह्रींकाराहिमवद्रङ्गा	९९	ह्रींपदाराध्या ३६
ह्रींकाराङ्गणदीपिका	७१	ह्रींमती ३५
ह्रींकारादर्शबिम्बिता	९३	ह्रींमध्या ६६
ह्रींकाराद्या	६६	ह्रींविभूषणा ३६
ह्रींकाराध्वरदक्षिणा	९७	ह्रींशरीरिणी ३८
ह्रींकाराम्भोजशृङ्गिका	७२	ह्रींशिखामणिः ६७
ह्रींकाराम्भोदचञ्चला	६९	ह्रींशीला ३६

ஸ்ரீ லலிதாத்ரிசதீ ஸ்தோத்திரம்

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

ओं नमः परमात्मने ।

முன் னுரை .

1. உலகில் கணக்கற்ற பொருள்களும் (forms of matter), சக்திகளும் (forms of energy) இருக்கின்றன. அவற்றை நமது ஐம்புலன்களின் உதவியாலும், மனம் என்ற ஆருவது புலனின் சக்தியைக் கொண்டும் அறிகிறோம். விஞ்ஞானிகள் தூரதிருஷ்டிக் கண்ணாடி முதலிய ஸாதனங்களால் இயற்கைப் புலன்களினால் காண இயலாததைக் காண்கிறார்கள். நம்மால் அறியக்கூடிய இவ்வனைத்தையும் நமக்கு வியத்தமாயிருக்கிறது என்கிறோம். தெளிவாயில்லாதவற்றை அவ்யக்தம் என்பார்கள். ஒரு பொருள் ஒருவனுக்கு வியத்தமாயிருந்து மற்றொருவனுக்கு வியத்தமாயில்லாதிருக்கலாம். ஓர் உண்மை ஒருவன் மனத்தில் எளிதாகப் புலப்படும். மற்றொருவனுக்கு அது புலப்படாமல் இருக்கலாம். ஆயினும், சிறந்த விஞ்ஞானிக்கு ம அறிவாளிக்குங் கூடப் புலப்படாதது அளவற்றவை. “கற்றது கடுகளவு, கல்லாதது கடலளவு”

2. இப்பொழுது அவ்யக்தம், வியக்தம் என்ற இரண்டினுடைய தன்மையையும் கவனிப்போம். குழந்தை பிறப்பதற்குமுன் அவ்யக்தமாயிருந்து பிறந்தபின் வியக்தமாகிறது, பிறப்பதற்கு முன் குழந்தை இல்லாதிருக்க முடியாது. नासतो विद्यते भावः (2-16) என்பது கீதா வசனம். “ஒரு பொருள் முற்றும் இல்லாதிருப்பின் அது ஒருக்காலும் தோன்றுது.” ஜீவாத்மாவின் பூர்வ வாஸனைகளும், பிராரப்த கர்மாவும் ஒன்றுகூடித் தாய் தந்தையரிடம் மறைந்து நிற்கும் சக்தி மூலமாய் வெளித்தோன்றிக் குழந்தை வடிவத்தை எடுக்கின்றன.

ஒரு காலத்தில் விஞ்ஞானிகள் நிறையுள்ள பொருள்கள் அனைத்தும் தனித்தனியான சுமார் 92 மூலகங்களுக்குள்

(elements) வகுக்கப்படுமென்று கருதினர். பின்பு இந்த 92 மூலகங்களும் தனித்தனியானது அன்றென்றும், அவைகள் ஒரே விதமான சக்தியின் வெவ்வேறு ஸ்தூல வடிவங்கள் என்றும் கண்டுபிடித்தனர். முதலில் அவர்கள் மனத்திற்கு வியக்தமாயில்லாத உண்மை பின்பு வியக்த மாயிற்று. இதே மாதிரி, வெப்பம், வெளிச்சம், மின்சக்தி முதலியவை தனித்தனியான சக்திகள் என்ற கொள்கை மாறி, உருவம் படைத்த பொருள்கள் உட்பட சக்திகள் அனைத்தும் ஆகாசத்தில் உண்டாகும் சலனங்களின் மாறுபாடுகளே தவிர உண்மையில் வேறுபட்டனவை அன்று என்றும் கண்டுபிடித்திருக்கின்றனர். விஞ்ஞான சாஸ்திரம் வியக்கத்தக்க உண்மைகளைத் தெளிவாக்கிய போதிலும் அவ்யக்தமாயிருப்பது இன்னும் அளவற்றதாகவே இருக்கிறது. உயிரின் தன்மை, உள்ளறிவின் தன்மை, ஆனந்தத்தின் இயல்பு இவைகள் மறைபொருளாகவே இருக்கின்றன. ஆயினும் மேற்கூறிய உதாஹரணங்களிலிருந்து அவ்யக்தத்திலிருந்து வியக்தமான உலகு உண்டாகிறது என்பது தெளிவுபடுகிறது.

3. வேதாந்திகள் உலகத்தை 'ஜகத்' (जगत्) என்ற பதத்தால் குறிக்கின்றனர். இந்த பதம் உலகத்தின் இயல்பை ஒட்டியது. உலகத்தில் அனைத்தும் தோன்றிச் சிறிது காலம் நிலைத்து இறுதியில் மறைந்துபோகும் தன்மை உள்ளன. எது (जायते) தோன்றுகிறதோ அல்லது பிறக்கிறதோ, பின்பு (गच्छति) சென்றுவிடுகிறதோ அல்லது மறைகிறதோ அதுவே 'ஜகத்'

4. ஆகவே நமக்குத் தென்படும் 'ஜகத்' என்பது ஒரு மறைபொருளிலிருந்து உண்டாயிருக்கவேண்டும். அழியும்பொழுது அதில் மறைந்து வட்டவேண்டும். ஆனால் அங்கப்பொருளோ நமக்கு அவ்வியக்தமாயிருக்கிறது. இந்த மறைபொருளை அறிய வேண்டுமென்றால் மறைகள் (பேதாந்தங்கள்) மூலமாகத்தான் அறிபழுடியும். மறைந்

திருக்கும் இந்த மூலகாரணத்தையே வேதாந்திகள் 'பிரம்ம' மென்றுர், 'பரமாத்மா' னென்றும் கூறுகின்றனர். அதன் ஸ்வரூபம் 'ஸத்' 'சித்து' 'ஆனந்தம்' என்பன; அதாவது முறையே என்றும் நிலைத்துள்ளது, அறிவினுக்கு அறிவாய் எங்கும் நிறைந்துள்ளது, பேரின்ப வடிவமாயுள்ளது என்பன.

தைத்திரீய உபநிஷத்தில் பிரஹ்மம் பின்வருமாறு விளக்கப்பட்டிருக்கிறது.

यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते । येन जातानि जीवन्ति ।
यत्प्रयन्यमिदं विशन्ति । तद्विजिज्ञासस्व तद्ब्रह्मेति ।' (भृगुवल्ली)

“எதிவிருந்து 'ஜகத்' பிறக்கின்றதோ, எதனால் உஜ்ஜீவிக்கின்றதோ, எதில் லயமடைகிறதோ, அதை அறிந்துகொள். அதுவே பிரம்மம்.”

5. பிரம்மத்தை இவ்விதம் அறிந்துகொண்டு அதனின்றும் 'ஜகத்' பிறக்கும் வழியைக்கவனிப்போம். பிரம்மத்தினிடம் ஸுக்ஷ்மத்தினின்றும் ஸ்தூலமான பொருள்களைத்தோற்றுவிக்கவும் (evolution), ஸ்தூலமான பொருள்களை ஸுக்ஷ்ம நிலையை அடையும்படி செய்யவும் (Involution) சக்தியிருக்கிறது. பகவான் கூறுகிறார்:—

भूमिरापोऽनलो वायुः खं मनो बुद्धिरेव च ।

अहङ्कार इतीयं मे भिन्ना प्रकृतिरष्टधा ॥

अपरेयमितस्त्वन्यां प्रकृति विद्धि मे पराम् ।

जीवभूतां महाबाहो ययेदं धार्यते जगत् ॥

एतद्योनीनि भूतानि सर्वाणीत्युपधारय ।

अहं कृत्स्नस्य जगतः प्रभवः प्रलयस्तथा ॥

“மண், நீர், நெருப்பு, காற்று, ஆகாயம் (வெளி), மனம், புத்தி, ‘நான்-எனது’ என்ற அகங்காரம் இவ் வெட்டும் எனது எட்டுவிதமான தாழ்ந்த இயல்புகள் (ஐகூதய:). இவற்றினின்றும் வேறுபட்ட சிறந்த இயல்பு ஒன்று உண்டு அதுவே உலகனைத்தையும் தாங்கி நிற்கும் ஜீவன் எனப்படுவது. ஜீவனுடன் கூடிய இந்த எட்டு இயல்புகளினின்றும் ஜகத்தில் தோன்றுவன அனைத்தும் பிறக்கின்றன என்பதை அறிந்துகொள் யானே ஜகத்தின் தோற்றத்திற்கும் மறைவுக்கும் காரணம்.” (கீதை அ. 7. சு. 4, 5, 6)

6. பரமாத்மாவின் இத்தகைய இயல்பு பராசக்தி எனப்படுகிறது. எப்படி ஒருவனுடைய சக்தியை அவனை விட்டுப் பிரிக்கமுடியாதோ, அதைப்போலவே பராசக்தியை பரமாத்மாவினின்றும் பிரிக்கமுடியாது இந்த உண்மையைப் பாதி ஆண், பாதி பெண் உருவங்கொண்ட அர்த்தநாரி (அர்ச்சுனரி) யென்ற மூர்த்தத்தின் வழிபாட்டில் காணலாம். ஸௌந்தரியலஹரியில் இக்கருத்தைக்கொண்ட பின்வரும் சுலோகம் இருக்கிறது:—

शरीरं त्वं शम्भोः शशिमिहिरवक्षोरुहयुगं

तवात्मानं मन्ये भगवति नवात्मानमनघम् ।

अतः शेषः शेषीत्ययमुभयसाधारणतया

स्थितः सम्बन्धो वां समरसपरानन्दपरयोः ॥

“ஹே ! பகவதி ! நீ சம்புவின் (பரமாத்மாவின்) சரீரம். சூரியனும் சந்திரனும் உனக்கு எதனங்களாயிருக்கிறார்கள் (சூரிய சந்திரவடிவமாயிருந்துகொண்டு நீ உலகம் அனைத்தையும் போஷிக்கிறாய் என்பது கருத்து). பரமாத்மா உனக்குச் சரீரமாயிருக்கிறார். பூர்ணத்துவம், அதன் அம்சத்வம் என்ற இரண்டும் உன்னிடத்திலும், பரமாத்மா விடத்திலும் ஒன்றுபோல் அமைந்துள்ளன. பரம்பொருளாகவும், பரமானந்தமாகவும் நீங்களே விளங்குகிறீர்கள்.” சிவமும் சக்தியும் ஒருமைப்பட்டதே.

7. பராசக்தியைத் தனிப்பட்ட முறையில் வழிபடுவதென் ? பரமாத்மாவை வழிபட்டால் போதாதா என்று கேட்கலாம். பரமாத்மாவை நிர்க்குணமாகிய தன்மையில் தியானிக்க ஆற்றலுள்ளவர்கள் அப்படிச் செய்யலாம். எல்லோரும் இத்தகைய ஆற்றல் படைத்தவர் அல்ல. அவர்களுக்கு எளியதாக பராசக்தி வழிபாடு ஏற்பட்டிருக்கிறது. ஒருவனை அண்டி நமது கோரிக்கை எசேனுர் நிறைவேறவேண்டுமானால் அவன் வீழித்துக்கொண்டு இருக்கும் பொழுதுதான் மேட்கவேண்டும். துயிலும் பொழுதுகேட்டால் பயன் கிட்டாது. பராசக்தி பரமாத்மாவின் மறைந்திருக்கும் பொழுது பரமாத்மா ஆத்மா ராமனாகவும் நிர்க்குண ரூபியாகவும் விளங்குகிறான். ஆசாபாசங்கள் அனைத்தையும் துறந்த துறவிகள் அவரை அவ்விதமே தியானிக்கவேண்டும். வாழ்க்கைப்பயனை விடும்படி வேர் பராசக்தியின் மகிமைகளைப்போற்றவேண்டும்.

பீடங்களுக்குத் தலைமை வகிக்கும் யதிரேஷ்டர்களும் பராசக்தியை உபாஸிக்கிறார்கள். சிறங்கிரி பீடத்தில் சாரதா ரூபமாகப் பராசக்தி உபாஸிக்கப்படுகிறாள். ஏனெனில் இந்தப்பீடங்களை அலங்கரிக்கும் ஆசாரியர்கள் தங்களுடைய முக்திக்கு மட்டும் பாடுபடுபவர்கள் அன்று. உலகத்தின் நன்மைக்காகத் தர்மப் பிரசாரம் செய்கிறார்கள். பிரம்ம வித்யை என்ற யாதொரு பராசக்தியின் விலாசம் உண்டோ அதை ஜனங்களுக்கு உணர்த்தி வருகின்றனர். இவர்கள் ஆதி குருவாகிய தக்ஷிணாமூர்த்தியின் குரு பரம்பரையில் அவதரித்தவர்கள். தக்ஷிணாமூர்த்தி பரமாத்மாவின் அவதாரம். பரமேசுவரன் தனது மாயா சக்தி மூலம் ஜகத்தைத் தோற்றுவித்தபின், ஜீவர்கள் 'நான், எனது' (अहंता ममता) என்ற அஞ்ஞான இருளில் தயங்கி, அதனின்றும் பிறக்கும் காமம், கோபம் முதலியவற்றால் கஷ்டப்பட்டு, திரும்பத்திரும்பப் பிறப்பு, இறத்தல் என்ற கட்டுகளுக்கு உட்பட்டுக்கொண்டேயிருந்தால் அவர்கள் உய்யும் வண்ணம் என்னேயென்று நினைத்துக்கருணை

மேற்கொண்டு தானே தக்ஷிணமூர்த்தியென்ற ஆதி குருவாய் அவதரித்து அஞ்ஞானத்தை அகற்றும் ஞான மார்க்கத்தை உலகில் நிலை நாட்டினார்.

8. இதன் உண்மை தக்ஷிணமூர்த்தியைப்பற்றிய பின் வரும் தியான சுலோகத்தினின்றும் விளங்கும் :—

मौनव्याख्याप्रकटितपरब्रह्मतत्त्वं युवानं

वर्षिष्ठान्तेवमदृषिगणैः आवृतं ब्रह्मनिष्ठैः ।

आचार्येन्द्रं करकलितचिन्मुद्रमानन्दमूर्तिं

स्वात्मारामं मुदितवदनं दक्षिणामूर्तिमीडे ॥

கருத்து :— தக்ஷிணமூர்த்தி நித்ய யுவாவாக இருக்கிறார். அதாவது ஜராமரணங்களுக்கு உட்பட்டவர் அன்று. ஆகையால் அவர் 'ஸத்' ரூபி. அவர் ஆசாரியர் களுக்குள் இந்திராக (முதன்மைவாய்ந்தவராக) இருந்து கொண்டு பிரம்ம நிஷ்டர்களாயிருக்கும் வயது முதிர்ந்த நிஷிகணங்களுக்கு பிரம்ம தத்வத்தை விளக்கிக் கொண்டிருக்கிறார். சின் முத்திரையைக் காண்பித்துக் கொண்டு ஒருவார்த்தையைக்கூட வெளிவிட்டு சொல்லாமல் அவர் உபதேசிக்கிறார் வ்லது கைக்கட்டை விரலையும் ஆள் காட்டி விரலையும் இணைத்து ஏனைய மூன்று விரல்களையும் விடுத்துக் காட்டும் முத்திரைக்குச் சின்முத்திரையென்று பெயர். பிரத்யேகமாக ஒவ்வொரு ஜீவனையும்சுட்டிக்காட்டும் விரல் ஆள்காட்டி விரல். இது ஜீவாத்மாவைக் குறிக்கிறது ; அங்குஷ்டம் என்ற கட்டைவிரல் பரமாத்மாவைக் குறிக்கிறது ஏனென்றால் அதைச் சேர்த்தாலன்னியில் ஒரு பொருளைத் தூக்கவோ, எழுதவோ முடியாது. இவ்விரு விரல்களையும் இணைப்பதன் கருத்து என்னவெனின், ஜீவாத்மாவும், பரமாத்மாவும் உண்மையில் ஒன்றுபட்டது என்ற தத்வம் உபதேசிக்கப்படுகிறது. சின் முத்திரையைத் தரித்துக் கொண்டிருக்கும் தக்ஷிணமூர்த்தி 'சித்' ரூபியாக விளங்குகிறார். மேலும் அவர் முகத்தினில் ஆனந்தம் ததும்புகிறது

இந்த ஆனந்தம் எதிலிருந்து பொங்குகிறதென்றால் அவர்தம் ஆத்மாவிலிருந்தே பொங்குகிறது. ஆகையால் தக்ஷிணமூர்த்தி ஸ்வயமாகவே ஸ்சிதானந்த மூர்த்தி. அவரே பரமாத்மா தென் திசையை நோக்கி வீற்றிருக்கும் கருத்து என்னவெனின், ஜீவாத்ம பரமாத்ம அபேதமென்றதன் உபதேசத்தை உணர்ந்தவர்கள் தென் திசைக்கு அதிபனான யமனிடத்தில் பயப்படவேண்டியதில்லை என்பதைக் காட்டவே ஆகும்.

தக்ஷிணமூர்த்தி ஏற்றிவைத்த ஞான விளக்கை ஸ்ரீ சங்கரபகவத்பாதாள் மறுபடியும் பிரகாசிக்கச் செய்தார்கள். அதைக்காத்துக்கொண்டும் அதன் ஒளி எங்கும் பரவுமாறு செய்துகொண்டும் பீடாசாரியார்கள் தற்காலத்தில் விளங்கி வருகிறார்கள். பராசக்தியின் வழி பாட்டினால் எந்தக்காரியமும் கைகூடுமென்றே பகவத்பாதாள் ஸௌந்தரியலஹரி போன்ற பிரகரண கிரந்தங்களை உலகத்தாருக்குப் பேருதவியாக அருளியிருக்கிறார்கள்.

9. வடமொழியில் 'சக்தி' என்ற பதம் பெண்பாலில் அமைந்துள்ளது. தவிர பரமாத்மாவையும் பராசக்தியையும் ஜகததிற்குத் தந்தை தாயெனத் தியானிப்பதால் தியானத்திற்கு வன்மையுண்டாகிறது. ஆயினும் பராசக்தியை உபாஸிப்பவர்கள் அவளே பரமாத்மா, என்ற உண்மையை மறந்துவிடக்கூடாது.

10. பரமாத்மாவின் இயல்புகள், மனம் உள்பட ஒன்பதெனக் கூறப்பட்டது. ஆனால் ஜகத்தில் காணப்படும் பொருள்களோ கணக்கற்றவை. மேலும் ஒரு பொருளைப் போல் மற்றொன்று இருப்பதாகவும் தெரியவில்லை. இவ்வித மாறுபாடுகள் எங்ஙனம் ஏற்படுகின்றன என்பதைக் கவனிக்கவேண்டும். இவ்வேறுபாடுகளுக்கு முதற்காரணம் என்னவெனில் முற்கூறிய மண், நீர் நெருப்பு முதலியவை ஒன்றுடன் ஒன்று தத்தம் அமசவிதிங்களுடன் சேரும்

பொழுது (combinations of fractional parts) கணக்கற்ற உருபு, தகைமை இவற்றின் வேறுபாடுள்ள தொகுதிகள் கிடைக்கின்றன.

11. இரண்டாவது காரணம் என்னவெனின், பரமாத்மாவின் பிரகிருதியானது ஸத்வகுணம், ரஜோகுணம், தமோகுணம் என்ற மூன்றுவித குணவேற்றுமை களுடன் விளங்குகிறது. இப்படி விளங்கும்பொழுது பராசக்திக்கு தேவமாயை என்ற பெயர் வழங்கப்படுகிறது.

दैवी ह्येषा गुणमयी मम माया दुरत्यया । (7—14)

सत्त्वं रजस्तम इति गुणाः प्रकृतिसंभवाः । (14—5)

இவை கீதாவசனங்கள். இம்மூன்று குணங்களின் அம்சபாகங்களின் தொகுதிகள் (combination of fractional parts) அனந்தம் (infinite) என்பது யாவருக்கும் எளிதில் புலப்படும். இக்காரணம்பற்றி உலகில் காணப்படும் கணக்கற்ற வேற்றுமைகள் உண்டாகின்றன.

12. மனம் உட்பட ஒன்பதுவித இயல்புகளும், மூவகைக் குணங்களும் எல்லா வஸ்துக்களிலும் இருக்க வேண்டும் என்ற நியதி, கிடையாது. பூமியில் மனம், புத்தி, அகங்காரம் இவை இருப்பதாகத் தெரியவில்லை. ஜீவன்முத்தர்களிடம் ரஜோகுணமும், தமோகுணமும் முற்றும் இல்லை. சாதாரண மனிதர்களிடம் இவ்வனைத்தும் வெவ்வேறு அளவில் பொருந்தியிருக்கின்றன. இவைகளின் பந்தங்களுக்கு உட்பட்டிருப்பதால், ஒருவனுக்கும் தனது உண்மையான பரமாத்மபாவம் புலப்படுவதில்லை. தன்னைத் தேசகால வரம்புகளுக்கு உட்பட்டுள்ள மண், நீர், நெருப்பு முதலியவற்றினுடையவும், மனது, புத்தி, அகங்காரம் என்பவையினுடையவும், தொகுதியென்றே நினைத்துக் கொள்ளுகிறான். உண்மையில் இந்தத் தோற்றம் அனைத்தும் பூர்ணத்வம், நித்யத்வம், ஸர்வஜ்ஞத்வம்,

ஸ்ர்வ சக்திமத்வம் பொருந்திய தனது ஆத்மபாவத்தின் உபாதிகள். தன்னைப்பற்றிய உண்மை நிலையை அறியாத தன்மைக்கு மாயை, அல்லது அஞ்ஞானம் என்று பெயர்.

13. இவ்வித அஞ்ஞானத்தின் வேகம் ஞானம் உதயமாகும் மட்டுமேதான். வெளிச்சம் ஓரிடத்தில் வரும் முன்பு அங்கே இருள் இருக்கிறது. இருள் நீங்கவேண்டுமானால் வெளிச்சம் வரவேண்டும். அதைப்போல் அஞ்ஞானம் அகலவேண்டுமானால், தன்னைப்பற்றிய உண்மை துலங்க வேண்டும்.

कस्य त्वं कः कुत आयातः तत्त्वं चिन्तय यदिदं भ्रातः

என்ற சங்கரபகவத்பாதாள் உபதேசப்படி நாம் யார், நமக்கு ஆதாரம் எது, இதற்குமுன் எங்கேயிருந்தோமென்று ஒவ்வொருவனும் தன்னைப்பற்றிச் சிந்திக்கவேண்டும்.

14. மாயையாகிய அஞ்ஞானம் பரமாத்மாவின் சக்திகளில் ஒன்று என்றும் அதை வெல்லுதல் ஈளிதன்று என்றும் **मम माया दुःखया** ' என்ற கீதா வாக்கியத்திலிருந்து அறிகிறோம். மாந்தர்களின் கடமை என்னவெனின், மாயையை வென்று அஞ்ஞானத்தை அகற்றவேண்டும். ஸ்ரீமத் பாகவதத்தில் வேதங்கள் கூடப் பரமாத்மாவைத் துதிக்கும்பொழுது **“जय जय जह्यनामजित दोषगृभीतरुणाम्”** (10-87-14) என்று பிரார்த்திக்கின்றன, இதன் கருத்து :—

“ஒருவராலும் ஐயிக்கமுடியாத (நிகரற்ற அல்லது மாயையினால் பாதிக்கப்படாத) ஹே! பரமாத்மா! உனது பெயரும் புகழும் எங்கும் எக்காலத்திலும் விளங்கட்டும். அநாதியாக இருக்கும் மாயையை (அஞ்ஞானத்தை) அழிப்பாயாக. அது நித்தியகர்ப்பிணியாக இருந்து கொண்டு (மாந்தர்பால் தத்தம் பரமாத்ம பாவத்தை மறக்கடித்து தீய நினைவுகளையும் தீய செயல்களையும் இடைவிடாது உற்பத்தி செய்துகொண்டிருக்கிறதன்றோ? ” என்பது.

15. மாயையின் ஸ்வரூபம் யாது என்பதைக் கவனிப்போம். ஸ்ரீமத் சங்கர பகவத்பாதாள் விவேககுடாமணியில் இவ்விஷயத்தைப் பின்வரும் (111-வது) சுலோகத்தால் வர்ணித்திருக்கிறார்கள் :—

सनाप्यसनाप्यभयात्मिका नो भिन्नाप्यभिन्नाप्यभयात्मिका नो ।

सांगाप्यनङ्गाप्यभयात्मिका नो महाद्भुताऽनिर्वचनीयरूपा ॥

கருத்து :—“(1) மாயையைப்பற்றி, இருக்கிறதென்றே இருக்கவே இல்லையென்றே, அல்லது இருந்தும் இல்லாமலும் உள்ளதென்றே கூற முடியாது, (2) பிரம்மத்தினின்று தனிப்பட்டதென்றே. அதனுடன் ஒன்றுபட்டதென்றே, அல்லது தனிப்பட்டும் தனிப்படாமலும் இருக்கிறதென்றே கூறமுடியாது (3) அவயவங்களுடன் கூடியதென்றே, அவயவம் அற்றதென்றே, அல்லது இருவிதமாகவும் இருக்கிறதென்றே சொல்லமுடியாது. மாயை என்பது பரமாத்மா வினுடைய வியக்கத்தக்க பிரகிருதி. அதை இன்னதென்று மொழியினால் உரைக்க இயலாது

16. பராசக்தி தனது மாயாவிலாசத்தினால் ஜகத்தை நடத்துகிறாள் என்பதாலும் முக்தர்கள் நீங்கலாக அனைவரும் இச்சக்திக்கு உட்பட்டிருப்பதாலும், மாயையின் தன்மைய விஸ்தாரமாக அறிய அனைவருக்கும் ஆவல் இருக்குமாதலாலும் மேற்கூறிய சுலோகத்திற்குச் சிருங்ககிரி ஸ்ரீ சாரதா பீடத்தை அலங்கரிக்காநின்று, ஜீவன்முக்தர்களாகப் பிரகாசித்த ஸ்ரீ சந்திரசேகர பாரதீ ஸ்வாமிகள் எழுதியுள்ள வியாக்யானம் கீழே மொழிபெயர்த்து எழுதப்படுகிறது :—

“உலகில் உண்மையை ‘ஸத்யம்’ என்றும், பொய்யை ‘அஸத்யம்’ என்றும் சொல்கிறார்கள். இதுபோலவே பாதிக்கப்படும் பொருள் (அதாவது ஞானத்தால் அதிஷ்டானம் மட்டும் மிஞ்சும்படி மறைந்துபோகும் பொருள்) ‘அஸத்யம்’ என்பதும், இவ்வாறு மறைந்து போகாதபொருள் ‘ஸத்’ என்பதும் உலகில் பிரஸித்தமே.

ஒருவருக்கும் ஒரு காலத்திலும் தோன்றாத பொருளை 'அஸத்' (இல்லாத்தன்மையது) என்று கூறலாம்; உதாரணமாக முயல் கொம்பு, ஆகாய புஷ்பம் முதலியன. மாயையைக்குறித்து, தத்துவஞானம் உண்டாகிவிட்டால் மாயை அழிந்துவிடுகிறதென்றும், பிரம்மவித்யையை சம்பாதித்தால் அவித்யையென்ற மாயை அழிந்து விடுமென்றும், பரமாத்மாவை அறிந்துவிட்டால் மாயைக் கடலைத் தாண்டி விடுகிறார்களென்றும், சுருதிகளும் ஸ்மிருதிகளும் கூறுகின்றன. ஆகையால் ஆத்மாவைப்போல் மாயையை 'ஸத்' என்று கூற முடியாது. ஸத்தாயிருக்கும் பொருளுக்கு ஒருபொழுதும் அழிவு கிடையாதென்று கீதா வாக்கியம் இருப்பதாலும், பிரம்மஞானம் அடைந்தபின் மாயை அழிந்துபோவதாலும் மாயை ஸத்பதார்த்தமல்ல. ஆனால் பிரம்மஞானம் உதிப்பதற்கு முன்பு மாயையினால் பயக்கும் பயன்களையும், அப்பயன்களின் மாறுபாடுகளையும், காரியகாரண ஸம்பந்தங்களையும் நாம் பார்த்திருேம். அநுபவிக்கவும் செய்கிறோம். ஆகையால் ஒருபொழுதும் இல்லாத முயற்கொம்பைப்போல் மாயையை 'அஸத்' எனவும் சொல்ல இயலாது. ஒரு காலத்தில் ஸத்வமும் மற்றொரு காலத்தில் அஸத்வமும் மாயையில் உள்ளதாகவும் கூறமுடியாது. ஒரே காலத்தில் இருப்பதாகவும் கூறமுடியாது. ஏனெனில் ஞானம் உதிக்காற்பொழுது அஞ்ஞானம் அகன்றுவிடும். அஞ்ஞானம் இருக்குமட்டும் ஞானம் உதிக்கவில்லை என்பது தெளிவு. ஒரேகாலத்தில் ஒருவனிடம் ஞானம், அஞ்ஞானம் இரண்டும் ஒன்றுகூடி இருக்கமுடியாது. அதுபோல மாயை என்பது இருக்கலும் இல்லாமையும் இரண்டும்கூடிய தன்மைவாய்ந்தது என்று கூறுதல் பொருந்தாது. ஆகவே தோன்றி மறைந்துபோகும் ஸ்வப்னத்தில் காணப்பட்ட பொருள்களையும், விக்கை காட்டி தோற்றுவிக்கும் பொருள்களையுற்போல் மாயையும் ஸத்தும்ல்ல; அஸத்தும்ல்ல; பொய்யான வஸ்து. ஆனால் லௌகிக வியவகாரத்தில் குடம் உண்டாக்கப்பட்டவுடன்

குடம் இருக்கிறதென்றும் அது உடைந்தபின் குடம் இல்லை யென்றும் சொல்லப்படுகிறது. இக்கூற்று உண்மையாகா, ஏனெனில் கீதாசாரியார் சொற்படி இல்லாதது ஒருக்காலும் உண்டாகாது. இருப்பது ஒருக்காலும் அழிந்துபோகாது. (குடத்தைப் பற்றிய வரையில் குட உருவமாவதற்கு முன்னும் பின்னும் மண் உருவமாகக் குடம் இருந்தது) ஆகையால் மாயை ஸத்பொருளுமன்று, அஸத் பொருளு மன்று, ஸத்வம், அஸத்வம் இரண்டும் சேர்ந்த பொருளு மன்று ஸத்தென்றோ, அஸத்தென்றோ கூறமுடியாத பொருள் மாயை.

இதுபோலவே மாயை பிரம்மத்தினின்றும் முற்றும் பிரிந்த தன்மையது என்று சொல்லமுடியாது. ஏனெனில், சுருதிகள் “பிரம்மம் ஒன்றேதான். அதைத் தவிர வேறேன்றும் உண்மையில் இல்லை” என்கின்றன. இந்தக் கூற்று பொய்யாகிவிடும். மேலும் ஒருவனது சக்தியும் அவனும் பிரிந்திருப்பதாக உலக இயல்பில் காணப்பட வில்லை. பிரம்மமும் மாயையும் ஒன்றேதான் என்பதும் இல்லை. ஏனெனில் பிரம்மஞானம் ஏற்பட்டுவிட்டால் மாயை அழிந்துவிடுகிறது. இரண்டும் ஒன்றாயிருப்பின் மாயை அழியும்பொழுது பிரம்மமும் அழிந்துவிடவேண்டும். மாயை பிரம்மத்துடன் ஒன்றாகவும் வேறாகவும் இருக்க முடியாது. ஏனெனின், ஒன்றாகில் வேறு ஆகாது. வேறு ஆயின் ஒன்றாகாது. ஆகையால் மாயையைக் குறித்துப் பிரம்மத்துடன் ஒன்றோ, அல்லது பிரம்மத்தினின்றும் வேறுபட்டதோ, அல்லது இருதன்மையும் கூடியதோ என்று உரைக்க இயலாததோர் வியக்தி என்றுதான் சொல்லமுடியும்.

மேலும் மாயையைப்பற்றி அவயவங்களுடன் கூடிய தென்று சொல்லவும் பொருந்தாது. ஏனெனின், மாயை ஆதியற்றது. உறுப்புகளுடன் கூடியிருப்பின் ஆதியற்றதாக இருக்கமுடியாது. உறுப்புகள் அற்றதென்று வைத்துக்

கொண்டால், நாம் பார்க்கும் மாயாவிலாஸ்த்தின் மாறுபாடுகள் உண்டாகாது. உறுப்புகளுடன் கூடியும் கூடாமலும் இருக்கலாம் என்றால், ஒன்றுக்கொன்று முரண்பாடுள்ள கூற்றாக ஆகிறது. ஆகையால் மாயை இன்னதென்று சொல்லமுடியாத அத்யாச்சரியமான ஓர் வியக்கி.”

17. மாயையின் சேஷ்டை இருவகைப்படும்; (1) ஆவரணம் (2) விசேஷம். ஆவரண சக்தியினால் மாயை என்பது உண்மை உருவத்தை மறைத்துப் பொய் உருவத்தைப் பதியச் செய்கிறது. இது மாயையின் தமோகுணத்தின் காரியம். கயிற்றின் உருவத்தை மறைத்துப் பாம்பு உருவத்தை அதன்மேல் சுமத்துகிறது. விசேஷ சக்தியினால் ஜீவனைப் பொய்த் தோற்றத்திற்குத் தக்கவாறு பிரவர்த்திக்கும்படி செய்கிறது. இது மாயையின் ரஜோகுணத்தின் செயல். கயிற்றைப் பாம்பு என்று உணர்ந்த பின், தடியை எடுத்து அடிக்கவோ, அல்லது நடப்பவன் நின்றுவிடவோ செய்கிறான்.

மனிதன் ஆத்மாவின் ஸச்சிதானந்தமென்ற உண்மையை அறியாமல், “நான் உடல், மனம், இந்திரியங்கள் கூடிய வஸ்து” என்று எண்ணிக்கொள்ளுகிறான். இது மாயையினுடைய ஆவரண சக்தியின் விளைவு. பிறகு ‘நான், எனது’ என்ற உணர்ச்சி ஏற்பட்டுத் தனது அநுபவத்திற்காக உடல், மனம், இந்திரியங்கள் முதலியவற்றின் விஷயாதிகளான பொருள், பெண்டிர், மக்கள், மனை முதலியவற்றை ஈட்டுகிறான். ஆசை வளருகிறது. ஆசை நிறைவேறாவிட்டால் கோபம் மூள்கிறது. இவ்விதம் விசேஷசக்தி ரஜோகுண மூலமாகப் பிரவர்த்திக்கிறது. இதுவே உலகின் இயல்பு.

ஜீவராசிகள் அனைத்தும் ஒரே பிராண சக்தியின் விலாசங்களாக இருக்கும்பொழுது, தேசத்துக்குத் தேசம் வேற்றுமை பாராட்டிக்கொண்டு நிலம், நீர், ஆகாயம் முதலியவற்றை மனித வர்க்கம் பங்கு போட்டுக்கொள்ளு

கிறது. இது மாயையின் ஆவரண சக்தியின் விளைவு. பிறகு தேசம், தேசத்தின் இயற்கை செயற்கைச் செல்வங்கள், இவற்றில் உரிமை பாராட்டுகிறது. உரிமைச் சண்டைகள் உண்டாகின்றன. உலகம் பாழடைந்து, மாந்தர் கணக்கின்றி மாய்கின்றனர். இதெல்லாம் மாயையின் விஷேஷ சக்தியின் பயன்.

18. எதற்காகப் பரமாத்மா தனது மாயாசக்தியின் மூலம் ஜகத்தைத் தோன்றவைத்து ஜீவான்மாக்களை இவ்விதம் துன்புறுத்தவேண்டுமென்ற கேள்வி எழும்பும்.

முதலில் இந்தக் கேள்வியினால் யாதொரு நன்மையும் பயக்காது. ஒருவன் ஒரு ரஸ்தாவின் வழியாக நடந்து கொண்டிருக்கிறான் என்று வைத்துக்கொள்வோம். அந்த ரஸ்தாவை ஒட்டிய பெரிய ஏரியொன்றின் கரை உடைந்து வெள்ளப்பெருக்கு இந்த பிரயாணியைச் சூழ்ந்துவிட்டால், ஏன் ஏரி உடைந்தது என்று வினவிக்கொண்டிருப்பான்? தன்னைக்காப்பாற்றிக்கொள்ள முயல்வான் அன்றோ? அதைப்போல், உலகத்தில் பிறவியெடுத்து, அதற்குரிய இன்ப துன்பங்களை அனுபவித்து, அனைத்தும் அறித்யமென்று அறிந்தபின், எவனாவது மறுபடியும் பிறப்பை விரும்புவானா? ஜனன மரணப் பிணியினின்றும் விரைவில் தப்பித்துக் கொள்ள முயலுவானே தவிர, ஏன் உலகு துக்கத்திற்கு இருப்பிடமாக அமைந்திருக்கிறது என்று கேள்வி கேட்டுக் கொண்டிருக்கமாட்டான். ஆயினும் இக்கேள்வி பிறந்த அளவில், அதற்குச்சமாதானம் சொல்லவேண்டும். ச்ருதிகளின் பதில் என்னவென்றால், சிருஷ்டியனைத்தும் பரமாத்மாவின் லீலைகளுக்கு அமைந்த களம் என்பதும் அதில் நிகழும் அனைத்தும் பரமாத்மாவின் லீலாவிநோதங்கள் என்பதும் பரமாத்மாவுக்குத் தனது மாயா லீலைகளை ஸாக்ஷியாக நின்று அனுபவிப்பதைத் தவிர அவனுக்கு வேறு யாதொரு லக்ஷியமும் கிடையாது என்பதுமே. பிரம்ம சூத்திரங்களில் இந்தக் கருத்தை அடக்கி லோகவ் வு லீலா-

कैवल्यम् (2-3-16) என்ற சூத்ரம் அமைந்துள்ளது. உலகத்தில் நாடகத்தில் ருசியில்லாதவர்கள் துர்லபம். எளியவன் அரசனாக நடிக்கிறான். பெண் ஆணாக நடிக்கிறாள் இயற்கையில் தத்தம் குணசீலங்கள் என்ன என்ன உளதோ அனைத்தையும் மறைத்து ஏனைய குணசீலங்களை ஆரோபித்துக் கொள்ளுதல் நடிகனுடைய கார்யம். இதைப் பார்ப்பவர்கள் ஸாக்ஷியாக இருந்துகொண்டு மகிழ்ச்சியை அடைகிறார்கள். உலகென்ற பரந்த அரங்கத்தில் ஜீவர்கள் தத்தம் உண்மை ஸ்வரூபமாகிய ஸச்சிதானந்த வஸ்துவை மறந்து மாயை என்ற சூத்ரதாரியினால் ஆரோபிக்கப்பட்ட பற்பல சீல குணங்களுடன் நடப்பதைப் பார்க்கும்பொழுது, பரமாத்மா தன் ஆனந்த விலாஸத்தின் மலர்ச்சியை அநுபவிக்கிறார்.

19. பிரபஞ்சம் அனைத்தும் பரமாத்மாவின் மாயா லீலை என்பதால், மாந்தருங்கூடக் கூடியமட்டும் உலக நிகழ்ச்சியில் தங்களுக்கு உண்டாகும் இன்ப துன்பங்களையும் லாப நஷ்டங்களையும் பொருட்படுத்தாமல், வினையாட்டாக கருதவேண்டும். இந்த மனோபாவம் வளர வளர, பரமாத்மா எவ்வண்ணம் ஸாக்ஷிமாத்திரமாக விளங்குகிறானோ, அவ்வண்ணம் தாங்களும் படிப்படியாக ஆகிவிடுவார்கள். கர்மபலன்களில் பற்று அகன்றுவிடும். கர்ம யோக நெறியை அடைந்துவிடுவார்கள்.

20. 'ஐகத்' உண்டாவது பரமாத்மாவின் அவ்யக்தமான மாயாசக்தியினால் என்பது இதுகாறும் விளக்கப் பட்டது. ஸ்ரீமத் சங்கரபகவத்பாதாள் விவேககுடாமணியில் (சு. 112) எழுதுவது:—

अव्यक्तनाम्नी परमेशशक्तिरनाद्यविद्या त्रिगुणात्मिका परा ।

कार्यानुमेया सुधियैव माया यया जगत्सर्वमिदं प्रसूयते ॥

இந்தச் சுலோகம் சுருக்கமாக முற்கூறிய கருத்துக்களையடக்கியுள்ளது. “பரமாத்மாவின் சக்தியாகவும், அவ்யக்த

மென்ற பெயர்பூண்டும், அநாதியாகிய அஞ்ஞானரூபமாயும் ஸத்வ, ரஜஸ், தமோ குணங்களின் தன்மை உடைத்தாகி, ஜகத்தைப்பெற்ற தாயாய் நிற்கும் மாயையை அவளிடத்தி விருந்து தோன்றும் பயன் என்ன மூலம் (அனுமான பூர்வமாக) விவேகிகள் அறிகின்றனர்.”

21. மாயையை வெல்லுவது எப்படி? அஞ்ஞானத்தை அகற்றித் தத்வஞ்ஞானத்தைப் பெறுவது எப்படி? பராசக்தியின் தன்மை கேவலம் வியாமோஹத்தையும் அஞ்ஞானத்தையும் உண்டுபண்ணுவதாயிருந்தால் ஆன்மாக்களுக்கு உய்வு ஏற்படாமலே ஆகிவிடும். ஆனால் அவள் கேவலம் அத்தன்மை வாய்ந்தவள் அன்று. இச்சாசக்தி, கிரியாசக்தி, ஞானசக்தி என்ற மூன்றின் உருவம் படைத்தவள். பரமாத்மாவின் ஸ்வரூப லக்ஷணங்களான ஸத், சித், ஆனந்தம் என்பவற்றின் வடிவம். ஆத்ம ஞானத்தைத் தரும் பிரம்மவியாருபினி “विद्या उमा रूपिणी मादुरासीत् क्षीणा सा ब्रह्मेति होवाच । (கேனோபநிஷத் சாங்கர பாஷ்யம்) “பிரம்ம வித்யை என்பது உமையென்ற பராசக்தியின் ஸ்திரீ உருவத்துடன் அவதரித்தது.” முக்கியமாகப் பராசக்தி கருணைக்கடல். அவளது கருணை ஸௌந்தர்யலஹரியிலுள்ள கீழ்க்கண்ட (22வது) சுலோகத்திலிருந்து விளங்கும்.

भवानि त्वं दासे मयि वितर दधिं सकरुणा-

मिति स्तोतुं वाञ्छन्कथयति भवानि त्वमिति यः ।

तदैव त्वं तस्मै दिशसि निजसायुज्यपदवीं

मुकुन्दब्रह्मेन्दुसुटमकुटनीराजितपदाम् ॥

“பவானி ! நீ உன் தாஸனாகிய என் மீது உனது கருணை கடாஷத்தைச் செலுத்துவாயாக என்று பக்தன் உன்னைப் பிரார்த்திக்க நினைத்து, ‘பவானி த்வம்’ (भवनि त्वम्) என்ற வார்த்தைகளைச் சொல்லும் அளவிலேயே, நீ பிரம்ம,

விஷ்ணு, இந்திராதிகளுடைய கிரீடங்களினால் வணங்கப் பட்ட பாதாரவிந்தங்களையுடைய உனது ஸாயுஜ்ய நிலையை அந்தப் பக்தனுக்கு அளிக்கிறாய் "

22. ஆகையால் மாயையினின்றும் விடுதலை பெற்று ஆத்மஞானத்தை அடையப் பராசக்தியின் மீதே பக்தி செய்யவேண்டும். அவள் மாயவலையை அறுத்து, நமது ஞானக்கண்ணைத்திறந்துவைத்து, ஜீவாத்மா வின் ஸச்சிதானந்த இயல்பை நன்கு விளக்குவாள் இவ்விதப் பேரின்ப நிலையை அளிக்கவல்ல பராசக்தி இவ்வுலகில் நல் வாழ்க்கைக்கு வேண்டிய நீண்ட ஆயுள், தேகவன்மை, நல்லறிவு, மக்கட்பேறு, பொருட்பேறு, நற்கீர்த்தி முதலிய வற்றைத் தன்னையண்டியவர்களுக்குக் கொடுப்பாளென்று சொல்லவேண்டுமோ? தற்காலத்திலுங்கூட அவள்பால மனங்கனிந்து பக்தி செய்யும் அடியார்களுக்கு அங்கக் குறைகள் நீங்கிய நிகழ்ச்சிகள் பல. ஊமை பேசுந்திறனைப் பெற்றுள்ளான். கன்னிகைகள் நல்ல கணவர்களையடைந் திருக்கிறார்கள். இவ்வாழ்க்கையிலோ, அலுவல்துறையிலோ உண்டாகும் துன்பங்கள் எளிதில் நீங்கி இன்பங்களாக மாறு பட்ட உண்மைக்கதைகள் பல. லலிதாதிரிசதியின் பல சுருதியில் பராசக்தியை உபாஸிப்பதால் நற்பயன் உண்டா வதைப் பரீக்ஷை செய்து பார்க்கலாமென்று ஹயக்ரீவர் சொல்லுகிறார்.

23. இச்சம்பவங்களில் வியப்படையக்காரணம் யாதொன்றும் இல்லை. ஸ்வயம்பிரகாசமாய் ஸர்வ சக்தி யமைந்த ஜகன் மாதாவாகிய பராசக்தி அறிவினுக்கு அறிவாகியும் எங்கும் நிறைந்த பொருளாகவும் இருக்கிறாள். ஆகலால் நமது சிற்றறிவை அப்பேற்றறிவுடன் ஒடுக்குவதால் அதாவது அவளைத் தியானிப்பதால், நமது கோரிக்கைகளை அவள் உணர்ந்து அவளது கருணைப்பெருக்கினால் நம்மைக் காத்து, நன்மை அனைத்தையும் பயக்கிறாள்.

24. தேவீ உபாஸனையினால் ஒரு ராஜா மன்வந்தராதி பதியானான். ஒரு வைசியன் ஆத்ம ஞானமடைந்தான்.

இக்கதை மார்க்கண்டேய புராணத்தில் வருகிறது. அதுவே 'தேவீ மாஹாத்மியம்' எனப்படும்.

ஸ்வாரோசிஷ மன்வந்தரத்தில் ஸுரதன் என்று ஒரு சக்கரவர்த்தி இருந்தான். அவன் சத்துருக்களால் ஜயிக்கப் பட்டுத் தனது ராஜதானியில் ஒடுங்கும்படி நேர்ந்தது. அங்கேயும் அவன் மந்திரிகள் அவனுக்கு விரோதிகள் ஆயினர். உலகத்தில் வெறுப்பு உண்டாகி அவன் நாட்டை நீத்துக் காட்டுக்குச்சென்றுவிட்டான். அங்கே ஒரு முனிவரையண்டி நாட்களைக் கழித்துவரும்பொழுது, அவனுக்குப் பூர்வ நினைவுகள் அடிக்கடி வந்துகொண்டே யிருந்தன. 'ஈட்டிய பொருள் என்னவாயிற்றே? மக்கள் நல்ல வண்ணமாயிருக்கிறார்களா? பட்டத்து யானை யாரிடம் சிக்கியிருக்கிறதோ?' என்ற கவலைகள் அவனை விட்டு நீங்கவில்லை. அப்பொழுது ஒரு வைசியன் அங்கே வருவதைக் கண்டு, அவன் வரலாற்றை வினவினான். அதற்கு அந்த வைசியன் "என் பெயர் ஈமதி. அளவற்ற செல்வம் வைத்திருந்தேன். என் பெண்டிரும் மக்களும் பண ஆசை மேம்பட்டு என்னை விரட்டி விட்டார்கள். மனநொந்து இங்கே வந்திருக்கிறேன். ஆயினும் அவர்கள் நன்றாயிருக்கவேண்டுமேயென்ற கவலை என்னை விட்டு அகலவில்லை" என்றான். ஸுரதனும், ஸமாதியும் தத்தம் நிலையைப்பற்றி ஆலோசித்து தாம் விவேகம் பொருந்தி யிருப்பினும், மக்கள் பெண்டிர் கெட்டவர்களாயிருப்பினும், அவர்மீதுள்ள பாசத்தை அகற்ற வன்மையற்றவர்களா யிருப்பதைக்கண்டு வியந்து முனிவரிடம் இதன் காரணத்தை வினவினார்கள். அதற்கு முனிவர், "மக்கள் மனைவியிடம் பாசமுண்டாவது மனிதனது இயல்பு மட்டு மன்று. பசு, பறவை முதலிய இனங்களுக்கும் இத்தகைய பாசம் அமைந்துள்ளது. 'நான்', 'என்னுடையது' என்ற பிரக்ஞை பராசக்தியின் மஹா மாயையினால் உண்டாகிறது. அந்தச் சக்தியினாலேயேதான் பிரபஞ்சம் தோன்றி, இருந்து, மறைகிறது.

ज्ञानिनामपि चेतांसि देवी भगवती हि सा ।

बलादाकृष्य मोहाय महामाया प्रयच्छति ॥ देवीमाहात्म्ये १-५५

“நானிகளுடைய சித்தத்தையுங்கூடத் தன் மாயா பலத்தினால் பராசக்தி அஞ்ஞானத்தில் ஆழ்த்தும் தன்மை வாய்ந்தவள்” ஆகையால் உங்களுக்கு வியாமோஹம் உண்டாவதில் வியப்பு ஒன்றுமில்லை. ஆகையால்,

तामुपहि महाराज शरणं परमेश्वरीम् ।

आराधिता सर्व नृणां भोगस्वर्गापवर्गदा ॥ देवीमाहात्म्ये १३-५

“அந்தப் பராசக்தியையே சரணமடையுங்கள். அவளைத் தொழுவதால் மாந்தருக்கு இவ்வுலகில் நன்மைகள் உண்டாகி, ஸ்வர்க்க பேராகங்களும் கிடைக்கும். அவள் முக்தியென்ற பேரின்ப நிலையிலும் ஆழ்த்துவாள்” என்று விடையருளினார். பிறகு, ஸுரதனின் வேண்டுகோளுக்கு இணங்கி முனிவர் தேவியின் அவதாரத்தை விளக்கி, அவள் எங்ஙனம் அசுரர்களை வதைத்து உலகை ரக்ஷித்தாள் என்றும் விளக்கினார்.

முதலில் சோம்பல், அகத்தழுக்கு, புறத்தழுக்கு என்பவற்றின் ரூபமாயிருந்துகொண்டு, பிரம்மாவை சிருஷ்டிப்பதினின்றும் தடுத்த மதுகைடபர்கள் என்ற அசுரர்களை வசைப்பதற்கு மஹாவிஷ்ணுவுக்கு எங்ஙனம் தேவி உதவி புரிந்தாள் என்பதைத் தெரிவித்து, பிறகு மதம் அல்லது கர்வத்தின் உருவாகிய மஹிஷாஸுரனைப் பராசக்தி கொன்ற வரலாறையும் வர்ணித்தார். பணச் செருக்கோ வேறு எத்தகைய செருக்கோ உள்ளவர்கள் மஹிஷம் (எருமை) போல் நடப்பதைப் பார்க்கலாம். பார்வையை மேனோக்கி, எருமையைப்போல் சதைப் பிண்டமாக உத்தண்டமாகவே அவர்கள் நடப்பார்கள்.

பிறகு சும்பன், நிசும்பன் என்ற சகோதரர்கள் தேவியையே மணக்க ஆசைகொண்டனர், காமமும்

லோபமும் எந்த அளவுக்கு மாந்தரின் அறிவை மடக்கிவிடும் என்பதை இதிலிருந்து ஊகிக்கலாம். இவர்களுக்கும் தேவிக்கும் போர் நிகழ்ந்தது. முதலில் பராசக்தி தனது அம்சசக்தியான பத்ரகாளியின் மூலம் சண்ட முண்டர்களை (சும்ப நிசும்பர்களின் சேனாதிபதிகள்) கொல்வித்து, பத்ர காளிக்குச் 'சாமுண்டி' என்ற பெயரை அளித்தாள்.

சும்ப நிசும்பர்களின் உடன் பிறப்பான குரோதவதி என்பவளின் பிள்ளையாகிய ரக்தபீஜன் தேவியுடன் போர் புரிந்தான். இவன் உடலிலிருந்து பூமியில் விழும் ரக்தத் துளிகளிலிருந்து ஒவ்வொரு துளிக்கு ஒவ்வொரு ரக்சபீஜன் உண்டாவானாம். கோபத்தின் இயல்பு இதுவே. ஒவ்வொரு கோப மொழிக்கும் அடுக்கடுக்காய்க் கோபச் சொற்கள் உண்டாகும். பராசக்தி பத்ரகாளியை, வாயைத் திறந்து கொண்டு ரக்தபீஜன் காயத்தினின்று கிளர்ப்புச் ரக்தத்தை ஒரு துளிகூட பூமியில் விழாவண்ணம் அருந்தர்படி கட்டின யிட்டு ரக்தபீஜனைக் கொன்றாள். கடைசியில் சும்பநிசும்பர்களுக்கும் உயிர்நீத்தார்கள்.

இவ்விதம் முனிவர், ஸுரதனுக்கும் ஸமாதிக் கும் தேவியின் மாஹாத்மியத்தை உபதேசித்து அவர்களைத் தவஞ்செய்யும்படி கட்டினாயிட்டார். அவர்கள் அவ்வண்ணமே ஓர் நதியின் கரையில் தவம்புரிந்து தேவியின் வரங்களைப் பெற்றுக்கொண்டனர். ஸுரதன் இழந்த ராஜ்யத்தை மீண்டும் அடைந்து மறு பிறப்பில் குரியன் பிள்ளையாய் ஸாவர்ணி என்ற பெயருடன் பிறந்து மன்வந்தரத்தின் அதிபதியானான். ஸமாதி ஆதம் ஞானத்தை அடைந்து முக்தியைப்பெற்றான். பராசக்தியின் உபாசனை முதன்முதலில், காமம், குரோதம், சோம்பல், மதம், லோபம் முதலிய கெட்டவாசனைகளை அழித்துவிடும்; ஸ்தவகுணத்தை வளரும்படி செய்யும்.

25. பராசக்தியைத் திரிசுதீ மூலம் தொழுபவர்கள் சிற்சில ஐயாக்யதைகளைக் கையாளவேண்டும். கூடிய

வரை மனோ, வாக், காயத்தினின்று, தமோகுணத்தை அகற்றவேண்டும். பிரமாதம் (தன்நிலை பெயர்தல்) ஆலஸ்யம் (சேடம்பல்) அதி நித்திரை திவை தமோகுணத்தின் பயன்களென்று கீதையில் கூறப்படுகிறது.

ஸ்ரீமத் பாகவதத்தில் (1-17-சு. 38-41) பின்வருமாறு கூறப்பட்டிருக்கிறது:—“ பரீக்ஷித் மஹாராஜன் பாரியாகிய கலியைக்கொல்ல ஆரம்பித்தார். அப்பொழுது கலி உயிர்ப் பிச்சையை யாசித்து, தான் வசிப்பதற்குச் சில குறிப்பிட்ட இடங்களைத் தந்தால் போதுமென்றும், அவ்விடங்களினின்றும் அதிகக்கிரமிப்பதில்லையென்றும் வாக்குக்கொடுத்தான். பரீக்ஷித் அவன் வேண்டுகோளுக்கு இணங்கியதால் கலிக்கு (1) சூதாட்டம் (2) மத்யபானம் (3) வீலை மாதர் (4) பிராணி வதம் என்ற நான்கு இடங்களும் அவன் குடியிருக்க அளிக்கப்பட்டன. மறுபடியும் கலி புருஷன் “இன்னுக்கும் எதனின்றும் பிறக்குமோ, அதையும் நான் குடியிருக்கத் தாருங்கள்” என்று யாசிக்க, பரீக்ஷித் ஸ்வர்ணத்தையும் ஐந்தாவது வாஸஸ்தலமாகக் கலிக்குக் கொடுத்தார். ஏனெனில் செல்வச்செருக்கிலிருந்தே பொய் உருவமாயிருக்கும் சூதாட்டமும், மதியை மயக்கும் மத்யபானமும், காமவெறியின் பயனாகிய விலைமாதர் நட்பும், சூராவடிவமாகிய பிராணியைதையும் பிறப்பதுடன், பொன்னினின்று தீவேஷமும் பிறக்கிறது. ஆகையால் இவற்றை முற்றும் ஒழிக்கவேண்டும்.”

ஆங்கிலக்கவியாகிய மில்டன் ஸ்வர்ணமலை நரகத்தில் தான் இருக்கிறதென்றும் அதற்குத்தகுந்த இடம் நரகமே யென்றும் கூறுகிறார்.

“Let none admire
That riches grow in Hell; that soil may best
Deserve the precious bane’

(Paradise Lost Book I)

(admire=be surprised)

அதாவது ஸ்வர்ணத்தில் அத்யாக்ரஹம் கூடாது.

26. உலக வாழ்க்கையின் பொருட்டுப் பிரயத்தினம் செய்யவேண்டியிருக்கிறது. இப்பிரயத்தினங்கள் ரஜோ குணத்தின் விலாஸங்களாவன. ஆயினும் அவற்றில் சில ஸத்வ குணங்கூடிய ரஜோ குணம் பொருந்தியனவை என்றும், மற்றவை தமோகுணங்கூடிய ரஜோ குணம் பொருந்தியனவை என்றும் பாகுபடுத்தலாம் முன்னவை களையே செய்தல்வேண்டும். ஓய்வு நேரங்களில் ஸத்வ குணமார்க்கங்களில் ஈடுபடவேண்டும்.

27. தவிற, நித்தியகர்மாக்களைச் சரிவர நடத்திய பின்னரே, திரிசதீ உபாஸனையைச் செய்யவேண்டும். புருஷர்கள் காயத்ரியையும், ஸ்திரீகள் பஞ்சாக்கரத்தையும் ஜபித்தபின்னரே ஸ்ரீ வித்யையை உபாஸிக்கவேண்டும். காயத்ரியையும், பஞ்சாக்கரத்தையும் விட்டு விட்டு ஸ்ரீ வித்யையை உபாஸிப்பது தாயைப் பட்டினிப்பாட்டு விட்டு ஊருக்கு அன்னதானம் அளிப்பது போலாகும்.

தவிற பராசக்தியை இன்ன இன்ன வேண்டுமென்று யாசிப்பது அநாவசியம். நமக்கு எது நன்மையென்பது நமக்குத் தெரியாது. யாசிக்கவேண்டுவது எதுவெனின் அவள்மீது பக்தியென்ற ஒன்றுமட்டுமே. தாயார் எப்படிச் செய்க்கு எது நன்மையென அறிகிறாளோ, அதைப்போல் உலகிற்கு அன்னையாகிய பராசக்தி நமது நன்மையை நன்கு அறிவாள். இவ்வித நியாஸ பாவனையுடன் பராசக்தியைப் போற்றிவந்தால் நாம் அஞ்ஞானத்தினாலேயோ, வேறு காரணங்களினாலேயோ, அபராதம் ஏதேனும் செய்தாலுங் கூட அவள் அதைப் பொருட்படுத்தாமல் அளவற்ற நன்மையையே அளிப்பாள். கீதையில் பகவான் கூறுகிறார் :-

नहि कल्याणकृत्स्विद् दुर्गतिं तत गच्छति ।

“குழந்தாய் (அர்ஜுனா!) மங்கள காரியத்தை எவன் செய்கிறானோ, அவனுக்கு கஷ்டத்தை ஒருக்காலும் உண்டாகாது.” (6-40)

சிலர் அற்பக்குறைவுகளைப் பெரியதாக்கி, கொடிய நரக வேதனைகள் சாஸ்திரங்களிலும் புராணங்களிலும் விதித்திருப்பதாக எடுத்துக்காட்டுகிறார்கள். பகவானுடைய கீதாநுபமான உறுதிமொழியிருக்கும்பொழுது இத்தகைய கூற்றுக்களைச் சங்கையின்றி நிராகரித்துவிடலாம். நியாய ஸ்தலங்களிலுங்கூடக் குற்றத்திற்குத் தண்டனை விதிக்கு முன் கெட்ட எண்ணம் (mala fides) இருந்திருக்கிறதா வென்று கவனிக்கிறார்கள்.

28. 'புருஷார்த்தங்கள்' என்ற பதம் அடிக்கடி பாஷ்யங்களில் காணப்படுகிறதாதலால் அது சுருக்கமாக விளக்கப்படுகிறது.

தர்மம், அர்த்தம், காமம் மோக்ஷம், என்ற நான்கும் புருஷார்த்தங்கள் எனப்படுவன. தர்மமென்பதை ஸ்ரீமத் சங்கர பகவத் பாதர்கள் “**प्राणिनां साक्षाद्भ्युदयनिःश्रेयसहेतुः यः सः धर्मः**” என்று கீதா பாஷ்யத்தில் வரையறுத்திருக்கிறார்கள். பிராணிகளுக்கு இவ்வுலக பரலோக ஸுகத்தையும், முக்தியென்ற அளவற்ற லாபத்தையும் அளிப்பதற்கு நேரிடையான காரணம் எதுவோ அது தர்மம் எனப்படும். ஸத்யம், சௌசம், அத்யயனம் (ஓதுதல்), ஸந்தியோ பாஸனம் முதலிய நித்யகர்மாக்களை வழுவாது செய்தல், இந்திரியக்கட்டுப்பாடு, பிரம்மசர்யம் முதலியவை அவனவன் (ஆத்ம) நன்மைக்கு அவனவன் செய்யவேண்டிய தர்மங்களாவன. ஏனையோருடைய பசி தாகத்தைத் தீர்த்தல், அவர்களைக் கற்பித்தல், அவர்களுடைய வியாதியைக் குணப்படுத்தல் முதலியவை ஜீவ வர்க்கங்களுக்குச் செய்யும் தர்மங்களாவன. பித்ருக்கள், ரிஷிகள், தேவர்கள் இவர்களைக் குறித்துச் செய்யப்படும் யக்ஞங்கள் அவர்பால் செய்யவேண்டிய தர்மங்களாவன. இத்தகைய பலவாறுபுள்ள தர்மங்களை நிறைவேற்றப் பொருளுதவி வேண்டும். ஆகவே பொருளை (அர்த்தம்) ஈட்டல் வேண்டும். தர்மம் செய்தல் அவசியம் என்று அறிந்து

அதைச் செய்வதிலும், அதற்கு வேண்டிய பொருளை (அர்த்தத்தை) ஈட்டுவதிலும் அவா வேண்டும். இந்த அவாவே காமமென்பதாகும். ஆகவே தர்மமும், அதை அடிப்படையாகக் கொண்ட அர்த்த, காமங்களும் புருஷார்த்தங்கள் எனப்படும். இவற்றைக்கடைப்பிடித்து வந்தால் தமோகுணமும், ரஜோகுணமும் அகன்று ஸத்வ குண மிகுதி உண்டாகும். ஸத்வகுணம் அதிகரிக்கவே சித்தம் நிர்மலமாகும். அதன்மூலம் ஆத்மதத்வம் விளங்கும். மோக்ஷத்திற்கு அஸ்திவாரம் போட்டதுபோலாகும்.

29. ஆத்ம தத்வத்தை அறிதலே முக்தி என்பது பகவத்பாதர்களுடைய உபதேசம். இந்த ஞானம் ஸ்வதஸ்ஸித்தமாக ஒருவன் மனதில் பதிந்துவிட்டால், தர்மகாரியங்கள் உட்பட எல்லாக்கர்மாக்களும் விலகிவிடும். அப்பொழுது நான்காவது புருஷார்த்தமாகிய மோக்ஷத்திற்கு யோக்கியதை உண்டாகும். அந்நிலையை அடைந்த வனைப்பற்றி, 'चार्थिकामेभ्यः मोक्ष एव मोक्षः' (தர்மம், அர்த்தம், காமம் இவற்றினின்றும் விடுதலையடைவதே மோக்ஷமாகும்) என்று சொல்வது பொருத்தமாகும்.

30. சிலருக்கே முக்தியென்பது அவசியமாக அடைய வேண்டிய ஸாம்ராஜ்யமாகத் தோன்றும். அநேக ஜீவர்களுக்கு ஸுகமோ, துக்கமோ எவ்விதமிருந்தாலும் உலக வாழ்க்கையே சிரேஷ்டமாகத்தோன்றும். இதன் காரண மென்னவெனின், இரு வகுப்பாருக்குமுள்ள அதிகாரபேதம் எனலாம். ஒரு நதியில் தெள்ளிய நீர் எங்கே இருக்கிறதோ அங்கேயே மனிதர்கள் நீராடச்செல்லுகின்றனர். பன்றியைப் போலுள்ள பிராணிகள் சேற்றில் புரளுவதில் கூதத்தைப் பெறுகின்றன. அதைப்போல் மாந்தருக்குள்ளும் மோக்ஷமென்பதைக் குறித்து அதிகாரபேதம் இருக்கிறது.

31. பராசக்தி ஆத்மஞானத்தைத் தரும் பிரம்ம வித்யா ரூபினியாக விளங்குகிறது. பிரம்மத்தின் ஸ்வரூப லக்ஷணங்கள் ஸத், சித், ஆனந்தம் எனப்படுபவை.

திரிசதியில் பராசக்திக்கு 'सविदान्दा' (227) 'एकानन्द-
विराकृतिः' (25) என்ற நாமாக்கள் இருக்கின்றன.
ஜீவாத்மாக்களும் உண்மையில் ஸச்சிதானந்த
ஸ்வரூபிகளே. ஆனால் இந்த உண்மை அக்ஞானத்தினால்
மறைக்கப்பட்டுத் துலங்குவதில்லை. சிற்சில அனுமானங்
களினால் இந்த உண்மையை அறியலாம்.

உயிருடன் இருக்கும் பொழுது ஒருவனைப்பார்த்து 'நீ
ஏன் உயிருடன் இருக்கிறாய்?' என்று ஒருவனும் கேட்ப
தில்லை. இறந்துவிட்டால் 'ஏன் இறந்துவிட்டான்?' என்று
வினவுகிறார்கள். இருத்தல் என்பது ஒவ்வொருவனுடைய
ஸ்வபாவம். ஆகையாலேதான் ஒவ்வொருவனும் 'நான்
இருக்கிறேன், நான் இருக்கிறேன்' என்கிறான். 'நான்
இறந்துவிட்டேன்' என்று ஒருவனாலும் சொல்லமுடியாது.
ஏனெனில் உடல் நீத்தபின் முன்னிலையில் நின்று சொல்லுவ
தற்கு ஆசாமியில்லை. ஆகையால் 'இருத்தல்' என்ற
'ஸத்' பாவமே ஜீவர்களின் இயல்பு.

அதைப்போல் ஒருவனுக்கு அறிவு கலங்கிவிட்டால்
'ஏன் பைத்தியம் பிடித்துவிட்டது?' என்கிறோம். நல்ல
அறிவுடன் இருக்கும்பொழுது 'ஏன் பைத்தியம் பிடிக்க
வில்லை' என்று ஒருவனும் வினவுவதில்லை. ஆகையால்
அறிவு என்ற 'சித்' சக்தி ஜீவர்களின் இயல்பு.

அதைப்போலவே ஒருவன் அழுதுகொண்டிருந்தால்
'ஏன் அழுகிறான்' என்கிறோம். சாந்தமாயிருக்கும்பொழுது
'ஏன் சாந்தமாயிருக்கிறான்? ஏன் அழவில்லை' என்று
ஒருவனும் வினவுவதில்லை. ஏனெனில் ஜீவர்களின்
உண்மை இயல்பு சாந்தமென்ற ஆனந்தம்.

32. மாயைக்கு உட்பட்ட ஜீவன் தனது உண்மை
இயல்பாகிய ஸச்சிதானந்தத் தன்மையை உணருவது
எப்படி? அந்த உணர்ச்சியினிந்து நமுவாது இருப்பது
எப்படி? இதற்கு உபாயங்களாகக் கர்மயோகம், ஞான
யோகம், பக்தியோகம் என்ற மூவகை யோகங்கள் குறிப்

பிடப்படுகின்றன. இவற்றில் 'ஸத்' என்ற ஸ்வரூபத்தைச் சார்ந்திருப்பது கர்மயோகம். ஒரு வீட்டைக் கட்டினாலும், கோட்டை கொத்தளங்களை அமைத்தாலும், இவை எந்நாளும் நிலைத்திருக்கவேண்டுமென்ற எண்ணத்துடன் செய்கிறோம். நமது 'ஸத்' என்ற தன்மை நாம் செய்வதனைத்திலும் பிரதிபலிக்கிறது. பெயரும் வடிவமும் பொருந்திய எதுவும் அப்பெயரையும் வடிவத்தையும் சாசுவதமாக வைத்துக்கொண்டிருக்காது என்பதை மறந்து விடுகிறோம். இந்த உண்மையை உணர்ந்து, செய்வன அனைத்தையும் பகவல்லீலையாக எண்ணி அவன்பால் அர்ப்பணம் செய்துவிடவேண்டும். கர்த்தா (செய்பவன்), கர்மா (செயல்), காரியம் (செயப்படுபொருள்) என்ற மூன்றும் ஒன்றுபடவேண்டும் இது எப்பொழுது உண்டாகுமென்றால் செய்பவன் பரமாத்மாவின் சக்தி அட்சமென்றும், கர்மாவானது அச்சக்தியின் விலாசமென்றும், காரியம் அதே சக்தியின் அட்சமென்றும் உணருவதால் உண்டாகும். இதுவே கர்மயோகம் எனப்படும்.

ஞானயோகம் பரமாத்மாவின் 'சித்' ஸ்வரூபத்தைச் சார்ந்தது. நான்குபேர் பேசிக்கொண்டிருக்கும்பொழுது ஒருவன் சொல்லுவதை மற்றவர்கள் அறிந்துகொள்ள உதவுவது எது? அவர்களுடைய உடல் இந்திரியங்கள் மனம் இவை ஒன்றும் உதவுவதில்லை. ஒருவன் பேசிக் கொண்டிருக்கும்பொழுது கேட்பவன் மனது வேறொன்றை நினைத்துக்கொண்டிருந்தால் சொல்லுவவன் பேச்சையறிய முடியாமல் போய்விடும். ஆகவே மனதிற்கும் அப்பால் அதிநுட்பமான அறிவு ஒன்று, ஒரே தன்மையதாய், கூடியிருப்போர் அனைவரிலும் வளங்கிக்கொண்டிருக்கிறது. அதையே "அறிவினுக்கு அறிவாகி எங்கும் நிறைகின்ற பொருளே" என்கிறார். இதற்கே 'சித்' என்று பெயர் ஒருவனுடைய சித்தம் 'சித்' ரூபியாகிய பரமாத்மாவில் ஒருகுபடுபொழுது ஞானயோகம் உண்டாகிறது. ஞானயோகம் பரமாத்மாவின் சித்ரூபத்தைச்சார்ந்திருக்கிறது.

பக்தியோகத்தில், பக்தன் தன்னை மறந்து பரமானந்தத்தில் ஆழ்ந்து விடுகிறான். இது பரமாத்மாவின் ஆனந்தரூபத்தைச்சார்ந்தது.

பராசக்தியைத் திரிசதீமுலம் உபாஸிப்பது மூன்றுவித யோகத்தையும் ஒழுங்குபடுத்தி அமைந்ததுவேயாகும். பராசக்தியின் நாமாக்களின் அர்த்தத்தை அறிந்துகொண்டு அர்ச்சனை செய்வதால், இன்ன இன்ன நற்பயன்கள் உண்டாகுமென்பதை எடுத்துக்கூற முடியாது.

33. ஸ்ரீவித்யா உபாஸகர்கள் பராசக்தியை ஸ்ரீசக்கரத்தின் அதிஷ்டான தேவதையாகத் தியானித்து ஸ்ரீசக்கரத்தை பூஜாவிதிகளுக்கு இணங்கப் பூஜிக்கிறார்கள். ஸ்ரீசக்கரத்தின் ஸ்வரூபம் பலசுருதியில் ஹயக்ரீவரால் வர்ணிக்கப்பட்டிருக்கிறது. சுருக்கமாகக் கீழ்க்கண்ட சுலோகம் அதை விவரிக்கிறது:—

विन्दुत्रिकोणवसुकोणदशारयुग्ममःवश्रनागदलषोडशपत्रयुक्तम् ।

वृत्तत्रयं च धरणीसदनत्रयं च श्रीचक्रराज उदितं परदेवतायाः ॥

“பிந்து, ஒரு திரிகோணம், அஷ்டகோணம், உள் பத்து கோணங்கள், வெளிப்பத்து கோணங்கள், பதினான்கு கோணங்கள், எட்டுத் தளமுள்ள பத்மம், பதினாறு தளங்களுள்ள பத்மம், மூன்று வட்டங்கள், மூன்று சதுரங்கள் இவைகள் கூடியிருப்பதற்கு ஸ்ரீசக்ர ராஜம் என்று பெயர். அது பரதேவதையினுடையதென்று சொல்லப்படுகிறது.”

குறிப்பு:— ‘வஸுக்கள் எட்டு. ஆகையால் ‘வஸு கோணம்’ என்றால் எட்டுக்கோணம். பதினான்கு மனுக்கள் இருப்பதால், ‘மன்வசர்ம்’ என்பதற்குப்பதினான்கு கோணமென்று பொருள். நாகங்கள் (திக்கஜங்கள்) எட்டாகையால், ‘நாகதளம்’ என்பதற்கு எட்டுத்தளங்கள் என்று பொருள். ‘தரணீஸதனம்’ என்றால் பூபரம்; அதாவது பூ: புல: ஸுவ: என்ற மூன்று வியாஹிருதி

களினால் குறிக்கப்படுகின்றன. 'கோணம்' என்றால் 'திரிகோணம்' (triangle) என்று பொருள். இங்கு அமைப்பை இதிலுள்ள ஸ்ரீசக்கர யந்திரப்படத்தைப் பார்த்துத்தெரிந்துகொள்ளலாம்.

கோணங்களின் மொத்த எண் $1+6+10+10+14=43$. பிந்து நடுத்திரிகோணத்தில் புள்ளியாக விளங்குகிறது. அது பாமானந்த மயம். அதுவே பராசக்தி. நூற்பக்தி மூன்று கோணங்களில் சக்தி தேவதைகள் கத்தார் இடத்தில் இருந்துகொண்டு பராசக்தியின் அம்சங்களாக விளங்கிக் கொண்டு அவள் கட்டளையை எதிர்பார்க்குக்கொண்டிருக்கிறார்கள். அஷ்டதளங்கள் ஐகத்திலுள்ள அஷ்டைசுவரியங்களையும், பதினாறு தளங்கள் பதினாறு கலைகளையும் குறிக்கின்றன. மூன்று வட்டங்கள் ஸத்வ, ரஜஸ், தமோ குணங்களைக் குறிக்கின்றன.

எளந்தரிய லஹரியில் ஸ்ரீ சங்கர பகவத்பாதர்கள் ஸ்ரீ சக்கரத்தைக் கீழ்க்கண்ட (11-வது) சுலோகத்தினால் வர்ணித்திருக்கிறார்கள் :—

चतुर्भिः श्रीकण्ठैः शिवयुवतिभिः पञ्चभिरपि

प्रभिन्नाभिः शम्भोर्नवभिरपि मूलप्रकृतिभिः ।

त्रयश्चत्वारिंशद्वसुदलकलाब्जत्रिवलय-

त्रिरेखाभिः साधं तव भवनकोणाः परिणताः ॥

"அம்ப! நீ வசிக்கும் அரண்மனை திரிகோண ரூபமாக இவ்விதம் அமைந்துள்ளது. அதாவது நான்கு ஸ்ரீ கண்டங்களும், ஐந்து சிவயுவதிகளும் ஒன்றுக்கொன்று இணைக்கப்பட்டிருக்கின்றன. இவை பரமாத்மாவின் ஒன்பது மூல பிரகிருதிகளைக் குறிக்கின்றன. இவற்றினின்றும் 43 கோணங்கள் கிடைக்கின்றன. இவற்றைச் சுற்றி அஷ்டவஸுக்களைக் குறிக்கும் எட்டுத்தளபதமும், பதினாறு கலைகளைக் குறிக்கும் பதினாறுதள பதமும் உள்ளன. இவற்றைச் சுற்றி மூன்று

வட்டங்களும் மூன்று சதுரங்களும் உள்ளன.” ‘ஸ்ரீகண்ட’ மென்பது பாதத்தைக் கீழேயும், சிகரத்தை உயரேயும் வைத்துள்ள முக்கோணம். ‘சிவயுவதி’ என்பது பாதத்தை உயரேயும் சிகரத்தைக் கீழேயும் வைத்துள்ள முக்கோணம். ஐந்து சிவயுவதிகள், பிருதிவி, அப், தேஜஸ், வாயு, ஆகாசம் என்ற ஐந்து தன் மாத்திரைகளையும், நான்கு ஸ்ரீகண்டங்கள் மனம், புத்தி, அகங்காரம், மஹத் என்ற நான்கையும் குறிக்கின்றன. இவைகள் பரமாத்மாவின் மூலப்பிரகிருதிகள். பிருதிவி முதலிய ஐந்தும் ஸ்தூலமானவைகளாகையால் சிகரம் கீழே பொருந்தித் தலைகீழாயுள்ள முக்கோணங்கள். மனம் முதலிய நான்கும் ஸூक्ष்மமானவைகளாகையால் சிகரத்தை உயரே கொண்டனவாய் மேல் நோக்கியவை. இவைகளின் இணைப்பு ஸ்ரீ சக்கரயந்திரத்தின் படத்தினின்றும் விளங்கும். இவ்வித இணைப்பின் கருத்து, ‘பல சுருதி’யில் விளக்கப்பட்டிருக்கிறது. ‘ஜகத்’ என்பது ஒன்பது மூலப்பிரகிருதிகள், அஷ்டவஸுக்கள், பதினாறு கலைகள், மூன்று குணங்கள், ‘பூர்புவஸ்ஸுவ:’ என்ற மூன்று வியாஹ்ருதிகள் இவைகளின் தொகுதியேயாதலால், ஸ்ரீ சக்கரம் ஜகத்தைக் குறிக்கிறது என்பதும் அதன் நடுவிலுள்ள பிந்து வடிவமாகப் பராசக்தி ஜகத்தின் அதிஷ்டான தேவதையாக விளங்குகிறாள் என்ற தத்துவமும் விளங்குகின்றன.

ஸ்ரீ சக்கரத்தின் மூன்று சதுரங்களிலுள்ள நான்கு பக்கங்களிலும் பக்கத்திற்கு ஓர் இடைவெளியாக நான்கு இடைவெளிகள் இருக்கின்றன. இவைகள் முக்தி ஸாதனங்களாகிய நான்கு ஸாதனங்களையும் குறிக்கின்றன. அதாவது கர்மயோகம், ஞானயோகம், பக்தியோகம், ராஜயோகம் எனப்படுவன. ஜகத்தின் காரணமாகிய மாயையை இந் நான்கு வழிகளில் ஏதாவது ஒன்றைப் பின்பற்றி, அகற்றி விட்டால் ஜகத்திற்கு அப்பாலுள்ள நித்தய நிரந்தர சைதன்யானந்தத்தில் ஜீவன் கலந்து விடலாம் என்று உணர்த்தப்படுகிறது.

34. ஸ்ரீ சக்கர யந்திரத்தைச் செய்து பராசக்தியை உபாஸிக்க இயலாதவர்கள் மஞ்சளில் அம்மிகையை அவ்வப் பொழுது ஆவாஹனம் செய்து, த்ரிசதீ மந்த்ரங்களால் அர்ச்சனை செய்வார்கள். சிரத்தைக்குத் தகுந்தவாறு பலப் பிராப்தி உண்டாகும். **हरिद्राकुंकुमादिग्धा** (116) என்ற நாமா பராசக்திக்கு அமைந் உள்ளது; ‘மஞ்சள் குங்குமத்தைப் பூசிக்கொண்டிருப்பவள்’ என்று அர்த்தம். எப்படித் தீபத்தை ஏற்றிப் ‘பரஞ்ஜோதி’ என்று தியானிக்கிறோமோ, அதைப்போல் மஞ்சளைப் பராசக்தியின் பிரதீகமாகத் தியானிக்கலாம். பராசக்திக்குக் ‘கல்யாணி’ என்ற பெயரும் த்ரிசதீயில் இருக்கிறது. அதாவது, ‘ஆனந்த மயமாயிருந்துகொண்டு சோபன பரம்பரையைத்தருபவள்.’ சோபன கர்மாக்களை ஆரம்பிக்கும்பொழுது மஞ்சளையும், அக்ஷதையையும் எடுத்துக்கொண்டு ஆரம்பிக்கிறார்கள். ஆகையால் மஞ்சளில் ஆவாஹனம் செய்துகொண்டு பராசக்தியைப் பூஜை செய்யலாம்.

35. காதவித்யையின் அமைப்பைக் கவனிப்போம். ஸௌந்தர்யலஹரியில் ‘ஹாதி வித்யை’ என்பதை முதலில் வர்ணித்து, ‘காதி வித்யை’ என்பதை ‘ஹாதி வித்யை’யின் சிறிய மாறுபாடாக விளக்கப்பட்டிருக்கிறது. ‘ஹாதி வித்யை’யைப் பற்றிச் சொல்லும் சுலோகம்:—

शिवः शक्तिः कामः क्षितिश्च रविः शीतकिरणः

सरो हंसः शक्रस्तदनु च पगमारहरयः ।

अमी हृल्लेखाभिस्तिसृभिरवसानेषु घटिता

भजन्ते ते वर्णास्तव जननि नामावयवताम् ॥

“அம்ப! சிவம், சக்தி, காமன், பூமி என்ற நான்கும் முதல் தொகுதி. இவற்றின் இறுதியில் ‘ஹ்ரீம்’ என்ற பீஜம் வைக்கப்பட்டிருக்கிறது. சூரியன், சந்திரன், ஸ்மரன் (மன்மதன்) ஹம்ஸம், (பிராணன்) சக்ரன் (இந்திரன்) இவ்வைந்தும் இரண்டாவது தொகுதி. இதன் இறுதியில்

‘ஹீம்’ என்ற பீஜம் மறுபடியும் வைக்கப்பட்டிருக்கிறது. பரா, மாரன் (மன்மதன்), ஹரி (விஷ்ணு) இம்மூன்றும் மூன்றாவது தொகுதி. இதன் இறுதியில் ‘ஹீம்’ காரம் வைக்கப்பட்டிருக்கிறது. இங்குப் பதினைந்தும் உன நாமாவளி என்ற சீரத்தின் உறுப்புகள்.”

‘காதி வித்யை’ என்பது பின்வரும் சுலோகத்தில் விளக்கப்பட்டிருக்கிறது.

स्मरं योनिं लक्ष्मीं त्रितयमिदमाद्ये तव मनो-

निधायैके नित्ये निरवधिमहाभोगरसिकाः ।

जपन्ति त्वां चिन्तामणिपुणनिबद्धाक्षयलयाः

शिवाग्रौ बुद्धन्तः सुरमिशृतधाराहृतिशतैः ॥ ३३ ॥

“அம்ப! அளவற்ற மஹாபோகங்களில் ருசியுள்ளவர்கள் காமதேனுவின் நெய்யைக் கொண்டு ஏகமாயும் நித்யமாயுமுள்ள சிவமென்ற அக்னியில் நூற்றுக்கணக்கான தாரா ஆஹுதிகளை இட்டுக்கொண்டு, உன்னிடம் லயப் பட்ட மனத்துடன், ஆதியில் ‘ஸ்மர’ ‘யோனி’ ‘லக்ஷ்மி’ என்ற மூன்றையும் வைத்துக்கொண்டு, ஸத்வம், ரஜஸ், தமஸ் என்ற மூன்று குணங்களோடு கூடிய சிந்தாமணியைப் போன்ற பஞ்சதசாక్షரீ மூலம் உன்னை ஜபிக்கிறார்கள்”

‘ஸ்மர’ ‘யோனி’ ‘லக்ஷ்மி’ என்ற சக்தியின் பீஜங்கள் ‘க்லீம்’ ‘ஹீம்’ ‘ஸ்ரீம்’ எனப்படுகின்றன. இவை ‘ககாரம்,’ ‘ஏகாரம்,’ ‘ஈகாரம்’ என்றும் சொல்லப் படுகின்றன. ஹாதி வித்யையிலுள்ள முதல் மூன்று அக்ஷரங்களுக்குப் பதில் ‘ககாரம்’ ‘ஏகாரம்’ ‘ஈகாரம்’ என்பவற்றை வைத்துக்கொள்ளுவதால் ‘காதிவித்யை’ கிடைக்கிறது. ஸ்ரீலலிதாதிரிசதீ நாமாவளிகள் ‘காதி வித்யா’ ரூபமாக இருக்கின்றன. ‘ஹாதி வித்யை’யினால் முக்தியும், ‘காதி வித்யை’யினால் ஐஹிகசுகங்களும் பிறகு முக்தியும் விளைவதாகச் சொல்லப்படுகிறது.

பஞ்சதசாஷூரியில் எந்த அஷூரங்கள் சிவ (காமேசுவர) பரமென்றும், எவை சக்தி (காமேசுவரி) பரமென்றும் எவை சிவசக்தி, அதாவது உபயபரமான அஷூரங்களென்றும் 'பலசூத்ரி'யில் விளக்கப்பட்டிருக்கிறது. 'ஷோடசாஷூரி' என்பது பஞ்சதசாஷூரி மந்திரத்தில் பதினாறுவது அஷூரத்தைச் சேர்ப்பதால் கிடைக்கும். இந்த அஷூரத்தை குருமுகமாய்த் தெரிந்துகொள்ளவேண்டும்.

36. முக்கியமாகத் தெரிந்து கொள்ளவேண்டியது ஒன்று உண்டு. பிரஹ்மம், பரமாத்மா, பராசக்தி, பரதேவதை சிவன் சிவா சிவம் முதலியவை அனைத்தும் பரியாய பதங்கள் (synonyms). ஆகையால் இவை மாறி மாறி உபயோகப்படுத்தப்பட்டாலும் ஒரே ஸச்சிதானந்த வஸ்துவையே குறிக்கும் என்பதை ஞாபகத்தில் வைத்துக் கொள்ளவேண்டும்.

37. வெளிப்படையாக ஸ்ரீ சக்கர யந்திரத்தில் பராசக்தியைத் தியானித்துப் பூஜை செய்தல் ஒருபுறம் இருக்க, நமது உள்ளிலும் மூலாதாரம் முதலிய ஆறு சக்கரங்களில் சிவனும் சக்தியும் தங்கள் விலாஸங்களுடன் இருக்கிறார்கள் என்பது ஸௌந்தர்யலஹரியைப் படிப்பவர்கள் தெரிந்து கொள்ளலாம். அந்தக்கிரந்தத்தில் சக்கரங்களை வர்ணிக்கும் சுலோகங்களைப் பார்க்கவும்.

38. ஸ்ரீ லலிதாதிரிசதீயானது ஹயக்ரீவரால் அகஸ்திய முனிவருக்கும் அவர் பதனி லோபா முத்ரைக்கும் உபதேசிக்கப்பட்ட மந்திரம். ஹயக்ரீவர் மஹாவிஷ்ணுவின் அவதாரம். இந்த மந்திரம் ஸ்ரீ பிரஹ்மாண்டபுராணம், உத்தரகண்டத்தில் லலிதோபாக்கியானத்தில் அடங்கியுள்ளது.

திரிசதீநாமாவளிகள் ஸ்தூலமாக சில அர்த்தங்களுடன் கூடியிருந்தாலும், வேதாந்த சாஸ்திரத்திற்குப் பொருந்திய ஸமஸ்க்ரமார்த்தங்கள் நிரயபியுள்ளன. அவற்றை ஸ்ரீமத்

சங்கர பகவத் பாதர்கள் தமது பாஷ்யத்தில் விவரித்திருக்கிறார்கள். சுருதி ஸ்மிருதி வாக்கியங்களுடன் அனைத்தையும் ஊர்ஜிதப்படுத்தியிருக்கிறார்கள். அந்தக் கருத்துக்களையே அநேகமாய்ப் பின்பற்றி த்ரிசதீ மந்த்ரங்களுக்கு இந்த நூலில் தமிழில் அகல உரை எழுதப்பட்டிருக்கிறது.

விளக்கப்படும் வஸ்துவோ ஸலிஷ்மத்திலும் ஸலிஷ்மம் மஹத்தைவிட மஹத்து அஸோரணியான் மஹதோ மஹியான் விளக்கும் கருவியோ மாயா உபாதியுடன் கூடி, தேசகாலங்களினால் கட்டுப்படுத்தப்பட்ட மனம். ஆகையால் எ வ் வ ள வு முயன்றாலும் சரிவர விளக்குதல் சாத்தியமில்லை. ஆகவே சுருதியும்கூட 'यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य मनसा सह' என்று சொல்லிவிட்டது. பகவதவதார புருஷர்களான பகவத் பாதர்களினாலேதான் இதைச் செய்யமுடியும். கணிதத்தில் 0 (zero) என்பதற்கு 'பூஜ்யம்' என்ற பெயர் வழக்கிலிருந்து வருகிறது. அதாவது தனது சொத்தாக (மதிப்பாக) ஒன்றையும் வைத்துக்கொள்ளாவிடினும் பிற எண்களுடைய மதிப்பைக் கணக்கிலடங்காத மடங்கு உயர்த்திவிடுகிறது. '1' என்பதன் பின்னால் இரண்டு பூஜ்யத்தைச் சேர்த்தால் '100' ஆகிவிடுகிறது. பூஜ்யர்களின் தன்மை இதுவே. அவர்களுடைய ஸங்கம் இருந்தால் போதும். அண்டுபவர்களின் செளரவர், மேதையெல்லாம் கணக்கில் அடங்காத வண்ணம் அதிகரித்துவிடும். அதைப்போல் உலகத்தில் ஸாக்ஷிமா த்ராமாக விளங்கிக்கொண்டு பாசக்தி தத்வத்தை லனிதா த்ரிசதீ பாஷ்யரூபமாகப் பிரகாசப்படுத்திய ஸ்ரீமத் சங்கரபகவத் பாதர்களுடன் மானஸிக ஸங்கத்தினாலே இந்தத் தமிழ் அகலவுரை மேன்மையுடன் விளங்க வேண்டுமென்று பிரார்த்திக்கிறேன்.

ओं नमः ॥

आर्पणमस्तु ॥

V. ராமச்சா

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीललितात्रिशतीस्तोत्रम् ॥

॥ पूर्वभागः ॥

ஸ்ரீ லலிதா த்ரிசதீ ஸ்தோத்திரம்
பூர்வபாகம்.

अगस्त्य उवाच —

हयग्रीव दयासिन्धो भगवन् शिष्यवत्सल ।

त्वत्तः श्रुतमशेषेण श्रोतव्यं यद्यदस्ति तत् ॥ १ ॥

அகஸ்த்ய உவாச —

ஹயக்ரீவ தயாஸிந்தோ பகவன் ஸிஷ்ய வத்ஸல 1

த்வத்த: ச்ருதமஸேஷேண ஸ்ரோதவ்யம் யத் யதஸ்தி தத் 11

அகஸ்தியர் சொல்லுற்றார் :—

“ஹயக்ரீவரே ! கருணைக்கடலே ! பகவன் ! சிஷ்யர்களிடம் அன்புமிக்கவரே ! தங்களிடமிருந்து அறிந்துகொள்ளவேண்டியது அனைத்தும் என்னால் கேட்கப்பட்டு அறிந்துகொள்ளப்பட்டது. 1

रहस्यनामसाहस्रमपि त्वत्तः श्रुतं मया ।

इतः परं मे नास्त्येव श्रोतव्यमिति निश्चयः ॥ २ ॥

ரஹஸ்ய நாம ஸாஹஸ்ரமபி த்வத்த: ச்ருதம் மயா 1

இத: பரம் மே நாஸ்த்யேவ ஸ்ரோதவ்யமிதி நிச்சய: 11

(தேவியினுடைய) ஆயிரம் நாமாக்களும், மிகவும் ரஹஸ்ய மாயினும், தங்களிடமிருந்து நான் அறிந்துகொண்டேன். இதற்கு மேல் கேட்டு அறிந்துகொள்ளவேண்டியது ஒன்றுமில்லையென்பது தீர்மானம். 2

तथाऽपि मम चित्तस्य पर्याप्तिर्नैव जायते ।
कात्स्न्यार्थः प्राप्य इत्येव शोचयिष्याम्यहं प्रभो ॥ ३ ॥

ததாபி மம சித்தஸ்ய பர்யாப்திர்நைவ ஜாயதே ।
கார்த்ஸ்ந்யார்தத: ப்ராப்ய இத்யேவ சோசயிஷ்யாம்யஹம் ப்ரபோ ||
ஆயினும், பிரபோ ! பிரயோஜனம் அனைத்தையும் அடைந்தும்
கூட, எனது சித்தத்தில் திருப்தி உண்டாகவில்லையே. இதனால் சாந்தி
யின்றித் துக்கம் மேலிடுகிறதே. 3

किमिदं कारणं ब्रूहि ज्ञातव्यांशोऽस्ति वा पुनः ।
अस्ति चेन्मम तद्ब्रूहि ब्रूहीत्युक्त्वा प्रणम्य तम् ॥ ४ ॥

सूत उवाच —

समालम्बे तत्पादयुगलं कलशोद्भवः ।

கிமிதம் காரணம் ப்ரூஹி ஜ்நாதவ்யாம்:ஸ்தி வா புந: ।
அஸ்தி சேந்மம தத்ப்ரூஹி ப்ரூஹீத்யுக்த்வா ப்ரணம்ய தம் ||
ஸூத உவாச —

समालम्बे तत्पादयुगलं कलशोद्भवः ।

இதன் காரணமென்ன ? தங்களிடம் நான் அறிந்து கொள்ள
வேண்டியது ஏதாவது பாக்கியிருக்கிறதா? இருக்கிறதென்றால் அதையும்
சொல்லுங்கள், சொல்லுங்கள் ” (ஸூதபௌராணிகர் சொன்னார்) என்று
மொழிந்து அவரை ந:ஸ்கரித்து, கலசத்திலிருந்து உண்டான அகஸ்திய
முனிவர் ஹயக்ரீவருடைய இரண்டு பாதங்களையும் பிடித்துக்கொண்டார்.

ह्याननो भीतभीतः किमिदं किमिदं त्विति ॥ ५ ॥

मुञ्च मुञ्चेति तं चोक्त्वा चिन्ताक्रान्तो बभूव सः ।

ஹயானனோ பீதபீத: கிமிதம் கிமிதம் த்விதி ||

முஞ்ச முஞ்சேதி தம் சோக்த்வா சிந்தாக்ரான்தோ பபூவ ஸ: ।

ஹயக்ரீவர் நடுநடுங்கி, “இதென்ன காரியம், இதென்ன காரியம்?”
என்றும் “காலை விடுங்கள், காலை விடுங்கள் ” என்றும் சொல்விச்
சீந்தையில் ஆழ்ந்துவிட்டார். 5

चिरं विचार्य निश्चिन्वन्कृत्यं न मयेत्यसौ ॥ ६ ॥

तूष्णीं स्थितः स्मरन्नाज्ञां ललिताम्बाकृतां पुरा ।

சிரம் விசார்ய நிச்சிவ்வன் வக்தவ்யம் ந மயேத்யஸௌ ॥
தூஷ்ணீம் ஸ்தித: ஸ்மரந்நாக்ஞாம் லலிதாம் பாக்ருதாம் புரா 1

வெகுநேரம் ஆலோசித்து, 'நான் சொல்லவேண்டியது இனி ஒன்றும் இல்லையே' என்று தீர்மானித்து, முன்னொரு காலத்தில் லலிதாம்பிகையால் இடப்பட்ட கட்டளை யை நினைத்துக்கொண்டு மௌனமாக இருந்தார். 6½

प्रणम्य विप्रं स मुनिस्तत्पादावत्यजन्स्थितः ॥ ७ ॥

वर्षत्रयावधि तदा गुरुशिष्यौ तथा स्थितौ ।

तच्छृण्वन्तश्च पश्यन्तः सर्वे लोकाः सुविस्मिताः ॥ ८ ॥

ப்ரணமய விப்ரம் ஸ முனிஸ்தத்பா தாவத்யஜன் ஸ்தித: ॥
வ்ஷத்ரயாவதி ததா குருசிஷ்யௌ ததா ஸ்திதௌ 1
தச்ச்ருண்வந்தச்ச பச்யந்த: ஸர்வே லோகா: ஸுவிஸ்மிதா: ॥

அகஸ்திய முனிவரும் ஹயக்ரீவருடைய பாதங்களை விடாமல் அவரை வணங்கிக்கொண்டிருந்தார். 7

மூன்று வருஷ காலம் இவ்வண்ணமிருந்த குரு சிஷ்யர்களைப் பார்த்தும், அவர்களைப்பற்றிக் கேட்டும், மக்கள் அனைவரும் வியப்பை அடைந்தனர். 8

ततः श्रीललितादेवी कामेश्वरसमन्विता ।

प्रादुर्भूय हयग्रीवं रहस्येवमचोदयत् ॥ ९ ॥

தத: ஸ்ரீலலிதாதேவி காமேச்வரஸமந்விதா 1
ப்ராதுர்பூய ஹயக்ரீவம் ரஹஸ்யேவமசோதயத் ॥

பிறகு, ஸ்ரீ லலிதாதேவி காமேசுவருடன் ஹயக்ரீவர் முன் தோன்றி, ரஹஸ்யமாகக் கீழ்கண்டவாறு சொன்னார். 9

श्रीदेवुवाच —

अश्वाननावयोः प्रीतिः शास्त्रविश्वासिनि त्वयि ।
राज्यं देयं शिरो देयं न देया षोडशाक्षरी ॥ १० ॥

ஸ்ரீதேவ்யுவாச —

அச்வாநநாவயோ: ப்ரீதி: சாஸ்த்ரவிச்வாஸிநி த்வயி 1
ராஜ்யம் தேயம் சிரோ தேயம் ந தேயா ஷோடசாக்ஷரீ 11

ஸ்ரீதேவீ சொல்லுவது:—

“குதிரை முகத்தோனே ! (ஹயகர்வனே !) உமக்கு சாஸ்திரங்
களில் பக்தியும் நம்பிக்கையும் அதிகம். உம்மிடத்தில் எங்களுக்கு
மிகுந்த அன்பு. ஆட்சியைக் கொடுக்கலாம். சீரஸ்சையும் கொடுக்
கலாம். ஷோடசாக்ஷரீ (16 அக்ஷரங்கள் பொருந்திய) வித்யையை
மட்டும் கொடுக்கலாகாது.

10

स्वमातृजारवद्रोप्या विद्यैषेत्यागमा जगुः ।
ततोऽतिगोपनीया मे सर्वपूतिकरी स्तुतिः ॥ ११ ॥

मया कामेश्वरेणापि कृता संगोपिता भृशम् ।

ஸ்வமாத்ர ஜாரவத் கோப்யா வித்யைஷேத்யாகமா ஜகு: 1

ததோதிகோபநீயா மே ஸர்வபூர்த்திகரீ ஸ்துதி: 11

மயா காமேச்வரேணாபி க்ருதா ஸங்கோபிதா ப்ருசம் 1

தன் தாயின் கற்புக்குத் (எதிர்பாராதவிதத்தில்) தீங்கு ஏற்பட்டு
விட்டால், அதை எவ்வளவு மறைவாக ஒருவன் வைத்துக்கொள்ளுவானோ
அவ்வளவு மறைவாக இந்த (ஷோடசாக்ஷரீ) வித்யையை
வைத்துக்கொள்ளவேண்டுமென்று வேதங்கள் கூறுகின்றன.

என்னாலும் காமேச்வரராலும் இயற்றப்பட்டு ரஹஸ்யமாக
வைத்துக்கொண்டிருக்கிற, எல்லா அபிஷ்டங்களையும் நிறைவேற்றிக்
கொடுக்கும் என் ஸ்தோத்திரத்தை அதைக் காட்டிலும் மிகவும்
ரஹஸ்யமாக வைத்துக்கொள்ளவேண்டும்,

11½

मदाज्ञया वचोदेव्यशक्रुर्नापसहस्रकम् ॥ १२ ॥

आवाभ्यां कथिता मुख्या सर्वपूर्तिकरी स्तुतिः ।

सर्वक्रियाणां वैकन्यपूर्तिर्यज्ञपतो भवेत् ॥ १३ ॥

सर्वपूर्तिकरं तस्मादिदं नाम कृतं मया ।

तद्ब्रूहि त्वमगस्त्याय पात्रमेव न संशयः ॥ १४ ॥

மதாக்குயா வசோதேவ்யச்சக்ருர்நாம ஸஹஸ்ரகம் ॥

ஆவாப்யாம் கதிதா முக்யா ஸர்வபூர்த்திகரீ ஸ்துதி: ।

ஸர்வக்ரியாணாம் வைகல்யபூர்த்திர்யஜ்ஜபதோ பவேத் ॥

ஸர்வபூர்த்திகரம் தஸ்மாதிதம்-நாம க்ருதம் மயா ।

தத்ப்ருஹி த்வமகஸ்த்யாய பாத்ரமேவ ந ஸம்ஸ்ய: ॥

எங்கள் கட்டளைக்கு இணங்கி வாக் தேவதைகள் (எனது) ஸஹஸ்ரநாமங்களைச் செய்தார்கள். ஆனால் முக்கியமாக விளங்கும் இந்த 'ஸர்வபூர்த்திகரீ' என்ற ஸ்துதியானது எங்களால் இயற்றப் பட்டது.

12½

எந்தக்கர்மாவைச் செய்தாலும், அதில் (அறிந்தோ அறியாமலோ) ஏற்படும் குற்றங்குறைகள் அனைத்தும் இந்த ஸ்தோத்திரத்தை ஜபம் செய்த மாத்திரத்தில் நீங்கிவிடும். கர்மாவும் பூர்த்தியடையும். இந்தக் காரணத்தால் இந்த ஸ்துதிக்கு 'ஸர்வபூர்த்திகரம்' என்ற பெயர் என்னால் கொடுக்கப்பட்டது. இதைப் பெறுவதற்கு அகஸ்தியர் தகுதியுள்ளவர். ஆகையால் இந்த ஸ்தோத்திரத்தை நீர் அகஸ்தியருக்குச் சொல்லும்.

14

पत्न्यस्य लोपामुद्राख्या मामुपास्तेऽतिभक्तितः ।

अयं च नितरां भक्तस्तस्मादस्य वदस्व तत् ॥ १५ ॥

பத்ந்யஸ்ய லோபாமுத்ராக்க்யா மாமுபாஸ்தே஽திபக்தித: ।

அயம் ச நிதராம் பக்தஸ்தஸ்மாதஸ்ய வதஸ்வ தத் ॥

இவருடைய மனைவியாகிய லோபாமுத்ரை என்னிடம் வியக்கத் தக்க பக்தியுடன் கூடி, என்னை உபாஸிக்கிறான். இந்த அகஸ்தியரும்

என்னிடம் மிகுந்த பக்தி கொண்டவர். ஆகையால் இவருக்கு இந்த ஸ்தோத்திரத்தை நீர் சொல்லவேண்டும். 15

अमुञ्चमानस्त्वत्पादौ वर्षत्रयमसौ स्थितः ।

एतज्ज्ञातुमतो भक्त्या हीदमेव निदर्शनम् ॥ १६ ॥

அமுஞ்சமானஸ்த்வத்பாதௌ வர்ஷத்ரயமஸௌ ஸ்தித: ।

ஏதத் ஞாதுமதோ பக்த்யா ஹீதமேவ நிதர்ஸநம் ॥

இந்த வித்யையைப் பெற்றுக்கொள்ள வேண்டுமென்று மூன்று ஆண்டுகளாக உமது பாதங்களை விடாமல் பிடித்துக் கொண்டிருக்கிறு ரன்றோ ! இதுவே இவர் பக்திக்கு அத்தாட்சி. 16

चित्तपर्याप्तिरेतस्य नान्यथा संभविष्यति ।

सर्वपूर्तिकरं तस्मादनुज्ञातो मया वद ॥ १७ ॥

சித்த பர்யாப்திரேதஸ்ய நான்யதா ஸம்பவிஷ்யதி ।

ஸர்வபூர்த்திகரம் தஸ்மாதநுக்ஞாதோ மயா வத ॥

வேறு எவ்விதத்திலும் இந்த அகஸ்தியருக்கு மனச்சாந்தி உண்டாகாது. ஆகையால் ஸர்வபூர்த்திகரீ வித்யையை இவருக்கு உபதேசிப்பாயாக. அதற்கு நான் அனுமதி கொடுக்கிறேன் ". 17

सूत उवाच —

इत्युक्त्वाऽन्तरधादम्बा कामेश्वरसमन्विता ।

अथोत्थाप्य हयग्रीवः पाणिभ्यां कुम्भसंभवम् ॥ १८ ॥

संस्थाप्य निकटे वाचमुवाच भृशविस्मितः ।

ஸூத உவாச—

இத்யுக்த்வா஽ந்தரதாதம்பா காமேச்வர ஸமன்விதா ।

அதோத்தாப்ய ஹயக்ரீவ: பாணிப்யாம் கும்பஸம்பவம் ॥

ஸம்ஸ்தாப்ய நிகடே வாசமுவாச ப்ருஸிஸ்மித: ।

ஸூதபௌரானிகர் சொல்லுவது:—

இவ்வண்ணம் உரைத்த பின்னர் காமேசுவரருடன் அம்பிகை மறைந்துவிட்டாள். பின்பு ஹயக்ரீவர் அகஸ்தியரைக் கையினால் தூக்கி

அண்டையில் அயர்த்தி அளவிலா வியப்புடன் பின்வருமாறு சொல்லுற்றார்.

184

हयग्रीव उवाच—

कृतार्थोऽसि कृतार्थोऽसि कृतार्थोऽसि घटोद्भव ॥ १९ ॥

ஹயக்ரீவ உவாசு —

க்ருதார்த்தோஸி க்ருதார்த்தோஸி க்ருதார்த்தோஸி கடோத்பவ ॥

ஹயக்ரீவர் சொன்னது :—

“கும்ப முனிவரே ! நீர் க்ருதார்த்தர் ஆகிவிட்டீர். வாழ்க்கைப் பயனை அடைந்துவிட்டீர். இம்முன்று ஆண்டுகளில் செய்த தவத்தின் நற்பயனை எய்திவிட்டீர்.

19

त्वत्समो ललिताभक्तो नास्ति नास्ति जगत्त्रये ।

येनागस्य स्वयं देवी तव वक्तव्यमन्वशात् ॥ २० ॥

த்வத்ஸமோ லலிதாபக்தோ நாஸ்தி நாஸ்தி ஜகத்த்ரயே ।

யேநாகஸ்தய ஸ்வயம் தேவீ தவ வக்தவ்யமந்வஸாத் ॥

அகஸ்திய முனிவரே ! முவுலகிலும் உமக்கு இணையான (லலித தேவியின்) பக்தர் இல்லை, இல்லை. ஏனென்றால், தேவியே நேரில் தோன்றி உமக்கு உபதேசிக்க வேண்டியதை உபதேசிக்கும்படி ஆணையிட்டிருக்கிறாள்-

20

सच्छिष्येण त्वया चाहं दृष्टवानसि तां शिवाम् ।

यतन्ते दर्शनार्थाय ब्रह्मविष्ण्वीशपूर्वकाः ॥ २१ ॥

ஸச்சிஷ்யேண த்வயா சாஹம் த்ருஷ்டவானஸ்மி தாம் ஸிவாம் ।

யதந்தே தர்ஸநார்த்தாய ப்ரஹ்மவிஷ்ணுவீஸ்பூர்வகா: ॥

எந்த தேவியை நேரில் காண, மும்முர்த்திகள் முதலியோர் முயலுகின்றனரோ அந்த மங்களமுர்த்தியாகிய தேவியை உத்தம சிஷ்யராகிய உம் மூலம் நானும் தர்சனம் செய்தேன்.

21

अतः परं ते वक्ष्यामि सर्वपूर्तिकरं स्तवम् ।

यस्य स्मरणमात्रेण पर्याप्तिस्ते भवेद्भूदि ॥ २२ ॥

அத: பரம் தே வக்ஷ்யாமி ஸர்வபூர்த்திகரம் ஸ்தவம் 1

யஸ்ய ஸ்மரண மாத்ரேண பர்யாப்திஸ்தே பவேத் ஹ்ருதி ॥

இனிமேல் ஸர்வபூர்த்திகரீ ஸ்துதியை உமக்கு உபதேசிக்கிறேன்.
இதை நினைத்த மாத்ரிரத்தில் உமது இருதயத்தில் திருப்தியும் சாந்தியும்
நிலவும். 22

रहस्यनामसाहस्रादपि गुह्यतमं मुने ।

आवश्यकं ततोऽप्येतल्ललितां समुपासितुम् ॥ २३ ॥

तदहं संप्रवक्ष्यामि ललिताम्बानुशासनात् ।

ரஹஸ்ய நாம ஸாஹஸ்ராதபி குஹ்யதமம் முநே ।

ஆவச்யகம் ததோப்யேதத் லலிதாம் ஸமுபாஸிதும் ॥

ததஹம் ஸம்ப்ரவக்ஷ்யாமி லலிதாம்பாநுஸாஸநாத் ।

முனிவரே ! தேவீ ஸஹஸ்ரநாமத்தைக் காட்டிலும் இது ரகஸ்ய
மானது. ஆகையால் லலிதா தேவியை உபாஸிக்க இது ஸஹஸ்ர
நாமத்தைக் காட்டிலும் முக்கியத்வம் வாய்ந்தது. 23

இந்த வித்யையை லலிதாம்பாளுடைய கட்டளைக்கு இணங்கித்
தெளிவாக உரைக்கிறேன். 23½

श्रीमत्पञ्चदशाक्षर्याः कादिवर्णक्रमान्मुने ॥ २४ ॥

पृथग्विंशतिनामानि कथितानि घटोद्भव ।

आहत्य नाम्नां त्रिशती सर्वसंपूर्तिकारिणी ॥ २५ ॥

ஸ்ரீமத்பஞ்சதஸாக்ஷரீயா: காதிவர்ண க்ரமான் முநே ॥

ப்ருதக் விம்சதி நாமாநி கதிதானி கடோத்பவ 1

ஆஹத்ய நாமநாம் த்ரிஸூதீ ஸர்வ ஸம்பூர்த்தி காரிணீ ॥

ஸ்ரீமத் பஞ்சதஸாக்ஷரீ மந்திரத்திலுள்ள 'க' முதலான 15 அக்ஷரங்
களில் வரிசையாக ஒவ்வொரு அக்ஷரத்தையும் முதன்மையாகக்
கொண்டது 20 நாமாக்கள். இவ்வாறு 15 அக்ஷரங்களுக்கும் (20×15)
300 நாமாக்கள் இந்த ஸர்வஸம்பூர்த்திகர ஸ்தோத்ரத்தில் கூறப்பட்டு
இருக்கின்றன.

रहस्यातिरहस्यैषा गोपनीया प्रयत्नतः ।

तां शृणुष्व महाभाग सावधानेन चेतसा ॥ २६ ॥

ரஹஸ்யாதிர்ஹஸ்யைஷா சோபந்யா ப்ரயத்னத: 1

தாம் ச்ருணுஷ்வ மஹாபாக ஸாவதானேன சேதஸா ॥

இந்த வித்யை மிக மிக ரஹஸ்யமானது. கண்ணுங்ருத்துமாகக் காக்கப்படவேண்டும். சிறந்த பாக்கியம் பொருந்தியவரே! சித்தத்தைக் குவித்து இந்த வித்யையைக் கேளும். (26)

केवलं नामबुद्धिस्ते न कार्या तेषु कुम्भज ।

मन्त्रात्मकत्वमेतेषां नाम्नां नामात्मताऽपि च ॥ २७ ॥

கேவலம் நாமபுத்திஸ்தே ந கார்யா தேஷு கும்பஜ 1

மந்த்ரா தமகத்வமேதேஷாம் நாம்நாம் நாமாதமதாபி ச ॥

இந்த (முன்னூறு) நாமாக்களும் கேவலம் பெயர்கள் போன்றவைபல்ல. அவ்விதம் அவற்றை நினைக்கலாகாது. அகஸ்திய முனிவரே! இவைகள் நாமாக்களாயிருந்தாலும் எல்லாம் மந்திரங்கள். (27)

तस्मादेकाग्रमनसा श्रोतव्यं च त्वया सदा ।

தஸ்மாதேகாக்ரமநஸா ச்ரோதவ்யம் ச த்வயா ஸதா 1

ஆகையால் மனத்தை ஒரே நிலையில் நிறுத்திக் கொண்டு இம் மந்திரங்களை நீர் கேட்கவேண்டும். (27½)

सूत उवाच—

इत्युक्त्वा तं हयग्रीवः प्रोचे नामशतत्रयम् ॥ २८ ॥

ஸூத உவாச—

இத்யுக்த்வா தம் ஹயக்ரீவ: ப்ரோசே நாமஸதத்ரயம் ॥

ஸூதபௌராணிகர் சொல்வது:—

“இப்படி உரைத்தபின் ஹயக்ரீவர் தேவியின் முன்னூறு நாமங்களாகிய மந்திரங்களை அகஸ்தியருக்கு உபதேசித்தார் ”. (28)

॥ स्तोत्रभागः ॥

ककाररूपा कल्याणी कस्याणगुणशालिनी ।

कस्याणललितया कमनीया कलावती ॥ १ ॥

ஸ்தோத்ர பாகம்.

ககாரரூபா கல்யாணி கல்யாண குணசாலினி ।

கல்யாண லலிதா கமனியா கலாவதி ॥

ककाररूपा ।

ककाररूप

(1)

அர்த்தம் 1. 'க' என்ற எழுத்தின் வடிவம் யாண ரூபகப் படுத்துகிறதோ அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம் :—வடமொழியிலும் தென்மொழியிலும் (क) 'க' என்பது முதல் மெய்யெழுத்து. 'க' என்ற மெய்யுருபுடன் 'அ' என்ற உயிரைச் சேர்ப்பதால் 'க' என்ற சப்தம் கிடைக்கிறது. இந்த 'க' என்ற எழுத்து பதங்களிலும், வாகத்யங்களிலும் தொகுககப் பட்டுக் கருத்தை வெளிவிட உபயோகப்படுகிறது. உடல் (மெய்) என்ற உருவத்துடன் உயிர் இணைந்து இருப்பதால் சிருஷ்டியில் தோன்றும் எல்லாப் பொருள்களின் அசையும் செயல்களும் உண்டாகின்றன. பராசக்தி உடலாகவுட, உயிராகவும் இருந்து அனைத்தையும் இயக்குமாறு செய்களுள். இந்த உண்மையை விளக்கும் 'க' என்ற வடிவமாய் அவள் விளங்குகளுள்.

அர்த்தம் 2. "காதிவித்யா" ரூபமாக இருப்பவள்.

விவரணம் :— "காதிவித்யா" என்பதைப்பற்றி முன்னுரையில் பார்க்கவும். அந்த மந்திரமே அம்பிகையின் சாரம்.

அர்த்தம் 3. 'ஹிரண்ய கர்ப்ப' ரூபமாயிருக்கும் பராசக்தி.

விவரணம் :—உலகங்கள் தோன்றுவதற்கு முன் அவைகள் 'ஹிரண்ய கர்ப்ப' உருவத்தில் அமைந்திருந்தன வென்றும், அந்த நிலையில் பராசக்தி ஹிரண்ய கர்ப்ப உருவத்துடன் அடைங்களைத் தோற்றுவித்து அவைகளைக் காத்தாள் என்றும் சொல்லப்படுகிறது.

அர்த்தம் 4. 'ஜல' உருவமாக நிற்பவன்.

விவரணம் :— பஞ்சபூதங்களில் ஜலமானது உலகங்கள் ஜீவிப்பதற்கு முக்ய ஆதாரமாய் இருப்பதால், ஜல வடிவமாய்ப் பராசக்தி இருக்கிறாள் என்று பொருள்.

அர்த்தம் 5. 'சிரஸ்' என்ற அங்கமாய் இருப்பவன்.

விவரணம் :— சிரஸ்ஸில் அமிருதம் இருப்பதாகவும், குண்டலினி சக்தியை தரலாதாரத்திலிருந்து எழுப்பி 'ஸ்வாதிஷ்டானம்' 'மணியூகம்' முதலிய சக்ரங்களின் வழியாக, சிரஸ்ஸில் இருக்கும் 'ஸஹஸ்ரராம்' என்று சொல்லப்படும் ஆயிரம் தளங்களுள்ள சக்ரத்தில் சேர்த்தால், ஜீவன் ஈச்சுரன் போலாகிவிடுகிறான் என்றும் யோக சாஸ்திரத்தில் சொல்லப்படுகிறது. அதுபோல் 'க' என்ற எழுத்து, காதவித்யா மந்திரத்தில் முதல் எழுத்தாக நின்று கொண்டு தலைமை வகித்து உபாஸகனுக்குச் சிவபாவத்தைக் கொடுக்கிறது.

அர்த்தம் 6. ஸுகருபமாக விளங்குபவன்.

விவரணம் :— தஹராகாசத்தில் விளங்கும் ஆனந்த ரூபமான ப்ரஹ்மத்தில் எவ் லோருக்கும் இயற்கையாகவே ப்ரீதி ஏற்படுவதுபோல், யாவரும் பிரியப்படும் காதவித்யையில் முதல் எழுத்தாயிருப்பதால் ககாரமும் உயர்ந்தது. அந்த ககாரரூபமாக அம்பாள் விளங்குகிறாள்.

'ககாரரூப' என்பது 'க' என்ற அக்ஷரத்தின் பொருளாக நிற்பவள் என்பதை குறிக்கிறது. ககாரத்திற்கு கோசத்தில் ஹிரண்ய கர்ப்பர், ஜலம், சிரஸ், ஸுகம் முதலான பொருள்கள் கூறப்பட்டிருக்கின்றன. ஆகையால் அவைகளின் உருவாக இருப்பவளென்று கிடைக்கிறது.

ओं ककारूपायै नमः ।

ஓம் ககார ரூபாயை நம:

1

कल्याणी ।

கல்யாணி

(2)

ஆனந்தரூபியாக விளங்குபவள்.

விவரணம் :— தைத்திரீய உபநிஷத்தில், 'பிரம்மாணந்தவக்ஷி' யில் யௌவனம், வித்தியு, தாயபலம், மனோபலம், இந்திரியக் கட்டுப்பாடு,

இவை அனைத்தும் பொருந்திய ஏக சக்ராதிரிபதியினுடைய ஆனந்தத்தை மனுஷ்யானந்தம் என்று கூறி, அநிவிபந்து ஆரம்பித்து மனுஷ்ய கந்தர்வர், தேவகந்தர்வர், பித்ருக்கள், ஆஜாந தேவர், நர்மதேவர், தேவர், இந்திரன், பிருஹஸ்பதி, பிரஜாபதி இவர்களுடைய ஆனந்தம் படிப்படியாக நூறுமடங்கு அதிகரித்தது என்று உரைத்து பிரஹ்மானந்தமே ஆனந்தத்தின் உயர்ந்த எல்லை (**परा काष्ठा**) என்று கூறப்பட்டிருக்கிறது. இந்த ஆனந்தம் ஜீவர்களிடம் அஞ்ஞான உபாதியினால் மறைக்கப்பட்டு ஆங்காங்கு சிறிது காணப்படுகிறது. ப்ரஹ்மானந்தக் கடலின் ஒரு திவிலைதான் உலகிலுள்ள ஆனந்தமெல்லாம். பராசக்தியின் ஸ்வரூபம் பிரம்மானந்தம். ¹ '**विद्यानमानन्दं ब्रह्म**' என்று உபநிஷத் கூறுகிறது.

ओं कल्याण्यै नमः ।

ஓம் கல்யாண்யை நம:

2

कल्याणगुणशालिनी ।

कल्याणकुणसावित्री

(3)

(i) ஸுகத்தை உண்டுபண்ணும் குணங்கள் யாருடைய உடமையினின்று சோபிக்கின்றனவோ அவள்.

விவரணம் :— கல்யாண குணங்கள் என்பன ஸுகத்தை உண்டு பண்ணும் குணங்கள். அவையாவன:— இச்சாசக்தி, க்ரியாசக்தி, ஞானசக்தி, அனைத்தையும் அடக்கியாளும் தன்மை (ஸ்ர்வேச்வரத்வம்), ஒப்பற்ற அழகு முதலியன. இவைகள் பராசக்தியின் உடைமையில் இருப்பதால்தான் சோபிக்கின்றன என்பது கருத்து.

(ii) கல்யாண குணங்கள் யாரைப் பிரகாசப்படுத்துகின்றனவோ அவள்.

விவரணம் :— பராசக்தி சுத்த சைதன்ய வடிவமாயிருப்பினும், முற்கூறிய கல்யாண குணங்களினால் நமது அறிவுக்கு விளங்குகிறாள் என்று பொருள்.

ओं कल्याणगुणशालिन्यै नमः ।

ஓம் கல்யாண குணசாலின்யை நம:

3

कल्याणशैलनिलया ।

कल्याणशैलनिलया

(4)

1. பிருஹதாரண்யக உபநிஷத் 3-9-28

(i) மலைபோல் ஆனந்தமே கனமாக (கெட்டியாக) உள்ள ஸ்வஸ்வரூபத்தில் வளர்ப்பவன்.

விவரணம்:—பராசக்தி ஆனந்தஸ்வரூபினி, அவளைத் தாங்கும் பொருள் வேறு கிடையாது. ஆனந்த ஸ்வரூபமான தன்னில் தானே இருப்பவனாகக் கருதப்படுகிறாள்.

¹स भगवः कस्मिन् प्रतिष्ठित इति स्वे महिम्नि ॥

‘பரமாத்மாவிற்கு ஆதாரம் எது? — தானே தான் தனக்கு ஆதாரம்’.

(ii) ஆனந்தமயகோசத்தை இந்நபிடமாக உடையவன்.

விவரணம்:—கல்யாணம் என்றால் ஆனந்தம். இது மலைபோல் கெட்டியாயிருப்பது ஆனந்தமயகோசம். ஒவ்வொரு ஜீவனிடத்திலும் அன்னமயம், ப்ராணமயம், மனோமயம், விஞ்ஞானமயம், ஆனந்தமயம் என்று ஐந்து கோசங்கள் இருக்கின்றன.

(iii) ஸுவர்ண மலையாகிய மேருபர்வத்தின் மத்ய சிகரத்தில் வளர்ப்பவன்.

ओं कल्याणशैलनिलयायै नमः ।

ஓம் கல்யாண ஸைல நிலயாயை நம:

4

कमनीया ।

கமநீயா

(5)

(i) பரமானந்த ஸ்வரூபினியாயிருப்பதால் எல்லோராலும் பிரியப்படத்தக்கவள்.

விவரணம்:—² को ह्येवान्याकः प्राण्यात् यदेव आकाश आनन्दो न स्यात् । என்பது ச்ருதி வசனம். இதன் பொருள் ‘பரமானந்தரூபி எங்கும் நிறைந்திருக்காவிடில், யாரால் ஜீவிக்கமுடியும்? யாரால் அசைய முடியும்?’ என்பது. எல்லோரும் ஜீவிக்க ஆசைப்படுவதால் ஆனந்த ரூபினியாகிய பராசக்தியினிடத்தில் யாருக்கும் அளவற்ற பிரேமை ஏற்படுகிறது.

(ii) ஸுகத்தை விரும்புபவர்களுடைய மனத்தை இழுக்கிறவள்.

விவரணம்:—அனைவரும் ஸுகத்தையடைய ஆசைப்படுகின்றனர். மாயையில் கட்டுண்ட மாந்தர்கள் வாழ்க்கையில் ஸுகத்தையடைய

1. சாந்தோக்யம் 7-24

2. தைத்திரீய உபநிஷத் ஆனந்தவல்லி 4-6.

இஷ்டதேவதைகளை பக்தியுடனும் மிகுந்த பிரியத்துடனும் பூஜிக்குகிறார்கள். இவர்களுக்குப் பலனைக்கொடுத்து ஆசையைப் பூர்த்தி செய்வது பராசக்தியே. ஆகையால் அவர்களின் மனத்தைத் தன்பால் இழுக்கும் சக்தியுடையவனாகக் கருதப்படுகிறான்.

ஞானிகளுக்கோவெனில், அவர்கள் ஆசையனைத்தையும் துறந்த போதிலும், பராசக்தியைத் தியானிப்பதில், அவர்கள் பரமானந்தத்தை அடைவதால், அவர்களுடைய மனதையும் இழுக்கிறான் என்றவாறு.

ओं कमनीयायै नमः ।

ஓம் கமநீயாயை நம:

5

कलावती ।

கலாவதீ

(6)

(i) அறுபத்துநான்கு கலைகள் கொண்ட வித்யாருபினி.

(ii) (அடியவர்களுக்கருள்புரிய) சிரஸு, கை முதலிய அவயவங்களுடன் கூடியவள்.

(iii) சந்திரனுடைய 16 கலைகளின் உருவமாக இருப்பவள்.

விவரணம்:— மேற்கூறிய மூன்றும் பராசக்தியின் அளவற்ற மஹிமைகளின் அம்சங்கள். உபாஸகன் எளிதில் தியானிப்பதற்காக இந்த உருவங்களுடன் கூடியிருப்பதாய்ப் பராசக்தி சொல்லப்படுகிறான்.

சந்திரகலைகள், சூக்ஷ்மத்திலிருந்து ஸ்தூலம் விளைவதையும், ஸ்தூலம் சூக்ஷ்மமாகும் தன்மையையும் குறிக்கின்றன.

ओं कलावत्यै नमः ।

ஓம் கலாவத்யை நம:

6

कमलाक्षी कल्मषघ्नी करुणामृतसागरा ।

கமலாக்ஷீ கல்மஷக்நீ கருணாம்ருதஸாகரா ।

कदम्बकाननवासा कदम्बकुसुमप्रिया ॥ २ ॥

கதம்பகானனவாஸா கதம்பகுஸுமப்ரியா ॥

कमलाक्षी ।

கமலாக்ஷீ

(7)

(i) தாமரை மலர்களுக்கொப்பான இரு கண்களுடன் கூடியவள்

ஸ்தோத்திரம்

15

(ii) கமலா என்ற சொல் லக்ஷ்மியைக் குறிக்கும். அக்ஷி என்ற பதம் கண்ணும் ஏற்படும் ஞானத்தைச் சொல்கிறது. ஆகவே லக்ஷ்மியைப் பற்றிய ஞானமுள்ளவள் என்று பொருள்.

(iii) ('கமலா' என்ற பதம் இவ்வுலகின் கண்ணும் மறு உலகின் கண்ணும் உள்ள ஐச்வர்யங்களைக் குறிப்பதாகப் பொருள் வைத்து) இருவித ஐச்வர்யங்களையும் தரும் தன்மை வாய்ந்த இரு கண்களுடன் கூடியவள். தன் பார்வையாலேயே எல்லா உயர்ந்த ஐச்வர்யங்களையும் தருபவள்.

ओं कमलाक्ष्यै नमः ।

ஓம் கமலாக்ஷ்யை நம:

7

कल्मषघ्नी ।

கல்மஷக்ஷ்ணீ

(8)

(i) பாபங்களை நாசம் செய்பவள்.

(ii) பிரஹ்ம வித்யை என்ற ஞானாகுணியில் எல்லாவிதமான கர்மங்களும் எரிககப்பட்டு அழிவின்றனவாதலால் அத்தகைய பிரஹ்ம வித்யாருபினிபாக இருக்கிறவள்.

விவரணம் :— பிரஹ்ம வித்யை மஹா வாக்யங்களை விசாரணை செய்வதால் உண்டாகிறது. மஹா வாக்யங்களாவன :— ¹ तत्त्वमसि (தத்வமஸி) ² अहम् ब्रह्मास्मि (அஹம் பிரஹ்மாஸ்மி) ³ अयं आत्मा ब्रह्म (அயம் ஆத்மாப்ரஹ்ம) ⁴ ब्रह्मानं ब्रह्म (ப்ரக்ஞானம்ப்ரஹ்ம).

ओं कल्मषघ्न्यै नमः ।

ஓம் கல்மஷக்ஷ்ண்யை நம:

8

करुणामृतसागरा ।

கருணாமுதஸாகரா

(9)

(i) கருணையினால் உண்டாகும் மோகரூபமான அமிருதம் நிறைந்த ஸமுத்திரம்.

-
1. ஸாமவேதம்; 2. யஜுர்வேதம்; 3. அதர்வணவேதம்;
4. ருக்வேதம்.

விவரணம் :—அமிருத ஸமுத்திரம், தான் அமிருத ரூபமாய் இருப்பதுடன், தன்னினின்று கிளம்பும் அமிருத மேகத்தினால் அமிருத மழையைப் பொழியும்படி செய்து, அதனால் உலகங்ஙளைத் தையும் உய்ப்பிக்கிறது. அதுபோல் பராசக்தி அமிருத ஸ்வரூபமாயிருந்து கொண்டு, எவ்வெவர், எந்த எந்தக் கர்மாவையோ உபாஸனையையோ செய்கிறார்களோ, அந்த அந்தக் கர்மா உபாஸனைகளுக்கு விதித்துள்ள பலன் கிடைக்கும்படி செய்கிறாள். கருணை என்றால் பக்தர்களை ரக்ஷிக்க வேண்டும் என்ற ஞானம், பராசக்தியின் கருணை எல்லோருக்கும் அமிருதம்போல் இருந்துகொண்டு வகுப்பு வேறுபாடின்றி, எல்லோராலும் நாடப்படுவதால் ஸமுத்திரத்திற்கு ஒப்பிடப்பட்டது.

(ii) (அழிபாப் புகழுடன்) ப்ரஹ்ம லோகத்திற்கு ஸகர புத்திரர்கள் செல்வதற்கு காரணமாயுள்ள கருணை நிரம்பியவள்.

(iii) ஸமுத்திரத்திற்கு அழியாத்தன்மை கிடைத்தது, பாகீரதீ என்ற கங்கை அதனுடன் சேருவதாலேயே. பராசக்தியின் கருணை, இப்படிச்செய்த பாகீரதியின் உருவமாக இருந்தது என்று பொருள்.

ओं करुणामृतसागरायै नमः ।

ஓம் கருணாமருத ஸாகராயை நம:

9

कदम्बकाननवासा ।

கதம்ப காநநாவாஸா

(10)

‘கதம்பம்’ என்ற பெயர் பூண்ட கல்பவ்ருக்ஷம் நிறைந்த வனத்தில் வளர்ப்பவள்.

ओं कदम्बकाननवासायै नमः ।

ஓம் கதம்பகாநநாவாஸாயை நம:

10

कदम्बकुसुमप्रिया ।

கதம்பகுஸுமப்ரியா

(11)

கதம்ப விருக்ஷத்தின் புஷ்பங்களில் ப்ரியையுடையவள்.

விவரணம்:—கதம்ப விருக்ஷம், மேகத்தின் இடிமுழக்கத்தைக் கேட்டதும், மொட்டுகளை விடும் என்று சொல்லப்படுகின்றது.

ஸ்தோத்திரம்

17

ओं कदम्बकुसुमप्रियायै नमः ।

ஓம் கதம்பகுஸும ப்ரியாயை நம:

(11)

कन्दर्पविद्या कन्दर्पजनकापाङ्गवीक्षणा ।

कर्पूरवीटिसौरभ्यकल्लोलितककुमटा ॥ ३ ॥

கந்தர்ப வித்யா கந்தர்ப ஜனகாபாங்க வீக்ஷணா ।

கர்பூரவீடி ஸௌரப்ய கல்லோலித ககுப்தடா ॥

कन्दर्पविद्या ।

கந்தர்பவித்யா

12

(i) மன்மதனிடம் விளங்கும் ஜீவப்ரஹ்மைக்யஞானமாக இருப்பவள்.

விவரணம்:—மன்மதன் தத்வஸாக்ஷாத்காரம் அடைந்தவன், ஞானி. சித்வடிவமான அம்பிகை அவனிடம் ஞானஸ்வரூபமாக விளங்குகிறாள்.

(ii) மன்மத வித்யையின் கருத்தாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:—மன்மதனால் கண்டுபிடிக்கப்பட்ட ஸ்ரீ வித்யா மூல மந்திரத் தொகுதி ஞானத்தை உண்டுபண்ணுவதால் அதற்கு கந்தர்ப்ப வித்யை என்று பெயர். ஞானத்தைத் தருவதால் வேதவாக்யங்களையும் உபநிஷத் என்று கூறுகிறோம். அந்த ஸ்ரீவித்யைக்குப் பொருளாக விளங்குபவள் பராசக்தியே.

ओं कन्दर्पविद्यायै नमः ।

ஓம் கந்தர்ப்பவித்யாயை நம:

(12)

कन्दर्पजनकापाङ्गवीक्षणा ।

கந்தர்ப்ப ஜனகாபாங்கவீக்ஷணா

13

(i) மன்மதனுக்கு இணையான அழகைத் தரக்கூடிய, கடைக் கண் பார்வை அமைந்தவள்.

விவரணம் :— ஒருவன் எவ்வளவு மூடனாகவும் குருபியாகவும் இருப்பினும், பராசக்தியின் கடாஷம் ஒரு தடவை கொஞ்சம் அவன்மீது விழுமானால் அவன் மன்மதனைப்போல அழகு, யௌவனம் ஸாமர்த்தியம், ஐச்வர்யம் எல்லாம் பெறுகிறான் என்பது கருத்து. ஸௌந்தர்ய லஹரியில் பராசக்தியைக் குறித்துப் பின்வருமாறு சொல்லப்படுகிறது :—

नरं वर्षीयासं नयनविरसं नर्मसु जडं

तवापाङ्गालोके पतितं अनुधावन्ति शतराः ।

गलद्वेणीबन्धाः कुचकलशविस्तसिचयाः

हठात् बुद्ध्यन्काञ्च्यो विगलितदुकूल युवतयः ॥ (१३)

“ஒருவன் கிழட்டுத்தனத்தை அடைந்து குருபியாகக் காமத்திற்கு முற்றும் பாத்திரமாக இல்லாவிடிலும் ஹே ! பராசக்தி ! உனது கடைக் கண் பார்வையில் விழுவானாயின் நூற்றுக்கணக்கான யுவதிகள் அறிமுகம் கூந்தலையும், விழுந்த மேலாக்கையும், நெகிழ்ந்த உடையையும் தெறித்த ஒட்டியாணத்தையும் கவனியாதவர்களாய், அவன்பின் விழுந்தடித்து ஓடுவார்கள்.”

பராசக்தியின் பார்வை இத்தகைய மாறுபாட்டைச் செய்யும் சக்தி வாய்ந்தது.

(ii) மன்மதனுடைய பிதாவான ஸ்ரீமந்நாராயணன் பராசக்தியின் கடைக்கண் பார்வையில் நிற்கிறார். அதாவது அவளுடைய புருவங்கள் அசைந்ததும் அவள் ஆக்ஷேபைச் சிரமேற் கொண்டு தனது கடமை யாகிய காக்கும் தொழிலைச் செய்கிறார்.

(iii) மன்மதனின் தாயான மஹாலக்ஷ்மி பராசக்தியின் கடைக் கண் பார்வையில் நின்று அவளுடைய கட்டளைகளைச் செய்யக் காத்திருக்கிறார்.

(iv) சிருங்கார பாவங்களை யுண்டுபண்ணும் புஷ்பம், சந்தனம் முதலிய போக்ய வஸ்துக்கள் யாருடைய கடைக்கண் பார்வையினால் கிடைக்கின்றனவோ அந்த பராசக்தி.

(v) சந்திர ஸூர்யர்கள் பராசக்தியின் இரு நேத்ரங்கள் என்று சொல்லப்படுவதுண்டு அவற்றில் சந்த்ரன் இடது கண். ஆகவே

சந்திரனீழமிருந்து கிளம்பும் 'சந்திரிகா' வென்ற நிலவு அம்பிகையின் கடைக்கண் பார்வையே. நிலவு சிருங்கார பாவத்தை வளர்க்கக் கூடியது.

(vi) “கந்தர்ப்ப ஜனகா” என்ற பதத்தினால் லக்ஷ்மியின் இருப்பிடமாகிய தாமரை குறிக்கப்படுகின்றது. யாருடைய கடைக்கண் தாமரையைப்போல் இருக்கிறதோ அவள் ; அதாவது. கமலாகுதி. பராசக்தியின் கடைக்கண்ணே உலகம் உய்த்திருப்பதற்குக் காரணம் என்றும் பொருள் கூறலாம்.

ओं कन्दर्पजनकापाङ्गवीक्षणायै नमः ।

ஓம் கந்தர்ப்ப ஜனகாபாங்க வீக்ஷணாயை நம: (13)

कर्पूरीदिसौरभ्यकलोलितकुसुटा ।

கர்ப்பூரவீடி ஸௌரப்ய கல்லோலித ககுப்தடா 14

எவளுடைய பச்சைக் கர்ப்பூரங்கலந்த தாம்பூலக் கவளங் களினுடைய நறுமணத்தினால் திசைகளெல்லாம் எப்பொழுதும் கமழ்ந்து கொண்டு இருக்கின்றனவோ அந்த பராசக்தி.

விவரணம் :— பராசக்தியினுடைய முகத்தினின்று எப்பொழுதும் நறுமணம் வீசிக்கொண்டேயிருக்கிறது. அதனால் ஜகத்தனைத்தும் கமழ்கிறது. ஆனந்த வெள்ளத்தில் பரவசமாகிறது.

பராசக்தி, மஹா ராஜபோகங்களெல்லாம் நிறைந்தவள். அவள் ஸ்வரூபம் இத்தகைய மேன்மை வாய்ந்தது என்று கருத்து. அவளது முக்கியப் பெயர் ராஜராஜேசுவரி என்பதை நினைவுபடுத்திக் கொள்ளவும். ஸ்ரீ விஷ்ணு ஸஹஸ்ரநாம உத்தராங்கத்தில்

‘वासनादासुदेवस्य वासितं ते जगत्त्रयम्’

என்று கூறப்பட்டிருக்கிறது. (வாஸுதேவனுடைய உம்முடைய நறு மணத்தினால் முவுலகும் கமழ்கின்றன.) மஹாவிஷ்ணுவின் சக்தியும், பராசக்தியின் சக்தியும் ஒன்றே.

ओं कर्पूरीदिसौरभ्यकलोलितकुसुटायै नमः ।

ஓம் கர்ப்பூரவீடி ஸௌரப்ய கல்லோலித ககுப்தடாயை நம: (14)

कलिदोषहरा कञ्जलोचना कम्रविग्रहा :

कर्मादिसाक्षिणी कारयित्री कर्मफलप्रदा ॥ ४ ॥

கலிதோஷ ஹரா கஞ்ஜ லோசனா கம்ர விக்ரஹா ।

கர்மாதி ஸாக்ஷிணீ காரயித்ரீ கர்மபல ப்ரதா ॥

कलिदोषहरा ।

கலிதோஷஹரா

15

(i) கலியில் பிறப்பதால் மாத்திரமே உண்டாகும் பாபங்களைப் போக்க வல்லவள்.

விவரணம் :— கலியுகம் மிகவும் கெட்ட யுகம். அதில் பிறப்பதே பாபம். பராசக்தி, எவனெருவன் தன்னை ஐம்பொறிகளினாலும் போற்றி மனத்தில் தியானிக்கிறானோ அவனுடைய, கலியில் பிறந்ததனால் விளையும் பாபமனைத்தையும் அழித்துவிடுகிறாள்.

(ii) கலஹத்தாலேற்படும் தோஷங்களைப் போக்குபவள்.

விவரணம் :— கலி என்ற பதத்திற்கு கலஹம் என்பது பொருள். கலஹத்தால் உண்டாகும் தோஷங்களை பராசக்தி போக்குகிறாள். அதாவது: ஒவ்வொரு மதத்தாரும் தங்கள் தங்கள் மதத்திலுள்ள துராக்ரஹத்தால் தமது மதமே உயர்ந்ததென்று வாதிப்பர். அதன் மூலம் ஆஸ்திக்யம், நாஸ்திக்யம், ஆன்மா சரீராதிகளினின்றும் வேறுபட்டதா வேறுபடாததா, குணத்துடன் கூடியதா அன்றா, வேத மொழிகளின் அர்த்தம் இப்படியா அப்படியா, என்ற பல விவாதங்கள் உண்டாகி, காமம், கோபம், கடுஞ்சொற்கள், பழித்தல் முதலிய எல்லா தோஷங்களும் உண்டாகும். அப்பொழுது “பிரஹ்மம் ஒன்றேதான். இந்த ஞானம் உண்டானால் முக்தியடையலாம்” என்று மாந்தருக்கு வழியைக்காட்டி, முக்தியைக் கொடுத்து பராசக்தி மேற்கூறிய தோஷங்களைத்தையும் போக்கிவிடுகிறாள் என்பது கருத்து.

ओं कलिदोषहरायै नमः ।

ஓம் கலிதோஷஹராயை நம:

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

(15)

कञ्जलोचना ।

கஞ்சலோசநா

16

(i) தாமரைக்கொப்பான கண்களையுடையவன்.

விவரணம்:— ‘கம்’ என்றால் ஜலம். அதினின்றும் உண்டாகும் தாமரை, நீலோத்பலம் இவைகளை ‘கஞ்ஜம்’ என்ற சொல் குறிக்கும். பராசக்தி இவற்றுக்கு ஒப்பான கண்களையுடையவன்.

(ii) தனது சண் பார்வையாலேயே அநேக கோடி ப்ரஹ்மாண்டங்களை எரிநுஷ்டிப்பவன்.

விவரணம்:— ‘கஞ்சம்’ என்ற சொல் எரிநுஷ்டியின் ஆரம்பத்தில் ஜலத்திற்குப் பிறகு அந்த ஜலத்தில் உண்டாகும் பிரம்மாண்டங்களைக் குறிக்கும். வேறு முயற்சி ஒன்றுமில்லாமல் அம்பிகையின் பார்வையாலேயே எல்லா பிரஹ்மாண்டங்களும் உண்டாகின்றன. ‘सेयं देवता ऐकत’ (6—3—2) என்று சாந்தோத்ய உபநிஷத் கூறுகிறது.

ओं कञ्जलोचनयै नमः ।

ஓம் கஞ்சலோசநாயை நம:

(16)

कम्रविग्रहा ।

கம்ரவிக்ரஹா

17

(i) மனதைக் கவரும் சரீர அமைப்பு உள்ளவன்.

விவரணம்:— பராசக்தியின் வடிவம் காம்பீர்யம், தைரியம், மாதூர்யம் முதலிய பல உத்தமமான குணங்களுடன் பொருந்தியிருப்பதால், அது மனதைக்கவருகின்றது.

(ii) ஆனந்தஸ்வரூபினியானதனால், பராசக்தி அதிமனோக்குமாக இருக்கிறாள். அவள் ரூபம் வெகு அழகு வாய்ந்தது என்பது கருத்து.

ओं कम्रविग्रहायै नमः ।

ஓம் கம்ரவிக்ரஹாயை நம:

(17)

कर्मादिसाक्षिणी ।

கர்மாதிஸாக்ஷிணி

18

(i) கர்மா முதலியவற்றைத் தான் ஒருவித ஸம்பந்தமுமின்றிப் பார்த்துக்கொண்டிருப்பவன்.

விவரணம் :— “கர்மா முதலிய” என்பதால், கர்மா, உபாஸனை, யோகம், சிரவணம், மனனம், நிதித்யாஸனம், என்பவையெல்லாம் குறிக்கப்பட்டன. ஜீவன் செய்யும் இவைகள் அனைத்தையும் பராசக்தி பார்த்துக்கொண்டிருக்கிறான். ஆனால் அவற்றுடன் ஸம்பந்தம் ஒன்றும் அவளுக்குக் கிடையாது. நேரில் பார்த்துத் தெரிந்தும், அக்காரியத்தில் ஸம்பந்தப்படாதவனுக்குத்தான் “ஸாக்ஷி” என்று பெயர்.

(ii) கர்மா முதலியவை பராசக்தியிடம் ஸம்பந்தப்படாததால் ஸாக்ஷியாக இருக்கின்றன.

விவரணம் :— முற்கூறிய கர்மா முதலியவற்றில் புண்யம் பாபம் என்ற இரு பிரிவுள்ள கர்மாவானது பராசக்தி உலகைப்படைப்பதற்குக் காரணமாகின்றது. உபாஸனம் முதலியவைகள் ஆத்மஸாக்ஷாத் காரத்திற்கு ஸாதனமாகின்றன. இவ்விதமிருந்தபோதிலும், இவைகளில் ஒன்றாவது பராசக்தியுடன் ஸம்பந்தப்படாததால் இவைகள் எல்லாம் பராசக்தி விஷயத்தில் ஸாக்ஷியாகத்தானிருக்கின்றன.

ओं कर्मादिसाक्षिण्यै नमः ।

ஓம் கர்மாதிஸாக்ஷிண்யை நம:

(18)

कारयित्री ।

காரயித்ரி

19

காரியத்தைச் செய்விக்கும் தன்மை வாய்ந்தவள்.

விவரணம் :— ஒரு செயலைச் செய் என்று கட்டளை இருதலுக்கு “காரயித்ருத்வம்” என்று பெயர். ஒரு பயனையடைய அதற்குரிய செயலை ஏவும் வினைமுற்றுக்களை உபயோகிக்கவேண்டியிருக்கிறது. இந்த வினைமுற்றுக்கள் சப்தரூபமாக இருப்பதால் அசேதனமான இவைகள் தானாக ஏவ முடியாது. சைதன்யம் பொருந்திய ஜீவர்களினாலே

தான் ஏவ முடியும். ஆத்ம சைதன்ய ஸம்பந்தத்தால்தான் வேதமும் கட்டளையிடுகிறது. பராசக்தி ஆத்ம சைதன்ய வடிவமாயிருப்பதால் அவன் தான் எல்லாக் காரியங்களையும் செய்யும்படி தூண்டுகிறான்.

முக்கியமாக வேதங்களில் “பிரதிதினமும் ஸந்தியோபாஸனம் செய்யவேண்டும்” “ஸத்யத்தைப் பேசு” என்பதுபோன்ற விதிகள் வகுக்கப்பட்டிருக்கின்றன. இவ்விதிகளை வழங்கும் வேதங்கள் அதிஷ்டான சைதன்யத்துடன் ஒன்றுபட்டு ஸ்வப்ராசமாக, தன் கருத்தை விளக்கி அனைவரையும் தான் விதிக்கும் கர்மாக்களில் ஈடுபடுத்துகிறது. பராசக்தி இவ்விதம் செய்யும் சைதன்ய ரூபமாக விளங்குகிறான்.

“एष ह्येव साधु कर्म कारयति; एष ह्येवासाधु कर्म कारयति”
என்பது உபநிஷத் வாक்யம்.

ओं कारयिष्यै नमः ।

ஓம் காரயித்யை நம:

(19)

कर्मफलप्रदा ।

கர்மபலப்ரதா

20

செய்யப்பட்ட கர்மாக்களுக்கு (தக்கவாறு) பலனைத்தருபவன்.

விவரணம் :— கர்மத்தினுடைய பலன், செய்தவுடன் கிடைத்து விடுமென்ற நியதி கிடையாது. ஒரு ஜன்மாவில் செய்த கர்மா பின் வரும் ஜன்மாக்களில் பலனைத் தரலாம். இவ்விதம் பலன் தருவதற்கு “அபூர்வம்” காரணம் என்பார்கள்.

கர்மாவே பலனைத் தருகிறதா? அல்லது பலனைத் தருபவர் வேறு யாராவது இருக்கிறார்களா? என்ற கேள்வி எழுகிறது. இந்த ஈசாவை விவரித்து பலனைத் தருவது பராசக்தியே என்பது தெரிகிறது.

அநீசவாதிகள் கர்மாவுக்கே பிறகாலத்தில் பலனை அளிக்கும் சக்தியுண்டு என்கிறார்கள். பலனைத் தருவதற்குச் சேதன சக்தியுள்ளவர்களால் முடியுமே தவிர, ஜடமாயிருக்கும் கர்மாவினால் முடியாது. செய்த கர்மாக்களிலிருந்து கட்டாயம் பலன் ஏற்பட்டுத் தீரவேண்டும்,

ஆகையால் அங்வித பலனைக் கொடுப்பது பரதேவதையேயென்று முடிவு கிடைக்கிறது.

புண்ய கர்மாவைச் செய்தால் நன்மை கிடைக்கும். பாபம் செய்தால் கஷ்டத்தை அநுபவிப்பான். மஹிஷாஸுர வதத்திற்குப் பின் தேவர்கள் பராசத்தியைத் துதிபண்ணுங்கால் சொல்லுவது :-

1 யா श्रीः स्वयं सृष्टिनां भवनेष्वलक्ष्मीः

पापात्मनां कृतधियां हृदयेषु बुद्धिः ।

श्रद्धा सतां कुलजनप्रभवस्य लज्जा

तां त्वां नताः स्म परिपालय देवि विश्वम् ॥

“பராசக்தி புண்ணியம் செய்பவர் வீடுகளில் லக்ஷ்மியாகவும், பாபம் செய்பவர் வீடுகளில் அலக்ஷ்மியாகவும் தானாகவே வசிக்கிறாள். மனத்தையடக்கிப் பயிற்சிசெய்பவர்கள் ஹ்ருதயத்தில் புத்திபலத்துடன் சோபிக்கிறாள். ஸாதுக்களிடத்தில் சிரததையாக விளங்குகிறாள். நற்குலத்தில் பிறந்த புமன்களிடம் விநயரூபமாகவும், பெண்களிடம் லஜைரூபமாகவும் இருக்கிறாள். இத்தகைய பராசக்தியாகிய உன்னை வணங்குகிறோம். நீ ஜகத்தைக் காத்தருளவேணும்.”

பெண்களுக்கு நாணமும், புருஷர்களுக்கு விநயமும் அணிகலன்களென்பதை மறந்துவிடக்கூடாது.

ओं कर्मफलप्रदायै नमः ।

ஓம் கர்மபலப்ரதாயை நம:

(20)

एकारूपा चैकाक्षर्यैकानेकाक्षराकृतिः ।

एतच्चदित्यनिर्देश्या चैकानन्दचिदाकृतिः ॥ ५ ॥

ஏகார ரூபா சைகாக்ஷர்யேகானேகாக்ஷராக்குதி: ।

ஏதத் ததித்யநிதேச்யா சைகாநந்த சிதாக்குதி: ॥

एकारूपा ।

ஏகாரரூபா

பஞ்சதசாஷரீ மந்திரத்தில் இரண்டாவது அவயவமாக இருக்கும் 'ஏ' (ए) என்ற அக்ஷரம் யாருடைய ரூபமோ அந்தப் பராசக்தியென்று பொருள்.

ओं एकारूपायै नमः ।

ஓம் ஏகாரரூபாயை நம:

(21)

एकाक्षरी ।

ஏகாஷரீ

22

(i) ஈச்வரனுடைய மாயா ரூபமாக விளங்குபவள்.

விவரணம் :— நீர்க்குணமான பரமாத்மா மாயாசக்தியுடன் சேரும் பொழுது ஈச்வரனென்று சொல்லப்படுகிறான். இந்தச் சக்தியினால் ஜகத் உண்டாகிறது. ஆகையால் இந்தச் சக்தி 'ஏகம்' அதாவது 'முக்கியம்' என்று கூறப்படுகிறது. 'அக்ஷரம்' என்றால் 'நாசமற்றது' என்று பொருள். மாயையானது ஆத்மஞானத்தினால் வேறு ஒருவிதத்திலும் நாசமடையாததால் 'அக்ஷரம்' என்று கூறப்படுகிறது. பராசக்தியானவள் முக்யமான அழிவற்ற மாயாசக்தி ரூபமாயிருந்துகொண்டு இடமாயையில் பிரதிபிம்பிக்கும் சைதன்யமான ஈச்வரனுக்கு ஸர்வக்ருத்வம் (எல்லாம் அறியும் தன்மை) முதலான சக்திகளைக்கொடுக்கிறாள்.

(ii) 'ஓம்' என்ற ஒரே எழுத்தான பிரணவ ரூபமாக விளங்குபவள்.

விவரணம் :— கீதையில் 'ஓமித்யேகாஷரம் பிரஹ்ம' (8-13) என்று கூறப்பட்டிருக்கிறது. 'ஓம்' என்பது நிர்குணமான பரப்பிரம்மத்தையும் ஸ்குணமான பரமாத்மாவையும் குறிக்கும். அது மிகவும் புதிது புதிதாக இருப்பதால் அதற்கு (प्रकृते नव) பிரணவம் என்று பெயர்.

1 “आश्चर्यवत्पश्यति कश्चिदेनमाश्चर्यवद्ब्रूदति तथैव चाप्यः ।

आश्चर्यवच्चैनमन्यः शृणोति श्रुत्वाप्येनं वेद न चैव कश्चित् ॥

“இந்தப் பரமாத்மாவை யாரோ ஒருவன் இதற்குமுன் பார்க்காத அதிசயப்பொருளைப் பார்ப்பதுபோல் பார்க்கிறான், இவ்வாறே யாரோ

ஒருவன் இதைப்பற்றிப் பேசுகிறான். இவ்விதமே யாரோ ஒருவன் கேட்கிறான். ஆனால் பரமாத்மாவை உண்மையாக அறிந்தவன் ஒருவனுட இல்லை.”

அவனவனுடைய மனத்தின் பக்குவத்திற்குத் தக்கவாறு பரமாத்மா விளங்குகிறான். புத்தியின் பக்குவம் அதிகரிக்க அதிகரிக்க, பரமாத்மா புதிது புதிதாகத் தோன்றுகிறான். அந்தப் பரமாத்மாவைக் குறிக்கும் ‘ஓம்’ என்ற அக்ஷரத்திற்குப் ‘பிரணவம்’ என்று பெயர். பரப் பிரம்மத்தை, ‘ஓம்’ என்ற அக்ஷரத்தின் லக்ஷியார்த்தம் என்று கூறுவார்கள்.

பரமாத்மாவின் ஒன்பது வகையான பிரகிருதிகளின் சேர்க்கையினால் ஜகத் உண்டாகிறதென்று “முன்னுரை”யில் விளக்கப்பட்டிருக்கிறது. ஜகத்தைப் பரமாத்மாவிறுடைய “ப்ரதீகம்” (உருவம் அல்லது விக்ரஹம்) என்று நினைப்பது பொருந்தும். **विश्वस्मै नमः**” என்ற வீஷ்ணு ஸஹஸ்ரநாமத்தின் முதல் நவபாவக் கவனிக்கலாம். ஜகத்து தோன்றி, சிறிது காலம் நிலைத்து பின்பு மறைந்துபோகும் தன்மை வாய்ந்தது. “ஓம்” என்ற சப்தமும் கண்டத்திற்குக் கீழ் உதயமாகி, உதடுகளைத் திறந்தவண்ணமாய் வாயின் வழியாகச் சென்று, இரண்டு உதடுகளையும் முடிக்கொண்டு முக்கின் இணைப்புடன் முடிந்துவிடுகிறது. ஆகையால் இந்த ‘ஓம்’ காரம், ஜகத்தின் தன்மையை ஒரு வகையில் குறிப்பதாக ஆகும். மேலும் ஜகத்தின் தோற்றம் ஒரவகைப்பட்டதன்று. புதிது புதிதாகத் தோன்றக்கூடியது. ஆகையால் “ஜகத்து எப்படிப் பரமாத்மாவின் உருவமோ அதைப்போல் ‘ஓம்’ என்ற பிரணவ சப்தமும் பரமாத்மாவின் விக்ரஹமாக அமைந்திருக்கிறது. ஜகத்தைப் பரமாத்மாவின் அபா (தாழ்ந்த) ப்ரக்ருதி என்று சொல்வார்கள். ‘ஓம்’ என்ற சப்தத்தைப் பரமாத்மாவின் சப்த உருவமாகவும், இவ்வுருவத்தின் தன்மை வாய்ந்த ஜகத்தாகவும் தியானிப்பது ‘அபரப்பிரம்ம’ தியானமாகும். எந்தவிதமாய்ப் பார்த்தாலும் ‘ஓம்’ என்ற ஏகாக்ஷரம் பராசக்தியை விளக்கும் தன்மை வாய்ந்தது என்பது கருத்து.

(iii) பிரிக்க முடியாத ஒரே சைதன்ய ரூபமான, அழிவற்ற பரமேசுவரன் யாருடைய சரீரத்தில் பாதியைக் கொடுத்து இருக்கிறானோ அந்தப் பராசக்தி என்பது வேறொரு பொருள், பராசக்தியே பாதி

சிவமாயும் பாதி சக்தியாயும் விளங்குகிறாள். (முன்னுரையில் வேது பகுதியைப் பார்க்கவும்).

(iv) (தன்னை உபாஸிப்பதற்கு ஆதாரமாகவுள்ள) மாயாபீஜம் (ஹ்ரீம்) முதலான முக்கிய அக்ஷரங்களை யுடையவள்.

விவரணம் :— மாயாபீஜம் முதலான அக்ஷரங்கள், மந்திரங்கள், இவை பராசக்தியின் சரீரம். இவைகளைக்கொண்டு அம்பிகையை உபாஸித்தால் எல்லாப் பயன்களையும் அடையலாம்.

(v) அழிவற்ற ஒரே வஸ்துவான ப்ரஹ்ம சைதன்யத்தைத் தன்னுள்கொண்ட பரவித்யா ரூபமாயிருப்பவள்.

விவரணம் :— ‘अथ परा यया तदक्षरमधिगम्यते’ (1-1-5) என்று முண்டக உபநிஷத் கூறுகிறது. அக்ஷரரூபமான (அழிவற்ற) ப்ரஹ்மசைதன்யம் எதனால் அறியப்படுகிறதோ அதுதான் பரவித்யை என்பது இதன் பொருள். இதைத்தான் ப்ரஹ்மஞானம், சைதன்ய ப்ரதிபிம்பத்தடண் கூடிய அக்ஷண்டாகார விருத்தி என்று கூறுவார்கள். இந்த பரவித்யா ரூபமாக பராசக்தி விளங்குகிறாள். ‘ப்ரஹ்மவித்யாஸ்வ ரூபிணி’ என்று அம்பாளைச் சொல்வது வழக்கம்.

குறிப்பு :— एकारूपा चैकाक्षरी என்பதில் एकारूपा என்ற பெயரும் एकाक्षरी என்ற பெயரும் ‘च’ என்ற பதத்தினால் இணைக்கப்பட்டிருக்கின்றன. இதேமாதிரி திரிசுதியில் பல இடங்களில் ‘च’ என்பது அமைந்திருக்கிறது. ‘च’ என்பதன் பொருள் ‘உம்’ என்பது. இந்தப்பதத்தை உபயோகிப்பதால் பராசக்திக்குப் பல்வகைக் குணங்களும் இருப்பதாக அர்த்தம் கிடைக்கிறது. உண்மையில் பராசக்தி நிர்குண ப்ரஹ்ம ரூபியாயிருந்தபோதிலுங்கூட, பல்வகைப்பட்ட உபாதிகளின் சேர்க்கையால் பலவித உருவங்களும் குணங்களும் ஏற்பட்டு ஸுகுணரூபியாகவும் விளங்குகிறாள். உபாதியின் குணங்களைக் கொண்டு ஸுகுண ஸ்வரூபமாக வர்ணிப்பதில் விரோதமில்லை. இது போலவே பராசக்தி மூன்று விங்கங்களாலும் குறிப்பிடப்படுகிறாள். உதாஹரணமாக शिवः (ஆண்பால்), शिवा (பெண்பால்) शिवं (நபும்ஸகவிங்கம்) என்ற மூன்றும் பராசக்தியைக் குறிக்கின்றன. உண்மையில் விங்கபேதமற்றுப்பராசக்தி விளங்குகிறாள்.

ॐ एकाक्षर्यै नमः ।

ஓம் ஏகாக்ஷர்யை நம:

(28)

एकानेकाक्षराकृतिः ।

ஏகானேகாக்ஷராக்க்ருதி:

28

(i) ஒன்றாகவும் பலவாகவுமுள்ள அக்ஷரத்தில் பிரதிபிம்பிக்கும் சைதன்ய வடிவமாயிருப்பவள்.

விவரணம்:— ‘அக்ஷரம்’ என்னும் ப த த் தி ற் கு ‘மாயை’ ‘அக்ஞானம்’ என்பது பொருள். அக்ஷரத்தில் ஸத்வம், ரஜஸ், தமஸ் என முன்று குணங்களிருக்கின்றன, இதில் சுத்தமான ஸத்வகுணத்தைப் ப்ரதானமாக்கக்கொண்டது மாயை எனப்படும். இது ஒன்றே. இதில் ஏற்படும் ப்ரஹ்மசைதன்யத்தின் பிரதிபிம்பம் ஈசுவரன் எனப்படும். உபாதி ஒன்றாயிருப்பதால் ஈசுவரனும் ஒன்றே ஸத்வகுணம் மறைந்து ரஜஸ்தமோகுணங்கள் வெளிப்பட்டுள்ள மாயையின் அம்சங்கள் அக்ஞானமெனப்படும். இவை பலவாக இருப்பதால் இவற்றில் பிரதிபிம்பித்துள்ள ஜீவசைதன்யமும் பலவாக இருக்கிறது, ஆகவே பராசக்தியின் சைதன்யம் ஒன்றான மாயையில் பிரதிபிம்பித்து ஈசுவரன் என்ற பெயரையும் பலவான அக்ஞானங்களில் பிரதிபிம்பித்து ஜீவன் என்ற பெயரையும் அடைகிறது.

(ii) ஒன்றாயும் அநேகமாயும் உள்ள வர்ணங்களை உருவமாகக் கொண்டவன்.

விவரணம்:— ‘ஓம்’ என்பது ஒரே வர்ணமான பீஜாக்ஷரம். அக்ஷரம் முதல் க்ஷகரம் வரையிலுள்ள வர்ணங்கள் பலவான அக்ஷரங்கள். இவையே மாத்ருகாக்ஷாமென்று கூறப்படும். இந்த பீஜாக்ஷரங்களெல்லாம் பராசக்தியின் ஸ்வரூபம். அதாவது அவளை அறிவறுத்துவன என்று கருத்து.

(iii) (ए) ‘ஏ’ காரமும் (क) ‘க’ காரமும் மற்றுமுள்ள அநேக அக்ஷரங்களும் ஒன்றுகூடி, த்ரிசதியின் அடிப்படையாகிய பஞ்சதசாக்ஷரீ (பதினைந்து அக்ஷரங்கள்) வித்யையாக மாறுகின்றன. பராசக்தியின் ரூபமே பஞ்சதசாக்ஷரியாகையால் ‘ஏ’ காரம் ‘க’ காரம் மற்றும் அநேக அக்ஷரங்கள் ரூபமாக பராசக்தி இருக்கிறாள்.

(iv) அக்ஞானம் பலவாறாகப் பிரிந்துள்ளபோதிலும் அவைகொல்லாவற்றிலும் ஸாக்ஷியாக ஜீவன் ஈசுவரன் என்ற பிரிவு நீங்கிய சுத்த சைதன்ய ஸ்வரூபமாக இருப்பவன்.

ओं एकानेकाक्षराकृतये नमः ।

ஓம் ஏகானேகாக்ஷராக்ருதயே நம:

(23)

एतच्चदित्यनिर्देश्या ।

ஏதத்ததித்யநிர்தேச்யா

24

(i) இந்த ரூபகுணங்களோடு பொருந்தியவனென்றே, அல்லது மனத்தினாலோ புலன்களினாலோ நிச்சயிக்க இயலாத மறைபொருள் என்றே வரையறுக்கமுடியாதவன்.

விவரணம்:— ‘ஏதத்’ என்றால் இந்தக் காலத்திலே இவ்விதமுள்ள வஸ்து என்று நேரில் பார்த்து கூறப்படும் பொருள். ‘தத்’ என்றால் நிச்சயிக்கமுடியாமல் மறைந்து நிற்கும் வஸ்து. பராசக்தியை இவ்வித விதத்தினாலும் வரையறுக்கமுடியாது என்று பொருள்.

(ii) கார்யமென்றே, காரணமென்றே, குறிப்பிடமுடியாதவன்.

விவரணம்:— காரணத்திலிருந்து காரியம் உண்டாகிறது. நேரில் பார்க்கும் கார்யத்தை ‘ஏதத்’ என்ற பதமும் மறைந்து நிற்கும் காரணத்தை ‘தத்’ என்ற பதமும் குறிக்கின்றன. பராசக்தி சுத்த சைதன்யமாய் எக்காலத்திலும், எங்கும் நிறைந்திருப்பதால், அவனைக் காரணமென்றே, காரியமென்றே சொல்லுவது தகாது. ஆகையால் ‘ஏதத்’ ‘தத்’ என்ற இரு பதங்களாலும் குறிக்கப்படாதவன் என்பது மற்றொரு பொருள்.

(iii) ‘ஏதத்’ என்பது ‘நான், நான்’ என்று எல்லோரும் சொல்லும் பித்த்யக்ஷமாய் விளங்கும் ஜீவாத்மா. ‘தத்’ என்பது மறைந்திருக்கும் ஈசுவர சைதன்யம் அல்லது பரமாத்மா. ‘இதி’ என்ற பதம் ‘அதுவே’ என்ற பொருளில் வரும். பராசக்தியை ஜீவ சைதன்யமே தான் என்றே அல்லது ஈசுவர சைதன்யமே தான் என்றே சொல்லமுடியாது என்பது கருத்து.

ஸாங்கிய மதப்படி 1. பிரகிருதியே ஜகத்தின் காரணம், 2. ஜீவர்கள் பற்பலர்களாக இருந்துகொண்டு ஜகத்தை அநுபவிக்கின்றனர். 3. ஆகவே ஈசுவரன் என்று ஒருவன் கிடையாது. ஜீவசைதன்யமே பரம்பொருள்.

பாகவத மதப்படி 1. என்றும் இருக்கும் பரமேசுவரன் என்ற விஷ்ணுவீடமிருந்து ஜீவர்கள் தோன்றுகிறார்கள். 2. ஜீவர்கள் அழியும் தன்மை வாய்ந்தவர்கள். 3. விஷ்ணுவே ஒருவராயிருந்துகொண்டு பகவானாக விளங்குகிறார். ஈசுவரனே பரம்பொருள்.

உபநிஷத் எரித்தாந்த பிரகாரம் ஜீனாதம் பரமாதம் அபேதம் அங்கீகரிக்கப்பட்டதால் இவ்விரண்டு கொள்கைகளும் நிராகரிக்கப்பட்டுள்ளன. பராசக்தி ஸாங்கிய மதத்தினாலோ, பாகவத மதத்தினாலோ வரையறுக்கப்படாதவளாக இருக்கிறாள். இது மூன்றாவது அர்த்தம்.

(iv) நியாயவாதிகளும் வைசேஷிகவாதிகளும் நமக்குப் பிரதமக் கூடமாகத் தோன்றும் ஜகத்தினின்றும்பெறும் தத்வத்தை நிர்ணயிக்க வேண்டுமென்கின்றனர். ஒரு பொருளின் விளக்கத்தை அதனின்றி வேறுபட்ட வேறொரு பொருளின் விளக்கத்தின் மூலம் உளசிக்கும் பொழுது அவ்வேறுபட்ட பொருள் முதலில் கூறிய பொருளின் தடஸ்தலக்ஷணமெனப்படும். 'ஜகத்' அநித்யம். உபாதிசுளுக்கு உட்பட்டது. பரமாத்மாவோ நித்திய, சுத்த, புத்தமானது. இரண்டும் முற்றும் வேறுபட்டிருப்பினும், 'ஜகத்' தோன்றுவதற்குக் காரணமாயிருக்கும் பொருளை பிரஹ்மமென்று சொல்லுபொழுது 'ஜகத்' பிரஹ்மத்தின் தடஸ்தலக்ஷணமெனப்படும். இவ்வித ஆராய்ச்சியினின்றும் வேற்றுமை அல்லது பேதம் நிலைக்குமே தவிர அபேதம் எரித்திக்காது. ஆனால் பராசக்தி அபேதமான உண்மைப் பொருளாதலால் நையாயிக, வைசேஷிக மதங்களினால் தீர்மானிக்க முடியாதவளாயிருக்கிறாளென்பது நான்காவது பொருள்.

ओं एतच्चिदित्यनिर्देश्यायै नमः ।

ஓம் ஏதத்ததித்யநிதேச்யாயை நம:

(24)

एकानन्दचिदाकृतिः ।

ஏகாநந்தசிதாஶ்ருதி:

25

(i) ஸச்சிதானந்த பிரஹ்ம ஸ்வரூபமாயிருப்பவன்.

விவரணம்:— 1. ‘ஏகாநந்தம்’ என்றால் எல்லாவற்றிலும் முக்கியமான, அல்லது எல்லாவற்றையுடவிட உயர்ந்தப் ப்ரஹ்மானந்தம், அதாவது மோக்ஷமெனபது. ‘சித்’ எனபது அறிவினுக்கறிவு, அதாவது பிரகாசஞானம். யார் இவ்விரண்டுங்கூடிய வடிவம் வாய்ந்திருக்கிறானோ அந்தப் பராசகதியென்று பொருள்.

(2) ஜீவன் முக்தர்கள் ஆத்மஞானப் பிரகாசத்தையடைந்தவர்களாதலால் அவர்கள் நேரில் பார்த்து அநுபவிக்கும் பிரகாச ஆனந்த வடிவமாயிருப்பவன்.

1 विष्णुः नमानन्दं ब्रह्म (விக்ஞானம் ஆனந்தம் என்பவை ப்ரஹ்மத்தின் ஸ்வரூப லக்ஷணம்.)

2 आनन्दो ब्रह्मेति व्यजानात् । (வருணனின் பிள்ளையாகிய ப்ருகு தவஞ்செய்து பிரஹ்மம் ஆனந்தமேயென்று அறிந்தார்.)

3 आनन्दादयः प्रधानस्य । (இது பிரம்மஸுத்தரங்களில் ஒன்று. எங்கெங்கு ஆனந்தமென்பது குறிக்கப்பட்டிருக்கிறதோ அதெல்லாம் ப்ரஹ்மத்தைக் குறிக்கிறதென்று பொருள். இங்கே ஆனந்தமென்பது குறைவு, விருத்தியென்பவையற்ற ஆனந்தம். இந்திரிய அநுபவங்கள் அல்ல.)

(ii) யோகாநுபவத்தை அடைந்தவர்களுக்குச் சிறிதளவும் மறைக்கப்படாத ஆனந்தவடிவமாய் அகக்கண்முன் தோன்றுபவன்.

(iii) ‘ஆனந்தம்’ என்றால் சக்தி. ‘சித்’ என்றால் பரமேசுவரன். சக்தியும் சிவனும் வேற்றுமையின்றி ‘ஆனந்தசித்’ என்ற ஒரே வடிவமாய் விளங்குகிறார்கள்.

1. பிரஹ்மதாரண்யகம் 3-9-28

2. தைத்தரீய உபநிஷத் பிருசுவல்லி

3. பிரஹ்மஸுத்திரம் 3-8-11

ओं एकानन्दचिदाकृतये नमः ।

ஓம் ஏகானந்த சிதாக்குதயே நம:

(23)

एवमित्यागमाबोध्या चैकभक्तिमदचिंता ।

एकाग्रचित्तनिर्ध्याता चैषणारहितादृता ॥ ६ ॥

ஏவமித்யாகமாபோத்யா சைக பக்திமதர்சிதா 1

ஏகாக்ர சித்த நிர்தயாதா சைஷணாரஹிதாத்ருதா 11

एवमित्यागमाबोध्या ।

ஏவமித்யாகமாபோத்யா

26

இந்தப் பிரகாரமாயிருப்பவனென்று வேதங்களினால் அறிவிக்க முடியாதவன்.

விவரணம்:— ஒரு பொருளுக்குக் குணங்கள் அமைந்திருப்பின் அந்தக் குணங்களை வர்ணிப்பதால், அந்தப்பொருள் வர்ணிக்கப்பட்டதாகும். பராசக்திக்குக் குணவிசேஷங்கள் இல்லையாதலின் அங்ஙனம் அவளை வர்ணிக்கமுடியாது. அதற்காக வேதங்கள் மற்றோர் வழியைப் பின்பற்றிப் பராசக்தியின் தத்வத்தை உபதேசிக்கின்றன. அதாவது 1 **नेति नेति** 'இப்படியில்லை, இப்படியில்லை' என்று சொல்லி பராசக்தியின் தத்வத்தை வர்ணிக்கிறது வேதம். பகவத்கீதையிலும் 2 **अच्छेद्योऽ, अदाह्योऽ** (துண்டுபோட முடியாதவன், நெருப்பினால் எரிக்கப்படாதவன்) என்று இல்லை என்ற பதங்களினால் பரமாத்மா வர்ணிக்கப்படுகிறது.

முந்தின மந்தரத்தில் 'ஆனந்தசித்' என்று வர்ணித்தபோதிலும், இந்த மந்தரத்தில் வர்ணிக்கமுடியாதவன் என்று சொல்வது விசேஷம். ஏனெனில் 'ஆனந்தமே பரமாத்மா, சுத்தசைதன்யமே பரமாத்மா' என்று சொல்லும்பொழுது 'ஆனந்தம்' 'சித்' என்ற பதங்கள் அடைமொழிகள் ஆகமாட்டா. பரமாத்மாவின் ஸ்வரூபமே அவை என்பதைக் கூறுவன.

பராசக்தியை "இப்படியில்லை, இப்படியில்லை" ("नेति नेति") என்ற பதங்களினால் வர்ணிக்கும்பொழுது, குண விசேஷங்கள்

1. சிருஷ்டதாரணியம் 2-3-8

2. கீதை 2-24

பொருந்திய வஸ்துக்கள் அனைத்திலும் மித்யாபாவம் கூடியிருப்பதால், இத்தகைய மித்யா பாவத்தினால் பாதிக்கப்படாதவன் என்று மட்டுமே அர்த்தங்கொள்ளல் வேண்டும். அ த ா வ து 'ஸத்' ஆத்மகமாய் விளங்குபவன்.

பரமாத்மாவைக் குறிக்க ¹तत्त्वमसि என்ற மஹாவாக்கியம் சுருதிகளில் காணப்படுகிறது. "நீயே அது" என்பது அதன் பொருள். 'நீ' 'அது' என்ற இருபதங்களும் விசேஷணங்கள் பொருந்தியவையாயிற்றே, எப்படிப்பரமாத்மாவைக் குறிக்கும் என்றால் அப்பதங்களைப்பின்வருமாறு பரிசீலனை செய்யவேண்டும். 'நீ' என்ற பதம் அன்ப அறிவுள்ள எதிரினிருக்கும் ஜீவனைக் குறிக்கிறது. 'அது' என்பது ஸர்வக்குண எங்குமுள்ள ஈசுவரனைக் குறிக்கிறது. 'நீயே அது' என்பதற்கு இரண்டு வஸ்துக்களுக்கும் வேற்றுமையேயில்லை என்று பொருள். இந் த ப் பொ ரு ள் எதிதிக்கவேண்டுமென்றால், இரண்டு வஸ்துக்களுக்குமுள்ள குண வேற்றுமைகள் அனைத்தையும் அகற்றி, 'நீ' என்பதில் எஞ்சி நிற்பதும், 'அது' என்பதில் எஞ்சி நிற்பதும் ஒன்றேயாகுமென்ற அர்த்தத்தைக்கொள்ளல் வேண்டும். வேற்றுமைகளைத்தியாகம் பண்ணவேண்டும். இப்படிச்செய்தபின் எஞ்சி நிற்பதே பரமாத்மா. ஆகையால் பரமாத்மாவுக்குக் குண விசேஷங்கள் கிடையாது. ஆகையால் அது இந்தப்பிரகாரமாக இருக்கிறது என்று வேதங்களாலும் சொல்ல இயலாது என்பது கருத்து.

ओं एवमित्यागमावोध्यायै नमः ।

ஓம் ஏவமித்யாகமாபோத்யாயை நம:

(26)

एकभक्तिमद्विंता ।

ஏகபக்திமதர்சிதா

27

(i) ஜீவ ப்ரஹ்ம ஐக்யத்தை அறிய ஆவல் கொண்டவர்களினால் சிரத்தையுடன் பூஜிக்கப்படுபவன்.

விவரணம்:—जीवो ब्रह्मैव नापरः । 'ஜீவாத்மாவும் பரமாத்மாவும் ஒன்றே, வேறல்ல' இது அவைவதிகளின் கொள்கை. இப்படி ஒன்றாயிருக்கும் ஆத்மாவை அறிய விரும்புபவர்கள் பராசக்தியின்

1. சாந்தோக்யம் 6-8-7

புஜை, துதி, நமஸ்காரம் தியானம் இவைகளைச் செய்கின்றனர். அதாவது கர்மேந்திரியம், ஞானேந்திரியம், மனம் எல்லாவற்றையும் பராசக்தியினிடத்தில் ஈடுபடுத்துகின்றனர்.

(ii) ஸம்ஸார மண்டலத்தில் கட்டுண்டவர்களில் சிலர்தான் ஸம்ஸாரத்தின் தன்மையை நன்கு அறிந்துகொண்டு அதனின்றி விடுபடுவதற்குப் பராசக்தியை ஸகுண ப்ரஹ்மமாக உபாஸிக்கின்றனர். இத்தகைய பக்தி அநேக பாவனைகளுடன் செய்யப்படுகிறது. 1. இஷ்ட தேவதையை விக்ரஹ ரூபமாய் ஆராதிப்பது ஒன்று. 2. இதிலும் மேம்பட்டது மனச்சாந்தியுடன் பராசக்தியை மாதாவாகக் கருதி தியானிப்பது. அழுதுகொண்டிருக்கும் குழந்தையை தாயார் எடுத்துக்கொண்டவுடன் அக்குழந்தை அழுகையை நிறுத்தச் சாந்தமாகி விடுவதுபோல் இவ்வித பக்தி செய்வதால் மனம் அமைதியை அடைகிறது. 3. பிறகு தான் பராசக்தியின் தாஸன் (भृत्यः) என்ற பாவனை செய்துகொள்ளல். ஹனுமான், ராமதாஸ் முதலியவர்கள் ராமனிடத்தில் வைத்த பக்தி இத்தகையது. (4) பிறகு பகவானைத் தனது குழந்தையாகக் கருதிச் செய்யப்படும் பக்தி. இதற்கு 'வாத்ஸல்யம்' என்று பெயர்; உதாஹரணம்: யசோதை கிருஷ்ணனிடம் வைத்த பக்தி. 5. பகவானைத் தோழனாகக் கருதுவதை 'ஸக்யம்' (सख्यं) என்பார்கள்; உதாஹரணம்: அர்ஜுனன் கிருஷ்ணனிடம் வைத்த பக்தி. 6. எல்லாவித பக்தி பாவனைகளிலும் உயர்ந்தது 'மதுரம்' (मधुरं) எனப்படும். கோபிகைகள் கிருஷ்ணனிடம் வைத்த பக்தி இத்தகையதே.

பகவானிடத்தில் பகைமை பாராட்டி முக்தியடைந்தவரும் இருக்கின்றனர். இத்தகைய மன நிலையைக்குறித்து ஈராத்முனிவர் தர்ம புத்திரருக்குச் சொல்லுகிறார்:—

१ यथा वैरानुबन्धेन मर्त्यस्तन्मयतामियात् ।

२ तथा भक्तियोगेन इति मे निश्चिता मतिः ॥

“பகவானிடத்தில் பகைமை பாராட்டுபவர்கள் (உதாஹரணம்: ஹிரண்யகசிபு, கம்ஸன் முதலியவர்கள்) எவ்வளவு தீவிரமாகப்

1. பாகவதம் 7-1-28

பகவானிடம் தமது மனத்தை ஈடுபடுத்துவார்களோ, அந்த அளவுக்குப் பக்தியோகத்தினால் ஈடுபடுத்த முடியாது என்பது எனது தீர்மானம்” ஆயினும் பகவத் பக்திக்கு எதிரிடையான பகவத் துவேஷம் கைக் கொள்ளத் தக்கதல்ல. வைகுண்டத்தின் துவாரபாலகர்களாக இருந்த ஜயவிஜயர்களே ஹிரண்யாக்ஷன், ஹிரண்யகசிபு என்பவர்களாக மறு பிறப்பில் ஜனித்தார்கள். அவர்கள் பகவானிடத்தில் வைத்திருந்த மூடபக்தியினால் உத்தமபுருஷர்களான ஸனகாதிகளைப் பகவத் தரிசனத்தினின்றும் தடுத்தார்கள். மூடபக்தி (fanaticism) போற்றத்தக்கதன்று என்பது இவர்களடைந்த சாபத்தினின்றும் விளங்கும்.

இவ்விதமாகப் பற்பல பாவனைகளுடன் உடல் பொருள் ஆவி அனைத்தினாலும் பராசக்தியே ஸகுண பிரஹ்மரூபமாய் ஆராதிக்கப் படுகிறாள்.

ओं एकभक्तिमदर्चितायै नमः ।

ஓம் ஏகபக்திமதர்ச்சிதாயை நம:

(27)

एकाग्रचिन्धिर्ध्याता ।

ஏகாக்ரசித்தநிர்த்யாதா

28

அந்தக்கரண விருத்திசனையடக்கி அறிவை ஒருமுகப்படுத்திப் பராசக்தியினிடம் நிலைநிறுத்தும் ஸமாதிநிலையில் (தியானிக்கப்படும் பராசக்தி தனித்துத்தோன்றாமல் சித்தத்துடன் ஒன்றாகிவிடுவதால்) தியானிக்கப்படாதவன்.

விவரணம்:—ஸமாதியென்ற நிலையில் சித்தம் முற்றிலும் கட்டுப் பட்டுவிடுகிறது. இந்த நிலையை ஒருவன் அப்பியாஸத்தினால் அடைய முடியும். இந்த அப்பியாஸம் எட்டுப்படிகள் கொண்டதென்று பாதஞ்ஜலயோக ஸூத்ரங்களில் சொல்லப்பட்டுள்ளது. அவை முறையே யமம், நியமம், ஆஸனம், பிராணாயாமம், பிரத்யாஹாரம், தாணம், தியானம், ஸமாதி என்பவை. ஸமாதியில் இரண்டு வகையுண்டு, வியவஹார சக்தியை உபயோகித்துப் புத்தி பூர்வமாகத் தவ்த்தை யுணர்ந்து, அந்தத் தவ் உணர்ச்சி மேம்பட்டு அதனின்றி விளையும்

ஸமாதியை “ஸம் பிரக்ஞாத ஸமாதி” என்பர். புத்தி வியபஹாரங்
களின் அலைகள் முற்றும் நின்ற, சித்தம் தன்நிலையில் ஒடுங்கி
நிற்பதற்கு ‘அஸம் பிரக்ஞாத ஸமாதி’ என்று பெயர். இவ்விரண்டாவ
தான ஸமாதி அவஸ்தையில் சித்தம் வேறு, பிரம்மம் வேறு என்று
இல்லாமல், சித்தமே பிரஹ்மமாக விளங்குகிறது. ஞாதா (அறிபவன்),
ஞானம் (அறிவு), ஞேயம் (அறியப்படும் பொருள்) என்ற வேற்றுமை
அறவே ஒழிந்து, மூன்றும் ஒன்றுபடுகின்றன. ஆகையால் இந்த
அஸம் பிரக்ஞாத ஸமாதி நிலையில் ‘தியானிக்கப்படுகிறான்’ என்று
சொல்ல முடியாது. பராசக்தி இத்தன்மை வாய்ந்தவன் என்று பொருள்.

ओं एकाग्रचित्तनिध्यातायै नमः ।

ஓம் ஏகாக்ரசித்தநித்தியாதாயை நம:

(28)

एषणारहिताहता ।

ஏஷணாரஹிதாத்தூதா

29

ஆசைகளை முற்றும் விடுத்த ஸன்யாஸிகளினால் மிகுந்த அன்புடன்
ஆதரிக்கப்பட்டவன்.

விவரணம் :— ‘ஏஷணா’ என்பது ஆசை. இது மூவகைப்படும்.

1. இவ்வுலகை ஜபிக்கப் புத்திரன் வேண்டுமென்ற ஆசை. புத்திரன்
இல்லாவிடில் இவ்வுலக வாழ்க்கையில் ஆனந்தமில்லை. 2. பித்ரு
லோகத்தையடைவதற்கு பொருள் வேண்டுமென்ற ஆசை. யாகம்
முதலிய வைதிக கர்மாக்களைச் செய்து பித்ருலோகத்தை அடைய
வேண்டும். கர்மாக்களைச் செய்ய பொருள் வேண்டும். ஆதலால்
தனத்தைச் சேர்க்க ஆசை உண்டாகிறது. 3. தேவலோகத்தை
அடையவேண்டுமென்ற ஆசைக்கு ‘லோகைஷணா’ என்று பெயர்.
ஸன்யாஸிகள் இந்த மூன்று ஆசைகளையும் துறந்தவர்கள். தன்
ஆத்மாவே பராசக்தியென்று அறிந்து ஸாக்ஷாத்காரமடைவதால், முக்தி
கிடைக்கிறது. ஆகையால் பராசக்தியிடம் அளவற்ற பிரேமையைப்
பாவிக்கின்றனர் என்று கருத்து.

ओं एषणारहिताहतायै नमः ।

ஓம் ஏஷணாரஹிதாத்தூதாயை நம:

(29)

एलासुगन्धिचिकुरा चैःकूरविनाशिनी ।

एकभोगा चैकरसा चैकेश्वरप्रदायिनी ॥ ७ ॥

ஏலாஸுகந்திசிகுரா சைசுர்க ! - விநாசிகீ !

ஏகபோகா சைகரஸா சைசைஸ்வர்ப்ரதாயினி ॥

एलासुगन्धिचिकुरा ।

ஏலாஸுகந்திசிகுரா

30

(i) ஏலக்காயைப்போல நறுமணம் கமழும் கூந்தலுள்ளவள்.

விவரணம் :— வாஸனையுள்ளது என்பதற்குத்தான் எலக்காய் திருஷ்டாந்தம் ; அதன் தன்மையையோ அளவையோ திருஷ்டாந்தத் தைக்கொண்டு தீர்மானிக்கக்கூடாது. பராசக்தியின் கூந்தல் இயற்கையான திவ்ய நறுமணம் வாய்ந்தது. இங்கு கூந்தல் என்னும் பதம் மற்ற எல்லா அவயவங்களையும் குறிக்கும். ஆனதால் பராசக்தியின் சாரம் முழுவதும் எல்லா அவயவங்களும் இயற்கையான திவ்ய நறுமணத்துடன் கமழ்கின்றன என்று கிடைக்கிறது.

(ii) 'கந்தம்' என்ற பதத்தினால் முகமும் இந்திரியத்திற்கு விஷயமான 'நறுமணம்' என்பதை மட்டும் கொள்ளாமல், 'சக்தி' என்ற அர்த்தத்தையும் எடுத்துக்கொள்ளலாம். உதாஹரணமாக **सुरभि नो मुखकरस्** என்ற வேத மந்திரத்தின் வெளிப்படையான பொருள் "(எனது) இந்திரியங்களை வாஸனை பொருந்தியவைகளாகச் செய்யட்டும்" என்பது. ஆனால் கண், செவி, மனம் முதலிய இந்திரியங்களுக்கும், வாஸனைக்கும் ஸம்பந்தமில்லாமையினால், 'வாஸனை' என்ற பதத்திற்கு, 'சக்தி' என்று அர்த்தம் பண்ணினால் தான் பொருந்துகிறது. அதைப்போல, பராசக்தியின் கூந்தல் கமழுவது போல, அவளுடைய வடிவின் ஏனைய அங்கங்களுக்கும் 'கமழ்தல்' என்ற பதத்தினால், 'வல்லமை பொருந்தியிருத்தல்' என்று அர்த்தம் கொள்ளவேண்டும். ஆகையால் இந்த மந்திரத்திற்கு 'ஸ்ரீவசக்தி வாய்ந்தவள்' என்றும் அர்த்தங்கொள்ளலாம்.

ओं एलासुगन्धिचिकुरायै नमः ।

ஓம் ஏலாஸுகந்தி சிகுராயை நம:

(30)

एनःकूटविनाशिनी ।

ஏந:கூடவிநாஸிநி

31

(i) பாபத் தொகுதியை நாசஞ்செய்பவன்.

விரணம் :— ‘பாபம்’ என்பதால் புண்ணிய சர்மாக்களையும் சேர்த்துக்கொள்ளவேண்டியது. பாபகர்மாவோ, புண்ணிய கர்மாவோ அதன் பலன் இந்த ஜன்மத்திலோ, ஜன்மாந்தரத்திலோ, அநுபவிக்கப் படாமல் அந்தக் கர்மா நாசத்தையடையாது. ஆனால் ஒருவனுக்கு ஆத்ம தத்வ ஞானம் உண்டாகிவிட்டால் அவனைக் கர்மா ஒருகாலும் பாதிக்காது கர்ம பந்தம் அவனை விட்டு நடிவிவிடும். தாயுமானவர் எழுதியபடி “காகமானது கோடி கூடி நின்றாலும் ஒரு கல்லின் முன்னெதிர் நிற்குமோ? கநமமானது கோடி முன்னே செய்தாலும் நின்கருணைப் பிரவாஹ அருளைத் தாகமாய் நாடினரை வாதிக்க வல்லவோ?”

கர்மமென்பது ‘ஸஞ்சிதம்’, ‘பிராரப்தம்’, ‘ஆகாமி’ என மூவகைப்படும். இவற்றில் ‘ஸஞ்சிதம்’ என்பது சேர்த்துவைக்கப் பட்டுத் தொகுதியாய் நின்று இனிமேல் அநுபவிக்கவேண்டிய கர்மம். ‘பிராரப்தம்’ என்பது இப்பொழுது எடுத்திருக்கும் பிறவியில் அநுபவித்துக்கொண்டிருக்கப்படும் கர்மம். ‘ஆகாமி’ என்பது வருங்காலத்தில் ஒருவன் ஈட்டப்போகும் கர்மம். ஆத்ம தத்வத்தை உணர்ந்தவனை ஸஞ்சிதம் பாதிக்காது. அவனுக்கு ‘ஆகாமி’ உண்டாகாது. உண்டானாலும் பாதிக்காது. ஆனால் பிராரப்தத்தை அநுபவிக்க இப்பிறவி எடுக்கப்பட்டிருக்கிறது. எப்படி வில்லினின்று விடுத்த அம்பைத் திரும்பும்படி செய்ய முடியாதோ, அதைப்போல் பிராரப்தத்தை நம்மால் அழிக்கமுடியாது. இதை யாவரும் அநுபவித்தே தீரவேண்டும். ஆயினும் ஞானி, தாமரை இலையில் எப்படி நீர்க்குளி ஒட்டிக்கொள்ளாதோ, அதைப்போல் உலகப்பற்றின்றி ஒப்பிராரப்த கர்மவைக் கழித்துவிடுவான். இவனை ஜீவதசையிலேயே முக்தி அடைந்தவன், ‘ஜீவன்முக்தன்’ என்பார்கள்.

பாசக்தி பிரஹ்ம தத்வத்தை யுணர்ந்தி ஊழ்வினை அனைத்தையும் நாசம் செய்கிறாள் என்பது கருத்து.

(ii) பாபச்செயல்களுக்குக் காரணமாகிய வஞ்சகமான மாயை என்ற அஞ்ஞானத்தைப் போக்கடிப்பவனாகப் பராசக்தி விளங்குகிறு ளென்ற அாததமும் பொருந்தும்.

ओं एनःकूटविनाशिन्यै नमः ।

ஓம் ஏந: கூடவினாசின்யை நம:

(31)

एकभोगा ।

ஏகபோகா

32

(i) காமேசுவரரோடு, தம் ஸ்வரூப ஆனந்த அநுபவத்துடன் கூடியவன்.

(ii) காரணம், காரியம் என்று இருவிதமாகப் பிரிந்துள்ள ஒன்றான மாயைக்கு ஸத்தையைக் கொடுத்து பரிபாலிக்கும் சைதன்ய மாக இருப்பவன். அதாவது மாயாசக்தியுடன் கூடிச் சைதன்ய ரூபமாக நிற்குகொண்டு, பராசக்தி ஜகத்தில் தோற்றம், இருப்பு, அழிவு என்ற விகாரங்களைச் செய்கிறான்.

(iii) உலக ரீதியாகப் பார்க்கும்பொழுது பதி, பத்னீ என்ற பேதத்தையொட்டி ஸ்திரீபுமான்களுடைய போகம் சார்ந்திருப்பினும், உண்மையில் ஒரே சைதன்யம் அவ்விருவர்களிலும் விளங்காநின்று போகாநுபவத்தைப் பெறுகிறது. இச்சைதன்ய வடிவமாகப் பராசக்தி விளங்குகிறாள் என்பது கருத்து.

ओं एकभोगायै नमः ।

ஓம் ஏகபோகாயை நம:

(32)

एकस्या ।

ஏகரஸா

33

(i) “எனது கொள்கையே உண்மை” என்று மாந்தர்களால் சொல்லப்படும் முரண்பாடான கொள்கைகளுக்கிடையே, ஒரே உண்மையாக விளங்குபவன். இந்த உண்மையே முரண்பாடுகளைத் தீர்த்து ஸமரசத்தை உண்டுபண்ணுமாதனால் பராசக்தி அத்தன்மை வாய்ந்தவளென்பது கருத்து.

¹रसुह्रवायं लब्ध्वा आनन्दी भवति ।

“இவன் (புருஷன்) இந்த ரஸத்தை (உண்மையை) அடைந்தபின் ஆனந்தமடைகிறான் அன்றே.”

(ii) வீரம், ஹாஸ்யம் முதலிய ஒன்பது ரஸங்களிலும், முக்கியமான சிருங்கார ரஸமாக விளங்குபவன்.

‘ஜகத்’ என்பது பரமாத்மாவின் லீலாநுபவத்திற்குக் களம் என்ற கருத்து முன்னுரையில் 18 ஆவது பகுதியில் விளக்கப்பட்டிருக்கிறது. லீலகளுக்கு மிகவும் பொருத்தமான ரஸம் சிருங்காரமே. அந்தச் சிருங்கார ரஸமாகப் பராசக்தி விளங்குகிறாள்.

(iii) ஒரே பரமேசுவரன் யார்பால் அதிசயிக்கத்தக்க அன்பு வைத்திருக்கிறாரே, அந்தப் பராசக்தி என்பது மூன்றாவது அர்த்தம்.

(iv) தன் பர்த்தாவாகிய பரமாத்மா ஒருவனிடம் மட்டுமே அதிசயிக்கத்தக்க பிரேமையுடன் கூடியவன் என்பது நான்காவது பொருள்.

(v) தின்பண்டங்களின் சுவை, ‘இனிப்பு’, ‘துவர்ப்பு’ ‘உப்பு’ முதலிய ஆறு வகைப்படும். அவற்றுள் ‘இனிப்பு’ என்ற ‘மதுர’ச் சுவையாக விளங்குபவன் என்பது ஐந்தாவது பொருள்.

கீதையில் உணவுகளை ஸாத்விகம், ராஜஸம், தாமஸம் என்று பகவான் பிரித்திருக்கிறார். ஸத்வ உணவின் தன்மை, रसाः सिन्ध्याः स्थिरा हृद्याः बाहाराः सार्विकप्रियाः என்று சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. “ரஸத்துடன் கூடியதும் (உலர்ந்து போகாததும்) எண்ணைப்பசையுள்ளது, போஷணை சக்தியுடன் கூடியதும், ருசியுள்ளதுமான உணவு ஸாத்விகர்களுக்குப் பிரியமானது.” (கீதை 17-8)

ओं एकरसायै नमः ।

ஓம் ஏகரஸாயை நம:

(33)

एकैश्वर्यप्रदायिनी ।

ஏகைச்வர்யப்ரதாயிநி

34

1. கைத்த்ரிய உபநிஷத் ஆனந்தவல்லி அடிக. 7

(i) (ஜீவனுக்கு) தானும் ஈசுவரனும் ஒன்று என்ற பாவனையை உண்டுபண்ணுபவன்.

விவரணம் :— எல்லாப் பிராணிகளிடத்திலும் அந்தர்யாமியாக விளங்கிக்கொண்டு பிரேரணை பண்ணிக்கொண்டிருப்பவன் ஈசுவரன். அஞ்ஞானத்திற்குட்பட்டு விழிப்பு, ஸ்வப்னம், நித்திரை என்ற அவஸ்தைகளை அநுபவித்துக்கொண்டிருக்கும் மனிதனுக்கு பிரஹ்மஞானம் உண்டாகும்பொழுது தானே பிரஹ்மம், தானே பரமாத்மருபமாய் விளங்கும் ததவப்பொருள், தானே ஈசுவரன் என்ற அநுபவம் பிறக்கிறது. இந்த அநுபவத்தைப் பராசக்தி கொடுக்கிறாள் என்பது கருத்து.

(ii) கற்றவர்களோ, பணக்காரர்களோ பலர் சேர்ந்திருக்குமிடத்தில், அவர்களில் ஒருவனைப்பற்றிமட்டும் 'இவன்படித்தவன்' 'இவன் பணக்காரன்' என்று கூறினால் 'மற்றவர்களைவிட இவன் அதிகம் படித்தவன்' 'அதிகப் பணக்காரன்' என்பது தானாகக் கிடைக்கிறது. அதுபோல ஒரே ஐசுவர்யம் (एकैश्वर्य) என்பதற்கு எல்லையற்ற உயர்ந்த அணிமா முதலான ஐசுவர்யம், முக்தி என்பது பொருள். அதைக் கொடுப்பவள் பராசக்தி.

(iii) ஆணை செலுத்துதல் என்பது உலகின்கண் நாடக்கூடிய நல்வினைப்பயன்களில் மிகவும் பெரியது. இந்தப் பதவியையும் பராசக்தி கொடுக்கிறாள்.

‘यः सर्वेषु भूतेषु तिष्ठन् यः सर्वाणि भूतान्यन्तरो यमयति’

‘எந்தப் பரமாத்மா எல்லாப் பூதராசிகளிலும் இருந்துகொண்டு அவற்றின் சேஷைகளுக்கு ஆதாரமாயிருக்கிறாளை’ (பிருஹதாரண்யக உபநிஷத் 3-3-6)

सर्वमसि (நீயே அந்த பரமாத்மா.)

¹ एकमेवाद्वितीयम्। (பரமாத்மா ஒன்றே, இரண்டன்று.)

ओं एकैश्वर्यप्रदायिन्यै नमः ।

ஓம் ஏகைச்வர்யப்ரதாயின்யை நம:

(34)

एकातपत्रसाम्राज्यप्रदा चैकान्तपूजिता ।

एधमानप्रभा चैजदनेकजगदीश्वरी ॥ ८ ॥

ஏகாதபத்ர ஸாம்ராஜ்யப்ரதா சை கந்தப் பூஜிதா ।

ஏதமானப்ரபா சைஜதநேக ஜகதீசுவரீ ॥

एकातपत्रसाम्राज्यप्रदा ।

ஏகாதபத்ர ஸாம்ராஜ்யப்ரதா

35

(i) ப்ரஹ்ம ஞானத்திலிருந்து உண்பாகும் மோகஷ ந்தைக் கொடுப்பவன்.

விவரணம்:— 'ஆதபம்' என்றால் சரீரம், தேவதை, பூதம் என்ற மூன்று காரணங்களினின்று விளையும் ஆத்யாத்மிகம், ஆதிதை விகம், ஆதி பெளதிகம் என்ற மூன்றுவித துன்பங்களென்று பொருள். இவற்றினின்றும் ரக்ஷிப்பது 'ஆதபதம்' எனப்படும். இத்துன்பங்கள் 'பிறவி' அல்லது 'ஸமஸாரம்' என்பதைச் சார்ந்துள்ளவை. பிறவியை அகற்றுவது ஆதம் தத்வஞானம்; அதாவது தன்னின்று பிரியாது ஏகரூபமாய் விளங்கும் பிரமமதைப்பற்றிய ஞானமே. பிரம்ம ஞானத்தையடைந்துவிட்டால் அனைத்தையும்விடச் சிறந்து விளங்கும் தன்மையை அடைந்துவிடலாம். இதுவே 'ஸாம்ராஜ்யம்'. இதைப் பராசக்தி கொடுக்கிறான் என்பது கருது.

यज्ञात्वा न पुनः मोहमेवं यास्यसि पाण्डव

'எதையறிந்ததால் மறுபடி அஞ்ஞானம் உன்னைப் பாதிக்காதோ, அர்ஜுனா!'

(கீதை 4-35)

(ii) 'ஏகாதபத்ர ஸாம்ராஜ்யம்' என்பதற்குச் 'சக்கரவர்த்திப் பதவி' யென்பதும் பொருள். இதையும் பராசக்தி கொடுக்கிறான்.

ओं एकातपत्रसाम्राज्यप्रदायै नमः ।

ஓம் ஏகாதபத்ர ஸாம்ராஜ்யப்ரதாயை நம:

(35)

एकान्तपूजिता ।

ஏகாந்தபூஜிதா

36

(i) தனது ஹிருதயத்தில் 'நான்' என்று பரிசுத்த ஆத்ம வஸ்துவாக நேரில் பார்க்கப்பட்டவன்.

விவரணம் :— 'தத்த்வமஸி' என்ற மஹா வாக்கியத்தைப் பரிசீலனை செய்து உபாதிகளையகற்றி ஒருமைப்பட்ட பிரஹ்மத்தைத் தனது ஹிருதயத்தில் விளங்குவதாகவும், 'அஹம்' (நான்) என்ற பதம் குறிக்கும் பொருளாகவும், ஞானி நேர்முகமாக அறிநிறுன். பராசக்தியே அந்தப் பொருள் என்பது கருத்து. 'यत्साक्षादपरोक्षम्' "எது ஸாக்ஷாத்தாக அகக்கண்ணுக்கு நேரில் தோன்றுகிறதோ அது பிரஹ்மம் (பிரஹ்மதாரண்யகம் 3-4-1)

(ii) 'உபநிஷத்' ரூபமாக விளங்குபவன், அல்லது 'உபநிஷத்' கிரந்தங்களினால் பூஜிக்கப்படுபவன்.

விவரணம் :— 'ஏகாந்த' மென்பதற்கு 'வேதத்தின் அந்தம்' அதாவது உபநிஷத் என்று பொருள்கொள்ளலாம். உபநிஷத்துக்கள் பிரஹ்மத்தையுட் கருத்தாகக் கொண்டு அதையடையும் வழியைக்காட்டி, பிரஹ்மத்தில் முடிவையும் அடைகின்றன. பராசக்தி பிரஹ்மமேயாதலால், அவளை விளக்கும் உபநிஷத்கிரந்தங்களினால் பூஜிக்கப்படுபவளாகச் சொல்லப்படுகிறாள்.

(iii) ஏகாந்தமான (தனிமையான) இடத்தில் (யோகிகளினால்) தியானிக்கப்படுபவன்.

(iv) ஸ்ருஷ்டிகாலத்தில் காமேசுவரரால் ஏகாந்தத்தில் பூஜிக்கப்படும் பராசக்தி.

விவரணம் :— பராசக்திவிலாசம் இல்லையாகில் பரமேசுவரரால் ஸ்ருஷ்டிக்க முடியாது. இக்கருத்தை விளக்கி டௌன்த்தரியலஹரியில் கூறப்படுவது :—

शिवशक्त्या युक्तो यदि भवति शक्तः प्रभविर्

न चेदेवं देवो न खलु कुशलः सन्दिशुमपि ।

"சக்தியுடன் கூடியதால் மட்டுமே சிவனால் ஸ்ருஷ்டிக்க முடிகிறது, அவ்விதமில்லையாகில் விஷ்ணுவைச்சுக்கூட சிவனால் முடியாது."

(v) தனியாயில் வீற்று, இந்திரிய சேஷ்டைகளை ஒடுக்கி
தியானஞ்செய்வதால் பராசக்தி நேரில் தோன்றுகிறாள், என்பது
ஐந்தாவது அர்த்தம்.

¹कश्चिद्भिरः प्रत्यगात्मानमैक्षदावृत्तचक्षुरमृतत्वमिच्छन् ।

(தேரியம் எய்த வன் இருவன் இந்திரியங்களை அடக்கி, மரணமின்
பையை அடைய முயன்று தனது ஆத்ம பாவத்தை நேரிட காண்கிறான்.)

ओं एकान्तपूजितायै नमः ।

ஓம் ஏகாந்தபூஜிதாயை நம:

(36)

एधमानप्रभा ।

ஏதமாநப்ரபா

37

எல்லாவற்றையும்விட மிகுந்த காந்தியுடன் கூடியவள்.

² तमेव भान्तं अनुभाति सर्वं तस्य भासा सर्वमिदं विभाति ।

“ஸ்வயம்பிரகாசனாய் விளங்கும் பரமாத்மாவைச் சார்ந்தே அனைத்தும்
பிரகாசிக்கிறது. அதன் காந்தியால் அனைத்தும் விளங்குகிறது.”

ओं एधमानप्रभायै नमः ।

ஓம் ஏதமாநப்ரபாயை நம:

(37)

एजदनेकजगदीश्वरी ।

ஏஜதநேகஜகதீச்வரி

38

அசைவுள்ளவையும், அசைவற்றவளையும் உள்ள பற்பல விகாரங்
களோடுகூடிய எல்லாப் பொருள்களையும் தத்தம் செயல்களுக்குத்
தூண்டுபவள்.

விவரணம் : — ‘ஏஜத்’ என்றால் ‘அசைகின்ற’ என்று பொருள்.
அசைகின்ற ‘ஜகத்’ என்பதால் ஜங்கம் வஸ்துக்களை குறிப்பிட்டப்
படுவன. ஸ்தாவர வஸ்துக்கள் நீக்கப்பட்டனபோல் தோன்றும். ஆனால்
அப்படியன்று. ஸ்தாவரம் ஜங்கம் அனைத்தும் குறிப்பிடப்படவேண்டும்

1 सर्वेषु भूतेषु (எல்லாப் பொதுவாக வஸ்துக்களிலும்) என்ற சுருதியிருப்பதாலும், 'ஜகத்' என்பது பிரபஞ்சமனைத்தையும் குறிப்பதாலும், 'ஜைத்' என்ற அடைமொழிக்கு 'அசைகின்ற' என்ற அர்த்தத்தை விடுத்து, 'பிரகாசிக்கின்ற' அல்லது 'தோன்றுகின்ற' என்ற அர்த்தத்தைக்கொள்ளுதல் நியாயமே. தனியாக, பிரபஞ்சம் தோன்றுமொழுது முதலில் 'ஹிரண்யாகர்ப்பம்' என்ற வடிவமாயி நின்றது. ஸ்ராவணங்களாக அனைத்தும் இதனின்றும் வெளிக்கிளம்பினவைகளாதலால், தூண்டப்படும் தன்மை அனைத்திற்கும் பொருத்தமுள்ளதே.

மேலும் ஸ்தாவரங்களாகிய மரம், கல் முதலியவையுங்கூடத் தங்களுக்கு வேண்டிய உஷ்ணம், காற்று, நீர் இவைகளை உட்கொள்ளக் கூடிய சக்தி வாய்ந்தன.

'प्राणो विराट्' என்ற சுருதிப்படி பிராணன் இல்லாத இடமே கிடையாது. ஆகையால் உலகிலுள்ள எல்லாப்பொருள்களையும் அடக்கியாளும் சக்தி வாய்ந்தவன் பராசக்தி என்பது இந்த நாமாவின் பொருள்.

ओं एजदनेकजगदीश्वर्यै नमः ।

ஓம் ஏஜதநேகஜகதீச்வரையையே நம:

(38)

एकवीरादिसंसेव्या चैकप्राभवशालिनी ।

ईकाररूपा चेशिवी चेप्सितार्थप्रदायिनी ॥ ९ ॥

ஏக வீராதி ஸம்ஸேவ்யா சைக ப்ராபவஸாலினீ ।

ஈகார ரூபா சேஸிதரீ சேப்ஸிதார்த்த ப்ரதாயினீ ॥

एकवीरादिसंसेव्या ।

ஏகவீராதி ஸம்ஸேவ்யா

39

(i) அஸாதாரணமான தைரியம், காம்பீரியம் முதலிய வீரத் தன்மை பொருந்தியவர்களால் உபாஸிக்கப்படுபவன்.

விவரணம் :- பராசக்தி, 'பக்தர்களுக்கு அருங்கிரஹம் பண்ணுவதற்கு' பற்பல சக்தி தேவதைகளாய் விளங்கிக்கொண்டு விக்கிரஹ

1. பிருஹதாரண்யகம் 4-7-15,

ஆராதனைக்கு இடங்கொடுத்துக்கொண்டிருக்கிறாள். இந்தச் சக்தி யம்சங்களை உபாஸித்துப் பக்தர்கள் வீரத்தன்மையைப் பெறுகிறார்கள் என்பது கருத்து.

(ii) 'ஏகவீரா' என்றால் 'ரேணுகா' தேவி, பரசுராமருடைய தாயார், பராசக்தியின் அம்சமான ஒரு தேவதை. ரேணுகை முதலிய சக்தி தேவதைகளினால் உபாஸிக்கப்பட்டவளாய்ப் பராசக்தி விளங்குகிறாள் என்பது மற்றொரு கருத்து. அதாவது பராசக்தி பூர்ணசக்தியாய் இருக்கிறாள் என்பது.

ओं एकवीरादिसंसेव्यायै नमः ।

ஓம் ஏகவீராதி ஸம்ஸேவ்யாயை நம:

(39)

एकप्राभवशालिनी ।

ஏகப்ராபவஸாலினி

40

(i) எலரிடத்திலும் காணப்படாத வண்ணமாய்க் காப்பாற்றும் சக்தியுடன் பிரகாசிப்பவள்.

விவரணம் :— பிரபுவின் தன்மை 'ப்ராபவம்' எனப்படும். அதாவது அண்டியவனை காப்பாற்றும் சக்தி. ஒருவன் பிரபுவாயிருப்பின் பணத்தைக்கொடுத்து உதவுவான். ஆனால், ஆயுளையும், அறிவையும், ஆரோக்கியத்தையும், முத்தியையும் அவனால் கொடுக்கமுடியாது. பராசக்தியை 'நியே சரணம்' என்று அண்டினால் அவள் ஸர்வ வல்லமை பொருந்தியவளாதலால், அனைத்தையும் தந்து காப்பாற்றுவாள்.

(ii) மறைந்து நிற்கும் சைதன்ய ரூபியாக இருப்பவள்.

விவரணம் :— ஆலமத்தை உண்டுபண்ணும் சக்தி ஆலவிதையில் எப்படி மறைந்த வண்ணமாய் அமைந்திருக்கிறதோ, அதைப்போல் ஜகத்தைத்தோற்றுவிக்கும் பிராபவம் அல்லது மஹிமை மறைந்து நிற்கும் சைதன்ய வடிவமான பராசக்தியினிடம் பொருந்தியுள்ளது என்றும் பொருள் கூறலாம்.

(iii) ஈசுவரத் தன்மையுடன் கூடிய அகண்ட சைதன்யமாக விளங்குபவள்,

விவரணம் :— ‘பிராபவம்’ என்ற பதத்திற்கு ஈசுவரத்வமென்று அர்த்தம். ‘ஜகத்’ என்பது பராசக்தியின் ஈசுவரத்வமென்ற தன்மையினால் உண்டாகிறது.

1 ‘पादोऽस्य सर्वा भूतानि’ (எல்லாப் பூதங்களும் அகண்ட சைதன்யத்தின் கால் பாகம்). 2 ‘एकं शिवो स्थितो जगत्’ (ஜகத் என்பது அகண்ட சைதன்யத்தின் ஓர் அம்சம் மட்டுமே.) சுத்த சைதன்யமென்ற பிரஹ்மம் ஒருமையாய், அநாதியாய் நிலைத்திருக்கிறது. பராசக்தி அந்த அகண்ட சைதன்யமே. ஈசுவரத்வம் பொருந்தி அவள் விளங்குகிறாள் என்பது.

(iv) எல்லாவற்றிற்கும் மேலான முக்யமான ஈசுவரியாக இருப்பவள்.

விவரணம் :— உலகில் பிரபுவாக இருப்பவன் சிலவற்றிற்குத்தான் பிரபுவாயிருப்பான். அவனைவிட உயர்ந்த பிரபு வேறொருவன் இருக்கலாம். இப்படி மேலே மேலே பார்த்துக்கொண்டுபோனால் ப்ரபுவத்தின் எல்லை யாரிடம் முடிவடைகிறதோ, யார் எல்லாவற்றிற்கும் பிரபுவோ யானைவிட உயர்ந்த பிரபு இல்லையோ அவள்தான் பராசக்தி.

3 एष सर्वेश्वर एष भूताधिपतिरेष भूतपालः ।

(இவரே ஸர்வேசுவரன் ; இவரே ஜகத்திற்கு அதிபதி ; இவரே ஜகத்தை ரக்ஷிப்பவர்) என்று சுருதி கூறுகிறது. ஜகத் முழுவதிலும் அந்தர்யாயி யாயிருந்து கொண்டு பிரேரணை செய்கிற ஜகத்காரண வஸ்துவான பரதேவதையின் ஸ்வரூபம் அகண்ட ஸச்சிதானந்தம். அவனைத் தன் ஆத்ம ஸ்வரூபமாக தியானம் செய்யவேண்டும்.

ओं एकप्राभवशालिन्यै नमः ।

ஓம் ஏகப்ராபவஸாலின்யை நம:

(40)

ईकाररूपा ।

ஈகாரரூபா

41

1. சாந்தோக்யம் 3-12-6. 2. கீதை 10-42.

3. பிருஹதாரண்யகம் 4-4-22.

பராசக்தியை விளக்கும் 'காதிவித்யா' மந்திரத்தில் ஈகாரமென்ற அக்ஷரத்தின் வடிவை மூன்றாவது அவயவமாகக் கொண்டிருக்கும் பராசக்தி.

ओं ईकाररूपायै नमः ।

ஓம் ஈகாரரூபாயை நம:

(41)

ईशित्री ।

ஈசித்ரீ

42

அனைத்தையும் ப்ரேரணை செய்பவன்.

விவரணம்.— இச்சா சக்தி, க்ரியா சக்தி இரண்டும் பொருந்தியவன். 'அவனன்றி ஓணுவும் அசையாது' என்ற ஆப்தர் மொழி இங்கே கவனிக்கத்தக்கது.

ओं ईशियै नमः ।

ஓம் ஈசித்யை நம:

(42)

ईप्सितार्थप्रदायिनी ।

ஈப்சிதார்த்தப்ரதாயிநீ

43

(i) விரும்பப்பட்ட பலன்கள் அனைத்தையும் கொடுக்கிறவன்.

விவரணம்:— புண்ணிய பாப கர்மாக்களுக்கு ஏற்றவாறு ஊழ் வினைப் பலன்கள் விளைகின்றன. கர்மாவே இந்தப் பலன்களை உண்டாக்குகிறதா, அல்லது கர்மாவுக்கு அந்நிபமான சைதன்ய வஸ்து இங்ஙனம் செய்கிறதா என்ற கேள்வி உதிக்கிறது. கர்மாக்கள் மறு பிறப்பிலும் பயன் தருவதாக இருக்கலாம். இப்பிறவியிலே பயப்பதாக இருந்தாலுங்கூட அசேதனமான கர்மாக்கள் தாஹ் பலனை விளைவிக்கும் தன்மையுடன் கூடியனவன்று. பரமேசுவரனை ¹कर्मिष्यन्: 'கர்ம பலனுக்கு அதிகாரி' என்று சுருதிகள் சொல்லுவதாலும், பரமேசுவரனே எல்லாவற்றையும் அறியும தன்மை வாய்ந்து ஸர்வவல்லமை பொருந்தியவனாவதாலும் அவனே கர்ம பலனைக் கொடுப்பவன். புல்லறிவும், சக்திக்குறைவும்கூடிய ஜீவாத்மவுக்குக் கர்ம பலனைத்தரும் ஆற்றல்

கிளையாது. ரமணமஹரிஷிகள் தமது 'உபதேசஸார'த்தில் கூறுவது—

कर्तुराज्ञया प्राप्यते फलं कर्म किं परं कर्म तन्नदम् ॥

“ஈசனது ஆணையால் பலன் அடையப்படுகிறது. கர்மம் பரமோ? அக்கர்மம் ஜடமாயிற்றே” பராசக்தி கர்ம பலன்களைக்கொடுத்து, பல காமனைகளைப் பூர்த்தி செய்கிறாளென்பது கருத்து.

(ii) வேதாந்தங்களால் விசாரிக்கப்பட்டவளாய் முக்ய புருஷார்த்தமான முக்தியைக் கொடுப்பவள்.

விவரணம்:— ஈப்ளீதா என்றால் உபநிஷத்துக்களால் விசாரிக்கப்பட்டவள் என்றும், அர்த்தம் என்பதற்கு மோகஷம் என்றும் பொருள். பிரஹ்ம ஞானத்தையடைய் பரமாத்மாவை விளக்கும் வேதாந்த கிரந்தங்களைப் படித்து, சிந்தனை செய்து தமக்கு ஸ்வாதீனமாக்கவேண்டும். இவ்வாறு சிவவண மனநிதித்யாஸனம் செய்தவர்களுக்கு எல்லோரும் விருமபும் உயர்ந்த மோகஷமென்ற புருஷார்த்தத்தை பராசக்தி கொடுப்பாள் என்பது கருத்து.

ओं ईप्सितार्थप्रदायिन्यै नमः ।

ஓம் ஈப்ளீதார்த்தப்ரதாயின்யை நம:

(43)

ईदमित्यविनिर्देश्या चेश्वरत्वविधायिनी ।

ईशानादिब्रह्ममयी चेशित्वाद्यष्टसिद्धिदा ॥ १० ॥

ஈத்ருகித்யவிநிர்தேச்யா சேஸ்வரத்வ விதாயினி ।

ஈஸானாதிப்ரஹ்மமயி சேஸித்வாத்த்யஸ்ட்ஸித்திதா ॥

ईदमित्यविनिर्देश्या ।

ஈத்ருகித்யவிநிர்தேச்யா

44

இவ்விதம் இருப்பவளென்று குறிப்பிட்டுக்காட்ட முடியாதவள்.

விவரணம்:—ईदम् (ஈத்ருக்) என்றால் இந்த லக்ஷணம், இந்தப் பரிமாணம், இந்த வடிவம், இத்தகைய தர்மம் பொருந்தியவள் என்பது. இவ்வனைத்தும் இந்திரியங்களினால் பிரத்யக்ஷமாய் அறியக்கூடியவைகள். இவைகளை அறியமுடியுமாயின் இவைகள் யாரிடம் பொருந்தியுள்ளனவோ

அந்தப் பொருளைக்குறிப்பிடலாம். ஆனால் பிரம்மத்தை இந்திரியங்களால் அறியக்கூடாததாயால் அதை இவ்விதம் இருக்குமென்று குறிப்பிட முடியாது. வேதாந்திகளின் அளக்கப்பட உபநிஷத்துக்களே பிரம்மத்தையறிய பிரமாணம். பிரத்யக்ஷம், அனுமானம் முதலிய வேறு பிரமாணங்கள் தேவையில்லை. உபநிஷத்துக்கள் பிரம்மத்தைப்பற்றி 'இதுதான் பிரம்மம்' என்றோ, 'பிரம்மம் இவ்விதம் இருக்கிறது' என்றோ சொல்லுமாயின் அவைகள் பிரத்யக்ஷாதிப பிரமாணங்களைச் சார்ந்துவரும். உபநிஷத்துக்களின் பூர்ண சப்தப்பிரமாணவாதத்திற்கு பங்கம் உண்டாகும். ஆகையால் பராசக்தி இதற்கையவள் என்று சொல்ல முடியாது.

यच्चक्षुषा न पश्यति, यन्मनसा न मनुते । “எதைக் கண்ணினால் பார்க்கமுடியாதோ, மனத்தினால் சிந்திக்கமுடியாதோ” (கேதோபநிஷத்)

शास्त्रयोनित्वात् “சுருதிகளே பிரஹ்மத்திற்குப் பிரமாணங்களாவன.” (ப்ரஹ்மஸூத்ரம் 1-1-3)

ओं ईदृगित्यविनिर्देशायै नमः ।

ஓம் ஈதருகிதயவிநிர்தேஸ்யாயை நம:

(44)

ईश्वरत्वविधायिनी ।

ஈஸ்வரத்வவிதாயிநி

45

(i) ஈஸ்வரனது தன்மையுடன் ஒன்றுபடுவதைச் செய்பவள்.

விவரணம்:— அஞ்ஞானத்தினால் உண்டாகும் ஆவரணம், விசேஷம் என்ற காரணங்களினால், ஜீவன் தான் வேறு, ஈஸ்வரன் வேறு என்ற பேத புத்தியை மேற்கொள்ளுகிறான். அகண்டாகார சைதன்யமாய் விளங்கும் பராசக்தி இந்த அஞ்ஞானத்தையகற்றுக்கொள்ள ஜீவனே பிரம்மம் என்ற உண்மையை விளக்குகிறான்.

स्वेन रूपेण समिनिषद्यते । ‘தன் ஸ்வரூபத்துடன் ஒன்றுக்கி
விடுகிறான்.’ (சாந்தோக்யம் 8-12)

(ii) ஈஸ்வரத்வம் என்பது உலகெங்கும் வித்யை, தனம் முதலியவற்றுடன் சிவபுருஷன் விளங்கும் தன்மை. இதைப் பராசக்தி

அவனவன் நல்வினைக்குத் தக்கபடி கொடுக்கிறான் என்பது மற்றொரு பொருள்.

ओं ईश्वरत्वविधायिन्यै नमः ।

ஓம் ஈஸ்வரத்வவிதாயின்யை நம:

(45)

ईशानादिब्रह्ममयी ।

ஈசானாதிப்ரஹ்மமயி

46

(i) ஈசானன் (ருத்ரன்) முதலிய அதிகாரி புருஷர்களுக்கும் அந்தர்யாமியாக ஸச்சிதானந்தப்ரஹ்ம ஸ்வரூபமாக விளங்குபவன்.

விவரணம்:—பிரபஞ்சலீலை நடந்தேறுவதற்காக, பிரம்மா, விஷ்ணு, ருத்ரன், இந்திரன், வருணன் முதலிய பற்பல அதிகாரிகள் தத்தம் நாம ரூபங்களுடன் தத்தம் பொறுப்பை வகித்துக்கொண்டு கடமை புரிந்து ஆணை செலுத்தி வருகின்றனர். பராசக்தி எங்கும் அந்தர்யாமியாக இருப்பதால் இவர்களிடத்திலும் ஸச்சிதானந்த ரூபமாக விளங்கிக்கொண்டு அவர்களுக்குத் தத்தம் அலுவல்களைச் செய்யப் புத்தியையும் ஆர்வத்தையும் கொடுக்கிறான் என்பது கருத்து. பிரபஞ்சத்தின் போச்சிற்கு இந்த அதிகாரிகள் முக்கியமானவர்களாதலால் இவர்கள் குறிப்பிடப்பட்டார்கள்.

(ii) ஈசானன், தத்புருஷன், அகோரன், வாமதேவன், ஸத்யோஜாதன் என்று ஐந்து பிரம்மாக்கள் சுருதிகளில் சொல்லப்பட்டிருக்கிறார்கள். அவர்கள் யாருடைய ஸ்வரூபமோ அந்தப் பராசக்தியேன்பது இரண்டாவது பொருள்.

விவரணம்:—தேவதத்தன் கிணற்றை வெட்டினானென்றால் பரமாத்ம சக்தியைக்கொண்டு வெட்டினானென்றிருந்தபோதிலும், 'பரமாத்மா வெட்டினான்' என்று சொல்லாமல் 'தேவதத்தன் வெட்டினான்' என்றே சொல்லுகிறோம். அதைப்போல் குறிப்பிடப்படும் அந்த அந்தச் சக்தி அம்சங்களைச் சார்ந்து ஐந்து பிரம்மாக்கள் முதலிய பேதங்கள் அமைந்துள்ளன.

ओं ईशानादिब्रह्ममय्यै नमः ।

ஓம் ஈசானாதிப்ரஹ்மமய்யை நம:

(46)

ईशित्वाद्यष्टसिद्धिदा ।

ஈசித்வாத்யஷ்டஸித்திதா

47

ஈசித்வம் முதலிய எட்டு எரித்திகளையும் (வல்லமைகளையும்) தருப்பவள்.

விவரணம் :— எட்டு எரித்திகள் கீழ்க்கண்டவை :—

1. அணிமா (अणिमा) நொடிப்பொழுதில் தேஹத்தைச் சிறுத்துக் கொள்ளுதல்.
2. மஹிமா (महिमा) உடலில் பெரியதாகிக்கொள்ளுதல்.
3. லக்ஷ் (लक्ष्मी) பளுவைக் குறைத்துக்கொள்ளுதல்.
4. கரிமா (गरिमा) உடம்பைப் பளுவாக்கிக்கொள்ளுதல்.
5. ப்ராப்தி: (प्राप्ति:) நொடிப்பொழுதில் எங்கும் செல்லும் அல்லது வியாபிக்கும் தன்மை.
6. ஈசிதா (ईशिता) இந்திராதி தேவர்களையும் அடக்கியாவது.
7. ப்ராகாம்யம் (प्राकाम्यम्) விரும்பியதையெல்லாம் அடையும் சக்தி.
8. வசித்வம் (वशित्वम्) எல்லாப் பிராணிகளையும் வசப்படுத்தும் சக்தி.

ஒருவன் இவ்வெட்டையும் பெற்றுவிட்டால், ஆப்த காமனாகி விடுகிறான். மற்றும் அவன் விரும்பவேண்டுமென்றுமில்லை. ஆகையால், காமதேவதை இனி இவன் தன்னையண்டமாட்டானென்று தெரிந்துகொண்டு வேறு மனிதர்களிடம் சென்றுவிடுகிறானாம், இக் கருத்தை வைத்துக் கீழ்க்கண்ட சுலோகம் விளங்குகிறது :—

अणिमा महिमा लक्ष्मी गरिमा प्राप्तिरीशिता ।

प्राकाम्यं च वशित्वं च यत्र कामाः परागताः ॥

காமனையை இரண்டு விதத்தில் வெல்லலாம். 'ஆப்த காமத்வம்' என்பது ஒரு வகை. அது முற்கூறியது. மற்றொரு முறையென்ன

வெனில் காமனையினால் பாதிக்கப்படாமல் ஆசையனைத்தையும் அடக்குவது, கீழ்கண்ட கீதா சுலோகத்திலிருந்து இந்த முறை விளங்கும்.

आरूयमाणं अचलप्रतिष्ठं समुद्रमापः प्रविशन्ति यद्वत् ।

तद्वत्कामाः यं प्रविशन्ति सर्वे स शान्तिमाप्नोति न कामकामी ॥

(கங்கை, எரிந்து முதலிய பல நதிகள் ஸமுத்திரத்தில் விழுகின்றன. ஆயினும் ஸமுத்திரத்தின் தன்மை இவற்றினால் மாற்றம் அடைவதில்லை. நதிகளே நசித்து விடுகின்றன. அதைப்போல் காமனைகள் யாரைத் தாக்கவதால் அவன் தன்னை யை அழைக்க முடியாமல், தாமே நம்மடைகின்றனவோ அவனே காமனையை வென்றவன் அவனுக்கே சாந்தி உண்டாகும். காமனைகளைப் பின்பற்றி ஓடுபவனுக்குச் சாந்தி உண்டாகாது.) (கீதை 2-70.)

ओं ईशित्वाद्यष्टसिद्धिदायै नमः ।

ஓம் ஈசித்வாத்யஷ்டஸித்திதாயை நம:

(47)

ईक्षित्रीक्षणसृष्टाण्डकोटिरीश्वरबल्लभा ।

ईडिता चेश्वरार्धाङ्गशरीरेशाधिदेवता ॥ ११ ॥

ஈக்ஷித்ரீக்ஷண ஸ்ருஷ்டாண்ட கோடிர்ஸ்வர வல்லபா ।

ஈடிதா சேஸ்வரார்த்தாங்க ஸரீரேஸாதிதேவதா ॥

ईक्षित्री ।

ஈக்ஷித்ரீ

48

ஸாக்ஷியாக மாத்திரம் இருந்துகொண்டு (பிரபஞ்ச லீலையை) பார்த்துக்கொண்டிருப்பவன்.

விவரணம்:—பிரபஞ்சத்தில் கணக்கற்ற ஜீவராசிகள் தோன்றுவதும் மறைவதுமாக இருக்கின்றன. கணக்கற்ற வஸ்துக்கள் நொடிக்கு நொடி மாறுபாடு அடைகின்றன. பராசக்தியின் சக்தியினால் பிரபஞ்சம் உண்டானபோதிலும், பிரபஞ்ச விநாயகனை அவன் உதாரணமாகப் பார்த்துக்கொண்டிருக்கிறான் என்று பொருள். காளிதாஸன் இக் கருத்தைக் கீழ்க்கண்டவாறு விளக்கியிருக்கிறார்:—

1 अष्टमिर्यस्य कृत्स्नं जगदपि तनुभिर्विभ्रतो नाभिमानः ।

“ஸமஸ்த ஜகத்தையும் தன்னுடைய (பஞ்சதன்மாத்ரங்கள், மனம், அகங்காரம், மஹத் என்ற) எட்டுச் சரீரங்களினால் தாங்கி நிற்பினும் ஒன்றிலும் பற்று இல்லாதவர்.”

ओं ईक्ष्वयै नमः ।

ஓம் ஈக்ஷித்யை நம:

(48)

ईक्षणसृष्टाण्डकोटिः ।

ஈக்ஷணஸிருஷ்டாண்டகோடி:

49

பிரம்மாண்டகோடிகள் அனைத்தையும் தனது பரியாலோசனையினால் உண்டாக்கியவன்.

விவரணம்:— ‘கோடி’ என்றால் கணக்கில் அடங்காதன என்று பொருள். ‘கோடி’ என்ற பதம் இந்த மந்திரத்தில் ‘கோடிகள்’ என்ற பன்மைப் பொருளில் அமைந்துள்ளது. ஏனெனில் பிரம்மாண்டங்கள் தோன்றி மறைந்துகொண்டேயிருக்கின்றன. தற்காலத்தில் இருக்கும் பிரம்மாண்டங்களை முற்காலத்தில் இருந்தனவன்று. பிற்காலத்தில் இருக்கப்போவனவென்று. ஆகையால் ‘கோடிகள்’ என்ற பன்மைப் பெயர் பொருத்தமுள்ளதே. மேலும் பிரபஞ்சம் அநாதியானது. பரமாத்மாவின் ஸ்ருஷ்டி சக்தி அவருடன் கூட அநாதியாயிருந்து கொண்டிருப்பதுபோல் அச்சக்தியினின்று விளையும் ப்ரபஞ்சமும் அநாதியானது. இக்காரணம் பற்றியும் ‘கோடிகள்’ என்ற பதம் பொருத்தமே. ஈக்ஷணம் (ईक्षणम्) என்றால் பரியாலோசனை. பரியாலோசனையால் மட்டும் ஜகத் தோன்றுமா வென்ற ஸந்தேகம் உதிக்கலாம். குயவன் பாணையை உண்டாக்க அவனுக்கு அந்நியமான மண், ஜலம் முதலான பொருள்கள் வேண்டியிருக்கின்றன. பாணைக்குக் குயவன் முதலியவற்றை நிமித்தகாரணமாகவும் மண்ணை உபாதான காரணமாகவும் சொல்லப்படும். பிரம்மாண்டங்களை உண்டுபண்ணுவதற்குப் பிரம்மம் நிமித்தகாரணமாக இருந்தாலும்,

1. மாளவிகாக்கி மித்ரம்.

ஸ்தோத்திரம்

55

உபாதானம் எவைகள் ? இக்கேள்விக்கு வேதாந்திகள் சொல்லும் பதில், 'பிரம்மமே நிமித்தமாகவும் உபாதானமாகவும் இருக்கிறது' என்பது. இயற்கையில் சிலந்திப்பூச்சி தனக்கு வெளியில் இருக்கும் ஒரு பொருளையும் தேடாமல் மெல்லிய நூலை விடுத்து சிலந்தி வலையைப் பின்னுகிறது. அதைப்போல் பிரம்மம் தானே நிமித்த, உபாதானகாரணங்களாக இருந்துகொண்டு பிரபஞ்சத்தை ஸ்ருஷ்டிக்கிறது.

तदैक्षत बहु स्यां प्रजायेय इति ।

“பரமாத்மா பல வற்றை உற்பத்திசெய்யவேண்டும் என்று ஆலோசித்தார்.”

(சாந்தோக்யம் 6-2-3)

स ईक्षांचक्रे । ‘अवर् (परमात्मा) परिपालोचने चेत्यतः’
(ப்ரச்ஞோபநிஷத் 6-3)

आत्मा वा इदमेक एवाप्र आसीत् नान्यत् किंचन मिषत् स
ईक्षत लोकान्नु सृजा इति स इमाँल्लोकानसृजत ।

ஐகத் தோன்றுவதற்கு முன்பு ஆத்மா ஏகமாய்விளங்கிற்று. ஆத்மாவுக்கு வேறுபட்டதொன்றும் தோன்றவில்லை. ஆத்மா ‘உலகங்களைத் தோன்றும்படி செய்யவேண்டும்’ என்று யோசித்தார். அதன் பயனாகக் காணப்படும் உலகங்களைத்தோற்றுவித்தார்.’ (ஐதரேயோபநிஷத்)

प्रकृतिश्च प्रतिज्ञा-दृष्टान्तानुपरोधात् । (ब्रह्मसूत्रं १-४-२३)

‘பிரம்மமே ஐகத்திற்கு உபாதான காரணமுங்கூட ஏனெனில் இப்படிக்கருதுவது கருதி வாக்கியங்களுக்கும், உதாஹரணங்களுக்கும், பொருந்தியிருக்கிறது.’

ओं ईक्षणसृष्टाण्डकोटये नमः ।

ஓம் ஈக்ஷணஸ்ருஷ்டாண்டகோடயே நம:

(49)

ईश्वरब्रह्मा ।

ஈசுவரவல்பபா

50

(i) காமேசுவரன் யாருடைய பதியோ அந்தப்பராசக்தி.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

56

லலிதாத்ரிசதீ

(ii) பிரஹ்ம விஷ்ணு ருத்ராதிகளிடம் உள்ள மஹிமையைவிட மிகச் சிறந்த மஹிமையுடன் கூடியிருப்பதால் அவர்களும் ப்ரீதியைக் காட்டி உபாஸிக்கும் பராசக்தி.

ओं ईश्वरवल्लभायै नमः ।

ஓம் ஈச்வரவல்லபாயை நம:

(50)

ईडिता ।

ஈடிதா

51

(வேதாந்த சாஸ்திரங்களினால்) துதிக்கப்படுபவள்.

விவரணம்:— வேதாந்த சாஸ்திரங்கள் யாரை அறிய எண்ணங் கொண்டு பரிசீலனை செய்கின்றனவோ, அதுவாகப் பராசக்தி விளங்குகிறது.

ओं ईडितायै नमः ।

ஓம் ஈடிதாயை நம:

(51)

ईश्वरार्धाङ्गश्रीरा ।

ஈச்வராஃத்தாங்கசரீரா

52

(i) ஸச்சிதானந்தாத்மகமாக விளங்கும் சிவனுடைய ஸ்வரூபத்தில் பாதியான ஆனந்தத்தைத் தனது ஸ்வரூபமாக வைத்துக்கொண்டிருப்பவள்.

விவரணம்:— ‘सच्चिन्मयः शिवः साक्षात् तस्य आनन्दमयी शिवा’ என்பது ஸ்மிருதி வாகியம். ‘ஸத’ ரூபமாகவும் ‘சித்’ ரூபமாகவும் பரமாத்மா இருக்கிறான். ஆனந்த ரூபமாகப் பராசக்தி இருக்கிறாள் என்பது பொருள். சிருஷ்டியனைததும் பரமாத்மாவின் லீலை. லீலையினின்று பெருகும் ரஸம் ஆனந்தம். லீலையை நடத்திவைப்பவள் பராசக்தி. ஆகையால் பராசக்தியே ஆனந்தவடிவமாகச் சொல்லப்படுகிறாள்.

(ii) பரமசிவனுடைய இடது பாகத்தைத் தனது சரீரமாகக் கொண்டிருக்கும் பராசக்தி.

விவரணம்:— ஓர் உடலை எப்படி இடதுபாதி, வலது பாதியென்று பிரிக்கமுடியாதோ, அதைப்போல் பராசக்தியையும் பரமாத்மாவையும் பிரிக்கமுடியாது என்பது கருத்து.

தவிர, மனிதனுக்கு உயிர்நிலை ஹ்ருதயம் என்பது. அது சரீரத்தில் இடது பாதியிலேதான் இருக்கிறது. பராசக்தி பரமாத்மாவின் இடதுபாதியாக இருப்பதால் அவள் பரமாத்மாவின் உயிராக இருக்கிறாள் என்று கருதப்படும். ஸௌந்தர்யலஹரியில் பின்வருமாறு கூறப்பட்டு இருக்கிறது:—

‘सुधामय्यास्वाद्य प्रतिभयजरामृत्युहरिणी

विषयन्ते विश्वे विविशतमखाद्या दिविषदः ।

करालं यद्देवं कवलितवतः कालकलना

न शंभोस्तन्मूलं तव जननि ताटङ्कमहिमा ॥

“அமிருதப்பிராசனம் செய்தால், சத்துருக்களாகிய முதுமை, இறப்பு என்ற இரண்டும் அணுகா என்பது உண்மையே. பிறஹ்மாவும், இந்திராதி தேவர்களும் அமிருதத்தைப் பானம் பண்ணியபோதிலும் (பிரளயகாலத்தில் அல்லது கல்பத்தின் முடிவில்) அழிந்துவிடுகின்றனர். ஹே! ஜகன்மாதா! உனது பர்த்தாவாகிய பரமசிவனோவெனின், பயங்கரமாகிய ஹாலாஹல விஷத்தை விழுங்கியபோதிலும் காலன் அவரை அணுகவில்லையே. என்ன ஆச்சரியம்! அதன் காரணம் என்னவெனின், தாயே! நீ அணிந்துகொண்டிருக்கும் தாடங்கங்களின் மஹிமையன்றோ!”

ஸ்திரீகள் தங்கள் கணவர்களது உயிரினுக்கு உயிர் என நடந்து கொண்டு பராசக்தியைப் போற்றி வந்தால், ஸௌமங்கலியத்துடன் ஆயுளைக் கழிக்கலாம் என்பது இதனின்றி விளங்கும்.

(iii) பரமேசுவரனுடைய பீஜ மந்திரமாகிய ‘ஹம்’ என்பதில் பாதி பராசக்தியின் பீஜமந்திரமாக விளங்கிக்கொண்டிருப்பதால், பரமேசுவரனுடைய பாதி சரீரத்தைப் பராசக்திகொண்டிருக்கிறாளென்பது மூன்றாவது கருத்து.

விவரணம் :— சொற்களுக்குச் சப்தம், அர்த்தம் என்ற இரண்டு அங்கங்கள் உள்ளன. சப்தம் இல்லாமல் அர்த்தம் தொனிக்காது. அர்த்தம் தொனிக்காமல் சப்தத்தைச் சொல்லமுடியாது. பராசகதியும், பரமேசுவரனுடைய 'வாக்கும', 'அர்த்தமும்' போல இணைந்திருக்கின்றன என்று காளிதாஸர் கூறுகிறார். சப்தம் சக்திவடிவம். அர்த்தம் சிவ வடிவம். அர்த்தம் தெரியாமல் இருந்தாலும் கூட, கான சப்தம் அகநாதனைத் தருகிறது. முன் கூறிய முதலாவது அர்த்தத்தில் பராசகதி ஆனந்தவடிவமாகச் சொல்லப்பட்டாள். அதாவது 'ஹம்' என்ற பரமேசுவர பீஜாக்ஷரத்தில் சப்தவடிவமாகப் பராசகதியிருக்கிறான். இந்த முற்றாவது அர்த்தமும் இந்த மந்திரத்திற்குப் பொருத்தமானது.

ओं ईश्वरार्धाङ्गशरीरायै नमः ।

ஓம் ஈச்வரார்த்தாங்கசரீராயை நம:

(52)

ईशाधिदेवता ।

ஈசாதிதேவதா

53

(i) ஈசுவரனுக்கும் (ஜீவனுக்கும்) மேல்பட்ட தேவதையாக விளங்குபவன்.

விவரணம் :— 'ஈச' என்ற பதம் ஜீவன், ஈசன் இருவரையும் குறிக்கும். 'தத்வமஸி' என்ற மஹாவாக்யத்தில் 'தத்' பதத்தின் பொருள் ஈசுவரன், யாயையை உபாதியாகக்கொண்டவன். 'த்வம்' பதத்தின் பொருள் ஜீவன், அக்ஞானத்தை உபாதியாகக்கொண்டவன். இரு உபாதிகளையும் நீக்கிவிட்டால் மிஞ்சுவது கூடஸ்த சுத்த சைதன்யமே. அதுவே பராசக்தி. இவள் ஜீவன், ஈசுவரன் இருவர்களுக்கும் அதிதேவதையாக விளங்குகிறாள்.

(ii) ஈசுவரனைக் 'காமேசுவரன்' என்றும் கூறலாம். ஏனெனில் ஜகத்தைத் தோற்றுவிக்கும் காமனை அவனிடம் பொருந்தியிருக்கிறது. **प्रजापतिः वै प्रजापतिः** என்பது சுருதி. "ப்ராஜாபதி ப்ராஜைகளையடைய வேண்டுமென்று இச்சித்தார்."

காமேசுவரன் யாருக்கு அதிதேவதையோ, (அதாவது யாரால் பூஜிக்கப்படுகிறானோ) அந்தப் பராசக்தி என்ற அர்த்தமும் இந்த மந்திரத்திற்குப் பொருந்தும்.

ओं ईशाधिदेवतायै नमः

ஓம் ஈசாதிதேவதாயை நம:

(53)

ईश्वरप्रेरणकरी चेशताण्डवसाक्षिणी ।

ईश्वरोत्सङ्गनिलया चैतिवाधाविनाशिनी ॥ १२ ॥

ஈசுவரப்ரேரணகரீ சேசதாண்டவ ஸாக்ஷினீ ।

ஈசுவரோத்ஸங்க நிலயா சேதிபாதா விநாசிநீ ॥

ईश्वरप्रेरणकरी ।

ஈசுவரப்ரேரணகரீ

54

(i) ஈசுவரனை (ஸ்ருஷ்டி காரியத்தில் ஈடுபடும்படி) பிரேரணை செய்பவள்.

விவரணம்:—இச்சாசக்தி ஞானசக்தி, க்ரியாசக்தி யென்ற மூன்று சக்திகளுடன் பராசக்தியிருக்கிறாள். தவிற விக்ஷேபம், ஆவரணம் என்ற மாயாசக்திகளும் அவள் வசமிருக்கின்றன. இச்சக்தியம்சங்களைக் கொண்டே பிரபஞ்சத்தின் நடைமுறை உண்டாவதால், பராசக்தியே 53-ம் மந்திரத்தில் கூறியபடி ஈசுவரனுக்கு அதிதேவதையாக இருந்து கொண்டு அவனை ஸ்ருஷ்டி, ஸ்திதி, ஸம்ஹாரங்களில் ஈடுபடுத்துகிறாள்

ஸௌந்தர்யலஹரியில் இருக்கும் பின்வரும் சுலோகம் கவனிக்கத் தக்கது:—

जगत्सूते धाता हरिरवति रुद्रः क्षपयते

निरम्कुर्वन्नेतस्त्वमपि वपुरीशस्तिरयति ।

सदापूर्वः सर्वे तदिदमनुगृह्णाति च शिवः

तवाज्ञामालम्ब्य क्षणचलितयोर्भ्रूलतिकयोः ॥

“பிரஹ்மா ஜகத்தை ஸ்ருஷ்டிக்கிறார். விஷ்ணு அதைக்காப்பாற்றுகிறார். ருத்திரன் அதை அழிக்கிறார். (கல்பத்தின் முடிவில்) ஈசுவான் அனைத்தையும் மறையுட்படுத்தித் தன் ரூபத்தையும் தனக்குள் மறைத்துக்கொள்ளுகிறார். (பிறகு ஸதாசிவன் ஹே! அஹ! உன் முகத்தைப்பார்க்கிறார்) உன் புருஷங்களுக்கியு கொடிகள் பிரஞ்ச

லீலையை ஆரம்பிக்கும்படி கட்டளையிடுவதாய் ஒருஷணம் அசைகின்றன. இதைக்கவனித்து ஸதாசிவன் இவ்வனைத்தையும் அனுக்கிரஹஞ்செய்கிறார். (ஸ்ருஷ்டிக்கிறார் என்பது).''

(ii) ஈசுவரனுடைய ஆக்ஷேபத்தை வழுவாது செய்பவன். அநாவது பராசக்தி உத்தம பதிவிரதை என்பது கருத்து.

விவரணம்:— இவ்வாழ்க்கையைத் திசுமும்படியும் கமமும்படியும் செய்வது பாதிவ்யம். இந்த அறத்தின் மேன்மையைப்பாரத தேசத்தில் மட்டுமன்று; உலகெங்கும் புகழ்ந்திருக்கிறார்கள். த்ரிசுதீ உபாஸனையைப்பண்ணும் க்ருஹஸ்தர்கள் பதி-பத்னீ நெறிகளைக் குற்றங்குறைவின் றிக்கையாண்டு வரவேண்டுமென்பது தெளிவாகும்.

ओं ईश्वरप्रेरणायै नमः ।

ஓம் ஈசுவரப்ரேரணாயை நம:

(54)

ईशताण्डवसाक्षिणी ।

ஈசுதாண்டவஸாக்ஷிணி

55

(i) பரமேசுவரனுடைய தாண்டவமென்ற நடனத்தைப் பார்த்துக் கொண்டிருப்பவன்.

விவரணம்:— 'ஜகத்' என்பது பரமேசுவரனுடைய லீலையென்பது முன்பு விவரிக்கப்பட்டது. லீலையைப்பார்ப்பவன் ஆனந்தமடைகிறான் என்பது உலக அநுபவம். பரமாத்மா தனது லீலையைப்பார்த்துக் கொண்டு தானே ஆனந்ததாண்டவமாடுகிறான். இந்த விலாஸத்துடன் பரமாத்மா விளங்கும்பொழுது அவரை நடராஜமூர்த்தியாக வழிபடுகிறோம். இந்த மூர்த்தியின் லக்ஷணங்கள் ஜகத்தின் தன்மைகளுக்கு மிகவும் ஒத்திருக்கின்றன.

நடராஜன் 'சித்' என்ற அரங்கத்தில் ஈசனாக விளங்கிக்கொண்டு 'சித்ஸபேசன்' என்ற பெயர் வகித்திருக்கிறார். 'ஜகத்' என்பது அகண்ட 'சித்' ஆகாரமாகிய வெட்டவெளியில் கணக்கற்ற அண்டங்களாக அமைந்துள்ளது.

'ஜகத்' என்பது முக்காலங்களால் பாதிக்கப்பட்டு சென்றகாலம், நிழல்காலம், வருங்காலம் என்ற பிரிவினைக்கு உட்பட்டது. நடராஜனுக்கு

முன்முகம், பின்முகம் அமைந்துள்ளன. தான் நியத்யபியாக இருந்து கொண்டு, பின் முகத்தினால் சென்ற காலத்தையும் முன் முகத்தினால் எதிர்காலத்தையும், நடனபாவனையினால் நொடிக்கு நொடி மாறிக்கொண்டிருக்கும் ஜகத்தின் சலனத்தையும் விளக்கிக்கொண்டிருக்கிறார்.

நடனமென்பது லயமல்லது தாளச் சிரமத்துடன் கூடி நடனனுக்கும் பார்ப்பவர்களுக்கும் மகிழ்ச்சியை உண்டு பண்ணும் தன்மை வாய்ந்தது. ஜகத்தில் ஸூரியன், சந்திரன் முதலிய எல்லாக் கிரஹங்களும், நகைத் திரங்கள் உட்பட அனைத்தும் எண்ணுதற்கரிய வேகத்துடன் வட்டமிட்டுக்கொண்டிருப்பினும் குறித்த காலங்களில் குறிப்பிட்ட இடங்களை அடைகின்றன. வியாழன் 12 வருஷங்களுக்கு ஒருமுறை சூரியனைச் சுற்றுகிறான். சனி வட்டமிட 30 வருஷங்கள் ஆகின்றன. ஹாலீஸ் வால் நகைத்திரம் (Hally's Comet) 75 வருஷங்களுக்கு ஒரு முறை பூமியை அணுகிறது. இவ்விதம் ஒவ்வொரு அண்டமும் லயக் கிரமத்துடன் செல்லுகிறது. லயக்கிரமமென்ற முக்கிய தர்மம் ஜகத்தின் அடிப்படையாக இருப்பதனால்தான், ஒவ்வொருவனும் தனது அன்றாட வாழ்க்கையிலும் காலநியதியை அனுசரிக்க முயல்கிறான். தவிர, விவேகியின் திருஷ்டிக்கு 'ஜகத்' என்பது மஹத்தான லீலா விநோதமாகவே தென்படும்.

மற்றும் ஓர் தத்துவம் குறிப்பிடத்தக்கது. நடராஜமூர்த்தி அசுரனைக்காலால் மிதித்துக்கொண்டிருக்கிறார். புண்ணிய பாபங்களுக்கு ஏற்றவாறே ஒவ்வொரு பிராணியினுடைய இன்பதுன்பங்கள் ஜகத்தில் உண்டாகும் என்ற கர்ம நியதியை இதனால் விளக்குகிறார்.

நடராஜனின் சக்தியைச் சிவகாமஸுந்தரியென்கிறார்கள்; அதாவது பரமேசுவரனுடைய காமனை அல்லது இச்சா வடிவம். காமனையின்லாவிடில் பிரபஞ்சத்தின் தோற்றம் உண்டாகாது. சிவகாமஸுந்தரி தன் பதியினுடைய தாண்டவத்தை ஆனந்தமாகப் பார்த்துக்கொண்டிருக்கிறாள்.

நடராஜமூர்த்தி நெருப்பைக்கையிலேந்தியிருப்பதும், மதியைச் சூடியதும், மானைக் கையில் வைத்துக்கொண்டிருப்பதும் மற்றும் அவருடைய லக்ஷணங்கள் அனைத்திற்கும் பொருத்தமான கருத்துக்கள் உள்ளனவென்று சொல்லப்படுகிறது.

நடராஜன் தாண்டவத்தை நிறுத்தும்பொழுது 'ஜகத்' பரமாத்மா விடம் லயித்துவிடும். மறுபடி துவக்கும்பொழுது 'ஜகத்' தோன்றும்.

(ii) பரமேசுவரனுடைய தாண்டவத்தினின்று 64 கலைகள் உண்டாகின்றன. அவற்றைப்பார்த்துக்கொண்டிருக்கும் பராசக்தி யென்பது மற்றொரு பொருள்.

விவரணம்:— பராசக்தி 64 கலைகளுடன் கூடியிருப்பதால் ஸரஸ்வதியென்ற பெயருடன் வித்யாருபிணியாக உலகத்தில் பிரஸித்தியடைந்திருக்கிறாள்.

பரமேசுவரன் கையில் உடுக்கையை ஏந்தித் தாண்டவம் புரிசிறார். உடுக்கையிலிருந்து மாஹேசுவர ஸூத்ரங்கள் வெளிக்கிளம்பின. இவை களை வியாகரணம், சந்தஸ் முதலியவைகளுக்கு அடிப்படை. ஜீவர்கள் பரமேசுவரனுடைய 'சித்' என்ற அறிவின் அச்சங்களுடன் கூடியிருப்பதால், ஜகத்திலுள்ள நாம ரூபங்களைப் பரிசீலனை செய்து, த்வனிகளின் உதவியைக்கொண்டும், தியான யோகம் முதலிய துறைகளில் பயின்றும் 64 கலைகளை உண்டுபண்ணினார்கள் என்பது கருத்து. இந்தக் கலைகள் பிரபஞ்ச தத்வங்களைப் போதிப்பவைகள். இவற்றைத் தெரிந்து கொள்ளுவதால் அரிய சக்திகளையும் எதித்திகளையும் பெறலாம். ஆனால் பிரஹ்மஞானத்தை அடைய இந்தக் கலைகளுக்கு அப்பாலுள்ள பராசக்தி தத்வமே உபயோகப்படும். இக்கருத்து அடங்கியுள்ள ஸௌந்தர்யலஹரி கலோகம் கீழே எழுதப்படுகிறது:—

चतुःषष्टया तन्त्रैः सकलमतिसंघाय भुवनं

स्थितस्तत्तत्सिद्धिप्रसवपरन्त्रैः पशुपतिः ।

पुनस्त्वनिर्वन्धात् अखिलपुरुषार्थैकवटना-

स्वतन्त्रं ते तन्त्रं क्षितितलमवातीतरदिदम् ॥

(ஐ. 31)

“ஜகன்மாதா! பகபதியாயிருக்கும் பரமேசுவரன் உலகத்திற்கு 64 தந்திரங்களை (கலைகளை)க் கொடுத்துவிட்டுச் சுமயாபிருந்துவிட்டார். இந்தக்கலைகள் தத்தம் இயல்புக்கு ஏற்ற மாறு எதித்தக்களைக்கொடுக்கும் என்பது உண்மையே. ஆனால் இவ்வனைத்தும் பரதந்திரமானவை. ஆத்மாவுக்கு அன்னியமாயுள்ளவைகளைச் சார்ந்துள்ளன. இவை

ஒன்றும் ‘**नहि नहि रक्षति डुकुश् करणे**’ என்று பகவத்பாதர்கள் சொன்னதுபோல், உயர்ந்த புருஷார்த்தமாகிய மோக்ஷத்தைக்கொடா. இதை எண்ணியே நீ பரமேசுவரனை உன்னுடைய தந்தரத்தை உலகிற்கு அருளவேண்டுமென்று வற்புறுத்தினாய். பிறகு உன் தந்தரத்தை (ஆத்ம கலையையும், ஆத்ம ஞானத்தையும்) உலகிற்கு (தகஷிண முர்த்தியாக) அவதரித்து ஈகதார். உனது தந்தரம் எத்தகையது என்றால் நான்கு புருஷார்த்தங்களையும் ஒருங்கே கொடுக்கக்கூடிய தன்மை பெருந்தயது”.

இந்தத் தந்திரமே காதி வித்யை, ஹாதி வித்யை எனப்படுவன. லலிதாத்தரிசத் ‘காதி வித்யா’ ரூபம். இந்த ஸ்வதந்திர வித்யை உலகத்தில் பரவியிருப்பதாலேயானால், எல்லோரும் ஸ்வதந்திரத்தில் ஆசை கொள்ளுகிறார்கள். அரசியல் துறைகளிலும், தேசியத் துறைகளிலும் கூட எல்லோரும் ஸ்வதந்திரத்திற்குப் பங்கம் வந்துவடக்கூடாதென்று வாதாடுகிறார்கள்போலும். ஆனால் போலி ஸ்வதந்திரம் எது, உண்மையாக இருக்கும் ஆத்ம ஸ்வதந்திரமெது என்பதை ஞானிகளேத்தவிர ஒருவரும் அறிந்தவர்களன்று.

ओं ईशताण्डवसाक्षिण्यै नमः ।

ஓம் ஈஸ்தாண்டவஸாக்ஷிண்யை நம:

(55)

ईशरोत्सङ्गनिलया ।

ஈசர்வரோத்ஸங்கநிலயா

56

தன் பர்த்தாவாகிய ஈசுவரனுடைய தொடையைத் தனது வசிக்கும் இடமாக உடையவன்.

விவரணம் :— ஈாதிரி ஸலகத்தத்தில் பிரம்மம், விஷ்ணு, ருத்ராதி களுடைய எந்த எந்த அங்கங்களில் பராசக்தி வசிக்கிறாளென்பது சொல்லப்பட்டிருக்கிறது :—

पद्मयोनिमुखाब्जस्यां विष्णुवक्षःस्थले स्थिताम् ।

शिवाङ्गनिलयां गौरीं वन्दे मूर्तित्रयात्मिकाम् ॥

“பிரம்மாவினுடைய முகத்திலும், விஷ்ணுவினுடைய மார்பிலும், சிவனுடைய மடியிலும் கௌரீ வசிக்கிறாள். இம்மும்மூர்த்திகளின் ஆத்மாவாக விளங்கும் கௌரியை (பராசக்தியை) வணங்குகிறேன்.”

இந்த மந்திரத்தில் ஈசுவரனுடைய தொடையில் வசிக்கிறாள் என்பதற்கு, உபலக்ஷணமாக மேற்கூறிய சுலோகத்தின் அர்த்தம் முழுவதையுமே கொள்ளவேண்டும். பிரம்ம, விஷ்ணு, ருத்ரர்கள் முறையே ஜகத்தின் ஸ்ருஷ்டி, ஸ்திதி, ஸம்ஹாரகர்த்தர்களாதலால் பராசக்தி இவர்களின் சக்தியாக இருந்துகொண்டு ஜகத்தின் ஸ்ருஷ்டி, ஸ்திதி, ஸம்ஹாரம் மூன்றையும் செய்விக்கிறாள் என்பது கருத்து.

ப்ரஹ்மாவின் முகத்தினின்றும் வேதங்கள் கிளம்பின. வேதங்களின் மூலமாகவே “ஜகத்” தோன்றியதால், பராசக்தி ப்ரம்மாவின் முகத்திலிருப்பதாகக் கருதப்படுகிறது.

ஒருவனைக் கார்க்கவேண்டுமென்றால், மார்போடு அணைத்துக் கொள்ளுகிறார். விஷ்ணு ஜகத்தைக் கார்க்கும் தொழிலைச் செய்வதால் பராசக்தி அவர் மார்பில் இருப்பதாகக் கருதப்படுகிறது.

சிவன் அல்லது ருத்ரன் ஜகத்தையழிக்கும் தெய்வமாதலால், கோபாக்கினி அவர் நெற்றிக்கண்ணிலிருந்து பறக்கிறது. அப்பொழுது பராசக்தி அவர் மடியிலிருந்துகொண்டு அவர் முகத்தைப் பார்த்துக் கொண்டு கோபத்தைத் தணிக்கிறாள். ஆகையால் ருத்ரனுடைய மடியிலிருப்பதாக வர்ணிக்கப்படுகிறது.

ओं ईश्वरोत्सङ्गनिलयायै नमः ।

ஓம் ஈச்வரோத்ஸங்கநிலயாயை நம:

(56)

ईतिवाधाविनाशिनी ।

ஈதிபாதாவிநாசிநீ

57

(i) விதிவசத்தால் ஏற்படும் உபத்ரவங்களை நாசஞ்செய்பவள்.

(ii) ஸுத்ர ஜந்துக்களின் பீடையைப் போக்கடிப்பவள்.

விவரணம் :— ‘விதி’யென்பது ஊழ்வினை. ஊழ்வினைப் பயனை அனுபவித்தேதீரவேண்டும் என்பது பொது விதியாக இருந்தாலும், பராசக்தி உபாஸகர்களுக்கு விலக்குவிதியமைந்துள்ளது. அவர்களை ஸஞ்சிதகர்மா பாதிக்கவே மாட்டாது. ப்ராபத்தத்தின் கொடுமையும் அவர்களின் மனப்பான்மையினால் விலகிவிடும். மேலும் பராசக்தியிடம்

பகதி செலுத்தி நம் தமோதனம் பொங்கிய கூழா தேவதைகள்
அனுபவ மடமா. அப்ப ஜநநகாரி: பீலய உண்டாவது

ओं ईविश्व विविश्व नमः ।

ஓம் ஈவிசுவ விவிசுவ நம:

(57)

ईहाविरहिता चेशशक्तिरीष्मिता ।

லகாரஹா லஹா லஹி: பரிநிபேஷிதா || 58 ||

ஈஹா விரஹிதா ஷசக்திரீஷ்மிதா ||

லகார ரூபா லஹிதா ஷசக்தி மூலா ஷஷ்விதா ||

ईहाविरहिता ।

ஈஹா விரஹிதா

58

தன்னால் அடையப்பட வேண்டியதென்று ஒன்றும் இல்லாதவள்.

விவரணம்:— தன்னிடம் இல்லாத பொருளை அடையவேண்டுமென்ற அவாவுக்கு “ஈஹா” என்று பெயர். பராசக்திக்கு இந்த அவா ஒன்றுமில்லை. ஏனெனில் அவள் இச்சா, ஞான, க்ரியாசக்திகளுடன் கூடியவளாதலால், ஏதோ ஒன்று தன்னிடம் இல்லையென்ற எண்ணமே உதிக்கக் காரணமில்லை.

ओं ईहाविरहितायै नमः ।

ஓம் ஈஹா விரஹிதாயை நம:

(58)

ईशशक्तिः ।

ஈசசக்தி:

59

பரமேசுவரனுடைய ஸர்வக்ருத்வம் முதலிய பிரபாவங்களை யுடையவள்.

விவரணம்:— ‘ईवात्मशक्ति’ (1-3) என்று சுவேதாசுவதர் உபநிஷத்தில் கூறியுள்ளபடி பரமேசுவரனுடைய ஆத்மாவாக தேவி இருப்பதால் அவரிடமுள்ள ஸாமர்ந்த்யமெல்லாம் தேவியிடம் உள்ளன.

ओं ईशशक्तये नमः ।

ஓம் ஈசசக்தயே நம:

(59)

ईषत्स्मितानना ।

ஈஷத்ஸ்மிதாநநா

60

மந்தஹாஸம் பொருந்திய முகத்துடன் விளங்கபவன்.

விவரணம்:— காமனை யொன்றும் இல்லாததாலும், ஜகத்தைப் பற்றின்று ஸாக்ஷிபாக மட்டுமே பார்த்துக்கொண்டிருப்பதாலும் துக்க ஸம்பந்தத்திற்கு யாதொரு காரணமும் இல்லாததாலும், எப்பொழுதும் பரமானந்த ரூபியாய்ப் பிரஸன்ன முகத்துடன் பராசக்தி விளங்குகிறான்.

பிரஸன்ன முகமென்பது 'சாந்தம்' அல்லது அமைதியின் முகக்குறி.

“न प्रद्वयेत् प्रियं प्राप्य नोद्विजेत् प्राप्य चाप्रियम्”

“பிரியமானதையடைந்த பொழுது களிப்புருமலும், அப் பிரியம் நேர்ந்தால துக்கப்படாமலும்” என்று கீதையில் (5-20) கூறியதுபோல், மனம் விகாரமடையாமல் இருப்பதே சாந்தம். பிரஸன்ன முகம் இதன் அடையாளம். எல்லாரும் முக்கியமாக மாதர்கள், இந்த லக்ஷணத்தை விருத்தி செய்துகொள்ளல் வேண்டும். வெடி வெடிப்பது போல சரிசுக்கக்கூடாது. வாஷ்தாரையாகக் கண்ணீர்விட்டு அழவுங் கூடாது. ‘அர்ச்சம், மடம, நாணம், பயிர்ப்பு’ என்ற நான்கையும் உத்தமப் பெண்களின் அணிகலன்களென்று கவிகள் வர்ணித்திருக் கின்றனர்.

ओं ईषत्स्मिताननायै नमः ।

ஓம் ஈஷத்ஸ்மிதாநநாயை நம:

(60)

लकारूपा ।

லகாரரூபா

61

காதி வித்யையில் நான்காவது வடிவமாயுள்ள ‘ல’ காரத்தினால் விளக்கப்படுபவள்.

ओं लकारूपायै नमः ।

ஓம் லகாரரூபாயை நம:

(61)

ललिता ।

லலிதா

62

உவகையற்ற அளவற்ற லாவண்யத்துடன் கூடியவள்.

விவரணம்:—நற்குணம் பொருந்தியவர் அனைவரும் அழகிய பொருளைக்கண்டால் உவகை பெறுவார்கள். தீயார் பிறநாய அழகைக்கண்டு பொருடையோ, லோபமோ அனைவர்கள். ஞானிகள் நற்குணம் படைத்தவராதலால், உலகிலுள்ள இயற்கைப் பொருள் களிலும், மனிதனுடைய புத்திக்கூர்மையினால் செய்யப்படும் செயற்கை விந்தைகளிலும் அழகைக்கண்டு மகிழ்வார்கள். அவர்களுக்குப் பிரபஞ்சம் ஆண்டவனானால் அமைக்கப்பட்ட ஆனந்தக்களமாகவும், அதில் ஆண்டவன் தாண்டவமாடுகிறானென்றும் தோன்றும். இறப்பு என்பது பழைய உருவங்கள் நசித்து, புதிய அழகிய உருவங்கள் பிறக்கும் தன்மையுடன் கூடியதாகலால், இறப்பையும் அவர்கள் வெறுக்கமாட்டார்கள். கவி ரவீந்திரநாத் டாக்டர் 'The twin brothers Life and Death dancing over the wide world' 'இரட்டைப்பிள்ளைகளாகிய பிறப்பும், இறப்பும் அகன்ற பாரினில் ஆடும் நடனம்' என்று வர்ணித்தார். பராசக்தி அளவற்ற அழகுவாய்ந்தவ ளாதலாலேயே பிரபஞ்சம் அழகுடன்பிறந்து ஞானிகளுக்கு ஆனந்தத்தை தருகிறது. மக்கள் பெற்ற தாயைக் கொள்ளுவாரன்றோ?

ओं ललितायै नमः ।

ஓம் லலிதாயை நம:

(62)

लक्ष्मीवाणीनिषेविता ।

லக்ஷ்மீவாணி நிஷேவிதா

63

லக்ஷ்மி, ஸரஸ்வதியென்ற இருவர்களாலும் ஸேவிக்கப்படுபவள்.

விவரணம்:— 'லக்ஷ்மி' அல்லது 'ரமா' ஸர்வைச்வரிய சக்தி. 'ஸரஸ்வதி' ஸர்வஞான சக்தி. இந்த மந்தரத்தில் 'ஸேவை' யென்பது பராசக்தியின் கட்டளையை எதிர்த்துக்கி அதை அந்தரங்க அன்புடன் நிறைவேற்றலாகும். பராசக்தியின் உபாஸனாக்கு ஸர்வைச்வரியும், ஞானமும் உண்டாகும் என்பது பொருள்.

ओं लक्ष्मीवाणीनिषेवितायै नमः ।

ஓம் லக்ஷ்மீவாணி நிஷேவிதாயை நம:

(63)

லாகினி லலநாரூபா லசுடாடிமபாடலா ।

லலந்திகாலசுத்பாலா லலாடனயநாசிதா ॥ १४ ॥

லாகினி லலநாரூபா லஸத்தாடிம பாடலா ।

லலந்திகா லஸத்தபாலா லலாட நயநாசிதா ॥

லாகினி ।

லாகினி

64

ஆனந்த வடிவமான பிரம்மமாக விளங்குபவன்.

விவரணம் :— ‘கம்’ என்றால் ‘ஸு+ம்’ ‘பிரம்மம்’ என்பன. ‘அகம்’ (अकम्) என்றால் ஸுகமற்றது; அதாவது பிரம்மதத்வத்தினின்றும் வேறுபட்டது என்று பொருள். பிரம்மம் ஒன்றே நிலைத்துள்ளது. ஆனந்தரூபமானது. ஜகத்தோ பன்மை வாய்ந்தது, அழிவுள்ளது, துக்கத்திற்கு இடப்பட்டது. ஆகையால் ‘அகம்’ என்பது ஜகத்தைக் குறிக்கிறது. ‘லம்’ என்றால் ‘மறைகிறது’ என்பது. அதனால் உற்பத்தி, மறைவு என்ற இரண்டும் குறிக்கப்பட்டுள்ளன. இந்த மந்திரத்தால் விளக்கப்படும் கருத்தென்னவெனின், ஜகத் யாரிடத்திலிருந்து தோன்றி யாரிடத்தில் திரும்பவும் மறைகிறதோ அந்தப் பிரம்மமே பராசக்தியென்பது.

ओं लकिन्यै नमः ।

ஓம் லாகின்யை நம:

(64)

லலநாரூபா ।

லலநாரூபா

65

யாருடைய ரூபமாகப் பெண்கள் இருக்கின்றனரோ, அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம் :— பராசக்தி ஜகத்திற்குத் தாயாக இருப்பதால் பெண் உருவங்கொண்டவளாகக் கருதப்படுகிறாள்.

विद्याः समस्ता. तव देवि भेदाः विद्याः समस्ताः सकला जगत्सु ।

“தேவி! ஜகத்தில் உள்ள எல்லா விதயைகளும் எல்லாப் பெண்களும் உனது ரூபங்களையாவன” என்று தேவி மாஹாத்மியத்தில், (11-6) கூறப்பட்டுள்ளது. தனி,

‘**सिद्धाङ्कितमिदं पश्य जगदेतद्भगाङ्कितम् ।**’

என்பது புராண வசனம். அதன் அர்த்தம் “பரமாத்ம பராசக்தி சஞ்ஞடைய வடிவமாக ஜகத்தையறிந்துதொள்” என்பது. ‘லிங்கம்’ என்ற பதத்திற்கு “மறைந்திருக்கும் வஸ்துவை அறிகுறியாக நின்று விளக்குவது எதுவோ அது” என்று பொருள்; அசனின சக்தியைக் கிரீடம் விளக்கவதுபோல். ஆலயங்களில் பிரதிஷ்டை செய்திருக்கும் விங்கவடிவம் அத்தன்மையதே. அது பிரஹ்மத்திற்கு அறிகுறியாக நிற்கிறது. எப்படியெனில், அதன் வடிவம் கோளம். கோளத்திற்கு ஆரம்பிக்குமிடமுந், முடியுமிடமும் கிடையாது. அது ஆதி, அந்தம் அற்றது. (**अनाद्यन्तम्**) அதுவே பிரம்மத்தின் தத்வம். கோளம் விகாரமற்றது, மற்ற ரூபங்களைப்போலன்று. பிரம்மமும் விகார மற்றது. கோளம் சிறுத்துக்கொண்டே வந்தால் மத்திப் புள்ளியில் ஒடுங்கிவிடும். பிரபஞ்சம் மறையும்பொழுது பிரம்மத்தில் ஒடுங்கி விடுகிறது. மேலும் எந்த ரூபத்தையும் அஹு அர்சங்களாகப் பிரித்தால் கோள அம்சங்களே விளையுந். (**Every form can be resolved into infinitesimal spherical segments each having its own spherical radius.**) ஆகையால், பிரம்மமே எப்படி ஜகத் திற்கு ஆதாரமோ, அதைப்போல் ஜகத்திலுள்ள உருவங்கள் அனைத்துக் கும் கோளமும் வட்டமுந்தான் ஆதாரம். இவ்வுருவங்கொண்ட லிங்கம் பிரம்மத்தின் அறிகுறியாக நின்று அதை விளக்குகிறது. பிரணவம் எப்படி நாதப்பிரம்மமோ, அதைப்போல் ‘லிங்கம்’ ரூபப்பிரம்மம். ‘**भगं**’ என்பது பராசக்தி, ‘**भगं श्री काम माहात्म्य वीर्य यत्नार्क कीर्तिषु**’ என்பது அமரகோச வாக்கியம். எல்லாச் சக்தி விலாஸங்களை யும் **भगं** என்ற பதம் குறிக்கிறது. ‘**भग**’த்தை அ த ர வ து ‘பராசக்தி’ யையுடையவன் ‘பகவான்’ பரமாத்மா. ‘**भग**’த்தினின்று பாக்கியம் உண்டாகிறது.

ओं ललनारूपायै नमः ।

ஓம் லலநாரூபாயை நம:

(65)

लसदाडिमपाटला ।

லஸத்தாடிமபாடலா

66

புதிதாக மலர்ந்த மாதாளம்பூவினுடைய வெண்மை சேர்ந்த சிவப்பு வண்ணமுடையவள்.

விவரணம்:— வெண்மை ஸத்வகுணத்தையும், சிவப்பு ரஜோ குணத்தையும் குறிக்கின்றன. பராசக்தி சுத்த சைதன்யமாக இருப்பினும், ரஜோகுணத்தின் சேர்க்கையால் ஜகத்தை உண்டுபண்ணுகிறாள். ரஜோகுணம் இல்லாவிடில் சிருஷ்டி சிடையாது. கறுப்பு நிறம் தமோ குணத்தைக் குறிக்கும். அது அக்ஞானத்தின் தன்மை. அதன் கலப்பற்றவளாகப் பராசக்தி இருக்கிறாள்.

ओं लसदाडिमपाटलायै नमः ।

ஓம் லஸத்தாடிமபாடலாயை நம:

(76)

ललन्तिका लसत्फाला ।

லலந்திகாலஸத்பாலா

67

லலந்திகையென்ற நெற்றிச் சுட்டியால் அலங்கரிக்கப்பட்டவள்.

விவரணம்:— ‘லலந்திகை’யென்பது ஒரு வகை ஆபரணம். அது நடுவில் நவாத்தாங்குளும், சுற்றிலும் முத்துக்களும் வைத்ததாகும். இதைப்போலுள்ள நெற்றிப் பதக்கம் முதலிய ஆபரணங்களையும் ‘லலந்திகை’யென்ற பதம் குறிக்கிறது. புருவங்களுக்கிடையே ஸுஷூம்னா நாடியில் ஆக்ஞா சக்ரம் இருப்பதாக யோகிகள் கண்டுபிடித்திருக்கின்றனர். இந்த ஆக்ஞா சக்ரம் கீழ்க்கண்டவாறு ஸௌந்தர்ய லஹரியில் வர்ணிக்கப்படுகிறது:—

तवाज्ञाचक्रस्य तपनशशिकोटिद्युतिधरं

परं शम्भुं वन्दे परिमलितपाशं परचिता ।

“கோடி ஸூர்ய சந்திரர்களுடைய காந்தியுடன் பரமேசுவரன் பராசக்தியைப் பக்கத்தில அணைத்துக்கொண்டு ஆக்ஞா சக்கிரத்தில் வீற்றிருக்கிறார். அவரை நமஸ்கரிக்கிறேன்”. பெண்கள் நெற்றியில் ஆபரணங்களைப் பூணுதலோ, ஆண் பெண் எல்லோரும் நெற்றியில் திலகங்கள், குங்குமம், விபூதி முதலியவற்றையணிதலோ எல்லாம் ஆக்ஞா சக்கிரத்தில் விஷயமாகக் கருதப்படுகின்றன. பூஜையேயாகும்.

ॐ ललन्तिकालसत्फालायै नमः ।

ஓம் லலந்திகா லஸத்பாலாயை நம:

67

ललाटनयनार्चिता ।

லலாடநயனார்ச்சிதா

68

(i) புருவங்களுக்கிடையே விளங்கும் ஞான திருஷ்டியுடன் பொருந்தியவர்களால் உபாஸிக்கப்படுபவள்.

விவரணம் :— ‘லலாடம்’ என்பது புருவங்களுக்கு இடையேயுள்ள மத்திய பாகத்தைக் குறிக்கும். ‘நயனம்’ என்றால் ‘ஞானம்’. நாம் ஒரு விஷயத்தைச் சிந்தனை செய்யும்பொழுது நம்மை அறியாமலே கண்ணை மூடிக்கொண்டு மனத்தைப் புருவங்களுக்கிடையே செலுத்து கிறோம். இந்த இடத்தில் ஆக்ஞா சக்ரம் இருக்கிறது. அது மனத் தின் இருப்பிடம். இதில் இடை, பிங்களை என்ற இரண்டு அறிவு நாடிகளும் கூடுகின்றன. ஒருவகை அறிவு உட்செல்லுவது (आन्तरं), மற்றொன்று வெளியே செல்லும் அறிவு (बाह्यम्). கேசரி முத்திரையை மேற்கொண்டு சித்தத்தை அடக்கி அறிவை ஆக்ஞா சக்கிரத்தில் நிலை நிறுத்தினால் ஞானம் உதயமாகிறது.

கேசரி முத்திரையென்பது வெளிநாக்கை உள்நாக்கிற்று உட்புற மாக மடித்துக்கொண்டுபோய், உச்சவாஸ நிச்சவாஸங்களை அடக்குதல் என்று சொல்லப்படுகிறது. அப்பியாஸத்தினால் எவ்வளவு காலம் வேண்டுமானாலும் இந்த முத்திரையை அவலம்பனம் செய்யலாம். அதன் பயன் என்னவெனின், ஆயுளை அதிகரித்துக்கொள்ளலாம். சரீரத்தை எந்த உருவமாய் மாற்றிக்கொள்ள வேண்டுமோ அப்படி மாற்றிக்கொள்ளலாம், ஞானதிருஷ்டியின் அளவைப் பெருக்கலாம் என்றெல்லாம் சொல்லப்படுகிறது. சிருங்கேரி ஸ்ரீசாரதா பீடத்தை யலங்கரித்த 10வது குரு ஸ்ரீ வித்யாசங்கர தீர்த்தர் இந்த முத்திரையை அவலம்பித்து லிங்க ரூபமாக உடலை மாற்றிக்கொண்டு எரித்தியடைந்த தாக அவர் சரித்திரத்திலிருந்து தெரிகிறது.

இவ்வித யோகஎரித்தியையடைந்தவர்களால் பராசக்தி உபாஸிக்கப் படுகிறாள் என்பது பொருள்.

இந்த அர்த்தத்தையுடைய மற்றொரு விளக்கமும் பொருந்தும். என்னவெனின், அளி, வடிவையென்ற நபர்களுக்கெனப் பே இந்நகரம் 'அவிதக்தம்' எனப்படும் காசி (வாரணாசி, கோபுரத்திதலி அநி பஹிஷி)கும் யாக்குவாசியநகரம் ஒரு காலதில விநாஸினை. என நடந்தன. இந்த ஸாவதம் ஜபால உபநிஷத்தில இருக்கிறது. இது விஷயம் என்னவெனின், அளி முதல் கோபுரத்தில பரமபுரா ஆராதனை செய்தால் பரமாத்மாவையடைகிறான் என்பது. இந்த உபநிஷத்தில பரமாத்ம ஞானத்தை யாக்குவாகுமர் வளக்கியிருக்கிறார். வாரணாஸியை லலாடபாகஷா, யாக்குவாசியர் விளக்கியிருக்கும் ஞானத்தை நயனமாகவும் கொள்ளவேண்டும. இந்த ஞானத்தை யடைந்தவர்களால் பராசகதி உபாஸிக்கப்படுகிறார் என்பது.

(ii) நெற்றிக்கண் பொருந்திய திரியம்பகனால், அல்லது ருத்ரர்களால் பூஜிக்கப்படுபவன் என்பது இரண்டாவது பொருள்.

ओं ललाटनयनार्चितायै नमः ।

ஓம் லலாடநயனார்ச்சிதாயை நம:

(68)

लक्षगोज्ज्वलदिव्याङ्गी लक्षकोट्यण्डनायिका ।

लक्षार्था लक्षणागम्या लब्धकामा लतातनुः ॥ १५ ॥

லக்ஷஜேஜ்வல திவ்யாங்கி லக்ஷகோட்யண்ட நாயிகா ।

லக்ஷயார்த்தா லக்ஷணா கம்யா லப்த காமா லதாதனு: ॥

लक्षगोज्ज्वलदिव्याङ्गी ।

लक्षज्ज्वलदिव्यलतिव्याङ्गी

69

(i) (ஸ்வரூப தடஸ்த) லக்ஷணங்களுடன் விளங்கும் சுத்த வடிவத்துடன் கூடியவன்.

விவரணம்:— ஸத், சித் ஆனந்தம் என்பவை பராசக்தியின் ஸ்வரூப லக்ஷணங்கள். ஜகத்தை ஆக்கும் சக்தியாகப் பராசக்தி விளங்கும்பொழுது அவளுடைய தடஸ்த லக்ஷணம் தெரியவருகிறது. அதாவது ஸர்வஞ்ஞத்வம், ஸர்வசக்திமத்வம் முதலியவை. **सदास्मानं वयमकुरुत ।** “தன்னைத்தானே உள்பெண்ணிக்கொண்டாள்” என்ற

தை. தீப சருதி படி ஸ்சிநானந்தமே கனத்து உபாதிதளின் ஸம்பந்தத்தில் ஒரு வடிவம் எடுத்து அடியற்ற சேனையுடன் பராசகதி பிரகாசிக்கருளா என்பது கருத்து.

(ii) ஸாமுத்திர சாஸ்திரத்தில் கூறப்பட்ட திவ்ய லக்ஷணங்கள் வாய்ந்து காந்தியுடனகூடிய சூஸ, முகம், கை கால்கள் முதலிய அவயவங்களுடன் கூடியிருப்பவள் என்பது மற்றொரு கருத்து.

ओं लक्ष्मिर्ज्वलदिव्याङ्ग्यै नमः ।

ஓம் லக்ஷ்மீஜ்வல திவ்யாங்க்யை நம:

(69)

लक्ष्मिखण्डनायिका ।

லக்ஷ்மீகோட்யண்டநாயிகா

70

கணக்கில் அடங்காத அண்டங்களைத் தனது 'ஸத்' என்ற நித்யத்வமாகிய தன்மையின் பிரதிபிம்ப அம்சங்களினால் காப்பவள்.

விவரணம் :— 'லக்ஷம்' 'கோடி' என்ற பதங்களுக்குக் 'கணக் கிலடங்காதிருப்பன' என்பது பொருள். ஏனெனில் பிரபஞ்சம் ஆதியற்றது. எத்தனையோ அண்டங்கள் தோன்றி, அழிந்துகொண்டிருக்கின்றன. இவைகளின் தொகுதியை ஸமஷ்டி என்பார். ஒவ்வொரு பாகமும் 'வியஷ்டி' எனப்படும். ஸமஷ்டியின் ஆத்மஸ்வரூபம் விராட் ஹிரண்யகர்ப்பர் என்றும், வியஷ்டியாகிய பாகங்களின் ஆத்மாக்கள் விச்வன், தைஜஸன், என்றும் சொல்லப்படுகிறது. இவைகள் சாக்ஷதமாக இருக்கமாட்டா. ஆயினும் சிற்சில காலம் நிலைத்திருப்பதன் காரணம் என்னவெனின், பராசக்தியின் ஸத்தை இவைகளிலும் விளங்கிக்கொண்டிருக்கிறது என்பதே.

ओं लक्ष्मिखण्डनायिकायै नमः ।

ஓம் லக்ஷ்மீகோட்யண்ட நாயிகாயை நம:

(70)

लक्ष्म्या ।

லக்ஷ்மியார்த்தா

71

(i) வேதாந்த மஹா வாய்க்கியங்களை நன்கு சோதித்து அதன் மூலம் அறியப்படும் சுத்த சைதன்யமாயிருப்பவள்.

விவரணம் :— மஹா வாக்கியங்கள் நான்கு.

1. 'ப்ரஜ்ஞானம் ப்ரஹ்ம' (ब्रह्मज्ञानं ब्रह्म):- இது ஐ த ரே ய ஆரண்யகத்தில் உள்ளது; ருக்வேத மஹா வாக்கியம். எந்தச் சக்தி யினால் நாம் இந்திரிய விஷயங்களை அறிகிறோமோ, அநுபவிக்கிறோமோ, அதுவே 'ப்ரஜ்ஞானம்' அல்லது உள்ளறிவு எனப்படும். இந்த அறிவு சுத்த சைதன்ய வடிவமாய் எல்லா ஜீவராசிகளிலும், பஞ்சபூதங்களிலும், ஒரே தன்மை வாய்ந்து விளங்கிக்கொண்டிருக்கிறது. இதுவே பிரம்மம்.

2. "அஹம் ப்ரஹ்மாஸ்மி" (अहं ब्रह्मास्मि):-இது யஜுர்வேத மஹாவாக்கியம். பிருஹதாரண்யக உபநிஷத்தில் உள்ளது. தேசம், காலமென்ற உபாதிகள் அற்று, அந்தக்கரண விருத்திகளை ஸாக்ஷியாகப் பார்த்துக்கொண்டிருப்பவன் 'அஹம்' எனப்படுவான். ஸ்வயம் பிரகாசமாய், பூர்ணமாய் இருக்கும் பிரம்மமே நான் (அஹம்) என்பது இந்த வாக்கியத்தின் கருத்து.

3. 'தத்வமஸி' (तत्त्वमसि):- இது சாந்தோக்ய உபநிஷத் வாக்கியம். ஸாமவேதத்திற்கு உரித்தானது. ஜகத் தோன்றுவதற்கு முன்னும் பின்னும், ஒரே லக்ஷணத்துடன் விளங்கிக்கொண்டு, நாம் ரூப பேதங்களன்றி, 'ஸத்பாவம்' என்பது யாதொன்று உண்டோ அதுவே 'தத்' என்பது. 'ஈம்' (ऋ) என்று யாரைச் சொல்லுகிறோமோ, அவனுடைய தேஹம், இந்திரியங்கள் முதலியவற்றிற்கு அப்பால் யாதொரு சைதன்யம் அவனிடம் அடிப்படையாயிருக்கிறதோ, அதுவே ஈம் (ऋ) என்பது. 'நீயே பிரம்மம்' என்பது இந்த மஹா வாக்கியத்தின் பொருள்.

4. 'அயமாத்மா ப்ரஹ்ம' (अयमात्मा ब्रह्म):- இது அதர்வண வேத மஹா வாக்கியம் மாண்டக்ய உபநிஷததிலுள்ளது. ஸ்வப்பிரகாச மாய் அகங்காரம் முதல் சரீரம் வரையுள்ள தொகுதியை விளக்கும் வஸ்து எதுவோ அதுவே 'பிரத்யக் ஆத்மா' எனப்படும். இதுவும் பரமாத்மா பென்ற பிரம்மமும் ஒன்றே என்பது இந்த மஹா வாக்கியத்தின் கருத்து.

(ii) 'அர்த்த:' என்றால் குரு வினிடம் யாசிக்கப்படுவது. அதாவது பிரம்ம வித்யை; அதன் விஷயமான ஸச்சிதானந்த தத்வம். 'லக்ஷ்யம்' என்பதற்குக் குரு உபதேசம் பெற்று, யோகாப்பியாஸங்

களினால் சித்தத்தை ஸமாதி நிலையில் ஆழ்த்தி, ஸுகுணமாகவோ, நிர்க்குணமாகவோ, எங்கும் நிறைந்திருக்கும் வஸ்துவாக ஸாக்ஷாத்காரம் செய்யப்படும் பொருள் என்று அர்த்தம். பராசக்தி (குருவினிடத்தில் அறிந்துகொள்ள) யாசிக்கப்படும் பிரபலஸ்வரூபமாக இருக்கிறாள் என்றவாறு.

ओं लक्ष्म्यायै नमः ।

ஓர் லக்ஷ்மியார்த்தாயை நம:

(71)

लक्षणागम्या ।

லக்ஷணாகம்யா

72

லக்ஷணையினால் அறிய முடியாதவள்.

விவரணம் : — ‘ திருச்சிராப்பள்ளி காவேரியில் இருக்கிறது ’ என்று சொல்லும்பொழுது இந்த வாக்கியத்திற்கு நேர்ப்பொருளைக்கொள்ள முடியாது. ஏனெனில், காவேரி ஜலத்தில் திருச்சிராப்பள்ளிப்பட்டணம் இருக்க முடியாது. ‘ காவேரி ’ யென்பதற்குக் ‘ காவேரியின் கரை ’ என்று அர்த்தம் கொள்ளவேண்டும், அதாவது காவேரியுடன் ஸம்பந்தப்பட்ட அதன் கரையில் திருச்சிராப்பள்ளி இருக்கிறது என்று அர்த்தம். இது ‘ லக்ஷணை ’க்கு உதாஹரணம். இந்த உதாஹரணத்தில் காவேரி யென்ற சப்தம், அதன் கரை, இரண்டுக்குமுள்ள ஸம்பந்தம், என்ற மூன்றும் தெளிவாக இருக்கின்றன. ஏனெனில் ‘ காவேரிக்கு ’ ஜலம், கரை முதலிய விபாகங்கள் இருக்கின்றன. சுத்த ஞான ரூபியாயிருக்கும் பராசக்திக்கு இவ்வித விபாகங்கள் கிடையாது. ஆகையால் அவளை லக்ஷணையால் அறியமுடியாது என்பது.

1 ‘ विज्ञानात्मरे केन विज्ञानीयात् ’ என்பது சுருதி. அறிவை எதனால் அறியமுடியும் ? என்பது பொருள். எது அறிகிறதோ அதுவே அறிவு. ஆகையால் மற்றொன்றால் அறிவை அறியமுடியாது, ஆனால் பிரம்மம் வேதாந்த மூலமாக அறியப்படுகிறதேயென்றால் நேர்முகமாக அறிவிப்பதாக வேதாந்தங்கள் சொல்லவில்லை, விசேஷணங்கள் அனைத்தையும் எடுத்துவிட்டால் எஞ்சி நிற்பது எதுவோ அதுவே பிரம்மம்

1. பிருஹதாரண்யகம் 4-5-15.

என்றுதான் சொல்லுகின்றன. ஆகையால் பராசக்தி லக்ஷணையால் அறியமுடியாதவள் என்று சொல்லுவது பொருத்தமே.

ओं लक्ष्मणागम्यायै नमः ।

ஓம் லக்ஷணாகம்யாயை நம:

(72)

लक्ष्मकामा ।

லப்தகாமா

73

இஹலோகத்திலும் பரலோகத்திலுமுள்ள இஷ்டப்பட்ட பொருள் அனைத்தையும், அவற்றினின்று விளையும் ஸுகம் அனைத்தையும் அடைந்தவள்.

விவரணம் :— பராசக்திக்கு அடையவேண்டியது ஒன்றும் இல்லாததால் அவள் இவ்விதம் வர்ணிக்கப்படுகிறாள். உட்கருத்து என்னவெனின், அவளுக்குப் புறம்பாக ஒன்றும் இல்லையென்பது. मत्स्थानि सर्वभूतानि (எல்லாப் பூதங்களும் என்னில் அடங்கியுள்ளன) என்பது தீதா வசனம்-9-4.

ओं लक्ष्मकामायै नमः ।

ஓம் லப்தகாமாயை நம:

(73)

लतातनुः ।

லதாதநு:

74

கல்பலதை முதலிய கொடிகளைப்போல் மெல்லியதும், அழகு வாய்ந்ததுமான சரீரத்தை உடையவள்.

விவரணம் :— கல்பலதை கேட்டதைக் கொடுக்கும் தன்மையது என்பது பிரஸித்தம். பராசக்தி அவ்விதம் இருக்கிறாள்.

ओं लतावनवे नमः ।

ஓம் லதா தநவே நம:

(74)

कलामराजदलिक लम्बिमुक्तालताञ्जिता ।

कन्दोदप्रसर्लम्या लज्जाढ्या ष्यवञ्जिता ॥ १६ ॥

லலாம ராஜதவிகா லம்பிமுக்தா லதாஞ்சிதா 1

லயபோதரப்ரஸூர் லப்யா லஜ்ஜாட்யா லயவர்ஜிதா 11

லலாமராஜதவிகா ।

லலாமராஜதவிகா

75

கஸ்தூரி திலகத்தினாலோ, கஸ்தூரி பத்திரத்தினாலோ விளங்கும் நெற்றியுடன் கூடியவள்,

விவரணம் :— நெற்றிப்பொட்டை எல்லோரும் அணியவேண்டும். அது ஆக்ஞா சக்கரத்தில் விளங்காநிற்கும் சிவசகதியைப் பூஜித்தலாகும். பராசக்தி தன்பிரபுவாகிய பரமாத்மாவைத் தன் சரீரத்திலுள்ள ஆக்ஞா சக்கரத்தில் பாவித்து இவ்விதம் கௌரவிக்கிறாள்.

ओं ललामराजदलिकायै नमः ।

ஓம் லலாமராஜதவிகாயை நம:

(75)

लम्बिमुक्तारुताञ्जिता ।

லம்பிமுக்தாலதாஞ்சிதா

76

அந்த அந்த அவயவங்களுக்குத் தக்கவாறு அங்கங்கே அணியப் பட்டுத் தொங்கி நிற்கும் முத்துமாலைகளால் அலங்கரிக்கப்படுபவள்.

விவரணம் :— முத்து வெண்மை நிறம் வாய்ந்ததால் ஸத்வ குணநலதக் குறிக்கிறது. பராசக்தியை ஸத்வமயமாகத் தியானிக்க வேண்டும் என்பது கருத்து.

ओं लम्बिमुक्तारुताञ्जितायै नमः ।

ஓம் லம்பிமுக்தாலதாஞ்சிதாயை நம:

(76)

लम्बोदरप्रसूः ।

லம்போதரப்ரஸூ:

77

மஹா கணபதியைப் பெற்ற தாயார்.

விவரணம் :— விக்கினங்களைப் போக்கடித்து எல்லா நன்மைகளை யும் பயக்கும் மஹா கணபதியென்ற சக்தியை ஜனங்கள் தியானிப்பதற்

காக விளங்கச் செய்தவன் என்று பொருள். மஹா கணபதியை யானை முகத்துடன் தியானிக்கவேண்டும். அதன் உட்கருத்தை அறிதல் நலம், ஸௌந்தரியலஹரியில் (சு. 10) பராசக்தியைப்பற்றி,

सुधाधारासौरैः चरणयुगलान्तर्विगलितैः प्रपञ्चं सिञ्चन्ती ।

என்று வர்ணிக்கப்படுகிறது. இதன் கருத்து 'பராசக்தி தன் பாதங்களினின்று பெருகும் அமிருத மழையினால் பிரபஞ்சத்தை நனைக்கிறாள். (ஜீவிக்கும்படி செய்திருள்)' என்பது. இந்தக் கருத்துக்கு ஒரு வடிவம் கொடுப்பதென்றால் ஒரு கலசத்தினின்றும் அமிருதம் குழாய் மூலம் கீழே இறங்கி உலகங்களின் மீது பாயவேண்டும். யோக சாஸ்திரத்தில் ஒவ்வொரு ஜீவனிடமும் அமிருதம் சிரஸ்ஸில் இருப்பதாக சொல்லப்படுகிறது. தலையிலிருந்து தொங்குவதான குழாய்போல் இருக்கும் உருவத்துடன் அமைந்துள்ளது யானை. ஆகையால் யானை முகத்துடனும் மனித உடலுடனும் மஹா கணபதியின் வடிவம் தியானத்திற்காக அமைக்கப்பட்டதாகும். கணபதிக்கு நைவேத்யமாக மோதகம் ஏற்பட்டது. மோதகங்கள் அண்டங்களைக் குறிக்கின்றன. அண்டங்களை வயிற்றில் வைத்துக்கொண்டு துதிக்கையின் வழியாக சிரஸ்ஸிலிருந்து இறங்கும் அமிருதப் பெருக்கினால் உலகங்களை உஜ்ஜீவிக்கிறாள் என்பது கருத்து. இந்த சக்தி முற்கூறிய சுலோகத்திலிருந்து பராசக்தியின் சகதியம்சமேயென்பது எளிதாக விளங்கும்.

ओं लम्बोदरप्रसुवे नमः ।

ஓம் லம்போதரப்ரஸுவே நம:

(77)

लम्बा ।

லப்பா

78

அடைவதற்கு யோக்கியமானவள்.

விவரணை :— நச்வரமான பொருள்கள், எரித்திகள், இவைகளைப் பெற எவ்வளவோ பாடுபடுகிறோம். இவைகளினின்று நித்யானந்தம் ஒருக்காலும் கிடைக்காது. உண்மையில் விவேகம் படைத்தவர் பராசக்தியை அறிவதற்கே முயற்சி செய்ய வேண்டுமென்பது கருத்து.

பராசக்தி அறிவினுக்கு அநீவாகி நம்மிடத்திலேயே விளங்கிக் கொண்டிருக்கிறாள். உண்மையில் நாம் பராசக்தி ஸ்வரூபமாயிருந்த

போதிலும், அக்ஞானத்தால் அது விளங்காததால், கழுத்தில் தங்க நகையையணிந்துகொண்டே ஊரொங்கும் தேடுவதுபோல நாம் விலகியிருக்கிறோம். சீரவணாதிகளால் பரஹ்மத்தை அறிந்தமாத்மிரததில் அக்ஞானம் விலகினதும் முன்னால் உள்ள பராசக்தி ஸ்வரூபத்தையே மறுபடியும் அடைகிறோம்.

ओं लभ्यायै नमः ।

ஓம் லப்யாயை நம:

(78)

लजाढ्या ।

லஜ்ஜாட்யா

79

நாணத்துடன் விளங்குபவள்.

விவரணம் :— நாணம் ஒருத்தியிடமிருந்தால் அடிக்கடி காணப்பட மாட்டாள். பராசக்தி மறைந்து நின்றனுகொண்டே பக்தர்களுக்கு வரன் களைக் கொடுக்கும் இயல்புடன் கூடியவள் என்பது கருத்து. 'நாணம்' பெண்களுக்கு அணிநிலம். ஆண்களிடத்தில் அது 'விநயம்' எனப்படும். தேவீ மாஹாத்மியத்தில் பராசக்தி நற்குலத்தில் பிறந்தவர்களிடம் லஜ்ஜாஶ்ரபமாக விளங்குகிறாள் என்று சொல்லப்படுகிறது.

‘कुलजनप्रभवस्य लजा’

இந்த மந்திரத்தில் 'லஜ்ஜை' என்ற பதத்தினால் அதைப்போன்ற இதர அந்தக்கரண தர்மங்களும் குறிப்பிடப்படுகின்றன.

ओं लजाढ्यायै नमः ।

ஓம் லஜ்ஜாட்யாயை நம:

(79)

लयवर्जिता ।

லயவர்ஜிதா

80

அழிவற்றவள்.

விவரணம் :— ஆதியிருந்தாலன்றோ அந்தமுண்டு. ஆரம்பம் இல்லாதாயின் முடிவு ஏது? பராசக்தி என்றும் நிலைத்திருப்பதால் ஆதி, அந்தம் அற்றவள். அதுபோலவே. வளருதல், குறைதல் முதலிய மற்ற விகாரங்களும் அற்றவள்.

‘सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म ।’

— ஆனந்தவல்லி

‘பிரஹ்மம் சாக்ஷதர், சுத்தசைதன்யஸ்வரூபி, அந்தமற்றது’ அதாவது தேசகால உபாதிகள் அற்று, அறிவினுக்கு அறிவாய் விளங்குவது.

अविनाशी वा अरेऽयमात्मा अनुच्छित्तिधर्मा ।

“இந்த ஆத்மவஸ்து சாக்ஷதமானது. வீகாரங்கள் அற்றது”

(பிருஹதாரண்யகம் 4-5-14)

ओं लयवर्जितायै नमः ।

ஓம் லயவர்ஜிதாயை நம:

(80)

ह्रींकाररूपा ह्रींकारनिलया ह्रींपदप्रिया ।

ह्रींकारबीजा ह्रींकारमन्त्रा ह्रींकारलक्षणा ॥ १७ ॥

ஹ்ரீங்கார ரூபா ஹ்ரீங்கார நிலயா ஹ்ரீம்பத ப்ரியா ।

ஹ்ரீங்கார பீஜா ஹ்ரீங்கார மந்த்ரா ஹ்ரீங்கார லக்ஷணா ॥

ह्रींकाररूपा ।

ஹ்ரீங்காரரூபா

81

யாருடைய (காதிவித்யா என்ற) மந்திரத்தில் ‘ஹ்ரீம்’ என்ற சப்தமும் வடிவமும் ஐந்தாவது அவயவமாக விளங்குகின்றனவோ அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம் :— ‘கல்யாண விருஷ்டிஸ்தவம்’ என்ற ஸ்தோத்திரத்தில் ஸ்ரீ சங்கரபகவத்பாதாள்

“ह्रींकारमेव तव नाम गृणन्ति वेदाः”

(அம்ப! வேதங்கள் உனது பெயர் ‘ஹ்ரீம்’ என்ற பீஜாஹ்ரீமே என்கின்றன) என்று கூறியிருக்கிறார்கள்.

ओं ह्रींकाररूपायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்கார ரூபாயை நம:

(81)

ह्रींकारनिलया ।

ஹ்ரீங்காரநிலயா

82

‘ஹ்ரீம்’ என்பதை வீடாக உடையவன்.

விவரணம்:— பராசக்தி எங்கும் வியாபித்திருப்பினும், ‘ஹ்ரீம்’ என்ற பீஜாக்ஷரத்தில் வலிபெய்வனாகத் தியானிக்கப்படுகிறாள். ஒருவன் ஒரு கிராமத்தில் நடுவீட்டில் குடியிருந்தால், அவன் எங்கே போனாலும், சாப்பிடவோ, தூங்கவோ நடுவீட்டுக்கு வந்துவிடுவான். அவனைக் காண வருபவர் நடுவீட்டையே தேடிவருவார். அவன் எங்கே இருந்தாலும் நடுவீட்டுக்காரன் என்றே குறிப்பிடப்படுவான். அதுபோல் பராசக்தியை அடைவதற்கு ‘ஹ்ரீம்’ என்ற அவளது வாஸஸ்தலமாகிய பீஜ மந்திரத்தையே நாம் சூழிக்கவேண்டும் என்பது கருத்து.

ओं ह्रींकारनिलयायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்கார:நிலயாயை நம:

(82)

ह्रीं पदप्रिया ।

ஹ்ரீம்பதப்ரியா

83

‘ஹ்ரீம்’ என்ற பதத்தில் ப்ரீதியுடன் இருப்பவள்.

விவரணம்:— ‘பதம்’ என்றால் (1) எதனால் அறியப்படுகிறதோ அல்லது (2) எது அடையப்படுகிறதோ அது. முதல் அர்த்தத்திற்கு உதாரணம், ‘கிளி’ யென்ற பதத்தினால், ‘கிளி’ யென்ற பகுவையை நாம் அறிவிக்கும். இரண்டாவது அர்த்தத்திற்கு உதாரணம், ‘பரம பதத்தை அடைந்தான்’ என்பதால் உத்தமஸ்தானம் அடையப்பட்டது என்று பொருள்.

‘ஹ்ரீம்’ என்ற சொல் பராசக்தியின் மந்திரமாதலால், அவளை அறியும்படி செய்யும் சக்தி வாய்ந்தது. ஆகையால் பராசக்தி ‘ஹ்ரீம்’ என்ற பதத்தில் (சொல்லில்) மிகவும் ப்ரீதி வைத்திருக்கிறாள்.

மற்றது, ‘ஹ்ரீம்’ என்பது ‘ஹகாரம்’ ‘ரேபம்’ ‘சுகாரம்’ ‘அனுஸ்வாரம்’ இவ்வான்கும் கூடிய வார்த்தை. அதை ஸங்கீர்த்தனம் செய்து கொண்டிருந்தால் பராசக்தியின் கருணையடையப்படுகிறது. அவளையே அடையலாம். எல்லாப்புருஷார்த்தங்களையும் பெறலாம். ஆகையால் ‘ஹ்ரீம்’ பதம் பராசக்திக்கு மிகவும் பிரியமாயிருக்கிறது.

ओं ह्रीं पद्मिनायै नमः ।

ஹ்ரீம் பதப்ரியாயை நம:

(83)

ह्रींकारबीजा ।

ஹ்ரீங்கார பீஜா

84

‘ஹ்ரீம்’ காரம் யாருடைய பீஜமந்த்ரமோ அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம் :— ‘பீஜம்’ என்றால் ‘வித்து’. ஆலவிதை தன்னுள் ஆலமரத்தை உண்டுபண்ணும் சக்தியைக்கொண்டிருக்கிறது. ஆலமரத்திற்கு ஆலம்விதையே பீஜம் எனப்படும். ஆலம்விதையைப் பார்த்ததும் ஆலமரத்தை நினைக்கிறோம். எந்த அக்ஷரத்தினால் எந்தத் தேவதை ஞாபகத்திற்கு வருகிறதோ அதுவே அந்தத் தேவதையின் பீஜம்.

‘ज्ञापकं देवतानां यत् बीजमक्षरमुच्यते’

‘ஹகார’ மென்பது ஆகாசபீஜம். ஆகாசம் எப்படி சுத்த மாய் ஒன்றிலும் ஒட்டாத தன்மை வாய்ந்ததோ, அதைப்போல் சுத்த சைதன்யமாக இருக்கும் சிவனை ‘ஹகாரம்’ குறிக்கிறது. அக்னியின் பீஜமான ரோபம் பிரபஞ்ச ஸ்ருஷ்டிக்கு அடுத்து நிற்கும் காரணமாகிய மாயாயுக்தமான ஈசுவரனைக் குறிக்கிறது. ஈகாரமென்பது மன்மத பீஜம். காமனை இல்லாவிடில் ஸ்ருஷ்டி கிடையாது. ஸ்ருஷ்டிக்குக் காரணமாய் நிற்கும் மன்மத பீஜம் ஸ்ருஷ்டிக்குப்பின் ஸ்திதிக்கு அல்லது பரிபாலனத்திற்கு ஹேதுவான விஷ்ணுவையும் குறிக்கிறது. அனுஸ்வரம் முற்கூறிய முன்றின் தொகுதியின் முடிவில் இருப்பதால் ‘லய’ த்தைக் குறிக்கிறது. ஆகையால் ‘ஹ்ரீம்’ என்பது ஜகத்தின் தோற்றம், நிலை, அழிவு இம்முன்றையும் இவற்றிற்கு ஆதாரமான சுத்த சைதன்யத்தையும் குறிப்பதால், பராசக்தியைக் குறிக்கும் வாசகமாக விளங்குகிறது. அதாவது பராசக்தியின் பீஜமே ‘ஹ்ரீம்’ என்பது.

ओं ह्रींकारबीजायै नमः ।

ஹ்ரீங்கார பீஜாயை நம:

(84)

ह्रींकारमन्त्रा ।

ஹ்ரீங்கார மந்த்ரா

85

(i) (பதமும் அதன் பொருளும் ஒன்றேயாதலால்) ‘ஹ்ரீம்’ காரத்தை தியானிப்பதால் (அஃனால் குறிக்கப்படும் தன்னையே உபாஸிப்பதாக எண்ணி அந்த உபாஸகனை) ரக்ஷிக்கும் தன்மை வாய்ந்த பராசக்தி.

குறிப்பு:— **ममनात् सायते यत् तत् मन्त्रम्** “சிந்திப்பதால் சிந்திக்கிறவனை ரக்ஷிக்கிறது எதுவோ அதுவே மந்த்ரம் எனப்படும்”

(ii) ‘ஹ்ரீம்’ என்பது யாருக்கு உரித்தான மந்த்ரமோ அந்தப் பராசக்தி.

ओं ह्रींकारमन्त्रायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்கார மந்த்ராயை நம:

(85)

ह्रींकारलक्षणा ।

ஹ்ரீங்கார லக்ஷணா

86

‘ஹ்ரீம்’ என்ற பதத்தினால் எந்த லக்ஷணங்கள் குறிக்கப்படுகின்றனவோ, அவற்றுடன் கூடியவள்.

விவரணம்:— 24வது மந்திரத்தின் கீழ் ‘ஹ்ரீம்’ பதத்தினால் குறிக்கப்படும் லக்ஷணங்கள் விவரிக்கப்பட்டன. அவை பிரபஞ்சத்தின் உற்பத்தி, ஸ்திதி, லயம் என்பவைகளும், அவைகளுக்குக் காரணமாகியிருக்கும் சைதன்யமும் என்பதும் தெளிவாக்கப்பட்டது. உபாதிகளை அகற்றியபின் சுத்த சைதன்யமாக நிற்பது பராசக்தி. ‘ஹ்ரீம்’ என்பது பராசக்தியின் தடஸ்த லக்ஷணமாயிருக்கிறது. இதன் விவரணம் 24வது மந்திரத்தில் விவரிக்கப்பட்டுள்ளது.

ओं ह्रींकारलक्षणायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்கார லக்ஷணாயை நம:

(86)

ह्रींकारजपसुप्रीता ह्रीमती ह्रींविभूषणा ।

ह्रींशीला ह्रींपदागध्या ह्रींगर्भा ह्रींपदामिधा ॥ १८ ॥

ஹ்ரீங்கார ஜப ஸுப்ரீதா ஹ்ரீம்மதீ ஹ்ரீம்விபூஷணா 1

ஹ்ரீம்ஸீலா ஹ்ரீம்பதாராத்யா ஹ்ரீம்கர்ப்பா ஹ்ரீம்பதாமிதா ॥

ஶீகாரஜபசுரிதா ।

ஹ்ரீங்காரஜபஸுப்ரீதா

87

‘ஹ்ரீம்’ காரம் என்ற பீஜ மந்திரத்தை ஜபிப்பதால் பீரீதி அடைபவள்.

விவரணம் :— முந்திய மந்திரங்களில் ‘ஹ்ரீம்’ என்ற பீஜக்ஷரத்தின் பொருளும், கௌரவமும், பலனைத்தரும் சக்தியும் விளக்கப்பட்டன. இவற்றை மனத்தில் நினைத்துக்கொண்டு ஜபித்தல் அவசியம்.

அர்த்தம் தெரியாமல் ஜபிப்பது பிரயோஜனப்படாது. அது பதனைக்குத்துவதற்குச் சமனம் என்று சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. ‘**तुषाणां क्षण्डनं यथा**’ அர்த்தம் தெரியாமல் சொல்பவனை மரக் கட்டைக்கும் பாரத்தைச் சுமப்பவனுக்கும் இணையாகக் கூறப்பட்டிருக்கிறது. அர்த்தத்தை உணர்ந்து சொன்னால் எல்லா நன்மைகளையும் அடையலாம்.

ओं ஶீகாரஜபசுரிதாயै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்கார ஜப ஸுப்ரீதாயை நம:

(87)

ஶீமதி ।

ஹ்ரீம்மதி

88

ஹ்ரீங்காரத்துடன் கூடியவள்.

விவரணம்:—‘ஹ்ரீம்’ என்ற பீஜக்ஷரத்தினால் குறிக்கப்படும், ‘ஹ்ரீம்’ என்ற பதத்தினால் குறிக்கப்படும் லக்ஷணங்களுடன் கூடியிருப்பதாலும், ‘ஹ்ரீம்’ என்ற பதத்திற்கு லக்ஷ்யார்த்தமாயிருப்பதாலும், ‘ஹ்ரீம்’ சப்தத்திற்கும் அதன் அர்த்தத்திற்கும் வேற்றுமை இல்லாததாலும் எல்லாவிதத்திலும் ஹ்ரீங்காரத்துடன் கூடியவளாக பராசக்தி விளங்குகிறாள்.

ओं ஶீமत्यै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீம்மதியை நம:

(88)

ஶீவிபூஷா ।

ஹ்ரீம்விபூஷண

89

‘ஹ்ரீம்’ என்பதை ஆபரணமாக உடையவள்

விவரணம்:— ‘ஹ்ரீம்’ என்பது ஐடமாயுள்ள மாயை அல்லது பிரகிருதியைக் குறிக்கும். எப்படியெனின், ‘ஹாரம்’ வெண்ணிறத்தையும், அதன் தன்மையுடன் கூடிய ஸத்வ குணத்தையும் குறிக்கும். ‘ரேபம்’ சிவப்பு நிறத்தையும் ரஜோ குணத்தையும் குறிக்கும். ‘ஈசாரம்’ கறுப்பு நிறத்தையும் தமோ குணத்தையும் குறிக்கும். பிரகிருதி இம்முன்று குணமயமானது என்று முன்னுரையில் சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. ஆகையால் ‘ஹ்ரீம்’ என்பது பிரகிருதியைக் குறிக்கும். இந்த கேவல பிரகிருதி (nature) அபித்யமாகவும், அஞ்ஞான ஸ்வரூபமாகவும், துக்க மயமாகவும், ஸ்வயம்பிரகாசம் அற்றதாகவும் இருப்பதால் பராசக்தியின் பூஷணமாகக் கருதமுடியாதபோதிலும் அந்த பிரகிருதியுடன் கூடிய சைதன்யம், அதாவது ஈசுவர ஸ்வரூபம் ஸ்வயம்பிரகாசமாயிருப்பதாலும் சிரஸ் முதல் பாதம் வரை எல்லா நகைகளையும் பூண்ட பெண்மணிபோல் ஆனந்தத்தைக் கொடுப்பதாலும் இந்த ஸ்வரூபத்தைப் பொருளாகக் கொண்ட ‘ஹ்ரீம்’ பதத்திற்கு எல்லா ஐசுவரியங்களையும் கொடுக்கும் சக்தி இருப்பதாலும், ‘ஹ்ரீம்’ பதம் சோபையைக் கொடுக்கும் பூஷணமாகிறது. மேலும் “குண்டல புருஷன்” என்று சொன்னால் மனம், வேறு குண்டலமில்லாத புருஷர்களினின்றும் திரும்பி, குண்டல புருஷனையே எவ்விதம் நினைக்கிறதோ, அதைப்போல் ‘ஹ்ரீம்’ என்று சொல்லும்பொழுது மற்ற எல்லா வற்றையும் விலக்கி ‘ஹ்ரீம்’ பதப்பொருளான பராசக்தியிடமே மனம் செல்வதால் ‘ஹ்ரீம்’ என்பது அவளுக்கு ஆபரணம்.

ओं ह्रीं विष्णुणायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீம் விபூஷணாயை நம:

(89)

ह्रींश्री ।

ஹ்ரீம்சீலா

90

(i) பிரம்ம, விஷ்ணு, நாதர்களுடைய பாரமார்த்திக ரூபமான ஸச்சிதானந்தத்தை ஸ்வரூபமாகக் கொண்டவன்.

விவரணம்:— ‘ஹ்ரீம்’ என்பது 84வது மந்திரத்தில் கூறியது (பால் ஸத்வ, ரஜஸ், தமோ குணங்களைக் குறிப்பதால் முறையே

அந்தக் குணங்களுடன் பொருந்திய விஷ்ணு, பிரம்மா, நத்திரன் இவர்களையும் குறிக்கும். இவர்களின், உபாதியற்ற, ஆத்மரூபம் ஸச்சிதானந்தமாதலால், அதுவே அவர்களுடைய ஸ்வபாவம். 'சீலம்' என்றால் ஸ்வபாவம். ஆகையால் பிரம்ம, விஷ்ணு, நத்திரர்களின் ஆத்மரூபம் ஸச்சிதானந்தமாதிய பராசக்தியே.

(ii) 'சீலம்' என்பதற்கு 'தர்மம்' என்பதும் பொருள். 'शीलं स्वभावे धर्मे च' என்பது கோசம். 'ஹ்ரீம்' என்பதால் குறிக்கப்படும் ஸத்வ, ரஜஸ், தமோ குணங்கள் யாருடைய மாயா சக்தியைச் சேர்ந்தனவோ, அந்தப் பராசக்தியென்றும் பொருள் கொள்ளலாம்.

ओं ह्रींशिलायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீம்சீலாயை நம:

(90)

ह्रींपदाराध्या ।

ஹ்ரீம்பதாராத்யா

91

'ஹ்ரீம்' பீஜ மந்திரத்தினால் ஆராதிக்கத் தகுந்தவள்.

விவரணம்:— 'ஹ்ரீம்' என்ற மந்திரத்தின் எரித்தி ஒருவனுக்கு உண்டாகிவிட்டால், எல்லாவித போகங்களையும், மோகஜாதையும் அடைகிறான் என்று கீழ்க்கண்ட புவனேசுவரீ கல்ப வசனம் விளக்குகிறது.

“ह्रींकारेणैव संसिद्धः भुक्तिं मुक्तिं च विन्दति ।”

ओं ह्रींपदाराध्यायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீம்பதாராத்யாயை நம:

(91)

ह्रींशर्मा ।

ஹ்ரீம்கர்ப்பா

92

மும்மூர்த்திகள் தத்தம் சக்திகளுடன் ஒன்றுகூடி யாருடைய கர்ப்பத்தினின்றும் பிறக்கின்றனவோ அவள்.

விவரணம்:— 'ஹ்ரீம்' என்பது பிரஹ்ம, விஷ்ணு, நத்திரர்களைக் குறிக்கும் என்பது 90-வது மந்திரத்திலு சொல்லப்பட்டது.

இவர்களின் காரியங்கள் முறையே ஸ்ருஷ்டி, ஸ்திதி, ஸம்ஹாரம் எனப் படுவன. இவர்களின் சக்திகள் பராஸக்தி, லக்ஷ்மி, தூக்கை என்பவர்கள். இவர்கள் பராசக்தியின் அப்ச சக்திகளாதலால் பராசக்திக்குப் பிறந்தவர்களாகச் சொல்லப்படுகிறார்கள்.

मम योनिर्महद्ब्रह्म तस्मिन् गर्भे दधाम्यहम् ।

(14-3)

என்பது கீதையில் பகவானுடைய வாக்கு. உலக உவமையை அனுசரித்து பரமாத்மா பிதாவாகவும், பராசக்தி தாயாகவும், 'ஜகத்' என்பது பிறக்கும் குழந்தையாகவும் வர்ணிக்கப்படுகிறது. 'யோனி' என்பது கர்ப்பத்தைத் தாங்கி அதை வளருமபடி செய்யும் ஸ்திரீகளின் சரீர அங்கம். பராசக்தியை 'மஹதயோனி:' என்று முற்கூறிய கீதா வசனத்தில் சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. 'யோனி' என்பதற்குப் பொதுப் படையாக 'சூழ்நிலை' என்று பொருள் கொள்ளலாம். குழந்தை பிறக்கும்பட்டும் அன்னைப்பின் யோனியில் வசித்து, வளர்ச்சிபெற்று, அந்தச் சூழ்நிலையை அதிகரித்ததும் வெளியே வந்துவிடுகிறது. ஐந்து வயது வரை வீடு என்ற சூழ்நிலையில் வளருகிறது. அதை அதிகரித்ததும் பள்ளி, சமுதாயம், தேசம், உலகம் என்ற யோனிகளாகிய சூழ்நிலைகளில் முறையே இருந்துகொண்டு வளர்ச்சியைப் பெறுகிறான். சிலர் வீட்டுடன் நின்றுவிடுகிறார்கள். சிலர் தேசத்துடன் நிற்கின்றனர். உலகத்தையும் தாண்டி எங்கும் நிறைந்திருக்கும் பரமாத்மாவின் ஸச்சிதானந்த ஸ்வரூபத்தை அடைபவர்கள் ஸ்ரீமத் சங்கரபகவத்பாதர் களைப்போல் சிலரேதான். அவர்கள் எல்லாவிதச் சூழ்நிலைகளினின்றும் விடுபட்டவர்கள். அவர்களே முக்தர்கள். இச் சூழ்நிலைகள் அனைத்தையும் பராசக்தியின் கர்ப்பரூபங்கள் என்று கருதுவது பொருந்தும்.

ओं ह्रीं गार्भायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீம்கர்ப்பாயை நம:

(92)

ह्रीं पदामिघा ।

ஹ்ரீம்பதாமிதா

१३

'ஹ்ரீம்' என்பது யானுடைய பெயரோ அவள்.

விவரணம்:— ஹ்ரீம் என்பது பல வர்ணங்களின் தொகுதியைக் குறிக்கும். (மந்திரம் 70-ஐப் பார்க்கவும்.) ஒவ்வொரு வர்ணமும்

ஒவ்வொரு சக்தியைக் குறித்தபோதிலும், பல வர்ணங்கள் சேர்ந்த 'ஹ்ரீம்' என்பது எல்லா சக்திகளும் ஒருங்கே அமைந்துள்ள பராசக்திக்குப் பெயர் ஆகிறது.

ओं ह्रीं पदाभिधायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீம் பதாபிதாயை நம:

(93)

ह्रींकारवाच्या ह्रींकारपूज्या ह्रींकारपीठिका ।

ह्रींकारवेद्या ह्रींकारचिन्त्या ह्रीं ह्रींशरीरिणी ॥ १२ ॥

ஹ்ரீங்கார வாச்யா ஹ்ரீங்கார பூஜ்யா ஹ்ரீங்கார பீடிகா ।

ஹ்ரீங்கார வேத்யா ஹ்ரீங்கார சிரத்யா ஹ்ரீம் ஹ்ரீம்சரீரிணி ॥

ह्रींकारवाच्या ।

ஹ்ரீங்காரவாச்யா

94

எல்லோரும் 'ஹ்ரீம்' என்ற சப்தம் யானைக்குறிக்கிறது என்று கருதுகிறார்களோ அவள்.

விவரணம்:— 'மந்திரி' என்ற பதம் அந்தப் பதவியில் யார் இருக்கிறானோ அவனைக்குறிக்கும். இந்த அர்த்தம் 'மந்திரி' என்ற பதத்தில் ரூபமாக இருக்கிறது என்பார்கள். 'ருடம்' என்றால் எல்லாராலும் சாதாரணமாக ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டது. 'ஹ்ரீம்' என்பதன் அர்த்த விசேஷங்கள் விவரிக்கப்பட்டன. இந்த விசேஷங்கள் அனைத்தும் பராசக்திகளே உரித்தானவைகள். ஆதலால் 'ஹ்ரீம்' அவளையே குறிக்கிறது என்று எல்லோரும் ஒப்புக்கொண்டு, அந்தப் பெயரினால் அவளைக் குறிப்பிடுகின்றனர்.

ओं ह्रींकारवाच्यायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரவாச்யாயை நம:

(94)

ह्रींकारपूज्या ।

ஹ்ரீங்காரபூஜ்யா

95

'ஹ்ரீம்' என்ற மூலமந்திரத்தினால் பூஜிக்கப்படுபவள்,

விவரணம்:—ஒரு சக்தியைப் பூஜிக்கவேண்டுமானால் அந்தச் சக்தியின் மூலமந்திரத்தைக்கொண்டு பூஜிக்கவேண்டும். அப்படிச் செய்தால் அந்தர்முகமாகத் தியானிக்குமபொழுது அந்தச் சக்தி ஹிருதயத்தில் பிரஸன்னமாவாள். **ओं ह्रीं नमः** என்பது 99ஆவது மந்திரம் 'ஹ்ரீம்' என்ற பதத்துடன் பிரஸாதத்தை ஆதியில் இணைத்து இறுதியில் 'நம:' என்ற வணக்கத்தைக் குறிக்கும் பதத்தைச் சேர்ப்பதால், இந்த மந்திரம் கடைக்கூறது, குருவினிடமிருந்து உபதேசத்தைப் பெற்று, முச்சகரத்தில் இந்த மந்திரத்தை உச்சரித்துக்கொண்டு பராசக்தியைப் பூஜிக்கவேண்டும்.

ओं ह्रींकारपूज्यायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரபூஜ்யாயை நம:

(95)

ह्रींकारपीठिका ।

ஹ்ரீங்காரபீடிகா

96

'ஹ்ரீம்' பீஜ மந்திரத்திற்கு ஆதாரமாயிருப்பவள்.

விவரணம்:— 'பீடம்' என்றால் ஆதாரம். ஒரு சப்தத்திற்கு அதன் அர்த்தமே ஆதாரம் எனப்படும். ஏனெனில், சப்தத்திற்கு உயிரைக் கொடுப்பது அதன் அர்த்தமே.

ओं ह्रींकारपीठिकायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரபீடிகாயை நம:

(96)

ह्रींकारवेद्या ।

ஹ்ரீங்காரவேத்யா

97

(குருவினிடமிருந்து உபதேசமாகப் பெற்றுக்கொள்ளப்பட்ட) 'ஹ்ரீம்' மந்திரத்தினால் அறியக்கூடியவள்.

விவரணம்:— பராசக்தியின் ஸ்வரூபம் நிர்க்குணப் பிரஹ்மமாகும். அந்த உணர்வுவதற்கு அஞ்ஞானம் ஒழியவேண்டும். ஸம்ஸார பந்தங்களில் கட்டுப்பட்டவர்கள் அஞ்ஞானத்தினால் உண்டாகும் ஆசைகளில் ஈடுபட்டிருப்பதால், அவளை அறியமுடியாது.

குருவையண்டி உபதேசத்தைக் கேட்டு, அதைச் சிந்தித்து, தனதாக ஆக்கிக்கொள்ளல் (अवर्ण मननं निदिध्यासनम्) முதலிய விதிகள் தத்வஞானமாகிய பலனையடைவதற்கென்றே ஏற்பட்டிருக்கின்றன. இதன் மூலமாய்ப் பராசக்தியின் ஸ்வரூபஞானம் விளங்கி அவளை அடைவதென்ற புருஷார்த்தம் கிடைக்கிறது.

ओं ह्रींकारवेद्यायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரவேத்யாயை நம:

(97)

ह्रींकारचिन्त्या ।

ஹ்ரீங்காரசிந்த்யா

98

‘ஹ்ரீம்’ காரத்தால் தியானிக்கப்படுபவள்.

விவரணம் :— பிரணவம் என்பது ஓ (ஓம்) என்று குறிப்பிடப் பட்டாலும், ஐந்து பிரணவங்கள் சொல்லப்படுகின்றன. அவற்றில் ‘ஹ்ரீம்’ என்பது ஒன்று. அது ‘ஓம்’ என்பதைப்போல் பிரமமத் தின பிரதீகமாக (Symbol) விளங்குகிறது. எப்படி ‘ஓம்’ என்பது நிர்க்குணமான பரப்பிரமமத்தையும் ஸகுணமான அபரப்பிரமமத்தையும் தியானிக்க உதவுகிறதோ, அதைப்போல் ‘ஹ்ரீம்’ என்பதும் நிர்க்குணமான பராசக்தியையும், ஸகுணமான பராசக்தியையும் உபாஸிக்க உதவுகிறது. தியானிக்க ஆரம்பித்ததும் அந்த நிமிஷமே சித்தத்தில் ஸாக்ஷாத்காரம் ஏற்படுவதே தியானத்தின் உயர்ந்த லக்ஷணம். ‘ஹ்ரீம்’ இத்தகைய வன்மை வாய்ந்தது.

ओं ह्रींकारचिन्त्यायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்கார சிந்த்யாயை நம:

(98)

ह्रीं ।

ஹ்ரீம்

99

எல்லாவற்றையும் அபஹரிக்கிறவள்.

99

விவரணம் :—ஜீத்யை, தனம் முதலிய எல்லாவற்றையும் கொடுக்கும் சக்திவாய்ந்தவளாகப் பராசக்தி இருப்பினும், அஞ்ஞானம்

ஸ்தோத்திரம்

91

அகன்று ஆசை அனைத்தையும் துறந்தவனுக்கு இவையொன்றும் பயன படாவாதலால், அவனிடமிருந்து இவற்றைப் பராசக்தி அபஹரித்து விடுவதாகச் சொல்லப்படுகிறாள். அவளிடம் பேரின்பமாகிய முக்தி நிலை ஒன்றையே நிலைக்கச் செய்திருள். பராசக்தி மாயையை அபஹரித்து முக்தியைத் தரும் தன்மை வாய்ந்தவள் என்பது பொருள்.

ओं ह्रीं नमः ।

ஓம் ஹ்ரீம் நம:

(99)

ह्रींश्रीरिणी ।

ஹ்ரீம்சரீரிணி

100

‘ஹ்ரீம்’ மூல மந்திரத்தைச் சரீரமாக உடையவள்.

விவரணம்:—பராசக்தியே ‘ஹ்ரீம்’ என்ற சப்த உருவத்துடன் அவதரித்திருக்கிறாள் என்பது.

ओं ह्रींश्रीरिण्यै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீம்சரீரிண்யை நம:

(100)

ஹகாரூபா ஹலதூகபூஜிதா ஹரிணேக்ஷணா ।

ஹாபிரியா ஹாராப்யா ஹரிந்நேவந்நிதா ॥ ௨௦ ॥

ஹகாரரூபா ஹலத்ருக் பூஜிதா ஹரிணேக்ஷணா ।

ஹாபிரியா ஹாராராத்யா ஹரிப்ரஹ்மேந்த்ர

வந்திதா ॥

ஹகாரூபா ।

ஹகாரரூபா

101

(i) தன் சரீரமான காதி வித்யையில் ஹ (ஹ) என்ற அக்ஷரத்தை ஆருவது அவயவமாய்க் கொண்டிருப்பவன்.

(ii) மூலவித்யையிலுள்ள ஆருவது அக்ஷரமான ஹகாரத்தால் கூறப்படுபவன்.

ओं ஹகாரூபாயீ நம: ।

ஓம் ஹகாரரூபாயை நம:

(101)

ஹலதூகபூஜிதா ।

ஹலத்ருக் பூஜிதா

102

கலப்பையை ஆபுதமாகக்கொண்ட பலராமரால் ஆராதிக்கப்பட்டவன்.

விவரணம்:— மஹாவிஷ்ணுவின் அம்சபூதான பலராமருக்கு வீர்யசௌர்யாதி சக்திகளைக் கொடுத்தது போல் தனது பக்தர்கள் அனைவருக்கும் பராசக்தி மேன்மையைக் கொடுக்கிறான் என்பது பொருள்.

ओं ஹலதூகபூஜிதாயீ நம: ।

ஓம் ஹலத்ருக் பூஜிதாயை நம:

(102)

ஹரிணேக்ஷணா ।

ஹரிணேக்ஷணா

103

(i) பெண்மானின் விழியுடன் கூடியவன். (உவகையின் பூரிப்பினால் மிரண்ட கண்களுள்ளவன்).

93

லலிதாத்ரிசுத்

(ii) எக்காலமும் எங்கும் எல்லாவற்றையும் காண்கிறவன். (பராசக்தியின் திருஷ்டியிலிருந்து ஒன்றையும் மறைக்கமுடியாது என்பது கருத்து).

(iii) (பக்தர்கள்பால் ஆதரவினால்) மான் விழியைப் போல் பார்வையுடன் கூடியவன்.

ओं हरिणेश्णायै नमः ।

ஓம் ஹரிணேக்ஷணாயை நம: (103)

हरिप्रिया ।

ஹர்ப்ரியா

104

(i) பரமசிவனுடைய பிராண நாயகி.

(ii) பரமசிவன் யாருக்குப் பிரியமாயுள்ளவரோ அவள்.

விவரணம்:—பதி பத்னீ பாவத்திற்குமேல் பிரியத்தின் அளவு ஒன்றிலும் இருக்க முடியாதாகையால், சிவ சக்திகளுக்கிடையே அது குறிக்கப்பட்டிருக்கிறது.

ओं हरिप्रियायै नमः ।

ஓம் ஹர்ப்ரியாயை நம: (104)

हराराध्या ।

ஹாராத்யா

105

(பராசக்தி கேவல ஸச்சிதானந்த ஸ்வரூபினியாக இருப்பதால்) தனது பர்த்தாவாகிய பரமசிவனால் ஆராதிக்கப்படும் யோக்கியதை பெற்றவள்.

குறிப்பு:—104, 105வது நாமாக்களிலிருந்து மணாளனுக்கும், மனைவிக்குமிடையே அறநெறி எங்ஙனம் இருக்க வேண்டும் என்பது தெரியவருகிறது.

ओं हराराध्यायै नमः ।

ஓம் ஹாராத்யாயை நம: (105)

हरिश्चन्द्रवन्दिता ।

ஹரிப்ரஹ்மேந்தாவந்திதா

106

விஷ்ணு, ப்ரஹ்மா, இந்திரன் இவர்களால் நமஸ்கரிக்கப் படுபவள்.

விவரணம் :—‘ ஹரி ’ என்றால் மஹாவிஷ்ணு, லக்ஷ்மீ காந்தன். ‘ ப்ரம்மா ’ ஸரஸ்வதிகாந்தன். இந்திரன் தேவர்களுக்கு அரசன். இவர்கள் மூவரையும் குறிப்பிட்டதால் எல்லாத் தேவர்களையும் குறிப்பிட்டதாக ஆகிறது. எல்லா தேவர்களாலும் நமஸ்கரிக்கப்பட்டவள் என்பது கருத்து. தேவர்களே தங்கள் நன்மையைக் கருதிப் பராசக்தியை வழிபடுகிறார்கள் என்பதால் மாந்தர் வழிபடுவதன் அவசியம் வெகு தெளிவுடன் விளங்கும்.

ओं हरिश्चन्द्रवन्दितायै नमः ।

ஓம் ஹரிப்ரஹ்மேந்த்ரவந்திதாயை நம : (106)

ह्यारूढासेविताङ्घ्रिर्ह्यमेधसमर्चिता ।

ह्यक्ष्वाहना हंसवाहना हतदानवा ॥ २१ ॥

ஹயாருடா ஸேவிதாங்க்ரி: ஹயமேத ஸமர்ச்சிதா ।

ஹர்யக்ஷ வாஹநா ஹம்ஸ வாஹநா ஹத தாநவா ॥

ह्यारूढासेविताङ्घ्रिः ।

ஹயாருடா ஸேவிதாங்க்ரி:

107

(i) ரதம், கஜம், துரகம் பதாதி என்ற நால்வகை ஸையங்களுக்குள் துரகமென்ற குதிரைப்படைக்கு நாயகியான ஹயாருடா என்ற சக்தியம்சத்தினால் வணங்கப்படும் பராசக்தி.

விவரணம் :—அம்பாளுடைய ஸையங்களில் குதிரைப்படைக்குத் தலைமை வகிக்கும் சக்திக்கு ‘ஹயாருடா’ என்று பெயர். இவளை உபாஸிப்பவர்களுக்கு எல்லாம் வசமாகும்.

(ii) ஜகன் மாயையினால் ஸேவிக்கப்படுபவள்.

95

லவிதாத்திரிசுதீ

விவரணம்:— ‘ஹயம்’ என்றால் குதிரை. பிருஹதாரண்யக உபநிஷத்தில் ‘उपा वा अश्वस्य मेघस्य शिरः’ (1-1-1) என்று துவக்கப்படும் பிரஹ்மணத்தில் ஜகத்தின் உறுப்புகள் குதிரையின் உறுப்புகளுக்கு உவமையாகக் கூறப்பட்டிருக்கின்றன. ‘ஆரூடா’ என்றால் மேலே உட்கார்ந்துகொண்டிருப்பவன் என்று பொருள். அதாவது குதிரையை ஓட்டுபவன். ஜகத்தின் ஸஞ்சாரத்திற்குப் ப்ரகிருதிஅல்லது மாயையே காரணமாதலால், ‘ஹயாரூடா’ என்றபதம் ஜகன்மாயையைக் குறிக்கும். இந்த மாயாசக்தி, பராசக்தியின் அர்சமாதலால், பராசக்தி அவளால் வணங்கப்படுவதாகக் கூறப்படுகிறாள்.

ओं ह्यारूढासेविताड्यै नमः ।

ஓம் ஹயாரூடா ஸேவிதாங்கர்யை நம: (107)

हयमेघसमर्चिता ।

ஹயமேதஸமர்ச்சிதா

108

அசுவமேதயாகத்தால் பூஜிக்கப்படுபவள்.

விவரணம்:— எல்லா யாகங்களிலும் சிறந்தது அசுவமேத யாகம். இதைப் பாண்டவர் முதலிய சக்ரவர்த்திகளாலேதான் நிர்வகித்து நடத்தமுடியும். அசுவமேத யாகம் விரும்பிய பலனெல்லாவற்றையும் தரும் சக்திவாய்ந்தது. இளை முதலியவர்கள் புருஷனாக மாறுவதற்கு அசுவமேத யாகம் செய்து தமது விருப்பத்தை நிறைவேற்றிக் கொண்டனர் என்று தேவீபாகவதத்தில் சொல்லப்படுகிறது. பராசக்தியைச் சிறந்த முறையில் வழிபடவேண்டும் என்பது பொதுக் கருத்து.

ओं हयमेघसमर्चितायै नमः ।

ஓம் ஹயமேதஸமர்ச்சிதாயை நம: (108)

ह्यक्षवाहना ।

ஹர்யக்ஷவாஹநா

109

ஸிம்மத்தை வாஹநமாகக்கொண்டவள். மஹாலக்ஷ்மி ரூபங்களில் துர்க்கையாக விளங்குபவள்.

விவரணம் :— தஷ்டர்களை அழிக்கும் பொருட்டுத் துர்க்கையின் ரூபத்தை மஹாலக்ஷ்மி எடுக்கிறாள். துர்க்கை என்ற பெயர் வந்ததற்குக் காரணம் தேவி மாஹாத்மியத்திலுள்ள கீழ்க்கண்ட சுலோகத்திலிருந்து விளங்கும் :—

तत्रैव च वधिष्यामि दुर्गमाख्यं महासुरम् ।

दुर्गा देवीति विख्यातं तस्मै नाम भविष्यति ॥ (१२-८)

“ ஒரு காலத்தில் துர்கமன் என்ற மாஹாசுரனை நான் கொல்லப்போகிறேன். அப்பொழுது எனக்குத் துர்க்கா தேவியென்ற புகழ்ப்பெயர் விளங்கும் ”. துர்க்கையை ஸ்மரித்தால் பயமனைத்தும் விலகிவிடும்.

दुर्गे स्मृता हरसि भीतिमशेषजन्तोः ॥ (४-१७)

என்பதும் தேவிமாஹாத்மியத்திலுள்ள வாக்கு.

ओं ह्यर्क्षवाहनायै नमः ।

ஓம் ஹர்ஸ்க்ஷவாஹநாயை நம : (109)

ஹ்ஸவாஹா ।

ஹம் ஸ்வாஹநா

110

(i) ஸூரியனும் பிராணனும் எந்தப் பராசக்தியை விளக்குகிறார்களோ அவன்.

விவரணம் :— ‘ஹம்ஸ:’ என்ற பதம் ‘ஹந்தி’ (செல்லுவது) என்பதிலிருந்து வந்திருப்பதாகக்கொண்டு, அதற்கு அர்த்தம் ‘சூரியன்’ அல்லது ‘பிராணன்’ என்பது கிடைக்கிறது. ‘வாஹனம்’ என்றால் எது சுமக்கிறதோ, அதாவது ஆதாரமாக விளங்குகிறதோ அல்லது விளக்கும் வஸ்துவாக நிற்கிறதோ அது. ஸூரியனும் பிராணனும் பராசக்தியை விளக்கும் வஸ்துக்களாக இருக்கின்றன

என்பது கருத்து. ¹ ‘स यश्चायं पुरुषे। यश्चासावादित्ये। स एकः’ (நம்மில் இருக்கும் ஆத்ம சக்தியும் ஸூரியனிடத்தில் இருக்கும் சக்தியும் பிரம்மமே) என்பது சுருதி வாக்கியம்.

अन्तस्तद्धर्मोपदेशात् (1-1-20) अत एव प्राणः (1-1-23) என்ற இரண்டு பிரம்மஸூத்திர வாக்கியங்களும் முறையே ஸூரியனில் விளங்கும் ஜோதியும், பிராணனில் விளங்கும் சக்தியும் பிரம்மமேயென்று சொல்லுகின்றன.

(ii) அன்னத்தை வாஹனமாக உடைய ‘ப்ராஹ்மீ’ யென்ற பிரஹ்ம சக்தி.

விவரணம் :— சும்ப நிசும்பாதினை அழிக்கப் பராசக்தி ‘சண்டிகை’ என்ற ரூபத்துடன் புறப்பட்டபொழுது, பிரம்மா, ருத்ரன், ஸ்கந்தர், விஷ்ணு, இந்திரன் முதலியவர்களுடைய சக்திகள் தத்தம் ரூபம், சின்னம் முதலியவற்றுடன் வெளிக்கிளம்பி, சண்டிகைக்கு உதவியாக நின்று போர் வகுத்தார்கள் என்று கூறப்பட்டிருக்கிறது. ‘பிரஹ்மாணி’யென்ற சக்தி கீழ்கண்டவாறு ¹ தேவீ மாஹாத்மியத்தில் வர்ணிக்கப்பட்டிருக்கிறது :—

हंसयुक्तविमानस्था साक्षसूत्रकमण्डलुः ।

आयाता ब्रह्मणः शक्तिः ब्रह्माणीत्यभिधीयते ॥ (८-५)

“அன்னம் பூட்டிய விமானத்தில் வீற்று, ருத்ராஷுத்தையும் பூணூலையும் பூண்டு, கமண்டலத்தைக் கையில் ஏந்தி பிரம்ம சக்தியானவள் (சண்டிகையிடம்) வந்தாள். அவளுக்குப் ‘பிரம்மாணி’யென்று பெயர்”. பராசக்தி, ‘வைஷ்ணவீ’, ‘பவானி’, ‘இந்திராணி’யென்ற அம்ச சக்திகளாக விளங்குகிறாள் என்பது கருத்து.

ओं हंसवाहनायै नमः ।

ஓம் ஹம்ஸவாஹநாயை நமः

(110)

1. தைத்திரீய உபநிஷத் ஆனந்தவல்லி அநு. 8.

ஹதானவா ।

ஹததா நவா

111

அஸுரர்களைக் கொன்றவள்.

விவரணம் :— ‘தனு’ என்பவள் கசியபப் பிரஜாபதியினுடைய பதின்மூன்று மனைவிகளில் ஒருவள். இந்தப் பதின்மூன்று பெண்களும் தக்ஷனுக்கும் அளிக்கி என்பவளுக்கும் பிறந்த அறுபது பெண்களில் அடங்கியுள்ளவர்கள். கசியபருக்கும் தனுவுக்கும் அறுபத்தோறு புத்திரர்கள் உண்டாயினர். அவர்கள் வம்சம் தழைத்து ‘தானவர்’ என்ற அசுரகுலம் விருத்தியடைந்தது. தானவர்கள் தமோகுணம் மிகுந்து நினைத்த உருவத்தை எடுக்கும் மாயாசக்தியுடன் கூடியவர்கள்.

ஸ்ரீமத் பாகவதத்தில் கசியபருக்கும் அவருடைய மனைவிகளில் ஒருத்தியாகிய ‘திதி’ என்பவளுக்கும் ‘திதி’ யினுடைய காமாவஸ்தையினால் கச்யபர் நிர்பந்திக்கப்பட்டு ருத்ரன் ஸஞ்சரிக்கும் ஸந்தியாகாலத்தில், புணர்ச்சி ஏற்பட்டதால், ஹிரண்யாக்ஷன், ஹிரண்யகசிபு’ என்ற அசுரர்கள் பிறந்தனர் என்று உரைக்கப்பட்டிருக்கிறது. நற்குணம் வாய்ந்த குழந்தைகள் வேண்டுமாயின் விதி ஸம்ஸ்கார பூர்வமாக பதி பத்னிகள் நிர்தோஷமான காலங்களிலேயே சேரவேண்டுமென்பது தெளிவாகும்.

ப்ரச்னோபநிஷத்தில் காலமானது ப்ராண புஷ்டி உள்ளதும், ப்ராணக்குறைவுள்ளதுமாக வகுக்கப்பட்டிருக்கிறது. வருஷத்தின் விபாகங்களாகிய உத்தராயண தக்ஷிணயனங்களும், மாதத்தின் விபாகங்களாகிய சக்ல பக்ஷ கிருஷ்ணபக்ஷங்களும், தினத்தின் விபாகங்களாகிய பகல் இரவுகளும், முறையே ப்ராண புஷ்டியுள்ளதும் ப்ராணக்குறைவுள்ளது ஆவன. ப்ராணபுஷ்டியிருக்கும் வேளைகளில் புணருதல் ப்ராணனையே இழக்கும் தன்மையது

என்று சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. 'प्राणं वा एते प्रस्कन्दन्ति ये दिवा रत्या संयुज्यन्ते' என்ற சுருதி வாக்கியத்தின் கருத்து இதுவே.

அஸுர குணத்துடன் ஸந்ததி இல்லாதிருக்க வேண்டுமாயின், இந்த ரகஸியத்தை அறிந்துகொள்ளாதல் அவசியம் இது முக்கியமான விஷயமாதலால் விவரித்து எழுதப்பட்டது.

ओं हतदानवायै नमः ।

ஓம் ஹததாநவாயை நம: (111)

हत्यादिपापशमनी हरिदश्वदिसेविता ।

हस्तिकुम्भोत्तुङ्गकुचा हस्तिवृत्तिप्रियाङ्गना ॥ २२ ॥

ஹத்பாதிபாபஸுமநீ ஹரிதஸ்வாதிஸேவிதா ।

ஹஸ்தி கும்போத்துங்க குசா ஹஸ்திக்குந்தி

ப்ரியாங்கநா ॥

हत्यादिपापशमनी ।

ஹத்யாதிபாபஸுமநீ

112

ப்ரம்ஹத்தி முதலிய தோஷங்களைப் போக்கடிப்பவன்

விவரணம் :— हरिर्हरति पापानि என்பது ஸ்மிருதி வசனம். விஷ்ணு, பாபங்களைப் போக்கடிக்கிறார் என்பது பொருள். ஆகையாலேதான் மஹாவிஷ்ணுவுடைய நாமங்களாகிய 'ராம' 'கிருஷ்ண' 'முகுந்தா' என்ற நாமாக்களை ஸங்கீர்த்தனம் செய்திருக்கிறார். எல்லா தேவதைகளும் ஒரே பராசக்தியின் ஸ்வரூபமானதால் இது பராசக்திக்கும் பொருந்தும். பராசக்தியினிடம் பக்தி செய்பவர்கள் பாப காரியங்களைச் செய்ய நடுங்குவார்கள் என்ற பொருளும் கிடைக்கிறது.

ओं हत्यादिपापशमन्यै नमः ।

ஓம் ஹத்யாதிபாபஸுமந்யை நம:

(112)

1. ப்ரக்ஷோபநிஷத் 1-13.

ओं हरिद्व्यादिसेविता ।

ஹரிதஸ்வாதிஸேவிதா

113

இந்திரன் முதலிய திக்பாலகர்களினால் ஸேவிக்கப் படுபவள்.

விவரணம் :— ‘ஹரித்’ என்றால் மரகதம்போன்ற பச்சை நிறம். ‘அசுவம்’ என்றால் குதிரை. பச்சைக் குதிரையை உடையவன் இந்திரன். இந்திரன் கிழக்குத் திசைக்கு அதிபதி. வருணன் மேற்கு திசைக்கு நான்கு முக்கிய திசைகளும் வடமேற்கு என்பதுபோன்ற நான்கு இடைத்திசைகளும் உள்ளன. இவ்வெட்டுத் திசைகளுக்கும் எட்டு திக்பாலகர்கள் உண்டு. அவர்கள் வேலையாட்களாக நின்றுகொண்டு பராசக்தியின் கட்டளைகளை எதிர் பார்க்கிறார்கள் என்பது கருத்து.

ओं हरिद्व्यादिसेवितायै नमः ।

ஓம் ஹரிதஸ்வாதி ஸேவிதாயை நம: (113)

हस्तिकुम्भोत्पङ्गकुचा ।

ஹஸ்திகும்போத்துங்ககுசா

114

யானையின் தலையிலுள்ள இரண்டு பருத்த உருண்டை வடிவங்களைப்போலுள்ள ஸ்தனங்களையுடையவள்.

ओं हस्तिकुम्भोत्पङ्गकुचायै नमः ।

ஓம் ஹஸ்திகும்போத்துங்ககுசாயை நம: (114)

हस्तिकृत्तिप्रियाङ्गना ।

ஹஸ்திக்ருத்திப்ரியாங்கநா

115

யானத்தோலையுடைய பரமசிவனுடைய காந்தை.

ओं हस्तिकृत्तिप्रियाङ्गनायै नमः ।

ஓம் ஹஸ்திக்ருத்திப்ரியாங்கநாயை நம: (115)

हरिद्राकुङ्कुमादिग्धा हर्यश्वाद्यमराचिता ।

ஹரிகேசசலி ஹாவிவிதா ஹலாமவாலசா ॥ 23 ॥

ஹரித்ர குங்குமாதிக்தா ஹர்யஸ்வாத்யமரார்சிதா ।

ஹரிகேஸஸகீ ஹாதி வித்யா ஹாலா மதாலஸா ॥

हरिद्राकुडुमादिग्धा ।

ஹரித்ராகுங்குமாதிக்தா

116

மஞ்சள் குங்குமம் இவற்றால் பூசப்பட்ட மேனியை உடையவள்.

விவரணம்:— மஞ்சள், குங்குமம் என்ற பதங்களினால் கஸ்தூரி பத்ரம் முதலியவையும் குறிக்கப்பட்டுள்ளன. ஸுமங்கலிகளுக்கு மஞ்சள், குங்குமம் இவை முக்கியமானது.

ओं हरिद्राकुडुमादिग्धायै नमः ।

ஓம் ஹரித்ராகுங்குமாதிக்தாயை நம: (116)

हर्षश्चाद्यमराचिता ।

ஹர்யஸ்வாத்யமரார்சிதா

117

இந்திராதி தேவர்களினால் பூஜிக்கப்பட்டவள்.

விவரணம்:— பஞ்சைக் குதிரையையுடைய இந்திரனும் மற்ற தேவர்களும் தத்தம் அலுவல்களைச் செய்துகொண்டு ஜகத்தை ரக்ஷிக்கிறார்கள். அவர்களுடைய அலுவல்களை வகுத்தது பராசக்தியே. தேவர்கள் அவளுடைய வேலை யாட்களாக இருக்கின்றனர்.

¹ भीषाऽसात् वातः पवते । भीषेदेति सूर्यः ।

(பரமேசுவரனுக்குப் பயந்து காற்று (வாயுதேவன்) அடிக் கிறது. சூரியன் உதிக்கிறான்) என்பது சுருதி.

ओं हर्षश्चाद्यमराचितायै नमः ।

ஓம் ஹர்யஸ்வாத்யமரார்சிதாயை நம: (117)

हरिकेशसखी ।

ஹரிகேஸஸகீ

118

(i) பெர்னாநிற்மான ஜடைகளையுடைய பரம சிவனுக்கு உயிர்த்தோழியாக இருப்பவள்.

1. தைத்திய உபநிஷத் ஆனந்தவல்லி 8.

(ii) மஹாவிஷ்ணுவின் நிறம்போல் கருப்பு நிறமுள்ள கேசங்களுடன்கூடிய, ஸுந்தரவடிவமும் எப்பொழுதும் யௌவனப்பருவமுள்ள காமேசுவரருடைய பிராணநாயகி.

ओं हरिकेशख्यै नमः ।

ஓம் ஹரிகேசஸ்க்யை நம: (118)

हादिविद्या ।

ஹாதிவித்யா 119

(லோபா முத்தையால் உபாஸிக்கப்பட்ட) ஹாதி வித்யையாக விளங்குபவள்.

குறிப்பு:— ஹாதி வித்யையைப்பற்றி முன்னுரையில் பார்க்கவும்.

ओं हादिविद्यायै नमः ।

ஓம் ஹாதிவித்யாயை நம: (119)

हालामदालसा ।

ஹாலாமதாலஸா 120

‘வாருணீ’ என்ற வடிவமாயிருந்து ஆனந்தப் பெருக்கினால் சற்றுச் சிவந்த கடைக்கண்ணும், மயிர்ச்சிலிர்ப்பும் உடையவள்.

விவரணம்:— தேவர்களும் அசுரர்களும் திருப்பாற் கடலைக் கடைந்தபொழுது வாருணீதேவி கன்னிகையாய்க் கமலக் கண்களை உடையவளாய் வெளிவந்தாள் என்று ஸ்ரீமத் பாகவதத்தில் சொல்லப்படுகிறது. இவளுக்கு முன் லக்ஷ்மி வெளிவந்தாள். அவளை அசுரர்கள் அடையமுயன்று பயனற்றுப்போனதால், வாருணீ என்பவளைக் கிரஹித்துக் கொண்டார்கள். இதை விஷ்ணுவும் அனுமதித்தார்.

‘வாருணீ’ என்பதற்கு ‘ஸுரை’ அல்லது ‘மது’ என்றும் பொருள் கூறப்படுகிறது. இந்தப் பொருளைச் சார்ந்து “வாருணீயென்ற மதுமயக்கத்தினால் ஆனந்தத்தில் ஆழ்ந்து மெய்ம்மறந்திருப்பவள்” என்று இந்த

நாமாவளிக்கு அர்த்தம் பண்ணுவது சரியன்று. ஏனெனில் எந்தப் பதத்திற்கும் பிபக்ருதத் (context)தையொட்டிப் பொருள்படுத்தவேண்டும். 'ஸைந்தவம்' என்ற பதத்திற்குக் 'குதிரை', 'உப்பு' என்ற இரண்டு அர்த்தங்கள் உள்ளன. ஆனால் ஒருவன் சாப்பிடும்பொழுது 'ஸைந்தவம் ஆனய' (ஸைந்தவம் கொண்டு வா) என்றால் உப்பைக் கொண்டுவரவேண்டுமே தவிர குதிரையைக் கொண்டு நிறுத்தக்கூடாது என்பதுபோல், பராசக்தி ஸ்வயம்பிரகாசமாய், ஆனந்தமாய் இருக்கும்பொழுது, அவள் ஸுராபானத்திலிருந்து விளையும் மோஹானந்தத்தை அடைகிறாளென்று நினைப்பது மிகவும் விருத்தம். ஸத்துவகுணமற்ற அசுரர்கள் மனத்தில் வியாமோஹத்தை உண்டுபண்ணிய 'வாருணி' என்ற மாயாசக்தியாக விளங்குபவள் என்று பொருள் கூறுவது உசிதமேயாகும்.

ओं हालामदालसायै नमः ।

ஓம் ஹாலாமதாலஸாயை நம: (120)

सकारूपा सर्वज्ञा सर्वेशी सर्वमङ्गला ।

सर्वकर्त्री सर्वभर्त्री सर्वहन्त्री सनातना ॥ २४ ॥

ஸகார ரூபா ஸர்வக்ஞா ஸர்வேஸ்ரீ ஸர்வ மங்களா ।

ஸர்வ கர்த்ரி ஸர்வ பர்த்ரி ஸர்வ ஹந்த்ரி ஸநாதநா ॥

सकारूपा ।

ஸகாரரூபா

121

‘ஸ’ கார வடிவமாயிருப்பவள்.

விவரணம்:— முதல் 100 மந்திரங்கள் சேர்ந்தது முதல் தொகுதி. இரண்டாம் தொகுதியில் முதல் வடிவம் ‘ஹ’ காரம். இரண்டாம் வடிவம் ‘ஸ’ காரம். இது காதி வித்யையில் அமைந்து பராசக்தியை ஞாபகப்படுத்துவதாக நிற்கிறது.

ओं सकारूपायै नमः

ஓம் ஸகாரரூபாயை நம:

(121)

सर्वज्ञा ।

ஸர்வக்ஞா

122

சிறிதளவும் குறைவற்று எக்காலத்திலும் ப்ரகாசிக்கும்
ஞானவடிவமாக இருந்து அனைத்தையும் அறிபவள்.
'यः सर्वज्ञः सर्ववित्' என்பது முண்டக ச்ருதி.

ओं सर्वज्ञायै नमः ।

ஓம் ஸர்வக்ஞாயை நம:

(122)

सर्वेशी ।

ஸர்வேஸ்ரீ

123

அனைத்திலும் உட்சக்தியாக இருந்து கொண்டு
செயல்களைத் தூண்டுபவள்.

ओं सर्वेश्यै नमः ।

ஓம் ஸர்வேஸ்யை நம:

(123)

सर्वमङ्गला ।

ஸர்வமங்கலா

124

(i) எல்லா விதத்திலும் பரமானந்த ஸ்வரூபினியாக
விளங்குபவள்.

விவரணம்:— சுத்த சைதன்யமாக இருக்கும்
வஸ்துவில் பரமானந்தத்தைத் தவிர வேறு என்ன இருக்கக்
கூடும்?

(ii) எல்லோருக்கும் மங்களம் (கேஷமம், நன்மை
முதலியன) யாரிடத்திலிருந்து உண்டாகின்றதோ, அவள்.

விவரணம்:— பராசக்தியைக் குறித்துப் பக்தி
விலாசங்களான, த்யானம், நாமஸங்கீர்த்தனம் பூஜை,
நமஸ்காரம், அர்ச்சனை முதலியவற்றைச் சிரத்தையுடன்
செய்பவர்கள் மூடர்களாக இருப்பினும், அவர்களுக்கும்
பராசக்தி கேஷமத்தைக் கொடுக்கிறாள் எனில் விவேகி
களுக்குப் பதின்மடங்கு கேஷமத்தைத் தருகிறாள் என்று
சொல்லவும் வேண்டுமா?

(iii) ஆத்ம ரூபமாய் விளங்கும் ஸுகம் யாரைச் சார்ந்திருக்கிறதோ அவன்.

விவரணம்:— நல்ல கானத்தைக் கேட்கும்பொழுது ‘ஹா என்ன ஆனந்தம்! என்ன சௌக்கியம்!’ என்கிறான். ஆழ்ந்த நித்திரையிலிருந்து விழித்தவன், ‘எவ்வளவு ஸுகமாய்த் தூங்கினேன்!’ என்கிறான். நித்திரையில் இந்திரியங்கள், மனது முதலியன எல்லாம் ஜீவாத்மாவில் ஒடுங்கிவிடுகின்றன. அப்பொழுது ஸுகாநுபவம் ஆத்மாவைச் சார்ந்திருக்கிறது. கானத்தைக் கேட்கும் பொழுது விளையும் ஆனந்தமுங்கூட ஆத்மாவையே சார்ந்துள்ளது. இந்திரியங்கள் வாகனங்களேயாவன ஜீவாத்மா என்பது பரமாத்மா அல்லது பராசக்தியின் நிழல். ஒரு பொருள் இல்லாவிட்டால் அதன் நிழல் எப்படிக்கிடையாதோ, அதைப்போல் பரமாத்மா இல்லாவிட்டால் ஜீவாத்மா கிடையாது. ஆகையால் ஆத்ம ஸுகம் பரமாத்மாவையே அடிப்படையாகச் சார்ந்துள்ளது

(iv) பரமசிவனுக்கு ஸுகாநுபவம் யாரிடமிருந்து விளைகிறதோ அவன்.

விவரணம்:— ‘ஸர்வம்’ என்ற பதத்திற்கு எல்லா வற்றிற்கும் காரணமாயிருக்கும் பரமசிவன் என்று அர்த்தம். மங்களம் என்றால் ஸுகாநுபவம். பரமசிவன் ‘ஜகத்’ என்ற லீலையை ஸாக்ஷியாகப் பார்த்துக்கொண்டு அநுபவிக்கிறான். ஜகத்தின் தோற்றத்திற்கு பராசக்தியே காரணம் என்று பன்முறை முன்பு கூறப்பட்டுள்ளது. ஆகையால் பரமசிவனுடைய ஸுகாநுபவம் பராசக்தியிடமிருந்து விளைகிறது என்பது உசிதமே.

सच्चिन्मयः शिवः साक्षात्स्यानन्दमयी शिवा ।

என்ற வசனத்தைக் கவனிக்கலாம்.

(v) எல்லா பிராணிகளுக்கும் மங்களத்திற்குக் காரணமான ஸ்திரீகள் எவளைச் சேர்ந்தவர்களோ அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம் :— எல்லாப் பிராணிகளிடையிலும் ஸ்திரீகளே மங்கள மூர்த்திகள். மங்களத்தை உண்டு பண்ணுவதற்குக் காரணமாகவும் இருக்கிறார்கள். இதற்குக் காரணம் ஸச்சிதானந்தஸ்வரூபமான பராசக்தியின் அம்சமாக இருப்பதுதான் ‘**स्त्रियस्समस्ताः तव देवि भेदाः**’ என்பது தேவீமாஹாத்மய வசனம்.

“**एतस्यैवानन्दस्य अन्यानि भूतानि मात्रां उपजीवन्ति**”

(ஆனந்தமயமாகிய பரமாத்மாவின் ஓர் அம்சத்தை அணுவி ஜகத் வஸ்துக்கள் அணைத்தும் ஜீவிக்கின்றன) என்பது சுருதி.

अशुभानि निराचष्टे तनोति शुभसंततिम् ।

स्मृतिमात्रेण यत्पुंसां ब्रह्म तन्मङ्गलं विदुः ॥

“மானவர்களுக்கு நினைத்தமாத் திரத்தில் கஷ்டங்களைத் தவிர்த்து மங்களப்பெருக்கை அளிப்பதால் ப்ரஹ்மம் மங்களரூபம்”.

अतिकल्याणरूपत्वात् नित्यकल्याणसंश्रयात् ।

स्मृतृणां वरदत्वाच्च ब्रह्म तन्मङ्गलं विदुः ॥

“சோபன குணங்களின் ரூபமாக நின்று, எல்லா மங்களங்களுக்கும் இருப்பிடமாயும், தன்னை உபாஸிப்பவர்களுக்கு வரன்களை அளிப்பதாகவும் இருக்கும் பிரம்மத்தை மங்களம் என்றே சான்றோர் அறிகின்றனர்”.

ஆகையால் பராசக்தியே ஸர்வமங்களரூபினி.

ओं सर्वमङ्गलायै नमः ।

ஓம் ஸர்வமங்களாயை நம:

(124)

सर्वकर्त्री ।

ஸர்வகர்த்ரி

125

ஜகத் அனைத்தையும் தனது மாயாசக்தியினால் தோன்றும்படி செய்பவள்.

ओं सर्वकर्त्र्यै नमः ।

ஓம் ஸர்வகர்த்ரியை நம:

(125)

107

லலிதாத்தரிசுத்

சர்வமத்ரி ।

ஸர்வபர்தர்

126

ஐகத் அணைத்தையும் தனது சக்தியினால் தாங்கி
நிற்பவள்.

ओं सर्वभयै नमः ।

ஓம் ஸர்வபர்தர்யை நம:

(126)

சர்வஹ்ரி ।

ஸர்வஹந்தர்

127

ஐகத்தனைத்தையும் ஸம்ஹரிப்பவள்.

விவரணம்:— 125, 126, 127 மந்திரங்களின் கருத்து
முன்னுரையில் 4-வது பாகத்தில் “यतो वा इमानि”
என்ற சுருதி வாக்கியத்துடன் விவரிக்கப்பட்டிருக்கிறது.
பரமாத்மாவின் தடஸ்த லக்ஷணம் இம்முன்று மந்திரங்
களினால் விளங்குகிறது. மந்திரம் 24-னுடைய நான்காம்
அர்த்தத்தில் விவரணத்தைப் பார்க்கவும்.

ओं सर्वहृदयै नमः ।

ஓம் ஸர்வஹந்தர்யை நம:

(127)

சனாதனா ।

ஸநாதநா

128

என்றும் நிலைத்திருக்கும் தன்மை வாய்ந்தவள்.

விவரணம்:— अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणः (2-6)

(பிறப்பற்று என்றும் நிலைத்து, புராணமாயுள்ளது.)

என்று கடோபநிஷத் கூறுகிறது.

‘புராணம்’ என்பதற்கு “पुरापि नवं” அதாவது
அநாதியாகப் பழைமை பொருந்தியதாயினும் புதிதாகத்
தோன்றுவது என்பது பொருள்.

ओं सनातनायै नमः ।

ஓம் ஸநாதநாயை நம:

(128)

सर्वान्वद्या सर्वाङ्गसुन्दरी सर्वसाक्षिणी ।

सर्वात्मिका सर्वसौख्यदात्री सर्वविमोहिनी ॥ २५ ॥

ஸர்வநவத்யா ஸர்வாங்க ஸுந்தரீ ஸர்வஸாக்ஷினீ ।

ஸர்வாத்மிகா ஸர்வ ஸௌக்ய தாத்ரீ ஸர்வ

விமோஹிநீ ॥

सर्वान्वया ।

ஸர்வநவத்யா

129

(i) ஞானம் ஐசவர்யம் முதலான எல்லா குணங்களோடும் கூடியிருப்பதால் ஒருவித தோஷமும் இல்லாதவள். ஸச்சிதானந்த ஸ்வரூபி.

(ii) எல்லோருடைய விருப்பங்களையும் நிறைவேற்றும் சக்தி வாய்ந்தவள். ஆதலால் எல்லோராலும் போற்றப்படுபவள்.

விவரணம்: -- 'அவத்யா' என்றால் வித்யை யின்மை, அஞ்ஞானம், மூடத்தன்மை இவைகளுடன் கூடியது. 'அனவத்யா' என்றால் இவை இல்லாதிருத்தல். இதனின்று முதல் அர்த்தம் கிடைக்கிறது.

'அனவத்யா' என்றால் 'குற்றம் குறைவற்றது' என்றும் பொருள். இவ்விடத்தில் பூர்ணசக்தி வாய்ந்திருக்கும் தன்மையென்று பொருள். இதிலிருந்து இரண்டாவது பொருள் கிடைக்கிறது.

ओं सर्वान्वयायै नमः ।

ஓம் ஸர்வநவத்யாயை நம:

(129)

सर्वज्ञसुन्दरी ।

ஸர்வாங்க ஸுந்தரீ

130

(i) யாருடைய அவயவங்களெல்லாம் கூடுதல் குறைவு இல்லாமல் ஸாமுத்ரிகா சாஸ்திரத்திற்கு ஒவ்வலக்ஷணங்களுடன் அமைந்து அதனால் அதிக லாவண்யத்துடன் விளங்குகின்றனவோ அவள்.

(ii) எல்லோருடைய சரீரங்களிலும் ஆத்மாவென்ற ப்ரம்ம ரூபமாக நின்று, அழகு வாய்ந்த பொருளை எப்படி ஒருவன் பிரியாதவண்ணம் தன்னிடமே வைத்திருக்க ஆசைப்படுவானோ அதைப்போன்று ஆசைக்கு உரித்தானவஸ்துவாய் விளங்குபவள்.

விவரணம்:— ஒருவனும் ஜீவனை இழக்க விரும்ப மாட்டான். அத்தகைய ஆத்மாவாக பராசக்தி விளங்கு கிருள்.

ओं सर्वाङ्गसुन्दर्यै नमः ।

ஓம் ஸர்வாங்கஸுந்தர்யை நம: (130)

सर्वसाक्षिणी ।

ஸர்வஸாக்ஷினி

131

(i) அறிவுக்கு அறிவாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— வஸ்துக்கள் ஒருவனால் அறியப்படுவது அவனுடைய உள்ளறிவின் சக்தியினால். இவ்வுள்ளறிவுக்கு இவ்விதச் சக்தியைக் கொடுப்பது பராசக்தி எனப்பொருள். 'तस्य भासा सर्वमिदं विभाति' (கடோபநிஷத் 5-15) ப்ரம்ம தின் ஸ்வயம்ப்ரகாசத்தினால் அனைத்தும் ப்ரகாசிக்கின்றன.

(ii) எல்லாவற்றையும் கண்கூடாகப் பார்ப்பவள்.

விவரணம்:— கடவுளின் பார்வையினின்று ஒன்றையும் மறைக்கமுடியாது ஆகையால் பாபகாரியத்தை நினைக்கவும் கூடாது, செய்யவும் கூடாது. செய்தால் அதற்கு ப்ரதிபலன் கிடைத்தே தீரும்.

ओं सर्वसाक्षिण्यै नमः ।

ஓம் ஸர்வஸாக்ஷின்யை நம: (131)

सर्वात्मिका ।

ஸர்வாத்மிகா

132

எல்லோரிடத்திலும் ஆத்மரூபமாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— 'ஆத்மா' என்ற பதம் பின்வரும் சுலோகத்தால் விளக்கப்பட்டிருக்கிறது:—

यच्चाप्नोति यदादत्ते यच्चात्ति विषयानिह ।

यच्चास्य संततो भावः तस्मादात्मेति गीयते ॥

‘எந்த வஸ்து, விஷயங்களை அடைந்து, அவைகளைத் தன்வசம் இழுத்து அவைகளை அறுபவிக்கிறதோ,

எந்த வஸ்து ஒருவனுடைய இடைவிடாது நிற்கும் தன்மை வாய்ந்ததோ அதுவே ஆத்மா எனப்படும்.” அறிந்து அநுபவிக்கும் தன்மையுள்ளதினால் ஆத்மாவுக்கு விஷயங்களுடன் தொடர்பு உண்டாகிறது. மேலும் பிறக்கும் முன்னும், ஜீவித்திருக்கும் தசையில், நித்திரை, ஸ்வப்னம், விழிப்பு என்ற மூன்று அவஸ்தைகளிலும், இறந்தபின்னும், ஆத்மா ஒரே வஸ்துவாக இருந்துகொண்டு விளங்குகிறது என்பது கருத்து.

மேலும் பராசக்தி எல்லோரிடத்திலும் ஒரே ஆத்மாவாக விளங்குகிறாள் என்பதால், ஜீவாத்மாக்கள் அனைத்தும் ஒன்றேயென்றும், உபாதிபேதங்களினால் வேற்றுமைப்பட்டவைகளாகத் தோன்றுகின்றன என்பதும் தெளிவாகிறது.

ओं सर्वासिकायै नमः ।

ஓம் ஸர்வாத்மிகாயை நம:

(132)

सर्वसौख्यदात्री ।

ஸர்வஸௌக்ய தாத்ரி

133

(i) எல்லாவித ஸுகங்களையும் அளிப்பவள்.

விவரணம்:— ஸுகத்தின் அளவை நான்கு படிகளாக வகுத்திருக்கிறார்கள்.

1. இஷ்டமான வஸ்துவைப் பார்ப்பதனின்றி விளையும் ஸுகத்திற்குப் ‘பிரியம்’ என்று பெயர்.

2. அதை அடைந்தவுடன் உண்டாகும் ஸுகத்தை ‘மோதம்’ என்பர்.

3. அதை அநுபவித்தலால் உண்டாகும் ஸுகத்தைப் ‘பிரமோதம்’ என்பர்.

4. பிரிய வஸ்துக்கள் அனைத்தையும் பார்த்து அடைந்து அநுபவிக்கும் சக்தியிலிருந்து ‘ஆனந்தம்’ உண்டாகிறது. ‘அவாப்த ஸமஸ்தகாமன்’ ஆக ஆகி விடுகிறான்.

ஜீவனாக இருக்கும் பேபக்தாவுக்குப் பராசக்தி மேற் கூறிய ஸுகங்களையளிக்கிறாள்.

(ii) தியானிப்பதாலோ, வேறு எவ்வித ஈடுபாட்டினாலோ இன்பத்தையளிப்பவன்.

விவரணம்:— தியானம் முதலிய ஈடுபாடுகள் பக்தியின் லக்ஷணங்கள் ஆகும். பக்தியினின்று விளையும் ஸுகத்தை அனைவரும் சிற்சில சமயங்களில் அநுபவிக்கிறோம். இந்த ஸுகத்தைப் பராசக்தி யளிக்கிறாள் என்பது மற்றொரு பொருள்.

(iii) பிரஹ்மம் முதல் ஸ்தர்பம் புல் பூண்டு வரையிலும் உள்ள எல்லாவற்றிற்கும் அவரவர்கள் செய்திருக்கும் கர்மா, உபாஸனை இவைகளுக்குத் தக்கவாறு ஞான, ஐச்வரியங்களுடன் அவற்றினின்று விளையும் ஸுகாநுபவத்தையும் அளிப்பவள் 'एष ह्येवानन्द्याति' 'இதுவே (பரமாத்மாவே) ஆனந்தத்தைத் தருவது'. (தைத்திரீய உபநிஷத்)

ओं सर्वसौख्यदायै नमः ।

ஓம் ஸர்வவிஸுக்யதாத்ரீயை நம:

133

सर्वविमोहिनी ।

ஸர்வவிமோஹிநீ

134

எல்லோருக்கும், உண்மையை மறைத்து விபரீதமான அறிவை உண்டுபண்ணுபவள்

விவரணம்:— கயிற்றைக் கண்டால் பாம்பு என்ற அறிவு உண்டாவதுபோலவும், மணல் வெளியில் மத்தியான்ன வெயிலில் நீர்ப்பரப்புத் தோன்றுவதுபோலவும், அனைவருக்கும் உடல், இந்திரியங்கள் முதலியவைகள் உண்மை என்றும், அந்தர்யாமியாக இருக்கும் ஆக்மா இல்லாததுபோலவும் தோன்றுகிறது. இது மாயையின் ஆவரண சக்தியின் விளைவு. இதைப்பற்றி விஸ்தரித்து முன்னுரையில் எழுதப்பட்டிருக்கிறது. பராசக்தி இவ்வித மாயாசக்தியாக விளங்குகிறாள். மாயை பராசக்தியின் ஸ்வரூபமாகிய ஸத், சித்து என்ற லக்ஷணங்களையே ஆதாரமாகக்கொண்டிருக்கிறது; எப்படிச் சித்திரத்தைத் தாங்கி நிற்கும் திரை இல்லாவிடில் சித்திரம் கலைந்துவிடுமோ அதுபோல.

மாயையை வென்றவர்கள் பலர் இருப்பினும், 'ஸர்வ' என்ற பதம், உபசாரமாகக் கூறப்பட்டது; அதை ஜயிப்பது அரிது என்று உணர்த்துவதற்காக.

अज्ञानेनायुतं ज्ञानं तेन मुह्यन्ति जन्तवः ।

(ஞானம் அஞ்ஞானத்தினால் மறைக்கப்பட்டிருப்பதால் ஜந்துக்கள் ஏமாறிவிடுகிறார்கள்.)—கீதை 5-15.

¹ अन्तेन हि प्रत्यूहाः (உண்மையை அறிவதனின்றும்) பொய்யினால் தடை செய்யப்பட்டிருக்கிறார்கள்.

² “ज्ञानिनामपि चेतांसि” என்ற வாக்கியத்தை முன்னுரையில் பார்த்துக்கொள்ளவும்.

ओं सर्वविमोहिन्यै नमः ।

ஓம் ஸர்வவிமோஹின்யை நம:

(134)

सर्वाधारा सर्वगता सर्वावगुणवर्जिता ।

सर्वारूपा सर्वमाता सर्वभूषणभूषिता ॥ २६ ॥

ஸர்வாதாரா ஸர்வகதா ஸர்வாவகுண வர்ஜிதா ।

ஸர்வாருண ஸர்வ மாதா ஸர்வ பூஷண பூஷிதா ॥

सर्वाधारा ।

ஸர்வாதாரா

135

(i) எல்லாவற்றிற்கும் ஆதாரமாக இருப்பவன். 'ஜகத்' யாரை ஆதாரமாகக்கொண்டு விளங்குகிறதோ அவன்.

விவரணம்:— ஆதியந்தமற்று என்றும் நிலைத்திருக்கும் 'ஸத்' இல்லாதாயின், அநித்யமாயிருக்கும் ஜகத்திற்கு ஆதாரம் இல்லாமற்போய்விடும். சுத்த சைதன்யம் என்ற பேரறிவு இல்லாதாயின் நமக்கு சிற்றறிவு உண்டாகாது. பேரின்பம் ஒன்று இல்லாதாயின் நமக்கு சிற்றின்பங்கள் உண்டாகா; கடல் இல்லாதாயின் அலைகள் எப்படி உண்டாகாதோ, ஆகாயம் இல்லாதிருப்பின் உஷ்ணம், வெளிச்சம், மின் அலைகள் இவைகளுக்கு வியாப்தி எப்படி

1. சாந்தோக்யம் 8-8 2. தேவீமாஹாத்மியம்.

113

லலிதாத்ரிசுதீ

ஏற்படாதோ அதுபோல். ‘ब्रह्म पुच्छं प्रतिष्ठा’ ‘பிரம்மமே ஆதாரஸ்தானமாயிருக்கிறது’ (தைத்திரீயம் ஆனந்தவல்லி)

(ii) யாரை உபாஸிக்க எல்லாப் பிராணிகளிடத்திலும் ஹ்ருதயம் என்ற ஆதாரஸ்தானம் அமைந்திருக்கிறதோ அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம் :— ப்ரம்மத்தைக் கண்கூடாகப் பார்க்க வேண்டுமானால், தத்தம் ஹ்ருதயத்தில் காண்பது எளிது. மற்ற இடங்களில் காண்பது மிகவும் அரிது.

१८ हृदयं तद्विजानीयान् विश्वस्यायतनं महत् ।

“ஹ்ருதயம் ப்ரம்மத்தினுடைய உயர்ந்த இருப்பிடம்”

ओं सर्वाधारायै नमः ।

ஓம் ஸர்வாதாராயை நம:

(135)

सर्वगता ।

ஸர்வகதா

136

எங்கும் வ்யாபித்திருப்பவள்.

விவரணம் :— १ “अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणः स्थितः” “அனைத்திலும் உள்ளும்புறமும் நாராயணன் வ்யாபித்திருக்கிறான். (நாராயண உபநிஷத்) प्राणो विराट् “ப்ராணசக்தி எங்கும் வ்யாபித்திருக்கிறது” இப்படியில்லாதிருப்பின், கோடிக்கணக்கான ஜீவராசிகள் உண்டாவதும் அழிவதும் ஏற்படாது.

“अनेन जीवेन आत्मनानुप्रविश्य” (சாந்தோக்யம் 6-3) (தன்னுடைய ஜீவாத்மசக்தியினால் அனைத்திலும் உட்புகுந்து.) அவ்யக்தத்திலிருந்து ‘ஐகத்’ உண்டானவதும் முன்னுரையில் விளக்கப்பட்டிருக்கிறது. அதில் ஜீவனைப் பற்றிய விவரத்தைக் கவனிக்கவும்.

ओं सर्वगतायै नमः ।

ஓம் ஸர்வகதாயை நம:

(136)

सर्वगुणवर्जिता ।

ஸர்வாகுணவர்க்கிதா

137

1. நாராயண உபநிஷத்.

தாழ்ந்த குணங்கள் அனைத்துமில்லாதவள்.

விவரணம் :—பரமாத்மாவின் ப்ரகிருதியினின்றும் ஜகத் தோன்றுகிறதென்றும், ப்ரகிருதி ஸத்வ, ரஜஸ், தமோ குணங்களின் ஸ்வரூபம் என்றும், இந்தக் குணங்கள் ஆத்மாவில் ஆரோபணம் செய்யப்படுவதால் குன்றிய அவஸ்தையாகிய ஜீவாத்ம அநுபவம் உண்டாகிறதென்றும் முன்னுரையிலிருந்து தெரியும். இது ஜகத்தின் பொதுத் தத்வம், ‘ஸமஷ்டி’ தத்வம். ஒவ்வொரு ஜீவாத்மாவின் அவஸ்தை, சித்த குணங்களாகிய காமம், க்ரோதம் முதலியவைகளால் பாதிக்கப்பட்டது இது ‘வ்யஷ்டி’யின் தன்மை. அதாவது, ஒவ்வொரு ஜீவனின் ப்ரத்தேயக தத்வம். இந்தக் குணங்களெல்லாம் பரமாத்ம ஸ்வரூபத்தை மறைத்துத் தாழ்மையைத் தருவதால் அவைகள். “அவகுணா:” அதாவது அவமானப்படுத்தும் குணங்கள் என்று வர்ணிக்கப்பட்டன. இக்குணங்கள் எல்லாம் அந்தர்யாமியாயும், ஸர்வவ்யாபியாயுமான பரமாத்மாவை உண்மையில் பாதிப்பதேதயில்லை. அனைத்தும் அத்யாஸம், அல்லது ஆரோபணம். அஞ்ஞானம் அல்லது மாயையின் விளைவு. எப்படிப் பாணையில் உள்ள ஆகாசம் பாணையினால் பாதிக்கப்படாதோ, உறையிலுள்ள வாள், உறையினால் பாதிக்கப்படாதோ அதுவே போல் பராசக்தி இவ்வித அவகுணங்களினால் பாதிக்கப்படுவதில்லை. நிர்மலமாகவும், நிர்க்குணமாகவும் இருக்கிறாள்.

¹सूर्यो यथा सर्वलोकस्य चक्षुः न लिप्यते चाक्षुषैर्बाह्यदोषैः ।

एकस्तथा सर्वभूतान्तरात्मा न लिप्यते लोकदुःखेन बाह्यः ॥

“எப்படி உலகம் அனைத்திற்கும் கண்ணாக விளங்கும் சூரியன் கண்ணின் ரோகங்களாகிய காமாலை முதலியவற்றால் பாதிக்கப்படுவதில்லையோ அதைப்போல் ஒன்றாகவும், எல்லாவற்றிலும் அந்தர்யாமியாகவும், ஸர்வவ்யாபியாகவும் விளங்கும் பரமாத்மா பூதகணங்களின் வேற்றுமைகளினால் பாதிக்கப்படுவதில்லை”

1. கடோபநிஷத் 5-11.

115

ஸ்ரீதாத்திரிசுதீ

ओं सर्वाङ्गवर्जितायै नमः ।

ஓம் ஸர்வாங்குணவர்ஜிதாயை நம்: (137)

सर्वारूपा ।

ஸர்வரூபா

138

அங்கங்கள் அனைத்திலும் சிறிது சிவப்பு நிறம் பொருந்தியவள்.

விவரணம்:— காலையில் அருணோதய காலத்தில் கிழக்குத் திசையில் சிறிது சிவப்புடன் கூடிய பிரகாசத்தைப் பார்க்கிறோம். பராசக்தி அவ்வித நிறம் பொருந்தியவள். அதாவது மனோக்ருமான நிறம் வாய்ந்தவள்.

ओं सर्वाङ्गायै नमः ।

ஓம் ஸர்வாங்குணாயை நம்: (138)

सर्वमाता ।

ஸர்வமாதா

139

(i) ஜகத்திற்குத் தாயாராக இருப்பவள்.

விவரணம்:— '१ यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते' (யாரிடத்திலிருந்து இந்தப் பிரபஞ்சம் பிறந்ததோ) என்ற சுருதி வாய்க்கியத்திலிருந்து இந்தப் பொருள் கிடைக்கிறது.

(ii) செய்யப்படும் பொருளிலிருந்து செய்பவனை எப்படி ஊகிக்க முடிகிறதோ, அதைப்போல் ஜகத்தைக் கொண்டு அதனின்றும் வேறுபடாத பொருளாக எந்தப் பராசக்தி ஊகிக்கப்படுகிறாளோ அவள்.

விவரணம்:— பராசக்தியிடமிருந்து ஜகத் தோன்றுகிறது. நூலிலிருந்து துணி உண்டாகிறது. ஆனால் துணிக் கும் நூலுக்கும், பெயர், உருவம் இவ்விருண்டு வேற்றுமை உளைத்தவிர வேறு வேற்றுமை ஒன்றும் கிடையாது. அதைப் போல் மண்ணும், பாளையும் உண்மையில் ஒன்றே அதைப் போல் பரமாத்மாவும், ஜகத்தும் உண்மையில் ஒன்று. நாம ரூப வேற்றுமைகளைத்தவிர வேறு ஒருவித வேற்றுமையும் இவ்விருண்டிற்கும் கிடையாது. பராசக்தி ஜகத்திற்கும்

1. தைத்திரியோபநிஷத் பிருசுவல்ஸி.

தனக்கும் வேற்றுமையற்ற ரூபமாக விளங்குகிறாள் என்பது பொருள்.

இந்தச் சந்தர்ப்பத்தில் ஒருவகை ஐயப்பாடு உண்டாகலாம். துணியைச் செய்ய, நூல்வேண்டும், நெய்பவனும் வேண்டும். அதைப்போல் பாணையைச்செய்ய மண்ணும், குயவனும் வேண்டும். பிரபஞ்சத்தை உண்டு பண்ண மண், நீர், நெருப்பு, முதலிய தன் மாத்திரைகளும், செய்யும் சக்தியுடன் கூடிய ஒருவனும் வேண்டுமே. இவற்றில் பரமாத்மா எது? செய்பவனை நிமித்த காரணமாகவும் (Sufficient cause) அவன் உபயோகப்படுத்தும் நூல், மண்போன்ற பொருள்களை உபாதான காரணமாகவும் (material cause) சொல்லுவார்கள். பிரம்மம் இவற்றில் எது? இவற்றில் ஒன்றுமட்டுமேயாயின் ஜகத்திற்கும், பிரம்மத்திற்கும் வேற்றுமை இல்லையென்று சொல்லுவது எங்ஙனம் தகும்?

என்றால்; அவ்யகத்திலிருந்து வியக்தம் உண்டாகிறது என்று முன்னுரையில் சொன்னோம். ஸலக்ஷமம் ஸ்தூலமாகும் தன்மையும் (evolution), ஸ்தூலம் ஸலக்ஷமமாகும் தன்மையும் பிரம்மத்தினிடம் இருக்கிறதென்றும் சொல்லப்பட்டது. ஆகையால் நிமித்த உபாதான காரணங்கள் இரண்டும் பிரம்மமேயாகும். உபாதானம் என்று பிரஹ்மத்திற்குப் புறம்பாக ஒன்றும் கிடையாது. பிரம்மத்தின் சக்தியாகிய மாயையின் விலாசத்தினால், ஜகத் என்பது பிரம்மத்தின்மேல் ஆரோபணம் செய்யப்படும் தோற்றம். இதுவே வேதாந்திகளின் கொள்கை. ஆகையால் பிரம்மத்திற்கும் ஜகத்திற்கும் பேதமின்மையென்பது விளங்குகிறது.

ओं सर्वमात्रे नमः ।

ஓம் ஸர்வமாத்ரே நம;

(139)

सर्वभूषणभूषिता ।

ஸர்வபூஷணபூஷிதா

140

(i) எந்த எந்தப் ப்ராணிகளால் எந்த எந்த அலங்கார வஸ்துக்களோ, போஜனாதிகளோ ஸ்வாநுபவத்திற்காக தேடிக்கொள்ளப்படுகின்றனவோ, அவ்வனைத்தினாலும் பரா

சக்தியே அலங்காரஞ்செய்யப்பட்டவளாக இருந்து, அனைத் தையும் அநுபவிக்கிறாள்.

விவரணம்:— பராசக்தியே எல்லோரிடத்திலும் இருக்கும் ஆத்மஸ்வரூபமாக விளங்குகிறாள். ¹ **आत्मस्तु कामाय सर्वं प्रियं भवति** என்ற ச்ருதி “ஒருவனுக்கு ஒரு பொருளில் ப்ரியம் ஏற்படுவது தன்னிடத்தில் தான் வைத்துள்ள ப்ரியத்தினாலேயே” என்று கூறுகிறது. ஆகவே, தன்னுள் விளங்கும் பராசக்தியே ப்ரியமான பொருள்களை அநுபவிக்கிறாள்.

(ii) எல்லா பக்த ஜனங்களினாலும் தங்கள் தங்கள் இஷ்ட தேவதைகளுக்குச் செய்யப்படும் எல்லா பூஷணங்களாலும் அலங்காரம் செய்யப்படுபவள்.

விவரணம்:— பராசக்தியே எல்லா தேவதாசக்தியாக விளங்குவதனால் இந்தப் பொருள் கிடைக்கிறது.

(iii) பராசக்தி மஹாராணி (எல்லாம் அவள் ஸ்வாதீனமாயிருப்பதால்). ஒன்றிலும் அவளுக்குப் பற்றுதல்கிடையாது. ஆயினும் அவளுடைய அவயவங்கள் எல்லாவித உத்தம அலங்காரங்களுடன் கூடியிருப்பதாகப் பக்தர்களால் த்யானிக்கப்படுகிறாள்.

(iv) பல்வேறு தேசங்கள், காலங்கள், ஜனங்கள் உள்ளன. அவை அனைத்திலும் இடம், பொருள், ஏவலுக்குத் தக்கவாறு எந்த எந்த ஆபரணங்கள், தாழ்ந்ததும், உயர்ந்ததுமாக, உண்டோ, மனிதர்களுக்குமட்டுமல்லாது, யானை, குதிரை முதலிய ப்ராணிகளுக்குங்கூட எந்த எந்த அலங்காரங்கள் செய்யப்படுகின்றனவோ, அவைகள் அனைத்தையும் பராசக்தி தனக்குச் செய்வதாகப் பாவித்து, ஒன்றிலும் வெறுப்பின்றி அங்கீகரிக்கிறாள்.

விவரணம்:— மேற்கூறிய பூஷணங்கள் அனைத்தும் ப்ரீதியிலிருந்து விளைகின்றன. அந்தப் ப்ரீதி தத்தம் ஆத்மாவினிடம் உள்ள ப்ரீதியின் சாயையே ஆகும்.

(v) பூஷணங்கள் போன்ற ‘தத்வமஸி’ முதலிய எல்லா மஹாவாக்கியங்களினாலும் விளக்கப்பட்டு ஒரே பரம்

பொருளாகத் தீர்மானிக்கப்பட்டு நிற்கும் பொருளை
பராசக்தியென்பது மற்றொரு அர்த்தம்.

ओं सर्वभूषणभूषितायै नमः ।

ஓம் ஸர்வபூஷணபூஷிதாயை நம: (140)

ककारार्था कालहन्त्री कामेशी कामितार्थदा ।

காமசंजीविनी कल्या कठिनस्तनमण्डला ॥ २७ ॥

ககாரார்த்தா கால ஹந்த்ரீ காமேஸீ காமிதார்த்ததா ।

காம ஸஞ்ஜீவிநீ கல்யா கடின ஸ்தன மண்டலா ॥

ककारार्था ।

ககாரார்த்தா

141

பரப்பிரம்மமாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— ‘க் ब्रह्म’ (சாந்தோக்யம் 4-10) என்ற
ச்சுதிப்பகாரம், ‘க’ காரத்திற்குப் ப்ரஹ்மம் என்று பொருள்.
பராசக்தி ப்ரஹ்மமேயாவள்.

ओं ककारार्थायै नमः ।

ஓம் ககாரார்த்தாயை நம: (141)

कालहन्त्री ।

காலஹந்த்ரீ

142

(i) காலத்தை (time) அழிப்பவள். அதாவது காலத்
திற்கு அப்பால் இருப்பவள். என்றும் நிலைத்திருக்கும்
தன்மைவாய்ந்தவள்.

(ii) ‘अजुपा’ என்று ஓர் மந்திரம் இருக்கிறது. அது
‘हंसः सोहम्’ என்பது. அது ப்ராணனுடைய உச்வாஸ நிச்
வாஸ இணைப்புடன் செய்யவேண்டிய மந்த்ரம். அதைச்
செய்வதால் ஆத்ம ப்ரஹ்ம ஐக்கியம் உண்டாகிறது.
மேலும், சாதாரணமாக ஒரு நாளில் விரும் சுவாஸங்களின்
எண்ணிக்கை வைத்திய சாஸ்திரத்தில் கணக்கிடப்
பட்டிருக்கிறது. அஜபா மந்த்ர யோகாப்யாஸத்தினால்
இந்த எண்ணிக்கையைக் குறைத்து ஆயுளை எவ்வளவு
வேண்டுமானாலும் அதிகரித்துக்கொள்ள முடியுமென்று
சொல்லப்படுகிறது. காலமென்பது க்ரியா சக்தி ரூபமாய்

உள்ளது. ஆத்ம பிரஹ்ம ஐக்கிய நிலையில் சித்தம் முற்றும் ஸ்தம்பித்து, கிரியாசக்தி முற்றும் ஒடுங்கிவிடும்பொழுது, 'காலம்' என்பதும் ஆத்ம பிரஹ்மத்தில் ஒடுங்கி அழிந்து விடுகிறது இவ்விதமாகப் பராசக்தி விளங்குகிறாள் என்று மற்றொரு பொருள்.

விவரணம் :— 'கம்' என்ற பிரஹ்மத்தில் 'ஸ்ய'த்தை அடைவதால் 'காலம்' என்ற காரணப் பெயர் வந்திருப்பதாகச் சொல்லுவது பொருத்தமே.

1 पृथिव्यप्तेजोऽनिलखे समुत्थिते पञ्चात्मके योगगुणे प्रवृत्ते ।

न तस्य रोगो न जरा न मृत्युः प्राप्तस्य योगाग्निमयं शरीरम् ॥

“யோகாக்கினி மயமான சரீரத்தையடைந்தவனுக்கு வியாதி, முதுமை, இறப்பு ஒன்றும் கிடையாது. ஏனென்றால் பஞ்சபூதங்களும் விகாரங்களை இழந்துவிடுகின்றன”.

2 अघ्यात्मयोगाधिगमेन देवं मत्वा धीरो हर्षशोको जहाति ।

“அத்யாத்ம யோக ஸித்தியைப்பெற்ற தீரன் தனது தெய்வத் தன்மையை உணர்ந்து இன்பதுன்பங்களினின்றும் விடுபடுகிறான்”.

ततः संवत्सरो अजायत । “(பிரம்மத்தினின்றும்) வருஷம் என்ற காலமாறுபாடுகள் உண்டாயின”

ओं कालहन्त्र्ये नमः ।

ஓம் காலஹந்த்ர்யை நம:

(142)

कामेशी ।

காமேஸ்ரி

143

பிராணிகள் அநுபவிக்க ஆவல்கொள்ளும் போக்கிய வஸ்துக்களைப்பெற அவரவர் அதிருஷ்டத்திற்குத் தக்கவாறு துண்டுபவன். பலப் பிராப்திக்குப் பிராணிகள் கருவிகளாக இருக்கின்றனர். பலனை அளிக்கும் அதிகாரம் பராசக்தி யிடமே உள்ளது என்று பொருள். கர்மபலமதா என்ற 20வது மந்திரத்தின் பொருளைப் பார்க்கவும்.

1. சுவேதாசுவதரம் 2-12. 2. கட்டாபநிஷத் 2-12.

ओं कामेदये नमः ।

ஓம் காமேதயை நம:

(143)

कामितार्थदा ।

காமிதார்த்ததா

144

(i) அடைவதற்குரிய ஆசைகளை நிறைவேற்றுபவன். நிறைவேற்றும் சக்தி பராசக்தியிடம் இருப்பதால் இங்ஙனம் வர்ணிக்கப்படுகிறான். பிரஹ்மம் “आप्तकामः” “அனைத்தையும் அடைந்தவன்” என்று வர்ணிக்கப்படுகிறது.

(ii) முக்தியைத் தருபவன்.

விவரணம்:— தனது ஆத்ம தத்துவத்தை உணருவதே முக்தியெனப்படும். இது ஆத்யந்திக ஸுகருபமாய் இருப்பதால் எல்லோராலும் விருட்பப்படுகிறது. ஆகையால் அது ‘காமிதார்த்தம்’ என்று சொல்லப்படும். மனிதன் தன்னிடமேயுள்ள இந்த ஆத்மபாவத்தை மறந்து தனக்குப் புறம்பாக இருப்பதாக எண்ணி அதை அடைய ஆவல் கொள்கிறான். பராசக்தி ஸ்வயம்பிரகாச சக்தியாதலால், அடைந்ததை அடைவதுபோல் அவனுக்கு அந்த ஆந்மாநுபவத்தை அளிக்கிறாள்.

ओं कामितार्थदाये नमः ।

ஓம் காமிதார்த்ததாயை நம:

(144)

कामसंजीविनी ।

காமசஞ்ஜீவிநி

145

பரமேசுவரனுடைய நெற்றிக்கண்ணால் எரிக்கப்பட்ட மன்மதனைத் தன் கடைக்கண் பார்வையினால் பிழைக்கும்படி செய்து வரங்களை அளித்தவள்.

விவரணம்:— மன்மதன் சாம்பலாக்கப்பட்டபின் பண்டாசுரனாக வெகுகாலம் இருந்தான். ரதிதேவி அம்பாளைத் தீவிரமாகப் பிரார்த்தித்துத் தவம் புரிந்தாள். அம்பாள் கருணைகொண்டு மன்மதனைப் பிழைப்பித்தாள். அதன் பயனாகக் காமசாஸ்திரம் பூமியில் இப்பவும் விளங்கிக்கொண்டிருக்கிறது.

121

லலிதாத்ரிசுதி

ओं कामसंजीविन्यै नमः ।

ஓம் காமஸஞ்ஜீவிந்யை நம:

(145)

कल्या ।

கல்யா

146

(i) த்யானத்திற்கு உத்தமமான வஸ்துவாய் விளங்குபவள்.

(ii) கலியில் காமதேனுபோல் நின்று இஷ்டங்களைப் பூர்த்திசெய்பவள்.

ओं कल्यायै नमः ।

ஓம் கல்யாயை நம:

(146)

कठिनस्तनमण्डला ।

கடின ஸ்தனமண்டலா

147

அசையாது கடினமாயுள்ள ஸ்தனங்களையுடையவள், ஸ்தனங்களின் லாவண்யத்தைக் காட்டுகிறது.

ओं कठिनस्तनमण्डलायै नमः ।

ஓம் கடினஸ்தனமண்டலாயை நம:

(147)

करभोरुः कलानाथमुखी कचजिताम्बुदा ।

கரபோரூ: கலானாதமுகி கசஜிதாம்புதா || 26 ||

கரபோரூ: கலாநாத முகி கசஜிதாம்புதா |

கடாக்ஷ ஸ்யந்தி கருணா கபாலிப்ராணநாயிகா ||

करभोरुः ।

கரபோரூ:

148

மணிக்கட்டிலிருந்து சுண்டுவிரலின் ஆரம்பம்வரையுள்ள கையின் வெளிப்பக்கத்திற்குக் 'கரபம்' என்று பெயர். அதன் வடிவத்திற்கு ஸமமான வடிவத்துடன் விளங்கும் துடைகளையுடையவள். வடிவத்திற்கு மட்டுமே இது உவமையாகக் குறிக்கப்பட்டுள்ளது. பரிமாணத்திற்கு இது உவமையன்று.

ओं करभोरवे नमः ।

ஓம் கரபோரவே நம:

(148)

கலாநாயமுഖി ।

கலாநாதமுக்

149

(i) கலைகளை வெளிவிடுத்த முகத்துடன் கூடியவள்.

விவரணம் :— பராசக்தி 64 கலைகளும் வெளிவருவதற்குக் காரணமாயிருக்கிறாள். ‘निःश्वसितमेतद्यद्वेदो यजुर्वेदः सामवेदः’ என்பது சுருதி. “ரிக், யஜுஸ், ஸாமம் இவை களெல்லாம் பராசக்தியின் மூச்சுக்காற்றாகும்” शास्त्रयोनित्वात् (1-1-3) என்பது பிரம்ம சூத்ரம் “வேதங்களுக்கும் பிரஹ்மமே காரணம்” என்பது பொருள்.

(ii) சந்திரனைப்போன்ற முகத்தையுடையவள்.

ओं कलानायमुख्यै नमः ।

ஓம் கலாநாதமுக்கைய நம:

(149)

कचजिताम्बुदा ।

கசஜிதாம்புதா

150

மேகத்தை வெல்லும் கூந்தலையுடையவள்.

விவரணம் :— ‘வெல்லும்’ என்பதால் நிறத்தில் வெற்றிபெறுவதென்று ஒரு பொருள். அதாவது மேகத்தை விடக் கறுத்த கூந்தலையுடையவள் என்பது. அல்லது, மேகத்தை விட உயர்ந்து அளாவி நிற்கும் கூந்தலையுடையவள். அதாவது நிலஆகாசத்தைக் கூந்தலாக உடையவள் என்றும் பொருள்படுத்தலாம்.

ओं कचजिताम्बुदायै नमः ।

ஓம் கசஜிதாம்புதாயை நம:

(150)

कटाक्षस्यन्दिकरुणा ।

கடாக்ஷஸ்யந்திகருணா

151

கருணையை அருவிபோல் வெளிவிடும் கடைக்கண் பார்வையுடன் கூடியவள்.

விவரணம் :— கருணையென்பது ஏழைகளைக் காப்பாற்ற வேண்டுமென்ற எண்ணம். இது மஹான்கள், தேவர்கள் முதலியோரின் இயல்பு. இது ஆத்ம குணமாதலால்

ஒருவன் உள்ளத்தில் மறைந்து நிற்கும் தன்மையது. ஆயினும் அன்புமிகுந்த கண்ணோட்டம், புன்னகை, இனிய சொல் இவைகள் போன்ற அடையாளங்களினால், ஊக்கிப்படும் தன்மைவாய்ந்தது. தவிர, கருணையென்பது ஒன்பது வகை ரஸங்களில் ஒன்று. ரஸம் என்ற பதத்தினாலேயே கருப்பஞ்சாறு முதலிப மதுர ரஸத்துடன் கூடிய திரவ பதார்த்தங்கள் தொனிக்கின்றன. ஆகையால் கருணையைத் த்ரவரூபமாகக் கல்பித்து, கடைக்கண்ணோட்டம் முதலிய இங்கிதங்களிலிருந்து பெருகுவதாகக் கருதி இந்த மந்திரம் சொல்லப்பட்டிருக்கிறது.

ओं कटाक्षस्यन्दिकरुणायै नमः ।

ஓம் கடாக்ஷஸ்யந்திகருணாயை நம: (151)

कसालिप्राणनायिका ।

கசாலிப்ராணநாயிகா

152

(i) ஆனந்தபைரவரின் ஆத்மாவாக விளங்கிக் கொண்டு அவரைத் தூண்டுபவள்.

விவரணம் :— ‘கபாலம்’ என்றால் மண்டையோடு. அதைக் கையில் ஏந்தியிருப்பவர் ‘கபாலி’. ஆனந்த பைரவரென்ற பரமசிவன், அனைத்தையும் ஸம்ஹாரம் செய்துவிட்டு, மண்டையோட்டைத் தவிர வேறு ஒன்றும் இல்லாதவராய், அதைக் கையில் வைத்துக்கொண்டு ஆனந்த நடனம் புரிகிறார் என்பது கருத்து. ஸம்ஹார மூர்த்தி என்பதால் ஸ்ருஷ்டியும், ஸ்திதியும் அவருடைய விலாஸங்களே என்பது தொனிக்கிறது. பிறகு ஸ்ருஷ்டிக் கிரியையைச் செய்வதற்குத் தூண்டுபவள் ‘கபாலி’ யின் அதிஷ்டான ரூபியாயிருக்கும் பராசக்தியே என்பது பொருள். ‘ப்ராணன்’ என்ற பதத்தினால் ப்ராணன், அபானன், வ்யானன், உதானன், ஸமானன் என்ற ஐந்து ப்ராணன்களும் குறிக்கப்பட்டன. இவைகளைத் தூண்டு பவள் பராசக்தி.

न प्राणेन नापानेन मर्त्यो जीवति कश्चन ।

इतरेण तु जीवन्ति यस्मिन्नेतावुपाश्रितौ ॥ (कठोपनिषत् ५-५)

“ பிராணன் , அபானன் முதலியவற்றினால் ப்ராணிகள் ஜீவிக்கவில்லை. இவற்றிற்கு அந்நியமாக ஒன்று இருக்கிறது. அதைத்தான் இவைகள் சார்ந்திருக்கின்றன. அதனாலே தான் ப்ராணிகள் ஜீவிக்கின்றன ”. அதுவே ஆத்மா என்பது.

(ii) கபாலியின் ப்ரியத்திற்கு உரித்தானவள்.

ओं कपालिप्रणनायिकायै नमः ।

ஓம் கபாலிப்ராணநாயிகாயை நம: (152)

कारुण्यविमर्हा कान्ता कान्तिभूतजपावलिः ।

கலாலபா கர்முகூணி கர்நிஜிதபல்வா || ௨௭ ||

காருண்ய விக்ரஹா காந்தா காந்தி தூத ஜபாவளி: |

கலாலபா கர்பு கண்ட கர் நிர்ஜித பல்லவா ||

कारुण्यविमर्हा ।

காருண்யவிக்ரஹா

153

கருணையானது யாருடைய மூர்த்தியாக விளங்குகிறதோ அவள்.

விவரணம்:— கருணையென்பது அந்தக்கரணத்தின் விருத்திகளில் ஒன்று. அது அன்பு ததும்பும் கடைக் கண்ணோட்டம், புன்னகை, இனிபவாக்கு இவைகளினால் வெளிப்படுகிறது. ஆயினும், அதன் பயன் அபீஷ்டங்களை நிறைவேற்றிவைப்பதனாலேயே விளையும். இதைச்செய்ய சரீர அவயவங்கள் தேவையென்பதை உலக இயல்பில் காண்கிறோம். ஜகத்தை உண்டுபண்ண, ப்ரஹ்மம், மாயா சக்திமூலமாய் இச்சாமாத்திரத்தினால் கர்மபந்தமின்றி ஸச்சிதானந்தமாய் விளங்கும் தன்மையால் மாத்திரமே செய்யக்கூடுமாயினும், பக்தர்கள் எளிதில் தியானம் செய்வதற்காகவும் அவர்கள் மனத்திற்குக் கோசரமாய் இருப்பதற்காகவும் ஸகுணோபாய மூர்த்தியாக வேத மந்திரங்களால் விளக்கப்படுகிறது. உதாஹரணமாக वज्रहस्तः पुरन्दरः (இந்திரன் வஜ்ராயுதத்தைக் கையில் ஏந்தியிருக்கிறான்) என்று வேதமந்திரம் உள்ளது.

ஆகையால் வஜ்ரஹஸ்தத்துடன் கூடியதாக தேவேந்திரனை தியானிப்பது வேதத்தினால் அங்கீகரிக்கப்பட்டதே. மற்றொர் உதாரணம் “*बृहशोभमानां उमां हैमवतीम्*” என்ற கேகேனாபநிஷத் வாக்கியத்திற்கு “ஸ்வர்ண ஆபரணங்களை அணிந்து அதிசயப் பிரகாசத்துடன் விளங்குபவள்” என்றோ, “*ஹிமவானுடைய புத்திரியாக, அளவற்ற பிரகாசத்துடன் விளங்குபவள்*” என்றோ அர்த்தம் பண்ணலாம். இருவீதத்திலும், பராசக்தி திவ்ய லீக்கிரஹத்துடன் கூடியவளாகச் சொல்லப்படுகிறாள். ஆகையால் மஹாநுபாவர்களால், ஸ்வயம் ஜோதியுடன் விளங்கும் திரிமூர்த்திகளைத் தியானிக்க அவர்களை அவ்விதமான அவயவங்களுடன் கூடிய ரூபம் பொருந்தியதாக வைத்துக் கொள்ளல் ஒரு விதத்திலும் அனுசிதமன்று. அது ஸச்சிதானந்த வடிவமான பரமேசுவரனை எவ்விதத்திலும் மறுப்பதாகவோ, பாதிப்பதாகவோ ஆகாது.

ओं कारुण्यविग्रह्यै नमः ।

ஓம் காருண்ய விக்ரஹாயை நம: (153)

कान्ता ।

காந்தா

154

(i) அளவற்ற அழகு வாய்ந்து மனக்கவர்ச்சியை யுண்டுபண்ணுபவள்.

(ii) மதனகோபால வடிவமாய் விளங்குபவள்.

कदाचिदाद्या ललिता पुरुषा कृष्णविग्रहा ।

शंशनादविनोदेन करोति विवशं जगत् ॥

“எப்பொழுதாவது பராசக்தி கிருஷ்ண ரூபமாக அவதரித்து வேணுகானத்தினால் ஜகத்தை மெய்மறந்த ஆனந்தத்தில் ஆழ்த்துகிறாள்” என்று த்ரிபுரதாபநீய உபநிஷத்தில் கூறப்பட்டிருக்கிறது.

ओं कान्तायै नमः ।

ஓம் காந்தாயை நம: (154)

कान्तिधूतजपावलिः ।

காந்திதூதஜபாவலி:

155

யார் தன்னொளியினால் ஜபா புஷ்பத் தொகுதிகளை மங்கும்படி செய்கிறாளோ அவள்.

விவரணம் :— ஜபா புஷ்பம் வெண்ணிறம்கூடிய சிவப்பு வர்ணமுடையது. இதைப்போல் நிறமமைந்துள்ள ஏனைய புஷ்பங்களும் ‘ஜபா’வென்ற பதத்தினால் குறிக்கப்பட்டுள்ளன. ‘ஆவளி:’ என்றால் ‘வரிசை’, ‘தொகுதி’. பராசக்தியின் காந்திக்கு உவமை இயற்கையிலோ, செயற்கையிலோ இல்லை. அது தூய்மை வாய்ந்ததும், பரமானந்த சைதன்யத்தின் பிரகாசமுமாகும். அதனால் ஜபாவளியினுடைய ஒளி மங்கிவிடுகிறது என்பது பொருள். नहि महान्तो नीचैरुपमीयन्ते என்பது நியாயம். அதாவது “மஹிமை வாய்ந்தவர்களுக்கோ, வஸ்துக்களுக்கோ, தாழ்மையுள்ளவைகள் உவமையாகா”.

ओं कान्तिधूतजपावल्यै नमः ।

ஓம் காந்திதூதஜபாவல்யை நம:

(155)

कलालापा ।

கலாலாபா

156

(i) 64 கலைகளும் யாருடைய தன்மைகளைப்பற்றிக் கூறுகின்றனவோ அவள்.

விவரணம் :— இந்த அர்த்தம் பின்வரும் வாக்கியத்தைச் சார்ந்துள்ளது. “वेदशास्त्रमयी वाणी यस्याः सा परदेवता” “எவளைப்பற்றிய ஞானமானது வேதங்கள், சாஸ்திரங்கள் என்பவைகளாக அமைந்துள்ளதோ அவளே பரதேவதை”.

(ii) யாருடைய ஸல்லாபமானது (வாக்கானது) சொல்லுதற்கரிய இனிமையுடனும், கருத்துடனும் கூடியதாக இருக்கிறதோ அவள்.

விவரணம் :— ஸாமுத்திரிகா லக்ஷணங்களில், மஹான் கருடைய வாக்கு, கருத்துநிறைந்ததாகவும், மிகுந்த சுவையுடன் கூடியதாகவும் இருக்குமென்று சொல்லப்படுகிறது.

ओं कलालापार्यै नमः ।

ஓம் கலாலாபாரையை நம:

(156)

கங்குகணி |

கம்புகண்ட

157

சங்கத்தில் (conoh) இருக்கும் மூன்று வரிகளுக்கு இணையான மூன்று வரிகளையுடைய கழுத்தையுடையவன்.

விவரணம்:— சங்கத்திற்கு வெண்மை, ஒலிக்கும் தன்மை, மூன்று வரிகளுடன் கூடியிருத்தல் என்ற மூன்று லக்ஷணங்கள் உண்டு. பராசக்தியின் கழுத்து இம்மூன்று லக்ஷணங்களையும் கொண்டிருப்பதால் உவமை கூறப்பட்டது.

ओं கங்குகण्यै नमः |

ஓம் கம்புகண்ட்யை நம:

(157)

கரநிஜிதபல்லவா |

கரநிர்ஜிதபல்லவா

158

யாருடைய உள்ளங்கையினால் இளம்தளிர் வெல்லப்பட்டதோ அவள்.

விவரணம்:— இளம்தளிர், மிருதுவாயும், சிறிது வெண்மை கலந்த சிவப்பு நிறமாயும் இருப்பதுபோல், பராசக்தியின் உள்ளங்கை அதிமிருதுவாயும், வெண்சிவப்பு வர்ணத்துடனும் இருக்கிறது என்பது பொருள். உள்ளங்கைக்கும், தளிருக்கும் இடையே (மேற்கூறிய அம்சங்களில்) எது எதை வெல்லுகிறதென்று சொல்லமுடியாத வண்ணமாக உவமை பொருந்தியிருக்கிறது என்ற அர்த்தமும் தொனிக்கிறது. विवाहश्च विवादश्च समयोरेव शोभते (விவாஹமும் வியவஹார வாதமும் ஒருவருக்கொருவர் துல்யமாயுள்ளவர்களிடையேதான் சோபிக்கும்) என்ற வசனம் இங்கே குறிப்பிடத்தக்கது.

ओं कर्निजितपल्लवायै नमः |

ஓம் கரநிர்ஜிதபல்லவாயை நம:

(158)

कल्पवल्लीसमभुजा कस्तूरीतिलकाञ्चिता |

ஹகாராய் ஹ்ஸகதிஹ்ரீடகாஹ்ரணோஜ்வலா || 30 ||

கல்பவல்லி ஸமபுஜா கஸ்தூரி திலகாஞ்சிதா |

ஹகாரார்த்தா ஹம்ஸகதிர் ஹ்ரடகாபரணோஜ்வலா ||

कथावलीसमभुजा ।

கல்பவல்ஸீஸமபுஜா

159

கல்பக விருஷத்தைச் சுற்றியிருக்கும் கொடிகளுக்கு இணையாயுள்ள கைகளை யுடையவள்.

விவரணம் :— தேவந்திரனுடைய உத்யான வனத்திற்கு 'நந்தனம்' என்று பெயர். அங்கே தேவலோக மரமாகிய கல்பக விருஷங்கள் என்று ப்ரஸித்திவாய்ந்த மரங்கள் இருக்கின்றன. அவற்றிற்கு அலங்காரமாகக் கல்பகக் கொடிகள் படர்ந்திருக்கின்றன. 'கல்பம்' என்ற பதத்திற்கு கேட்டதைக் கொடுக்கும் தன்மை பொருந்தியது என்பது பொருள். உத்தம லக்ஷணங்களுடன் கூடிய பெண்களின் கைகளைக் கொடிக்கு இணையாகச் சொல்லுவது கவிகளின் வழக்கம். பராசக்தியின் கைகள் பக்தர்களின் வேண்டுகோளைப் பூர்த்திசெய்யும் குணமுள்ளன. கல்பகக் கொடிகளும் அவைகளுக்குரிய சைதன்யத்துடன் கூடி கேட்ட வரன்களை அளிக்கும் தன்மை பொருந்தியவை. ஆகையால் மந்திரத்தில் இரண்டுக்கும் இடையே குறிப்பிட்டிருக்கும் ஸமத்வம் மிகவும் பொருத்தமுள்ளது. பராசக்தியின் புஜங்களுக்கு இணையே கிடையாது; எப்படி ஸமத்வம் சொல்லமுடியுமென்றால், நிரவயவமாகிய பராசக்தி கைகளுடன் கூடியவள் என்று சொல்லும்பொழுது, அவளுடைய வெளித்தோற்றம் கல்பிக்கப்படுகிறது. எல்லாத் தோற்றங்களிலும் உள்ளிருப்பது ஸச்சிதானந்த வஸ்துவே. அதைப்போல கல்பகக் கொடியினுள்ளும் அதே சைதன்யம் ப்ரகாசிக்கிறது. ஆகையால் நாமரூபம் பொருந்திய இரண்டு பொருள்களுக்குள் ஸமத்வம் இருப்பதாகச் சொல்லுவது உசிதமேயாகும்.

1 'एकस्तथा सर्वभूतान्तरात्मा रूपरूपं प्रतिरूपो बहिश्च '

"நாமரூபம் வாய்ந்த பொருள்கள் அனைத்திலும் அந்தராத்மாவாக இருப்பது ஒன்றே. வெளித்தோற்றங்கள் அனைத்தும் அதனுடைய ப்ரதிபிம்பங்களேயாவன.

1. கடோபபிஷத் 5-9.

‘तत्तदेवावगच्छ एवं मम तेजोशंसंभवम्’

“ப்ரபஞ்ச வஸ்துக்கள் எனது சக்தியின் அம்சங்கள் என்று அறிந்துகொள்”. (கீதை 10-41)

ओं कल्पवल्लीसमभुजायै नमः ।

ஓம் கல்பவல்லீஸமபுஜாயை நம: (159)

कस्तूरीतिलकाञ्जिता

கஸ்தூரீ திலகாஞ்சிதா

160

கஸ்தூரீ திலகத்தை நெற்றியில் அணிந்துகொண்டிருப்பவள்.

விவரணம் :— நெற்றியில் பொட்டு, புருவங்களுக்கு இடையே இடப்படுகிறது அங்கே ஸாம்பபரமேசுவரன் வீற்றிருக்கும் ‘ஆக்ஞா’ சக்ரம் இருக்கிறது. ஒருவனைக் கண்டு ஸம்பாஷிக்கும்பொழுது நாம் அவனுடைய புருவங்களுக்கிடையேதான் நமது பார்வையைச் செலுத்துகிறோம். அதாவது அவனது ‘ஆக்ஞை - உட்கருத்து’ என்ன என்பதை அறிய விரும்புகிறோம். அந்த இடத்தில் திலகத்தையணிவதால், நம்மை ரக்ஷித்துக்கொள்ளுவது மல்லாமல், நமது ஆக்ஞை வலுவடைகிறது. முக்கியமாக ஸுமங்கலிகள் புருவங்களுக்கிடையே கஸ்தூரிப் பொட்டையோ, குங்குமப்பொட்டையோ ப்ரகாசமாக அணிந்துகொள்ளுதல் அவசியம்.

ओं कस्तूरीतिलकाञ्जितायै नमः ।

ஓம் கஸ்தூரீ திலகாஞ்சிதாயை நம: (160)

हकारार्थी ।

ஹகாரார்த்தா

161

ஆகாசபீஜமாகிய ‘ஹ’ காரத்தைத் தனது விக்ரஹமாக உடையவள்.

1‘आकाशो ह वै नाम नामरूपयोः निर्वहिता ते यदन्तरा तद्ब्रह्म’

“நாமரூபங்களுடன் கூடியவனைத்தும் ஆகாசத்தில் நிலை பெற்றிருக்கின்றன. அவைகள் எதற்குள்

இருக்கின்றனவோ அது ப்ரம்மம்”. ஆகையால் ப்ரம்மத்தின் உடலாக ஆகாசம் விளங்குகிறது.

ओं हकारार्थीयै नमः ।

ஓம் ஹகாரார்த்தாயை நம:

(161)

हंसगतिः ।

ஹம்ஸகதி:

162

(i) பிராணனுடைய உச்சவாஸ நிச்வாஸங்கள் யாரைச் சார்ந்திருக்கின்றனவோ அவள்.

விவரணம் :— ‘ஹந்தி’ என்றால் ‘செல்லுகிறது’ என்று பொருள். ஆகையால் ‘ஹம்ஸ:’ என்ற பதத்திற்குப் ‘பிராணன்’ என்றும் ‘ஸூரியன்’ என்றும் பொருள். பிராணனின் கதியைச் சார்ந்த ‘ஹம்ஸஸ்ஸோஹம்’ என்ற ‘அஜபா’ மந்திரத்தின் வடிவமாகப் பராசக்தி விளங்குகிறாள். ‘அஜபா’ என்பதைப்பற்றி 142-வது மந்திரத்தில் பார்க்கவும்.

‘हकारेण बहिर्याति सकारेण पुनर्विशेत् ।’

‘ஹ’ என்ற தியானத்துடன் மூச்சு வெளியே சென்று, ‘ஸ’ என்ற தியானத்துடன் உட்புகுதல் வேண்டும்.

(ii) காலத்தின் ஸ்வரூபமாக விளங்குபவள்.

விவரணம் :— 1-வது அர்த்தத்தில் விளக்கியதுபோல் ‘ஹம்ஸ:’ என்பது ஸூரியனைக் குறிக்கும். ஸூரியனுடைய சஞ்சாரத்தைக் காலமென்பது சார்ந்திருப்பதால், காலத்தின் ரூபமாகப் பராசக்தியிருக்கிறாள் என்ற பொருள் கிடைக்கிறது.

(iii) ஜீவனுடைய கடைசி ஸ்தானமாகிய மோக்ஷமாய் இருப்பவள்.

விவரணம் :— திரும்பத்திரும்ப ஒரு தேஹத்தை விடுத்து மற்றொரு தேஹத்தைப்பெறும் ஜீவாத்மாவை ‘ஹம்ஸ:’ என்ற பதம் குறிக்கும். இத்தகைய ஜீவனுக்கு ‘கதி:’ ‘கடைசி நிலை’ முக்தியெனப்படும். அதாகப் பராசக்தி விளங்குகிறாள்.

“ब्रह्मविदामोति परम” “ப்ரம்மஞானம் ஏற்பட்டால்

ப்ரம்மத்துடன் ஐக்யம், அதாவது முக்தி, ஏற்படுகிறது”.
(தைத்திரீயோபநிஷத்)

“यद्वा न निर्वर्त्ते” “எதை அடைந்தால் மறு
பிறவியில்லையா”. (கீதை.)

(iv) சரணமென்று யார் அடையப்படுகிறுளோ அவள்.
விவரணம்:— அர்த்தம் 1-ல் ‘ஹம்ஸ:’ என்பதற்குச்
செல்லும் பொருள் என்று சொல்லப்பட்டது. அதாவது
தன்னிடத்திலிருந்து உண்டான ப்ரபஞ்சத்தில் தானே
ப்ரவேசிக்கும் வஸ்து. அதாவது ‘பரமாத்மா’. இந்தப்
பரமாத்ம வஸ்து நான் ஆவகை பக்தர்களினால் சரணமென்று
நாடப்படுகிறது. “आर्तः अर्थी जिज्ञासुः क्षात्री” “துயரம்
அநுபவிப்பவன், அவாவுடையவன், ஞானத்தை விரும்பு
பவன், ஞானத்தையடைந்தவன்” இந்நால்வரும்
பக்தர்கள் ஆவார்கள்.

“हंसः शुचिपद्” “சோகமடைந்தவர்களுக்குப்
பரமேசுவரனே கதி”. (கடோபநிஷத் 5-2)

(v) ப்ரம்மாஸின் வாஹனமாகிய அன்னப்பக்ஷியின்
நடைபோல் நடையையுடையவள்.

விவரணம்:— ‘அன்ன நடையாள்’ என்று உத்தம
ஸ்திரீகள் கவிதளினால் வர்ணிக்கப்படுகின்றனர்.

(vi) யாருடைய பாதாரவிந்தங்கள் நூபுரங்களால்
அலங்கரிக்கப்பட்டிருக்கின்றனவோ அவள்.

விவரணம்:— ‘ஹம்ஸம்’ என்பது பாதஸரத்தைக்
குறிக்கும். ‘கதி:’ என்றால் பாதம்.

(viii) ஸந்நியாஸிகளால் யார் கண்கூடாக அறியப்
படுகிறுளோ அவள்.

விவரணம்:— நித்யம், அநித்யம், ஊர்ஜிதத்வம்,
ஹிநத்வம், சேதனம், அசேதனம் முதலிய குணகுணங்களை
அறிவதில் தேர்ந்தவர்களாகிய பரமஹம்ஸர்கள் ஊரூராய்,
தேசந்தேசமாய்ச் சென்று, ஆசை அனைத்தையும் துறந்து,
உலகத்தாருக்கு ஞானோபதேசம் செய்து, பரிவ்ராஜகர்கள்
என்ற புகழுடன் விளங்குகிறார்கள். அவர்களுக்குக் கதியாக

அதாவது, அவர்களால் பரமானந்த அநுபவத்துடன் நேருக்குநேர் காணப்படும் பொருளாகப் பராசக்தி விளங்குகிறாள் என்பது கருத்து.

“संन्यासयोगात् यतयः शुद्धसत्त्वाः” (ஸந்நியாஸ யோகத்தினால் பரிசுத்த ஆத்மாக்களாக விளங்கும் யதி சுவர்கள் — முண்டகோபநிஷத் 3-2-6)

“ये पूर्वे वेदा ऋषयश्च तद्विदुः ते तन्मया अमृता बभूवुः”

(ஆதியில் எந்தப் பொருளை வேதங்களும் ரிஷிகளும் விளக்கினவோ, அந்தப் பொருளாகவே தங்களையும் அறிந்தவர்கள் ஜனனமரணமின்றி முக்தர்களானார்கள்.)

ओं हंसगत्यै नमः ।

ஓம் ஹம்ஸகத்யை நம:

(162)

हाटकभरणोज्ज्वला ।-

ஹாடகாபரணோஜ்வலா

163

(i) தங்க நகைகளினால் அலங்கரிக்கப்பட்டுப் பிரகாசிப்பவள்.

(ii) அண்டங்கள் தோன்றுவதற்குமுன் தங்க வர்ணத்துடன் கூடிய ஹிரண்யகர்ப்ப வடிவமாயிருந்த பிரம்மாண்டத்திற்கு நிலைத்து நிற்கும் தன்மையை அளித்தவள்.

(iii) தங்க நகைகளுடனும், திருமங்கலியச் சரடுகளுடனும் விளங்கும் ஸுவாஸினிகளிடையே ஆபரணம் போல் பிரகாசித்து விளங்குபவள்.

(iv) அஷ்ட ஐசுவரியங்களையும், அவற்றினின்று பயக்கும் செல்வங்களையும் தானம் செய்வதாலோ, அல்லது அவற்றின் உருவத்துடன் கூட விளங்குவதாலோ, அதிசயிக்கத்தக்க பிரகாசத்துடன் கூடியவள்.

விவரணம்:— அஷ்ட வஸுக்களும் பிரகாசிக்கும் தன்மை வாய்ந்தன. உதாஹரணமாக வித்ணு, சீலம், ஸத்வம் இவைகளினால் முகம் தெளிவையும், பிரகாசத்தையும் அடைகிறது. இந்த பிரகாசம் பராசக்தியின் ஸ்வரூபமே.

இவற்றை ஒரு வனுக்கு தானம் செய்தால் அவள் பிரகாசத்தையடைகிறாள். பராசக்தி அவனிடம் விளங்குகிறாள்.

¹ 'वसुन्तरिक्षसत्' (பஞ்சபூதங்களிலும் அந்தரிக்ஷம் என்று சொல்லப்படும் ஆகாசமே நிர்மலமாகவும் பிரகாசமாகவும் இருப்பதால், அஷ்ட வஸுக்களும் ஆகாசத்தையே சார்ந்திருக்கின்றன). உதாஹரணமாக, நக்ஷத்ரகணங்களெல்லாம் ஆகாசத்தையே இருப்பிடமாக உடையன.

ओं हाटकाभणोज्ज्वलायै नमः ।

ஓம் ஹாடகாபரணோஜ்வலாயை நம: (163)

हारहारिकुचाभोगा हाकिनी हल्यवर्जिता ।

हरित्विसमाराध्या हठात्कारहतासुरा ॥ ३१ ॥

ஹார ஹாரி குசாபோகா ஹாகிநீ ஹல்ய வர்ஜிதா ॥

ஹரித்பதி ஸமாராத்யா ஹடாத்தகார ஹதாஸுரா ॥

हारहारिकुचाभोगा ।

ஹாரஹாரிகுசாபோகா

164

(i) பரமேசுவரனுடைய ஈசுவரத்வம், ஆப்தகாமத்வம், நித்யதிருப்தத்வம் முதலிய பிரஸித்த குணங்களைப் போக்கும் தன்மை வாய்ந்த ஸ்தனமண்டலங்களையுடையவள்.

விவரணம்:— 'ஹர:' என்றால் பரமேசுவரன். ஹரனுக்கு ஸம்பந்தப்பட்டது 'ஹார:' இவ்விடத்தில் 'ஹாரா:' என்பதால் பரமேசுவரனுடைய ஈசுவரத்வாதி குணங்கள் குறிக்கப்பட்டன. பரமேசுவரனையும் மோஹத்திற்கு உட்படுத்தி, அவனை வசப்படுத்தும் அழகு வாய்ந்தவளாகப் பராசக்தி விளங்குகிறாள் என்பது பொருள். மோஹமென்பது அக்ஞானம், அல்லது மாயையென்பதன் விளைவு. அதற்குப் பாத்யப்படும்பொழுது ஈசுவரனும் ஜீவன்போல் ஆகிறான். ஜீவன் எப்படி இதர வஸ்துக்களை அடையவிரும்புகிறானோ, அதைப்போல் ஈசுவரன் புவனம் அனைத்தையும் தன்வசம் வைத்திருப்பினும், பராசக்தியிடம்

கடோபநிஷத் 5-2.

வாஞ்சைப் பெருக்கு உடையவனாக இருக்கிறான். இதனால் பராசக்தியின் அதிசயமான மேன்மை விளங்குகிறது.

(ii) முத்துமாலைகளை ஸ்தனப்ரதேசத்தில் அணிந்து கொண்டிருப்பவள்.

ओं हारहारिकुचाभोगायै नमः ।

ஓம் ஹாரஹாரிகுசரபோகாயை நம: (164)

ஹாகினி ।

ஹாகினி

165

ஜனனமரணத்தை அகற்றுபவள். அதாவது முக்தியைத் தருபவள்.

விவரணம்:— ‘ஹாக்’ என்ற தாதுவுக்கு துண்டித்தல் என்று பொருள்

ओं हाकिन्यै नमः ।

ஓம் ஹாகின்யை நம: (165)

हल्यवर्जिता ।

ஹல்யவர்ஜிதா

166

(i) விவசாய மூலமாய் விளையும் பொருள்களில் ஆசையற்றவள்.

விவரணம்:— ‘ஹல:’ என்றால் கலப்பை. அதனால் விவசாயம் என்ற அர்த்தம் கிடைக்கிறது. ‘ஹல்யம்’ என்பது ‘விவசாயத்தின் பயன், அதாவது விளைபொருள்’ சுத்தசைதன்ய ரூபமாயிருக்கும் பராசக்திக்குப் பௌதிக வஸ்துக்களின் அவசியம் எப்படியிருக்கக்கூடும்?

(ii) கபடமற்றவள்.

‘ஹல்யம்’ என்பதற்குக் கபடமென்று ஒரு பொருள். அதாவது நண்பர்களிடமுங்கூடத் தன் உட்கருத்தை மறைத்துக் காட்டும் இயல்பு. ஆத்ம ஸ்வரூபமாக நின்று அக்ஞான லேசமுமின்றி விளங்கும் சுத்தசைதன்ய வஸ்துவுக்குக் கபடம்போன்ற விகாரங்கள் எங்ஙனம் இருக்கக்கூடும்?

ओं हस्यवर्जितायै नमः ।

ஓம் ஹஸ்யவர்க்கினிகாயை நம:

(166)

हरिस्पतिसमाराध्या ।

ஹரித்பதிஸமாராத்யா

167

திக்கபாலகர்களினால் சிரத்தையுடன் ஆராதிக்கப் படுவதற்குச் சக்திவாய்ந்தவள்.

விவரணம்:— ‘ஹரித்’ என்றால் திசை. கிழக்குத் திசைக்கு இந்திரன் பாலகன். இதைப்போல் எட்டு திக்கபாலகர்கள் உண்டு. அவர்களுடைய சத்ருக்களாகிய அசுரர்களைக் கொன்று அவர்களுடைய விருப்பங்களை நிறைவேற்றுவதால் அவர்களுடைய பக்திக்குப் பராக்தி உரிமைகொண்டவள்.

ओं हरिस्पतिसमाराध्यायै नमः ।

ஓம் ஹரித்பதிஸமாராத்யாயை நம:

(167)

हठात्कारहतसुरा ।

ஹடாத்தகாரஹதாஸுரா

168

நொடிப்பொழுதில் அசுரர்களைக் கொல்லுபவள்.

விவரணம்:— ஸம பலம் பொருந்திய சத்துருக்களுக்குள், ஒருவரை ஒருவர் வெல்லவேண்டுமானால், ஸாம பேதாதிகளைக் கையாளுதல் அவசியம். வெகுகாலமும் வேண்டும். சிங்கம் ஆட்டைக் கொல்லுவது எவ்வளவு எளிதோ அதைப்போல் எளிதாகப் பராசக்தி அசுரர்களைக் கொல்லுகிறாள். ஏனைய துஷ்ட மாந்தர்களை அழித்தல் அவளுக்கு மிகவும் எளிது என்று சொல்லவேண்டியதில்லை.

ओं हठात्कारहतसुरायै नमः ।

ஓம் ஹடாத்தகாரஹதாஸுராயை நம:

(168)

हर्षप्रदा हविर्भोक्त्री हार्दसंतमसापहा ।

ஹரிஷப்ரதா ஹவிர்போக்த்ரி ஹார்த ஸந்தமஸாபஹா

ஹர்ஷப்ரதா ஹவிர்போக்த்ரி ஹார்த ஸந்தமஸாபஹா

ஹல்ஸ லாஸ்ய ஸந்துஷ்டா ஹம்ஸ மந்த்ரார்த்த

ரூபிணி ||

हृषदा ।

ஹர்ஷபாதா

169

(i) இன் பமென்று சொல்லப்படும் சித்தவிருத்தி விலாஸத்தையளிப்பவள்.

விவரணம் :— முகமலர்ச்சி முதலியவற்றால் ஒரு வன் சித்தவிருத்தி ஊகிக்கப்படும். சித்தவிருத்திகளில் ஆனந்தம் என்பது ஒன்று. இது தன்னைக் கௌரவித்தல், பிறரைத் தாழ்த்துதல் முதலிய பல காரணங்களினால் ஒருவனுக்கு உண்டாகிறது. இச்சிற்றின்பங்கள் பேரின்ப வடிவமாகிய பராசக்தியின் பிரபாவத்தினால் உண்டாகின்றன என்பது கருத்து.

(ii) தனம், யௌவனம் முதலிய ஸுகங்களை மக்கள், மனைவி முதலிய ரூபங்களைக்கொண்டும் பேபாகாதி அநுபவங்கள் மூலமாயும் குறைப்பவள்.

விவரணம் :— இந்த அர்த்தம் ‘த்யுதி’ (द्युति) என்ற பதத்திற்கு ‘கண்டயதி’ (खण्डयति) என்ற அர்த்தத்தினின்றும் விளைகிறது. ஸுகாநுபவங்கள் மூலமாய்ப் பிராரப்த புண்ணியங்கள் அழிகின்றன.

ओं हृषदायै नमः ।

ஓம் ஹர்ஷபாதாயை நம:

(169)

हविर्भोक्त्री ।

ஹவிர்போக்த்ரீ

170

(i) வஸு, ருத்ர, ஆதித்யர்களாக இருந்துகொண்டு, யஜமானனால் அக்னியில் ஆஹுதி செய்யப்பட்ட ஹவிஸ்ஸுகளை ‘ஸ்வாஹா’ என்ற மந்த்ர வாயிலாகத் தன் வசம் ஆக்கிக்கொள்ளுபவள்.

விவரணம் :— எந்தத் தேவதையைக் குறித்து ஆஹுதி இட்டாலும், பராசக்தியே அந்த அந்தத் தேவதா ரூபமாக இருந்து ஸ்ளிகரித்துக்கொள்ளுகிறாள் என்பது கருத்து,

‘स प्रहस स शिवः स हारिः सेन्द्रः सोऽक्षरः परमः स्वराट्’
அதாவது “பரமாத்ம சக்தியே பற்பல தேவதா ரூபமாக
விளங்குகிறது. அவனே பிரம்மா, அவனே சிவன், அவனே
விஷ்ணு, அவனே இந்திரன், அவனே நித்யமான உண்மைப்
பெருள், அவனே பரமன், அவனே ஜகத் ரூபமாக
விளங்குவான்”.

(ii) ஆறுதி செய்யப்பட்ட ஹவிஸ்ஸுகளை ரக்ஷித்
கிடவள்.

விவரணம்:— ஆறுதிக்குப் பிற்காலங்களில்
பயாளிக்கும் சக்தியுண்டு இவைகள் மறைந்து நின்று
ஸுக்ஷ்மரூபமாய் யஜமானனின் ஜீவனில் சேர்ந்து
வாஸனைகள், பஞ்சபூத ஸுக்ஷ்ம தன்மாத்திரைகள் என்ற
மாறுபாடுகளையடைந்து மாயை, அவித்யை என்று
சொல்லப்படும் இயல்பாகவோ, முக்தியைத்தரும் இயல்பு
உடையனவாகவோ விளங்குகின்றன. இவற்றைக் காத்துத்
தத்தம் பயனை அளிக்குமாறு பராசக்தி செய்கிறாள். இதை
ஒப்புக்கொள்ளாவிடில், காரணமின்றி ஜகத் தோன்றிய
தென்ற ஏற்பட்டுவிடும்.

தவிர, இந்த மந்திரத்திலிருந்து ஓளபாஸனம், அக்னி
ஹோத்ரம், சிராத்தாதிகள் முதலிய கர்மாக்களின் உட்
கருத்து விளங்குகிறது.

ओं हविर्भोक्त्र्यै नमः ।

ஓம் ஹவிர்போக்த்ரயை நம: (170)

हार्दसंतमसापहा ।

ஹார்தஸந்தமஸாப்ஹா

171

ஹ்ருதயத்தில் குடியிருக்கும் அஞ்ஞானமாகிய இருளைப்
போக்கடிப்பவள்.

விவரணம்:— ‘ஹ்ருதய’ ஸம்பந்தமுள்ளது ‘ஹார்தம்’
எனப்படும். அந்தராத்மாவைப்பற்றிய தத்வஞானத்தை
மறைத்து விபரீதபுத்தியை உண்டாக்கும் அஞ்ஞானம்
ஹ்ருதயத்தில் குடியிருக்கிறது. அதாவது ஒவ்வொருவனும்
தான் ப்ரம்மம் இல்லையென்றும், ஸம்ஸாரத்தில் ஓர் அங்கம்

என்றும் ஸ்வயம்பிரகாசமற்றவனென்றும் நினைத்துக்கொள்கிறான். அப்படி எண்ணுவதால் தேவேந்திரியாதிகளையே தானாகப் பாவித்து, உற்றார் உறவினரைத் தனதென்று எண்ணி, விஷயாதிகளிலேயே ஆனந்தம் இருப்பதாகக் கருதுகிறான். பராசக்தி இந்த அஞ்ஞானத்தை அகற்றுகிறாள். எப்படியெனின், ஒவ்வொருவனும் தான் ஸச்சிதானந்தரூபியாகவும் ப்ரம்மமாகவும் இருக்கிறான் என்ற ப்ரக்ஞையைத் தருகிறாள்.

यो धेद निहितं गुहायां ‘(பரமாத்மா எங்கும் வ்யாபித்து இருப்பினும்) நமது உள்ளறிவுக்குக் கோசரமாக ஹ்ருதய குஹையில் வீற்றிருக்கிறான்’.—தைத்திரீயோபநிஷத்.

नेह नाना (பலவாகத் தோன்றுவது உண்மையில் ஒரே வஸ்துவே). —பிருஹதாரண்யகம்.

ओं हार्दसंतमसापह्वयै नमः ।

ஓம் ஹார்தஸந்தமஸாபஹ்வையை நம: (171)

हृषीसलास्यसन्तुष्टा ।

ஹஸ்ஸீஸலாஸ்யஸந்துஷ்டா

172

கோலாட்டம் அடித்துக்கொண்டு கன்னிகைகள் தாளக்கிரமத்துடன் ஆடும் நர்த்தனங்களினால் சந்தோஷம் அடைபவள்.

விவரணம்:— ‘ஹஸ்ஸீஸ’ என்றால் கோலாட்டக் குச்சி. ‘லாஸ்யம்’ என்பது தாளயுக்தமான நர்த்தனம். “नारीणां मण्डलीनृत्यं बुधा हृषीसकं विदुः” (பெண்கள் வட்டமிட்டு இடும் நர்த்தனத்தை அறிஞர் ‘ஹஸ்ஸீஸம்’ என்கின்றனர்.)

ओं हृषीसलास्यसन्तुष्टायै नमः ।

ஓம் ஹஸ்ஸீஸலாஸ்யஸந்துஷ்டாயை நம: (172)

हंसमन्त्रार्थरूपिणी ।

ஹம்ஸமந்தரார்த்தரூபினி

173

(i) பரமஹம்ஸர்களினால் உபாஸிக்கப்படும் பிரணவ

மந்தரத்தின் தத்வார்த்தமாக விளங்குபவள். அதாவது அந்தத் தத்வார்த்த ஸ்வரூபமாக அறியப்படுபவள்.

(ii) “ஹம்ஸஸ்ஸோஹம்” என்ற அஜபா மந்திரத்தின் தத்வார்த்த ரூபமாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— ‘அஜபா’ மந்திரத்தைப்பற்றி 142-வது மந்திரத்தின் விவரணத்தில் பார்க்கவும். ‘ஹம்ஸ:’ என்பதும் ‘தத்வமஸி’ என்ற வாக்கியமும் ஒரே உண்மையைத்தான் குறிக்கின்றன. ‘தத்வமஸி’ என்றால் ‘நீயே அது’ ‘ஹம்ஸ:’ என்றால் ‘நானே அவன்’ என்பது. இப்பொழுது, ‘நான்’, ‘நீ’, ‘அவன் அல்லது அது’ என்பவை உண்மையில் ஒன்றேதான் என்ற பொருள் கிடைக்கிறது. ‘நான்’, ‘நீ’, ‘அவன் அல்லது அது’ என்பன தத்தம் கால, தேச, குண, வடிவ இயல்புகளினால் வேற்றுமைப்பட்டுள்ளனவாயினும், இவ்வேற்றுமைகளை அகற்றிவிட்டால், வேறுபாடற்ற ஒரே பரமாத்ம வஸ்து இம் மூன்றிலும் அடிப்படையாயிருப்பதாக விளங்கும். வேற்றுமைகளை அகற்றுவதற்கு **भाग्यागः** என்று வேதாந்திகள் கூறுவர். ‘நான்’, ‘நீ’, ‘அவன் அல்லது அது’ என்ற பதங்களை ‘பாகத்யாகம்’ என்ற முறையில் ஸ்புடம் அல்லது பரிசோதனை செய்வதால், ஏகமாயும், நித்தியமாயும், நிர்க்குணமாயும், நிஷ்பிரபஞ்சமாயுமுள்ள பரமாத்ம வஸ்து எதித்திக்கும்.

ओं हंसमन्त्रार्थरूपिण्यै नमः ।

ஓம் ஹம்ஸமந்தரார்த்தரூபிண்யை நம: (173)

हानोपादाननिर्मुक्ता हर्षिणी हरिसोदरी ।

हाहाहूमुखस्तुया हानिवृद्धिविर्जिता ॥ ३३ ॥

ஹாநோபாதாந நிர்முக்தா ஹர்ஷிணி ஹரிஸோதரி ।

ஹாஹா ஹூஹூ முகஸ்துத்யா ஹாநிவ்ருத்தி

விவரஜிதா ॥

हानोपादाननिर्मुक्ता ।

ஹாநோபாதாந நிர்முக்தா

அப்ரியத்தைத் தள்ளுவதினின்றும், ப்ரியத்தை ஏற்றுக் கொள்வதனின்றும் முற்றும் விலகினவன்.

விவரணம்:— அப்ரியமான வஸ்துக்களில் வெறுப்பு அடைந்து, அவற்றை அகற்றுவதற்கு ‘ஹாநம்’ என்று பெயர். ப்ரியமான வஸ்துக்களை ஈட்டுவதற்கு ‘உபாதானம்’ என்று பெயர். பராசக்திக்கு விருப்பு, வெறுப்பு முதலிய சித்த வேறுபாடுகள் கிடையாதாதலின், ‘ஹாநம்’, ‘உபாதானம்’ என்பவையற்றவன் என்று சொல்லப் படுகிறான்.

1 ‘अमाणो ह्यमनाः शुभः’ (ப்ராண, மனோவிவகாரங்கள் அற்று, தூய வடிவாய்ப் பரமாத்மா இருக்கிறான்)

2 ‘अकायम्’, 3 ‘अशरीरं वाव संतं न प्रियाप्रिये स्पृशतः’

‘(சரீரம் முதலிய அவயவங்கள் அற்று இருப்பதால், ப்ரியம், அப்ரியம் என்பவை பரமாத்மாவுக்குக் கிடையாது)’

4 ‘विमुक्तश्च विमुच्यते’ ‘(ப்ரியம், அப்ரியம் என்பன போன்ற முரண்பாடுள்ள இரட்டிப்புக்களினின்றும்) விடுபட்டவன் முக்தியைப் பெறுகிறான்.

ओं हानोपादाननिर्मुक्त्यै नमः ।

ஓம் ஹானோபாதாதநநிர்முக்தாயை நம: (174)

हृषिणी ।

ஹ்ஷிணீ

175

ஆனந்தத்தைத் தருபவன்.

விவரணம்:— நித்யானந்தமென்ற முக்தியைத் தருபவன் என்றும் பொருள்படுத்தலாம். பேரின்பவடிவாய் நின்று, அதன் நிழல்போல் நிற்கும் சிற்றின்ப அநுபவத்திற்கு காரணமாயிருப்பவன் என்றும் பொருள்படுத்தலாம்.

2 ‘एष ह्यवानुश्रयाति’ (பரமாத்மாவே ஆனந்தத்தைத் தருகிறான்).

—தைத்திரீயோபநிஷத்.

1. முண்டகோபநிஷத் 2-1-2. 2. ஈசாவாஸ்யோபநிஷத்.

3. சாந்தோக்யம் 8-12. 4. கடோபநிஷத் 5-1.

ओं हर्षिण्यै नमः ।

ஓம் ஹர்ஷிண்யை நம:

(175)

हरिसोदरी ।

ஹரிஸோதரி

176

(i) கிருஷ்ணாவதாரம் எடுத்த மஹாவிஷ்ணுவுக்கு ஸமானமாயுள்ளவள். ('உதரம்' என்பதற்குச் சிறிதளவு வேற்றுமை என்று பொருள் வைத்து இந்த அர்த்தம் கிடைக்கிறது.)

(ii) பரமாத்மாவே ஆயினும், அல்ப மாயா ஸம்பந்தமுடையவள்.

விவரணம்:— 'ஹரி:' என்பதற்கு மஹாவிஷ்ணு எடுத்த அவதாரமாகிய கிருஷ்ணபரமாத்ம வஸ்து என்று பொருள்படுத்தி, 'ஹரி:' என்ற பதம் பரமாத்மாவைக் குறிப்பதாகக் கொள்ளவேண்டும் 'அரம்' என்றால் 'மாயை'. மாயா ஸம்பந்தத்தினால் ஜீவாத்மா போல் ஆகிறான். இந்த தன்மையை உண்டுபண்ணுபவள் பராசக்தி. ஆகையால் அவளைப் பரமாத்மாவின் மாயை என்ற உபாதியுடன் கூடியவளாகச் சொல்லப்படுகிறது. ஜகத்காரணமாக விளங்கும்பொழுது, பரமாத்மா ஈசுவரன் என்று அழைக்கப்படுகிறான்.

अपरेयं इक्षस्वत्यां प्रकृतिं विद्धि मे पराम् ।

जीवभूता महाबाहो ययेदं धार्यते जगत् ॥ (गी. ७-५)

என்பது கிதா வசனம். இதன் பொருளை முன்னுரையில் பார்க்கவும்.

'देवामशक्तिं स्वगुणनिगूढाम्' (பரமாத்மா தன் மாயா சக்தியினால் எல்லா தேவதா சக்திகளையும் வசப்படுத்துகிறார்.) —சுவேதாசுவேதரோபநிஷத்

ओं हरिसोदर्यै नमः ।

ஓம் ஹரிஸோதர்யை நம:

(176)

हाहाहूहूमुखसुखा ।

ஹாஹாஹுஹுஹுமுகஸ்துத்யா

177

‘ஹாஹா’ ஹூஹூ’ என்ற உத்தம கந்தர்வர்களால்
புகழ் பாடப்படுபவன்.

விவரணம்:— இங்கே ‘ஸ்துதி’ அல்லது ‘புகழ் உரை’
என்பதால் இல்லாத நற்குணங்களை இருப்பதுபோல்
உரைப்பதன்று. உள்ளதை உள்ளபடி உரைத்தலேயாகும்.

ओं हाहाहूमुखस्तुत्यायै नमः ।

ஓம் ஹாஹாஹூமுகஸ்துத்யாயை நம: (177)

ஹிநிவ்ருத்திவிவரிதா ।

ஹாநிவ்ருத்திவிவரிதா

178

குறைதல், வளருதல் முதலிய மாறுபாடுகள் அற்றவன்.

விவரணம்:— அவனவன் கர்மாவை அனுசரித்துச்
சரீர, அவயவ ஸம்பந்தமான குறைதல், வளருதல் முதலிய
விகாரங்கள் உண்டாகின்றன. பராசக்திக்கு கர்மாவும்
அவயவங்களும் இல்லாததால், இந்த மாறுபாடுகள் இல்லை
யென்பது கருத்து. என்றும் ஒரேநிலையில் இருக்கிறான்
என்பது.

ओं हानिबृद्धिविवर्जितायै नमः ।

ஓம் ஹாநிவ்ருத்திவிவரிதாயை நம: (178)

हय्यङ्गवीनहृदया हरिगोपारुणांशुका ।

லகாரஸ்யா லதாபூஜ்யா லயஸ்த்யுஹேஷ்வி ॥ ३४ ॥

ஹய்யங்கவீந ஹ்ருதயா ஹரிகோபாருணம்ஸுகா ।

லகாராக்யா லதாபூஜ்யாய ஸ்தித்யுத்பவேஸ்வரீ ॥

हय्यङ्गवीनहृदया ।

ஹய்யங்கவீநஹ்ருதயா

179

(i) வெண்ணெய்போல் லகுவாய் உருகும் தன்மை
வாய்ந்த ஹ்ருதயத்துடன் கூடியவள். மனத்தில் கருணை
ரஸத்துடன் கூடியவள்.

விவரணம்:— பராசக்திக்கு ஹ்ருதயமென்ற அவயவம்
இல்லாதபோதிலும் உலகிலுள்ள எல்லாமாகவும் அவள்.

இருப்பதைக்கொண்டு ஹ்ருதயமுள்ளவளாகக் கூறப் படுகிறது.

(ii) (“अथाक् अमनाः” என்ற சுருதி “வாக்கு மனம் இல்லாதது” என்று கூறுவதால்) இங்கு ஹ்ருதயம் என்ற பதத்திற்கு தயை என்ற பொருளை வைத்து ஸ்ருஷ்டி ஸங்கல்பம்போல மாயையின் பரிணாமமான தயாவிருத்தியுடன் கூடியவள் என்று பொருள் கூறலாம்.

ओं ह्यङ्गवीनहृदयायै नमः ।

ஓம் ஹய்யங்கவீநஹ்ருதயாயை நம: (179)

हरिगोपाणांशुका ।

ஹரிகோபாருணம்ஸுகா

180

(i) ‘ஹரிகோபம்’, அல்லது ‘இந்திர கோபம்’ என்ற பூச்சியைப்போல் சிவந்த ஆடையை அணிந்தவள்.

(ii) ‘இந்திர கோபம்’ என்ற பூச்சியைப்போல் சிவந்த காந்தியையுடையவள்.

விவரணம்:— ‘இந்திர கோபம்’ என்ற பூச்சிகள் திருவாதிரை, மகம் என்ற இரண்டு நகூத்திரங்களில் மழை காலத்தில் உண்டாகின்றனவென்று சொல்லப்படுகிறது. அவைகளுக்கு எட்டு கால்கள் உள்ளன. நல்ல சிவப்பு வர்ணமும், மென்மையாயுள்ள சரீரமுங்கூடிய ஒருவகைப் பூச்சி.

ओं हरिगोपाणांशुक्यायै नमः ।

ஓம் ஹரிகோபாருணம்ஸுகாயை நம: (180)

लकाराख्या ।

லகாராக்யா

181

(i) ‘ல’ என்ற அக்ஷரத்துடன் கூடிய மூலமந்தர்ம யாரைக் குறிக்கிறதோ அவள்.

விவரணம்:— முன்னுரையில் பஞ்சதசாக்ஷரீ வித்யையின் அமைப்பைப் பற்றிய விவரணத்தைப் பார்க்கவும்.

(ii) ‘ல’ என்பது தேவேந்திரனுக்கு உரித்தான பீஜாக்ஷரம். அதன் பொருளாக விளங்குபவள் என்பது

மற்றொரு பொருள். 'செந்நீர்' (பரமாத்மாவே இந்திரன்) என்ற சுருதி வாக்கியத்தைக் கவனிக்கவும்.

(iii) யாரிடத்தில் மாயை லயமடைகிறதோ அவள்.

விவரணம்:— 'லம்' என்பதற்கு 64-வது மந்திரத்தில் கூறியதுபோல 'மறைதல்' என்ற பொருளை வைத்து, மூன்றாவது அர்த்தம் கிடைக்கிறது.

ओं लकाराख्याय नमः ।

ஓம் லகாராக்ஷாயை நம:

(181)

लतापूज्या ।

லதாபூஜ்யா

182

(i) என்றும் நிலைத்திருக்கும் மாங்கல்யத்தைப்பெற, அருந்ததி முதலிய உத்தம பதிவிரதைகளினால் இஷ்ட தேவதா ஸ்வரூபமாகப் பூஜிக்கப்படுபவள்.

விவரணம்:— 'லதா' என்பதற்கு 'அதிநியத்துடன் வணங்குபவர்கள்' என்று பொருள். ஆகையால் உத்தம பதிவிரதைகளைக் குறிக்கிறது.

'समाराध्य महेशानां भुक्तिं मुक्तिं च विन्दति' மஹேஸ்வரியை நன்கு ஆராதிப்பதால், எல்லா போகங்களையும், கடைசியில் மோக்ஷத்தையும் அடைகிறான்.

(ii) வயல், வனம் முதலியவற்றிற்கு அதிஷ்டான தேவதையாய் விளங்கிக்கொண்டு, தளிர், கொடி முதலிய வன வஸ்துக்களால் அலங்கரிக்கப்படுபவள்.

விவரணம்:— சபரீ, வனதுர்க்கை முதலிய சக்திகள் பராசக்தியின் விசேஷ அம்சங்களேயாவர். அவர்களுக்கு நெற்கதிர், பூக்கள், கொடிகள் முதலியவையே பூஜா தீர்வியங்கள் ஆவன. அவர்களுக்கு செய்யும் பூஜையைப் பராசக்தியே ஏற்றுக்கொண்டு தக்க பலனை அளிக்கிறாள் என்பது கருத்து. அதிவிருஷ்டி, அநாவிருஷ்டி, பூச்சி, புழுக்களினால் சேதம் ஒன்றும் உண்டாகா.

ओं लतापूज्यायै नमः ।

ஓம் லதாபூஜ்யாயை நம:

(182)

लयस्थित्युद्भवेश्वरी ।

லயஸ் தியுத்பே வச்வரீ

183

விவரணம் :— சொல்லவேண்டிய வரிசைக் கிரமம், 'பிறப்பு, இருப்பு, அழிவு' என்றிருக்க, தலைகீழாகச் சொன்னதன் கருத்து என்னவெனின், ஐகத்தின் தோற்றமும் அழிவும் எண்ணில் அடங்காத தடவை ஆகியிருக்கின்றன. இது அநாதியானது. அநாதியாக இருக்கும் நிகழ்ச்சிக்கு 'முன்' 'பின்' என்ற பாசுபாடு ஏது? ஆகையால் தலை கீழாகச் சொன்னதால் ஐகத்தின் சரித்திரம் அநாதியானது என்று விளங்குகிறது.

செயற்படுபொருளாக ஜகத் தோன்றும்பொழுது அதன் 'உத்தரம்' எனப்படுகிறது. கால்பரிமாணத்துடன், அறிவின் சக்திக்கு உட்பட்டிருக்கும்பொழுது 'ஸ்திதி' எனப்படுகிறது. காரணத்தில் காரியமாயுள்ள 'ஜகத்' மறையும்பொழுது 'லயம்' என்கிறார்கள். இம்மூன்றும் அசேதன வஸ்துவிலிருந்து உண்டாகாவாகையால், ஒரு சேதனப்பொருளோ, பல சேதனப் பொருள்களோ ஜகத்தின் காரணமாக இருத்தல் வேண்டும். ஆனால்

‘यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते’ — तैत्तिरीयोपनिषत्)

“ எதிலிருந்து இந்த எல்லா வஸ்துக்களும் பிறக்கின்றனவோ ” என்ற சுருதியில் यतः என்ற சப்தம் ஒருமையில் அமைந்துள்ளதால், ஜகத்தின் சேதன காரணம் ஒன்றேதான் என்று தெரிகிறது.

ஆனாலும் பாளையைச் செய்யக் குடிவென்ற
சேதனைத் தவிர 'மண்' என்ற பொருள் வேண்டுமே.
ஐந்தின் உற்பத்திக்கு ஈசுவரன் என்ற சேதனைத் தவிர
மண், நீர், நெருப்பு முதலிய பிரகிருதி வஸ்துக்கள்
வேண்டுமேயென்றால், பிரகிருதியும் ஈசுவரனை விட்டு
வேறாதன்று. ஈசுவரனே சேதனாகவும், பிரகிருதி
யாகவும் ஒன்றுசேர்ந்து இருக்கிறான்.

जनिकृत्: प्रकृति: (6-2-5) என்பது பாணினியின் குற்றம். இதன் கருத்துப்படி, பிரகிருதியும் ஜகத்தின் தோற்றத்திற்குக் காரணமான ஈசுவரனிடமிருந்து பிறக்கிறது வேதாந்திகள் இந்தக் கருத்தை 'ஈசுவரன் நிமித்த காரணமாகவும் உபாதான காரணமாகவும் இருக்கிறான்' என்பார்கள்.

மேலும், ஈசுவரன் ஜகத்தாக உண்மையில் மாறுபாடு அடைகிறானெனின், அப்படி மாறுபாடு அடையவில்லை. அடைவதாகத் தோற்றம் உண்டாகிறது உண்மையில் மாறுபாடு அடைவதற்குப் 'பரிணாமம்' (Real transformation) என்றும் மாறுபாடு அடைவதாகத் தோன்றுவதற்கு 'விவர்த்தம்' (Apparant transformation) என்றும் சொல்லுவார்கள். 'எள்ளு' எண்ணெயாக மாறுவது பரிணாமம் சூரியன் அசையும் ஜலத்தில் பிரதிபிம்ப ரூபமாய் பல சூரியர்களாகத் தோன்றுவது விவர்த்தம் எனப்படும். ஈசுவரன் ஜகத்திற்கு விவர்த்தகாரணம் எனப்படுவான்.

ओं लयसित्युद्वेश्वयै नमः ।

ஓம் லயஸ்தித்யுத் பவேஸ்வரைய நம: (188)

लास्यदर्शनसन्तुष्टा लाभालाभिविवर्जिता ।

लघ्येतराज्ञा लावण्यशालिनी लघुसिद्धिदा ॥ ३५ ॥

லாஸ்ய தர்ஸன ஸந்துஷ்டா லாபாலாப விவர்ஜிதா ।

லங்க்யேதராஜ்ஞா லாவண்ய ஸாலிநி லகுஸித்திதா ॥

लास्यदर्शनसन्तुष्टा ।

லாஸ்யதர்ஸன ஸந்துஷ்டா

184

(i) ஊர்வசி, ரம்பை முதலிய தேவஸ்திரீகள், தேவ தாஸிகள் முதலியோரால், தாள் கானங்களுடன் செய்யப்படும் நாட்டியத்தைப் பார்ப்பதனால் ஸந்தோஷம் அடைபவள். இவ்வித நாட்டியம் பராசக்தியைப் பூஜிப்பதாகவேயாகும்.

(ii) பரபுத்த ஸீலையுடைய ஒரு ஆனந்தமடைபவள்.

விவரணம்:— எப்படி அரசன் வேட்டை முதலிய விநோதங்களை அநுபவிப்பதால் ஆனந்தமடைகிறானோ, அதைப்போல, பராசக்திக்குப் பிரபஞ்ச நிகழ்ச்சிகளினால் யாதொரு பயனற்றிருப்பினும், ப்ராணிகள் அஞ்ஞான சோகமோஹாதிகளினால் செய்யும் சேஷ்டைகள், மன விகாரத்தினால் விளையும் முகம் முதலிய அங்கவிகாரங்களாகிய ந்ருத்யம்போன்ற பாவனைகள் எல்லாவற்றையும் பற்றற்று ஸமநிலையுடன் கண்டு களிக்கிறான் என்பது பொருள். ஈசுவரியாதலால் அரசன் எவ்விதம் ஒவ்வொரு வனுக்கும் அவன் திறமையின் அளவுக்குத் தகுந்தபடி பரிசு வழங்குவானோ, அதைப்போல் அவனவன் கர்மாவுக்குத் தகுந்தபடி பயனை அளிக்கிறான்.

ओं लास्यदर्शनसन्तुष्टायै नमः ।

ஓம் லாஸ்யதர்ஸநஸந்துஷ்டாயை நம: (184)

லாபாலாபவிவர்த்தி ।

ஸாபாலாபவிவர்த்தி

185

அடையாததை அடைவதும், யத்தனித்தபோதிலும் ஒன்றையடை யாதிருத்தலும் அற்றவள்.

விவரணம்:— ஏனெனில் எல்லாம் பராசக்தியின் அதீனமாக இருக்கும்பொழுது அவள் அடையவேண்டிய தென்று ஒன்று இருத்தல் ஏது?

‘न मे पार्थास्ति कर्तव्यं त्रिषु लोकेषु किंचन ।

नानवाप्तमवाप्तव्यं वर्त एव च कर्मणि ॥’ (गीता ४-२१)

“முவுலகங்களிலும் நான் செய்யவேண்டியதும் இதுவரை அடையப்படாமல் அடையவேண்டியதும் ஒன்றும் கிடையாது, அர்ஜுனா!”

ओं लाभालाभविवर्तिायै नमः ।

ஓம் லாபாலாபவிவர்த்திதாயை நம: (185)

लंघ्येतराज्ञा ।

லங்க்யேதராஜ்ஞா

186

(i) குணவேற்றுமைகளுக்கு உட்பட்ட ஜீவராசி களுக்கு உரித்தான உபாஸனா விதிகள், கர்மானுஷ்டான விதிகள் முதலியவைகளுக்கு அப்பால் இருப்பவள்.

விவரணம் :— ‘ஆக்ஞா’யென்றால் விதி ரூபமான பிரேரணைகள். இவைகள் ஸத்வ, ரஜஸ், தமோகுணங்களைப் பெற்றுள்ள ஜீவர்களுக்கே விதிக்கப்பட்டுள்ளன. பராசக்தி சுத்த சைதன்ய வடிவமாதலால், இந்த விதிகள் அவள்பால் பொருத்தமற்றவையெனக் கருத்து.

(ii) தனக்கு அன்னியமான சக்திகளுடைய ஆக்ஞைக்கு உட்பட்டாவள்.

விவரணம் :— எல்லாச் சக்திகளும் தனக்கு உட்பட்டவைகளாதலால், அன்னிய சக்தியென்பதும், அதன் ஆக்ஞையென்பதும் எங்ஙனம் உண்டாகும்? 1 ‘सर्वस्याधिपतिः सर्वसेशानः’ என்பது சுருதி. ‘பரமாத்மா அனைத்திற்கும் அதிபதி, அனைத்திற்கும் ஈசுவரன் என்று பொருள்.

ओं लङ्घ्येतराज्ञायै नमः ।

ஓம் லங்க்யேதராஜ்ஞாயை நம: (186)

लवण्यशालिनी ।

லாவண்யஸாலிநி

187

(i) மிகுந்த அழகுடன் விளங்குபவள். (பரமானந்த ஸ்வரூபினியாதலால் எல்லோராலும் மிகுந்த அன்புடன் பாராட்டப்படுபவள்.)

(ii) (தனது சரீரத்திலுள்ள எல்லா அவயவங்களிலும்) மிகுந்த அழகு வாய்ந்தவள். (பராசக்தியின் வடிவத்தைத் தியானிக்கும்பொழுது, உபாஸகன் இவ்விதமாய்த் தியானிக்கிறான் என்பது கருத்து. ஸௌந்தர்யலஹரியில் பராசக்தியின் வர்ணனைகளைக் கவனிக்கவும்.)

ओं लवण्यशालिन्यै नमः ।

ஓம் லாவண்யஸாலின்யை நம: (187)

लघुसिद्धिः ।

लघुसिद्धिः

188

(i) (தன்னை அண்டுபவர்களுடைய) கோரிக்கைகளை எளிதாக நிறைவேற்றிவைப்பவன்.

விவரணம் :— பராசக்தியின் மிகுந்த கருணையும், மிகுந்த வல்லமையும் இந்த மந்திரத்தினால் குறிக்கப் படுகின்றன.

(ii) ‘லகிமா’ ‘மஹிமா’ முதலிய எட்டு வகையான ஜுசுவரியங்களையும் கொடுப்பவன்.

விவரணம் :— 47-ம் மந்திரத்தினுடைய விளக்கத்தைப் பார்க்கவும்.

(iii) அஃ நினை யாகிய ஜீவராசிகளுக்குங்கூட முக்தியைக் கொடுப்பவன்.

விவரணம் :— மாந்தர், கந்தர்வர் முதலியவராய்ப் பிறந்துங்கூட, சிலர் கர்மவசத்தினால் நீசமாகிய மறு பிறப்புக்களையெடுக்க நேரிடுகிறது. அவர்களுக்குங்கூட பாபம் அழிந்துவுடன், தத்வஞானத்தை நல்கிப் பரம பதத்தைப் பராசக்தி கொடுக்கிறாள் என்பது கருத்து. ஜம்புகேசுவரம்போன்ற பல தேவாலயங்களின் ஸ்தல புராணங்களில், சிலந்தி, மயில் முதலிய ஜந்துக்களும் முக்தி அடைந்தவர்தம் வர்ணிக்கப்பட்டிருக்கிறது.

ओं लघुसिद्धिः नमः ।

ஓம் லகுஸித்திதாயை நம:

(188)

लाक्षारसवर्णाभा लक्षणाप्रजपूजिता ।

लभ्येतरा लब्धभक्तिसुलभा लाल्ललायुधा ॥ ३६ ॥

லாக்ஷாரஸஸவர்க்குபா லக்ஷ்மணாக்ரஜ பூஜிதா ।

லப்யேதரா லப்த பக்தி ஸுலபா லாங்கலாயுதா ॥

लाक्षारसवर्णाभा ।

நல்ல செவ்வரக்குக்கு ஒப்பான சிவந்த மேனியை உடையவள்.

ओं लक्ष्मणससवर्णाभायै नमः ।

ஓம் லக்ஷ்மணஸஸவரணாபாயை நம: (189)

लक्ष्मणाग्रपूजिता ।

லக்ஷ்மணாக்ரஜபூஜிதா

190

ஸ்ரீ ராம, பரதர்களால் பக்தியுடன் பூஜிக்கப்படுபவள்.

விவரணம்:— ராமனுடைய ஆசாரம், நடத்தை முதலியவற்றை அவர்களுடைய தம்பிகள் எல்லோரும் பின்பற்றிவந்ததால் சக்ரவர்த்தித் திருமக்களெல்லோராலும் அவர்கள் உறவினர் அனைவராலுங்கூடப் பராசக்தி பூஜிக்கப் பட்டவள் என்ற பொருள் விளங்குகிறது. 'சிவலிங்க பிரதிஷ்டாதா' என்று ஸ்ரீராமனுக்குக் காரணப் பெயர் ஒன்று உண்டு. 'அனந்தசயனம்' என்ற திருவனந்த புரத்தில் ஸ்ரீ பத்மனாபஸ்வாமி வலது கையால் லிங்கார்ச்சனை பண்ணுவதைக் காணலாம். 'லிங்கம்' என்பது எவ்விதம் பரமாத்மாவைக் குறிக்கிறது என்பதை 65-ம் மந்திரத்தின் விளக்கத்தில் காணலாம்.

ओं लक्ष्मणाग्रपूजितायै नमः ।

ஓம் லக்ஷ்மணாக்ரஜபூஜிதாயை நம: (190)

लभ्येतरा ।

லப்யேதரா

191

(i) (கர்மாநுஷ்டானம், உபாஸனை முதலியவைகளினால்) அடையப்படும் பலன்களினின்றும் முற்றும் வேறுபட்டவள்.

விவரணம்:— அதாவது ஒருவனிடத்தில் இல்லாத ஒரு பலனைப் பெறுவதுபோல், பராசக்தியை அடைதல் என்பது பொருந்தாது. ஏனெனில் அவள் நமது அந்தராத்மாவாக எப்பொழுதும் விளங்கிக்கொண்டு இருக்கிறாள். அவளது இருப்பை நாம் அஞ்ஞானத்தினால் மறந்திருக்கிறோம். ஒருவர் கழுத்தில் அணிந்திருக்கும் சுண்டஸரத்தை ஊர் எங்கும் தேடிப்பார்த்துக் கடைசியாக

தன் கழுத்திலேயே அது இருப்பதாக எப்படி அறிகிறோம், அதைப்போல் நம்மிடத்தில் எப்பொழுதும் இருக்கும் ப்ரமாத்மாவை, ஞானோபாயமானபொழுது அறிகிறோம். அதுவே மோக்ஷம் எனப்படும். ப்ராசக்தி, நாம் கர்ம உபாஸனை முதலியவற்றின் 'பலன்களை அடைவதுபோல அடையப்படுகிறோம் என்பது பொருந்தாது.

மேலும் கர்ம, உபாஸனை முதலியவற்றின் பலன்கள் நான்கு வகையாகும்: அவை (1) உத்பத்தி (2) சென்று அடைதல் (3) மாறுபாட்டை அடைதல் (4) எம்ஸ்காரம் எனப்படுவன. இவைகளுக்கு உதாரணமாக முறையே (1) வீடு, மக்கள் முதலியன (2) ஸ்வர்க்கம் முதலியன (3) அரிசி அன்னமாதல் (4) ஸ்நானம் செய்வது, அணிகலம் பூணுதலையும் சொல்லலாம். ப்ராசக்தி (1) என்றும் நிலைத்து இருப்பதாலும் (2) அந்தர்யாரியாக எங்கும் இருப்பதாலும் (3) நிர்க்குண வடிவமாதலாலும் (4) சுத்தசைதன்ய மாதலாலும், முற்கூறிய நான்கு பலன்களினின்றும் முற்றும் வேற்றுமைப்பட்டவன். ¹ 'तत्सत्यं स आत्मा' 'அதுவே என்றும் நிலைத்திருக்கும் ஆத்மவஸ்து'.

² नित्यो नित्यानां चेतनश्चेतनानां एको बहूनां यो विदधाति कामान् तमात्मस्थम् ।

“அழிவற்ற பொருள்களுடைய நிலைத்திருக்கும் தன்மையாயுள், அறிவுடன் கூடிய பொருள்களுடைய உள் அறிவாயுள், பற்பலவாய்த் தோன்றும் வஸ்துக்களுடைய ஒரே ஆதாரமாகவும், கோரிக்கைகளை நிறைவேற்றும் சக்தியாகவும் விளங்கும் வஸ்துவே ஆத்மா” ³ यत्साक्षादपरोक्षाद्ब्रह्म “நமது அறிவுக்கு நேர்முகமாக விளங்குவதால் அதுவே பிரம்மம்”.

(ii) யாரிடமிருந்து தர்மம், அர்த்தம், காமம் என்ற மூன்று புருஷார்த்தங்களும், அடையப்படுகின்றனவோ அந்தப் ப்ராசக்தி.

1. சாந்தோக்யம் 6. 2. கடோபநிஷத் 5-13.

3. பிரஹ்தாரணியம் 3-4. Sri Vidya Bharathi Book Centre, Sringeri

விவரணம்: -- நான்காவது புருஷார்த்தமாகிய மோக்ஷம் அல்லது வீடு என்பதாய்ப் பராசக்தியே இருக்கிறார். மற்ற மூன்றையும் அவள் பக்தர்களுக்கு அளிக்கிறார். முற்கூறிய 2-வது சுருதிவாக்கியத்தைப் பார்க்கவும்.

ओं लभ्येतराय नमः ।

ஓம் லப்யேதராயை நம:

(191)

लभ्यभक्तिसुलभा ।

லப்தபக்திஸுலபா

192

(i) பக்தி பாவனையினால், எளிதில் அடையப்படுபவள்.

விவரணம்: -- பக்தியென்பது இருவகைப்படும். அவை ஸாமான்ய பக்தி, விசேஷ பக்தி என்பன. ஸாமான்ய பக்தியென்பது, மூன்று காரணங்களினால் உண்டாவன. ஒருவன் கஷ்டப்படும்கொழுது, கஷ்ட நிவர்த்தி உண்டாவதற்காக ஈசுவரனைப் பஜிப்பான். ஞானமடையவேண்டுமென்ற அவா மேற்கொண்டு சிலர் பக்தி செய்வார்கள். ஒரு பொருளையடைய விரும்புவவனும் பக்தியில் ஈடுபடுவான். இம்மூன்று வகையான பக்தர்களுக்கும் அவரவர் கர்மாவை அநுஸரித்துப் பரமாத்மா, அந்தர்யாமியாக இருந்து பலனையளிக்கிறார்.

தத்துவஞானத்தையடைந்தவன், பிரம்மத்தை நேர் முகமாக அறிந்தவனாதலால், தானே பிரம்மமென்ற உணர்ச்சியுடன் செய்யும் பக்தி விசேஷ பக்தி எனப்படும். இவனைப்பற்றிக் கீதையில் பகவான் 1 एकभक्तिर्विशिष्यते "இடைவிடாது பக்தியைச் செய்யும் இவன் மிகவும் சிறந்தவன்" என்றும், 2 ज्ञानी तु आत्मैव मे मतम् 'ஞானியே நான் என்பது என்னுடைய தீர்மானம்' என்றும் கூறுகிறார். இவன் பராசக்தியை எளிதில் அடைகிறான் என்பதன் கருத்து, இவன் தானே பரமாத்ம வஸ்துவாக இருக்கும் உண்மையை உணருகிறான் என்பதேயாகும்.

1. கீதை 7-17. 2. கீதை 7-18.

(ii) பராசக்தி ஒவ்வொருவனிடத்திலும் அந்தர்யாமி யாக விளங்கிக்கொண்டிருப்பினும், பக்தியினால் மட்டுமே அவள் எளிதில் அறியப்படுகிறாள்.

விவரணம் :— ஞானோதயத்தைத் தருபவள் பராசக்தியே. அவளுடைய கருணையைப்பெற அவள்மீது பக்தி பாராட்டவேண்டும்.

ओं लक्ष्मभक्तिसुलभायै नमः ।

ஓம் லப்தபக்தி ஸுலபாயை நம : (192)

लक्ष्मलुधा ।

லாங்கலாயுதா

193

(i) கலப்பையை ஆயுதமாக உடையவள்.

விவரணம் :—ஆதிசேஷன் பலராமராகப் பிறந்தார் என்பது புராணம். பலராமனுக்குக் கலப்பை ஆயுதம். பரமாத்மா ¹ अनंतश्चासि नागानां 'ஸர்ப்பங்களுக்குள் நான் ஆதிசேஷன்' என்று கீதையில் சொல்லுவதால், ஆதிசேஷனுக்குக் கலப்பை ஆயுதம் என்று கல்பித்து பராசக்திக்கும் கலப்பை ஆயுதமாகக் கல்பிக்கப்படுகிறது.

(ii) கலப்பை எப்படிப் பூமியைத் தாவரங்கள் விளையும்படி பக்குவப்படுத்துகிறதோ அதைப்போல, தன்னை அண்டுவர்கள் மனத்தைப் பக்குவம் அடையும்படி செய்து ஞானம் விளையுப்படி பராசக்தி செய்கிறாள் என்றும் பொருள்படுத்தலாம்.

ओं लक्ष्मलुधायै नमः ।

ஓம் லாங்கலாயுதாயை நம : (193)

लक्ष्मामरहस्तश्रीशारदापरिवीजिता ।

लक्ष्मापदसमाराध्या लंपटा लकुलेश्वरी ॥ ३७ ॥

லக்ஷ் சாமரஹஸ்த ஸ்ரீ ஸாரதா பரிவீஜிதா ।

லக்ஷ்ஜாபத ஸமாராத்யா லம்படா லகுலேஸ்வரி ॥

लमचामरहस्तश्रीशारदापरिवीजिता ।

லக்ஷ்மரஹஸ்த ஸ்ரீ ஸாரதா பரீவிஜிதா

194

மஹாலக்ஷ்மியாலும், சாரதா தேவியினாலும், கைகளில் ஏந்திய சாமரங்களினால் வீசப்பட்டுப்பணிவிடை செய்யப் படுபவள்.

விவரணம் :—ஸர்வக்ருபீடம் சாரதாவின் வாஸஸ்தலமாகச் சங்கர விஜயத்தில் சொல்லப்படுகிறது. ஆகையால் சாரதாதேவி ஞானத்தைக் குறிக்கிறாள். மஹாலக்ஷ்மி அஷ்ட ஐசுவரியங்களையும் குறிக்கிறாள். ஞானமும், அஷ்ட ஐசுவரியங்களும் பராசக்தியின் அதீனமாக இருக்கின்றன என்பது பொருள்.

ओं लमचामरहस्तश्रीशारदापरिवीजितायै नमः ।

ஓம் லக்ஷ்மரஹஸ்த ஸ்ரீ ஸாரதா

பரீவிஜிதாயை நம: (194)

लजापदसमाराध्या ।

லஜ்ஜாபதஸமாராத்யா

195

(i) மனத்தினால் நல்லவண்ணமாகத் தியானிப்பதற்கு உரியவள்.

விவரணம் :— ‘லஜ்ஜை’ என்பது மனோதர்மங்களில் ஒன்று. அது இயற்கையில் அமைந்துள்ள ஒருவனது நாணத்தையும் குறிக்கும். அல்லது அகிருத்யத்தைச் செய்துவிட்டால், மனத்தில் வெறுப்பு உண்டாகி, அதை மறைக்க முயல்வதும் ஆகும். எப்படியிருப்பினும் அதன் இருப்பிடம் மனம், அல்லது அந்தக்கரணம். ஆகையால் ‘லஜ்ஜாபதம்’ என்ற பதத்தினால் ‘மனது’ என்ற பொருள் கிடைக்கிறது. ஏகாக்கிர சித்தத்துடன் பராசக்தியைத் தியானம் செய்யவேண்டும் என்பது பொருள். 28-வது மந்திரத்தைப் பார்க்கவும்.

¹ कामः सङ्कल्पो विचिकित्सा श्रद्धाऽश्रद्धा धृतिरधृतिर्हिर्धीर्भीरित्येतत् सर्वं मन एव ।

“இச்சை, ஸங்கல்பம், ஸம்சயம், சிரத்தை, அசிரத்தை, தைரியம், அதைரியம், லஜ்ஜை, புத்திநுட்பம், பயம், என்பவை அனைத்தும் மனத்தின் தன்மைகளே”.

¹ य आत्मनि तिष्ठन्नन्तरो यमयति .

“எந்தப் பரமாத்மா அந்தர்யாமியாக நின்று சித்த விருத்திகளை அடக்கியாளுகிறதோ”

² गुहाहितं गह्वरेष्ठं पुराणम्

“எந்த அநாதி வஸ்து ஹ்ருதய குஹையில் இருந்து கொண்டு சிந்தையைப் பிரேரணை செய்கிறதோ”

³ तमात्मस्य येऽनुपश्यन्ति धीराः

“எவர்கள் தமக்குள் விளங்கும் பொருளை நேர்முகமாக அறிகிறார்களோ, அவர்களே தீரர்கள்”

(ii) ஜீவாத்மாக்களால் யாகம், முதலியவைகளினால் பூஜிக்கப்படுபவள்.

விவரணம் :— ‘லஜ்ஜை’ என்பது ஜீவாத்மாவின் இயல்புகளில் ஒன்றுதலால், ‘லஜ்ஜாபதம்’ என்பதற்கு ‘ஜீவசக்கரம்’ ‘ஜீவமண்டலம்’ என்றும் பொருள் படுத்தலாம். ஜீவராசிகளில் பராசக்தி ஆனந்தவடிவமாகப் பிரகாசிப்பதாலும், அவளை உபாஸிப்பதால் ஆனந்தம் விளைவதாலும், யாக ஜபாதிகளினால், அவள் ஜீவாத்மாக்களால் சிரத்தையுடன் ஆராதிக்கப்படுகிறாள் என்பது பொருள்.

ओं लज्जापदसमाराध्यायै नमः ।

ஓம் லஜ்ஜாபதஸமாராத்யாயை நம: (195)

ஸ்பதா ।

ஸம்படா

186

(i) ‘மாயை’ என்ற அவித்யை யாருக்கு வசப்பட்டு இருக்கிறதோ அந்தப் பராசக்தி.

1. பிருஹதாரண்யகம் 8-7. 2. கடவல்லி 2-12

3. கடவல்லி 5-12

விவரணம் :— ‘லம்’ என்பது ப்ருதினியின் பீஜாக்ஷரம். ஆகையால் உபலக்ஷணமாக ஜகத்தையே குறிக்கிறது. ‘படம்’ என்றால் திரை, அதாவது மறைக்கும் வஸ்து. ஜகத்தின் தத்வத்தை எது மறைக்கிறதோ அது ‘லம்படம்’. அதுவே அவித்யை என்கிற ‘மாயை’. அது பராசக்திக்கு வசப்பட்டிருக்கிறது.

(ii) கர்மானுஷ்டானங்கள், உபாஸனை முதலியவற்றின் பலனைக்கொடுப்பதில் சிறிது காலதாமதம் செய்பவள்.

விவரணம் :— ‘லம்பட’ என்றால் சோம்பல் என்று பொருள். கர்மா, உபாஸனைகளைச் செய்ய ஆரம்பித்தால் இடையூறுகள் எவ்வளவோ உண்டாகும். இடையூறுகளைப் பொருட்படுத்தாது அவைகளைச் செய்தபோதிலும் பலசித்தி விரைவில் உண்டாவதில்லை. ஓர் அரசனை அண்டிப் பணிவிடை செய்யும் பணியாட்களிடம் அரசனுக்குக் கருணை உண்டாகி, அவர்களுக்கு நன்மை பயக்கவேண்டுமென்ற கருத்து அரசனிடம் பூர்ணமாயிருந்தாலும் எப்படிச் சோம்பலினால் காலதாமதம் செய்கிறானோ, அதைப்போல், பரமேசுவரன் கருணைபுரிந்து உபாஸகனுக்கு அனுக்கிரஹம் புரிய ஆசைகொண்டாலும், பராசக்தி சிறிது காலதாமதம் உண்டுபண்ணுகிறாள். இதனால் அவளுக்குக் கருணை குறைவு என்றோ, துவேஷம் என்றோ எண்ணக்கூடாது. அரசனுக்குச் சிறிதளவு சோம்பல் இருப்பதுபோல், பரமாத்மாவுக்கும் சிறிது ஆலஸ்யம் இருக்கிறது என்பது உபசாரமாகச் சொல்லப்பட்ட கூற்று. அநுபவத்தில் சிலருக்கு முயற்சியின் அளவு பலப்பிராப்தி உண்டாகாததைப் பார்க்கிறோம்; காலதாமதத்துடன் பலனை அடைவதையும் காண்கிறோம்.

(iii) சுத்த சைதன்யமாக இருக்கும் ஆத்மாவினிடத்தில் ஸத்வ, ரஜஸ், தமோகுணங்களின் விகாரங்களை ஆரோபணம் செய்பவள்.

விவரணம் :— ‘சோம்பல்’ என்பது அந்தக்கரணத்தின் தர்மம். அது உபலக்ஷணமாக அந்தக்கரணத்தின் எல்லாத் தர்மங்களையும் குறிக்கிறது. இந்தத் தர்மங்கள்

சுத்த சைதன்யமான ஆத்மாவைச் சாராமல் இருப்பினும், அத்யாஸம் எனப்படும் மித்யாரோபண புத்தியினால் ஆத்மாவின் தர்மங்களாகத் தோன்றுகின்றன. இந்தப் பிரமைக்குப் பராசக்தியின் மாயா சக்தியே காரணம் என்பது கருத்து.

¹ मायिनं तु महेश्वरम् “வியாமோஹத்தை உண்டு பண்ணுபவன் மஹேஸ்வரனே”.

² य एको जालवान् “எவன் ஒருவனாய் நின்று, மந்திர ஜாலக்காரனைப்போல் நாநாவிதத் தோற்றங்களையும் உண்டுபண்ணுகிறானே”

³ अज्ञानेनावृतं ज्ञानं “தத்வஞானம் அக்ஞானம் என்ற திரையினால் மறைக்கப்பட்டிருக்கிறது”.

ओं लंपटायै नमः ।

ஓம் லம்படாயை நம:

(196)

लकुलेश्वरी ।

லகுலேஸ்வரீ

197

(i) விகாரங்கள் அற்றும், ஈசுவரியாயும் விளங்குபவள்.

விவரணம் :— ‘கு’ என்றால் ப்ருதிவீ, அல்லது பூமி. அதனால் உபலக்ஷணமாக ஜகத்தைக் குறிக்கிறது. ‘ஜகத்’ எதில் லயமடைகிறதோ அது ‘குலம்’ என்பது. அதாவது மாயையுடன் சார்ந்திருக்கும் சைதன்யம், பிரளயத்தின் ஆதாரம். ‘குலம்’ எதில் லயமடைகிறதோ, அது ‘லகுலம்’, அதாவது மாயை சேராத, உபாதியற்ற சைதன்யம். அதாயும், ஈசுவரியாயும் விளங்குபவள் ‘லகுலேசுவரீ’.

⁴ यत्प्रयान्ति अभिसंविशन्ति “எதை அடைந்து அத்துடன் ஒன்றுகிவிடுகிறதோ”

(ii) விஷ்ணு ரூபமாயும், ருத்ரனாகவும் விளங்குபவள்.

1. சுவேதாச்வதரம் 4-10. 2. சுவேதாச்வதரம் 3-1.

3. கதை 5-10. 4. கதை 5-10. 5. கதை 5-10. 6. கதை 5-10.

விவரணம்:— ஸுஷும்னா நாடியில் ஆறு சக்கரங்கள் இருக்கின்றன. அவற்றில் மூலாதாரம் கீழேயுள்ள சக்கரம். அதற்கு நடராஜா நர்த்தன ஸுந்தரி இவர்கள் அதிஷ்டான தேவதைகள். இதையடுத்து மேலே இருக்கும் சக்கரங்கள் ஸ்வாதிஷ்டானம், மணிபூரகம் என்பவை. எல்லாச் சக்கரங்களிலும் பராசக்தி அந்த அந்த அதிஷ்டான தேவதையாக விளங்குகிறாள். ஸ்வாதிஷ்டான, மணிபூரக சக்கரங்களில் பராசக்தி, விஷ்ணு, ருத்ரன் என்ற சக்திகளாக விளங்குகிறாள். ‘லகுலம்’ என்ற பதத்திற்கு ஸ்வாதிஷ்டானம், மணிபூரகம் என்ற ஸ்தான விசேஷங்கள் என்று பொருள்படுவதால், இரண்டாவது அர்த்தம் கிடைக்கிறது. ஸௌந்தர்யலஹரியில் ஆறு சக்கரங்களும் வர்ணிக்கப் பட்டுள்ளன.

(iii) பஞ்சபூதங்கள் எந்த ‘ஸத்’ ரூபத்தில் லயம் அடைகின்றனவோ அந்த ‘ஸத்’ ரூபமே விளங்குபவன்.

விவரணம்:— சுருதிகளில் பூமி ஜலத்திலும், ஜலம் அக்னியிலும், அக்னி பரமாத்மாவிடத்திலும் லயமடைவதாகக் கூறப்படுகிறது. சடாயதனா: சத்ரபிதா: என்பது சுருதி. அதாவது “எல்லாம் ‘ஸத்’ என்பதில் அடங்கி ‘ஸத்’ என்ற பரமாத்மாவை ஆதாரமாகக்கொண்டுள்ளன” என்பது. இவ்விதம் விபூதி சக்திவாய்ந்தவளாகப் பராசக்தி இருக்கிறாள்.

ओं लकुलैश्वर्यै नमः ।

ஓம் லகுலேஸ்வரீயை நம:

(197)

लधमाना लधरसा लधसंपत्समुन्नतिः ।

ह्रींकारिणी ह्रींकाराद्या ह्रींमध्या ह्रींशिखामणिः ॥ ३८ ॥

லப்த மாநா லப்த ரஸா லப்த ஸம்பத் ஸமுந்நதி: ।

ஹ்ரீங்காரிணீ ஹ்ரீங்காராத்யா ஹ்ரீம்மத்யா

ஹ்ரீம்ஸிகாமணி: ॥

லதமானா ।

லப்தமாநா

(i) எல்லாப் பிராணிகளும் 'நான், எனது' என்று உணரும் அஹங்காரத்திற்கு அடிப்படையாக உள்ளவள்.

விவரணம்:— எல்லாப் பிராணிகளிடத்திலும் அந்தர்யாமியாக விளங்கும் ஆத்மா ஒன்றாயிருப்பினும், ஒவ்வொரு ஜீவனும் தன்னை இதர ஜீவர்களிடத்தினின்றும் வேறுபட்டதாகக் கருதுகிறது. அதனால் 'நான், எனது' என்ற உணர்ச்சி உண்டாகிறது. ஆத்மாவிடம் இல்லாத ஒரு தன்மையை அதனிடம் இருப்பதாக ஆரோபணம் செய்கிறது. இதற்கு 'அத்யாஸம்' என்று பெயர். இது அக்ஞானத்திலிருந்து விளையும் பயன். இவ்வித அத்யாஸம் இல்லையாயின் உலகவியவஹாரங்களே இல்லாமல் ஆகிவிடும். பராசக்தி தனது மாயாளிலாஸத்தினால் இந்த அத்யாஸத்திற்கு அடிப்படையாக இருக்கிறாள் என்பது கருத்து.

'अभिमानात्मकः अहङ्कारः प्रकीर्त्यते' அஹங்காரமென்பது தன்மீதுள்ள அபிமானத்தின் விளைவு. பிறரிடமிருந்து தனிப்பட்டதாக எழும் உணர்ச்சி.

(ii) ஸுகத்தையுண்டுபண்ணும் தன்மைவாய்ந்த, பிறரால் தன்மீது செய்யப்படும் கௌரவம், புகழ், பூஜை, முதலியவற்றை அடைபவள்.

விவரணம்:— 'மான' என்ற பதம் 'பூஜை'யென்று பொருள்படும். ஒருவனிடம் இருக்கும் விரும்பை, தன்மை, நற்குலப் பிறப்பு, அழகு முதலியவற்றைப் பிறர் புகழ்ந்து, அவனைக் கௌரவித்தால், அது அவனுக்கு ஆனந்தத்தை உண்டுபண்ணுகிறது. உண்மையில் இந்த ஆனந்தம், அந்தர்யாமியாயிருக்கும் ஆனந்தவடிவமாகிய பராசக்தியின் ஆனந்தத் தன்மையின் பிரதிபலித்த (reflected feeling) உணர்ச்சியினாலேயே உண்டாகிறது என்பது கருத்து. பராசக்தி அந்தர்யாமியாயிருப்பதாலும், ஆனந்த வடிவமாயிருப்பதாலும், பூஜையையும் அதனால் ஏற்படும் ஸுகத்தையும் அவள் அடைகிறாள் என்று கூறப்படுகிறது.

(iii) வஸ்துக்களின் ரூபபேதங்களை அறிவதற்குக் காரணமாயுள்ளவள்.

விவரணம்:— ‘மானம்’ என்ற பதத்திற்கு ‘அளவு’ என்று பொருள் உண்டு. அளவை வைத்துச் ‘சிறியது’, ‘பெரியது’, ‘உருண்டை’, ‘சதுரம்’ முதலிய உருவ வேற்றுமைகள் உண்டாகின்றன. இந்த வேற்றுமைகளை நாம் உணர்வதால், வஸ்துபேதங்களை அறிகிறோம். பராசக்தி ‘அளவு’ என்ற தன்மையாக விளங்கிக்கொண்டு இவ்வித அறிவுக்குக் காரணமாக இருக்கிறாள் என்பது கருத்து. உண்மையில் பராசக்திக்கு ஒருவிதமான அளவு மில்லாவிட்டாலும் அந்தந்த சரீரத்திலுள்ள அளவுகளைக் கொண்டு இவளும் அளவு உள்ளவள்போல் தோன்றுகிறாள்.

ओं लक्ष्मिनायै नमः ।

ஓம் லப்தமாநாயை நம:

(198)

लक्ष्मसा ।

லப்தராஸா

199

(i) ஆனந்தஸ்வரூபமாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— மிகவும் பிரியமான வஸ்துவை ரஸம் பொருந்தியது என்று சொல்லுவது வழக்கம். அதுவே ஆனந்தமாகும். ஆனந்தத்தைவிடப் பிரியமானது ஒன்றும் இல்லை. 1 ‘रसो वै सः’ என்பது சுருதி. “பரமாத்மா ஆனந்தரூபி” என்பது பொருள்.

(ii) நவராஸங்களில் உத்தமமான சிருங்கார ரஸமாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— சிருங்கார ரஸத்திற்கு அநுகூலமான புஷ்பம், சந்தனம், ஆபரணதிகள் முதலியவற்றால் எப்பொழுதும் பராசக்தி விளங்குவதால் இப்படிச் சொல்லப்பட்டாள்.

(iii) (ஸத்வ, ரஜஸ், தமோ குணங்களாகிய உபாதிகளில்) ஸத்வம் என்ற சுத்தமானதும் நிர்மலமாயும் உள்ள குணத்துடன் விளங்குபவள்.

விவரணம்:— கீதையில் ஆஹாரத்தின் குணங்களை ஸத்வ, ரஜஸ், தமோ குண வேற்றுமையுள்ளனவாக

1. தைத்திரீயோபநிஷத் ஆனந்தவல்லி.

வர்ணித்து, ஸத்வ ஆஹாரத்தை ரஸம் பொருந்தியதாகக் கூறப்பட்டுள்ளது. இவ்வித ஆஹாரமே நைவேத்ய உபசாரத்திற்கு உரியதாகப் பராசக்திக்கு நிவேதனம் செய்யப்படுகிறது. பொதுவாக, பராசக்தி ஸத்வ மூர்த்தியாக ஆதரிக்கப்படவேண்டும் என்பதும், ஜீவர்களும் ஸத்வ ஸ்வபாவத்தை வீருத்தியெய்துகொள்ளல் அவசியம் என்பதும் விளங்குகிறது.

१ स्याः स्निग्धाः स्थिरा ह्या आहाराः सात्विकप्रियाः ।

“சுவை பொருந்தியதும் பசையுள்ளதும் நிலைத்து இருக்கக்கூடியதும், மனத்திற்கு இன்பமளிப்பதுமான உணவுப்பொருள்களே, ஸாத்விகத்தன்மை பொருந்தியவர்களுக்குப் பிரியமான உணவுகள்”.

ओं लघ्वरसायै नमः ।

ஓம் லப்தரஸாயை நம:

(199)

लघुसंपत्समुन्नतिः ।

லப்தஸம்பத்ஸமுந்நதி:

200

ஸத்யகாமம், ஸத்யஸங்கல்பம் முதலிய ப்ரபாவங்களும் ஸத், சித், ஆனந்தம் என்ற ஸ்வரூப லக்ஷணங்களும் யாரிடம் ஸ்வதஸ்ஸரித்தமாக இருக்கின்றனவோ, அதனால் யார் மிகவும் சிரேஷ்டமாக விளங்குகிறாளோ அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம் :— பரப்பிரம்மத்திற்கே முற்கூறிய வர்ணனை உரித்தாகும். உபாதி யாகிய மூன்று குணங்களும் பிரம்மத்தின் மாயா சத்தியினால் தோன்றி, பிரம்மத்தின் ஸர்வோத்திருஷ்டத் தன்மையை விளக்கிக்காட்டுகின்றன. பிரம்மத்தைச் சிறிதளவும் விகாரப்படுத்துவதில்லை. ‘ஐகத்’ பரமாத்மாவின் மஹிமையை விளங்கச் செய்கிறது. பரமாத்மாவின் தன்மையை மாற்றுவதில்லை.

१ तमीश्वराणां परमं महेश्वरं तं देवतानां परमं च दैवतम् ।

पतिं पतीनां परमं पुरस्तात् विदाम देवं भुवनेशमीड्यम् ॥

“ஈசுவராதிகளுக்கு ஈசுவரனாய் விளங்கும் மஹேசுவரனை தேவதைகளுக்கும் தெய்வமாயிருக்கும் பரதேவதையை, அரசர்களுக்கு அரசனாயிருக்கும் அரசனை ஐகதீசுவரனாயும் பூஜ்யனாயும் இருக்கும் பரமாத்மாவை நேருக்கு நேராக அறிவோமாக”.

¹ सत्यकामः सत्यसङ्कल्पः ।

“எவருடைய இச்சையும், ஸங்கல்பமும் மாறாமல் காரியத்தை நிறைவேற்றும் சக்தியுள்ளதோ அவர்”.

² एष सर्वेश्वर एष सर्वज्ञ एषोऽन्तर्याम्येष योनिः सर्वस्य ।

பரமேசுவரன் ஸர்வக்ஞனாகவும், எங்கும் அந்தர்யாமியாகவும், எல்லாவற்றையும் தோன்றும்படிச் செய்யும் காரணமாகவும் விளங்குகிறான்.

³ गतिर्भर्ता प्रभुः साक्षी

அனைத்திற்கும் முக்திநிலை அவளே. அனைத்தையும் போஷிப்பவள் அவளே. அனைத்தையும் ஆளுபவள் அவளே. அனைத்தையும் அறிபவள் அவளே.

एष नित्यो महिमा ब्राह्मणस्य ।

பிரம்மத்தின் அழிவற்ற பிரபாவம் இத்தகையது.

ओं लघ्वसंपत्समुन्नयै नमः ।

ஓம் லப்தஸம்பத்ஸமுந்நத்யை நம: (200)

ह्रींकारिणी ।

ஹ்ரீங்காரினி

201

101 முதல் 220 முடிய உள்ள மந்திரத்தொகுதியின் கடைசி அவயவமாக விளங்கும் ‘ஹ்ரீம்’ என்ற பிரஜாக்ஷரத்தினால் விளக்கப்படுபவள்.

ओं ह्रींकारिण्यै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரின்யை நம: (201)

ह्रींकाराद्या ।

ஹ்ரீங்காராத்யா

202

1. சாந்தோக்யம் 8-15. 2. மாண்டுக்க்யம் 3. கிதை 9-18..

வேதங்கள் உண்டாவதற்கு முன்னமேயே இருப்பவள்

விவரணம்:— ‘ஹ்ரீம் காரம்’ என்றால் இங்கு அதனின்றும் உண்டான வேதங்கள் என்பது பொருள். வேதங்களுக்கு முன்னமேயே, அர்த்தரீதியாகப் பார்த்தாலும் காரணரீதியாகப் பார்த்தாலும், ‘ஹ்ரீம்’ இருக்கிறது. ஏனெனில், ஒரு கருத்தை வெளியிடவே சப்தமுண்டாகிறது. ஆகையால் கருத்தாகிய ‘ஹ்ரீம்’ என்பதை வெளியிடவே சப்தமாகிய வேதங்கள் உண்டாயின. ‘ஹ்ரீம்’ என்பதன் கருத்து முன்பு பலவீடங்களில் விளக்கப்பட்டிருக்கிறது.

ओं ह्रींकारायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காராயாயை நம:

(202)

ह्रींमया ।

ஹ்ரீம்மத்யா

203

நாமரூபம் என்ற வியவஹாரத்திற்கு உட்பட்ட ஜகத் திற்குக் காரணமாயிருக்கும் மாயை என்ற தன்மையை மேற்கொண்ட சைதன்யத்தைக் குறிக்கும் வடிவமாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— ஜகத்தின் வியவஹாரங்கள் நாமம், ரூபம் என்ற இரண்டையும் சார்ந்திருக்கின்றன. ஜகத்திற்கு நிமித்த காரணம் (efficient cause) ஆகவும், உபாதான காரணம் (material cause) ஆகவும் இருப்பது மாயை என்ற உபாதியை மேற்கொண்ட சுத்தசைதன்யமேயாகும். இத்தகைய காரணவஸ்துவை ‘ஹ்ரீம்’ என்ற சப்தபீஜம் பிரதீகமாக (symbol) நின்று குறிக்கின்றது. இந்தப் பிரதீகத்தை உபாஸிப்பதால், அதனால் குறிக்கப்படும் வஸ்துவின் குணங்கள் உபாஸகனுக்குப் பலனாக ஏற்படுகின்றன. இங்ஙனம் இல்லாவிடில் மந்திரத்திற்கு சக்தி இல்லாமற் போய்விடும்.

முன் மந்திரத்தில் கால தேச, நாமரூப வேற்றுமைத் தன்மையதாகிய ஜகத்திற்கு முன்னமேயே பராசக்தி இருப்பதாகச் சொல்லப்பட்டது. இந்த மந்திரத்தினால்

அவள் ஜகத்தில் ஊடுருவி இருப்பதாகச் சொல்லப்படுகிறது. இதனால் 'பிரதானம்' என்று சொல்லப்படும் அசேதன வஸ்துவின் மாறுபாட்டினால் ஜகத் உண்டாகிறது என்னும் கொள்கை நிராகரிக்கப்படுகிறது.

ओं ह्रीं ध्याये नमः ।

ஓம் ஹ்ரீம்மத்யாயை நம:

(203)

ह्रींशिखामणिः ।

ஹ்ரீம்ஸிகாமணி:

204

பராசக்தியைக் குறிக்கும் பல சப்தங்களிலும், 'ஹ்ரீம்' என்ற பீஜாக்ஷரத்தையே சூடாமணியாக வைத்துள்ளவள்.

விவரணம் :— உடலில் பல அங்கங்கள் இருக்கின்றன. அந்தந்த அங்கங்களுக்கு ஏற்றவாறு நகைகளை அணிகிறார்கள். ஆயினும் அவற்றில் மிகவும் உயர்ந்த ஆபரணத்தைச் சிரஸ்ஸிலேயே அணிகிறார்கள். அதைச் 'சிகாமணி' 'சூடாமணி' என்கிறார்கள். அதை ஒருவன் தரித்துக்கொண்டால் அவன் தனவந்தனாக மதிக்கப்படுகிறான். 'ஹ்ரீம்' என்ற பீஜம் (1) ஸ்ரீ வித்யா ராஜபீஜம் (2) அதிஸூக்ஷ்மமானது (3) சித் ஜட மித்ரமாயுள்ள ஜகத்தின் பிரதீகம் (4) ஸச்சிதானந்தத்தைக் கருத்தாக உடைய பதம் (5) உபாஸகனுக்கு எல்லா இச்சைகளையும் நிறைவேற்றி, முக்தி பர்யந்தம் உள்ள எல்லா ஷேஷமங்களையும் நல்கும் தன்மையது. ஆகையால் அது சிகாமணி போல விளங்குகிறது. பராசக்தி 'ஹ்ரீம்' என்பதைச் சிகாமணியாகக் கொண்டுள்ளவள்.

ओं ह्रींशिखामणये नमः ।

ஓம் ஹ்ரீம்ஸிகாமணயே நம:

(204)

ह्रींकारकुण्डामिश्रिखा ह्रींकारशशिचन्द्रिका ।

ஹ்ரீங்காரகூண்டாமிஷ்ரிஹ்ரீங்காரஸஸிசந்த்ரிகா ॥ ३९ ॥

ஹ்ரீங்கார குண்டாக்னிஸிகா ஹ்ரீங்கார ஸஸிசந்த்ரிகா ।
ஹ்ரீங்கார பாஸ்கரருசிர்ஹ்ரீங்காராம்போதசஞ்சலா ॥

ह्रींकारकुण्डाभिशिखा ।

ஹ்ரீங்கா குண்டாக்நிஸிகா

205

‘ஹ்ரீம்’ காரமாகிய அக்கினி குண்டத்தில், அக்கினி ஜ்வாலையாக விளங்குபவள்.

விவரணம் :— அ க் கி னி யை தேஹாமகுண்டத்தில் வளர்த்து அதில் திரவியங்களினால் ஆஹுதி செய்யப் படுகிறது. மந்திர உச்சாரணம் அவசியம். இப்படிச் செய்வதால் அத்ருஷ்டம் (நேரில் தெரியாது பின்னர் வினையக்கூடியது) என்ற நற்பயன்கள் விளைகின்றன. இந்த மந்திரத்தில் ‘ஹ்ரீம்’ என்பது அக்கினி குண்டமாகக் கருதப்படுகிறது. ஆஹ்வநீயம் முதலான அக்கினி குண்ட மென்ற ஆதாரத்தில் அக்கினி ஜ்வாலைகள் வளர்க்கப் படுகின்றன. இந்த அக்கினி ஜ்வாலையாகப் பராசக்தி கருதப்படுகிறாள். தன்னைக் குறிக்கும் ‘ஹ்ரீம்’ என்ற மந்திரத்துடன் தன்னிடம் ஆஹுதி செய்வதால் அத்ருஷ்ட பலன்கள் விளையும். ஜ்வாலையில்லாத அக்கினியில் ஆஹுதி செய்யக்கூடாது என்பதும் மந்திரமின்றி ஆஹுதி செய்யக்கூடாது என்பதும் விதிகள்.

ओं ह्रींकारकुण्डाभिशिखायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்கா குண்டாக்நிஸிகாயை நம: (205)

ह्रींकारशशिचन्द्रिका ।

ஹ்ரீங்கா ஸ்ஸிசுந்நீகா

206

‘ஹ்ரீம்’ காரமென்ற சந்திரனுடைய பிரகாச சைதன்யமாய் விளங்குபவள்.

விவரணம் :— சந்திரன் தனது அமிருத கிரணங் களினால் தேவலோகம் முதலிய எல்லா உல்கங்களுக்கும் ஜீவாதாரமாய் விளங்குவதைப்போல், ‘ஹ்ரீம்’ காரத்தினால் குறிக்கப்படும் பரதேவதை, பிரபஞ்சத்திற்கு விவர்த்த காரணமாக இருந்துகொண்டு, ஸச்சிதானந்தஸ்வரூபி யாதலால், அனைத்தையும் ஜீவிக்கும்படி செய்கிறாள் என்பது பொருள்.

ओं ह्रींकारशशिचन्द्रिकायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரஸ்சிசந்த்ரிகாயை நம: (206)

ह्रींकारभास्करुचिः ।

ஹ்ரீங்காரபாஸ்கரூசி:

207

ஹ்ரீங்காரமாகிய ஸூர்யனுடைய அளவற்ற காந்தியாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— ‘பாஸ்கர:’ என்பதற்கு காந்தியைப் பரவச்செய்பவன் என்று பொருள். அதனால் ஸூரியன் என்ற அர்த்தம் கிடைக்கிறது. வானத்தில் மேகம் அளவி இருக்கும்பொழுது, ஸூரியனுடைய இருப்புத் தெரிவதில்லை. அஞ்ஞானம் இருக்குமளவும் பரமாத்ம வஸ்து புலப்படுவது இல்லை. பலத்த காற்று வீசி, மேகத்தை விரட்டியடித்தால், சூரியன் எப்படி நேர்முகமாய்க் காணப்படுகிறானோ, அதைப் போல் பூர்வபுண்ய வசத்தினால் குருகடாக்ஷம் உண்டாகி அஞ்ஞானமாகிய மேகம் அகன்றுவிட்டால், பரதேவதாரூபம், ஹ்ரீங்கார பீஜமந்திர உபாஸனையினால், நேர்முகமாக விளங்குகிறது என்பது கருத்து.

ओं ह्रींकारभास्करुचये नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரபாஸ்கரூசயே நம: (207)

ह्रींकारांभोदचञ्चला ।

ஹ்ரீங்காராம்போதசஞ்சலா

208

ஹ்ரீங்காரம் என்ற மேகத்திற்கு மின்னல்கொடிபோல விளங்குபவள்.

விவரணம்:— மேகமானது மழையைப் பொழிந்து செழிப்பை உண்டுபண்ணுவதுபோல், ஹ்ரீங்காரம் தன்னை மந்திரவடிவமாய்த் தியானிப்பவனுக்கு எல்லா நன்மைகளையும் கொடுக்கிறது. மின்னல் மேகத்தைப் பிரகாசப்படுத்துவதுபோல், பராசக்தி ஹ்ரீங்காரத்தின் லக்ஷ்யார்த்தமாக நின்று அதற்கு மேற்குறித்த சக்தியைக் கொடுக்கிறாள் என்பது கருத்து.

ओं ह्रींकारांभोदच्छ्रलायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காராம்போதசஞ்சலாயை நம: (208)

ह्रींकारकन्दाङ्कुरिका ह्रींकारैकपरायणा ।

ஹ்ரீகாரகந்தாங்குரிகா ஹ்ரீகாரேகபராயணா || ४० ||

ஹ்ரீங்கார கந்தாங்குரிகா ஹ்ரீங்காரைக பராயணா ।

ஹ்ரீங்கார தீர்கிகா ஹம்ஸீ ஹ்ரீங்காரோத்யான

கேகினீ ||

ह्रींकारकन्दाङ्कुरिका ।

ஹ்ரீங்காரகந்தாங்குரிகா

209

ஹ்ரீங்காரம் என்ற கிழங்கினின்றும் கிளம்பும் முனையாக இருப்பவள்.

விவரணம் :— கிழங்கின் சக்தியினின்று முளை கிளம்புகிறது. முளை பின்னர் தூறு, கிளைகள், இலைகள், புஷ்பம், பழம் முதலிய வேறுபாடுகளை அடைய அடையக் கிழங்கும் வலுத்து அதனின்றும் பல வேர்கள் கிளம்புகின்றன. எப்படிச் கிழங்கின் சக்தி, மரமென்ற விலாஸங்களை அடைவதற்கு முன்பே அதில் ஸ்வதஸ்ஸரித்தமாயிருக்கிறதோ, அதுபோல் ‘ஹ்ரீம்’ என்பது வேதார்சமாயிருப்பதனால் அது வேறு பிரமாணங்களை நாடாமல் தானே பராசக்தியைக் குறிப்பதாக விளங்குகிறது. ஆயினும் பற்பல ரூபங்களாய்த் தோன்றும் ஜகத்தில் புதிதுபுதிதாகக் காட்சிகள் காணப்படுகின்றன. இந்தச் சக்தியே மாயை எனப்படுகிறது. ஹ்ரீம்பீஜத்திற்கு மாயை என்பதும் பொருள். இந்த மாயையே ‘அங்குரம்’ அல்லது முனையாகச் சொல்லப்படுகிறது. ஆகவே ஸ்வதஸ்ஸரித்தமாயிருக்கும் ஹ்ரீங்காரம் என்ற கிழங்காகவும், அதனின்றும் ஜகத்திற்குக் காரணமாயுள்ள ‘அங்குரம்’ அல்லது முனையாகிய மாயையாகவும், ஹ்ரீங்காரம் என்ற சப்தவடிவையுடைய பராசக்தி விளங்குகிறாள் என்பது பொருள்.

ओं ह्रींकारकन्दाङ्कुरिकायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரகந்தாங்குரிகாயை நம: (209)

ஹீகரேகபராயணா ।

ஹீங்காரைகபராயணா

210

தர்மம், அர்த்தம் காமம், மோக்ஷம் என்ற நான்கு புருஷார்த்தங்களையும் கொடுக்கும் சக்தியுள்ள, தனக்கே உரிமையான 'ஹீம்' என்னும் பீஜத்தைத் தன்னைக் காட்டும் சிறந்த பிரமாணமாக உடையவள்.

விவரணம்:— ஹீம் பீஜத்திற்கு மாயை என்பது பொருள். அடிப்படை வஸ்து ஒன்று இருந்தாலொழிய மாயை எரித்திக்காது. கயிறு என்பது இருந்தாலொழிய அதில் பாம்பு என்ற பிரமை ஏற்படாது. ஆகையால் 'ஹீம்' என்பது பராசக்தியை ஆச்ரயித்து இருக்கிறது. மாயாரஹிதமான பராசக்தியை விளக்குவதாகவும் இருக்கிறது.

ஓம் ஹீகரேகபராயணாயै नमः ।

ஓம் ஹீங்காரைகபராயணாயை நம: (210)

ஹீகாரதிஸிகாஹ்ஸி ।

ஹீங்காரதிஸிகாஹம்ஸீ

211

ஹீம்காரம் என்ற ராஜ உத்யானவன தடாகத்தில் அன்னப்பக்கியாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— உத்யானவனத்தில் இருக்கும் தடாகம் எப்படிக்களைப்பைத் தவிர்க்குமோ, அதைப்போல் 'ஹீம்' என்ற பீஜமந்த்ரம் ஸம்ஸார தாபத்தை அகற்றுகிறது. ஆகையால் ஹீம் என்பது உத்யான தடாகத்திற்கு ஒப்பிடப்பட்டது. 'ஹீம்ஸீ' என்றால் பெண் அன்னம். இதற்கு 'ஸாரம்' 'அஸாரம்' என்று தடாகங்களைப் பகுத்தறியும் சக்தி உண்டு. உத்தமமான தடாகங்களிலேயே காணப்படும். ஆகையால் ஒரு தடாகத்தில் அன்னப்பேடு வசிக்குமானால், அந்தத்தடாகம் தங்கத் தாமரைகளுள்ளது என்பதும் அரசனது தடாகம் என்பதும் ஞாபகத்திற்கு வரும். அதைப்போல் 'ஹீம்' என்ற மந்த்ரத்தின் பொருளாய் விளங்கும் அன்னம்போன்ற

பராசக்தி 'ஹ்ரீம்' என்ற தடாகத்தை உபாஸனா மார்க்கமாய் ஆசிரயிப்பவர்களுக்கு நித்யானந்தம் என்ற நிலையை அளிக்கிறாள் என்பது கருத்து.

ओं ह्रींकारदीर्घिकाहं नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரதீர்கிகாஹம்ஸ்யை நம: (211)

ह्रींकारोद्यानकेकिनी ।

ஹ்ரீங்காரோத்யானகேகினி

212

'ஹ்ரீம்' காரமாதிய உத்யானவனத்தில் பெண்மயிலாக விளங்குபவள்.

விவரணம் :— உத்யானவனத்தில் அநுபவிப்பதற்குரிய பழங்கள், புஷ்பங்கள், நீரோடைகள் முதலியவைகள் இருந்துகொண்டு, சுகங்களை விளைவிப்பதுபோல், 'ஹ்ரீம்' என்ற ஸ்ரீமத்தம் தர்மம், அர்த்தம், காமம், மோக்ஷம் என்ற புருஷார்த்தங்களைத் தருவதால், அது உத்யானவனத்திற்கு ஒப்பிடப்பட்டது.

உத்யானவனத்தில் பலவிதப் பக்ஷிகள் இருப்பினும், அழகினாலும் தொனியினாலும் பெண் மயிலே அவைகளில் சிறந்தது. கண்ணுக்கும் செவிக்கும் களிப்பை அளிக்கிறது. மயில் இல்லாத உத்யானம் உத்யானமன்று. அதைப் போல், 'ஹ்ரீம்' என்ற வடிவத்தினால் விளக்கப்படும் பராசக்தி ஸச்சிதானந்தமாக இருந்துகொண்டு பரம புருஷார்த்தங்களை அளிக்கிறாள்.

மேலும் மயில் எவ்விதம் உத்யானத்தில் இருக்கும் மரம், செடி, கொடி, புதர், முதலியவைகளில் யதேச்சையாக ஸஞ்சரிக்குமோ, அதைப்போல், சேதன, அசேதன வஸ்துக்களிலும், அஃநிணை, உயர்திணை ஜீவன்களிலும், பராசக்தி ஸர்வ வியாபியாக இருந்துகொண்டு 'நான்', 'எனது' என்ற நினைவுகளுக்குக் காரணமாயிருக்கிறாள் என்பதாலும் அவளைப் பெண் மயிலுக்கு ஒப்பிடப்பட்டது.

ओं ह्रींकारोद्यानकेकिन्यै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரோத்யாநகேகிந்யை நம: (212)

ஹீகாரரணயஹரி ஹீகாராலவஹரி ।

ஹீகாரபஜரஸூகீ ஹீகாராஜ்ணதீபிகா ॥ 21 ॥

ஹீங்காராரணய ஹரிணி ஹீங்காராவால் வல்லரி ।

ஹீங்கார பஞ்ஜரஸூகீ ஹீங்காராங்கணதீபிகா ॥

ஹீகாரரணயஹரி ।

ஹீங்காராரணயஹரிணி

213

ஹீங்காரமாகிய காட்டில் பெண்மானாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— காட்டில் சிங்கம், புலி, முதலிய கொடிய மிருகங்கள் வாழ்வதால் அதில் நுழையவொட்டாமல் எல்லோருக்கும் காடு பயத்தையுண்டுபண்ணுகிறது. அது போல் ஹீம் என்ற பதத்தில் குறிப்பிடப்படும் மாயையானது ஜீவாத்மாவுக்குத் தத்வ ஞானத்தை மறைத்து, ஸம்ஸாரத்திலாழ்த்திப் பயத்தை விளைவிக்கிறது. ஆகையால் ‘ஹீம்’ என்பது பயங்கரமான காட்டிற்கு ஒப்பிடப்பட்டது.

ஒருவன் காட்டினுள் பிரவேசிக்கும்பொழுது மான் கூட்டத்தைக் காண்பானாயின், அந்தக் காட்டில் புலி முதலிய துஷ்ட ஜந்துக்கள் இல்லை என்றும், தான் பயமின்றி உள்ளே புகுந்து தேவைபான வஸ்துக்களைக் கிரஹித்துக் கொள்ளலாம் என்றும் ஊகிப்பதுபோல், மாயையினால் விளையும் பயத்தைப் பராசக்தி, மான்போல நின்று விரட்டி, ஜீவனுக்கு அபயம் அளிக்கிறாள் என்று பொருள். இந்த அபயத்தை அண்டி ஜீவன் பேரின்பநிலையாகிய முக்தியைப் பெறுகிறான். ‘तमेव विदित्वाऽतिनृपुमेति’ (பராசக்தியை அறிந்ததனால் மாத்திரமே ஜனனமரணத்தினின்றும் விடுபடுகிறான்.)

ओं ஹீகாரரணயஹரியே நம: ।

ஓம் ஹீங்காராரணயஹரிணியை நம: (213)

ஹீகாராலவஹரி ।

ஹீங்காராவால்வல்லரி

214

ஹ்ரீங்காரமாகிய பாத்தியில் செழித்து வளரும் கொடி போன்றவள்.

விவரணம்:— ‘ஹ்ரீம்’ என்ற பீஜ மந்திரத்தை உபாஸிப்பவர்களுக்குப் ப்ரதேவதை கண்கூடாகத் தோன்றுவதால், ஹ்ரீம்காரத்தைப் பாத்தியாகவும், பராசக்தியை அதிநின்று செழித்தோங்கும் கொடியாகவும் கூறப்படுகிறது. பாத்தியைச் செப்பனிட்டு, உரமிட்டுக் களை எடுத்தாலன்றி, கொடி செழித்து வளராது. அதைப்போல் காமம், குரோதம் முதலான களைகளைப் பிடுங்கி, ஏகாக்ரதியானமாகிய உரத்தை இட்டு, ஹ்ரீம் என்ற பீஜத்தைப் பாத்திபோல் மனத்தில் கட்டினாலன்றி, பராசக்தியாகிய கொடி மனத்தில் கண்கூடாகத் தோன்றமாட்டாள் என்பது பொருள்.

ओं ह्रींकारावालयह्यै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காராவாலவல்யை நம: (214)

ह्रींकारपञ्जरशुक्ती ।

ஹ்ரீங்காரபஞ்ஜரஸுகீ

215

ஹ்ரீம்காரம் என்ற கூட்டில் பெண் கிளியாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— ஹ்ரீம்காரமானது பராசக்தியை உபாஸிப்பதற்குப் ப்ரதீகமாய் இருப்பதுபோல மந்தாதிகாரிகள் உபாஸிக்கும் பராசக்தியின் அம்சமான பார்வதி, லக்ஷ்மி, பவானி முதலான தேவதைகளுக்கும் ப்ரதீகமாக விளங்குகிறது. ப்ரதீகங்கள் தாழ்மையான பக்குவ நிலையை அடைந்தவர்களுக்கே ஏற்பட்டுள்ளன. குழந்தைகள் கிளிக்கூட்டை வைத்து விளையாடுவதுபோல், இத்தன்மையான மந்தாதிகாரிகள் விக்கிரகங்கள் முதலிய ப்ரதீகங்களை வைத்து அவற்றை அலங்கரித்து அவற்றின் வழியாகப் பராசக்திக்கு ஷோடசோபசாரங்களைச் செய்கிறார்கள். கூட்டில் ஜீவசைதன்யத்துடன் வாழ்வது கிளி. அது பிறர் பேசுவதை ஒட்டித் தானும் பேசிக் களிப்பை உண்டுபண்ணுகிறது. அதைப்போல் ப்ரதீகங்களாகிய கூட்டில் சைதன்யத்துடன் பராசக்தி விளங்குகிறாள் என்றும்,

ப்ரதீக ஆராதனை செய்பவர்களுக்கும், அவரவர் சிரத்தைக்கு தக்கவாறு பயனை அளிக்கிறாள் என்ற கருத்தும் கிடைக்கிறது.

ओं ह्रींकारपञ्चरस्यै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரபஞ்சரஸுக்கைய நம: (215)

ह्रींकाराङ्गदीपिका ।

ஹ்ரீங்காராங்கணதீபிகா

216

ஹ்ரீம் என்னும் அங்கணத்தில் விளக்குப்போன்றவள்.

விவரணம்:— ஒரு வீட்டில் அங்கணம் என்பது விச்ராந்தி பண்ணும் இடம். ஹ்ரீம் என்பது ஸம்ஸாரக் கஷ்டங்களிலிருந்து களைப்பாறும் இடமாதலால், அதை அங்கணத்திற்கு ஒப்பிடப்பட்டது. அங்கணத்தில் ஏற்றி வைத்த விளக்கு அங்குள்ளவர்களுக்கு வஸ்துக்களைப் பிரகாசப்படுத்திக் காரியங்களைச் செய்ய உதவுகிறது. ஆகையால் அது அவர்களால் அணையாமல் காப்பாற்றப் படுகிறது. அதைப்போல் ஹ்ரீம் பீஜத்தின் அர்த்தத்தைக் கேட்டு சிந்தித்து, தியானித்து இடைவிடாது உபாஸிப் பதால், நேர்முகமாய் ஸ்வயம்பிரகாச ரூபமான பராசக்தி தோன்றி தனது பக்தர்களைப் பரம சிரேயஸ்ஸுடன் இணைக்கிறாள் என்பதால் பராசக்தி அங்கணத்தில் ஏற்றி வைத்த தீபமாகக் கருதப்பட்டாள்.

ஸ்திரீகள் தீப பூஜை பண்ணுவது பழக்கத்தில் இருக்கிறது. அப்படிப் பண்ணும்பொழுது முற் கூறிய கருத்தை அறிந்து செய்தல் நலம். மேலும் கிருஹங்களில் காலையிலும் மாலையிலும் சிறிது நேரமாவது தீபத்தை ஏற்றி வைத்து வணங்கவேண்டும்.

ओं ह्रींकाराङ्गदीपिकायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காராங்கணதீபிகாயை நம: (216)

ह्रींकारकन्दरासिंही ह्रींकाराम्भोजभुङ्गिका ।

ह्रींकारसुमनोमाध्वी ह्रींकारतरुमञ्जरी ॥ ४२ ॥

ஹ்ரீங்கார கந்தரா எலிம்ஹி ஹ்ரீங்காராம்போஜ ப்ருங்கிகா ।

ஹ்ரீங்கார ஸுமனோமாத்வீ ஹ்ரீங்காரதருமஞ்சரீ ॥

ह्रींकारकन्दरासिंही ।

ஹ்ரீங்காரகந்தராஸிம்ஹி

217

ஹ்ரீம்காரம் என்னும் குறையில் பெண் சிங்கமாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— ‘கந்தரம்’ என்றால் பர்வதத்தின் உயர்ந்த சிகரத்திலுள்ள ‘குறை’ என்பது பொருள். ‘ஹ்ரீம்’ என்ற பீஜாஷ்டரம் வேதங்களின் சிரஸ்ஸாக விளங்கும் உபநிஷத்துக்களில் ரஹஸ்யமாய் விளக்கப் பட்டிருக்கிறது. ஆகையால் ‘ஹ்ரீம்’ என்பது குறைக்கு ஒப்பிடப்பட்டது.

குறையில் வளிக்கும் சிங்கம், மற்ற வன்மையற்ற மிருகங்களை வரவொட்டாமல் பிடரி மயிரின் சிலிர்ப்பினாலும், கர்ஜனையினாலும் எப்படித் தடுக்குமோ அதைப்போல் கிராம்யமான ஆசாபாசங்கள், சோம்பல் முதலியவற்றிற்கு உட்பட்ட ஜீவர்களினால், ‘ஹ்ரீம்’ என்ற மந்த்ரத்தின் கௌரவம் அறியப்படமாட்டாது. ஆனால் தைரியம் நிறைந்த ஒருவன் சிங்கத்தின் குறைக்குப் போவானே யாயின், அதன் நகத்தினின்றும் சிதறும் முத்துக்கள் அவனால் எப்படி அடையப்படுமோ, அதைப்போல் யோக பலத்தினால், சித்தத்தை அடக்கிய தீரனுக்கு ‘ஹ்ரீம்’ என்ற மந்திரம் உபாஸனைக்கு உரியதாக விளங்கி அவனுக்கு பேரின்ப நிலையை அளிக்கும். ஆகையால் பராசக்தி குறையில் வளிக்கும் பெண் சிங்கத்திற்கு ஒப்பிடப் பட்டாள்.

ओं ह्रींकारकन्दरासिंही नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரகந்தராஸிம்ஹயை நம: (217)

ह्रींकाराभोजभुजिका ।

ஹ்ரீங்காராம்போஜப்ருங்கிகா

218

ஹ்ரீம்காரம் என்ற தாமரையில் மொய்த்துக்கொண்டு இருக்கும் பெண் வண்டாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— ‘ஹ்ரீம்’ காரமானது அஷ்ட ஐசுவரியங் களையும், நான்கு புருஷார்த்தங்களையும் கொடுக்கும்

தன்மையது. பற்பல ஏனைய பீஜாஷ்டரங்களின் சக்திகளைத் தன்னில் கொண்டுள்ளது. ஆகையால், மகரந்தத்தை உடைய நறுமணம் கமழும் தாமரைக்கு ஹ்ரீம்காரம் ஒப்பிடப்பட்டது.

எல்லாப் புஷ்பங்களிலும் மது ஓரளவு இருக்கிறது. இந்த மதுவை நாடி வண்டு எல்லாப் புஷ்பங்களையும் மொய்ப்பினும், தாமரையில் மது மிகுந்திருப்பதாலும், வண்டுக்கு மதுவினிடம் மிகுந்த ஆசை இருப்பதாலும், தாமரையே வண்டுக்கு மிகுந்த பிரியமுள்ள புஷ்பம்.

ஒவ்வொரு பீஜாஷ்டரமும் ஒவ்வொரு தேவதைக்கு உரித்தானது. அத்தேவதைகள் பிரம்மத்தின் அம்ச சக்திகள். ‘ஹ்ரீம்காரம்’ ஸர்வ ஜகத் வடிவமாகிய ஸகுண ப்ரம்மத்தை விளக்குவதாலும், பராசக்தியின் தடஸ்த ஸ்வரூப லக்ஷணங்களை விளக்கும் தன்மையுடையதாதலாலும், பராசக்தி அந்தப் பீஜத்தில் அதிஷ்டான சக்தியாக இருந்துகொண்டிருப்பதால் ஹ்ரீம் என்ற தாமரையில் வண்டாக இருப்பவள் என்று சொல்லப்படுகிறாள்.

ओं ह्रींकाराभोजभृङ्गिकायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காராம்போஜப்ருங்கிகாயை நம: (218)

ह्रींकारसुमनोमाध्वी ।

ஹ்ரீங்காஸுமனோமாத்வீ

219

‘ஹ்ரீம்’ காரமாகிய புஷ்பத்தில் தேனாக அமைந்துள்ளவள்.

விவரணம்:— ‘ஹ்ரீம்’ காரம் விரும்பிய பலன்களைத் தரக்கூடியது. புஷ்பம் பழமாக மாறி நமக்குப் பலனைத் தருகிறது. ஆகையால், ‘ஹ்ரீம்’ என்பது புஷ்பத்திற்கு ஒப்பிடப்பட்டது. இரண்டுக்கும் மற்றொரு உவமையும் கூறலாம். புஷ்பத்தை ஸாவதானமாகக் கையாள வேண்டும். கௌரவப்படுத்திச் சிரஸ்ஸில் அணிய வேண்டும். அதைப்போல், ‘ஹ்ரீம்’ என்ற பீஜாஷ்டரத்தை உபாஸனை காலத்தில் அதன் அளவற்ற சக்தியை தியானித்து, ஏகாக்ர சித்தத்துடன் பிரம்ம ரூபமாகத் தியானிக்கவேண்டும். இந்த நியமம் மிகவும் அவசியம்.

மேலும், காற்றினால் புஷ்பம்வாடுமேயாயின், அதனுள் இருக்கும் மது குன்றி, வண்டுகள் அதன்மீது ஆடாது. புஷ்பத்தைக் கர்ப்பம் தரிக்கச்செய்வது வண்டாதலால், வண்டு மொய்க்காத புஷ்பம் காயாக மாறுது. வண்டு மொய்ப்பதற்குத் தேன் மிகுதியாக வேண்டும். ஆகையால் பலனைத்தருவதற்குத் தேன் புஷ்பத்தில் மிகுந்திருக்க வேண்டும். பராசக்தி எல்லாப்பலனையும் தரும் சக்தி வாய்ந்தவளாதலால் 'ஹ்ரீம்' என்ற புஷ்பத்தில் தேனாக விளங்குபவள் என்று கௌரவிக்கப்பட்டாள்.

ओं ह्रींकारसुमनोमांशै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரஸுமனோ மாத்வயை நம: (219)

ह्रींकाररुमञ्जरी ।

ஹ்ரீங்காரதருமஞ்ஜரி

220

ஹ்ரீங்காரமாகிய மரத்தில் பூக்கொத்தாய் விளங்குபவள்.

விவரணம் :—பழமென்ற பலனையடைய மரத்தில் ஏறும் பொழுது ஏறுபவன் கீழே விழாமல் தாங்கி அவன் எண்ணத்தை நிறைவேற்றும் தன்மையுடன் கூடியது 'தரு' அல்லது வீருஷம் என்பது. அல்லது 'ஓடம்' மரத்திலிருந்து செய்யப்படுவதாலும், ஓடத்தின் உதவியால் இடையூறின்றி நீரின் கரையை அடைவதாலும், 'தாரயதி' 'தாண்டி வைப்பது' என்ற கருத்தினாலும், 'தரு' என்ற பதத்திற்கு 'மரம்' என்பது பொருள். 'ஹ்ரீம்' என்பது இச்சித்த பலன்களைத் தருவதுடன் ஸம்ஸாரக்கடலைத் தாண்டிவைக்கும் ஓடமாக இருப்பதால் அது மரத்திற்கு ஒப்பிடப்பட்டது. இங்கே கற்பக விருஷம் என்பது கருத்து.

ஒருவன் மரத்தின் கிளையில் புஷ்பக்கொத்தைப் பார்த்தால் அதில் காயும் பழமும் உண்டாகும் என்று ஊகித்து, கால அளவில் அவைகளை அடையப் பிரவர்த்திக் கிருன். அதைப்போல் பராசக்தியை உபாஸிப்பவர்களுக்கு நிச்சயமாகப் புருஷார்த்தங்களுடைய பிராப்தி கிடைப்பதால் குருவை அண்டி மந்திரோபதேசத்தை பெறப்

பிரவர்த்திக்கிறான். மரத்தில் காணப்படும் பூக்கொத்துப் போல், அவனைத்தாண்டுவது பராசக்தியாதலால் அவள் பூக்கொத்துக்கு ஒப்பிடப்பட்டிருக்கிறாள்.

பொது விவரணம் :—205 முதல் 220 முடிய உள்ள மந்திரங்களில் பிரபஞ்சத்தில் காணப்படும் உத்தம வஸ்துக்களை ‘ஹ்ரீர்’ என்ற பீஜமந்த்ரத்தினால் குறித்து, அவை ஒவ்வொன்றிலும் உத்திருஷ்டமாயும் ஊர்ஜிதமாயும் உள்ள (essence) எஸ்துவாகப் பராசக்தியைக்குறிப்பிட்டிருக்கிறது. 1 ஸ்ரீ பகவத் கீதையில் பகவான் உபதேசிக்கும்பொழுது, ‘உலகில் எந்த எந்த வஸ்துக்கள் ஸ்ரீமத்தாகவும், ஊர்ஜிதம் பொருந்தியனவாகவும் காணப்படுகின்றனவோ அவை அனைத்தும் பரமாத்ம தேஜஸ்ஸினுடைய அம்சங்கள் படைத்தவை’ என்கிறார். மாயாபத்தமான உலகில் மாயா ரஹிதமான ஆத்மசக்தியின் இருப்பை எல்லோரும் உணர வேண்டும் என்பது பொதுக்கருத்து.

ओं ह्रींकारतरुमञ्जयै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரதருமஞ்ஜர்யை நம: (220)

सकाराख्या समरसा सकलागमसंस्तुता ।

सर्ववेदान्ततात्पर्यभूमिः सदसदाश्रया ॥ ४३ ॥

ஸகாராக்யா ஸமரஸா ஸகலாகம ஸம்ஸ்துதா ।

ஸர்வ வேதாந்த தாத்பர்ய பூமி: ஸதஸ்தாஸ்ரயா ॥

सकाराख्या ।

ஸகாராக்யா

221

ஸகாரத்துடன்கூடிய ஸ்ரீவித்யையாகிய ‘காதிவித்யை’ யாருடைய வாசக சப்தமோ, அதாவது யாரை விளக்குவதாக இருக்கிறதோ அந்தப் பராசக்தி.

ओं सकाराख्यायै नमः ।

ஓம் ஸகாராக்யாயை நம: (221)

समरसा ।

ஸமரஸா

222

1. கிதை 10-41

(i) எங்கும் அந்தர்யாமியாயிருக்கும் ஒரே ஸ்வரூபமாகிய பராசக்தி.

விவரணம்:— இனிப்பு என்ற சுவை இனிப்பாயுள்ள எல்லா வஸ்துக்களிலும், இனிப்பு என்ற ஒரே தன்மையதாய் விளங்குவதுபோல், பராசக்தி தன் சக்தியினால் உண்டாகும் ஜகத்திலுள்ள நானாவிதப் பொருள்கள் அனைத்திலும் ஒரே தன்மையதாய் நிலைத்திருக்கிறுள் என்பது கருத்து பொருள்களுக்கு விகாரங்கள் உண்டாயினும், ஆதாரமாயுள்ள பராசக்திக்கு விகாரம் இல்லை.

(ii) பரப்பிரம்மமேயாகும் பராசக்தி.

விவரணம்:— ஸ்தூலமாகிய ஸம்ஸார அவஸ்தையில் அறிந்தவன், அறியாதவன் என்பனபோன்ற வேற்றுமைகள் தோன்றுகின்றனவாயினும், வேதாந்த கிரந்தங்களைக்கேட்டு அறிந்தபின்னர், பேதமின்றி எங்கும் நிறைந்து நின்று, தானுமாகி நிற்கும் அகண்டாகார வடிவம் நேர்முகமாய்க் காணப்படுகிறது. அதுவே 'ரஸம்' எனப்படும். रसो वै सः என்பது தைத்திரீய வாக்கியம். அதாவது 'ரஸம்' என்பது 'பிரம்மமே'. அந்தப் பிரம்மத்தினின்றும் அபேதமாய் இருப்பவள் பராசக்தி.

ओं समरसायै नमः ।

ஓம் ஸமரஸாயை நம:

(222)

सकलागमसंस्तुता ।

ஸகலாகமஸம்ஸ்துதா

223

எல்லா வேதங்களாலும் உள்ளது உள்ளபடியே போற்றப்படுபவள்.

விவரணம்:— வஸ்துக்களையும், வஸ்து விகாரங்களையும் ஸம்பூர்ணமாக விளக்கும் சாஸ்திரங்களே 'ஆகமங்கள்' அல்லது 'வேதங்கள்' எனப்படும். 'ஸகல' என்ற பதத்தினால், வேதாங்கங்களும், உபாங்கங்களும், இதிறாஸபுராணதிகளும் தொகுத்து உரைக்கப்பட்டது. நிச்சயமாக ஸந்தேஹம் இன்றி உள்ளதை உள்ளபடியே விவரிப்பது

‘ஸ்துதி’ எனப்படும். ஸம்பூர்ண சாஸ்திரங்களாகிய வேதங்களினால் பராசக்தி சுத்தசைதன்யமாகவும், முக்திக்கு காரணமாயிருக்கும் ஞானவடிவமாகவும் கூறப்பட்டிருக்கிறாள்.

ओं सकलागमसंस्तुतायै नमः ।

ஓம் ஸகலாகமஸம்ஸ்துதாயை நம:

(223)

सर्ववेदान्ततात्पर्यभूमिः ।

ஸர்வவேதாந்ததாத்பர்யபூமி:

224

எல்லா வேதாந்தங்களின் தாத்பர்யத்திற்கு விஷயமாய் விளங்குபவள்.

விவரணம்:— எல்லா வேதங்களையும் நன்கு பரிசீலனை செய்து அவற்றின் தத்துவத்தை விசாரணை செய்வதன் மூலம் நான்கு மஹாவாக்கியங்கள் கிடைக்கின்றன. அவை (1) तत्त्वमसि (தத்துவமஸி) (2) अहं ब्रह्मासि (அஹம் பிரஹ்மாஸி) (3) ब्रह्मानं ब्रह्म (பிரக்ஞானம் பிரம்ம) (4) अयमात्मा ब्रह्म (அயமாத்மா பிரம்ம) இவைகள் வேதாந்தங்கள் எனப்படுவன; அதாவது வேதங்களின் முடிவு. இந்நான்கு வாக்கியங்களின் அடிப்படைக்கருத்தும் ஒன்றே. அதுவே அவைகளின் உத்தமப்பொதுஅளவு (Greatest common measure). அதுவே ஸச்சிதானந்த அத்வயபிரஹ்மமாகும். பராசக்தியும் அதுவே.

ஒரு கிரந்தத்தினுடைய தாத்பர்யநிர்ணயத்திற்கு ஆறுவிதமான அடையாளங்கள் இருக்கின்றன. (1) உபக்ரமம், உபஸம்ஹாரம், அதாவது ஆரம்பம், முடிவு (2) அப்பியாஸம் (repetition) அதாவது திரும்பத்திரும்பச் சொல்லப்படுதல் (3) அபூர்வதை, அதாவது புதிதாய்ச் சொல்லப்படும் தன்மை (4) அர்த்தவாதம், அதாவது புகழ்ந்துபேசப்படுதல், அல்லது தெளிவாய்த்தாத்பரியமாகக் குறிப்பிடப்படுதல் (5) உபபத்தி அல்லது காரணங்களுடன் சித்தாந்தப்படுத்தல் (6) பலம் அல்லது உபயோகம்.

வேதாந்தக்கிரந்தங்களை முற்கூறிய ஆறுவகையாலும் விசாரணை செய்யுங்கால், சித்தாந்தபிரய அவைகளின்

தாத்பரியம் என்பது தெளிவாகிறது. பிரஹ்மஸூத்திரங்
களில் ¹ तत्तु समन्वयात् என்று ஒரு ஸூத்ரம் இருக்கிறது.
அதன் கருத்து “பிரஹ்மமே எல்லா வேதாந்தக்கிரந்தங்
களின் தாத்பரியமும்” என்பது. பிரம்மத்திற்கும் சித்
சக்திக்கும் வேற்றுமையே கிடையாது. ஆகையால்
பராசக்தியே வேதாந்தக் கிரந்தங்களின் தாத்பரிய
விஷயமாக இருக்கிறாள்.

ओं सर्ववेदान्ततात्पर्यभूमये नमः ।

ஓம் ஸர்வவேதாந்ததாத்பர்யபூமயே நம: (224)

सदसदाश्रया ।

ஸதஸதாஸ்ரயா

225

பஞ்சபூதங்களாகிய பிருதிவீ, அப், தேஜஸ், வாயு,
ஆகாசம் என்பவைகளுக்கு அதிஷ்டானமாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— திருஷ்டிக்கு விளங்கும் மூன்று பூதங்
களாகிய பிருதிவீ, ஜலம், அக்னி என்பவைகளே ‘ஸத்’
எனப்படும். ஏனெனில் அவைகளின் இருப்பு நேர்முகமாய்
தெரிகிறது. வாயு, ஆகாசம் என்ற இரண்டும் ‘அஸத்’
எனப்படும். ஏனெனில் அவை கண்ணுக்குப் புலப்பட
வில்லை. அவைகளின் இருப்பை ஸ்பர்சம், சப்தம் முதலிய
உணர்ச்சிகளால் அறியவேண்டியிருக்கிறது. இந்தப் பஞ்ச
பூதங்களுக்கும், இருப்பு என்ற தன்மை ஏற்படுவதற்குக்
காரணம், இவைகளுக்கு அதிஷ்டானமாக ஸச்சிதானந்த
மாகிய பராசக்தி இருக்கிறாள் என்பதே.

பரமேசுவரனுக்கு ஒன்பது பிரகிருதிகள் இருக்கின்றன.
அவற்றில் மனம், புத்தி, அஹங்காரம், மஹத் என்பவை
உயர்தரப் பிரகிருதிகள். பிருதிவீ, ஜலம், அக்னி, வாயு,
ஆகாசம் என்ற ஐந்தும் தாழ்ந்த பிரகிருதிகள். இவைகள்
ஈசுவர சைதன்யத்திற்கு உடல்கள்போல் இருக்கின்றன.
அவற்றில் அதிஷ்டானமாயிருக்கும் வஸ்து பராசக்தியே.

ओं सदसदाश्रयायै नमः ।

ஓம் ஸதஸதாஸ்ரயாயை நம:

(225)

सकला सच्चिदानन्दा साध्या सद्गतिदायिनी ।

सनकादिमुन्येया सदाशिवकुटुम्बिनी ॥ ४४ ॥

ஸகலா ஸச்சிதானந்தா ஸாத்யா ஸத்தகதிதாயிநீ ।

ஸநகாதி முநித்யேயா ஸதாஸிவகுடும்பிநீ ॥

सकला ।

ஸகலா

226

(i) உபாஸனையின் பொருட்டு மனத்தினால் கல்பிக்கப் பட்ட அவயவங்களுடன் கூடியவள்.

விவரணம்:— சாந்தோக்ய உபநிஷத்தில் ஜாபாலர் என்ற ஸத்யகாமருக்கு, பரமாத்மாவை எளிதில் உபாஸனை செய்யும்பொருட்டுப் பதினாறு அவயவங்களுடன் கூடியிருப் பதாகத் தியானிக்கும் முறை உபதேசிக்கப்பட்டிருக்கிறது. உண்மையில் பரமாத்மாவுக்கு அவயவங்கள் கிடையா தெனினும், உபாஸகனின்பொருட்டு அவயவங்கள் பரமாத்மாவின்மீது ஆரோபிக்கப்படுகின்றன. இவ்வித ஆரோபித அவயவங்களுடன் பராசக்தி விளங்குகிறாள் என்பது கருத்து.

(ii) 64 வித்யா கலைகளாக விளங்குபவள்.

(iii) சந்திரனுடைய கலைகளுடன் பொருந்தியவள்.

விவரணம்:— பரமேஸ்வரன் சந்திரனைச் சிரஸ்ஸில் ஏத்தியிருப்பதால், சந்திர கலைகளுடன் கூடியிருப்பதாகப் பராசக்தி கருதப்படுகிறாள்.

(iv) இன்பம் முதலிய ஸுகானுபவங்களாக விளங்குபவள், அல்லது கூடியவள். ('கலை'யென்பதற்கு ஸுகம் முதலிய பிரகாசங்கள் என்று அர்த்தம் பண்ணி, நான்காவது பொருள் கிடைக்கிறது.)

ओं सकलायै नमः ।

ஓம் ஸகலாயை நம:

(226)

सच्चिदानन्दा ।

ஸச்சிதானந்தா

227

ஸச்சிதானந்தஸ்வரூபியாயிருப்பவன்.

விவரணம்:— முக்காலத்திலும் பாதிக்கப்படாதது ‘ஸத்’ எனப்படும். அதாவது, என்றும் நிலைத்து, ஆதி அந்தம் இன்றி இருக்கும் வஸ்து.

ஸ்வயம்பிரகாசமாக இருந்துகொண்டு, மற்றவைகளுக்குப் பிரகாசத்தை அளித்து, தான் மற்றவைகளினால் பிரகாசிக்கப்படாமல் இருப்பது ‘சித்’ என்ற தன்மையாகும். 1 तमेव भान्तं अनुभाति सर्वं तस्य भासा सर्वमिदं विभाति। (ஸ்வயம்பிரகாசமாக இருக்கும் அந்தப் பரமாத்மாவை அண்டி அதன் பிரகாசத்தினால் அனைத்தும் பிரகாசிக்கின்றன.)

பரம ப்ரீதியின் பாவத்தை ஆனந்தம் என்பர்.

இம்முன்றும் பராசக்தியின் ஸ்வரூப லக்ஷணங்கள். இவைகள் வெவ்வேறுகக் குறிப்பிடப்படினும் உண்மையில் ஒன்றேயாவன. ஏனெனில் ‘ஸத்’ பாவமில்லையாகில் ஆனந்தம் இருக்காது. ஆனந்த ரூபத்திற்கு ‘சித்’பாவம் அவசியம்.

2 ‘सत्यं ज्ञानमनन्तम्।’ 3 विज्ञातमानन्दम्। 4 सदेव सोम्ये-
वमग्र आसीत्।

“ஸோம்ய! ஆதியில் (ஐகத் தோன்றுவதற்கு முன்பு) ‘ஸத்’ என்பதே இருந்தது”

5 प्रज्ञा प्रतिष्ठा प्रज्ञानं ब्रह्म। 6 आनन्दो ब्रह्मेति व्यजानात्।
7 आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान्न विभेति कुतश्चन।

“பிரஹ்மத்தை ஆனந்தமயமாக அறிந்தவனுக்குப் பயம் என்பது எக்காரணத்தினாலும் உண்டாகாது”

ओं सच्चिदानन्दायै नमः।

ஓம் ஸச்சிதானந்தாயை நம:

(227)

1. கடோபநிஷத் 5-15. 2. தைத்திரீய உபநிஷத் ஆனந்த வல்லி, 3. ப்ருஹதாரண்யகம் 3-9-28 4. சாந்தோக்யம் 6-2-1 5. ஐதரேயம் 5-3 6. தைத்திரீயோபநிஷத் பிருகு வல்லி-8 7. தைத்திரீயோபநிஷத் ஆனந்தவல்லி-9

साध्या ।

ஸாத்யா

228

அதிகாரம் அடைந்தவர்களால் தங்கள் ஆத்மரூபமாக ஸாக்ஷாத்காரம் செய்யப்படுபவள்.

விவரணம் :— முதலில் நி த்ய க ர் ம ா னு ஷ்ட ா ன ம், உபாஸனாதிகள் முதலியவைகளைச் செய்து சித்தசுத்தியைப் பெறவேண்டும். இதைப் பெறுவதுடன் நான்கு ஸாதனங்களை அப்பியாஸ மூலம் கைக்கொள்ளவேண்டும். அவை (1) नित्यानित्य वस्तुविवेचनं (நித்ய வஸ்து இன்னது, நசுவரமான வஸ்து இன்னது என்று அறியும் பகுத்தறிவு.) (2) इहामुत्रफलभोगविरागः (இந்த உலகிலும் மேலுலகிலும் இந்திரிய ஸுகங்களைக்குறித்து உதாசீனம் அல்லது வைராக்கியம் அதாவது ஆசையின்மை. (3) शमादिषट्कं (சமம், தமம், உபரதி, திதிசை, சிரத்தை, ஸமாதானம் என்ற ஆறு ஆத்ம குணங்கள்.) (4) मुमुक्षुत्वं (முக்தி பெற வேண்டும் என்ற தீவிரமான ஆசை.) இதன்பின் ஸ த் கு ரு வை அண்டி மஹாவாக்கியங்களைக்கேட்டு, அவற்றின் கருத்தை அறிந்து அந்தத் தத்துவத்தை ஐயமறத் தனதாக ஆக்கிக்கொள்ளவேண்டும்.

மேற்கூறிய யோக்யதைகளை அடைந்தானாகில், பராசக்தியை அடைய யோக்யதை உள்ளவனாக ஆகிறான். அக்ஞானம் நீங்கித் தனது ஜீவாத்மாவே பரமாத்மா என்ற திடமான உண்மையை அறிகிறான்.

‘साध्या’ என்பதற்குப் பதில் ‘साध्वी’ என்று ஒரு பாடாந்தரமும் இருக்கிறது. இதன் பொருள் என்னவெனில் ஸத்வகுணஸம்பன்னனாகிய பரமேசுவரனிடத்தில் உத்தமமான பதிவ்ரதா தர்மத்தை அநுஷ்டித்துக்கொண்டு ஸ்திரீகளைப் பாதிவ்ரத்யத்தை அநுஷ்டிக்கும்படி செய்பவள் என்பதாகும்.

ओं साध्यायै नमः ।

ஓம் ஸாத்யாயை நம:

(228)

सद्गतिदायिनी ।

ஸத்கதிதாயிநி

229

(i) பரதேவதா ஸ்வரூபமாகிய முக்தி நிலையை அளிப்பவள்.

விவரணம் :— ‘ஸத்தி’ என்பது உத்தமமான நற்கதி. அதாவது எந்த நிலையை அடைந்தால் மறுபிறவி உண்டாகாதோ அந்த நிலை. அதுவே முக்தி நிலை எனப்படும். பலரின் தன்மையை அறிந்தாலன்னியில் அதை அடைய ஒருவனும் முயற்சிக்கமாட்டான். முற்கூறிய முக்தியின் தன்மை, பரமாத்மஸ்வரூபமே. இது பின்வரும் சுருதிகளிலிருந்து தெளிவாகும்.

1 ब्रह्मविदामोति परम् । “பிரம்மத்தை அறிந்தவன் முக்தியைப் பெறுகிறான்”.

2 ब्रह्म वेद ब्रह्मैव भवति । “பிரம்மத்தை அறிந்தவன் பிரம்மமாகவே ஆகிறான்”.

ये पूर्व देवा ऋषयश्च तद्विदुः ते तन्मया अमृता च बभूवुः । “எந்தத் தேவர்களும் ரிஷிகளும் முதலில் அந்தப் பரமாத்மாவை அறிந்தார்களோ அவர்கள் பரமாத்ம பாவத்துடன் சாக்ஸத நிலையை அடைந்தார்கள்”.

பராசக்தி இவ்வித முக்தியைக் கொடுக்கிறாள். எப்படியெனின், அஞ்ஞானத்தை அகற்றி ஆத்மாவின் ஸச்சிதானந்தஸ்வரூபத்தை விளக்குவதால். ஆகவே ருதி: என்ற பதத்திற்கு ‘ஞானம்’ என்ற பொருள் பொருந்தும்.

(ii) ஸத்வகுணயுக்தமான தேவலோகத்தை அடையும்படி செய்பவள்.

விவரணம் :— இரண்டாவது கருத்தில் பராசக்தியை உபாஸிப்பதனால் தமோகுணமும் ரஜோகுணமும் நீங்கி ஸத்வகுண மிகுதி உண்டாகும் என்று விளங்குகிறது. உயரமாகக் குதிப்பவன் விசைப் பலகை (Spring Board) யினின்று குதித்தானாகில் மிகவும் உயர்ந்துள்ள பொருளையும் எட்டிப்பிடிப்பான். முக்தியை உயரத்தில் உள்ள பொருளாகக் கருதினால், ஸத்வகுண மேம்பாட்டினால் அதை எளிதில் அடையலாம். ரஜோகுணம், தமோகுணம்

என்பவற்றில் ஆழ்ந்தவர் முக்தியைப் பெறுவது கூடாத காரியம். ஸத்வத்தை அதிகரிப்பதால், பராசக்தி முக்தி ஸாதனத்தை உபாஸகனுக்கு அளிக்கிறாள்.

ओं सद्गतिदायिन्यै नमः ।

ஓம் ஸத்கதிதாயின்யை நம:

(229)

सनकादिमुनियेया ।

ஸநகாதிமுநித்யேயா

230

ஸனகர் முதலிய முனிவர்கள் யாரை வெகு ஆதரவுடன் தமது ஆத்ம வஸ்துவாகவே கண்டறிந்தார்களோ அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம்:— மனனம், அதாவது சிந்தனை என்பதை வழக்கமாகச் செய்பவர்களே முனிவராவர். இப்படிச் செய்வதால் பிரஹ்ம ஸாக்ஷாத்காரம் செய்தவர்களாவர். ஸனகர், ஸனந்தனர், ஸநாதனர், ஸனத் குமாரர், முதலியவர்கள் பிரஹ்மாவின் புதல்வர்கள். பிரஹ்மாவின் மனத்திலிருந்து பிறந்தவர்கள். ஞானவைராக்கியம் பொருந்தி, முக்தி மார்க்கத்தை உலகில் உபதேசித்தவர்கள். இவர்களால் பராசக்தி தமது ஆத்மவஸ்துவாக அறியப் பட்டனள் என்பது கருத்து.

1 क्षेत्रं चापि मां विदि “சரீரத்தினுள் உள்ளறிவாய் விளங்குவது நான் (பரமாத்மா) என்று, அர்ஜுன! அறிந்துகொள்வாயாக”.

2 “अथ योऽन्यां देवतामुपास्तेऽन्योऽसावन्योऽहमसीति न स वेद यथा पशुः” “தனக்கு இதரமான தேவதையை ‘இந்த தேவதை வேறு, நான் வேறு’ என்ற பாவனையுடன் எவன் உபாஸிக்கிறானோ அவன், உண்மையை எப்படி மிருகம் அறியமாட்டாதோ, அதைப்போல் (அவனும்) உண்மையை அறியமாட்டான்”.

3 मृत्योः स मृत्युमाप्नोति य इह नानेव पश्यति । “ஐகத்தில் ஸ்தூலமாகக் காணப்படும் வித்தியாஸங்களை எவன்

1. கீதை 13-2. 2. பிருஹதாரண்யம் 1-4-10

3 கடோபநிஷத் 4-10

உண்மை என்று எண்ணுகிறானே அவன் திரும்பத்திரும்ப ஜனன மரணத்தை அனுபவிக்கிறான் ”.

ओं सनकादिमुन्येयै नमः ।

ஓம் ஸநகாதிமுநியேயாயை நம: (230)

सदाशिवकुटुम्बिनी ।

ஸதாஸிவகுடும்பிநீ

231

யாருடைய குடும்பமாக ஸதாசிவன் இருக்கிறாரோ அவள். (பரமாத்ம பராசக்தி ஸம்பந்தத்தை முன்னுரையில் பார்க்கவும்)

ओं सदाशिवकुटुम्बिन्यै नमः ।

ஓம் ஸதாஸிவகுடும்பின்யை நம: (231)

सकलाधिष्ठानरूपा सत्यरूपा समाकृतिः ।

सर्वप्रपञ्चनिर्मात्री समानाधिकवर्जिता ॥ ४५ ॥

ஸகலாதிஷ்டா நரூபா ஸத்ய ரூபா ஸமாக்கருதி: ।

ஸர்வ ப்ரபஞ்ச நிர்மாத்ரீ ஸமானாதிச வர்ஜிதா ॥

सकलाधिष्ठानरूपा ।

ஸகலாதிஷ்டா நரூபா

232

எல்லா வஸ்துக்களிலும் அதிஷ்டானம், அல்லது ஆதாரசக்தியாக விளங்குபவள்.

விவரணம் :- பரமாத்ம வஸ்து எது என்ற கேள்விக்குச் சருதிகள் அளிக்கும் பதில் என்னவெனின்,

¹ अथात आदेशो नेति नेति । “ ‘இதில்லை’ ‘இதில்லை’ யென்று நாமரூப வஸ்துக்கள் ஒன்றுமில்லை ” யென்றும்,

² नेह नानास्ति किंचन । “ ஜகத்தில் உண்மையாக வேற்றுமை என்பது இல்லை ” என்றும்,

³ सर्वं खल्विदं ब्रह्म । ‘இவ்வனைத்தும் பிரஹ்மமே’ என்பதுமே ஆகும். இவ்விடைகளிலிருந்து காரியங்களாகிய

1. பிருஹதாரண்யகம் 2-3-6. 2. டோபநிஷத் 4-11.

3. சாந்தோபநிஷத் 8-14-1.

பிரபஞ்ச வஸ்துக்களுக்குக் காரணம் ஒன்றேயென்றும், நாமரூபபேதங்களை அகற்றிவிட்டால், காரணப்பொருள் நமக்கு விளங்குமென்றும் தெரிகிறது. இக்காரணவஸ்துவே அதிஷ்டானமாக இருக்கும் பராசக்தி.

ओं सकलाधिष्ठानरूपायै नमः ।

ஓம் ஸகலாதிஷ்டானரூபாயை நம: (232)

सत्यरूपा ।

ஸத்யரூபா

233

(i) ஜடம், பொய் என்பவைகளுக்கு எதிரிடையாக ஸச்சிதானந்தஸ்வரூபமாக விளங்குபவள். அதாவது நித்ய சுத்த சைதன்யமாகப் பராசக்தி விளங்குகிறாள் என்பது.

(ii) பிருதிவி, அப்பு, தேஜஸ், வாயு, ஆகாசம் என்ற பஞ்சபூத வடிவமாய்த் தோன்றுபவள்.

விவரணம்:— பரிணாம (real transformation) வாதப் படி பரமாத்ம வஸ்து ஜகத்தாக மாறுபாடு அடைகிறது. இதையொட்டி இரண்டாவது அர்த்தம் விளைகிறது. ‘ஸத்’ என்பது கட்புலனுக்கு விஷயமாயிருக்கும் பிருதிவி, நீர், நெருப்பு என்ற மூன்று பூதங்கள். ‘த்யத்’ என்பது கட்புலனால் அறியமுடியாமல் இருந்துகொண்டு ஸ்பர்ச, ச்ப்தங்களினால் ஊகிக்கப்படும் வாயு, ஆகாசம் என்பவை. 225ம் மந்திரத்தின்கீழ் இதன் விளக்கத்தைப் பார்க்கவும். 1 सच्च त्वच्चाभवत् । “‘ஸத்’ ஆகவும், ‘த்யத்’ ஆகவும் ஆயிற்று”.

ओं सत्यरूपायै नमः ।

ஓம் ஸத்யரூபாயை நம:

(233)

समाकृतिः ।

ஸமாக்ருதி:

234

(i) பேதமற்று ஒன்றாக இருக்கும் ஸச்சிதானந்த பாவமே யாருடைய வடிவமோ அவள்.

1. தைத்திரீய உபநிஷத் ஆனந்தவல்லி.

(ii) எவ்வித வடிவம் சாஸ்திரங்களில் மிகவும் உத்தமமாகக் கூறப்பட்டிருக்கிறதோ, அவ்வித வடிவத்தினின்றும் கூடுதல், குறைவுகள் அற்று, அதே வடிவத்துடன் கூடியவள்.

(iii) குணம், அழகு, பலம், வீர்யம், கீர்த்தி, காமபீர்யம், தைரியம், இங்கிதம் முதலியவற்றை அறிந்து கொள்வது, ஸர்வக்ருத்வம் முதலிய தர்மங்களில் ஸதாசிவனுக்குத் துல்யமான அமைப்புடன் கூடியவள்.

(iv) ஜராயுஜம், அண்டஜம், ஸ்வேதஜம், உத்பிஜ்ஜம் என்ற நான்கு விதமாய்ப் பிறக்கும் ஜீவராசிகளில், அததற்கு உரிய வடிவத்தில் வேற்றுமையின்றி வசிக்கும் தன்மை வாய்ந்த பராசக்தி. எல்லாவற்றிலும் சைதன்யம் ஒன்று என்பது கருத்து.

(v) ஜீவராசிகளின் கர்மாவுக்குத் தக்கவாறு பஷைபாதமின்றிப் பலனை அளிக்கும் மூர்த்தியாக விளங்குபவள்.

(vi) பால்யம், யௌவனம், முதுமை என்ற விகாரங்கள் இன்றி, ஒரே நிலையான யௌவன ரூபத்தை உடையவள்.

समः सर्वेषु भूतेषु मङ्गलं लभते पराम् । “எல்லாப் பூத கணங்களையும் பிரஹ்மத்தின் இருப்பிடமாக எண்ணுபவன் என்னிடம் உயர்ந்த பக்தி பாவனையைப் பெறுகிறான்.

¹ अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषोऽन्तरात्मा सदा जनानां हृदये सन्निविष्टः । “எல்லாவற்றிலும் அந்தர்யாமியாய் இருக்கும் பரமாத்மா கட்டைவிரல் அளவுடன் எப்பொழுதும் ஜனங்களின் ஹ்ருதயத்தில் வளிக்கிறான்”.

ओं समाकृत्यै नमः ।

ஓம் ஸமாக்ருத்யை நமः

(234)

सर्वप्रपञ्चनिर्मात्री ।

ஸர்வப்ரபஞ்சநிர்மாத்ரி

235

பிரபஞ்சம் அனைத்தையும் உண்டாக்குபவள்.

விவரணம்:— தோன்றி மறைவது ஸம்ஸாரசக்கரம் எனப்படும். பிரபஞ்சம் எத்தனையோ தடவை தோன்றி மறைந்திருப்பதாலும், முதல்முதலாக எப்பொழுது தோன்றிற்று என்று சொல்லுவதற்கு இயலாமல் அநாதியாய், விளங்குவதாலும், விகாரமற்ற சைதன்யத்தைத் தனது ஆதாரமாகக் கொண்டிருப்பதாலும் பிரபஞ்சத்தை ‘ஸர்வம்’ என்று சொல்லலாம். இதைத் தோற்றுவிப்பது பராசக்தியே. ஆதலால் அவளைப் பிரபஞ்சத்தை உண்டாக்குபவள் என்று மந்திரம் கூறுகிறது.

ஆயினும் ‘உண்டாக்குகிறாள்’ என்பது உபசாரமாகச் சொல்லப்படும் வார்த்தையாகும். ஏனெனில் எப்படி ‘தேவதத்தன் சமைக்கிறாள்’ என்று சொல்லும்பொழுது உண்மையில் தேவதத்தன் சமைக்கவில்லையோ, அக்னியே சமைக்கிறதோ. அதைப்போல் பிரபஞ்சத்தில் நடக்கும் ஸம்பவங்கள் அனைத்தும் ஜீவனுல் நடைபெறுகிறது. ஜீவனுக்கு ஆதாரம் பராசக்தி. ஆகையால் உபசாரமாகப் பராசக்தி செய்கிறாள் என்று கூறப்படுகிறது.

ஜீவன் ஸூக்ஷ்மமான அவஸ்தையிலிருந்து ஸ்தூலமான வஸ்துக்களாக மாறுபாடு அடைவதை ஆங்கிலத்தில் ‘இவலூஷன்’ (Evolution) என்பார்கள். இதன் விவரணத்தை முன்னுரையில் 5-ஆம் பகுதியில் பார்க்கவும்.

‘பிரபஞ்சம்’ என்ற பதத்திற்கே ‘விஸ்தரிக்கப்பட்டது’ என்று பொருள். ஒன்று பற்பலவாக ஆகுதல்.

एकं बीजं बहुधा यः करोति । “ஒரு வித்திலிருந்து அநேக ரூபங்கள் தோன்றும்படி யார் செய்கிறாரோ”.

ओं सर्वप्रपञ्चनिर्मात्र्यै नमः ।

ஓம் ஸர்வப்ரபஞ்சநிர்மாத்திரைய நம:

(235)

समानाधिकवर्जिता ।

ஸமானாதிகவர்ஜிதா

236

(i) தனக்கு இணையாகவோ, உயர்வாகவோ வேறு ஒன்றும் இல்லாத தன்மை வாய்ந்தவள்.

விவரணம்:— ‘ஸமானம்’ என்றால் இணை. குலம், சீலம், ஜாதி, குணம் முதலியவற்றால் பராசக்திக்கு ஒப்பாக ஒன்றையும் கூறமுடியாது. இவ்வகைகளில் அவளுக்கு உயர்வாகவும் வேறு ஒன்றையும் கூறமுடியாது.

न तस्य प्रतिमास्ति । “பரமாத்மாவுக்கு இணை ஒன்றும் இல்லை”.

¹ विश्वाधिको रुद्रो महर्षिः । “மஹரிஷியாகிய ருத்ரன் அனைத்தையும்விட மிகுந்தவன்”.

सर्वाधिपत्यं कुरुते महात्मा । “பரமாத்மா அனைத்தையும் அடக்கியாள்பவன்”.

² एकमेवाद्वितीयम् “பரமாத்மா ஒன்றே. இரண்டல்ல.”

³ न त्वत्समोऽस्यभ्यधिकः कुतोऽन्यो लोकत्रये । “பரமாத்மன்! முவுலகிலும் உனக்கு இணையானது ஒன்றுயில்லை. மிகுந்தது உப்படிக்குக்கமுடியும்?”

(ii) பராசக்தியினால் கொண்டாடத்தக்க ஸமான வஸ்துவோ பூஜிக்கத்தக்க உயர்ந்த வஸ்துவோ ஒன்றும் கிடையாது.

குறிப்பு:— சிவாலயங்களில் ‘நாத’ ரூபமாய் இருக்கும் பரமேசுவரனை ‘பிந்து’ என்று கருதுவர். பராசக்தி இவரை நைவேத்ய, கர்ப்பூராராதனைகளினால் பூஜிப்பதாக சிவாகமங்களில் சொல்லப்படுகிறது. இது இந்த மந்திரத் திற்கு எதிர்மறையாக ஆகாது; ஏனெனில் பரமாத்மாவின் சக்தியே பராசக்தி என்பது முன்னுரையில் பகுதியில் விளக்கப்பட்டுள்ளது.

ओं समानाधिकवर्जितायै नमः ।

ஓம் ஸமானாதிகவர்ஜிதாயை நம:

(236)

सर्वोत्तुङ्गा सङ्गहीना सगुणा सकलेश्वदा ।

फकारिणी काव्यलोला कामेश्वरमनोहरा ॥ ४६ ॥

1. தைத்திர்யாரண்யகம் 10-28. 2. சாந்தோக்யம் 6-2-1.

3. கிதை 11-48.

ஸர்வோத்துங்கா ஸங்கஹீநா ஸகுண ஸகலேஷ்டதா ।
ககாரிணீ கால்யலோலா காமேஸ்வர மனோஹரா ॥

सर्वोत्तङ्गा ।

ஸர்வோத்துங்கா

237

(‘ஸர்வம்’ என்ற பிரபஞ்சத்திற்குக் காரணமாக இருப்பதால்) பிரபஞ்சத்தைவிட உயர்ந்தவள்.

விவரணம் :— காரணப்பொருள் காரியப்பொருள்களை விட உயர்ந்தது என்பதை உலகில் நாம் கண்டிருக்கிறோம். இந்த நியாயத்தால் ஸர்வபிரபஞ்ச காரணமான பராசக்தி உயர்ந்தவள்.

‘¹पादोऽस्य विश्वा भूतानि । त्रिपादस्यामृतं दिवि ।’ “பரமாத்மா தனது சக்தியில் கால் பாகத்தினால் எல்லாப் பூதராசிகளையும், மீதி முக்கால் பாகத்தினால் விண் அனைத்தையும் ஜீவிக்கும்படி செய்கிறார்.

ओं सर्वोत्तङ्गायै नमः ।

ஓம் ஸர்வோத்துங்காயை நம:

(237)

सङ्गहिना ।

ஸங்கஹீநா

238

ஒன்றிலும் பற்றில்லாதவள்.

விவரணம் :— பராசக்திக்கு அவயவங்கள் இல்லை. வேறொன்றை ஆசிரயிக்கக் காரணம் இல்லாதவள். குணவேற்றுமைகள் அற்றவள். நித்திய சுத்தஞானஸ்வரூபி இத்தன்மைகள் வாய்ந்திருப்பின் வேறொன்றில் பற்று எப்படி இருக்கக்கூடும்?

² असङ्गो न हि सज्जते । “பற்றற்று ஒன்றிலும் ஒட்டாது இருப்பவன் பரமாத்மா”.

न चास्य कश्चिज्जनिता न चाधिपः । “பரமாத்மாவை உண்டுபண்ணினவன் ஒருவனும் இல்லை. அவன் ஒருவனுக்கும் வசப்பட்டவன் அன்று”.

1. புருஷஸூக்தம் 2. பிருஹதாரண்யகம் 4-4-23.

ओं सङ्गहीनायै नमः ।

ஓம் ஸங்கஹீநாயை நம:

(238)

सगुणा ।

ஸகுண

239

(i) ஏற்றத்தாழ்வ இன்றி, உத்தமமான குணம் பொருந்தியவள்.

விவரணம்:— 'ஸமா: குண:' என்று பொருள்படுத்தி 'ஸமா:' என்பதற்கு 'ஒரே உத்தமத் தன்மை' என்று அர்த்தம் பண்ணி, இத்துடன் பொருந்திய 'ஸத்ய காமத்வம்', 'ஸத்யஸங்கல்பத்வம்' முதலிய குணங்களோடு கூடியவள் என்ற முற்கூறிய அர்த்தம் கிடைக்கிறது.

(ii) முறையே ஸத்வம், ரஜஸ் தமஸ் என்ற குணங்களோடு கூடிய விஷ்ணு. பிரஹ்மா, ருத்ரன் என்ற முகமூர்த்தி ஸ்வரூபமாயிருப்பதால் முக்குணங்களுடன் கூடியவள்.

ओं सगुणायै नमः ।

ஓம் ஸகுணாயை நம:

(239)

सकलेष्टदा ।

ஸகலேஷ்டதா

240

(i) இச்சிக்கப்படும் அனைத்தையும் தருபவள்.

விவரணம்:— பராசக்திக்கு ஸர்வக்ருத்வம், ஸர்வ சக்தத்வம் இரண்டும் இருப்பதால், நமது இச்சைகளை அறியும் சக்தியும், அவற்றை நிறைவேற்றும் சக்தியும் பொருந்தியிருக்கிறாள். பலர் ஒரே இச்சையைக் கொண்டாலும், ஒருவனோ பல இச்சைகளைக் கொண்டாலும் அனைத்தையும் பூர்த்தி செய்பவளாகப் பராசக்தி விளங்குகிறாள். ஆகையால் அனைவரும் அவளிடம் நம்பிக்கை வைத்து அவளை ஆராதிக்கின்றனர்.

(ii) எல்லா ஜீவர்களுக்கும், எல்லாவிதமான இச்சை இருந்தபோதிலும், அந்த அந்த ஜீவனின் ஊழ்வினைக்குத் தக்கவாறு பயனை அளிப்பவள்.

விவரணம் :— ஆசைக்கோர் அளவில்லை என்பர். ஆனால் அவனவன் ஊழ்வினைக்குத் தக்கவாறே அவனவன் பாக்கியத்தின் அளவும் இருக்கும். இந்த நியதி இல்லை யாகில், தர்மம் அழிந்துவிடும். பராசக்தி ஜகத்தைக் காப்பவளாதலால், கருணாவடிவமாக விளங்கினும், ஜீவராசிகளின் மனப்பான்மையை நன்கு உணர்ந்து, அதற்குத்தக்க அளவிலேயே பயனையும் அளிப்பாள் என்பது கருத்து.

(iii) எல்லோராலும் பூஜிக்கப்பெற்று அவர்களுக்கு பலனைத் தருபவள்.

விவரணம் :— யாக, யக்ஞங்களினாலோ, த்யானாதி ஆராதனைகளினாலோ, பிரஹ்மார்ப்பண பாவனையுடன் செய்யப்படும் பூஜையை உத்தமமாக அங்கீகரித்துக் கர்ம பந்தத்தை விலக்கி முக்தியை அளிப்பவளாயும், காமனையுடன் செய்யப்படும் கர்மாக்களுக்குப் புண்ய, பாப பலனை அளித்து ஜனனமரணாதி பந்தங்களுடன் இணைப்பவளாகவும் இருப்பவள்.

(iv) உடல், உடலிலுள்ள அவயவங்கள் இவ்விரண்டு வகைகளிலும் மிகவும் வேற்றுமைப்பட்ட ஜீவராசிகளுக்கு, தத்தம் அனுபவத்திற்கு ஏற்ற பலனை அளித்து எறும்பு முதல், பிரஹ்மா பரியந்தம் உள்ள இன்ப அநுபவங்களைத் தருபவள்.

ओं सकलेश्वर्यै नमः ।

ஓம் ஸகலேஷ்வரதாயை நம:

(240)

ककारिणी ।

ககாரிணி

241

காதி வித்யையில் மூன்றாம் பாகத்தில், இரண்டாவது வர்ணமாகிய 'ககாரம்'யாரை விளக்குவதாக இருக்கிறதோ அவள்.

ओं ककारिण्यै नमः ।

ஓம் ககாரிணயை நம:

(241)

काव्यलोला ।

காவ்யலோலா

242

(i) வால்மீகி, வேதவ்யாஸர் முதலியவர்களால் செய்யப்பட்ட காவ்யங்களில், நாநாவித வாக் விலாஸங்களாகவும், அர்த்தபாவனைகளாகவும் விளங்குபவள்.

விவரணம் :— ஸௌந்தர்யலஹரியில் கீழ்க்கண்ட சுலோகம் இருக்கிறது.

सावत्राभिर्वाचां शाशमाणाशलाभङ्गुचभिः

चाग्न्याद्याभिः त्वां सह जनानि साञ्जन्त्यात यः ।

स कर्ता काव्यानां भवांत महतां भाङ्गुचभिः

वचोभिर्वाग्देवोचदनकमलामोदमधुरैः ॥

“தாயே! சந்திரகாந்தமணிபோல் காந்தியுடன் விளங்கும், வாக் வையவத்தைக் கொடுக்கும் வசினி, காமேச்வரி, ஸர்வேச்வரி, கௌலினி, கீமாதினி, ஜயினி, அருணா, விமலா என்ற எட்டுத் தேவதைகளும் உனக்குப் பணிவிடை செய்துகொண்டிருக்கிறார்கள். இந்தக் கோலத்தில் உன்னைத் தியானிப்பவன் பங்கச்லேஷையுடன் கூடியதும், வாணியின் முடாரவிந்தத்தின் வாஸனைக்கு இணையான மதுரமாயும் உள்ள வாக்குகள் நிறைந்த மஹா காவ்யங்களைச் செய்யும் ஆற்றலை அடைகிறான்”.

பராசக்தி உபாஸனையினால் விளையும் நற்பயன்களில் முற்கூறியதும் ஒன்று.

(ii) கவிகளால் இயற்றப்பட்ட ஸ்துதிப் பாடல்களில் மிகுந்த ப்ரீதியை வைத்திருப்பவள்.

விவரணம் :— ஒருவனிடமிருந்து நற்பயனையடைய அவனுக்குப் ப்ரீதியை உண்டுபண்ணவேண்டும். பராசக்தி ஸ்தோத்ரங்களையும், பாடல்களையும் சொல்லுவதால் அவளுக்குப் ப்ரீதியுண்டாகும். அவளுடைய அநுக்ரஹத்தைப் பெறலாம்.

இளம் வயதிலேயே ஸ்துதிப்பாடல்களை அர்த்தத்துடன் கற்பதன் நன்மை இதனின்றி விளங்கும்.

ओं काव्यलोलायै नमः ।

ஓம் காவ்யலோலாயை நம;

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

(242)

காமேஸ்வரமனோஹரா ।

காமேச்வரமனோஹரா

243

காமேஸ்வரருடைய மனத்தை வசப்படுத்தியவள்.

விவரணம் :— இச்சாருபியாக விளங்கும் காமேச்வரரின் இச்சைகளை, க்ரியாருபினியாகவும், சக்திருபினியாகவும் இருக்கும் பராசக்தி, பாதிவ்ரத்ய மே ம ம் பா ட் டு ட ன் நிறைவேற்றிவைப்பதால், அவருடைய மனத்தையே வசப்படுத்தியவளாக விளங்குகிறாள்.

ओं कामेश्वरमनोहरायै नमः ।

ஓம் காமேச்வரமனோஹராயை நம: (243)

காமேஸ்வரபிராணாடி காமேஸ்வரவாசினி ।

காமேஸ்வராலிங்கிதாங்கீ காமேஸ்வரஸுகப்ரதா ॥ ௪௭ ॥

காமேஸ்வரப்ராணநாடி காமேஸ்வராத்ஸங்க வாஸிநி ।

காமேஸ்வராலிங்கிதாங்கீ காமேஸ்வரஸுகப்ரதா ॥

காமேஸ்வரபிராணாடி ।

காமேச்வரபிராணநாடி

244

காமேஸ்வரருடைய ஜீவநாடியாக இருப்பவள்.

விவரணம் :— ஸௌந்தர்யலஹரியில்

शिवशक्त्या युक्तो यदि भवति शक्तः प्रभवितुं
न चेदेवं देवो न खलु कुशलः स्पन्दितुमपि ।

என்று கூறப்பட்டிருக்கிறது. அதாவது “சக்தியுடன் கூடி இருப்பதாலேயே பரமேஸ்வரனால் சிருஷ்டியைச் செய்ய முடிகிறது. இப்படி இல்லையெனின் அவனால் அசையக்கூட முடியாது” என்பது. ஆகையால் பராசக்தியே காமேஸ்வரருடைய ஜீவநாடி. பிராணன் எப்படி ஜீவநாடியின் வழியாக ஸஞ்சரிக்கிறதோ, அதைப்போல் பராசக்தியின் உதவியால் சிருஷ்டிவிலாஸங்கள் உண்டாகின்றன. பிராணிகளின் உடல் அமைப்பைப் பார்த்தால், ஹ்ருதயம் என்பது மாம்ஸகண்டமாயும், தாமரை மொக்கின் வடிவமாயும், உள்ளே துவாரத்துடன் கூடியதாயும், எட்டுத்

தளங்களோடு கூடியதாயும், கட்டைவிரல் அளவுள்ள துவாரம் பொருந்திய கர்ணிகையை (pericarp of a lotus) மத்தியில் கொண்டதாகவும் காணப்படுகிறது. அந்தக் கர்ணிகையினுடைய கேஸரங்கள் 101 நாடிகளின் உற்பத்தி ஸ்தானங்கள். இந்தக் கேஸரங்கள் கர்ணிகையின் துவாரத்தில் ஸம்பந்தப்பட்ட 'புரீதத்' என்ற நாடியில் பொருந்தியுள்ளன. ஸுஷும்தை என்ற ஒரு நாடி மூலாதாரத்திலிருந்து புறப்பட்டுக் கபாலத்திலிருக்கும் பிரஹ்மரந்த்ரம்வரை போகிறது. அதில் மூலாதாரம், ஸ்வாதிஷ்டானம், மணிபூரகம், அனாஹதம், விசுத்தி, ஆக்ஞா என்ற ஆறு சக்கரங்கள் இருக்கின்றன. இவைகள் முறையே பிருதிவீ, ஜலம், அக்னி, வாயு, ஆகாசம், மனஸ் என்ற ஆறு தன்மாத்திரைகளின் தன்மையாய் விளங்கிக்கொண்டு அததற்கு உரிய தேவதைகளுக்கு இருப்பிடமாயும், பீஜாக்ஷரங்களுடனும், தளங்களுடனும் இருப்பதாக யோக சாஸ்திரங்களில் கூறப்படுகிறது. சிவசக்தியே இவ்வித தேவதா ரூபமாக விளங்குகிறாள். ஸூக்ஷ்மமான ஜீவன் ஸ்தூலமான தேஹத்தை எடுக்கும்பொழுது, முறையே ஆக்ஞையிலிருந்து மூலாதாரம் வரையிலுள்ள ஒவ்வொரு தன்மாத்திரையையும் வெளிப்படுத்திக் கொண்டு கடைசியில் பிருதிவீ என்ற ஸ்தூல வடிவை எடுத்துக் கொள்ளுகிறது. இத்துடன் ஸ்தூல வடிவம் பூர்த்தி அடைந்துவிடுவதால், பிருதிவீ தேவதை, குண்டலினீ என்ற பெயருடன், கீழ்நோக்கி, ஆவரண சக்தியாக இருந்துகொண்டு மூலாதாரத்தில் தாமரைத் தண்டில் இருக்கும் நூல்போல் இழைந்த ரூபத்துடன் இருக்கிறாள். அவளை எழுப்பி பிரஹ்மரந்த்ரம் கொண்டுசேர்ப்பதையே யோகாப்பியாஸம் என்பார்.

முற்கூறிய ஸுஷும்தாநாடி, முதுகெலும்புக்குள் உள்ள குழாய்போன்ற துவாரம் ஒன்றில் இருப்பதாகச் சொல்லப்படுகிறது. மூலாதாரம் முதுகெலும்பின்கீழ் நுனியில் இருக்கிறது. ஆக்ஞா புருவங்களின் நடுப்பாகத்திற்கு நேராக இருக்கிறது.

இந்த ஆறு சக்கரங்களுக்கும்மேல், பிரம்மரந்திரத்தை அடுத்து ஸஹஸ்ராரம் என்ற சக்கரம் இருக்கிறது. இதில் பரமாத்மா சுத்த சைதன்யமாக இருக்கிறார்.

குண்டலினியின் வலது பக்கத்தில் 'இடை' என்ற நாடி ஆக்ஞா சக்கரம்வரை செல்லுகிறது. அவளின் இடது பக்கத்தில் பிங்களையென்ற நாடி செல்லுகிறது. இவ்விரண்டும் ஆக்ஞையில் சந்திக்கின்றன.

'இடை' என்பது அந்தக்கரணத்திலிருந்து வெளியே போகும் நாடி. பிங்களையென்பது வெளியிலிருந்து அந்தக்கரணத்திற்கு உணர்ச்சிகளைக் கொண்டுபோகும் நாடி. விழித்துக்கொண்டிருக்கும்பொழுது, இவ்விரண்டு நாடிகளும் நேத்திரங்களில் தம்பதிகள்போல் தங்கள் நிலையை வைத்துக்கொண்டு விழித்துக்கொண்டிருக்கும் நிலையை (ஜாக் கிரதவஸ்தை) உண்டுபண்ணுகின்றன. ஸ்வப்னத்தில் மனத்தில் தங்கள் நிலையை வைத்துக்கொண்டும் நித்திரையில் அஞ்ஞானம் (ஒன்றையும் அறியாதிருத்தல்) என்பதைச் சார்ந்தும் இருக்கின்றன. இதை அநுபவிக்கும் ஜீவன் விழிப்பில், ஸ்தூல சரீரத்தை அபிமானமாகக் கொண்டு 'விசுவன்' என்று சொல்லப்படுகிறான். அதைப் போல், ஸ்வப்னத்தில் ஸூக்ஷ்ம சரீரத்தையும் நித்திரையில் காரண சரீரத்தையும் அபிமானத்துடன் அநுபவித்து, 'தைஜஸன்', 'பிராக்ஞன்' என்ற பெயர்களுடன் விளங்குகிறான்.

தூங்கும்பொழுது காரண சரீரத்தில் லயமடைந்திருந்த இந்திரியங்கள், பிராரப்த கர்மாக்களை ஜீவன் அநுபவிப்பதற்காக, புரீதத், நாடிகளின் வழியாகத் தத்தம் கோளங்களாகிய செவி, கண் முதலிய புலன்களுக்குத் தூக்கம் கலைந்ததும், சென்றுவிடுகின்றன. விழிப்பு என்பது முடிந்ததும், அரசன் எப்படித் தனது வேலைகளையும், லீலைகளையும் முடித்துக்கொண்டு அந்தப்புரம் சென்று துயிலுவானோ அதைப்போல் ஜீவனானவன் இந்திரியங்களுடன் நாடியின் வழியாக 'புரீதத்' சென்று ஹ்ருதயமென்ற உபாதி

யுடன் கூடிய பரமாத்மாவில் லயமடைகிறான். அப்பொழுது தூங்குவதாகச் சொல்லப்படுகிறான். ஆனால் பரமாத்மாவிடம் லயமானது அஞ்ஞானத்தினால் அவனுக்கு விளங்குவதில்லை. நித்திரையில் விவக சரீரம் காரண சரீரத்தில் மறைந்துவிடுகிறது. பிராணவாயுக்கள், 'ஆயுள்' என்ற ரூபமாக இருந்துகொண்டு சரீரத்தைக் காப்பாற்றுகின்றன. 'அதைப்போல் விழிப்பு, ஸ்வப்னம் என்ற இரண்டு அவஸ்தைகளிலும் பிராரப்த அநுபவத்திற்கு அவசியமான பிராணரக்ஷணம் என்பது, நித்திரையில் அஞ்ஞான ஸம்பந்தமுற்ற சைதன்யத்தினாலேயே உண்டாகிறது. அதாவது விழிப்பு, ஸ்வப்னம், நித்திரை என்ற மூன்று அவஸ்தைகளிலும் சைதன்யம் என்ற ஒரே ஆத்மசக்தியைச் சார்ந்தே அநுபவங்கள் உண்டாகின்றன. இந்தச் சைதன்யத்தின் 'ஸத்' என்ற லக்ஷணத்தினாலேயே நாடி யனுகூற்ப பிராணன் தமதுள் செல்லும்படியான தன்மை உண்டாகிறது. ஆகையால் 'பிராணநாடி' என்ற பதம் உண்மையில் சைதன்யமாகிய பரமாத்மாவையே குறிக்கிறது. இந்த மந்திரத்தில் 'காமேசுவரருடைய பிராணநாடி' என்பதால் 'காமேசுவரருடைய அதிஷ்டான சைதன்யம்' என்ற திரண்ட பொருள் விளைகிறது.

¹ न प्राणेन नापानेन मर्त्यो जीवति कश्चन ।

इतरेण तु जीवन्ति यस्मिन्नेतावुपाश्रितौ ॥

“பிராணவாயு, அபானவாயு முதலிய பஞ்சப்பிராணன்களினால் ஒருக்காலும் பிராணிகள் ஜீவிக்கவல்லவை. இவைகளுக்கு அன்னியமாகவும், இவைகளுக்கு ஆதாரமாகவும் யாதொன்று இருக்கிறதோ அதனாலேயேதான் பிராணிகள் ஜீவிக்கின்றன”

மேலும் 'ஜீவ' என்ற தாதுவக்கு 'பிராணனைத் தரித்தல்' எனபது அர்த்தம். இதனின்றும் பிராணனை மற்ருன்று தரித்துக்கொண்டிருக்கின்றது என்பது விளங்குகிறது. அதையே 'சைதன்யம்', பரமாத்மா' என்கிறோம்.

ओं कामेश्वरप्राणनाथ्यै नमः ।

ஓம் காமேசுவரப்ராணநாட்யை நம: (244)

कामेशोत्सङ्गवासिनी ।

காமேசோத்ஸங்கவாஸிநீ 245

காமேசுவரருடைய இடது தொடையில் வசிப்பவள்,

(ரீடுவது மந்திரத்தின் விவரணத்தைப் பார்க்கவும்.)

ओं कामेशोत्सङ्गवासिन्यै नमः ।

ஓம் காமேசோத்ஸங்கவாஸிந்யை நம: (246)

कामेश्वरालिङ्गिताङ्गी ।

காமேசுவராலிங்கிதாங்கி 248

காமேசுவரரால் ஆலிங்கனம் பண்ணப்பட்ட அங்கத்தை உடையவள்.

ओं कामेश्वरालिङ्गिताङ्ग्यै नमः ।

ஓம் காமேசுவராலிங்கிதாங்க்யை நம: (248)

कामेश्वरसुखप्रदा ।

காமேசுவரஸுகப்ரதா 247

(i) காமேசுவரருக்குச் சுகத்தை அளிப்பவள்.

(ii) தன் பக்தர்களுக்குக் காமேசுவர அபேத ஞானத்தைக் கொடுத்து, தாங்களே ஸச்சிதானந்த ஆத்ம ரூபம் என்று ஸாக்ஷாத்காரம் பண்ணும் படி அருளி, நித்தியானந்த ஸுகத்தைக் கொடுப்பவள்.

ओं कामेश्वरसुखप्रदायै नमः ।

ஓம் காமேசுவரஸுகப்ரதாயை நம: (247)

कामेश्वरप्रणयिनी कामेश्वरविलासिनी ।

காமேசுவரப்ரணயிநி காமேசுவரவிலாஸிநி ।

காமேசுவரப்ரணயிநி காமேசுவரவிலாஸிநி ।

காமேசுவர தபஸ்ஸித்தி: காமேசுவரமந: ப்ரியா ॥

कामेश्वरप्रणयिनी ।

காமேசுவர்ப்ரணயிநி 248

காமேசுவரருடைய ப்ரீதிக்கு விஷயமாயிருப்பவள்; அதாவது யாரைக் காமேசுவரர் ப்ரீதியுடன் பாவிக்கிறாரோ, அவள்.

விவரணம் :— பரமேசுவரன் ஆத்மாராமன். தனது நித்யானந்த ரூபத்திலேயே மகிழ்ந்திருப்பவன். பராசக்தியே பரமேசுவரனுடைய ஆக்மரூபமாய் இருக்கிறாளாதலால், அவளிடம் பரமேசுவரன் மகிழ்ந்திருக்கிறான் என்பது கருத்து.

ओं कामेश्वरप्रणयिन्ये नमः ।

ஓம் காமேசுவரப்ரணயிந்யை நம: (248)

காமேசுவரவிலாசிநி ।

காமேசுவரவிலாசிநி 249

காமேசுவரருடைய மாயா சக்தி விலாஸமாக விளங்குபவள்.

குறிப்பு :— முன்னுரையில் இந்தக் கருத்து விளக்கப் பட்டிருக்கிறது.

ओं कामेश्वरविलासिन्ये नमः ।

ஓம் காமேசுவரவிலாசிந்யை நம: (249)

காமேசுவரதபஸ்தி: ।

காமேசுவரதபஸ்தி: 250

காமேசுவரர் ஜகத்தை விருஷ்டிக்க வேண்டுமென்று செய்த தவத்திற்கு ஸாதனமாயிருந்து தவத்தை நிறைவேற்றுவவள்.

விவரணம் :— பிரச்னோபநிஷத்தில் “வைசித்ரியமான இந்த ஸ்ருஷ்டி எப்படி உண்டாயிற்று” என்ற கேள்விக்கு பிப்பலாதர் பதில் அளிப்பது, “प्रजाकामो वै प्रजापतिः स तपोऽतप्यत स तपस्तप्त्वा स मिथुनमुत्पादयते रयिं च प्राणं च” (१-५) (பிரஜாபதியானவர் பிரஜைகளை உண்டுபண்ண வேண்டுமென்ற கிறுப்பங்கொண்டவராய்த் தவம் புரிந்தார். தவம் புரிந்து பிராணன், ரயி என்ற இரண்டை உண்டு பண்ணினார்) என்பது. பிராணன், ரயி என்பன பேத

நுபங்களாக விளங்கும் புருஷன், ஸ்திரீ என்ற இரண்டுமாவன. இந்தப் பேதநுபங்களை உண்டுபண்ணப் பராசக்தி, பரமாத்மாவின் சக்திநுபமாய் நின்று அவர் தவத்துக்குப் பயனை அளித்தாள் என்று கருத்து.

ओं कामेश्वरतपास्सुखं नमः ।

ஓம் காமேச்வர தபஸ்ஸுக்தய நம: (250)

காமேச்வரமன:ப்ரியா ।

காமேச்வரமந:ப்ரியா

251

அனவற்ற பிரியத்தைக் காமேச்வரர் யாரிடம் வைத்திருக்கிறாரோ அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம்:— ‘மன:’ என்ற பதத்தை ஏன் உபயோகிக்கவேண்டுமென்றால், இங்கே குறிப்பிட்டிருக்கும் பிரியம் காரணமற்ற பிரியமன்று. விவேசன சக்தியுள்ள மனத்தினால் தீர்மானிக்கப்பட்ட பிரியம் என்று கருத்து. ஆதலால் என்றும் அழியாத பிரியமாகும்.

விவேககுடாமணியில் (சு. 96) ‘அந்தக்கரண’த்தின் விருத்திகள் நான்கு என்றும், அவை தத்தம் வேலைகளைச் சார்ந்து பெயர்பெற்றிருக்கின்றனவென்றும் சொல்லப் பட்டிருக்கிறது. அவை முறையே (1) மனம், (2) புத்தி, (3) அஹங்காரம், (4) சித்தம் என்பன. இவற்றில் ‘மனஸ்து சङ्कल्पाविकल्पनादिभि:’ ஸங்கல்பவிகல்பங்களைச் (விவேசன பூர்வம்) செய்வதால் மனம் என்ற பெயர் வந்தது.

ओं कामेश्वरमन:प्रियायै नमः ।

ஓம் காமேச்வரமந:ப்ரியாயை நம: (251)

காமேச்வரபிராணநாதா காமேச்வரவிமோஹினி ।

காமேச்வரப்ராணநாதா காமேச்வரவிமோஹினி ॥ ४९ ॥

காமேச்வரப்ராணநாதா காமேச்வர விமோஹினி ।

காமேச்வரப்ராணநாதா காமேச்வர க்ருஹேச்வரி ॥

காமேச்வரபிராணநாதா ।

காமேச்வரப்ராணநாதா

252

(i) காமேசுவரருடைய பிராணனாகிய ஹீரண்ய கர்ப்பத்தை ரக்ஷிப்பவள்.

விவரணம்:— அண்டங்கள் அனைத்தும் முதலில் 'ஹீரண்யகர்ப்ப' வடிவமாக இருந்தன. இதுவே பரமேசுவரனுடைய பிராணசக்தியின் முதலில் தோன்றிய உருவம். பராசக்தி, தாய் குழந்தையைக் காப்பதுபோல் இதைக் காத்து அண்டங்கள் உண்டாகும்படி செய்தனள். பாமாத்மாவையும், பராசக்தியையும் ஜகத்கின் பிதா, மாதாவாகக் கருதி அடைக்கப்படும் மந்திரம் இது.

(ii) (ஸ்தூலமாக) காமேசுவரருடைய பத்தினியென்றும் பொருள்படுத்தலாம்.

ॐ காமேஸ்வரபிராணநாதாயை நம: ।

ஓம் காமேஸ்வரப்ராணநாதாயை நம: (252)

காமேஸ்வரிமோஹிநி ।

காமேஸ்வரிமோஹிநி

253

காமேசுவரருக்கு வியாமோஹத்தை உண்டுபண்ணுகிறவள்.

விவரணம் 1:— இல்லாததை இருப்பதாகக் கருதுவது மோஹம் எனப்படும். உண்மையில், பரமாத்மாவும் பராசக்தியும் ஒன்றேயாயினும், தன்னை வேறாக இருப்பது போல் காட்டி நாங்கள் பதி, பத்தினியென்ற இருவர்கள் என்று எண்ணும்படி வியாமோஹத்தைப் பரமாத்மாவிடப் பராசக்தி உண்டுபண்ணுகிறாள் என்பது ஓர் அர்த்தம்.

விவரணம் 2:— மற்றது; ஒரு விஷயத்திலேயே மனம் ஆழ்ந்து சென்றுவிட்டால் அப்பொழுது அவனுக்கு வேறு ஒன்றும் தோன்றாமலிருப்பதை உலகில் பார்க்கிறோம். பரமேசுவரன் தன் ஸ்வரூபமாயிருக்கும் பராசக்தியின் ஆனந்தத்தை நேரில் அறிந்து அதிலேயே ஆழ்ந்து வேறு ஒன்றும் தெரியாமல் தூண்போல் சலனமற்ற தன்மையில் இருக்கிறார். வேறொன்றும் தெரியவில்லை என்ற காரணத்தால் இதை வியாமோஹம் என்று உபசாரமாக கூறப்படு

கிறது. அந்தப்புரத்திலிருக்கும் அரசனுக்கு வெளி வீஷயங்கள் ஒன்றும் தெரியாமலிருப்பதால் பெண்ணால் மயக்கம் அடைந்தவன் என்று கூறுவதுபோல் பரமேஸ்வரனுக்கு ஸ்வஸ்வரூபானந்தத்தைக் காட்டி வேறொன்றும் தெரியவொட்டாதபடி செய்வதால் பராசக்தி பரமேசுவரனை மயக்குகிறாள் என்று உபசாரமாகக் கூறப்படுகிறது.

ओं कामेश्वरविमोहिन्यै नमः ।

ஓம் காமேச்வரவிமோஹிந்யை நம: (253)

காமேஸ்வரஹ்வித்யா ।

காமேச்வரஹ்மவித்யா

254

மஹாவாக்கியங்களின் கருத்தை ஸாக்ஷாத்காரம் பண்ணுவதற்கு வழியைக்காட்டும் வித்யைக்குப் பிரஹ்ம வித்யை என்று பெயர். மஹாவாக்கியங்கள் யாவை விளக்குகின்றனவோ, அவரே காமேசுவரர். அவரை ஸாக்ஷாத்காரம்செய்ய வழியாக இருக்கும் பிரஹ்மவித்யை பராசக்தியேயாவள்.

ओं कामेश्वरहृदयै नमः ।

ஓம் காமேச்வரஹ்மவித்யையை நம: (254)

காமேஸ்வரஹ்ரீ ।

காமேச்வரஹ்ரீ

255

(i) பரமாத்ம தத்வஞானத்திற்கு ஈசுவரியாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:—கிரஹிக்கப்படுவதால், 'க்ரஹ:' என்ற பதத்திற்கே ஞானம் என்ற அர்த்தம் பொருந்தும். यद् ज्ञात्वा सर्वमिदं ज्ञातं भवति तद्विजिज्ञासस्य तद्वद्भवेति । என்பது சுருதி. "எதை அறிந்தால் அனைத்தும் அறியப்பட்டதாக ஆகுமோ அதுவே பிரஹ்மம்". ஆகையால் 'காமேசுவரர் அல்லது பரமாத்மாவைப்பற்றிய ஞானம் ஸம்பூர்ண ஞானம்' அல்லது ஸர்வக்ருத்வம். இதை அடையத் தூண்டுபவ ளாகவும், இந்த ஞானத்தைக் கொடுக்கும் சக்திவாய்ந்த ளாகவும் பராசக்தி விளங்குகிறாள்.

203

லலிதாத்ரிசுதீ

(ii) காமேசுவரரை எந்தக் கிருஹினி (இல்லாள், மனைவி) அபிபதியாகப் பெற்றிருக்கிறாளோ அவள்.

விவரணம்:— லௌகிக ரீதியாகக் காமேசுவரரும், காமேசுவரியும் பதிபத்தினிகளாகக் கருதப்படுகிறார்கள்.

ओं कामेश्वरगृहेष्वयं नमः ।

ஓம் காமேச்வரக்ருஹேச்வரைய நம: (255)

காமேஸ்வராஹாதகரி காமேஸ்வரமஹேஸ்வரி ।

कामेश्वरी कामकोटिनिलया काङ्क्षितार्थदा ॥ ५० ॥

காமேச்வராஹ்லாதகரி காமேச்வர மஹேச்வரி ।

காமேச்வரி காமமகோடி நிலயா காங்ஷிதார்த்ததா ॥

காமேஸ்வராஹாதகரி ।

காமேச்வராஹ்லாதகரி

256

காமேச்வரருடைய நித்யதிருப்தத்வம் என்ற தன்மையாக விளங்கிக்கொண்டு, அவரை நித்யதிருப்தராக ஆக்குபவள்.

விவரணம்:— காமேச்வரர் அவாப்த ஸமஸ்தகாமர்; எல்லாவற்றையும் தன்வசம் ஆக்கியுள்ளவர். ஆகையால் நித்யதிருப்தர். திருப்தியிலிருந்து உண்டாகும் ஸுகத்திற்கு ஆஹ்லாதம் என்று பெயர். இந்த ஆஹ்லாதம் என்பது சக்தியின் ஒரு வகை விலாஸமாகையாலும், ஸாக்த்தியே ஸர்வசக்தியாய் விளங்குவதாலும், ஸாக்த்தியே இவ்வித ஆஹ்லாதத்தை உண்டுபண்ணுபவளாக இந்த மந்திரத்தில் சொல்லப்பட்டது.

ओं कामेश्वराहादकयं नमः ।

ஓம் காமேச்வராஹ்லாதகரியை நம: (256)

காமேஸ்வரமஹேஸ்வரி ।

காமேச்வரமஹேச்வரி

257

காமேசுவரருடைய மஹதைச்வரியம் யாருடையதோ, அல்லது யாரிடமிருந்து உண்டாகிறதோ அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம் :— மிகவும் பெரியதாயுள்ள ஐச்வர்யங்களுடன் கூடியிருப்பவன் மஹேச்வரீ. **மஹாந்ரமுவு** **புருஷ:** “பரமாத்மா மஹானாயும், பிரபுவாயும் இருக்கிறான்” என்பது சூருதி. பராசக்தியே காமேச்வரருடைய மஹத்வம், பிரபுத்வம் என்ற ரூபங்களோடு விளங்குகிறான். ஆகையினாலேயே பராசக்தி ‘பகவதி’யென்று சொல்லப்படுகிறான்.

ऐश्वर्यस्य समग्रस्य वीर्यस्य यशसः श्रियः ।

ज्ञानवैराग्ययोश्चैव षण्णां भग इतीरणा ॥

“ஸம்பூர்ணமான ஐச்வரியம், வீர்யம், யசஸ், ஸ்ரீ, ஞானம், வைராக்கியம் என்ற ஆறும் ‘பகம்’ (பகம்) என்று சொல்லப்படுவன”

“तमीश्वराणाम् परमं महेश्वरम्”

“ஈசுவராதிகளுக்குள் சிதேரட்டரானவர் மஹேச்வரர்” என்பது சூருதி.

ओं कामेश्वरमहेश्वर्यै नमः ।

ஓம் காமேச்வரமஹேஸ்வரீயை நம: (257)

காமேஸ்வரீ ।

காமேஸ்வரீ

258

மன்மதன் உபாஸித்த ‘காதிவித்யா’ ரூபமாக விளங்குபவள்.

सरोऽपि त्वां नत्वा रतिनयनलेखेन वपुषा

मुनीनामप्यन्तः प्रभवति हि मोहाय महताम् ॥

“மன்மதன் உன்னை (பராசக்தியை) உபாஸித்து ரதி தேவியின் கண்களைக் கவரும் தனது ஸுந்தர சரீரத்தினால் மஹாமுனிவர்களின் சித்தத்திலுங்கூடக் காம வேதனையை உண்டுபண்ணும் சக்தியை அடைந்தான்” என்று ஸௌந்தர்யலஹரியில் பகவத்பாதாள் கூறுகிறார்.

ओं कामेश्वर्यै नमः ।

ஓம் காமேஸ்வரீயை நம:

(258)

காமகோடிலயா ।

காமகோடிநிலயா

259

ஸ்ரீ சக்கரத்தை உறைவிடமாகக்கொண்டவள்.

விவரணம் :— 96 சக்தி பீடங்கள் இருக்கின்றனவாம். அவற்றில் ‘காமகோடி’ என்பது ஒன்று. அதுவே ‘ஸ்ரீ சக்கரம்’ என்று சொல்லப்படும். பராசக்தி ஸ்ரீசக்கரத்தில் வசிக்கிறாள் என்பது கருத்து. எப்படி ஒரு பிரபு தனக்குப் பற்பல கிருஹங்கள் இருந்தாலும், அவற்றினுள் சிறந்த கிருஹத்திலேயே மிகுந்த பிரியத்துடன் வசிப்பானோ, அதைப்போல் பராசக்திக்கு ஸ்ரீசக்கரமே மிகவும் சிறந்த வாஸஸ்தலமாகும். ஸ்ரீசக்கரத்தின் விவரணத்தை முன்னுரையிலும் பலசுருதியிலும் பார்க்கவும்.

ओं कामकोटिलयायै नमः ।

ஓம் காமகோடிநிலயாயை நம:

(259)

कांक्षितार्थदा ।

காங்க்ஷிதார்த்ததா

260

பக்தர்களின் விருப்பங்களை நிறைவேற்றுவவள்.

விவரணம் :— சிறிதளவு அடையப்பட்டதோர் நன்மையைப் பெரிய அளவில் அடையவேண்டுமென்ற விருப்பம் ‘காங்க்ஷை’ எனப்படும். ஒருவர் பராசக்தியின் அருள் கிடைக்கவேண்டுமென்ற விருப்பங்கொண்டு அவளை உபாஸிப்பானாகில், அவள் தானாகவே அவனுக்குப் புருஷார்த்தங்கள் அனைத்தையும் பயக்கிறாள் என்பது பொருள்.

நமக்கு நன்மை எதுவென்று நமக்கே தெரியாது. நாம் நன்மையாயிருக்குமென்று கருதும் பொருள் ஒருக்கால் தீயதாகவும் முடியலாம். ஆகையால், நாம் ஒன்றையும் குறிப்பிடாமல், பராசக்தியின் கருணை வேண்டுமென்று உபாஸித்தால், அவள், தாய் சேயின் நலனை அறிவதுபோல் நமது நன்மை இன்னது என்பதை அறிந்து அதைத் தானாகவே தருவாள்.

ओं कांक्षितार्थदाये नमः ।

ஓம் காங்ஷிதார்த்ததாயை நம: (260)

लकारिणी लब्धरूपा लब्धधीलब्धवांछिता ।

लब्धपापमनोदूरा लब्धाहङ्कारदुर्गमा ॥ ५१ ॥

லகாரிணீ லப்த ரூபா லப்ததீர் லப்த வாஞ்சிதா ।

லப்தபாப மனோதூரா லப்தாஹங்கார துர்கமா ॥

लकारिणी ।

லகாரிணீ

261

காதி வித்யையில் மூன்றாவது கண்டத்தில் மூன்றாவது வர்ணமாயிருக்கும் 'லகாரம்' யாரை விளக்குகிறதோ அந்தப் பராசக்தி.

ओं लकारिण्यै नमः ।

ஓம் லகாரிண்யை நம: (261)

लब्धरूपा ।

லப்தரூபா

262

(i) ஸகுணத்தின் தடஸ்த லக்ஷணமும், நிர்குணத்தின் ஸ்வரூப லக்ஷணமும் பொருந்தியவள்.

விவரணம்:— எதனால் ஒன்று (ரூப்யதே) அறியப்படுகிறதோ, அது அதன் ரூபம், அதாவது லக்ஷணம். அந்த லக்ஷணத்துடன் கூடியதாக அதைச் சொல்லுகிறோம். பராசக்தி ஸச்சிதானந்த ஸ்வரூப லக்ஷணத்தினாலும், ஜகத் தாகிய தடஸ்த லக்ஷணத்தினாலும் அறியப்படுகிறாள். ஆதலால் அந்த லக்ஷணங்களுடன் கூடியிருக்கிறாள். 'ஸ்வரூப' 'தடஸ்த' லக்ஷணங்களின் விவரணத்தை 24-ஆம் மந்திரம் 4-ஆம் அர்த்தத்தில் பார்க்கவும்.

(ii) நாமரூபங்களை உடையவள்.

விவரணம்:— ரூப்யதே, அறியப்படுவது எதுவோ அது ரூபம் என்பதால், 'ரூபம்' என்பதற்கு 'அர்த்தம்' என்ற பொருள் கிடைக்கிறது. உபலக்ஷணமாக 'நாமாக்களும்'

‘ரூபம்’ என்ற பதத்தினால் குறிக்கப்படுகின்றன. பராசக்தி ‘நாமரூபங்கள்’ அற்றவளேனும், மாயாவிலாஸத்தினால், அவைகளுடன் கூடியிருப்பதாகத் தோன்றுகிறது. இந்தத் தோற்றத்தினாலேயே, ஸ்துதிப் பாடல்களும், நாமாவளிகளும் வழங்கத்தில் இருக்கின்றன. பராசக்தி மாயாவிலாஸத்தினால், சப்தத்தையும் அர்த்தத்தையும் உண்டு பண்ணி பிறகு அவைகளை ஸ்பஷ்டமாக, ஸ்தூலமாக ஆக்கினாள்.

ओं लक्ष्म्यायै नमः ।

ஓம் லப்தரூபாயை நம:

(202)

ஸப்தி:

ஸப்தி:

203

(1) ‘புத்தி’ என்ற அந்தக்கரண விருத்திக்கு அறிஷ்டானமாக இருப்பதனால் அந்த விருத்தியுடன் கூடியவள்.

விவரணம்:— ‘விவேககுடாமணி’ யில் அந்தக் கரணத்திற்கு நான்கு வகை விருத்திகள் (functions) உண்டென்றும், அந்த அந்த விருத்தியை ஒட்டி அதற்குப் பெயர் விளங்குகிறதென்றும் கூறப்பட்டிருக்கிறது. (சு. 96) இந்நான்கும் முறையே மனம், புத்தி, அஹங்காரம், சித்தம், எனப்படுவன. மனம் ஸங்கல்ப விகல்பங்களை ஆராயும் சக்தி வாய்ந்தது. புத்தி ஒரு செயலையோ, ஒரு விஷயத்தின் தத்வத்தையோ நிச்சயிக்கும் சக்தி வாய்ந்தது. அகங்காரமென்பது சரீர, இந்திரியாதிகளில் அபிமானம் வைத்து, தன்னைப் பிறிதிவிருந்து தனித்ததாக உணரும். தன்மை வாய்ந்தது. சித்தம் புலன்களினால் உணரும் விஷயங்களில் எது எது தனக்கு உபயோகமோ, எது எதில் தனக்கு ருசியிருக்கிறதோ அதை மட்டும் ஞாபகத்தில் ஊன்றிவைத்துக் கொள்ளும் சக்தி வாய்ந்தது.

முற்கூறிய நான்கு விருத்திகளுக்கும், பரமாத்மையைச் சைதன்யம் அறிஷ்டானமாக இல்லாவிட்டால், அவைகள் உண்டாகவேமாட்டா. ஏனென்றால் அவற்றின் ஸ்வயமான்

இயல்பு ஐ ட த் வ ம். விருத்தி மேம்பட்ட சைதன்யமே னு ர ன ம். சைதன்யத்துடன் கூடிய அந்தக்கரணத்தின் விகாரங்களே விருத்திகளாவன. பராசக்தியின் ஸ்வரூப சைதன்யமே அந்தக்கரணத்திற்கு அடிப்படையாக இருந்து கொண்டு, விருத்திகளாகவும், அவற்றின் பலன்களாகவும் பிரகாசிக்கிறது. 'தத்வமஸி' முதலிய மஹாவாக்கியங்களின் விசாரணைக்குர், அஞ்ஞானத்தை ஆகற்றி பரமாத்ம தத்வத்தை அறிவதற்கும், அந்தக்கரண விருத்திகளே உபயோகப்படுகின்றன. பராசக்தியின் சைதன்யம் இவற்றின் அடிப்படையாக இல்லாவிடின், மஹாவாக்கிய விசாரணைகளைச் செய்யவும் முடியாது. அவை பயனற்றதாகவும் ஆகிவிடும். ஆகவே புத்தியின்ற அந்தக்கரண விருத்திக்கு அதிஷ்டானமாகப் பராசக்தி இருப்பதால், அத்துடன் கூடியிருப்பதாகப் பராசக்தி இந்த மந்திரத்தினால் கூறப்படுகிறார்.

(ii) ஸர்வக்ருத்வம் முதலிய சக்திகள் யாரிடம் விளங்குகின்றனவோ அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம்:— 'ஓ' என்ற பதத்திற்கு ஸர்வக்ருத்வம் என்று அர்த்தம் பண்ணுவதால் இரண்டாவது அர்த்தம் கிடைக்கிறது.

ओं लब्धिये नमः ।

ஓம் லப்ததியே நம:

(263)

लब्धवाञ्छिता ।

லப்தவாஞ்சிதா

264

விரும்பப்படும் அனைத்தையும் முன்னமேயே அடைந்துள்ளவள். आसकामा "ஆப்தகாமா" என்று பொருள்.

ओं लब्धवाञ्छितायै नमः ।

ஓம் லப்தவாஞ்சிதாயை நம:

(264)

लब्धपापमनोदूरा ।

லப்தபாபமனோதூரா

265

பாபபுத்தியுடன் கூடினவர்களால், அறியமுடியாதவள்.

விவரணம் :— வர்ணாசிரம தர்மங்களை ஈசுவரார்ப்பண புத்தியுடன் செய்துவந்தால் சித்தசுத்தி உண்டாகி மனதில் உள்ள கல்மஷங்கள் அகன்றுவிடும். இவ்விதம் தெளிவுற்ற மனப்பான்மையை அடைந்தவர்களால் பராசக்தி எளிதில் அடையப்படுகிறாள். ஆனால் இதற்கு விபரீதமாய் நடப்பவர்களுக்குப் பாப வாஸனைகள் உண்டாகின்றன. அதன் பயனும்ப் பராசக்தி அடையப்படாதவளாக ஆகிறாள்.

ओं लघ्वापमनोदूरायै नमः ।

ஓம் லப்தபாபமனோதூராயை நம: (265)

लघाहङ्कारदुर्गमा ।

லப்தாஹங்காரதுர்கமா

266

‘நான்’, ‘எனது’ என்ற அபிமானத்துடன் கூடியவர்களால் அறியப்படாமலும், அடையப்படாமலும் இருப்பவள்.

விவரணம் :— அஹந்தை, மமதை என்பன ஆஸுரஸ்வபாவங்களாகும். ரஜோகுணம், தமோகுணம் என்பவற்றின் அடையாளங்கள். இக்குணங்கள் பொருந்தியவர்கள் எவ்வளவு முயன்றாலும், அவர்களால் பராசக்தியை நன்கு அறியமுடியாது. ஸத்வகுணம் ஒருவனிடத்தில் இல்லாவிட்டால், மனதிற்கு சாந்தி இருக்காது. மனம் ஒருநிலையிலும் நிற்காது. ராஜஸ குணத்தின் பயனாகிய விசேஷபமும், தமோ குணத்தின் பயனாகிய ஆவரணமும் உண்டாகி அக்ஞானம் மேலோங்கி, நித்திரை, சோம்பல் என்பவைகளுக்கு ஆளாகி, முக்தி மார்க்கத்தை விளக்கும் ஆசாரியன், வேதங்கள் என்பவற்றில் சிரத்தை குறைந்து, அர்த்த லாபத்தில் மனதும் சென்று, லாப நஷ்டங்களினால் இன்பதுன்பங்களை அநுபவித்துக்கொண்டிருக்கும் அஸுரபிரகிருதிகளின் மனத்தில் பராசக்தி உதயமாகமாட்டாள். அவர்கள் ஸம்ஸாரக் கடலிலேயே உழன்றுகொண்டு இருப்பார்கள். ஆகையால் ‘நான்’, ‘எனது’ என்ற அபிமானங்களைக் கூடியவரை அகற்ற ஒவ்வொருவரும் முயலவேண்டும் என்பதுகூடும்.

ஸௌந்தர்யலஹரியில் (சு. 21) *सुदितमलमायेन मनसा महान्तः पश्यन्तो दधति परमाह्लादलहरीम्*” என்று சொல்லப் படுகிறது. அதாவது, “அஹந்தை, மமதை என்ற அக்ஞானமும், காமமும் அகன்ற மனத்துடன் விளங்கும் மஹான்கள் (பராசக்தியை) அறிந்ததன் பயனாக மிகுந்த ஆனந்த வெள்ளத்தை அநுபவிக்கிறார்கள்”.

ओं लब्धाहङ्कारदुर्गमायै नमः ।

ஓம் லப்தாஹங்காரதுர்கமாயை நம: (266)

लब्धशक्तिर्लब्धदेहा लब्धैश्वर्यसमुन्नतिः ।

लब्धवृद्धिर्लब्धलीला लब्धयौवनशालिनी ॥ ५२ ॥

லப்த ஸக்திர் லப்த தேஹா லப்தைச்வர்ய ஸமுந்நதி: ।

லப்த வ்ருத்திர் லப்த லீலா லப்தயிளவந ஸாலிநீ ॥

लब्धशक्तिः ।

லப்த ஸக்தி:

267

ஸகல ஸாமர்த்தியங்களுடன்கூடிய மாயாசக்தியாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— மாயையின் ஸாமர்த்தியத்தை விவரிக்கும்பொழுது ‘अघटितघटनापटीयसी’ என்று சொல்லப் படுகிறது. அதாவது ‘நேரக்கூடாததையும் நேரும்படி செய்யும் சக்தி வாய்ந்தவள்’ என்பது.

1 “ते ध्यानयोगानुगता अपश्यन् देवात्मशक्तिं स्वगुणैर्निगूढाम्”

“அவர்கள் யோகசித்தியினால், ஸத்வ, ரஜஸ், தமோ குணங்களினால் மறைக்கப்பட்ட பரமாத்மாவின் ஸ்வரூப லக்ஷணத்தை அறிந்தார்கள். மூன்று குணங்களாகிய மாயாசக்தியையும் அறிந்தார்கள்”.

ओं लब्धशक्त्यै नमः ।

ஓம் லப்த ஸக்த்யை நம:

(267)

लब्धदेहा ।

லப்த தேஹா

268

சரீரத்தை உடையவள்.

விவரணம் :— ஜீவாத்மாக்கள் தங்கள் கர்மவசத்தால் சரீரத்தை அடைகிறார்கள். ஆனால் பராசக்தி இச்சா சக்தியினால் நினைத்த ரூபத்துடன் தோன்றுகிறாள். தனக்கு வசப்பட்ட மாயா சக்தியினால் சிவன், சக்தியென்ற பதிபத்னி பாவமாகிய இரண்டாக, பக்தர்களுக்கு உபாஸனைக்கு எளியதாய் இருப்பதற்காக, உருகிய நெய் கெட்டியாவது போல் ஸ்வரூபங்களுடன் கூடியதுபோல் விளங்குகிறாள்.

ओं लब्धदेहायै नमः ।

ஓம் லப்ததேஹாயை நம:

(268)

लब्धैश्वर्यसमुन्नतिः ।

லப்தைஸ்வர்யஸமுந்நதி:

269

ஐசுவரியாதிகளின் பராகாஷ்டை அதாவது உன்னத நிலை யாருடையதாக இருக்கிறதோ அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம் :— பராசக்தியை உபாஸிக்கும் அகஸ்திய முனிவர் முதலிய மஹரிஷிகள் மாயா ரஹிதமான உயர்ந்த ஐச்வர்யாதிகளுடன் விளங்கும்பொழுது, பராசக்தியின் ஐசுவரிய விலாஸம் இத்தகைய தென்று சொல்ல வேண்டுவதில்லை.

¹ तमीश्वराणां परमं महेश्वरम् ।

“ஈசுவராதிகளைக் காட்டிலும் சக்திவாய்ந்தவர் மஹேசுவரன்.

² नान्तोऽस्ति मम दिव्यानां विभूतीनां परन्तप ।

“எனது (பகவானது) திவ்ய சக்திகளுக்கு முடிவே இல்லை, அர்ஜுன!”.

³ एष सर्वेश्वर एष सर्वज्ञ एषोऽन्तर्याम्येष योनिः सर्वस्य ।

“இவனே ஸர்வேசுவரன், ஸர்வஞ்ஞன், அந்தர்யாமி. அனைத்திற்கும் காரணம்”.

ओं लब्धश्रयसमुन्नयै नमः ।

ஓம் லப்தைஸ்வர்யஸமுந்நத்யை நம: (269)

लब्धयुद्धिः ।

லப்தவ்யுத்தி:

270

ஸர்வ வியாபியாக, (பரிபூர்ண ஸ்வரூபியாக)
விளங்குபவள்.

விவரணம்:— வளரும் இயல்புடன்கூடிய சரீராதிரி
அவயவங்களுடன் கூடியதாக அர்த்தமன்று. ஏனெனில்
சரீரமும், அவயவங்களும் அவற்றின் வளர்ச்சியுள், கூடியமும்
கர்மபந்தத்திற்கு உட்பட்டவை. இந்த மந்திரத்தில்
'விருத்தி' என்ற பதத்திற்கு 'வியாபகத்வம்' ('பூர்ணத்வம்')
என்று அர்த்தம்.

१ स वा एष महान् अज आत्मा ... न वर्धते कर्मणा “மஹத்
தாயும், அனாத்யந்தமுமான ஆத்மா கர்மாவினால்
வளருவதன்று”

‘निष्क्रियं निष्कलं’ “(ஆத்மா) க்ரியாபரஹிதமானது,
அவயவங்கள் அற்றது”

ओं लब्धयुद्धै नमः ।

ஓம் லப்தவ்யுத்த்யை நம: (270)

लब्धलीला ।

லப்தலீலா

271

விளையாடல் என்ற பாவனையையடைந்தவள்.

விவரணம்:— ‘லீலை’ யென்பது 1. இதரர்கள்
பொருட்டுச் செய்யப்படும் செயல்களோ அல்லது 2. தனது
சந்தோஷத்திற்கு மட்டுமே செய்யப்படுவதோ அல்லது
3. சிருங்காராதிரஸங்களைச் சார்ந்ததோ எனக்கருதப்படும்.
பராசக்தி பிரபஞ்சத்தையே லீலையாகக் கருதுபவள்.
முன்னுரையில் 18வது பாகத்தைப் பார்க்கவும்.

ओं लब्धलीलयै नमः ।

ஓம் லப்தலீலாயை நம: (271)

213

லலிதாத்ரிசத்

லல்யயவுவநசாலினி ।

லப்தயெளவநசாலினி

(272)

பிறப்பு, வளர்தல், குறைதல், நாசம் முதலிய விகாரங்களற்று
நித்ய யெளவந பாவத்துடன் கூடியவன். பராசக்திக்குச் சரீரம்
இல்லாததால் முற்கூறிய விகாரங்கள் இல்லை.

ஔ லல்யயவுவநசாலின்யை நம: ।

ஔம் லப்தயெளவநசாலின்யை நம: । (272)

லல்யாதிசயசர்வாட்யசுன்த்யா லல்யவிபுமா ।

லல்யரா஑ா லல்யபதிர்லல்யநானா஑மஸ்திதி: ।। 43 ।।

லப்தாதிசய ஸர்வாங்க ஸௌந்தர்யா லப்தவிபுமா ।

லப்த ராகா லப்த பதிர் லப்த நாநாகம ஸ்திதி ।।

லல்யாதிசயசர்வாட்யசுன்த்யா ।

லப்தாதிசயஸர்வாங்கஸௌந்தர்யா (273)

சாஸ்திரங்களில் கூறியவாறு எல்லா அவயவ அமைப்பையும்
பெற்றிருப்பதால். அதிசயிக்கத்தக்க அழகுடன் விளங்குபவன்.
உபாஸனைக்காக மட்டுமே பராசக்தி சரீரத்துடன் கூடியதாகக்
கருதப்படுகிறாள்.

ஔ லல்யாதிசயசர்வாட்யசுன்த்யாயை நம: ।

ஔம் லப்தாதிசயஸர்வாங்கஸௌந்தர்யாயை நம: । (273)

லல்யவிபுமா ।

லப்த விபுமா (274)

குழந்தைகள் விளையாட்டில் எப்படி ஈடுபட்டிருக்குமோ
அதைப்போல் பிரபஞ்ச காரியங்களில் ஈடுபட்டிருப்பவன்
'விபுமா' என்ற பதத்திற்குப் பாலகரீடை குழந்தைகளின்
விளையாட்டு என்று அர்த்தம்.

ஔ லல்யவிபுமாயை நம: ।

Sri Vidya Bharathi Book Centre, Sringeri

ஔம் லப்த விபுமாயை நம: ।

(274)

லக்ஷ்மராகா ।

லப்தராகா

(275)

ஐகத்தை உண்டு பண்ண வேண்டும் என்ற காமனையுடன் கூடியவள்.

ओं लक्ष्मरागायै नमः ।

ஓம் லப்தராகாயை நம: ।

(275)

लक्ष्मपतिः ।

லப்த பதி:

(276)

தனது இச்சாபூர்வமாகக் காமேசுவரரைப் பதியாக அடைந்தவள்.

ओं लक्ष्मपतये नमः ।

ஓம் லப்த பதயே நம: ।

(276)

लक्ष्मनानागमस्थितिः ।

லப்த நாநாகமஸ்திதி: ।

(277)

(1) யாரால் பல சாகைகளுடன் கூடிய வேதங்கள் ரக்ஷிக்கப்படுகின்றனவோ அந்தப் பராசக்தி

விவரணம் - கர்ம காண்டம், உபாஸனா காண்டம், ஞான காண்டம் அதன் அங்கங்கள் என்று பல பிரிவுகளாக பிரிந்து கருத்துக்களை வெளிப்படுத்தும் தன்மை வாய்ந்ததால். வேதங்கள் “ஆகமங்கள் ” என்று சொல்லப்படுகின்றன. அவைகள் அநேக சாகைகளுடன் கூடியவை. இந்த சாகைகளைப் பராசக்தி ரக்ஷிக்கிறாள். அதாவது ‘सर्वे वेता यत्रैकं भवन्ति’ (எல்லா வேதங்களும் ஒரே பொருளைச் சார்ந்திருக்கின்றன) என்ற சுருதி வாக்கியத்தின்படி தன் ஸ்வரூபமாயிருக்கும் ஸ்வ தஸ்ஸித்தமான வேதங்களை மஹா ப்ரளய காலத்தில் காப்பாற்றி மறுபடியும் சிருஷ்டி ஆரம்பிக்கும்பொழுது முதலில் தோன்றிய ஹிரண்யகர்ப்பருக்கு, ஒரு வித மாறுபாடுமில்லாமல் முன் இருந்தது போலவே அதை விளக்கும்படி செய்து வேதங்களை காப்பாற்றுகிறாள்.

(2) ருக், யஜுஸ், ஸாமம், அதர்வம் என்ற நான்கு வேதங்களும் கர்மா, பக்தி, ஜ்ஞானம், சிவம் என்ற முன்று

காண்டங்களைப்பற்றி உபதேசிக்கப்பட்ட விதிகளைக் காப்பாற்றுவவன்.

விவரணம் :—சிருஷ்டியின் ஆரம்பத்தில்தானே தம்பதி களாயிருந்து வேதங்களில் கூறப்பட்ட தர்மங்களைத் தான் அறுஷ்டிப்பதுடன் பிறரையும் அறுஷ்டிக்குட்படி செய்து அவைகளைக் காப்பாற்றுகிறான்.

वेदशास्त्रे ममैवाज्ञे வேதங்களும் சாஸ்திரங்களும் யான் (பராசக்தி) இட்ட கட்டளைகளேயாவன.

वर्त एव च कर्मणि। यदि ह्यहं न वर्तेयं जातु कर्मण्यतन्द्रितः ।
उत्सिदेयुरिमे लोका न कुर्यां कर्म चेदहम् ।

“ நான் சோம்பப்பட்டு எப்பொழுதாவது கர்மானவச் செய்யாதிருந்தால் இந்த உலகங்கள் அனைத்தும் நிலை பெயர்ந்துவிடும். ஆகையால் நான் (உலகங்களை ரக்ஷிக்கும்) கர்மானவச் செய்துகொண்டிருக்கிறேன் ” என்று கீதையில் (அத். 3) பகவான் சொல்லுகிறார்.

ओं लब्धनानागमस्थित्यै नमः ।

ஓம் லப்தநாநாகமஸ்தித்யை நம: (277)

लब्धभोगा लब्धसुखा लब्धहर्षाभिपूरिता ।

ह्रींकारमूर्तिह्रींकारसौधशृङ्गकपोतिका ॥ ५४ ॥

லப்த போகா லப்தஸுகா லப்த ஹர்ஷாபிபூரிதா ।

ஹ்ரீங்கார மூர்த்திர் ஹ்ரீங்கார ஸௌதசிருங்க கபோதிகா ॥

लब्धभोगा ।

லப்த போகா

278

நித்திய வெத்தமான ஆனந்தானுபவத்துடன் கூடியிருப்பவன்.

விவரணம் :—ஜீவராசிகள் ஸுகதுக்கங்களைக் கலந்து அனுபவிப்பவர்கள். பராசக்தி நித்யானந்த ரூபி. ‘லப்த’ என்ற பதம் உபசாரமாகச் சொல்லப்பட்டது என்று கொள்ள வேண்டும்; அவளை ஆனந்தமாயிருக்கும்பொழுது, ஆனந்தத்தையுடையவது என்பது பொருந்தாதல்லவா !

ओं लघुभोगायै नमः ।

ஓம் லப்த போகாயை நம : (278)

लघुसुखा ।

லப்தஸுகா

279

தனது ஸ்வரூபமாயிருக்கும் ஆனந்தமும் அதற்கு ஸாதனமாயிருக்கும் தர்மங்களும் யாரால் அடையப் பட்டுள்ளனவோ அந்தப் பராசக்தி.

விவரணம் :— ‘आचारप्रभवो धर्मः धर्मस्य प्रभुः अच्युतः’ என்ற பிரகாரம் அனுஷ்டிக்கவேண்டிய விதிகள் அனைத்தும் தர்மத்தை அடிப்படையாகக் கொண்டுள்ளன. தர்மம் பரமாத்ம தத்வத்தை அடிப்படையாகக் கொண்டுள்ளது. ஸுகம் என்பது இங்ஙனம் வகுக்கப்பட்டுள்ள ஆசரணங்களை பின்பற்றுவதால் விளையும் என்ற கருத்தும் இம்மந்திரத் திலிருந்து தொனிக்கிறது.

ओं लघुसुखायै नमः ।

ஓம் லப்த ஸுகாயை நம : (279)

लघुहर्षाभिपूरिता ।

லப்த ஹர்ஷாபிபூரிதா

280

எப்பொழுதும் ஸந்தோஷத்தால் நிரம்பியவள்.

விவரணம் :— ‘हर्ष’ என்பது திருப்தியிலிருந்து விளையும் மனோல்லாஸம். நிர்மலமான முகம், சரீர புஷ்டி இவைகள் அதன் அறிகுறிகள். லௌகிக ரீதியாக அதை இச்சைகள் நிறைவேறுவதால் விளையும் ஸந்தோஷ மென்னலாம். பராசக்தியிடம் இத்தகைய ஹர்ஷம் பூர்ண மாயும், துக்கலேசமின்றியும் கூடியிருப்பதால், எப்பொழுதும் பிரஸன்ன முகத்துடன் பராசக்தி விளங்குகிறாள் என்பது பொருள்.

ओं लघुहर्षाभिपूरितायै नमः ।

ஓம் லப்த ஹர்ஷாபிபூரிதாயை நம : (280)

ह्रींकारमूर्तिः

ஹ்ரீங்காரமூர்த்தி:

281

வாக்கும், அர்த்தமும் எவ்விதம் அபின்னமாக இருக்கின்றனவோ, அவ்விதம் ஹ்ரீங்காரமும், பராசக்தியும் இருப்பதால், ஹ்ரீங்காரமே யாருடைய விக் கிரஹமோ அந்தப் பராசக்தி.

ओं हीङ्कारमूत्यै नमः

ஓம் ஹ்ரீங்காரமூர்த்யை நம: (281)

हीङ्कारसौधशृङ्गकपोतिका ।

ஹ்ரீங்காரஸௌதச்ருங்ககபோதிகா (282)

ஹ்ரீங்காரம் என்ற மாளிகையின் சிகரத்தில் பெண் புறாவாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:- ஸௌதம் என்பது மாளிகை. அதன் சிருங்கம் என்பது சிகரம். அது ஸுகமாய் விச்ராந்தி செய்யும் இடமாகும். 'ஹ்ரீங்காரம்' மாயாரஹிதமான ஆனந்தத்தை உண்டுபண்ணுவதால் அது மாளிகையின் சிகரத்திற்கு ஒப்பிடப்பட்டது. ஹ்ரீங்காரத்திலுள்ள 'ஹ' காரம் வெண்மையாதலால் உப்பரிகைக்கு ஸமானம் 'ரேபம்' சிவப்பு வர்ணமாதலால் செங்கற்களால் செய்யப்பட்ட கீழ்ச் சுவர்களுக்கு இணை 'ஹ' காரத்திற்கு மேலுள்ள 'ஈ' காரம் சிருங்கத்திற்கு ஒப்பிடப்பட்டது. இவற்றின் இறுதியிலிருக்கும் "பிந்து" ('ம்' என்பது) பிரகிருதியைக் குறிப்பதாகும். சூக்ஷ்மமாயும், விசித்ரமாயும் இது உள்ளது. பராசக்தி பிந்துவடிவமாய் இருந்துகொண்டு எளிதில் காணப்படாத பெண் புறாவைப்போல் இந்த 'ஹ்ரீம்' காரமாகிய சிகரத்தில் ஜகத்தை ரக்ஷிப்பதில் மிகவும் ஜாக்கிரதையாக வலித்துக் கொண்டு இருக்கிறாள்.

निद्रामुद्रां निखिलजगतीरक्षणे जागरुकाम् ।

தூங்குவது போல் தோன்றினும் பிரபஞ்சம் அனைத்தையும் ரக்ஷிப்பதில் விழிப்புடன் இருக்கிறாள்.

ओं हीङ्कारसौधशृङ्गकपोतिकायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரஸௌதசிருங்ககபோதிகாயை நம: (282)

ஹீகாரதுஷ்விசுதா ஹீகாரகமலேந்திரா ।

ஹீகாரமணிபீர்பாஹீகாரதருசாரிகா ॥

ஹ்ரீங்கார துத்தாப்தி ஸுதா ஹ்ரீங்கார கமலேந்திரா ।

ஹ்ரீங்கார மணிதீபாஹீர் ஹ்ரீங்கார தருசாரிகா ॥

ஹீகாரதுஷ்விசுதா ।

ஹ்ரீங்காரதுத்தாப்திஸுதா (283)

ஹ்ரீங்காரமாகிய பாற்கடலில் அமிருதமாக விளங்குபவள்

விவரணம்:- க்ஷீராப்தியைத் தேவர்களும், அஸுரர்களும் கடைந்தபொழுது, பல பொருள்கள் வெளிவந்தன. கடைசியாக எதை அடைவதற்கு அவர்கள் முயன்றனரோ அந்த அமிருதம் கிடைத்தது. 'ஹ்ரீம்' என்பதனிலுள்ள 'ஹ' காரம் வெண்மையைக் குறிப்பதாலும், முக்தியென்ற அமிருதத்திற்குக் காரணமாயிருப்பதாலும் ஹ்ரீங்காரம் பாற்கடலுக்கு ஒப்பிடப்பட்டது. பாற்கடலில் தோன்றிய அமிருதம்போல் பராசக்தி விளங்குகிறாள். 'ஹ்ரீம்' என்ற பீஜமந்திரத்தை அனுஸந்தானம் பண்ணுவதால், கடைசியாக அமிருதம் போன்ற நித்தியரூபியாக விளங்கும் பராசக்தி ஸாக்ஷாத்காரம் செய்யப்படுகிறாள் என்பது கருத்து.

ओं ஹீகாரதுஷ்விசுதாயै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரதுத்தாப்திஸுதாயை நம: (283)

ஹீகாரகமலேந்திரா ।

ஹ்ரீங்காரகமலேந்திரா (284)

'ஹ்ரீம்' காரமாகிய தாமரைப் பூவில் லக்ஷ்மிபோல் விளங்குபவள்.

விவரணம்:- தாமரைப்பூ பல வர்ணங்களோடு கூடி எல்லோராலும், பிரியத்துடன் கொண்டாடப்படுகிறது. ஹ்ரீம், ஹகாரம், ரேபம், ஈகாரம் பிந்து முதலிய பல அக்ஷரங்களோடு கூடிப் புருஷார்த்தங்களை நல்கும் சக்தி வாய்ந்ததால், அது தாமரைக்கு ஒப்பிடப்பட்டது.

தாமரை லக்ஷ்மிக்கு வாஸஸ்தானமாக இருப்பதுபோல், ஹ்ரீங்காரத்தில் 'பிரஹ்மவித்யா' ரூபமாகப் பராசக்தி வளிக்கிறாள்.

ओं ह्रींकारकमलेन्द्रायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரகமலேந்திராயை நம: (284)

ह्रींकारमणिदीपार्चिः ।

ஹ்ரீங்காமணிதீபார்ச்சி:

285

ஹ்ரீங்காரம் என்ற மணி விளக்கின் ஒளியாக இருப்பவள்.

விவரணம்:— ஜாதிரத்னங்களுக்கு ஸ்வயம் பிரகாசம் உண்டு. தீபம் ஒளியை வீசுவதுபோல் இத்தகைய ரத்னங்களும் ஒளியை வீசுவனவாம். ஆனால் தீபத்திற்குக் காற்று, நீர் முதலியவற்றால் ஆபத்து உண்டு. இவற்றால் தீபம் நின்றுவிடும். ரத்ன தீபம் அத்தகையதன்று. ஒரு விதத்திலும் அதன் ஒளி குன்றுது. சாசுவதமாக, அதிசயிக்கத்தக்க காந்தியை விடுத்துக்கொண்டே இருக்கும். இதைப்போல் ஹ்ரீங்காரமானது பராசக்தியைக் குறிக்கும் பீஜாக்ஷரமாகையாலும், பௌதிகமான ஜகத்தின் விகாரங்களுக்கு உட்படாமல் இருப்பதாலும், உபாஸகனுக்கு அளவற்ற சிரேயஸ்ஸைக் கொடுக்கும் தன்மையுடைய தாகையாலும், ஹ்ரீங்காரம் மணி விளக்குக்கு ஒப்பிடப் பட்டது. அதன் கருத்தாக விளங்கும் பராசக்தி அக்ஞான இருளை அடியுடன் போக்கி எல்லா இஷ்டங்களையும் கொடுப்பதால், மணி விளக்கினின்றும் வெளிவீசும் காந்திக்கு ஒப்பிடப்பட்டாள்.

ओं ह्रींकारमणिदीपार्चिषे नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரமணிதீபார்ச்சிஷே நம: (285)

ह्रींकारतस्सारिका ।

ஹ்ரீங்காரதஸூரிகா

ஹ்ரீங்காரம் என்ற விருக்ஷத்தில் பெண் கிளிபோல் விளங்குபவள். Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

விவரணம் : — விருஷத்தின் உச்சியிலிருக்கும் கனிகளை விரும்புவார்களுக்கு, அவர்கள் ஏறிப் பறிக்கும்படி, கிளைகளின் தாங்கலை அளிக்கிறது. இவ்விதம் ஹ்ரீங்காரமாகிய பீஜாஷ்டரமும், உபாஸகர்களுக்கு ஸகல ஸுகாநுபவங்களுக்கும் அளித்து, பராசக்தியின் ஸாஷ்டாத்காரம் என்ற ஆனந்தக் கலியையும் அடைய உதவியைக் கொடுக்கிறது. ஆகையால் ஹ்ரீங்காரம் விருஷத்திற்கு ஒப்பிடப்பட்டது. கிளி சிவந்த பா த ங் க ள், சிவந்த மூக்கு முதலிய வர்ணங்கள் பொருந்தி, கற்பிக்கப்படும் பாஷையை மலிதர்களைப்போலப் பேசவும் செய்கிறது. ஆரூட முறையில் முக்காலங்களிலும் ஏற்படும் நற்பயன், தீயபயன் இவற்றையும் தன் பாஷையில் எடுத்துச் சொல்லுகிறது. அதைப்போல் ஹ்ரீங்காரத்தினால் குறிக்கப்படும் பராசக்தி வேதங்களின் வாக்கால் அனைத்தையும் பிரகாசப்படுத்துகிறாள். ஆதலால் ஹ்ரீங்கார மரத்தில் பெண்கிளியாக விளங்குவதாக இம் மந்திரத்தினால் கருதப்படுகிறாள்.

ओं ह्रींकारतरुशारिकायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரதருசாரிகாயை நம: (286)

ह्रींकारपेटकमणिह्रींकारादर्शिविंविता ।

ह्रींकारकोशासिलता ह्रींकारास्थाननर्तकी ॥ ५६ ॥

ஹ்ரீங்கார பேடகமணிர் ஹ்ரீங்காராதர்ஸ பிம்பிதா ।

ஹ்ரீங்கார கோஸாஸி லதா ஹ்ரீங்காராஸ்தான நர்தகீ ॥

ह्रींकारपेटकमणिः ।

ஹ்ரீங்காரபேடகமணி:

287

ஹ்ரீங்காரமாகிய பெட்டியில் வைக்கப்பட்டிருக்கும் ரத்தினமாக விளங்குகிறாள்.

விவரணம் : — பெட்டி தனக்குள் இருக்கும் பொருளை ரகசியமாகக் காத்துக்கொண்டிருப்பதுபோல் ஹ்ரீங்காரமாகிய பீஜாஷ்டரம் தனது உட்கருந்தொழிவு பராசக்தியை

221

லலிதாத்ரிசுதீ

ரகசியமாகத் தனக்குள் அடக்கிவைத்துள்ளது. ஆகையால் ஹ்ரீம்காரம் பெட்டிக்கு இணையாகக் கூறப்பட்டது.

ரத்னம் பெட்டியின் உள்ளும், வெளியும் தனது ஸ்வயமான ஒளியைப் பரவச்செய்து, ஏனைய பெட்டிகளினின்றும் தனது பெட்டியைப் பிரித்துக்காட்டுவதுபோல் பராசக்தி ஹ்ரீம்காரத்தின் சிறந்த சக்தியைத் தனது மஹிமையினால் விளங்கும்படி செய்கிறாள். ஆகையால் பராசக்தி பெட்டிக்குள் வைத்த ரத்தினத்திற்கு ஒப்பிடப்பட்டாள்.

ओं ह्रींकारपेटकमणये नमः ।

ஓம் ஹ்ரீம்காரபேடகமணயே நம: (287)

ह्रींकारदर्शविम्बिता ।

ஹ்ரீம்காராதர்ஸபிம்பிதா . 288

ஹ்ரீம்காரமாகிய கண்ணாடியில் பிரதிபலிக்கும் பிம்பமாக இருப்பவள்.

விவரணம்:— கண்ணாடி எப்படிச் சுத்தமாயும், தெளிவாயும் இருந்துகொண்டு வஸ்துக்களைப் பிரதிபிம்ப வடிவங்களால் விளக்குகிறதோ, அதைப்போல் ஹ்ரீங்காரமாகிய பீஜமந்திரம் வேதத்தின் சிகரமாக இருந்துகொண்டு பரதேவதையைத் தெளிவாக விளக்குகிறது. பிரதிபிம்பம் என்பது மூலப்பொருளின் ஒருவித உபாதியோடுகூடிய தோற்றமேயாகும். அதைப்போல் ஜகத் என்பது சுத்த சைதன்யமாகிய பராசக்தியின் மாயா ஸம்பந்தத்தினால் விளையும் ஒருவகைத் தோற்றம். ஆகையால் ஹ்ரீங்காரமாகிய கண்ணாடியில் பராசக்தி பிரதிபிம்ப ரூபமாய் விளங்குகிறாள் என்று சொல்லப்படுகிறது.

ओं ह्रींकारदर्शविम्बितायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காராதர்ஸபிம்பிதாயை நம: (288)

ह्रींकारकोशासिद्धता ।

ஹ்ரீங்காரகோஸாஸித்ததா

289

ஹ்ரீங்காரமாகிய உறையில் மிகவும் நீண்ட வாளாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— வான் சத்துருக்களால் உண்டாகும் துன்பத்தை அகற்ற வல்லமை பொருந்தியது. அதைப் போல் பராசக்தி அஞ்ஞானத்திலிருந்து விளையும் துக்கத்தை அகற்றிக் காமக்ரோதாதிகளாகிய சத்ருக்களை அழிப்பதால், அவள் வாளுக்கு ஒப்பிடப்பட்டாள். வானை உறைக்குள் மறைத்துவைத்திருப்பதுபோல், பராசக்தி ஹ்ரீம் என்ற பீஜமந்திரத்தில் அந்தர்கதமாக இருப்பதனால், ஹ்ரீம் என்ற பீஜாஷ்டரம் வாளின் உறையாகக் கருதப்பட்டது.

‘அஸி’ அல்லது ‘வான்’ என்ற பதம் எல்லாவித ஆயுதங்களையும் லக்ஷணரீதியால் குறிக்கிறது.

1 महद्भयं वज्रमुद्यतम् । “கையில் தூக்கிய வஜ்ராயுதத் தைக்கண்டு பயப்படுவதுபோல் பரமாத்மாவைக்கண்டு மிகுந்த பயம்கொண்டுதான் எல்லோரும் தன் தன் காரியங்களை நடத்திவருகின்றனர்”.

2 भीषास्माद्वातः पवते । “பராசக்தியினிடம் நடுங்கிக் கொண்டு காற்று வீசுகிறது” எல்லாத் தேவதைகளும் தத்தம் கடமைகளைச் செய்கிறார்கள்.

ओं ह्रींकारकोशासिलतायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரகோஸாஸிலதாயை நம: (289)

ह्रींकारस्थाननर्तकी ।

ஹ்ரீங்காரஸ்தானநர்த்தகி

290

ஹ்ரீங்காரமாகிய ஸபா மண்டபத்தில் நடிக்கையாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— மனது விச்ராந்தியை அடைவதற்கு ஸபாமண்டபத்திற்கு அனைவரும் செல்லுவதுபோல்,

1. கடோபநிஷத் 6-2 2. தைத்திரீயோபநிஷத் ஆனந்த வல்லி 8-1

223

லலிதாத்தரிசுதீ

ஸுகத்தைப் பெறுவதற்கு 'ஹ்ரீம்' என்ற பீஜாக்ஷரத்தை அனைவரும் உபாஸிப்பதால், ஹ்ரீம்காரம் ஸபா மண்டபத்திற்கு ஒப்பிடப்பட்டது.

நடன சாஸ்திர விதிவாங்குக்கிணங்க, மேடையில் பாதிசனைகளுடன், தாளத்திற்கு ஒவ்வ, சரீர அவயவங்களுடைய அபிநயங்களைப் பிரகடனம் செய்வதற்கு நர்த்தனம் என்று பெயர். அதைச் செய்பவன் நர்த்தகீ. பராசக்தி ஹ்ரீம்காரத்தின் உட்கருத்தாக இருந்துகொண்டு, மாயா ஸம்பந்தப்பட்டும், படாமலும், அதிவிசித்திரமான ஜகத்தைத் தோன்றும்படி செய்வதால், ஹ்ரீம்காரம் என்ற மேடையில் நர்த்தகியாகச் சொல்லப்பட்டாள். நர்த்தகியின் நடனத்தை அனைவரும் பார்த்துக்கொண்டிருப்பினும் பார்ப்பவன் மனோபாவத்திற்கும் புத்தி நுட்பத்திற்கும் இணங்க அவரவர் ஸுகாநுபவம் அடைவது போல் பராசக்தியின் மாயாவிஸயங்களை எல்லோரும் பார்த்தாலும், அவரவர் மனோவிருத்தி புத்தி நுட்பம், ப்ரீதி பாவம், புண்ணியபாபத்தின் அளவு, இவற்றின் வேறுபாட்டைச் சார்ந்தே அவரவருக்கு பல பிராப்தி அமைகிறது. இதனாலும் பராசக்தி நர்த்தகிக்கு இணையாகக் கருதப்படுகிறாள்.

ओं ह्रींकारस्यानन्तक्यै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காராஸ்தானநர்த்தக்யை நம: (290)

ह्रींकारशुक्तिकामणिह्रींकारबोधिता ।

ஹ்ரீகாமயசௌவணஸ்தம்பவித்ருமபுத்ரிகா || 47 ||

ஹ்ரீங்காரசுக்திகா முக்தாமணிர் ஹ்ரீங்காரபோதிதா ।

ஹ்ரீங்காரமய ஸௌவர்ண ஸ்தம்ப வித்ருமபுத்ரிகா ।

ह्रींकारशुक्तिकामणिः ।

ஹ்ரீங்காரசுக்திகாமுக்தாமணி:

291

ஹ்ரீங்காரமென்ற சிப்பியில் நல்முத்தாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— முத்துச்சிப்பி பின்புறத்தில் நீல நிறத் துடன்கூடி முக்கொண்டுவந்துள்ள ஹ்ரீஸ்வாதி நக்ஷத்

திரத்தில், மழைத்துளி முத்துச்சிப்பிக்குள் விழுந்தால் அது நல்முத்தாக மாறுகிறது ஹீர்பீஜமானது ஸக்வ, ரஜஸ், தமோகுண லக்ஷணமாக இருந்துகொண்டிருக்கிறது. பராசக்தி எங்கும் வியாபித்திருப்பினும், ஹீர்பீஜாக்ஷரத்தில் மனோஹரமாயுர், வர்ணிக்க இயலாத அழகுடன்கூடி விளங்குவதால், ஹீரங்காரத்தைச் சிப்பிக்கும், பராசக்தியை நல்முத்துக்கும் ஒப்பிடப்பட்டது. நல்முத்தைப்பெறுவதற்குச் சிப்பியையே சேசகரிக்கவேண்டும். அதைப்போல் பராசக்தியை ஸாக்ஷரங்காரம் செய்யவேண்டுமானால், ஹீரங்காரத்தை அநுஸந்தானம் பண்ணவேண்டும் என்பது கருத்து.

ओं ह्रींकारशुक्तिकामुक्तामणये नमः ।

ஓம் ஹீங்காரஸுக்திகாமுக்தாமணயே

நம: (291)

ह्रींकारवोधिता ।

ஹீங்காரபோதிதா

292

ஹீங்காரம் என்ற மூலமந்திரத்தினால் விளக்கப் படுபவள்.

விவரணம்:— ஒரு விஷயத்தைப்பற்றிய ஞானம் நமது உள்ளறிவின் சக்தியினாலேயே விளைகிறது. இது ஆத்ம லக்ஷணம். இது ஒரு காரியத்தைச் செய்வதுபோலவோ, ஒரு பொருளை ஈட்டுவதுபோலவோ அன்று. ஹீங்காரமானது வேதத்தின் அம்சமாக இருந்துகொண்டு, இதரப் பிரமாணங்களைச் சார்ந்து நிற்காமல், நமது அறிவுக்கு மறைந்திருக்கும் சுத்த சைதன்ய ஆனந்த ரூபமாகிய பராசக்தியைத் தோற்றுவித்து ஞாபகத்திற்குக் கொண்டு வருகிறது. ஹகாரம், ரேபம், ஈகாரம் இவைகள் தனித்த முறையில் வெவ்வேறு கருத்துக்களைக் கொண்டுள்ளன வெவ்வினும், சேர்ந்து 'ஹீம்' என்ற பீஜமந்திரமாக விளங்கும்பொழுது அத்வைத சைதன்யத்தையே குறிக்கின்றது.

1 नान्योऽतोऽस्ति द्रष्टा । “பராசுத்தியைத் தவிர அறிவாய் விளங்குவது வேறு ஒன்றும் இல்லை.

2 इदं सर्वं यदयं आत्मा । “ஆத்மாவே எல்லாம்”.

3 एक एव तु भूतात्मा भूते भूते व्यवस्थितः । एकधा बहुधा चैव दृश्यते जलचन्द्रवत् । “நீரில் பற்பலவாய்த் தோன்றும் சந்திரனைப்போல், ஒரே பரமாத்ம வஸ்து பற்பல ஜீவாத்மாக்களாகவும் பற்பல ரூபங்களாகவும் விளங்குகிறது.

4 आत्मा चा अरे द्रष्टव्यः । “(எங்கும் வியாபித்திருக்கும்) ஆத்மாவின் இருப்பை நீ அறியவேண்டும்”.

5 ताद्विजिज्ञासस्व । “(ஆத்மாவின் இருப்பை) அறிந்து கொள்”.

आत्मानं पश्येत् । “நீ யார் என்பதைப் பார்த்து அறிந்து கொள்”.

முற்கூறிய வாக்கியங்களிலிருந்து செயுலின் பயனாக ஆத்மா இருக்கவில்லை என்பதும், அறிவுக்கு அர்ஹமாக இருக்கிறது என்பதும் தெரிகிறது.

ओं ह्रींकारबोधितायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரபோதிதாயை நம: (292)

ह्रींकारमयसौवर्णस्तम्बविद्रुमपुत्रिका ।

ஹ்ரீங்காரமயஸௌவர்ணஸ்தம்பவித்ருமபுத்ரிகா 293

ஹ்ரீங்காரமாகிய தங்கத் தூணில் பவழப் பதுமையாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— தங்கத் தூண் நவரத்ன மண்டபத்தைத் தாங்கிக்கொண்டு அந்த மண்டபத்துடன் ஒன்றாகவும் இருந்து அலங்காரமாகவும் இருக்கிறது. அதைப்போல்

1. பிருஹதாரண்யகம் 3-7-23
2. பிருஹதாரண்யகம் 2-4-6
3. ப்ரஹ்மபிந்தூபநிஷத் 12
4. பிருஹதாரண்யகம் 4-5-6
5. பிருகுவல்லி

ஹ்ரீங்காரமானது ஜகத்திற்கு ஆதாரமாகவும், அதற்குக் காரணமாகவும், ஜகத்தில் அடங்கினதாகவும், பரமானந்த ஸாக்ஷாத்காரத்திற்கு லேஹதுவாகவும் இருப்பதால், தங்கத் தூணுக்கு ஒப்பிடப்பட்டது. பவழப் பதுமை தங்கத் தூணின் அழகை அதிகரித்து, எளிதில் அடையக்கூடாத தன்மை பொருந்தி, மண்டபம் அதன் யஜமானன் இவ்விரண்டையும் பிரகாசப்படுத்துவதுபோல், ஹ்ரீம் என்ற சப்தத்தின் உட்கருத்தாய் நின்று, பராசக்தி ஜகத்தை பிரகாசிக்கும்படி செய்து, தத்வஞ்ஞானத்தினாலன்றி வேறு எளிய வழியில் அறியக்கூடாதவளாக இருந்துகொண்டு, நிர்க்குண பரமாத்ம ஸாயுஜ்யத்திற்கு வழியைக் காட்டுகிறாள். ஆகையால் பராசக்தி பவழப் பதுமைக்கு ஒப்பிடப்பட்டாள்.

ओं ह्रींकारमयसौवर्णस्तम्बविद्रुमपुत्रिकायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரமயஸௌவர்ணஸ்தம்பவித்ரும

புத்ரிகாயை நம: (293)

ह्रींकारवेदोपनिषद् ह्रींकाराध्वरदक्षिणा ।

ह्रींकारनन्दनारामनवकल्पकवल्लरी ॥ ५८ ॥

ஹ்ரீங்காரவேதோபநிஷத் ஹ்ரீங்காராத்வர தக்ஷிணா ।

ஹ்ரீங்காரநந்தனாராம நவகல்பக வல்லரி ॥

ह्रींकारवेदोपनिषत् ।

ஹ்ரீங்காரவேதோபநிஷத்

294

ஹ்ரீங்காரம் என்ற வேதத்திற்குப் பிரஹ்மவித்யை என்ற உபநிஷத்தாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— எதனால் எல்லா நாமரூபங்களும் அறியப் படுகின்றனவோ அதுவே வேதம் எனப்படும். மாயா விலாஸத்துடன்கூடிய பிரபஞ்சம் 'ஹ்ரீம்' பதத்திற்கு ஓர் அர்த்தமாகையால், 'ஹ்ரீம்' என்பதே வேதம் எனப் படுகிறது. 'உபநிஷத்' என்பது வேதாந்தம் அல்லது வேதாந்த கிரந்தங்களினால் விளக்கப்படும் பரமாத்ம வஸ்து.

நா ன் கு வேதங்களில் ஒவ்வொன்றும் கர்மகாண்டம், உபாஸனாகாண்டம், ஞானகாண்டம் என்ற மூன்று பிரிவினைகளுடன் கூடியுள்ளது. 1 தமேதே வேதானுவசனேன ப்ராஹ்மணா விவிதிபிபந்தி । “வேதங்களைக் கற்பித்தல் மூலம் பரமாத்மாவை அறியப் பிராஹ்மணர்கள் (பிரஹ்மதத்வத்தை அறிய முயல்பவர்கள்) இச்சிசிக்கின்றனர்” . ஆகையால் கர்மாநுஷ்டானம், உபாஸனாக் கிரமங்கள் அனைத்தும் பிரஹ்ம ஞானத்தில் முடிவடைகின்றன.

2 अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽविद्यामुपासते ।

ततो भूय इव ते तमो य उ विद्यायां रता ॥

“மாயை என்ற அஞ்ஞானத்தில் உழன்றுகொண்டிருப்பவர்களுக்கு விமோசனமே கிடையாது. அதைப் போலவே பிரபஞ்சஸாரமே வித்யை என்றும் அதற்கப்பால் அறியவேண்டியது ஒன்றும் இல்லை என்றும் சொல்பவர் இன்னும் அதிகமாக உழன்றுகொண்டிருப்பார்கள்”

3 आत्मानं चेद्विजानीयात् अयमस्मीति पुरुषः ।

किमिच्छन् कस्य कामाय शरीरं अनुसञ्चरेत् ॥

“தன்னையே பரமாத்மாவாக அறிந்தவன் எந்தப் பலனை உத்தேசித்து, யார்பொருட்டு (உலகத்தில் காணப்படும்) மனோவேதனை, சரீரவேதனை, இவற்றை அநுபவிப்பான்” அநுபவிக்கமாட்டான் என்பது கருத்து.

4 आत्मकाम आत्मकामः । “ஆத்மஞானத்தை விரும்புவன் (அடைந்தவன்) எல்லாக் காமனைகளையும் பூர்த்தி பெற்றவனாக ஆகிறான்.” அதாவது அவனுக்கு அடைய வேண்டியதொன்று இருக்கிறதென்றே தோன்றுது.

மேற்கூறிய சுருதி வாக்கியங்களிலிருந்து உபநிஷத்தின் பயன் மோக்ஷப்பிராப்தியே என்பது தெளிவாகிறது. வேதம், வேதாந்தம் என்ற வேதபாகங்களின் இருவிதப்

1. பிருஹதாரண்யகம் 4-4-22. 2. பிருஹதாரண்யகம் 4-4-10. 3. பிருஹதாரண்யகம் 4-4-12. 4. பிருஹதாரண்யகம் 4-4-6.

பலன்களினிடையே 'உபநிஷத்' என்ற வேதாந்தத்தினால் அடையப்படும் பயன் வேதங்களினால் அடையப்படும் பயனைவிடச் சிறந்ததாதலால், பராசக்தி 'ஹ்ரீம்' என்ற வேதத்தில் 'உபநிஷத்' என்ற வேதாந்தம் அல்லது 'பிரஹ்மவித்யா' என்று சொல்லப்படுகிடுள்.

'உபநிஷத்' என்ற பதத்தில் 'உப' என்ற பாகத் திற்கு 'ஜீவாத்மா' என்பது பொருள். ஏனெனில் 'உப' என்றால் 'ஸமீபம்' என்று அர்த்தம். மாயா உபாதி ஸம்பந்தத்தினால் ஒவ்வொருவனிடத்திலும் அந்தர்யாமியாக இருக்கும் பரமாத்மா, ஜீவாத்மாவாகத் தோன்றுவதால் பரமாத்மாவை வெகு அடுத்து ஜீவாத்மா இருப்பதால், 'உப' என்பது ஜீவாத்மாவைக் குறிக்கிறது. 'நி' 'நி' என்ற சப்தம் 'ஷத்' என்பதன் அடைமொழி. 'ஷத்' அல்லது 'ஸத்' என்பதற்கு (1) இருத்தல் அல்லது வளித்தல் (2) அறிதல் (3) முடிவடைதல் என்ற மூன்று அர்த்தங்கள் உள்ளன. இம்மூன்று அர்த்தங்களையும் அநுஸரித்து 'உபநிஷத்' என்ற பதத்திற்கு மூன்று அர்த்தங்கள் கிடைக்கின்றன. அவை (1) ஜீவன் அஞ்ஞானத்தை அழித்துப் பிரஹ்மஸ்வரூபத்தில் இருப்பைப் பெறுதல் (2) ஜீவன் தன்னை பிரஹ்மஸ்வரூபம் என்று அறிந்துகொள்ளுதல். (3) ஜீவன் பிரஹ்மத்தில் லயம் அடைதல் என்பன. இப்படி 'உபநிஷத்' என்பதற்குப் 'பிரஹ்மவித்யா' என்பது பொருள். ஆகையால் ஹ்ரீங்காரம் என்பது வேதம். வேதத்தின் பிரதான பாகம் உபநிஷத். அதுவே பிரஹ்மவித்யாரூபம். இந்தப் பிரஹ்ம வித்யாரூபமாகப் பராசக்தி விளங்குகிடுள்.

ओं ह्रींकारवेदोपनिषदे नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரவேதோபநிஷதே நம: (294)

ह्रींकाराध्वरदक्षिणा ।

ஹ்ரீங்காராத்வாதக்ஷிண

295

(i) ஹ்ரீங்கார ஜபமாகிய யக்ஞத்தினால் உண்டாகும் புருஷார்த்தம் என்ற பயனுருவாய் விளங்குபவன்.

விவரணம்:— ‘ஹ்ரீம்’ காரத்தை ஜபிப்பதால் அந்த ஜபம் யஜுன ரூபமாக (பலனைத் தரும்) மார்க்கத்தில் செல்லுகிறது. ‘தக்ஷிணை’ என்பது ஒவ்வொரு யக்ஞத்தின் முடிவில் யஜமானனால் ரித்விக்குகளுக்குக் கொடுக்கப் படுகிறது. அது ரித்விக்குகளின் சிரமத்திற்குப் பயனாக அவர்களைச் சேருகிறது. ஹ்ரீங்கார ஜபம் அக்ஞானத்தை அகற்றி முக்தி பலனைத் தரும் இயல்புவாய்ந்ததாகையால், ஹ்ரீங்காரமாகிய யக்ஞத்திற்கு, தக்ஷிணைபோன்ற பயனாய் முக்திரூபமாயிருக்கும் பராசக்தி விளங்குகிறாள் என்பது கருத்து. தர்ம, அர்த்த, காம, மோக்ஷம் என்ற நான்கு புருஷார்த்தங்களுக்குள் மோக்ஷம் என்பதே மிகச் சிறந்தது என்று சொல்லவேண்டும்தில்லை.

(ii) ஹ்ரீங்கார யக்ஞத்திற்குப் பத்னியாக விளங்குபவள்.

விவரணம்:— ஹ்ரீம் கார ஜபம் ஞானயக்ஞமாகும். அதனின்றி விளையும் பலன் முக்யத்வம் வாய்ந்ததாகையால் அது யக்ஞத்திற்கு முக்கியமாக இருக்கும் தக்ஷிணையாகச் சொல்லப்பட்டது. இத்தகைய முக்கியத்வம் பொருந்தி ஞான பல ரூபமாய்ப் பராசக்தி விளங்குகிறாள்.

தேவதைகளை ப்ரீதிசெய்யும்பொருட்டுச் செய்யப்படும் திரவிய தியாகம் யாகம் எனப்படும். திரவியத்தை மந்திர உச்சாரணத்துடன் அக்னியில் இடுவதை ‘ஹோமம்’ என்பர். யாகசாஸ்திரத்தில் ரித்விக்குகளுக்குக் கொடுக்கப்படும் வஸ்துவை ‘தக்ஷிணை’ என்பார்கள். யாகம் தவிர மற்ற இடங்களில் யாசகர்களுக்கு விநியோகஞ் செய்யும் பொருள் ‘தானம்’ என்று சொல்லப்படும்.

ओं ह्रींकाराध्वरदक्षिणायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காராத்வரதக்ஷிணாயை நம: (295)

ह्रींकारानन्दनारामनवकल्पकवह्नी ।

ஹ்ரீங்காரநந்தனாராமநவகல்பகவல்ஸீ

296

ஹ்ரீங்காரமாகிய நந்தனவனத்தில் புதிதாகத் களிர் விட்டு விளங்கும் கல்பவனையாக இருப்பவள்.

விவரணம்:— தேவேந்திரனுடைய உத்யானத்திற்கு நந்தனம் என்று பெயர். அதுவே விசித்ர ரூபங்களுடன் அமைந்து ‘ஆராம’ ஸ்தானம், அதாவது களைப்பாற்றி ஸுகத்தைத்தரும் பிரதேசமாக விளங்குகிறது. ‘நவம்’ என்றால் நூதனம். வெகு மிருதுவாயிருக்கும் இளமைத் தன்மை. உத்யானத்தில் பற்பல விருகங்கள், செடி, கொடிகள் இருப்பினும் ‘கல்ப லதை’ என்ற கொடி அனைத்திலும் சிறந்தது. அதுவே பிரசித்திபெற்றது. ஏனெனில் அது உபாஸகர்களுக்கு அவரவர் பக்திக்குத் தக்கவாறு அபிஷ்டங்களைக் கொடுக்கும் சக்தி வாய்ந்தது.

‘ஹீங்காரம்’ பிரம்ம, விஷ்ணு, ருத்ராதி களின் பீஜாக்ஷர வடிவங்களைத் தன்னில் வைத்துக்கொண்டு, தீர்க்காயுள், அஞ்ஞான நிவர்த்தி, ஆனந்த பிராப்தி முதலிய பலன்களைத் தரும் சக்தியுடன் கூடியதாகையால், அது நந்தன உத்யானத்திற்கு ஒப்பிடப்பட்டது. அதில் முக்தியுட்பட எல்லாப் புருஷார்த்தங்களையும் கொடுக்கும் சக்திவாய்ந்து காமேசுவரர் அணைத்துக்கொள்ளும் அழகு வடிவாய், எல்லாம் ஒருங்கேகூடிப் பராசக்தி விளங்குவதால், அவள் கற்பகக் கொடிக்கு இணையாகக் கூறப்பட்டாள்.

ओं ह्रींकारनन्दनारामनवकल्पकवल्लयै नमः ।

ஓம் ஹீங்காரநந்தனாராமநவகல்பகவல்லர்யை நம: (296)

ह्रींकारहिमवद्गङ्गा ह्रींकारणवकौस्तुभा ।

ह्रींकारमन्त्रसर्वस्वा ह्रींकारपरसौख्यदा ॥ ५९ ॥

ஹீங்கார ஹிமவத்கங்கா ஹீங்காரார்ணவ கௌஸ்துபா ।

ஹீங்காரமந்த்ர ஸர்வஸ்வா ஹீங்கார பரஸௌக்யதா ॥

ह्रींकारहिमवद्गङ्गा ।

ஹீங்காரஹிமவத்கங்கா

297

ஹீங்காரமாகிய ஹிமயமலையினின்றும் உற்பத்தியாகும் கங்கா நதியாக விளங்குவள்.

விவரணம்:— ஹிமயமலை பனி உறைந்திருக்கும் இடம். சீதல பர்வதம். ஹீங்காரம், ஐனன மாணமற்ற அமிருத

231

லலிதாத்திசுதீ

நிலையைத் தரும் சக்தி வாய்ந்ததாகையால் அது சீதலத் தன்மை பொருந்தியதாகக் கருதப்படுகிறது. அதிலிருந்து, கங்கையைப்போல் எல்லாப் புருஷார்த்தங்களையும் நல்கி, பாபங்களை அழித்து, மந்திர ஸ்வரூபமாகப் பராசக்தி உபாஸகனுக்கு நன்மையை அளிப்பதால், ஹ்ரீம்காரமாகிய ஹிமயமலையினின்று உற்பத்தியாகும் கங்கா நதியாகச் சொல்லப்படுகிறாள்.

ओं ह्रींकाराहिसवद्रुहाये नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்கார ஹிமவத்கங்காயை நம: (297)

ह्रींकाराण्वकौस्तुभा ।

ஹ்ரீங்காரார்ணவகௌஸ்துபா

298

ஹ்ரீம்காரமாகிய ஸமுத்திரத்தில் கௌஸ்துப மணியாக விளங்குவள்.

விவரணம்:—திருப்பாற்கடலைக் கடைந்த காலத்தில் வெளிவந்த வஸ்துக்கள் பல. அவற்றில் பதினான்கு வகை ரத்னங்களும் வெளிவந்தன. இவற்றில் மிகவும் சிறந்தது கௌஸ்துபம் என்ற மணி. அதைப்போல் மிகவும் மஹிமை வாய்ந்த ஹ்ரீம்கார ஜபத்தினின்றும் பராசக்தி ஸ்வயம் பிரகாசத்துடன் உபாஸகன் மனத்தில் உதிக்கிறாள். ஆகையால் ஹ்ரீம்காரம் திருப்பாற்கடலுக்கும், பராசக்தி கௌஸ்துபத்திற்கும் ஒப்பிடப்பட்டன.

மஹாவிஷ்ணு கௌஸ்துப மணியை மார்பில் அணிந்து கொண்டார். லக்ஷ்மியும் அவர் மார்பில் வசிக்கிறாள். அதைப்போல் ஹ்ரீம்கார உபாஸகன் நாராயணனென்ற பரமாத்ம வஸ்துவுக்கும் தனக்கும் இடையே தோன்றும் பேதபாவத்தை ஒழித்து அபேத ஞானத்தை அடைந்து, ஸ்ரீமானாகவும், ஸுந்தர வடிவத்துடனும் விளங்குகிறாள் என்பது திரண்ட பொருள்.

ओं ह्रींकाराण्वकौस्तुभायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரார்ணவகௌஸ்துபாயை நம: (298)

ஹீகாமந்நசர்வஸா ।

ஹீம்காரமந்த்ரஸர்வஸ்வா

299

அஷ்டஸ்திகளையும் எல்லாவித ஸம்பத்துக்களையும் கொடுக்கும் ஹீம்கார மந்திரத்தின் சக்தியாக விளங்குபவன்.

விவரணம்:—‘வாக்’ என்ற சப்தத்திற்கு ‘அர்த்தம்’ என்பது சக்தியாக இருப்பதுபோல், ‘ஹீம்’ என்ற சப்தத்தின் உட்கருத்தாகிய சக்தியாகப் பராசக்தி விளங்குகிறான்.

ओं ஹீகாமந்நசர்வஸாயே நம: ।

ஓம் ஹீம்காரமந்த்ரஸர்வஸ்வாயை நம: (299)

ஹீகாரபரஸோஹ்யதா ।

ஹீம்காரபாஸௌக்யதா

300

(i) ஹீம்கார மந்திர ஜபத்தில் ஈடுபட்டவர்களோ, அல்லது ஹீம்காரம் அடங்கியுள்ள ஸ்ரீ வித்யா உபாஸகர்களோ, அவர்களுக்கு நான்கு வகைப் புருஷார்த்தங்களை அடைவதால் உண்டாகும் ஆனந்தத்தை அளிப்பவன்.

(ii) ‘ஹீம்’ என்ற சப்தத்தில் அமைந்துள்ள ஹகாரம், ரேபம், ஈகாரம் இவற்றால் குறிப்பிடப்படும், மும்மூர்த்திகளின் பாவங்களை ஒன்றுசேர்த்து, அதனால் விளையும் அத்வைதானந்தத்தைத் தருபவன்.

¹ यत्र नान्यत् पश्यति नान्यच्छृणोति नान्याद्विजानाति स भूमा ।
यत्रान्यत् पश्यति अन्यत् शृणोति अन्यत् विजानाति तदल्पम् ॥

“ஏதொன்றைவிட்டு அந்நியமான வஸ்து காணப்படவில்லையோ, கேட்கப்படவில்லையோ, அறியப்படவில்லையோ அதுவே மஹத். ஏதொன்றைவிட்டு அந்நியமான வஸ்து காணப்படுகிறதோ, கேட்கப்படுகிறதோ, அறியப்படுகிறதோ அது அல்பம்”.

² नाल्पे सुखमस्ति ।

“அல்பத்தில் ஆனந்தம் இருக்காது”.

1. சாந்தோக்யம் 7-24. 2. சாந்தோக்யம் 7-23.

233

லலிதாத்ரிசுதீ

1 आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् न विभेति कुतश्चन ।

“பிரஹ்மானந்தத்தை அநுபவித்தவனுக்கு ஒருவிதத் திலும் பயம் என்பது கிடையாது”.

2 यदा होवैष एतस्मिन्नदृश्ये अनात्म्ये अनिरुक्तेऽनिलयनेऽभयं प्रतिष्ठां विन्दते । अथ सोऽभयं गतो भवति ॥

“எப்பொழுது ஒருவன் காணக்கூடாததாயும், சரீராதிபாதிதகள் அற்றதும், வியவஹரிக்கக் கூடாததாயும், குறித்த இடத்தில் வசிக்காததாயும் உள்ள (ஆத்ம) வஸ்துவில் சரணம் அடைகிறானோ அவன் பயத்தை முற்றும் ஒழித்துவிடுகிறான்”.

3 विज्ञानमानन्दं ब्रह्म रातिर्दातुः परायणम् ।

“பிரஹ்மம் விஞ்ஞானரூபம், ஆனந்தமயம், மித்ரன், தானசீலர்களுக்கு உயர்ந்த கதியாக விளங்குபவன்”.

4 ब्रह्म वेद ब्रह्मैव भवति ।

“பிரஹ்மத்தை அறிபவன் பிரஹ்மமாகவே ஆகி விடுகிறான்”.

5 तरति शोकमात्मवित् ।

“தனது ஆத்ம தத்வத்தை அறிந்தவனைத் துக்கம் பாதிக்காது”.

6 येन मामुपयान्ति ते । 7 तेषामहं समुद्धर्ता मृत्युसंसार-सागरात् ।

“என்னை அடைந்தவர்களை நான் ஜனன மரணமாகிய ஸம்ஸார ஸாகரத்தினின்றும் கரையேற்றுகிறேன்”.

8 ब्रह्मैव सन् ब्रह्माप्येति ।

1. ஆனந்தவல்லி 9. 2. ஆனந்தவல்லி 7. 3. பிருஹதாரண்யகம் 3-9-28. 4. முண்டகம் 3-2-9. 5. சாந்தோக்யம் 7-1. 6. கீதை 10-10. 7. கீதை 12-7. 8. பிருஹதாரண்யகம் 4-4-8.

“தனது பிரஹ்மபாவத்தை அநுஸந்தானம் பண்ணுவதால் ஒருவன் பிரஹ்மமாகவே ஆகிவிடுகிறான்.

முற்கூறிய வாக்கியங்களிலிருந்து திரிசுதியின் கடைசி மந்திரத்தில் பிரஹ்மபாவத்தை அடைவது என்பதே புருஷார்த்தங்களை அடைவது என்பதன் கருத்தென்பது உறுதிப்படுகிறது.

ओं ह्रींकारपरसौख्यदायै नमः ।

ஓம் ஹ்ரீங்காரபரஸௌக்யதாயை நம: (300)

இத்துடன்

ஸ்ரீமத் சங்கரபகவத்பாதர்களுடைய ஸ்ரீ லலிதா த்ரிசுதீ
ஸ்தோத்ரபாஷ்யத்தை அநுஸரித்து இயற்றப்பட்ட
தமிழ் அகல உரை முற்றிற்று.



॥ फलश्रुतिः ॥

इत्येवं ते मयाख्यातं देव्या नामशतत्रयम् ।

रहस्यातिरहस्यत्वादोपनीयं त्वया मुने ॥ १ ॥

இத்யேவம் தே மயாக்யாதம் தேவ்யா நாமஸதத்ரயம் ।
ரஹஸ்யாதி ரஹஸ்யத்வாத் கோபநியம் த்வயா முநே ॥

பலச்சூத்ரி

அகஸ்திய முனிவரே ! முற்கூறியவண்ணம் ஸ்ரீ லலிதா தேவியின் முன்னூறு நாமாவளிகள் உங்களுக்கு என்னால் உபதேசிக்கப்பட்டன. அவை மிகவும் ரஹஸ்யமான மந்திரங்கள். ஆகையால் அவற்றை நீர் கவனத்துடன் ரக்ஷித்தல் வேண்டும்.

(1)

शिववर्णानि नामानि श्रीदेव्या कथितानि हि ।

शक्त्यक्षराणि नामानि कामेशकथितानि च ॥ २ ॥

उभयाक्षरनामानि ह्युभाभ्यां कथितानि वै ।

तदन्यैर्ग्रथितं स्तोत्रमेतस्य सदृशं किमु ॥ ३ ॥

சிவ வர்ணானி நாமாநி ஸ்ரீ தேவ்யா கதிதாநி ஹி ।

ஸக்த்யக்ஷராணி நாமாநி காமேஸ கதிதாநி ச ॥

உபயாக்ஷர நாமாநி ஹ்யுபாப்யாம் கதிதாநி வை ।

ததந்யைர் க்ரதிதம் ஸ்தோத்ரமேதஸ்ய ஸத்ருஸம் கிமு ॥

அவற்றில் சிவபரமாயுள்ள அக்ஷரங்களும், சக்திபரமாயுள்ள அக்ஷரங்களும் இருவர் பரமாயுள்ள அக்ஷரங்களும் இருக்கின்றன. சிவாக்ஷரங்கள் சக்தியினால் உரைக்கப்பட்டன. சக்தி அக்ஷரங்கள் சிவனால் சொல்லப்பட்டவையாகும். சிவ-சக்தி அக்ஷரங்கள் இருவராலும் சொல்லப்பட்டவை. ஆதலால் ஏனைய ஸ்தோத்ரங்கள் இவற்றிற்கு இணையாகுமா?

(2-8)

नानेन सदृशं स्तोत्रं श्रीदेवीप्रीतिदायकम् ।

लोकत्रयेऽपि कल्याणं संभवेन्नान्य संशयः ॥ ४ ॥

நாதேநந ஸத்ருஸம் ஸ்தோத்ரம் ஸ்ரீ தேவீ ப்ரீதி தாயகம் ।
லோகத்ரயேபி கல்யாணம் ஸம்பவேத் நாத்ர ஸம்ஸய: ॥

ஸ்ரீ தே விக் கு சந்தோஷத்தையுண்டுபண்ணுவதும்,
மங்களமாயும் உள்ள இந்த ஸ்தோத்ரத்திற்கு இணையான
ஸ்தோத்திரம் மூவுலகங்களிலும் இல்லை என்பதில் சந்தேகம்
கிடையாது. (4)

इति ह्यमुखगीतं स्तोत्रराजं निश्चय

प्रगलितकलुषोऽभूच्चित्पर्याप्तिमेव ।

निजगुरुमथ नत्वा कुम्भजन्मा तदुक्तं

पुनरधिकरहस्यं ज्ञातुमेवं जगाद ॥ ५ ॥

இதி ஹயமுக கீதம் ஸ்தோத்ர ராஜம் நிஷ்ஞய

ப்ரகலித கலுஷோபூத் சித்த பர்யாப்திமேத்ய ।

நிஜ குருமத நத்வா கும்ப ஜந்மா ததுக்தம்

புநரதிக ரஹஸ்யம் ஜ்ஞாதுமேவம் ஜகாத ॥

ஸூத்ரர் சொல்லுகிறார்:—

இப்படி ஹயகீர்வர் அருளிய ஸ்தோத்ரங்களில் மிகவும்
சிறந்த இந்த ஸ்தோத்ரத்தைக் கேட்டுச் சித்தசாந்தியை
அடைந்து, பாபம் அனைத்தும் தன்னைவிட்டு நழுவினவராய்,
தனது ஆசாரியனை வணங்கி அகஸ்திய முனிவர் தனக்குக்
கிடைத்த உபதேசத்தில் இனியும் அதிகமான ரகசியங்களை
அறிய எண்ணங்கொண்டு கீழ்க்கண்டவாறு மொழிந்தார். (5)

अगस्य उवाच —

अश्वानन महाभाग रहस्यमपि मे वद ।

शिववर्णानि कान्यत्र शक्तिवर्णानि कानि हि ॥ ६ ॥

उभयोरपि वर्णानि कानि वा वद देशिक ।

इति पृष्ठः कुम्भजेन ह्यग्नीवोऽवदत्पुनः ॥ ७ ॥

அகஸ்த்ய உவாச:—

அஸ்வாநந மஹாபாக ரஹஸ்யமபி மே வத ।

ஸிவ வர்ணானி கான்யத்ர ஸக்திவர்ணானி காநி ஹி ॥

உ. த. 31.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

237

லளிதாத்தரிசத்

உபயோரபி வர்ணானி கா,நி வா வத தேஸிக ।

இதி ப்ருஷ்ட: கும்பஜேந ஹயக்ரீவோ஽வதத் புந: ॥

அகஸ்தியர் சொல்லுகிறார்:—

குதிரை முகத்தவரே ! தூய வடிவே ! சிவாஷ்டரங்கள்
எவை ? சக்தி அஷ்டரங்கள் எவை ? சிவ-சக்தி அஷ்டரங்கள்
எவை ? ஸத்குருவே ! இந்த ரகசியத்தை எனக்கு விளக்க
வேண்டும்.

இப்படி அகஸ்தியரால் வினவப்பட்டவராய் ஹயக்ரீவர்
மறுபடியும் சொல்லலுற்றார்.

(6-7)

तव गोप्यं किमस्तीह साक्षादम्बानुशासनात् ।

इदं त्वतिरहस्यं ते वक्ष्यामि शृणु कुम्भज ॥ ८ ॥

தவ.கோப்யம் கிமஸ்தீஹ ஸாக்ஷாதம்பாநுஸாஸநாத் ।

இதம் த்வதிரஹஸ்யம் தே வக்ஷ்யாமி ச்ருணு கும்பஜ ॥

ஹயக்ரீவர் சொல்லுவது:—

லோகமாதா ஆணையிட்டிருக்கும்பொழுது, அகஸ்தி
யரே ! உமக்குத் தெரிவிக்கக்கூடாதது இருக்குமா ? மிகவும்
ரகசியமான இந்த விஷயத்தையும் உமக்குச் சொல்லு
கிறேன் ; கேளும்.

(8)

एतद्विज्ञानमात्रेण श्रीविद्या सिद्धिदा भवेत् ।

कत्रयं हृदयं चैव शैवो भागः प्रकीर्तितः ॥ ९ ॥

ஏதத் விஞ்ஞான மாத்ரேண ஸ்ரீவித்யா ஸித்திதா பவேத் ।
கத்ரயம் ஹத்வயம் சைவ ஸாவோ பாக: ப்ரகீர்தித: ॥

இதை அறிந்துகொண்டால் மாத்திரமே ஸ்ரீ வித்யை
பலஸித்தியை அளிப்பாள். மூன்று 'க' காரங்களும்,
இரண்டு 'ஹ' காரங்களும் சிவனுடைய பாகமென்று
சொல்லப்படுகின்றன.

(9)

शक्त्यक्षराणि शेषाणि ह्रींकार उभयात्मकः ।

एवं विभागमज्ञात्वा ये विद्याजपशालिनः ॥ १० ॥

न तेषां सिद्धिदा विद्या कल्पकोटिशतेरपि ।

ஸக்த்யக்ஷராணி ஸௌஷாணி ஹ்ரீங்கார உபயாத்மக: ।
ஏவம் விபாகமக்ஞாத்வா யே வித்யாஜபஸாஸிந:

ந தேஷாம் எரித்திதா வித்யா கல்பகோடி ஸுதைரபி ।

‘ஹ்ரீம்’ காரம் சிவ-சக்தி அக்ஷரம். மீதி அக்ஷரங்கள் சக்தியின் அக்ஷரங்களாவன. இவ்விதமான பிரிவினையை அறியாமல் யார் ஸ்ரீ வித்யையை ஜபிக்கின்றனரோ அவர் களுக்கு நூறு கோடி கல்பங்களாயினும் ஸ்ரீ வித்யையி னுடைய பலன் எரித்திக்காது. (10-10½)

चतुर्भिः शिवचक्रैश्च शक्तिचक्रैश्च पञ्चभिः ॥ ११ ॥

नवचक्रैश्च संसिद्धं श्रीचक्रं शिवयोर्वपुः ।

त्रिकोणमष्टकोणं च दशकोणद्वयं तथा ॥ १२ ॥

चतुर्दशारं चैतानि शक्तिचक्राणि पञ्च च ।

विन्दुश्चाष्टदलं पद्मं पद्मं षोडशपत्रकम् ॥ १३ ॥

चतुरश्रं च चत्वारि शिवचक्राण्यनुक्रमात् ।

சதுர்பி: ஸிவ சக்கரைச்ச ஸக்தி சக்கரைச்ச பஞ்சபி: ॥

நவசக்கரைச்ச ஸம்ஸித்தம் ஸ்ரீசக்ரம் ஸிவயோர்வபு: ।

த்ரிகோணமஷ்டகோணம் ச தஸகோணத் வயம் ததா ॥

சதுர்தஸாரம் சைதாநி ஸக்திசக்ராணி பஞ்ச ச ।

பிந்துச்சாஷ்டதலம் பத்மம் பத்மம் ஷோடஸபத்ரகம் ॥

சதுரஸ்ரம் ச சத்வாரி ஸிவ சக்ராண்யநுக்ரமாத் ।

சிவ-சக்திகளின் சரீரமாகிய ஸ்ரீசக்கரம் நான்கு சிவ சக்கரங்களும், ஐந்து சக்தி சக்கரங்களுமாக ஒன்பது சக்கரங்களுடன் கூடியது. அப்படியே ஒரு திரிகோணம், எட்டுக் கோணங்கள், ஒவ்வொன்றிலும் பத்துக் கோணங் கள் அடங்கிய இரு தொகுதிகள், பிறகு பதினான்கு கோணங்கள், இவை ஐந்தும் சக்தியின் ஐந்து தொகுதி களாகிய சக்கரங்கள், ஐந்து, எட்டுத் தளங்களுடன் கூடிய

தாமரை, பிறகு பதினாறு தளங்களுடன் கூடிய தாமரை,
சதுரீரம் என்னும் நான்கும் சிவசக்கரங்கள் எனப்படும்.

(11-13½)

त्रिकोणे वेन्द्वं शिष्टमष्टारेऽष्टदलाम्बुजम् ॥ १४ ॥

दशारयोः षोडशारं भूगृहं भुवनाश्रके ।

शैवानामपि शाक्तानां चक्राणां च परस्परम् ॥ १५ ॥

अविनाभावसंबन्धं यो जानाति स चक्रवित् ।

த்ரிகோணே பைந்தவம் ச்லிஷ்டமஷ்டாரேஷ்ட

தளம்புஜம் ॥

தசாரயோ: ஷோடசாரம் பூக்ருஹம் புலநாச்ரகே ।

ஸைவாநாமபி ஸாக்தானாம் சக்ராணாம் ச பரஸ்பரம் ॥

அவிநாபாவஸம்பந்தம் யோ ஜாநாதி ஸ சக்ரவித் ।

திரிகோணத்தில் பிந்துவும், அஷ்டகோணத்தில்
அஷ்டதளபத்மமும், இரண்டு தசகோணங்களில் பதினாறு
தளபத்மமும், பதினாறனு கோண சக்கரத்தில் சதுரீரம்
என்ற பூபுரமும் பொருந்தியுள்ளன. இவ்விதம் சிவ சக்கரங்
களும், சக்தி சக்கரங்களும் ஒன்றுக்கொன்று இணைக்கப்
பட்டுள்ள சேர்க்கையை எவன் அறிகிறானோ, அவனே
சக்கரத்தின் தத்வத்தை அறிந்தவன்.

(14-15½)

त्रिकोणरूपिणी शक्तिर्विन्दुरूपरः शिवः ॥ १६ ॥

अविनाभावसंबन्धस्तस्माद्विन्दुत्रिकोणयोः ।

एवं विभागमज्ञात्वा श्रीचक्रं यः समर्चयेत् ॥ १७ ॥

न तत्फलमवाप्नोति ललिताम्बा न तुष्यति ।

ये च जानन्ति लोकेऽस्मिन्श्रीविद्याचक्रवेदिनः ॥ १८ ॥

सामान्यवेदिनः सर्वे विशेषज्ञोऽतिदुर्लभः ।

स्वयं विद्याविशेषज्ञो विशैषज्ञं समर्चयेत् ॥ १९ ॥

तस्मै देयं ततो ग्राह्यमशक्तस्तस्य दापयेत् ।

திரிகோண ஸூத்ரி ஸூத்ரி நிந்துருப பர: ஸ்வ: ||

அநிநாபாவஸ்பந்தஸ்தஸ்மாத் பிந்துத்ரிகோணயோ: |
ஏவம் விபாகமஜ்ஞாத்வா ஸூசக்ரம் ய: ஸமர்சயேத் ||

ந தத்பலமவாப்நோதி லலிதார்பா ந துஷ்யதி |
யே ச ஜாநந்தி லோகேதஸ்மிந் ஸூவித்யாசக்ரவேதிந: ||

ஸாமாந்ய வேதிந: ஸர்வே விஸேஷஜ்ஞோததிதூர்லப: |
ஸ்வயம் வித்யா விஸேஷஜ்ஞோ விஸேஷஜ்ஞம்
ஸமர்சயேத் ||

தஸ்மைதேயம் ததோ கீராஹ்யமஸூக்தஸ்தஸ்ய தாபயேத் |

சக்தியானவள் திரிகோண வடிவமுடையவள். சிவம் என்பது பிந்து வடிவம். ஆகையால் திரிகோணத்திற்கும் பிந்துவுக்கும் இடையே பிரிவினை இல்லாத ஸம்பந்தம் இருக்கிறது. எவன் இந்த ஸம்பந்தத்தை அறியாமல் ஸூசக்கரத்தைப் பூஜிக்கிறானோ, அவன் பலனை அடைய மாட்டான். லலிதாதேவி சந்தோஷத்தை அடைய மாட்டாள். இவ்வுலகில் யார் சிவசக்திகளுடைய ஒருமைப் பட்ட தன்மையை அறிகிறார்களோ அவர்களே ஸூவித்யா சக்ரத்தை அறிந்தவர்கள். பெரும்பாலோர் இதை ஸாமான்யமாக அறிகிறார்கள். சிறந்த வண்ணமாய் அறிந்தவர்கள் அபூர்வம். நன்கு அறிந்தவன் நன்கு அறிந்தவனைப் பூஜிக்கவேண்டும். அவனுக்குத் தானம் செய்து, தானும் தானம் பெறுதல் வேண்டும். தானம் செய்யச் சக்தியற்றவன் ஏனையோரைக்கொண்டு தானம் செய்வித்தல் வேண்டும்.

(16-19½)

अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽविद्यां समुपासते || २० ||

इति श्रुतिरपाहैनानविद्योपासकान्युनः ।

विद्यान्योपासकानेव निन्दत्यारुणिकी श्रुतिः || २१ ||

அந்தம் தம: ப்ரவிஸந்தி யேதவித்யாம் ஸமுபாஸதே ||

இதி ச்ருதிரபாஹைநாநவித்யோபாஸகாந் புந: |

வித்யாந்யோபாஸகாதேவ நிந்தத்யாருணிகீ ச்ருதி: ||

அஞ்ஞான மார்க்கத்தில் செல்லுபவர்கள் இருளடைந்த இடத்தையே அடைவார்கள் என்று வேதங்கள் இவர்களை நிராகரிக்கின்றன. ஆருணிக் சுருதியும் இவர்களையே நிந்திக்கிறது. (20-21)

अश्रुता सश्रुतासश्च यज्वानो येऽप्ययज्वनः ।

स्वयन्तो नापेक्षन्ते इन्द्रमग्निं च ये विदुः ॥ २२ ॥

सिकता इव संयन्ति रश्मिभिः समुदीरिताः ।

अस्माल्लोकादमुष्माञ्चेत्याह चारण्यकश्रुतिः ॥ २३ ॥

அச்சுதா ஸச்சுதாஸச்ச யஜ்வானோ யேஃப்யயஜ்வநஃ ।

ஸ்வர்யந்தோ நாபேக்ஷந்தே இந்த்ரமக்நிம் ச யே விதுஃ ॥

ஸிகதா இவ ஸம்யந்தி ரச்மிபிஃ சமுதீரிதாஃ ।

அஸ்மாத் லோகாதமுஷ்மாச்சேத்யாஹ சாரண்யகச்சுருதிஃ ॥

வேத வித்தாயிருந்தாலும், இல்லாமற்போனாலும், யாகம் செய்தாலும், செய்யாமற்போனாலும், தத்வஞானிகள் ஸ்வர்க்கபோகங்களையும், இந்திர பதவியையும், அக்கினி பதவியையும் விரும்பமாட்டார்கள். அஞ்ஞானத்தினால் பாதிக்கப்பட்டவர்கள் இந்த ஜன்மத்திலும், ஜன்மாந்தரத்திலும் மணல்போல் நொறுக்கப்பட்டு யமபாசங்களுக்கு ஆளாகிறார்கள் என்று ஆரண்யக சுருதி கூறுகிறது (22-23)

यस्य नो पश्चिमं जन्म यदि वा शंकरः स्वयम् ।

तेनैव लभ्यते विद्या श्रोमत्पञ्चदशाक्षरी ॥ २४ ॥

इति मन्त्रेषु बहुधा विद्याया महिमोच्यते ।

मोक्षैकहेतुविद्या तु श्रीविद्या नात्र संशयः ॥ २५ ॥

யஸ்ய நோ பச்சிமம் ஜன்ம யதி வா ஸங்கரஃ ஸ்வயம் ।

தேநைவ லப்யதே வித்யா ஸ்ரீமத் பஞ்சதஸாக்ஷரீ ॥

இதி மந்த்ரேஷு பஹுதா வித்யாயா மஹிமோச்சயதே ।

மோக்ஷைக ஹேது வித்யா து ஸ்ரீவித்யா நாத்ர ஸம்ஸயஃ ॥

பஞ்சதசாஷுரீயென்ற காதவித்யையானது, யாரொருவருக்குப் புனர்ஜன்மம் கிடையாதோ, அவராலும் அல்லது ஈசுவராவதாரம் யாரோ அவராலுமேதான் அடையமுடியும். இவ்விதம் மந்திர சாஸ்திரங்களில் ஸ்ரீவித்யையின் மஹிமை பலவிதமாக வர்ணிக்கப்பட்டிருக்கிறது. ஸ்ரீவித்யையானது மோக்ஷப் பிராப்தியைத் தருகிறது என்பதில் சந்தேகமே கிடையாது. (24-25)

न शिल्पादिज्ञानयुक्ते विद्वच्छब्दः प्रयुज्यते ।

मोक्षैकहेतुविद्या सा श्रीविद्यैव न संशयः ॥ २६ ॥

ந ஸில்பாதிஞானயுக்தே வித்வச்சப்த: ப்ரயுஜ்யதே ।

மோக்ஷைக ஹேது வித்யா ஸா ஸ்ரீவித்யைவ ந ஸம்ஸய: ॥

சில்பம் முதலிய கலைகளை அறிந்தவனை வித்வான் என்று சொல்லுவதில்லை. வித்யையென்பது மோக்ஷத்திற்கு ஸாதனமாக இருக்கவேண்டும். அதுவே ஸ்ரீவித்யை என்பதில் ஸந்தேகம் இல்லை. (26)

तस्माद्विद्याविदेवात्र विद्वान्विद्वानिति रीर्यते ।

स्वयं विद्याविदे दद्यात्स्यापयेत्तद्गुणान्सुधीः ॥ २७ ॥

தஸ்மாத் வித்யா விதேவாத்ர வித்வான் வித்வானிதீர்யதே ।
ஸ்வயம் வித்யாவிதே தத்யாத் க்யாபயேத் தத்குணன்

ஸுதீ: ॥

ஆகையால் ஸ்ரீவித்யையை அறிந்தவனை 'வித்வான்' 'வித்வான்' என்று சொல்லப்படுகிறான். புத்திமான் ஸ்வயமாகவே ஸ்ரீவித்யையை அறிந்தவனுக்குத் தானம் கொடுத்தல்வேண்டும். அவன் நற்குணங்களைப் பரவச் செய்தலுமேவேண்டும். (27)

स्वयं विद्यारहस्यज्ञो विद्यामाहात्म्यवेद्यपि ।

विद्याविदं नार्चयेत्तेको वा तं पूजयेन्ननः ॥ २८ ॥

ஸ்வயம் வித்யா ரஹஸ்யக்ஞோ வித்யாமாஹாத்மய

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

வேத்யபி ।

வித்யாவிதம் நார்சயேத்சேத் கோ வா தம் பூஜயேஜ்ஜந: ॥

ஸ்ரீவித்யையின் ரஹஸ்யத்தை அறிந்தவன், வித்யா
மாஹாத்மியத்தையும் அறிந்திருக்கும் பொழுது,
ஸ்ரீவித்யையை அறிந்தவனைப் பூஜிக்காவிடில், அப்படிச்
செய்பவனை யார் பூஜிப்பார்கள்? (28)

प्रसङ्गादिदमुक्तं ते प्रकृतं शृणु कुम्भज ।

यः कीर्तयेत्सकृद्भक्त्या दिव्यनामशतत्रयम् ॥

तस्य पुण्यमहं वक्ष्ये शृणु त्वं कुम्भसंभव ।

रहस्यनामसाहस्रपाठे यत्फलमीरितम् ॥ ३० ॥

तत्फलं कोटिगुणितमेकनामजपाद्भवेत् ।

ப்ரஸங்காதிதமுத்தம் தே ப்ரக்ருதம் ச்ருணு கும்பஜ ।

ய: கீர்தயேத் ஸக்ருத் பக்த்யா திவ்யநாமஸதத்ரயம் ॥

தஸ்ய புண்யமஹம் வக்ஷ்யே ச்ருணுத்வம் கும்பஸம்பவ ।

ரஹஸ்யநாம ஸாஹஸ்ர பாடே யத் பலமீரிதம் ॥

தத்பலம் கோடி குணித மேகநாம ஜபாத் பவேத் ।

நாம் பேசிக்கொள்ளும் விஷயத்திற்கு அந்நியமாக,
பிரசங்கரூபமாக இவை சொல்லப்பட்டன. இப்பொழுது
குறிப்பிட்ட விஷயத்தைக் கேளும், அகஸ்தியரே!
யாரொருவன் பக்தியுடன் திரிசதீ திவ்ய நாமாவளியைக்
கீர்த்தனம் பண்ணுகிறானோ, அவன் செய்த புண்ணியத்தின்
அளவைக் கேளும், சொல்லுகிறேன்:— ரஹஸ்யமாயுள்ள
லலிதாஸஹஸ்ரநாமத்தைப் படிப்பதால் எந்த அளவு
புண்ணியம் விளைவதாகச் சொல்லப்பட்டிருக்கிறதோ,
அந்தப் புண்ணிய பலனின் கோடியளவு இந்த திரிசதியில்
ஒரு நாமாவைச் சொல்லுவதால் உண்டாகும். (29-30½)

कामेश्वरीकामेशाभ्यां कृतं नामशतत्रयम् ॥ ३१ ॥

नान्येन तुल्यदेवतस्त्रेणान्यकृतेन च ।

காமேச்வரீ காமேஸ்வராயாம் க்ருதம் நாமஸுதத்ரயம் ॥

நாந்யேன துலயேதேதத் ஸ்தோத்ரேணந்ய க்ருதேந ச ।

காமேசுவரி, காமேசுவரர் என்ற இருவர்களாலும் செய்யப்பட்ட திரிசுதீ ஸ்தோத்ரத்திற்கு ஏனையோரால் செய்யப்பட்ட ஏனைய ஸ்தோத்ரங்கள் இணையாகுமா?

श्रियः परंपरा यस्य भावि वा चोत्तरोत्तरम् ॥ ३२ ॥

तेनैव लभ्यते चैतत्पश्चाच्छ्रेयः परीक्षयेत् ।

ஸ்ரிய: பரம்பரா யஸ்ய பாவி வா சோத்தரோத்தரம் ॥

தேநைவ லப்யதே சைதத் பச்சாத் ச்ரேய: பரீக்ஷயேத் ।

எவனுக்கு மேன்மேலும் க்ஷேம பரம்பரை உண்டாகப் போகிறதோ அவனாலேயேதான் திரிசுதீ என்ற மஹா வித்யை அடையப்படும். பின்னால் சிரேயஸ் உண்டா வதைப் பரீக்ஷை செய்து பார்க்கலாம். (32-32½)

अस्या नाम्नां त्रिशत्यास्तु माहिमा केन वर्ण्यते ॥ ३३ ॥

या स्वयं शिवयोर्वक्त्रपद्माभ्यां परिनिःसृता ।

அஸ்யா நாம்நாம் த்ரிஸுத்யாஸ்து மஹிமா கேநவர்ணயதே ॥
யா ஸ்வயம் ஸிவயோர் வக்த்ரபத்மாப்யாம் பரிநிஸ்ஸ்ருதா ।

இந்த திரிசுதீ நாமாக்களின் மஹிமையை யாரால் வர்ணிக்கமுடியும்; எந்த திரிசுதீ சிவசக்திகளின் முகார விந்தங்களினின்று உற்பத்தியாயிற்றோ. (33-33½)

नित्यं षोडशसंख्याकान्विप्रानादौ तु भोजयेत् ॥ ३४ ॥

अभ्यक्षांस्तिलतैलेन स्नातानुष्णेन धारिणा ।

अभ्यर्च्य गन्धपुष्पाद्यैः कामेश्वर्यादिनामाभिः ॥ ३५ ॥

सूपापूपैः शर्कराद्यैः पायसैः फलसंयुतैः ।

विद्याविदो विशेषेण भोजयेत्षोडश विज्ञान ॥ ३६ ॥

एवं नित्यार्चनं कुर्यादादौ ब्राह्मणभोजनम् ।
 त्रिशतीनामभिः पञ्चाद्ब्राह्मणान्कमशोऽर्चयेत् ॥ ३७ ॥
 तैलाभ्यङ्गादिकं दत्त्वा विभवे सति भक्तितः ।
 शुद्धप्रतिपदारभ्य पौर्णमास्यवधि क्रमात् ॥ ३८ ॥
 दिवसे दिवसे त्रिप्रा भोज्या विंशतिसंख्यया ।
 दशभिः पञ्चभिर्वापि त्रिभिरेकेन वा दिनैः ॥ ३९ ॥
 त्रिंशत्पष्टिः शतं त्रिप्राः संभोज्यास्त्रिशतं क्रमात् ।
 एवं यः कुरुते भक्त्या जन्ममध्ये सकृन्नरः ॥ ४० ॥
 तस्यैव सफलं जन्म मुक्तिस्तस्य करे स्थिरा ।

நித்யம் ஷோடஸ ஸங்க்யாகான் ஷிப்ராநாதௌ து
 போஜயேத் ॥

அப்யக்தாம்ஸ்தில தைலேந ஸ்நாதாநுஷ்ணேன வாரிணா ।
 அப்யர்ச்ய கந்த புஷ்பாத்யை: காமேச்வர்யாதி நாமபி: ॥

ஸூபாபூபை: ஸர்கராத்த்யை: பாயஸை: பல ஸம்யுதை: ।
 வித்யாஷ்டோ ஷ்ஸேஷேண போஜயேத் ஷோடஸ
 த்விஜான் ॥

ஏவம் நித்யார்சனம் குர்யாதாதௌ ப்ராஹ்மண போஜநம் ।
 த்ரிஸுதீ நாமபி: பச்சாத் ப்ராஹ்மணான் க்ரமஸோர்சயேத் ॥

தைலாப்யங்காதிகம் தத்வா விபவே ஸதி பக்தித: ।
 ஸூக்ல ப்ரதிபதாரப்ய பௌர்ணமாஸ்யவதி க்ரமாத் ॥

திவஸே திவஸே ஷிப்ரா போஜ்யா விம்ஸுதி ஸங்க்யயா ।
 தஸுபி: பஞ்சபிர் வாபி த்ரிபிரேகேந வா திணை: ॥

த்ரிம்ஸுத் ஷஷ்டி: ஸுதம் விப்ரா: ஸம்போஜ்யாஸ்த்ரிஸுதம்
 க்ரமாத் ।

ஏவம் ய: குருதே பக்த்யா ஜந்ம மத்யே ஸக்ருந்தந: ॥

தஸ்யைவ ஸபலம் ஜந்ம முக்திஸ்தஸ்ய கரே ஸ்திரா ।

திரிசதீ நாமாக்களைக்கொண்டு பிராஹ்மண போஜனம் செய்வித்தற்குரிய விதி கீழே விவரிக்கப்படுகிறது:—

ஆரம்பதினத்தில் (அமாவாசையன்று) பதினாறு பிராஹ்மணர்களுக்குப் போஜனம் பண்ணுவித்தல் வேண்டும். வெந்நீரில் அவர்களை அப்யங்க ஸ்நானம் செய்வித்து, காமேசுவரி முதலிய பதினாறு சக்தி நாமாக்களால் வரித்து, அவர்களை அர்ச்சித்து, வடை, பாயஸம் பழவர்க்கங்களுடன் அவர்களுக்கு அன்னமிடவேண்டும். அவர்கள் ஸ்நீவீத்யையைக் கற்றுணர்ந்தவர்களாயிருத்தல் சிறந்தது. பிறகு நித்யார்ச்சனம் திரிசதீ நாமாக்களால் க்ரமேண செய்யவேண்டும். சுக்கிலபக்ஷ பிரதமையில் ஆரம்பித்துப் பெளர்ணமி முடிய நடத்தவேண்டும். ஒவ்வொரு தினத்திற்கும் இருபது பிராஹ்மணாளாக பதினைந்து தினத்திற்கோ, முப்பது பிராஹ்மணாளாகப் பத்து நாட்களுக்கோ, அறுபது வீதம் ஐந்து நாட்களுக்கோ, முன்னூறும் ஒரே தினத்தன்றோ பிராஹ்மணர்களை வரித்து, விபவமுள்ளவர்கள் ஸ்நான வஸ்திராதிகளைக் கொடுத்து உபசரித்து, பிறகு திரிசதீ நாமாக்களினால் முறையே அர்ச்சித்துப் போஜனம் செய்வித்தல் வேண்டும். எவனொருவன் ஜீவகாலத்தில் இவ்விதம் ஒருதடவை யாகிலும் செய்கிறானோ, அவன் ஜன்மம் ஸபலமாய், மோக்ஷம் அவன் கையில் ஸ்திரமாய் வந்துவிடுகிறது.

(34-40½)

रहस्यनामसाहस्रभोजनेऽप्येवमेव हि ॥ ४१ ॥

आदौ नित्यवर्णिं कुर्यात्पश्चाद्ब्राह्मणभोजनम् ।

ரஹஸ்ய நாம ஸாஹஸ்ர போஜநேऽப்யேவமேவ ஹி ॥

ஆதௌ நித்ய பவிம் குர்யாத் பச்சாத் ப்ராஹ்மண

போஜநம் ।

லலிதாஸஹஸ்ரநாமபரமாய்ச் செய்யவேண்டிய பிராஹ்மண போஜன விதியும் இதுபோலவேதான். ஆரம்பதினத்தன்று நித்யாதேவிகளை பிராஹ்மணர்களிடம்

247

லலிதாத்ரிசுதீ

வரித்துப் பூஜிக்கவேண்டும். பிறகு ஸஹஸ்ர பிராஹ்மண
போஜனத்தை விதிபூர்வமாய்ச் செய்வித்தல்வேண்டும்.
(41-41½)

रहस्यनामसाहस्रमहिमा यो मयोदितः ॥ ४२ ॥

स शीकराणुरत्रैकनाम्नो महिमवारिधेः ।

षाग्देवीरचिते नामसाहस्रे यद्यदीरितम् ॥ ४३ ॥

तत्फलं कोटिगुणितं नाम्नोऽप्येकस्य कीर्तनात् ।

एतदन्येर्जपेः स्तोत्रैरर्चनैर्यत्फलं भवेत् ॥ ४४ ॥

तत्फलं कोटिगुणितं भवेन्नामशतत्रयात् ।

षाग्देवीरचिते स्तोत्रे तादृशो महिमा यदि ॥ ४५ ॥

साक्षात्कामेशकामेशीकृतेऽस्मिन्गृह्यतामिति ।

ரஹஸ்யநாம ஸாஹஸ்ர மஹிமா யோ மயோதித: ॥

ஸ ஸீகரானுரத்ரைக நாம்நோ மஹிம வாரிதே: ।

வாக்தேவீ ரசிதே நாம ஸாஹஸ்ரே யத்யதீரிதம் ॥

தத்பலம் கோடிகுணிதம் நாம்நோடப்பேகஸ்ய கீர்தனாத் ।

ஏததந்யைர் ஜபை: ஸ்தோத்தரரர்சணையத் பலம் பவேத் ॥

தத்பலம் கோடிகுணிதம் பவேத் நாமஸத த்ரயாத் ।

வாக்தேவீ ரசிதே ஸ்தோத்ரே தாத்ருஸோ மஹிமா யதி ॥

ஸாக்ஷாத் காமேஸ காமேஸீ க்ருதேஸ்மின் க்ருஹ்யதாமிதி ।

லலிதாஸஹஸ்ரநாமத்தின் மஹிமை என்னால்
எவ்விதம் சொல்லப்பட்டதோ, அது இந்த திரிசதியிலுள்ள
ஒரு நாமாவின் மஹிமா ஸமுத்திரத்தில் ஒரு திவிலைக்கு
இணை. வாக்தேவிகளால் செய்யப்பட்ட ஸஹஸ்ரநாமத்
திற்கு என்ன பலன் சொல்லப்படுகிறதோ அதைப்போல்
கோடி மடங்கு கூட திரிசதியில் ஒவ்வொரு நாமாவை
உச்சரிப்பதாலும் உண்டாகிறது. இதர ஜபங்கள்,
ஸ்தோத்திரங்கள், அரசசன்கள் இவைகளால் என்ன

பயன் கிடைக்கிறதோ, அதைவிடக் கோடி மடங்குள்ள பயன் திரிசதியினின்றும் னனைகிறது. வாக்தேவியினால் செய்யப்பட்ட ஸ்தோத்திரத்திற்கு இத்தகைய மஹிமை பென்றால், ஸாக்ஷாத் காமேசுவரரும் காமேசுவரியும் செய்திருக்கும் திரிசதியின் மஹிமை இத்தகையதென்று அறிந்துகொள்ளட்டும்.

(42-45)

सकृत्सङ्कीर्तनादेव नाम्नामस्मिन्शतत्रये ॥ ४६ ॥

भवेच्चित्तस्य पर्याप्तिर्नूनमन्यानपेक्षिणी ।

न ज्ञातव्यमितोऽप्यन्यन्न जप्तव्यं च कुम्भज ॥ ४७ ॥

ஸக்ருத் ஸங்கீர்தநாதேவ நாம்நாமஸ்மின் ஸதத்ரயே ॥

பவேத் சித்தஸ்ய பர்யாப்திர் நூநமந்யாநபேக்ஷிணீ ।

ந ஞாதவ்யமிதோப்யந்யத் ந ஜப்தவ்யம் ச கும்பஜ ॥

த்ரிசதீ நாமாவளியை ஒரு தடவை ஸங்கீர்த்தனம் செய்தால் அதுவே வேறொன்றையும் அபேக்ஷிக்காமல் சித்த சாந்தியைத்தரும். அகஸ்தியரே ! இதைத்தவிர வேறு எதுவும் அறியவேண்டுவதில்லை. ஜபிக்கவேண்டுவதில்லை.

(46—47)

यद्यत्साध्यतमं कार्यं तत्तदर्थमिदं जपेत् ।

तत्तत्फलमवाप्नोति पश्चात्कार्यं परीक्षयेत् ॥ ४८ ॥

யத் யத் ஸாத்யதமம் கார்யம் தத்ததர்த்தமிதம் ஜபேத் ।
தத்தத்பலமவாப்நோதி பச்சாத் கார்யம் பரீக்ஷயேத் ॥

எளிதில் அடையக்கூடாத காரியங்களையும் திரிசத் ஜபத்தினால் அடையலாம். இதைப் பரீக்ஷித்தும் பார்க்கலாம்.

(48)

ये ये प्रयोगास्तन्त्रेषु तैस्तैर्यत्साध्यते फलम् ।

तत्सर्वं सिध्यति क्षिप्रं नामाविशतकीर्तनात् ॥ ४९ ॥

யே யே ப்ரயோகாஸ்தந்த்ரேஷு தைஸ்தைர் யத்

ஸாத்யதே பலம் ।

249

லலிதாத்ரிசதீ

தத் ஸர்வம் எரித்யதி க்ஷிப்ரம் நாமத்ரிஸுத கீர்தநாத் ||

த்ரிசதீ பாராயணத்தினால் தந்த்ர பிரயோகங்களினால்
அடையக்கூடிய பலன்கள் எல்லாம் விரைவாக எரித்திக்கும்.

(49)

आयुष्करं पुष्टिकरं पुत्रदं वश्यकारकम् ।

विद्याप्रदं कीर्तिकरं सुकवित्वप्रदायकम् ॥ ५० ॥

सर्वसम्पत्प्रदं सर्वभोगदं सर्वसौख्यदम् ।

सर्वाभीष्टप्रदं चैव देव्या नामशतत्रयम् ॥ ५१ ॥

ஆயுஷ்கரம் புஷ்டிகரம் புத்ரதம் வச்யகாரகம் ।

வித்யாப்ரதம் கீர்த்திகரம் ஸுகவித்வப்ரதாயகம் ||

ஸர்வஸம்பத் ப்ரதம் ஸர்வ போகதம் ஸர்வ ஸௌக்யதம் ।

ஸர்வாபீஷ்ட ப்ரதம் சைவ தேவ்யா நாமஸுதத்ரயம் ||

தேவியின் த்ரிசதீ நாமாவளி ஆயுள், புஷ்டி, புத்திரப்
பேறு, வசீகரசக்தி, வித்யை, புகழ், கவனசக்தி, தனம்,
போகங்கள், ஸௌக்யம், எல்லா அபீஷ்டங்களையும் தரும்.

(50--51)

एतज्जपरो भूयान्नान्यदिच्छेत्कदाचन ।

एतत्कीर्तनसंतुष्टा श्रीदेवी ललिताम्बिका ॥ ५२ ॥

भक्तस्य यद्यदिष्टं स्यात्तत्तत्पूरयते ध्रुवम् ।

तस्मात्कुम्भोद्भवमुने कीर्तय त्वमिदं सदा ॥ ५३ ॥

ஏதஜ்ஜபபரோ பூயாத் நாந்யதிச்சேத் கதாசந ।

ஏதத் கீர்த்தந ஸந்துஷ்டா ஸ்ரீதேவீ லலிதாம்பிகா ||

பக்தஸ்ய யத்யதிஷ்டம் ஸ்யாத் தத்தத் பூரயதே த்ருவம் ।

தஸ்மாத் கும்போத்பவ முநே கீர்தய த்வமிதம் ஸதா ||

ஆகையால் த்ரிசதீ ஜபத்தில் ஈடுபடுவீராக. வேறு
ஒன்றையும் ஒருபொழுதும் இச்சிக்கவேண்டாம். த்ரிசதீ
பாராயணத்தினால் ஸ்ரீதேவியாகிய லலிதாம்பிகை

சுந்தேதாஷத்தை அடைந்து, விரைவில் பக்தர்களின் அபிஷ்டங்களை நிறைவேற்றுவாள். ஆகையால், அகஸ்தியரே ! எப்பொழுதும் திரிசுதி பாராயணம் செய்வீராக. (52—53)

नापरं किञ्चिदपि ते बोद्धव्यमवशिष्यते ।

इति ते कथितं स्तोत्रं ललिताप्रीतिदायकम् ॥ ५४ ॥

நாபரம் கிஞ்சிதபி தே போத்தவ்யமவசிஷ்யதே ।

இதி தே கதிதம் ஸ்தோத்ரம் லலிதாப்ரீதி தாயகம் ॥

உம்மால் அறியவேண்டுவது மீதி ஒன்றுமில்லை. இவ்வாறு லலிதாப்ரீதியைத் தருவதான இந்த ஸ்தோத்ரத்தை உமக்கு நான் சொன்னேன். (54)

नाविद्यावेदिने ब्रूयान्नाभक्ताय कदाचन ।

न शठाय न दुष्टाय नाविश्वासाय कर्हिचित् ॥ ५५ ॥

यो ब्रूयात्त्रिशतीं नाम्नां तस्यानर्थो महान्भवेत् ।

इत्याज्ञा शांकरी प्रोक्ता तस्माद्रोप्यमिदं त्वया ॥ ५६ ॥

ललिताप्रेरितेनैव मयोक्तं स्तोत्रमुत्तमम् ।

रहस्यनामसाहस्रादपि गोप्यमिदं मुने ॥ ५७ ॥

நாவித்யா வேதிதே ப்ருயாத் நாபக்தாய கதாசந ।

ந ஸ்டாய ந துஷ்டாய நாவிச்வாஸாய கர்ஹிசித் ॥

யோ ப்ருயாத் த்ரிசுதீம் நாம்னாம் தஸ்யாந்ர்தோ மஹான்

பவேத் ।

இத்யாஜ்ஞா ஸாங்கரீ ப்ரோக்தா தஸ்மாத் கோப்யமிதம்

த்வயா ॥

லலிதா ப்ரேரிதேநைவ மயோக்தம் ஸ்தோத்ரமுத்தமம் ।

ரஹஸ்ய நாம ஸாஹஸ்ராதபி கோப்யமிதம் முநே ॥

ஒருபொழுதும் இதை ஸ்ரீவித்யா ஞானமற்றவனுக்கும், பக்தியில்லாதவனுக்கும், ரஹஸ்யமாகத் தீங்கு செய்பவனுக்கும், துஷ்டனுக்கும், நம்பிக்கை அற்றவனுக்கும் சொல்லக்

கூடாது. யார் தரிசதியை இவர்களுக்குச் சொல்லுகிறானோ அவனுக்கு மஹத்தான கெடுதி நேரிடும் என்று சங்கரியின் ஆக்ஷேபம். ஆகையால் இது உம்மால் ரஹஸ்யமாக வைத்துக்கொள்ளப்படவேண்டும். லலிதாதேவியின் ஆணையினாலேயேதான் இந்த உத்தமமான ஸ்தோத்ரம் என்னால் சொல்லப்பட்டது. முனிவரே! ரஹஸ்யமான ஸஹஸ்ரநாமத்தைவிட இது அதி ரஹஸ்யமாக வைத்துக் கொள்ளப்படவேண்டும். (55-57)

एवमुक्त्वा ह्यग्रीवः कुम्भजं तापसोत्तमम् ।

स्तोत्रेणानेन ललितां स्तुत्वा त्रिपुरसुन्दरीम् ।

आनन्दलहरीमग्नमानसः समवर्तत ॥ ५८ ॥

इति श्रीललितात्रिशतीस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

ஏவமுக்த்வா ஹயக்ரீவ: கும்பஜம் தாபஸோத்தமம் ।
ஸ்தோத்திரேணானேந லலிதாம் ஸ்துத்வா த்ரிபுரஸுந்தரீம் ।
ஆனந்த லஹரீ மக்ந மாநஸ: ஸமவர்த்த ॥

ஹயக்ரீவர் உத்தம தபஸ்வியான அகஸ்தியரிடம்
இப்படி உரைத்து, லலிதா த்ரிபுரஸுந்தரியை தரிசத் பூர்வ
மாக துதித்து, ஆனந்தவெள்ளத்தில் மூழ்கிய மனத்துடன்
தமது உபதேசத்தை முடித்துக்கொண்டார். (58)

प्रदीपज्वालाभिर्दिवसकरनीराजनविधिः

सुधासूतेश्चन्द्रोपलजलवैरर्घ्यरचना ।

स्वकीयैरम्भोभिः सलिलनिधिसौह्यकरणं

त्वदीयाभिर्वाग्भिस्तत्र जननि वाचां स्तुतिरियम् ॥

— (ஸௌந்தர்யலஹரீ)

ओं तत्सत् ।

ब्रह्मार्पणमस्तु ।



॥ श्रीः ॥

॥ श्रीललितात्रिशतीस्तोत्रनामावलिः ॥

ओं ककाररूपायै नमः

कल्याण्यै नमः

कल्याणगुणशालिन्यै नमः

कल्याणशैलनिलयायै नमः

कमनीयायै नमः

कलावत्यै नमः

कमलाक्ष्यै नमः

कल्मषघ्न्यै नमः

करुणामृतसागरायै नमः

कदम्बकाननवासायै नमः १०

कदम्बकुसुमप्रियायै नमः

कन्दर्पविद्यायै नमः

कन्दर्पजनकापाङ्ग-

वीक्षणायै नमः

कर्पूरवीटिसौलभ्य-

कलोलितककुम्भटायै नमः

कलिदोषहरायै नमः

कञ्जलोचनायै नमः

कम्पविग्रहायै नमः

कर्मादिसाक्षिण्यै नमः

कारयित्र्यै नमः

कर्मफलप्रदायै नमः

ओं एकाररूपायै नमः

एकाक्ष्यै नमः

एकानेकाक्षराकृतये नमः

एतत्तदित्यनिर्देश्यायै नमः

एकानन्दचिदाकृतये नमः

एवमित्यागमाबोध्यायै नमः

एकभक्तिमदर्चितायै नमः

एकप्रचित्तनिर्ध्यातायै नमः

एषणारहितादृतायै नमः

एलासुगन्धिचिकुरायै नमः ३०

एतःकूटविनाशिन्यै नमः

एकभोगायै नमः

एकरसायै नमः

एकैश्वर्यप्रदायिन्यै नमः

एकातपत्रसाम्राज्यप्रदायै नमः

एकान्तपूजितायै नमः

एधमानप्रभायै नमः

एजदनेकजगदीश्वर्यै नमः

एकवीरादिसंसेव्यायै नमः

एकप्राभवशालिन्यै नमः ४०

ईकाररूपायै नमः

ईशिन्यै नमः

ओं ईप्सितार्थप्रदायिन्यै नमः	ओं लक्षकोट्यण्डनाथिकायै नमः
ईदृगित्यधिनिर्देश्यायै नमः	लक्ष्यार्थायै नमः
ईश्वरत्वविधायिन्यै नमः	लक्षणागम्यायै नमः
ईशानादिब्रह्ममय्यै नमः	लब्धकामायै नमः
ईशित्वाद्यष्टसिद्धिदायै नमः	लतातनवे नमः
ईक्षित्र्यै नमः	ललामराजदलिकायै नमः
ईक्षणसृष्टाण्डकोटये नमः	लम्बिमुक्तालताश्रितायै नमः
ईश्वरवल्लभायै नमः	लम्बोदरप्रसुवे नमः
ईडितायै नमः	लभ्यायै नमः
ईश्वरार्धाङ्गशरीरायै नमः	लज्जाह्वयायै नमः
ईशाधिदेवतायै नमः	लयवर्जितायै नमः
ईश्वरप्रेरणकर्यै नमः	ह्रींकाररूपायै नमः
ईशताण्डवसाक्षिण्यै नमः	ह्रींकारनिलयायै नमः
ईश्वरोत्सङ्गनिलयायै नमः	ह्रींपदप्रियायै नमः
ईतिबाधाविनाशिन्यै नमः	ह्रींकारवीजायै नमः
ईहाविरहितायै नमः	ह्रींकारमन्त्रायै नमः
ईशशक्तये नमः	ह्रींकारलक्षणायै नमः
ईषत्सिताननायै नमः	ह्रींकारजपसुप्रीतायै नमः
लकाररूपायै नमः	ह्रींमत्यै नमः
ललितायै नमः	ह्रींविभूषणायै नमः
लक्ष्मीवाणीनिषेवितायै नमः	ह्रींशीलायै नमः
लाकिन्यै नमः	ह्रींपदाराध्यायै नमः
ललनारूपायै नमः	ह्रींगर्भायै नमः
लसदाडिमपाटलायै नमः	ह्रींपदाभिधायै नमः
ललन्तिकालसत्फालायै नमः	ह्रींकारवाच्यायै नमः
ललाटनयनार्चितायै नमः	ह्रींकारपूज्यायै नमः
लक्षणोज्ज्वलदिश्यायै नमः	ह्रींकारபிதிகையै நமः

५०

८०

६०

९०

ओं ह्रींकारवेद्यायै नमः	ओं सर्वमङ्गलायै नमः
ह्रींकारचिन्त्यायै नमः	सर्वकत्र्यै नमः
ह्रीं नमः	सर्वभत्र्यै नमः
ह्रींशरीरिण्ये नमः १००	सर्वहन्त्र्यै नमः
हकाररूपायै नमः	सनातनायै नमः
हलधृक्पूजितायै नमः	सर्वानवद्यायै नमः
हरिणैक्षणायै नमः	सर्वाङ्गसुन्दर्यै नमः १३०
हरप्रियायै नमः	सर्वसाक्षिण्यै नमः
हराराध्यायै नमः	सर्वात्मिकायै नमः
हरित्रह्येन्द्रवन्दितायै नमः	सर्वसौख्यदात्र्यै नमः
हयारूढासेविताङ्ग्र्ये नमः	सर्वविमोहिन्यै नमः
हयमेधसमर्चितायै नमः	सर्वाधारायै नमः
हर्यक्षवाहनायै नमः	सर्वगतायै नमः
हंसवाहनायै नमः ११०	सर्वावगुणवर्जितायै नमः
हतदानवायै नमः	सर्वारूपायै नमः
हत्यादिपापशमन्यै नमः	सर्वमात्रे नमः
हरिदश्वादिसेवितायै नमः	सर्वभूषणभूषितायै नमः १४०
हस्तिकुम्भोत्तुङ्गकुचायै नमः	ककारार्थायै नमः
हस्तिकृत्तिप्रियाङ्गनायै नमः	कालहन्त्र्यै नमः
हरिद्राकुङ्कुमादिग्धायै नमः	कामेश्यै नमः
हर्यश्वाद्यमरार्चितायै नमः	कामितार्थदायै नमः
हरिकेशसख्यै नमः	कामसंजीविन्यै नमः
हादिविद्यायै नमः	कल्यायै नमः
हालामदालसायै नमः १२०	कठिनस्तनमण्डलायै नमः
सकाररूपायै नमः	करभोरवे नमः
सर्वज्ञायै नमः	कलानाथमुख्यै नमः
सर्वेश्यै नमः	कचजिताम्बुदायै नमः १५०

ओं कटाक्षस्यन्दिकरुणायै नमः	ओं हानिवृद्धिविवर्जितायै नमः
कपालिवाणनायिकायै नमः	हय्यङ्गवीनहृदयायै नमः
कारुण्यविग्रहायै नमः	हरिगोपारुणांशुकायै नमः १८०
कान्तायै नमः	लकाराख्यायै नमः
कान्तिभूतजपावल्यायै नमः	लतापूज्यायै नमः
कलालाप्यायै नमः	लयस्थित्युद्भवेभ्यै नमः
कम्बुकण्ठ्यै नमः	लास्यदर्शनसंतुष्टायै नमः
करनिर्जितपद्मवायै नमः	लाभालाभविवर्जितायै नमः
कल्पवल्लीसमभुजायै नमः	लङ्घ्येतराज्ञायै नमः
कस्तूरीतिलकाञ्चितायै नमः	लावण्यशालिन्यै नमः
हकारार्थायै नमः	लघुसिद्धिदायै नमः
हंसगत्यै नमः	लाभारससन्तर्णाभायै नमः
हाटकाभरणोज्ज्वलायै नमः	लक्ष्मणाग्रजपूजितायै नमः १९०
हारहारिकुचाभोगायै नमः	लब्धेतरायै नमः
हाकिन्यै नमः	लब्धभक्तिसुलभायै नमः
हल्यवर्जितायै नमः	लाङ्गलायुधायै नमः
हरित्पतिसमाराध्यायै नमः	लम्पटायै नमः
हठात्कारहतासुरायै नमः	लज्जापदसमाराध्यायै नमः
हर्षप्रदायै नमः	लम्पटायै नमः
हविर्भोक्त्र्यै नमः १७०	लकुलेभ्यै नमः
हार्दसन्तमसापहायै नमः	लब्धमानायै नमः
हल्लीसलास्यसंतुष्टायै नमः	लब्धरसायै नमः
हंसमन्त्रार्थरूपिण्यै नमः	लब्धसंपत्समुन्नत्यै नमः २००
हानोपादाननिर्मुक्तायै नमः	ह्रींकारिण्यै नमः
हर्षिण्यै नमः	ह्रींकाराद्यायै नमः
हरिसोदर्यै नमः	ह्रींकारायै नमः
हाहाहूहूमुखस्तुत्यायै नमः	ह्रींकारायै नमः

ओं ह्रींशिखामणये नमः	ओं सदाशिवकुटुम्बिन्यै नमः
ह्रींकारकुण्डामिश्रिखायै नमः	सकलाधिष्ठानरूपायै नमः
ह्रींकारशशिचन्द्रिकायै नमः	सत्यरूपायै नमः
ह्रींकारभस्कररूचये नमः	समाकृतये नमः
ह्रींकाराम्भोदचञ्चलये नमः	सर्वप्रपञ्चनिर्मात्र्यै नमः
ह्रींकारकन्दाङ्कुरिकायै नमः	समानाधिकवर्जितायै नमः
ह्रींकारेकरायणायै नमः २१०	सर्वोत्तङ्गायै नमः
ह्रींकारदीर्घिकाहंस्यै नमः	सङ्गहीनायै नमः
ह्रींकारोद्यानकेकिन्यै नमः	सगुणायै नमः
ह्रींकारारण्यहरिण्यै नमः	सकलेष्टदायै नमः २४०
ह्रींकारावालवलयै नमः	ककारिण्यै नमः
ह्रींकारपञ्जरशुक्यै नमः	काव्यलोलायै नमः
ह्रींकाराङ्गणदीपिकायै नमः	कामेश्वरमनोहरायै नमः
ह्रींकारकन्दरासिंह्यै नमः	कामेश्वरप्राणनाड्यै नमः
ह्रींकाराम्भोजभृङ्गिकायै नमः	कामेशोत्सङ्गवासिन्यै नमः
ह्रींकारसुमनोमाध्व्यै नमः	कामेश्वरालिङ्गिताङ्ग्यै नमः
ह्रींकारतरुमञ्जर्यै नमः २२०	कामेश्वरसुखप्रदायै नमः
सकाराख्यायै नमः	कामेश्वरप्रणयिन्यै नमः
समरसायै नमः	कामेश्वरविलासिन्यै नमः
सकलागमसंस्तुतायै नमः	कामेश्वरतपःसिद्ध्यै नमः २५०
सर्ववेदान्ततात्पर्यभूमये नमः	कामेश्वरमनःप्रियायै नमः
सदसदाश्रयायै नमः	कामेश्वरप्राणनाथायै नमः
सकलायै नमः	कामेश्वरविमोहिन्यै नमः
सच्चिदानन्दायै नमः	कामेश्वरब्रह्मविद्यायै नमः
साध्यायै नमः	कामेश्वरगृहेश्वर्यै नमः
सद्गतिदायिन्यै नमः	कामेश्वराह्लादकर्यै नमः
सनकादिमुनिध्येयायै नमः	कामेश्वरमहेश्वर्यै नमः

ओं कामेश्वर्यै नमः

कामकोटिनिलयायै नमः

काङ्क्षितार्थदायै नमः २६०

लकारिण्यै नमः

लब्धरूपायै नमः

लब्धधियै नमः

लब्धवाञ्छितायै नमः

लब्धपापमनोदूरायै नमः

लब्धाहंकारदुर्गमायै नमः

लब्धशक्त्यै नमः

लब्धदेहायै नमः

लब्धैश्वर्यसमुन्नत्यै नमः

लब्धवृद्ध्यै नमः २७०

लब्धलीलायै नमः

लब्धयौवनशालिन्यै नमः

लब्धातिशयसर्वाङ्गसौन्दर्यायै

लब्धविभ्रमायै नमः

लब्धरागायै नमः

लब्धपतये नमः

लब्धनानागमस्थित्यै नमः

लब्धभोगायै नमः

लब्धसुखायै नमः

लब्धहर्षाभिपूरितायै नमः २८०

ओं ह्रींकारमूर्त्यै नमः

ह्रींकारसौधशृङ्गकपोतिकायै नमः

ह्रींकारदुग्धाब्धिसुधायै नमः

ह्रींकारकमलेन्द्रियायै नमः

ह्रींकारमणिदीपार्चिपे नमः

ह्रींकारतरुशारिकायै नमः

ह्रींकारपेटकमण्यै नमः

ह्रींकारादर्शविम्बितायै नमः

ह्रींकारकोशासिलतायै नमः

ह्रींकारास्थाननर्तक्यै नमः २९०

ह्रींकारशक्तिका-

मुक्तामण्यै नमः

ह्रींकारवाधितायै नमः

ह्रींकारमयसौवर्णस्तम्भ-

विद्रुमपुत्रिकायै नमः

ह्रींकारखेदोपनिषदे नमः

ह्रींकाराध्वरदक्षिणायै नमः

ह्रींकारनन्दनारामनव-

कल्पकवल्ल्यै नमः

ह्रींकारहिमवद्रङ्गायै नमः

ह्रींकारार्णवकौस्तुभायै नमः

ह्रींकारमन्त्रसर्वस्वायै नमः

ह्रींकारपरसौख्यदायै नमः ३००



எங்களது வெளியீடுகள்

1. வையாஸிக ந்யாயமாலா ரூ 150.00
(ப்ரஹ்மசூத்திர பாஷ்யம்)
2. ஜகத்குரு க்ரந்தாவளீ (ஸம்ஸ்க்ருதம்) ரூ 100.00
(ஆதிசங்கரர் இயற்றிய
அனைத்து ஸ்தோத்திரங்கள்)
3. ஜகத்குரு க்ரந்தமாலா பாகம் 1 ரூ 60.00
(ஆதிசங்கரரின் முக்ய ஸ்தோத்திரங்கள்
தமிழ் அர்த்தத்துடன்)
4. ஜகத்குரு க்ரந்தமாலா பாகம் 2 ரூ 75.00
(ஆதிசங்கரரின் ஸ்ரீலலிதா ஸ்தோத்திரங்கள்
மற்றும் ஸௌந்தர்யலஹரி தமிழ் அர்த்தத்துடன்)
5. ஜகத்குரு க்ரந்தமாலா பாகம் 3 ரூ 100.00
(விவேக சூடாமணி)
6. ஸ்ரீமத் சங்கர திக்விஜயம் ரூ 200.00
(ஆதிசங்கரரின் உண்மை வரலாறு)



ஸ்ரீ P.A.C. ராமசாமி ராஜா
ஸ்தாபகர்
ராம்கோ குரூப்